George Meredith

Rhoda Fleming

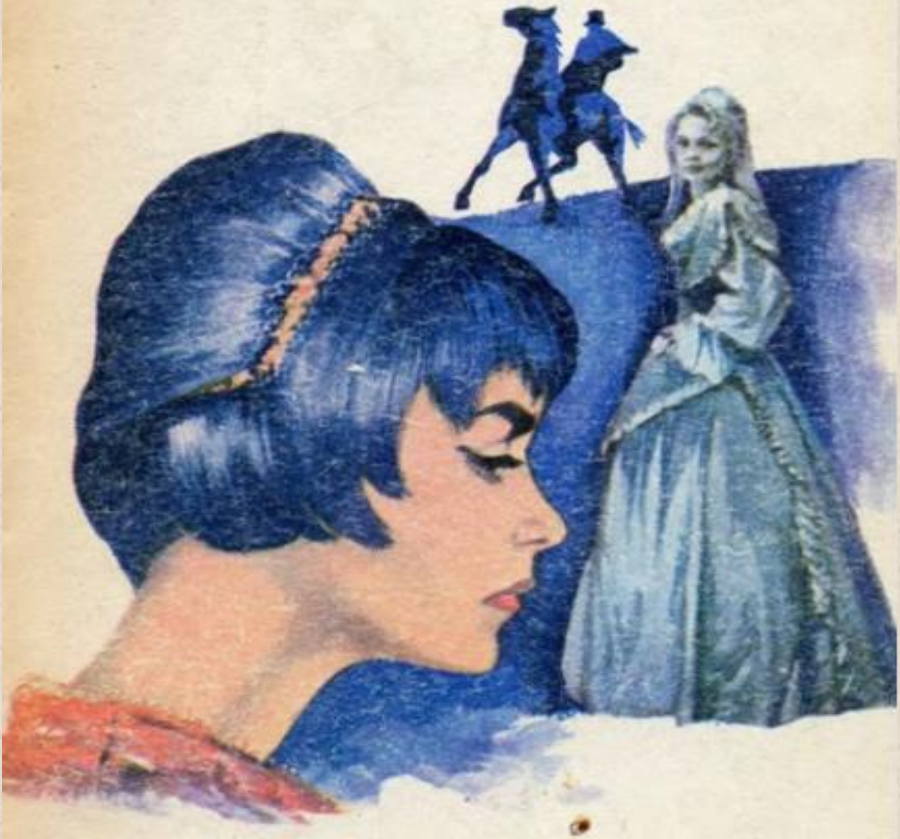

Editura Eminescu

GEORGE MEREDITH

Rhoda Fleming

122

Traducere de Lazăr Cassvan

EDITURA EMINESCU
1976

Cuprins

Capitolul I Familia din Kent 5
Capitolul II Ferma „Queen Anne” 14
Capitolul III Sugerează puterea demonică a banului 25
Capitolul IV Textul din Scriptură 35
Capitolul V Surorile se întâlnesc 43
Capitolul VI Edward şi Algernon 47
Capitolul VII Veşti grozave de la Dahlia 61
Capitolul VIII o prezintă pe doamna Lovell 71
Capitolul IX Robert intervine 80
Capitolul X Dahlia nu poate fi văzută 86
Capitolul XI Un duet grăitor într-o gamă minoră 97
Capitolul XII La teatru 107
Capitolul XIII Vorbeşte fermierul 117
Capitolul XIV Între Rhoda şi Robert 126
Capitolul XV O vizită la Wrexby Hall 134
Capitolul XVI La Fairly Park 142
Capitolul XVII Un mic fermier de viță veche 151
Capitolul XVIII O adunare la Hanul „Pilotul” 162
Capitolul XIX Robert bătut măr 177
Capitolul XX Doamna Lovell îmblânzeşte o brută 191
Capitolul XXI oglindeşte josniciile pe care le conține povestirea 197
Capitolul XXII Edward îşi ia inima-n dinți 211
Capitolul XXIII Maiorul Percy Waring 224
Capitolul XXIV Biserica din satul Warbeach 238
Capitolul XXV Despre îngrozitoarea ispită a lui Anthony Hackbut şi despre întâlnirea lui cu Dahlia 246
Capitolul XXVI În parc 262
Capitolul XXVII cuprinde un studiu despre un nătărău la ananghie 270
Capitolul XXVIII Scrisoarea lui Edward 277

Capitolul XXIX Tot despre nătărău _____ 284
Capitolul XXX Ispăşirea _____ 297
Capitolul XXXI Topirea miarului _____ 312
Capitolul XXXII La question d'argent _____ 331
Capitolul XXXIII Întoarcerea lui Edward _____ 343
Capitolul XXXIV Tată şi fiu _____ 355
Capitolul XXXV Noaptea precedentă _____ 362
Capitolul XXXVI Edward îşi găseşte un adversar pe măsura lui _____ 367
Capitolul XXXVII Edward îşi încearcă puterea de convingere _____ 375
Capitolul XXXVIII Prea târziu _____ 380
Capitolul XXXIX Dahlia pleacă acasă _____ 390
Capitolul XL O idee năstruşnică a demonului-ban, idee care putea fi prevăzută _____ 400
Capitolul XLI Rătăcirile Dahliei _____ 411
Capitolul XLII Anthony are o criză _____ 419
Capitolul XLIII Rhoda consimte _____ 431
Capitolul XLIV Duşmanul îşi face apariția _____ 442
Capitolul XLV Fermierul este trezit _____ 449
Capitolul XLVI Când noaptea e mai întunecată... _____ 454
Capitolul XLVII ...Zorile sunt aproape _____ 466
Capitolul XLVIII Încheiere _____ 472

Capitolul I

Familia din Kent

ÎN COMITATUL KENT, SE MAI GĂsesc şi astăzi descendenți ai vechilor familii de mici fermieri, în care se nasc bărbați puternici, viguroşi, modeşti şi femei cu multă personalitate. Deosebirea dintre femeile originare din Kent şi cele stabilite acolo dăinuie încă, şi faptul poate fi confirmat de orice doamnă din sud-est care a avut norocul să aparțină binecuvântatului ținut. În marea bătălie ce s-a dat acolo, sexul frumos şi-a afirmat virtuți bărbăteşti, dar despre nefericitele-i căpetenii nu mai ştim nimic. Or, atunci când guraliva legendă este discretă, severa muză a istoriei nu se poate hazarda să facă presupuneri. Mergând totuşi pe acest drum al supozițiilor, s-ar părea că a fost vorba de saxoni.

Povestirea mea simplă are ca eroine două domnişoare originare din Kent şi-şi deapănă firul de la un lăcaş al florilor până în regiuni unde florile sunt puține la număr şi bolnăvicioase.

Doamna Fleming de la ferma „Queen Anne” era tovarăşa de viață a unui mic fermier din comitat. Amândoi originari din Kent, amândoi plămădiți din acelaşi aluat. Numele fermei era legat de trecutul ei, asemănător cu al multor conace din jurul metropolei; Doamna aceea antehanovriană folosise la vremea ei locul pentru a construi un spital rezervat odraslelor monarhice. Era o clădire în linii drepte, cu trei etaje, din cărămidă roşie, degradată şi pătată de vreme, cu o porțiune acoperită de o iederă viguroasă care se cățăra până sus pe acoperiş, dominându-l triumfătoare cu

lianele ei. O casă pe care cu greu o puteai socoti pitorească. Aspectul ei izbise multe priviri prin asemănarea cu tunica roşie a unui grenadier stând de strajă, sleit de puteri, ținându-se încă destul de bine pe picioare, însă într-o poziție nefirească. De jur împrejur se afla un zid înalt, construit parte din cremene, parte din cărămidă şi presărat peste tot cu licheni cenuşii şi pete stacojii de muşchi țepos, mărturie a înfruntării nenumăratelor vânturi şi ploi. Smocuri de iarbă palidă, micsandră şi şoaldină şerpuitoare atârnau pe zid, câte un fir de iederă strecurându-se până aproape de pământ. Se spune că emblema regală ar fi dominat cândva uriaşa poartă de fier; dar ea dispăruse fie odată cu familia, fie în urma vicisitudinilor timpului. Rugina atinsese zăbrelele; dar când priveai printre ele, splendoarea neasemuită a unei grădini trăda tinerețea şi bunul gust al unei mâini ordonate, muncitoare şi pricepute.

Grădina se afla sub îngrijirea doamnei Fleming. Bucuria dragostei ei pentru flori era scrisă pe răzoarele-i strălucitoare – cum ar spune poetul. Avea o pasiune poetică pentru flori. Poate că astăzi gustul ei ar putea să pară îndoielnic. Încerca o mare satisfacție în fața demodatelor lalele; aleea pietruită care ducea spre casă şerpuia printre straturi de lalele în nuanțe de roşu de la cel mai obişnuit până la cel mai neaşteptat. Îi plăcea bogăția de culori şi, în perioada când înfloreau daliile, îşi dăruia inima acestora. La o expoziție de flori, pasionata femeie câştigase, pe merit, un premiu pentru una din daliile ei şi, când a fost vorba să-şi boteze fiica cea mai mare, a rostit numele „Dahlia”, făcând lumea să se tăvălească de râs în parohia din Wrexby. Când cea de-a doua fiică a doamnei Fleming a primit numele „Rhoda”, oamenii au izbucnit de asemenea în râs, dar hazul n-a mai fost atât de mare, fiindcă acum i se cunoştea pasiunea nețărmurită pentru flori. Oamenii de la țară nu prea îngăduie afirmarea unei pasiuni, indiferent de natura acesteia. Pentru ei, faptul este la fel de stingheritor, de exasperant chiar, ca geniul – ceea ce numim geniu – pentru comunitățile mai mari. Timp de câțiva ani, preocupările

doamnei Fleming au constituit pur şi simplu o temă de bârfă, fiindu-i iertată deşertăciunea până când aparența aceea de prosperitate, pe care munca ei o dădea casei, s-a risipit, până când familia a fost silită să-şi mărturisească sărăcia – într-un mod însă care nu permitea oamenilor din Wrexby să aprecieze exact situația.

În plus, i se reproşa că începuse să cultive maci. Îşi irosea vremea cu macii, deşi fusese auzită spunând că, atâta timp cât va trăi, copiii ei vor avea o hrană îndestulătoare. Încurajarea unor trufaşe buruieni într-o grădină bine organizată indica o trăsătură morală cel puțin curioasă, pe care hotărârea ei de a avea întotdeauna o masă îmbelşugată, indiferent prin ce mijloace, o confirma îndeajuns. După cum spunea ea însăşi, hotărârea îi era stimulată de ambiție, lucru firesc în principiu, dar lipsit de onestitate în practică. Ea spunea: „Pâinea bună, carnea bună, amândouă în cantități suficiente, fac sânge bun; şi copiii mei vor fi voinici". O asemenea declarație putea fi făcută de o prințesă sau de un proprietar de sclavi; dar Wrexby-ul englez, chibzuind bine, se socotea îndreptățit să ceară ceva în schimb pentru carnea şi diversele merinde consumate de copiii înfometați ai autoritarei femei. De fapt, i se supunea fiindcă se obişnuise s-o aprovizioneze. Deşi plătite cu întârziere, datoriile nu erau considerate ca pierdute de creditorii pe care doamna Fleming, cu darul ei nemaiîntâlnit, de care nu-şi dădea seama, ştia să-i domine. Avea o memorie remarcabilă şi îşi respecta datoriile cele mai vechi, lăsând astfel impresia că întârzie întotdeauna foarte puțin şi că este doar nemaipomenit de prost planificată. De aceea, Wrexby-ul s-a declarat de acord s-o ajute să-şi crească copiii voinici, şi, dacă n-ar fi existat vălul ce se aşterne pe ochii tuturor – aşa cum pentru artişti, poeți şi romancieri nu există decât măreția propriilor lor creații –, locuitorii acelui sat din Kent ar fi putut descoperi un motiv de mândrie în frumusețea şi grația robustă a tinerelor fete – una cu părul blond, cealaltă cu părul negru, un contrast înrudit ca focul şi fumul. În ceea ce priveşte statura, comportamentul şi felul

de exprimare, ele se situau, dacă-mi pot permite să adopt un limbaj modern şi sugestiv de preamărire, cu mult deasupra condiției lor sociale. Îşi țineau umerii drepți, ca acele ființe ce nu se ruşinează să-şi dezvăluie o mândrie aproape animalică – orgoliu al frumuseții înfloritoare. Semănau cu fetele orientale, ale căror capete au o nobilă ținută datorită obiceiului de a purta ulciorul pe creştet. Bruneta Rhoda putea fi asemuită cu Rachel, cum de altfel o şi numea Dahlia. Îşi descopereau reciproc calități, folosind cuvinte elogioase întâlnite în lecturile lor preferate. Regina din Saba era porecla Dahliei. Nici chiar un profesor de gimnastică nu le-ar fi putut ajuta mai bine ca rețeta mamei lor să se dezvolte armonios; nicio profesoară nu le-ar fi putut învăța o vorbire mai corectă. Caracteristica fetelor care tind să evolueze este mimetismul; ele memorau şi repetau până ce, treptat, îşi însuşeau fraze şi maniere de exprimare ale unor oameni cu vocabular ales, ca, de pildă, pastorul şi soția sa, precum şi ale unor personaje din povestiri, îndeosebi din cărți de basme franțuzeşti, în care prinții se exprimă atât de suav, asemenea unor îngeri, spre a sluji drept model oamenilor de rând.

Cuvântul iubire pe buzele unui bărbat obişnuit stârnea ironia Dahliei, iar tinerii din Wrexby, şi Fenhurst nu aveau nicio şansă în fața idealului ei tainic. Pe aceştia nu-i vedea înzestrați cu niciuna din calitățile pe care le prețuia; mai mult decât atât, în concepția ei, tineri gentlemani neprihăniți nu puteai întâlni decât în marea şi misterioasa metropolă. Era deci firesc ca fetele să viseze Londra. Spre a se autoeduca, ele copiau pagini întregi dintr-o carte intitulată *Câmpul lui Marte,* care se afla la loc de cinste în mica bibliotecă a familiei fermierului. Isprăvile eroilor acestei cărți şi conversațiile dintre prinți pătrunseseră în mintea fetelor; iar când priveau în jurul lor la fiii de morari, fermieri, cultivatori de malț şi negustori, gândul că unul dintre aceşti tineri le-ar putea cere în căsătorie le provoca o suferință anticipată. Încă de la cincisprezece ani, Rhoda era frământată de acest gând, cu atât mai mult cu cât Dahlia nu

reuşea să-şi ascundă presimțirile rele pentru viitorul mezinei.

În ceea ce priveşte felul lor de a se îmbrăca, soția pastorului din Wrexby le servea drept model. Odată, în strana neocupată a moşierului Blancove, îşi făcuse apariția o femeie încântătoare. Se spunea că era o verişoară a celei de-a treia soții a moşierului, o văduvă, doamna Lovell. În tot timpul slujbei, fetele n-o scăpaseră din ochi şi, firește, doamna le aruncase şi ea o privire; fără să-şi poată explica de ce, această privire rămase multă vreme în inimile lor şi, adeseori după aceea, când Dahlia, aşezându-se pe bancă în biserică, închidea ochii, aşa cum se obişnuieşte, se străduia să se imagineze apărând în fața frumoasei femei îmbrăcată în rochia de mătase gris-moarat, cu o capă violet şi o pălărie verde cu bor roz; iar imaginea pe care şi-o formase avea s-o urmărească mulți ani de aci înainte.

Doamna Fleming îşi continua lupta cu o însuflețire demnă de cea a compatrioatelor ei şi cu succesul pe care i-l îngăduia povara unui soț deznădăjduit. William John Fleming era un biet fermier care nu putea ține pasul cu ritmul vremurilor – un bărbat înalt, în aparență greu de doborât, dar în realitate un înfrânt. Avea obrajii rumeni, în ciuda zbârciturilor şi a petelor; iar ochii săi mari, căprui, liniştiți, inexpresivi, de bovină, lăsau rareori impresia că ar reține ceva din ceea ce vedeau. Înainte de a-i muri soția, crezuse că avea motive serioase să-i poarte pică; dar, cum din fericire nu era vorbăreț şi avea o fire bună, femeia muri fără să afle acest lucru. Marea risipă pe care ea o făcea îi provoca nemulțumire. Vederea unei mese îmbelşugate îl indispunea; foamea copilelor, deşi nu precupețea nimic pentru îndestularea lor, îl irita. „Îndoapă-le, ca să iasă nişte mofturoase", spunea el, împotrivindu-se punctului de vedere al nevestei sale cu privire la hrana odraslelor.

Dar nu obişnuia să se plângă. Dacă se isca o ceartă, fermierul se refugia în profeții, poftindu-şi soția să prevadă cum vor sta lucrurile când se va trezi cu nişte copii răsfățați pe cap. Nu putea să nege că pâinea şi carnea erau necesare

şi mai ieftine decât vinul tonic pe care medicii obişnuiau să-l prescrie cutărei sau cutărei persoane debile din împrejurimi, aşa încât trebuia să se mărginească la tainica sa nemulţumire. Grija, timpul şi banii cheltuiţi pe grădina de flori erau necazuri mai uşor de suportat. Şi lui îi plăceau florile, şi se simţea măgulit când auzea pe cineva lăudând iscusinţa soţiei sale în horticultură. Grădina reprezenta un colţişor aparte al fermei, şi când, duminica, se întorcea acasă de la biserică în mijlocul trandafirilor de iunie, mirosul lor se acorda atât de bine cu visurile sale de prosperitate, încât răul era compensat, merita banii. Totuşi, grădina, cu toată splendoarea ei, îi amintea de o crudă lovitură. Soţia îi rănise odată vanitatea. Or, vanitatea unui om liniştit, când primeşte o lovitură, cere o răzbunare de proporţii uriaşe. Cum însă rareori poţi pretinde o asemenea satisfacţie monstruoasă atunci când cel ce te-a jignit este propria ta soţie, fermierul nu făcu altceva decât să se retragă pe un teren cultivat cu sfeclă, unde jură cu pumnii strânşi să nu uite niciodată jignirea.

Văzând cât de bine mergea grădina, în vreme ce ferma decădea, soţia îi ceruse să se lase de agricultură şi să se ocupe de grădinărit; cu alte cuvinte, să devină grădinar sub îndrumarea ei. Femeia nu înţelegea că însăşi grădina îi secase ferma, o dezorganizase şi, în mod evident, îi sărăcise. Nu pricepea că Fleming, permiţându-i ei să se ocupe de treburi potrivite unei femei, în vreme ce el năduşise fără niciun rezultat, urmase îndemnul bunătăţii şi, hotărât lucru, nu pe cel al inteligenţei sale native. Faptul că ea voia să-i devină superioară şi să-l facă să apară într-o lumină nefavorabilă în faţa lumii era o cruntă jignire.

Sănătatea doamnei Fleming devenea din ce în ce mai şubredă. Din această cauză, cu solemnitatea cuvenită zilelor din urmă, îşi convinse soţul să dea un anunţ prin care să caute un ajutor. Acesta avea să plătească o mică sumă de bani ca să înveţe agricultura şi să se familiarizeze cu legislaţia în vigoare. Ca să-i facă ei plăcere, aruncă şapte şilingi pe fereastră pentru un anunţ şi începu să râdă când

primi un răspuns, întrucât se îndoia de rezultatele pe care le-ar putea obține având de-a face cu un străin. Se prezentă un tânăr pe nume Robert Armstrong. El plăti suma solicitată şi, curând, deveni unul din membrii familiei. Avea statura unui paznic, suplețea unui jucător de cricket, bea numai apă şi lăsa impresia că este victima unei aversiuni a semenilor săi. Vorbea cu oroare despre viața de noapte a marilor oraşe, ceea ce nu părea să constituie un punct în favoarea lui, dacă judecăm lucrurile după părerea celor două fete, în ale căror visuri misterioasa metropolă era ca un diamant strălucind în întuneric.

În celelalte privințe, străinul, prezentabil şi liniştit, făcuse o impresie bună. Vorbea cu multă căldură despre un fost prieten, ofițer în armată. Nu corespundea idealului pe care cele două surori şi-l făcuseră despre bărbați, dar doamna Fleming, cu puțin timp înainte de a muri, intuindu-i caracterul, şopti ceva despre el la urechea soțului ei.

Se rugase cerului să-i ajute să nu mai plătească onorariul unui doctor. Muri, fără suferință îndelungată, în luna pe care o îndrăgise, iunie; trandafirii ei se înălțaseră până în dreptul ferestrei deschise şi o mireasmă suavă ajunsese din grădină până la ea. La întâi mai, se aşezase pe pajiştea din fața porții de fier, privindu-le pe Dahlia şi Rhoda, care împodobeau copiii cu cununi de flori şi încoronau pe mica regină a lunii mai: o privelişte care readucea în amintirea doamnei Fleming vremea îndepărtată a încoronării ei, când primise omagiul, sfioasă, pe părul cârlionțat, în bluzița ei de culoare albă. Se adunase lume multă acolo şi se părea că va fi o splendidă zi de mai, dar, la un moment dat, dinspre răsărit, se stârni un vânt necruțător care strică totul. Râulețul de lângă moara din vecinătate şerpuia liniştit printre pajiştile verzi; aerul era îmbibat de mirosul de smântână şi de pâine caldă. Brazii cocoțați pe culmile dealurilor, spre sud, în dreptul satelor Fenhurst şi Helm, îşi încovoiau coroanele apropiindu-se să vadă spectacolul, ca nişte prieteni nerăbdători să se reîntâlnească. Dahlia şi Rhoda arătau copiilor brazii, spunându-le că semănau cu

nişte bătrâni cerşetori încovoiaţi. Cei doi pini masivi de pe terenul morarului erau asemuiţi cu Adam şi Eva la izgonirea lor din Paradis; iar spusele unui copil receptiv cum că nu aveau decât păr pe ei oferiră Dahliei şi Rhodei o imagine de neuitat.

Puterea magică a vremii atrase pe câmp numeroşi fluturi şi un greiere, pe a cărui melodie tinerele fete începură să danseze; dacă surorile ar fi avut parteneri, dansul ar fi stimulat şi alte perechi. La un moment dat, Dahlia se simţi stingherită când îşi dădu seama că era urmărită insistent de privirile a doi domni eleganţi din Londra şi refuză invitaţia la dans a lui Robert Armstrong. Intruşii erau nişte tineri de condiţie bună, fiul şi nepotul moşierului Blancove de la Wrexby Hall. Ei rămaseră o bucată de vreme să privească spectacolul, tulburând oarecum echilibrul Dahliei.

Ca multe alte binecuvântate zile de veselie, şi aceasta fu umbrită de un incident trist. Spre sfârşitul serbării, îşi făcu apariţia o tânără femeie, fiica unui ţăran din Wrexby care fugise de acasă şi se reîntorsese de curând cu un nume pătat. Nimeni nu stătea de vorbă cu ea, şi femeia se refugiase umilă într-un colţ. Dahlia, văzând că toţi o ocoleau şuşotind în spatele ei şi făcând tot felul de semne cu subînţelesuri, vru s-o atragă într-unul din grupuri. Rosti numele Mary Burt în faţa tatălui său, presupunând că un om atât de bun va fi de acord cu ideea de a se ocupa ea de tânăra femeie ostracizată. Dar, spre uimirea ei, tatăl deveni extrem de furios, îi interzise categoric acest lucru şi rosti un cuvânt ruşinos. Atunci Rhoda, care era de aceeaşi părere cu sora ei, fără să ceară permisiunea de a pleca, se duse direct la Mary şi rămase alături de ea sub umbra lui „Adam şi Eva”, până ce fermierul îi trimise vorbă că sosise timpul să meargă acasă. Pedeapsa ei pentru „păcatul” săvârşit a fost o săptămână de tăcere severă; şi probabil că fermierul ar fi prelungit-o, dacă nu s-ar fi gândit la influenţa nefastă a acestei situaţii asupra sănătăţii soţiei sale care slăbea văzând cu ochii. Surorile erau extrem de contrariate şi întristate de acest incident. Ele nu-şi puteau explica sensul atitudinii atât de aspre, vulgare

şi indignate a tatălui lor. De ce? De ce? se întrebau ele, fără a găsi răspunsul. Slova Scripturii era într-adevăr aspră în unele privințe, dar propovăduia ea oare să se continue tot astfel şi după ispăşire? Treptat, şi nu fără revoltă, ajunseră la concluzia că până şi cei mai buni oameni pot să devină cruzi şi să-şi uite îndatoririle creştineşti față de o femeie care a săvârşit un păcat şi se căieşte.

Capitolul II

Ferma „Queen Anne”

DOAMNA FLEMING AVEA UN frate la Londra care părăsise de mic copil căminul său din Kent şi-şi găsise refugiul la o bancă. Nu se ştia exact poziția pe care o avea Anthony Hackbut în această renumită instituție şi gradul de influență exercitat de el acolo, dar se afla de mulți ani printre salariații băncii şi, odată, îi mărturisise surorii sale că nu se putea socoti un cerşetor. Bizuindu-se pe aceste fapte, fermierul începu să facă tot felul de presupuneri, ajungând la concluzia că un om care lucrează într-o bancă londonează şi are un capital propriu trebuie să fi învățat mijloacele de a-l investi cu folos, transformându-l într-o mină de aur; prin urmare, capitalul inițial trebuia să fi ajuns la o sumă considerabilă. Vreți să ştiți ce sumă? Un om care stă ani de zile şi întoarce nişte date pe toate fețele cu imperturbabila gravitate a creației față de haos, izbuteşte, până în cele din urmă, să se convingă singur că abstractul este concret. În închipuirea lui, fermierul vedea cifre serioase intrate în posesia familiei şi asista mental la operațiile bancare ale lui Anthony, calcula câştigurile în locul lui, stabilea riscurile şi privea imaginarele grămezi de aur cu un aer atât de indiferent, încât era aproape normal să-l numeşti dezinteresat. Cei doi cumnați aveau puncte de vedere diferite în privința cheltuielilor, ceea ce constituia o piedică în calea apropierii lor. Când Anthony a refuzat să i avanseze fermierului o sută de lire, prăpastia dintre ei a devenit şi mai mare. Ferma „Queen Anne” ratase prilejul de a deveni înfloritoare tocmai prin acea sumă. Cu

aceşti bani, adăugaţi la fondurile existente, ferma ar fi putut să-şi înfrunte vechiul duşman, Fiscul, şi să înceapă o eră de reîntinerire. Dar radicalii aveau puterea de a elabora legi menite să distrugă agricultura; cât despre „cumnatul" său, acesta era un avar, după părerea fermierului. Ei, ei! Să fi avut el cele o sută de lire, ar fi putut să semene ce i-ar fi plăcut şi când i-ar fi plăcut, sfidând norii capricioşi şi mana cerească, dispunând după vrere de pământul său, propriul său pământ. Dar n-a fost să fie aşa, şi bietul om ofta după ploaie, iar când pentru aceasta se făceau rugăciuni în biserică, trebuia să îngenuncheze şi să se roage din tot sufletul împreună cu toţi ceilalţi. Asta era situaţia. Fermierul îşi învinuia cu amărăciune cumnatul că nu făcuse ceea ce trebuia la timpul potrivit.

Când muri sora sa, Anthony îşi înştiinţă cumnatul văduv că nu va putea să participe la funeralii. „Am o slujbă de mare răspundere, spunea el, şi nu pot să lipsesc." Totuşi, se oferi de bunăvoie să suporte jumătate din cheltuielile de înmormântare, stabilind o limită a acestora. Ar fi nedrept să judeci cu asprime reacţiile unui om atunci când îl încearcă o mare durere; de aceea, trebuie să iertăm indignarea fermierului şi refuzul ajutorului oferit de Anthony. În scrisoarea lui de răspuns, preciza că înmormântarea soţiei sale nu va costa mai puţin decât va hotărî el să coste. De asemenea, îşi manifesta indignarea împotriva „amestecurilor". Dorea ca Anthony să afle că nici el „nu era cerşetor" şi că nu va permite nimănui să-l trateze ca atare. Scrisoarea avea un aer ameninţător. Fleming spuse prietenilor săi şi negustorului din Wrexby cu care obişnuia să discute că-şi va cinsti soţia dispărută cheltuind până la ultimul ban. Câteva luni după aceea, toată lumea era de acord că-şi ţinuse făgăduiala.

Răspunsul lui Anthony se caracteriza printr-o vădită umilinţă. Îşi exprima părerea de rău pentru faptul că fermierul îi înţelesese greşit motivele. Conştiinţa sa fusese adânc tulburată. Scrise din nou, fără să aştepte răspuns, atingând problema banilor, dar numai în treacăt, şi

exprimându-şi speranța că se vor întâlni cu toții în ceruri, unde se vor bucura nu numai de bani, ci şi de o dragoste frățească. Îşi exprimă aluziv satisfacția cu care ar primi o invitație, deşi nu ştia dacă putea sau nu s-o onoreze, căci vacanțele sunt costisitoare şi călătoriile cu trenul trebuie bine chibzuite înainte de a fi întreprinse; iar când lipseşti de la serviciu, nu poți şti niciodată cine te înlocuieşte. Nu făgăduia că va veni, dar arăta clar că n-ar rămâne insensibil la dovada de prietenie pe care ar reprezenta-o o invitație. În fond, sentimentele pe care Fleming le nutrea refuzând să țină seama de pasul lui Anthony spre împăcare, nu-i făceau cinste. Adeseori, remuşcarea face ca ura, în loc să scadă, să ia proporții. În plus, se poate să se fi gândit (diplomația jucând rolul ei în acțiunile de răzbunare) că acum, când a revenit la sentimente mai umane, Anthony ar fi în stare de o mulțime de lucruri bune. În general, este periculos să faci speculații. Dar fermierul Fleming ajunsese la disperarea omului care a început să se înglodeze în datorii şi a auzit prima somație vehementă, ceea ce pentru un om neobişnuit cu asemenea lucruri este la fel de înspăimântător ca un faliment (fără a mai vorbi de oroarea cuvântului). Şi, în plus, îi venea atât de greu să şi-l imagineze pe Anthony sub un aspect favorabil, încât considera că de la el se putea aştepta la orice. „Să vedem ce va face", se gândi fermierul când îl părăsi pentru o clipă mânia, mânia, care-şi oferă în mod obişnuit asemenea momente de răgaz. Pasiunile sunt toate mai mult sau mai puțin intermitente.

Procedase cu înțelepciune, întrucât, în cele din urmă, Anthony îi scrise că, locuința lui din Londra fiind cam tristă, avea de gând să se mute într-o casă nouă, mai spațioasă, unde i-ar fi agreabilă prezența unei tinere menajere discrete, dornică să vadă Londra şi să cunoască lumea. Planul lui era ca una din nepoate să preia această îndeletnicire şi-i cerea cumnatului să reflecteze şi să-l considere ca pe un prieten al familiei, acum şi în viitor. Anthony vorbea foarte îmbietor despre Londra. Cine şi-ar fi putut închipui că această scrisoare aparținea unui bătrân avar şi ursuz? „Spune-i",

scria el, „că la fiecare colț de stradă sunt chioşcuri cu fructe, în tot timpul anului, stridii şi scoici, dacă-i plac, melci, o mulțime de tablouri în prăvălii, sumedenie de sortimente de muselină şi mătase, autobuze pentru plimbări, oameni de toate soiurile şi, din când în când, putem da o raită ca să vedem armata călare, dacă-i plac soldații". Făcea haz vorbind despre vestita gardă călare – ostaşi care stau pe cai şi lumea îi priveşte, dar ei nu se supără pentru că sunt obişnuiți cu asta. „Gărzi albastre şi gărzi roşii", scria el, „cele albastre aşteaptă să fie puse la fiert". Se poate presupune că gluma lui lipsită de respect nu era o născocire proprie, dar ea îi dezvăluia o trăsătură nouă de caracter. Fireşte, dacă vreuna din fete avea să plece, Dahlia trebuia să fie aceea. Fermierul începu să studieze ideea după felul său obişnuit de a gândi. Socotea de netăgăduit faptul că ar fi înțelept ca în preajma acestui bătrân avar să se afle un membru al familiei sale. Pe de altă parte însă, avea groază de Londra, şi Dahlia era o fată extrem de frumoasă. Amintindu-şi de cele ce-i spusese soția sa, se sfătui cu Robert, sperând că acesta va pune capăt strădaniilor sale dureroase de a gândi atât de repede pe cât era necesar în această împrejurare. Dar Robert nu avea nimic de spus şi părea să fie de acord cu plecarea Dahliei. Singurii care se opuneau acestui plan erau măicuța Sumfit, o rudă cumsecade şi săracă a fermierului, văduvă, originară din Sussex, o femeie grasă şi iubitoare, bucătăreasa casei, a cărei talie era vag marcată de cordonul şorțului; şi, ca sprijinitor al protestelor ei, tăcutul jupân Gammon, un bătrânel cu privirea de şopârlă antediluviană, cel mai tacticos om al epocii sale, un fel de administrator al fermei înainte de venirea lui Robert, care luase hățurile în mână, punându-i în umbră atât pe el, cât şi pe stăpânul lui. Gammon afirmase cu hotărâre, o dată pentru totdeauna, că „el n-a avut niciodată o părere bună despre Londra". Deoarece nu vizitase niciodată Londra, opinia lui n-avea nicio greutate, dar, nemaiadăugând nimic, păcatele şi decăderea metropolei ieşiră pregnant la iveală din spusele care tocmai o acuzaseră. Tactul şi rugămințile Dahliei

obținură în cele din urmă câştig de cauză în fața fermierului şi astfel se hotărî plecarea frumoasei fete în marele oraş.

După luni de despărțire în care suferise nespus de mult şi tocmai când scrisorile deveniseră mai puțin mângâietoare, Rhoda – care-şi dăduse cuvântul că va păstra discreție, deşi nu înțelegea de ce i se ceruse acest lucru – primi o fotografie în miniatură a Dahliei înfățişând-o atât de frumoasă, încât ranchiuna ei față de oraşul ce-i răpise sora se transformă în recunoştință. Avea voie să păstreze portretul timp de o săptămână; dar nimeni n-ar fi putut-o împiedica să-l arate măicuței Sumfit, care, după ce rămase mută de admirație şi emoție, izbucni într-un hohot de plâns. De ce trebuia păstrat secretul, nu ştiau şi nici nu încercară să afle; de altfel, acest mister reprezenta într-un fel o sursă de plăcere pentru ele. Când a trebuit să împacheteze portretul şi să-l trimită înapoi, s-au vărsat din nou lacrimi. Rhoda încerca un complex de inferioritate față de noile trăsături, mai rafinate, ale Dahliei şi, în sufletul ei, îi era recunoscătoare unchiului care contribuise la transformarea chipului minunat al surorii sale.

Într-o bună zi, pe când se afla la fereastra dormitorului ei, pregătită să coboare pentru găluştile de fiecare zi, principalul şi invariabilul fel de mâncare al mesei de prânz, Rhoda zări un străin încercând să deschidă poarta de fier. Inima îi tresări. Ghicise că era unchiul ei.

Dahlia lipsea de multe luni şi nerăbdarea crescândă a Rhodei născuse în mintea ei convingerea că ceva mai interesant decât scrisorile avea să apară în curând. Alergă pe scări şi apoi de-a lungul aleii pietruite. Era un om mărunțel, bondoc, cu un aer cam obosit; purta un costum de duminică, negru, şi mănuşi tot negre, deşi era sâmbătă.

— Permiteți-mi să vă ajut, domnule, spuse ea; şi astfel, mâinile lor veniră în contact, strângându-se. Ce mai face sora mea? continuă ea fără sfială.

— Mai întâi lasă-mă să intru, răspunse el făcând pe adolescentul capricios. V-ați baricadat aici de parcă v-ați teme de toți borfaşii Londrei. Doar nu ți-e frică de mine,

domnişoară? N-am de gând să atac nicio fortăreață, te asigur. Sunt de partea celor care se apără, sunt ca un leu, când am legea de partea mea.

Avea o voce ciudată, gâfâită, ca un flaut spart, ca un arcuş de vioară neuns.

— Vă aflați în grădina fermei „Queen Anne", spuse Rhoda.

— Iar dumneata eşti drăgălaşa mea nepoțică, nu-i aşa, „fetița brunetă", cum îi spune tata. „Aia mică", zic eu; vai, dar nu trebuie să-ți fie ruşine să stai lângă un grenadier. Asemenea fete minunate nu cresc decât la țară.

— Aşadar, dumneata eşti unchiul meu? spuse Rhoda. Ce mai face sora mea? E sănătoasă? E fericită?

— Dahly? replică încet bătrânul Anthony.

— Da, da, sora mea! Rhoda îl privi cu un aer nerăbdător şi neliniştit.

— Nu fii îngrijorată în privința surorii tale Dahly. Spunând acestea, bătrânul Anthony îşi aținti ochii mici, căprui, asupra fetei; apoi, brusc, gândurile sale părură a rătăci undeva, departe. O întrebare îl readuse la realitate.

— E sănătoasă?

— Da, stomacul este bun, capul, plămânii, mintea, toate sunt bune. Un pic amețită, atâta tot.

— Capul?

— Da, şi picioarele. Dar nu-i nimic grav. Tu pari stăpână pe picioarele tale, draga mea. Cred că ne vom înțelege bine.

— Dar sora mea... începu Rhoda, când fermierul ieşi din casă şi salută din prag.

— Fratele Tony!

— El în persoană, frate William John.

— În sfârşit, ai venit...

Fermierul se îndreptă spre el cu mâna întinsă.

— Şi sper că nu prea târziu. Ce zici?

— Niciodată nu e prea târziu ca să îndrepți ceva, spuse fermierul.

— Cum? Cred că nu te referi la purtarea mea, nu?

Anthony încercă să pareze lovitura; şi astfel depăşiră momentul critic al întâlnirii după mulți ani de controverse.

— Văd că ai şi făcut cunoştinţă cu Rhoda, spuse fermierul în timp ce se îndreptară spre casă.

— Fetiţa brunetă, mi-ai scris despre ea. E ca un cărbune lângă o candelă. Cum ai spune tu, parc-ar fi cealaltă faţetă – contrastul surorii ei. Da, am discutat puţin.

— Ai picat la ţanc la masă, frate Tony. Nu avem prea multe să-ţi oferim, dar tot ce avem îţi stă la dispoziţie. Hai cu mine.

Fermierul îl luă deoparte pentru o clipă, îi puse o întrebare, primi răspunsul; după care păru mai puţin agitat, dar oarecum contrariat; făcea semn cu capul ori de câte ori Anthony se uita la el, parcă spre a primi lămuriri asupra unor puncte neclare dintr-o explicaţie bâlbâită. Ai fi spus că un datornic îşi expunea cu umilinţă situaţia în faţa creditorului său şi nu găsea decât din când în când curajul să-i privească ochii neînduplecaţi. Intrară în casă la strigătul măicuţei Sumfit, care anunţa că minunatele găluşte erau în farfurii: bătrânul Anthony făcu o plecăciune când fu recomandat şi se aşezară cu toţii la masă.

Fermierul îl întrebă pe Anthony cu ce anume a călătorit.

Oarecum ruşinat, dar nu fără o evidentă mulţumire de sine, Anthony povesti cum, venind cu trenul, a stat de vorbă într-o gară cu un vizitiu care l-a sfătuit să ia o căruţă ce mergea în direcţia Wrexby-ului. Cinstindu-l cu bere de trei penny pe vizitiu, acesta îi făcu legătura cu căruţaşul care, pentru un şiling, îl duse cale de cincisprezece mile, la vreo două mile de fermă. Afacerea nu era deloc proastă.

— Ăsta-i porc crescut de noi, frate Tony, spuse fermierul, îndemnându-l să servească.

— Şi pâine de casă, frate William John, spuse Anthony cu vioiciune.

— Da, şi berea, în sfârşit, aşa cum e. Fermierul bău şi oftă.

Anthony încercă berea şi spuse:

— Bună bere, şi nu costă mult.

— E curată, fără niciun amestec. După câte am citit despre berea voastră de la Londra, asta de aici nu-i tocmai

rea, mai ales că e curată. Puritatea este crezul meu. Sărac, dar curat.

— Acolo arunci banii pe o poşircă scârboasă, spuse Anthony. Aşa că ce fac eu? Beau apă şi gata, e mai înțelept.

— Îți cruți şi stomacul şi punga. Fermierul apăsă puțin pe cuvântul „pungă”.

— Da, am făcut socoteala că economisesc trei penny pe zi numai la bere, spuse Anthony.

— Trei ori şapte, douăzeci şi unu, nu?

Fleming făcu această remarcă şi ridică sprâncenele în semn de uimire când Anthony continuă:

— Dar cincizeci şi două ori douăzeci şi unu?

— Păi, păi, cât înseamnă asta, jupân Gammon? întrebă fermierul ridicând tonul.

Gammon făcea eforturi susținute ca să se îndoape cu cât mai multe găluşte. După o scurtă pauză, suficientă pentru a-şi încărca mintea cu această nouă problemă, răspunse:

— Eu, când mănânc, nu gândesc. Şi apoi, n-am fost niciodată prea tare la socoteli. Lăsați-o baltă.

— Parc-ai fi un cal pe care nu s-a pus niciodată şaua. Hai, mai încearcă, bătrâne, spuse fermierul.

— Dacă trag la căruță, răspunse jupân Gammon, nu văd de ce ar trebui să sar şi pârleazul.

Fermierul se simți oarecum încurcat şi, cu aerul temător al elevului în fața profesorului, continuă disputa cu Anthony, sâcâindu-l în continuare pe Gammon cu problema de aritmetică până ce bătrânul, ajuns la exasperare, tună deodată:

— Dacă muncesc pentru dumneata nu înseamnă că trebuie să şi gândesc pentru dumneata.

Şi astfel, fu lăsat în pace.

— Ei, Robert? spuse fermierul schimbându-şi ținta. Haide! Cât face?

Robert ceru un moment de răgaz, în timp ce Anthony se uita la el cu nişte ochi de şoim.

— Îți spun cât face... face... lire, spuse Robert.

Asta îl stârni pe Anthony care-şi dădu frâu liber, urlând:

— Capital! Lirele sunt în buzunarul dumitale, domnule, şi ai dat lovitura. Să zicem că ai cinci lire. Le depui cu dobândă compusă şi în scurt timp vin alte cinci; procedezi la fel: în zece ani... ei, ce zici?... şi pe urmă intri în cifre... înoți în cifre!

— Cred că şi tu ai înotat! spuse fermierul clipind şiret.

Anthony îi prinse zâmbetul, şovăi, îşi luă un aer viclean şi apoi ieşi din încurcătură întinzând farfuria măicuței Sumfit ca s-o ajute la servit. Fermierul întrezări o licărire în încercarea evidentă de evaziune a lui Anthony şi în declarația mută, ascunsă îndărătul unui mormăit.

— Şi, mă rog, când aveți de gând să-mi vorbiți pe îndelete despre scumpa mea, domnule? sugeră stăruitoare măicuța Sumfit.

— După masă, maică, după masă, spuse fermierul.

— Adică să aşteptăm până ce se mănâncă toate găluştele? exclamă ea îmbufnată, aruncând o privire în farfuria lui Gammon.

— După masă o să stăm de vorbă, măicuță.

Măicuța Sumfit se temea ca nu cumva această amânare să însemne veşti proaste despre Dahlia; dar asta nu-i micşora nerăbdarea de a asculta relatarea, şi din nou aruncă o privire tristă spre Gammon, care abia mesteca. Veteranul continua să se îndoape tacticos. Acum îşi înfigea furculița într-o bucată uriaşă. Jupân Gammon, mâncăcios calculat, termina întotdeauna ultimul, iar iritarea tainică şi profundă pe care i-o provoca măicuței Sumfit, zi de zi, la sfârşitul mesei, adăuga o savoare deosebită mâncării. O privi netulburat, ca o vită de povară, înghițind mai departe şi apoi, întinzându-i farfuria, îi zise fără nicio jenă:

— Le faci aşa de bune, cucoană.

Cu toată nerăbdarea ei, măicuța Sumfit nu rămase indiferentă la sensul acestei afirmații, ca şi la compliment.

— Nu vreau să te zoresc, jupân Gammon, spuse ea. Dumnezeu mi-e martor că-mi place ca dumneata şi toți ceilalți să mâncați cu poftă şi să fiți mulțumiți; dar tot aşteptând să aud veşti despre Dahlia, parcă mă înțeapă cu ace în tot corpul, zău aşa. Păpuşica mea e la Londra, şi noi

nu ştim nimic despre ea. Şi, la doi paşi, e cineva care ar putea să-mi spună totul. Habar n-am avut până acum ce greu se mănâncă găluştele.

Ceainicul şuieră pe foc. Cuțitele şi furculițele tăcură. Limbile comesenilor, de asemenea. Doar Gammon continua să mănânce, iar ceainicul susura. De două ori măicuța Sumfit scoase un disperat „Of, Doamne!" dar era în zadar. Nicio forță umană nu reuşise până acum să-l facă pe jupân Gammon să se grăbească sau să-şi iasă din ritmul pe care şi-l alesese. În cele din urmă, măicuța Sumfit nu se mai putu stăpâni şi izbucni, aproape plângând în hohote:

— Când crezi c-o să termini odată, jupân Gammon?

La această întrebare tăioasă, Gammon lăsă jos cuțitul şi furculița. Îşi ridică pe jumătate pleoapele ca nişte perdele groase şi replică:

— Când o să-mi simt nasturii, cucoană. După care, se puse iar pe treabă.

Măicuța Sumfit căzu pe scaun ca lovită de trăsnet. Dar chiar şi găluştele, deşi rezistă cu atâta încăpățânare, o vreme, trebuie, în cele din urmă, să se supună marşului triumfal al Timpului şi să dispară. În sfârşit, farfuria lui Gammon se goli. În strachină mai rămăsese o jumătate de găluşcă. Rhoda şi fermierul, temându-se să nu pară neospitalieri, îl invitară să servească şi ce mai rămăsese.

Însă răzbunătorul bătrân, care era umflat ca o găluşcă şi cu nasturii pe punctul de a sări, refuză cu o voce stinsă şi plecă fără să arunce vreo privire cuiva. Măicuța Sumfit începu să se agite întrebând pe fiecare ce-ar fi putut să facă în plus ca să-l mulțumească pe Gammon. Tocmai când Anthony se pregătea să vorbească despre Dahlia, ea îl opri, cerându-i şi lui părerea. Robert fu invitat cu amabilitate de către fermier să fumeze o pipă cu ei. Rhoda îi aduse un scaun, dar el mulțumi amândurora, spunând că nu putea să neglijeze anumite treburi pe care le avea de făcut pe câmp. Rhoda avu impresia că numele Dahliei îl tulburase şi-l urmări cu o privire compătimitoare.

— Tânărul ăsta se ocupă de afaceri? întrebă Anthony.

Fermierul îl lăudă pe Robert, spunând că „este un băiat foarte priceput, dar cam zăpăcit – cu idei personale despre felul cum trebuie condusă o fermă, idei pe care nu i le poate scoate nimeni din cap. Îți acordă respectul cuvenit, e convins că, aşa cum gândeşte el, gândeşte mai bine decât oamenii în vârstă. Acum, asta-i moda la tineri. Îşi bate joc de jupân Gammon; râde de bietul om. N-are pic de considerație pentru vârsta lui, zău aşa. Gammon nu pricepe deloc de ce trebuie să li se schimbe oilor hrana şi socoate o prostie să cultivi pepeni, asta pentru el însemnând să tai frunze la câini. Robert este un începător. Tot ce ştie a învățat de la mine... Atunci, stau şi mă-ntreb: de unde-i vin ideile dacă nu se potrivesc cu ale mele? Dacă sunt contrare ideilor mele, înseamnă că sunt opuse învățăturii mele. Şi atunci, la ce mai sunt bune? El nu înțelege asta. Munceşte bine, asta-i sigur.”

Bătrânul Anthony o bătu pe Rhoda pe umăr.

Capitolul III

Sugerează puterea demonică a banului

— ESTE O ADEVĂRATĂ DESFĂTARE să fumezi în timpul zilei, exclamă Anthony, al cărui mod de a ține capătul încovoiat al pipei trăda o minte înclinată spre satisfacții nesăbuite şi exprima tot atât de mult ca peticul de text ce iese din gura unui personaj într-o veche gravură comică; asta e, continuă el, aşa se întâmplă când nu eşti nevoit să te uiți, la fiecare două minute, la ceas, ca şi cum dracu ar fi pe urmele tale. Dar aici, ştii, după-amiaza este o seară lungă; nimeni nu-ți cere socoteală. Poți să stai liniştit în papuci, picior peste picior, să flecăreşti, să te învârteşti prin casă, să faci socoteli; ah, Doamne! dacă la oraş aş avea după-amiezile la dispoziția mea, m-aş apuca să beau bere, numai pentru plăcerea de a sta şi a face socoteli într-un bar; un bar mare, cu separeuri, cu perdele de culoare roşie, cu şemineu şi mirosuri de rumeguş, bere şi tutun. Să zicem că intră cineva şi mă vede: „Uite un babalâc care trândăveşte", şi-ar spune în sinea lui (referindu-se la mine), dar tare mi-ar place să-l întreb cum s-ar descurca el dac-ar fi în locul meu şi-ar împărți două sute cincizeci de mii la patruzeci şi cinci şi jumătate!

Fermierul îl aprobă dând din cap încurajator. Socotind, probabil, că dintr-o scurtă operație cu aceste numere ar putea să rezulte suma aflată în posesia lui Anthony, calculul exact al averii sale tăinuite, se concentră întipărindu-şi-le în memorie, ceea ce îl făcu să nu mai participe la discuție.

În vremea asta, măicuța Sumfit amesteca băutura cu apă caldă, pe genunchi. Cu un aer bosumflat, îşi roti ochii şi

aruncă o privire piezişă care exprima dezacordul ei faţă de trăncăneala fără noimă a lui Anthony.

Rhoda îşi pierdu răbdarea.

— Ei, hai, unchiule, vorbeşte-ne despre sora mea, spuse ea.

— Ştii, răspunse Anthony, Dahly nu are o voce atât de dulce, de privighetoare, ca tine.

Fata se făcu stacojie la faţă.

— O, desigur, şi ei i se înroşesc obrajii, spuse Anthony.

Felul lui de a vorbi despre Dahlia arăta că cei doi se cam săturaseră unul de altul; iar despre scopul deosebit al vizitei sale, nici măcar fermierul nu ştia nimic. Măicuţa Sumfit riscă să-şi exprime părerea că grogul nu era destul de tare, dar el trase o duşcă chiar sub ochii ei şi-şi linse apoi buzele într-un mod foarte convingător.

— Aşa ceva n-ar fi potrivit pentru mine, la Londra, chiar dacă aş avea toată ziua liberă, spuse Anthony.

— De ce? întrebă fermierul.

— Fiindcă aş începe să fac speculaţii, m-aş vârî până-n gât în ele, nu m-aş putea stăpâni; mexicane, peruane, venezuelene, spaniole, din astea aş lua. Văd acţiunile în tot felul de culori; spaniole, în alb şi negru, peruane – în portocaliu, mexicane – în roşu, ca armata britanică. Ce să fac, asta-i boala mea. Dacă-mi place roşul, merg cu roşu. Fără nicio raţiune. Şi culmea e că n-am speculat niciodată.

— Aşa-i mai sigur, frate Tony, spuse fermierul.

— Şi jocul meu e sigur – a fost şi va fi întotdeauna. Crezi oare? Anthony îşi sorbi grogul până la zahărul de pe fund, izbindu-şi nasul în linguriţă. Crezi că altfel mi-aş mai fi păstrat poziţia pe care o am, m-aş mai fi bucurat de încrederea de care mă bucur? Ei, dar tu nu te pricepi la lucrurile astea. Crezi că mi s-ar mai fi dat bani pe mână – şi, câteodată, e vorba de mii, în aur, în bancnote şi cecuri –, dacă aş fi fost un tip periculos? Sunt cunoscut ca un om demn de tot respectul. Timp de patruzeci şi cinci de ani am lucrat la banca Boyne şi, slavă Domnului, grogul nu mi-a adus necazuri acolo. Am să mai iau un pahar. *Când inima*

unui bărbat!... dar nu prea sunt în voce...

Măicuța Sumfit zâmbi prosteşte:

— Of, femeia are şi ea o inimă şi moare de nerăbdare să afle noutăți despre păpuşica ei scumpă care este la oraş, unde se coafează, unde-şi face rochiile şi...

Fermierul o întrerupse cu un aer iritat.

— Vasăzică, împarți două sute de mii şi ceva la patruzeci şi cinci şi jumătate, spuse el. Aşteaptă, măicuță; toate la timpul lor. Patruzeci şi cinci şi jumătate, frate Tony; asta era suma ta – ah! – pe care ai menționat-o adineauri – jumătate din ce? Jumătatea asta este o fracție, cum i se spune? N-am uitat fracțiile, logaritmii, exercițiul şi celelalte din algebră, unde întotdeauna m-am descurcat greu şi mă lua cu amețeală când mă urcam pe scară ca să privesc acest tărâm. Dacă nu te superi, te rog, frate Tony, să-mi explici cum vine treaba cu cele patruzeci şi cinci şi *jumătate?*

— Patruzeci şi cinci şi jumătate? mormăi Anthony încurcat.

— Ei, las-o baltă, nu-i nimic, dacă nu vrei să-mi spui, frate Tony.

Fermierul îl atinse cu pipa.

— Cinci şi jumătate, reflectă Anthony. Asta este o fracție pe care o ții, frate William John. Îmi aduc aminte cum, la nunta voastră, pastorul a pronunțat numele alea: Eu, William John, o iau pe ea, Susan; da, asta e o fracție, dar la ce-ți foloseşte?

— Ce vreau să spun eu e că nu patruzeci şi cinci şi jumătate din patruzeci şi cinci. Jumătate din unu, nu-i aşa? Asta este identic cu o fracție. Unu – o linie – şi doi dedesubt.

— Ai înțeles perfect, consimți Anthony.

— Câte mii trebuie să împarți la asta?

— *Ce* să împarți, frate William John? Mă dau bătut.

— Aha, a scos cheile şi a închis totul; ora închiderii, râse fermierul, mândru de faptul că Anthony era perfect conştient după două păhărele pline vârf. Înțelegea că, în ciuda sentimentelor de prietenie datorate, Anthony era ferm hotărât să nu permită nimănui să afle suma pe care o

poseda.

— Dacă este ceasul patru, e chiar ora închiderii, spuse Anthony şi se ridică să plece spre uşă; acum, hoţii visează la banii pe care nu i-au putut fura noaptea; lasă-i să viseze cât vor. Cât e ceasul, doamnă?

— Nu e încă nici trei, răspunse măicuţa Sumfit; îndură-te, te rog, odată şi vorbeşte-ne despre Dahly a mea. Unde şi-a cumpărat rochia aia elegantă şi boneta cu floricele albastre care se vedea lângă ea, pe masă, haide, începe odată!

Rhoda tuşi.

— ...şi ce mănuşi de doamnă nobilă poartă, continuă măicuţa Sumfit.

Rhoda o călcă pe picior.

— Ah! Ce răutate! izbucni bătrânica văicărindu-se de durere şi frecându-şi piciorul gros ca să-şi aline durerea. Ce te-a apucat, tigroaico? N-am să mai pot să mă ridic, să umblu, şi să vedem pe urmă cine o să mai gătească pentru voi toţi? Tu eşti neştiutoare ca o fată de la ţară şi habar n-ai de nimic.

— Vai, Dody, ce neatentă eşti, o mustră fermierul, în timp ce măicuţa Sumfit continua să se vaite.

— L-a oprit pe unchiul Anthony tocmai când se pregătea să înceapă, tată, spuse Rhoda.

— Vrei să ştii? Anthony îşi aţinti privirea asupra ei. Vrei să afli, draga mea? Făcu o pauză, jucându-se cu paharul, apoi continuă: Eu, Susan, te iau pe tine, William John, şi astfel ai venit tu pe lume. Pe vremea când mă aciuisem sfios pe lângă mama şi tatăl tău, mi-am spus, la un moment dat, draga mea: eu nu sunt un om de însurat; şi dacă ăştia doi, ziceam eu, au un copil – o binecuvântare, ar spune unii, dar eu ştiu ce înseamnă viaţa şi cum sunt tinerii – şi dacă... unde am rămas? E adevărat că băutura îţi dezleagă limba, frate William John, dar ce se întâmplă cu ideile? S-au dus ca banii gheaţă! Voiam să spun că simţeam eu că, într-o bună zi, aş putea să vă ies în întâmpinare şi să ajut rodul căsniciei soţiei tale şi, la urma urmei, n-a existat nicio obiecţie făţişă din partea voastră. Mi s-a isprăvit tutunul.

Rhoda se ridică, îi umplu pipa şi i-o întinse în tăcere, îşi dădea seama că bătrânul trebuia lăsat în apele lui şi, o bună bucată de vreme, bătu câmpii făcând o descriere a nunții şi a unui furt la banca Boyne: firma Boyne, Birt, Hamble şi compania. În cele din urmă, ajunse şi la Dahlia.

— N-am putut să înțeleg niciodată ce *doreşte* ea, spuse el. Şi nici cum de reuşeşte să-şi procure lucrurile de care vorbea adineauri doamna aici de față, sau altcineva, ca să fie atât de elegantă! Sigur că te bucuri de oarecare lux dacă eşti cât de cât deştept; dar eu sunt acasă la ora ceaiului. Nu-s un om cusurgiu şi cred că e bine să te comporți tinereşte dacă poți, să te plimbi pe stradă şi să te uiți la vitrine; dar eu sunt acasă la ora ceaiului. Vin seara obosit: ceaiul e făcut şi câteodată găsesc şi crevete; de mâncare are grijă. Când totul este încuiat, strâns şi pus la locul lui, mă simt bine şi nu-mi mai trebuie decât puțină societate. Ei bine, îmi beau ceaiul. Aud cum se învârte de colo până colo, sus, în camera ei; îmi dau seama ce înseamnă asta. Aş prefera să n-aud nimic. Apoi coboară la mine; îmi beau ceaiul, şi ea dă buzna în cameră.

Aci urmă o relatare dramatică a comportării necuviincioase a Dahliei, relatare căreia stingerea pipei îi puse capăt.

În vreme ce se gândea încă la miile de lire şi la o anumită operație greoaie de împărțire spre a obține totalul averii lui Anthony, fermierul pricepu că fiica lui cea mai mare avea o comportare uşuratică şi neglija adevăratele interese ale familiei, fapt ce-l mâhni profund. Dar Anthony, încă înainte de a fi intrat în casă, îl asigurase că Dahlia era sănătoasă şi că nu exista niciun motiv de îngrijorare în privința ei. Aşa că se uită la măicuța Sumfit care-şi luase asupra ei sarcina de a pleda întru apărarea Dahliei: o mlădiță atât de gingaşă, o ființă atât de frumoasă! Cu toții am fost tineri odată... Oare cerul ar avea milă de noi dacă ne-am purta aspru cu tineretul? Un om cu adevărat credincios trebuie să se supună preceptului: oferă-i încă o şansă. Poate că lumea a fost prea dură cu Dahlia, şi fata a avut tot dreptul să se

simtă jignită. În concluzie, făcu apel la Rhoda să vorbească în numele surorii ei. Dar Rhoda îşi păstra calmul şi stătea rezervată.

Era sigură că sora ei avea justificare pentru tot ceea ce făcuse; dar imaginea bătrânului care vine acasă de la lucru în fiecare seară ca să bea ceaiul singur o întristă. Nu se simțea în stare să vorbească şi, cum nu spuse nimic, măicuța Sumfit, pe care o mai chinuiau durerile ascuțite provocate de lovitura primită în picior, îi adresă cuvinte amare; fapt care nu era neobişnuit pentru ea, căci bătrânica, deşi avea un suflet bun, putea fi şi răutăcioasă. Ea aparținea acelei categorii de oameni ale căror inimi sunt ca balanțele, neputând iubi cu devoțiune o persoană fără a manifesta un spirit de aversiune corespunzător față de alta. Dar Rhoda primi afrontul cu zâmbetul pe buze.

Curând după aceea femeile plecară, iar cei doi bărbați rămaseră singuri.

Anthony se întoarse şi-l bătu pe fermier pe genunchi.

— Ai o bijuterie în fata *asta*, frate William John.

— Mda, e o fată destul de bună. Nu-i prea descurcăreață, frate Tony. După părerea mea, gândeşte prea mult. Are şi o fire deosebită. Sunt cam necăjit, frate Tony, din cauza celeilalte. Dacă nu se schimbă, trebuie să părăsească Londra. Superficialitate, ăsta-i cuvântul. Nu trebuie să-i porți pică bietei Dahly. Ea era frumoasa familiei, şi, aşa-s fetele, când îşi dau seama de asta, profită: era slăbiciunea maică-si.

— O, sărmana Susan! O femeie cinstită în fața lui Dumnezeu.

— Da, într-adevăr, a fost, spuse fermierul plecându-şi capul.

— Şi o soție bună, adăugă Anthony.

— N-a fost şi nu va fi alta mai bună ca ea; păcat că n-a trăit, ca să aibă grijă de fete.

— La venire, am trecut prin cimitir, spuse Anthony, şi am citit ce scrie pe piatra ei funerară. Mi s-a pus un nod în gât. Apoi, prima persoană pe care am întâlnit-o a fost copilul ei,

fata asta tânără, Rhoda, şi mi-am zis în sinea mea: poți să-mi ceri orice, aş face totul pentru tine – fireşte, dacă mi-ar sta în putință.

Privirea fermierului se aprinse o clipă, dar fu umbrită apoi de rezerva lui caracteristică.

— Nimeni nu poate să-ți ceară să faci mai mult decât eşti în stare, observă el pe un ton oarecum rece.

— Niciodată nu va fi prea mult, oftă Anthony.

— Ei, lumea nu reprezintă nimic dacă o priveşti de-aproape, spuse fermierul adoptând un ton asemănător.

— Ce e banul?! întrebă Anthony.

Fermierul coborî numaidecât cu picioarele pe pământ.

— Ei, ştii că are haz să ne ceri tocmai nouă, nişte bieți pârliți, să răspundem la *asta,* spuse el şi chicoti, convins că l-a prins pe Anthony în cursă, făcându-l să mărturisească parte din agoniseala lui de bunuri pământeşti.

— Ce înseamnă, după tine, să ai bani? întrebă celălalt, evident prins în cursă. Cincizeci de mii?

— Pfiu! şuieră fermierul, ca şi cum ar fi tras o duşcă zdravănă dintr-o băutură tare.

— Zece mii?

Fleming trase această a doua duşcă aproape cu dezgust, dar încă binevoitor.

— Poftim, zise Anthony, zece mii nu e tocmai puțin, după cum îți poți da seama. Cu zece mii eşti cineva. Ba şi cu cinci. Ascultă-mă pe mine, mulți nobili ar fi bucuroşi să-i aibă. Dumnezeu să te binecuvânteze! Dar tu habar n-ai ce se întâmplă în lume, frate William John. Unii n-au nicio mie, n-au nici cât tine!

— Sau cât tine, frate Tony. Fermierul făcu o aluzie la patima lui de a agonisi.

— O, eu, zâmbi cu înțeles Anthony. Adun şi eu fărâmiturile. Bogătaşii nu sunt atât de proşti, cunosc tabla înmulțirii. Ei ştiu să preschimbe fracțiile în numere întregi. Nu, hotărât lucru, eu nu pot să mă compar cu nobilii. Averea mea este respectabilitatea. Am spus-o la început, o spun şi acum. Dar să-ți mai zic ceva, frate William John, când ai în

brațele tale săculețe cu mii de lire, încerci o emoție foarte puternică.

În general, fermierul era un om cu scaun la cap şi cu o inteligență comună; dar, în ceea ce priveşte averea fratelui nevestei lui, se dovedea atât de credul, încât o nimica toată îl putea face să exagereze, în mod copilăresc, suma probabilă. Acum, când însuşi Anthony îl aţâţase, plutea în nori. În afară de asta, băuse din amestecul acela tare mai mult decât obişnuia să consume peste zi; şi, cum i se părea că Anthony era într-adevăr pe punctul de a mărturisi proporțiile respectabilității (cum se exprimase Anthony), născoci, în închipuirea lui, un joc, încercând să ghicească dimensiunile averii, aşa încât să poată compara după aceea calculul lui aproximativ cu faptul declarat. Îşi stăpâni pe cât îi fu posibil ideile nebuneşti; se gândi la cele ce-i spusese soția sa despre economiile făcute de Anthony din copilărie, la aluziile privitoare la capital, la loviturile bancare date de numeroşi oameni isteți, la modul cumpătat de viață al lui Anthony şi la viețile unor avari vestiți; după ce făcu toate aceste calcule probabile, ca să meargă la sigur, ținti mai jos.

Când se prinde în jocul închipuirii, banul nu mai păstrează nicio legătură trainică cu lucrurile pământene. Devine ceva nebulos, care se strânge şi se întinde în timpul jocului ca razele soarelui ce se răsfrâng pe tavan dintr-o ceaşcă de ceai dimineața – dacă o comparație forțată poate să ajute la înțelegerea mai exactă a acestei stări. Lăsând la o parte datoriile, fermierul socoti la vreo treizeci de mii şi câteva sute de lire valoarea testamentului lui Anthony; să zicem o sumă rotundă, treizeci de mii sau, ca să fim mai siguri, douăzeci de mii. Sumă lăsată cui? Lui şi copiilor lui. Dar în ce fel? Copiilor, după moartea lui? Sau altfel? Oricum, fetele vor putea deveni partide strălucite, iar ferma va reveni aceluia dintre cei doi soți pe care el îl va îndrăgi mai mult. Fermierul Fleming nu jinduia după o viață uşoară şi luxoasă, deşi treizeci de mii de lire sau chiar numai douăzeci de mii erau o avere. Mulți nobili se arătaseră dispuşi să se căsătorească cu moştenitoare având asemenea zestre!

Gândul că acest lucru se mai întâmplase puse stăpânire pe el şi inima lui încercă un sentiment de duioşie faţă de bunul, răbdătorul şi strângătorul bătrân, care trăise şi murise ca să-şi îmbogăţească şi să-şi înalţe familia. În acelaşi timp, nu putea să nu se gândească la faptul că Anthony, bine legat cum era, deşi cam încovoiat, însă zdravăn pe picioarele lui şi cu obrajii destul de îmbujoraţi pentru un londonez, ar fi fost asigurat pe viaţă de orice societate, fireşte la o sumă moderată, ţinând seamă de vârsta lui. Fermierul se gândi la propria lui sănătate şi, trecându-l un fior, se închipui examinat de politicosul doctor al societăţii de asigurări pe viaţă (un domn care pare să hotărască de dincolo de uşile vătuite ale Hades-ului); ne ciocăneşte pieptul, o dată, de două ori şi ne aşterne pe hârtie sorocul. Probabil că Anthony n-ar trebui să plătească un procent mai mare ca el.

— Eşti asigurat, frate Tony? îi scăpă întrebarea.

— Nu, nu sunt, frate William John. Anthony continuă să dea din cap ca un automat pus în mişcare. E o problemă cu două aspecte. Eu am să trăiesc mult. Şi oamenii care trăiesc mult nu se asigură, bineînţeles dacă nu sunt proşti. Aşa înfloresc societăţile de asigurare.

— Dar în caz de accident? sugeră fermierul.

— O, mie nu mi se poate întâmpla nimic, răspunse Anthony.

Fermierul sări în picioare şi începu să caşte.

— Facem o plimbare prin grădină, frate Tony?

— Cu cea mai mare plăcere, frate William John.

Fermierul simţea că trebuie să-i fie ruşine pentru sentimentul de ciudă care pusese stăpânire pe el; şi abia după ce Anthony, întrebat despre data sa de naştere, declară că este cu doisprezece ani mai mare decât el, fermierul îşi dădu seama că speculaţiile lui aveau un temei. Anthony era aproape cu o generaţie mai vârstnic. Se plimbară împreună şi fură văzuţi de la ferestre punându-şi frăţeşte mâna pe umăr. Când se întoarseră în mijlocul familiei pentru a lua ceaiul, mintea fermierului nu mai era înfierbântată şi toate calculele lui dispăruseră în ceaţă. Stătea decepţionat în faţa

ceaiului.

— Dar ce s-a întâmplat, tată? întrebă Rhoda.

— Am să-ți spun eu, draga mea, răspunse Anthony în locul lui. Mă invidiază pentru cineva care tare aş dori să-mi pună întrebarea asta când servesc ceaiul la Londra.

Capitolul IV

Textul din Scriptură

DUPĂ CINĂ, DOMNUL FLEMING n-o lăsă pe fiica lui să-l sărute pe frunte şi să plece la culcare până ce odaia nu se goli. Apoi, îmbrățișând-o cu căldură, îi spuse că unchiul ei se oferise să-i suporte cheltuielile unei vizite la Londra, făcu aluzie la drumul de aur ce i se deschidea în față şi, în acelaşi timp, o povățui să nu ia lucrurile prea în serios, să-şi alunge din gânduri toate speranțele şi visele legate de sume de bani imposibile. Trebuia doar să se străduiască să fie pe placul unchiului ei, care avea tot dreptul să facă ce-i place cu averea lui, socotită de patruzeci, de cincizeci de ori mai mare decât cea a fermierului; la drept vorbind, nimeni nu ştia la cât se ridica această avere. Cum se întâmplă multor oameni cu experiență când încearcă să dea sfaturi altora, era foarte impresionant în pledoaria lui, prevenind-o să nu cedeze în fața ispitei şi arătându-i în primul rând rădăcinile acestei ispite. Din fericire pentru cei tineri, ca şi pentru cei bătrâni, spiritul pătrunzător al celor dintâi ştie să discearnă. Gândindu-se că ascultase lucruri bune şi înțelepte, Rhoda mulțumi tatălui ei.

— Sora ta, spuse el...dar să nu vorbim despre ea. Dacă aş putea să mă despart de tine, fata mea, mai degrabă *ea* ar trebui să fie cea care să vină înapoi.

— Pe Dahlia ar ucide-o acum viața noastră liniştită, spuse Rhoda.

— Ei, mormăi fermierul. Dacă ar trebui să plătească şase oameni în fiecare sâmbătă, nu s-ar mai plânge de linişte.

Dar, ce să-i faci, niciuna din voi nu s-a omorât vreodată cu munca la fermă sau cu gospodăria. Cu toate astea, orice nobil ar putea fi mândru să aibă o soție ca voi. Am spus asta încă de când erați mici. Şi dacă ați fi fost proaste, draga mea, la ce v-ar fi folosit societatea? Să serveşti nişte dulciuri la ceai sau un pahar de grog vecinului nu e cine ştie ce cheltuială; dar odată ce ți-ai deschis uşa pentru asemenea lucruri, ți se duce vestea. Ce i-am spus eu bietei tale mame este adevărat. I-am spus: poate că fetele noastre nu sunt egale cu ale lui Holland, Nashaw, Perret şi ale celorlalți de pe aici; da, poate că nu sunt egale, pentru că celelalte nu-s pe măsura alor noastre.

Mândria fermierului încerca, pe acest drum ocolit, să răzbune lipsa lui de sociabilitate şi izolarea fetelor sale de societatea tinerelor de aceeaşi vârstă şi condiție socială. Rhodei nu i-a fost greu să-l asigure, cum de altfel a şi făcut-o, în mod cinstit, că procedase foarte bine.

Ajutată de măicuța Sumfit, Rhoda îşi alese, până noaptea târziu, sărăcăcioasele podoabe pe care urma să le poarte la Londra spre a se arăta demnă de îmbrățişarea surorii ei. Nu voia ca Dahlia, care între timp devenise o doamnă din lumea mare, să se simtă prost.

— Ascultă ce-ți spun eu, drăguțo, zise măicuța Sumfit. Dahly a mea i-a luat-o înainte. Asta îl irită pe unchiul tău, draga mea. Nu poate să suporte. Nu vezi că nu poate? Aşa sunt unii oameni. Alții, în schimb, dacă te-ar vedea îmbrăcată ca o prințesă şi tot n-ar fi mulțumiți. Sunt atât de capricioşi pisălogii ăştia. Dar toți, de la primul până la ultimul, fie că le place sau nu, recunosc că unei femei îi stă bine să fie îmbrăcată după modă. Ce mă mâhneşte până în adâncul sufletului este boneta ta. Şi când te gândeşti ce bonetă era lângă brațul ei frumos rotunjit din fotografie! Şi degetul ei făcând o gropiță în obraji, ca şi cum s-ar fi gândit cu tristețe la noi! Asta-i arta de a arăta ca o doamnă – să pari tristă. Cum am putea să facem rost de o bonetă pentru tine?

— Trebuie să mă descurc cu ceea ce am, spuse Rhoda.

— Da, şi să arătați ca doamna şi slujnica la plimbare, şi ea

să simtă asta! Frumos ar mai fi, n-am ce zice!

— N-o să-i fie ruşine cu mine, murmură Rhoda; apoi, fredonă o frântură dintr-un cântec şi spuse pe un ton hotărât: „N-are rost să încerc să par ceea ce nu sunt”.

— Nu, desigur, încuviință măicuța Sumfit. Dar mă doare inima pentru tine să apari demodată. O să atragi tot atâtea priviri câte aş atrage eu, ca femeie bătrână. În privința asta, la țară, eşti ca într-o văgăună. Dar la Londra, draga mea, sunt străzi pavate şi canalizare şi circulă autobuze; şi dacă nu eşti la modă, ți-o spun până şi haimanalele de pe stradă; au ochiul format pentru asta. Şi eu nu vreau să se râdă de sora Dahliei, să i se dea porecla de „vânzătoare de cărbuni”, cum mi s-a întâmplat mie, draga mea, dacă mă crezi sau nu, şi să fie dată la o parte, şi să i se spună: „Cine eşti tu?”. Pentru că, într-adevăr, eşti drăguță. Unchiul Anthony şi domnul Robert au fost de acord cu asta.

Rhoda se roşi la față şi, după un timp, spuse:

— Aş prefera ca lumea să nu vorbească despre înfățişarea mea.

Probabil, Rhoda nu avea o părere prea bună despre frumusețea ei. De aceea, în această perioadă, nimic nu o interesa mai mult decât laudele la adresa fizicului ei. Uneori, îşi cerceta tulburată fața. Avea o figură atât de ciudată, cu sprâncenele ei negre, dese şi cu ochii cafenii ce te priveau fix; buza de jos era roşie, lungă, iar cea de sus, arcuită; bărbia şi nasul, atât de diferite de ale Dahliei, al cărei nas era uşor îngroşat în dreptul frunții şi cobora într-o linie fină. Trăsăturile Rhodei erau mai aspre. Nasul ei părea cârn, iar bărbia oarecum pătrată. Când îşi studia fața, se îndoia chiar că ar fi măcar drăguță, deşi ştia bine că, atunci când se îmbujora, strălucirea şi culoarea îi sporeau farmecul. Ştia, de asemenea, că avea o frumoasă ținută a capului şi o siluetă destul de armonioasă; dar toate acestea erau idei neconfirmate, umbrite repede de îndoială. Aşa cum un peisaj are nevoie de razele soarelui ca să-i pună în valoare frumusețea, Rhoda era însetată de o măgulire care s-o aureoleze. Fără să-şi invidieze sora, simțea că Dahlia o

eclipsa, şi unica ei dorință era ca strălucirea acesteia să n-o întunece prea mult.

Dar marea şi puternica Londră – noul univers al spiritului ei – îşi întindea brațele deschise spre ea. În somnu-i frământat din noaptea aceea auzi tunetul puternic al oraşului, tumulturile răscolitoare ale unor armonii haotice, iar splendoarea metropolei luminate de felinare părea suspendată sub un cer albastru-inchis, desprinsă de pământ, ca o planetă nouă, căreia îi era sortită.

Duminică dimineața, la micul dejun, discutară cu toții plecarea ei. Robert îi vorbi exact ca Dahliei în aceeaşi împrejurare. Pomeni – după cum avea să-şi amintească – o dată sau de două ori numele aceloraşi străzi şi manifestă o nerăbdare asemănătoare s-o conducă la gară şi să ia trenul.

— Iată un lucru în fața căruia bărbatul simte că puterea lui nu face doi bani, spuse el. Nu poate fi oprit. Cred că aş fi în stare să opresc şi o diligență cu patru cai în galop. Cred, dar când am de-a face cu o locomotivă, mă simt ca un copil. Nu poți să opreşti un tren.

— Dar poți să călătoreşti cu el, spuse Anthony, remarcă ce stârni râsul general şi mări impresia că era un om cu posibilități.

Rhoda se simți jignită de importanța pe care Robert o acorda forței sale. Ea se pregătea de plecare şi ținea să plece, dar în acelaşi timp dorea tot atât de mult să fie regretată; se uită iar la Robert. El, dimpotrivă, abia dacă-i arunca vreo privire. Începuse să vorbească despre zarzavaturi, ovăz, boi, păsări, despre fermă şi pasiunea lui pentru ea, despre împrejurimi. Spuse că o viață de fermier este lucrul cel mai bun pe lume şi o asigură pe Rhoda că într-o săptămână se va plictisi de Londra.

În sinea ei râse de el, gândind: „Habar n-are ce statornice sunt femeile... *când* se ataşează”.

Anthony fu luat cu de-a sila la biserică, deoarece se opusese, spunând c-ar fi preferat să se plimbe sub razele soarelui de martie, să vadă pământul şi florile sălbatice, care nu-ți dau niciodată bătaie de cap, nici nu te costă vreun ban,

fiind întotdeauna mai atrăgătoare decât multe frumuseți artificiale.

— La fel i-am spus şi domnişoarei Dahly, găsi el prilejul să remarce, dar degeaba, n-a folosit la nimic. Cred că femeile *nu aud* când le vorbeşti astfel de lucruri. Uită-te, spun eu, la o violetă. Uită-te, spune ea, la un trandafir. Ei bine, ce poți să mai zici atunci? Ea jură că trandafirul e mai frumos. Tu juri că violeta costă mai puțin. Şi astfel se iscă un conflict între cât costă şi cum arată.

Robert rosti o aprobare de circumstanță când Anthony îi ceru, din ochi, părerea. La care, Rhoda izbucni:

— Dahlia avea dreptate, *ea* avea dreptate, unchiule.

— Ar avea dreptate, draga mea, dacă ar fi un om de zece mii de lire. Dar nu avea dreptate ca fiică de fermier cu slabe posibilități, aş zice cu posibilități umile, dacă ar fi măcar aşa. Ca fiică de fermier, ar trebui să aleagă violeta. Asta-i clar ca lumina zilei. Are o parte bună, recunosc. Mi-a zis că-şi lucrează singură bonetele, care sunt tot atât de frumoase ca cele făcute la modistă şi e o mândrie să poți spune aşa ceva despre nepoata ta. Şi ca să poată să-şi cumpere rochii pentru ea, cred că a stat şi a croit altele pentru nişte doamne distinse. Am găsit-o lucrând. „Pune deoparte banii pe care-i câştigi", zic eu. Ce-mi răspunde ea, căci are întotdeauna un răspuns: „Unchiule, eu cunosc mai bine valoarea banului". „Vrei să spui că ştii cum să-i cheltuieşti", îi zic eu. „Eu reuşesc să cumpăr mai mult decât îmi îngăduie valoarea banilor", îmi răspunde ea. Şi să-ți mai spun ceva, domnule Robert Armstrong, cum am auzit că te cheamă, dacă o să întreci vreodată femeile la vorbă, Doamne! înseamnă că eşti deştept foc.

Robert râse:

— Eu mă dau bătut după prima milă.

— N-ai o părere prea bună despre femei, nu-i aşa?

— Sunt bucuros să pot spune că nu mă gândesc deloc la ele.

— Te gândeşti la o anumită femeie, acum, domnule Robert Armstrong?

— Aş prefera să mă gândesc la două.

— Şi de ce, mă rog, dacă-mi este permis să întreb?

— E mai sigur.

— Nu prea înțeleg cum vine asta, spuse Anthony.

— O stârneşti pe una împotriva celeilalte, explică Robert.

— Parcă ai fi Marele Mogul în concepțiile dumitale despre femei, domnule Robert Armstrong. Sper că ai şi o morală sănătoasă.

Deşi erau în drum spre biserică, Robert nu se putu stăpâni să nu răspundă enervat că şi el spera acelaşi lucru.

— Fiindcă, spuse Anthony, vezi dumneata, domnule, două neveste...

— Nu, nu; una singură, ripostă Robert. Aţi spus „la care te gândeşti". Dacă aş fi leneş, m-aş gândi la nenumărate femei. Dar la femeia pe care intenționezi s-o iei de nevastă te duci direct, nu te mai gândeşti.

— O pui la încercare, aşa-i?

— Nu, îmi încerc şi eu norocul, asta-i tot.

— Şi dacă nu te vrea?

— Atunci o s-o aştept.

— Şi dacă se mărită cu altul?

— Ştiți, n-aş pune ochii pe o femeie care nu-i în stare să judece.

— Ei bine, pe legea mea!... Anthony îşi înăbuşi exclamația. Hai să presupunem, de dragul presupunerii, că e o proastă şi că s-a dus să se mărite cu altul, ți-a dat papucii şi te-a lăsat să te uiți cu gura căscată la celălalt...

— Nu mă supără această presupunere, zise Robert. Să spunem că e o proastă. Or, ea fiind o proastă, înseamnă că şi eu am fost un prost când am ales-o. Aşa că ea îmi dă cu piciorul, eu pun mâna pe pistol, sau iau o bucată de frânghie, sau mă duc la farmacist şi cer otravă pentru şoareci, în sfârşit, fac orice ar face un prost în asemenea împrejurări, orice.

Bătrânul Anthony aşteptă până când Rhoda sări peste un gărduleț şi-i spuse:

— Râde de voi toate.

— Cine? întrebă ea, cu obrajii aprinşi, care o trădau.

— Acest domn Robert Armstrong al tău.

— Al meu, unchiule!?

— Se pare că nu-i pasă nici cât negru sub unghie de niciuna din voi.

— Atunci nici uneia din noi nu trebuie să-i pese de el, unchiule.

— Nu, tocmai dimpotrivă. Asta dovedeşte întotdeauna că tânărul îşi vede de treabă. Dacă te-ar fi văzut fierbând cartofi, făcând găluşte, patul, ceaiul şi toate celelalte, ar fi avut o şansă. Ar fi alergat spre tine înainte să pleci la Londra.

— Şi mi-ar fi spus: „Tu eşti femeia inimii mele". Rhoda era prea ațâțată de această idee ca să n-o rostească, deşi în inima ei clocotea mânia şi o adâncă nemulțumire. Sau: „Eşti bucătăreasa vieții mele", mormăi ea, închizându-şi inima cu zăbrele de oțel şi spunând despre el, în gând, fără să fi avut vreo justificare în purtarea sau vorbele lui, că era un interesat, un tiran şi aşa mai departe.

Robert o urmări cu atenție în biserică. O dată, îl surprinse cu privirea ațintită asupra ei; dar el nu trădă niciun fel de tulburare şi-şi îndreptă privirea spre preot. Când se citi textul zilei, alese un fragment din Biblia sa, îl sublinie şi i-l înmână: „Vor fi curse şi capcane în calea ta", un citat din Iosua. Ea socoti aceasta drept o politicoasă atenție de despărțire. Dar, când ieşi din biserică, Robert văzu că obrajii i se aprinseseră, şi se întrebă ce gânduri îi răscoleau sufletul, nedându-şi seama că fetele înțeleg unele lucruri cam târziu şi că suferă groaznic când aceste lucruri le devin clare. Rhoda făcu apel la toată mândria ei de femeie ca să poată disprețui bărbatul care îndrăznise să n-aibă încredere în ea. Atât de sensibilă era această mândrie, încât îşi păstră în obraji, în tot timpul zilei, culoarea roşie ca macul. Dar, după ce se gândi bine, deveni mânioasă din pricina îndoielilor pe care Robert părea să le aibă în legătură cu Dahlia, căci probabil la ea se referise atunci când îi arătase fragmentul acela cumplit din Scriptură. În închipuirea ei, se

deschiseră astfel porțile unei împărății întunecate care-i umbri, pentru prima dată, viața imaginară. Era sincer inconştientă de îndoielile ei, dar acestea i se cuibăriseră în adâncurile încă adormite ale sufletului. Printr-o acțiune firească a rațiunii, le punea pe seama aceluia care, din întâmplare, le scosese la lumină.

Capitolul V

Surorile se întâlnesc

CÂND MINȚILE TINERE SUNT acaparate de un țel îndepărtat, ele nu mai trăiesc aproape pentru nimic altceva. Drumul până la gară, despărțirea de Robert, călătoria la Londra, metropola care i se înfățișase, în timpul din urmă, în tainicile-i presimțiri amare, drept un oraş scufundat – un loc miraculos, acoperit de ape –, totul se desfăşurase lin, fără obstacole. Apoi, luară o trăsură şi Rhoda încercă un sentiment de respect îndatoritor față de vizitiu când acesta îi urcă bagajul; la un moment dat, între birjar şi unchiul ei izbucni o ceartă pentru şase pence – o sumă meschină, după părerea ei, dar reprezentând, aşa cum reuşise s-o convingă Anthony în timpul schimbului de cuvinte aspre, un principiu. Cei care izbutesc să se convingă singuri că luptă pentru un principiu se bat cu înverşunare şi poți pune rămăşag că-şi vor învinge adversarul; aşa că vizitiul plecă înfrânt. Folosise cuvinte atât de urâte, încât Rhoda nu simțea nicio milă pentru el şi, când unchiul ei denumi acest limbaj „limba Londrei”, se gândi cu mâhnire la Dahlia, care fusese nevoită să-l audă atâta amar de vreme.

Dahlia era plecată; dar doamna Wicklow, proprietăreasa lui Anthony, îşi asumă obligația de a o face pe Rhoda să se simtă ca acasă; începu cu laude la adresa brunetelor, socotindu-le în avantaj față de blonde şi mângâind în acelaşi timp brațul Rhodei pentru ca nu cumva aceasta să nu-şi dea seama că i se face un compliment. „Aşa e la noi, la Londra”, spuse ea. Dar Rhoda rămase înmărmurită când o auzi pe doamna Wicklow povestind că fiica ei şi Dahlia ieşiseră

împreună în oraş şi că, desigur, întâlniseră un domn atent şi plăcut care să le întovărăşească, dacă nu cumva plecaseră chiar cu scopul de a găsi vreunul. Se simți foarte tulburată, iar Londra îi apăru ca o plasă uriaşă întinsă în jurul amândurora.

— Da, cam aşa se întâmplă cu fetele pe aici, spuse Anthony. Asta-i explicația pălăriilor luxoase.

Rhoda se cufundă într-o amară şi adâncă meditație. Mândria ei feciorelnică şi primitivă o făcea să sufere numai la gândul că un bărbat străin ar cuteza să se adreseze surorii ei. Aproape dădu glas gândurilor sale: visase un fals paradis şi fusese, pe bună dreptate, pedepsită. Nu trecu multă vreme, şi fiica proprietăresei se întoarse acasă singură, spunând, cu un zâmbet oribil, că Dahlia o trimisese să-i aducă Biblia; dar refuză să dea vreo lămurire asupra ciudatei misiuni ce i se încredințase şi nici nu părea că vrea să încerce s-o îndeplinească, repetând mereu: „Biblia ei!", pe un ton vulgar, disprețuitor. Ceea ce o făcu pe Rhoda să ia o atitudine rezervată față de ea, deşi ar fi dorit să pună o mulțime de întrebări celei care fusese alături de sora ei dragă. După un timp, doamna Wicklow se uită la ceas şi, deodată, pe chip i se aşternu un aer extrem de aspru.

— Ora unsprezece!... şi ea o trimite pe Mary Ann acasă ca să-i aducă Biblia. Nu-mi miroase a bine. Găsesc că e o ipocrizie să vorbeşti despre Biblie. Aş fi înțeles dacă i-ar fi spus lui Mary Ann să-i aducă orice alta carte, dar nu Biblia!

— Era Biblia mamei, interveni Rhoda.

Doamna Wicklow replică:

— Aş dori ca toate fetele tinere să fie la fel de inocente ca dumneata, draga mea. Acum du-te la culcare. Eşti o fată dulce, scumpă şi bună. Nu mă înşel niciodată asupra caracterelor.

Continuând să-şi laude spiritul de pătrundere, o însoți pe Rhoda în odaia Dahliei şi o sfătui să se culce numaidecât, căci altfel, când va veni sora ei, o să le prindă cântatul cocoşului stând la taifas.

— E vreo curte cu păsări prin apropiere? întreba Rhoda,

care se simți mai puțin acasă când află că nu exista aşa ceva.

Noaptea era liniştită şi limpede. Scoase capul pe fereastră şi auzi freamătul specific serilor de duminică ale oraşului, asemănător cu cel stârnit de o mare în reflux. Iar Dahlia era acolo, pe mare. Acest gând încolți în mintea Rhodei când privi luminile țipătoare ale felinarelor şi ascultă vuietul care se stingea în depărtare; stelele îi păreau apropiate ca nişte prieteni dragi. „Oamenii de aici sunt cumsecade", gândi ea, căci scurta experiență avută cu proprietăreasa fusese satisfăcătoare şi, la gară, un tânăr gentleman cu o voce plăcută se oferise să-i cheme o trăsură. Era blond. „Eu sunt brunetă" – se gândi ea dintr-o dată. Se dezbrăcă şi, pe jumătate adormită, în pat, auzi deschizându-se uşa de jos de la intrare şi tresări la gândul că se apropia sora ei; se ridică în capul oaselor ca să tragă cu urechea spre uşă şi spre scările care-i aduceau bucuria aşteptată. Dar numaidecât se răzgândi şi se prefăcu că doarme pentru a savura plăcerea surprizei surorii ei. Uşa se deschise larg, şi Rhoda o auzi pe Dahlia rostindu-i numele, după care urmă o tăcere minunată. Simțea că Dahlia se apropie în vârful picioarelor, şi o aştepta, ca să-şi deschidă brațele şi să-i prindă căpşorul drag la piept. Dar Dahlia veni doar până la marginea patului, fără să se aplece, şi vorbi despre ea, ceea ce o făcu să rămână tăcută.

„Ce liniştit doarme! Ca la țară! murmură Dahlia. E schimbată, dar numai în bine. E o adevărată femeie; o brunetă perfectă; şi nasul, de care râdeam eu, se potriveşte perfect cu obrazul şi cu sprâncenele astea groase şi negre; scumpa mea! De ce o fi venit? Ce-o fi însemnând asta? N-am ştiut nimic despre venirea ei. A fost trimisă cu vreun scop?"

Rhoda nu făcu nicio mişcare. Vocea Dahliei, stinsă, o înfiora, o apăsa, o amuțea.

„Am venit să-mi iau Biblia, o auzi pe Dahlia vorbind singură. Am promis mamei – ah, sărmana, scumpa mamă! Şi Dody, culcată în patul meu! Cine s-ar fi gândit la asemenea lucruri! Dar poate că cerul are grijă de noi şi

intervine la timp. Ce se va alege de mine? Oh, ce inocentă eşti tu, frumoaso, în somnul tău! Eu mă perpelesc ore întregi şi nu pot să adorm. Ea îşi înnoadă părul ca pe vremuri la fermă."

Rhoda simți că sora ei se apleacă în sfârşit asupră-i, dar încremenise aproape.

Dahlia se duse în fața oglinzii. „Ce roşie sunt la față! murmură ea. Ba nu, sunt palidă, albă de tot. M-au părăsit puterile. Ce să fac? Cum să iau Biblia mamei şi să fug de comoara mea scumpă care mă aşteaptă şi visează că se va trezi cu mine alături dimineața! Nu pot, nu pot! Dacă mă iubeşti, Edward, o să mă-nțelegi."

Se prăbuşi pe un scaun, plângând în hohote şi înăbuşindu-şi suspinele. Pleoapele Rhodei se umeziră, dar uimirea şi durerea surdă a unei compătimiri lipsite de sens o paralizau. Deodată, auzi cum se deschide fereastra. Cineva vorbea jos, în stradă; cineva strigă numele Dahliei. Se auzi un clopot bătând miezul nopții.

— Pleacă! strigă Dahlia.

Într-o clipă, fereastra se închise la loc. Glasul Dahliei o învălui pe Rhoda ca ecourile profunde ale unui clopot; odaia întreagă părea că murmură şi vuieşte. Avu impresia că nu trecuse mai mult de un minut până când sora ei se strecură uşor în pat. Erau din nou împreună.

Capitolul VI

Edward şi Algernon

BANCA BOYNE FĂCEA PARTE dintre acele instituții vechi şi solide care au prins rădăcini odată cu înflorirea țării, respectate ca numele Angliei, solide ca prosperitatea ei. Un arbore înverzit pentru acționarii ei: un adevărat edificiu de granit. Boyne părăsise această lume cu mai bine de un secol în urmă; Burt şi Hamble mai erau încă în viață; dar mai important decât Burt sau Hamble era Blancove – Sir William Blancove, devenit baronet grație recepțiilor şi operelor sale de binefacere. Pe lângă faptul că era un negustor înstărit, avea un foarte dezvoltat simț al operațiilor bancare. De asemenea, era un gentleman instruit. Fratele său era moşierul Blancove din Wrexby. Între aceste două rude atât de apropiate nu exista un sentiment mai puternic decât disprețul reciproc, fățiş. Cei doi frați aveau, unul o minte înclinată spre afaceri, celălalt o indolență înnăscută. Cu toate acestea, moşierul Blancove, despre care toată lumea ştia cât de mult îşi disprețuieşte fratele mai mic pentru titlul obținut pe căi ocolite şi pentru îndeletnicirile sale negustoreşti, i-l trimisese pe fiul său, Algernon, ca să-l obişnuiască cu o disciplină severă, în caz că acest lucru ar fi fost posibil. Asta s-a întâmplat după ce nestatornicul Algernon părăsise – la părintească sugestie a colonelului său – gradul de ofițer de cavalerie şi cadrele armatei. Sir William îl întâmpină pe tânărul plin de speranță în aproape aceeaşi stare de spirit în care era obişnuit să asculte părerile fratelui său asupra propriei sale linii de conduită; acestea fiind zise, ca un omagiu adus

superiorității sale intelectuale, Algernon fu instalat la bancă, unde avea perspectiva unei lungi cariere plicticoase, dar dovedi mai multă bunăvoință decât era de aşteptat. Sir William trimitea fratelui său rapoarte excelente despre comportarea moştenitorului lui! Era felul său de a-l mustra pe moşierul de la țară şi, drept răspuns, acesta, deşi mulțumit întrucâtva, îşi desconsidera fiul devenit funcționar, cu toate că avea să-şi înțeleagă mai târziu greşeala. Adolescenții, care au tendința de a se lăsa pradă exceselor, simt mereu nevoia de schimbare ca o nouă formă de emulație; schimbarea este pentru ei un mod de a trăi viața din plin. Puține lucruri nu-i ispitesc dacă nu-i îngrădeşti şi-i laşi să încerce totul. Sir William se înşelase în privința nepotului său. Ar fi vrut să-l ia la el acasă; dar fiul lui, Edward, care studia Dreptul, avea un apartament în Temple, şi Algernon, primind o invitație de la Edward, îşi declară, în mod politicos, preferința de a locui cu vărul său. Banii pe care-i primea de la tatăl lui erau calculați astfel încât să nu-i permită cheltuieli exagerate, şi Sir William, nevăzând vreun inconvenient în planul tinerilor, nu ridică nicio obiecție. Cei doi luau masa la el cam de două ori pe lună.

Edward Blancove, în vârstă de douăzeci şi trei de ani, era o fire capricioasă, un student care învăța doar când avea chef, în salturi. Însuşirile sale spirituale le eclipsau pe cele ale lui Algernon, dar acesta nu păcătuia atât de uşor şi nu dădea dovadă de atâta superficialitate ca vărul său. Se afla la acea vârstă frământată când meditația alternează cu acțiunea, când remuşcarea urmează rătăcirii, iar concesiile oferă un soporific căinței. Prietenii celor doi îşi închipuiau că Algernon era, sau avea să devină, geniul lui rău. În realitate, tovarăşul primejdios era Edward. Avea stofă mai bună. Algernon nu era decât un uşuratic, un impulsiv, dar un suflet deschis, în continuă efervescență. Edward avea o fire cumplit de gravă şi hotărâtă. Când se lăsa prins de vreo pasiune, se lupta cu toată lumea potrivnică pentru a o apăra, apoi, când începea să se plictisească, trecea de partea

lumii pe care o înfruntase. Algernon putea să îndrume greşit sau să îndrepte pe calea cea bună, pentru un timp, pasiunea vărului său; totuşi, dacă-şi continuau drumul împreună, exista pericolul ca Algernon să devină un subaltern nesocotit, o unealtă, un servitor şi să fie ispitit, fără să-şi dea seama, să ia lucrurile în serios, ceea ce, pentru asemenea ființe, înseamnă pierzania.

Dar cheia vieții pentru tineri este ambiția sau, dacă n-o au, visul, idealul. Edward visa să ajungă Procuror General al Regatului, nu un simplu judecător, notați; căci, în închipuirea tinerilor, un judecător reprezintă o persoană venerabilă, dar inactivă; în vreme ce Procurorul General este totdeauna în vâltoarea bătăliei şi, de obicei, luptă de partea învingătorilor – poziție atrăgătoare pentru un tânăr inteligent. Algernon avea alt punct de vedere. Civilizația îl pusese la încercare şi-l găsise necorespunzător, aşa că o condamna. Mai mult, stând acum toată ziua la un birou, devenise sclavul civilizației. De aceea, nu-i de mirare, gândurile lui zburau spre preerii, spre pădurile virgine şi întinderile sălbatice ale Australiei. În adâncul sufletului său avea convingerea că va deveni acolo un alt om; se gândea la viața primitivă ca la o baie purificatoare, aşa încât nu-i prea păsa de actuala lui necurățenie.

Tinerii aveau o frumoasă verişoară prin alianță, doamna Margaret Lovell, văduvă. La şaptesprezece ani, plecase cu soțul ei în India, unde Harry Lovell întâlnise spada unui *sikh sirdar* şi-şi încercase, pentru ultima oară, mult lăudata lui măiestrie de spadasin care, împreună cu îndemânarea în mânuirea pistolului, îi slujise mai bine în două dueluri anterioare, pentru răzbunarea frumoasei şi teribil de tinerei sale soții. Pieri pe câmpul de luptă, admirând cu un ochi critic lovitura care-i adusese moartea. La o săptămână după înmormântarea lui Harry, văduva acestuia fu cerută în căsătorie de colonelul lui. Câțiva căpitani, ca şi un subaltern zăpăuc, îşi disputară de asemenea dreptul la mâna ei. Totuşi, ea hotărî să împiedice alte vărsări de sânge şi părăsi regimentul. Întotdeauna spunea că a părăsit India ca să

nu-şi strice tenul: „Şi lumea nu ştie cât de sinceră sunt”, adăuga ea, căci colonelul mai sus-menționat avea o situație prosperă, aştepta să primească un titlu de noblețe şi reprezenta o partidă bună. Lumea râdea, judecându-i vulgar hotărârile importante. Este un lux să fii sincer; iar sinceritatea perfectă ne poate ajuta mai mult decât un travesti sumbru.

Tenul doamnei Lovell merita să fie salvat de ravagiile climei din India şi de sâcâiala pretendenților la mâna ei. Auriu, cu reflexe, ca un mesteacăn toamna, părul ei blond avea nuanțe calde, care umbreau o piele nespus de frumoasă. Apoi, era înaltă, cu un trup nervos, mlădios şi mândru în mişcări, o strălucită amazoană; şi faptul că ştia să şadă cu o foarte mare distincție pe fotoliu într-un salon nu era, dați-mi voie să vă spun, o calitate de neglijat. După ce călărea ore întregi împreună cu un partener agreabil, ceea ce o făcea să-şi piardă întrucâtva de pe umeri mantaua demnității, reuşea să te uluiască, printr-un amestec ciudat de umilință şi semeție, cu ținuta maiestuoasă pe care o putea afişa două ore mai târziu.

Între Margaret Lovell şi Edward exista o neînțelegere a cărei natură nu era cunoscută, căci, în public, fiecare vorbea despre celălalt cu foarte mult respect. Se bănuia că fuseseră cândva amanți; dar când îndrăgostiții se ceartă, îşi arată colții, muşcă, se înfurie; n-au nici văl pe ochi, nici botniță la gură. Margaret spunea despre Edward: „Cu siguranță că va ajunge departe; are principii foarte sănătoase”. Iar Edward spunea despre Margaret: „Are nevoie doar de un soț, s-o strunească”. Dacă-i cunoşteai pe cei care le rosteau, aceste aprecieri nu prea sunau a compliment; dar îndrăgostiții jigniți nu pot vorbi în acest mod după ce s-au despărțit. Se prea poate ca Margaret şi Edward să fi urmărit să-şi transmită reciproc săgețile otrăvite pe care le folosesc de obicei îndrăgostiții. Cândva se zvonise că s-au logodit, dar acum nimeni nu mai vorbea despre aşa ceva. Doamna avea o moşioară şi locuia când la unchiul ei, lordul Elling, când la moşierul Blancove, soțul mătuşii ei, şi foarte puțin la ea

acasă, când dispunea de bani şi era hotărâtă să-şi afirme independenţa. Avea un nume în cercurile mondene. De la Elena din Troia şi până în zilele noastre, unele femei au fost predestinate să stârnească vărsări de sânge. Un duel pentru apărarea onoarei unei femei îi aduce acesteia o reputaţie care durează o viaţă întreagă; două, îi aduc notorietatea. Dacă este foarte tânără, poţi să o acuzi? Fireşte, de vină e frumuseţea ei atotputernică. Întâmplarea a făcut ca doamna Lovell să fie frumoasă. În lumina celor două dueluri, frumuseţea ei strălucea însufleţită de o flacără întunecată. Bărbaţii o adorau pe doamna Lovell. Aceştia erau fluturii de noapte. Dar mai există şi păsările acelea urâcioase, bufniţele, care se îmbulzesc, care dau năvală la apariţia frumuseţii neobişnuite. Era oare vina ei că avea un nume în cercurile mondene?

Portretul doamnei Margaret Lovell atârna pe perete în camera lui Edward. Era splendid colorat şi se afla în stânga unei brunete, cu un aer de o seninătate severă. În partea dreaptă, atârna un alt portret colorat, al unei tinere, de asemenea blondă; era o chestiune de gust să alegi între ele. Îţi plac obrajii ca petalele crinului sau rotunjimile trandafirului? Îţi place o ploaie irizată de păr auriu sau un ciorchine de cosiţe castanii? Îţi place blonda cu ochi albaştri limpezi sau preferi harul unor însoriţi ochi căprui? În sfârşit, te încântă nevinovăţia simulată, care se pricepe să-ţi înfăşoare inima, sau ţi-e mai dragă simplitatea care roşeşte? Sprâncenele doamnei Lovell erau urma abia marcată a unui arc perfect. Cealaltă tânără le avea mai groase, mai stufoase şi culoarea lor era castanie. Arăta ca şi cum încă nu şi-ar fi dat seama că e o frumuseţe recunoscută; dar blonda văduvă era vădit înclinată să te cucerească, deşi avea un aspect sfios şi jucăuş. Pielea ei albă şi imaculată era perfect întinsă; buzele se îmbinau într-o linie curbă lină şi, dacă nu erau artistic pictate, în schimb aveau o prospeţime cuceritoare. Oricum, sub acest aspect, îşi întrecea rivala, a cărei gură era prea dreaptă şi nu părea învăţată să se bosumfle nostim.

Era dimineaţă şi cei doi veri, care tocmai făcuseră un duş

straşnic cu apă rece, pregătindu-se pentru exercițiile de box, apărură în acelaşi timp în sufragerie, în papuci şi cu flanelele pe ei. Se salutară scurt, dând din cap, apoi Algernon se duse şi scoase dintr-un scrin mănuşile de piele. Odaia era spațioasă, aşa încât, dacă mutau puțin într-o parte masa cu micul dejun, aveau suficient loc pentru antrenament. Când se aflau față în față, vedeai dintr-o privire care dintre cei doi bărbați era sortit să aibă mai mult succes. Trăsăturile rotunjite ale lui Algernon, buzele groase, pline şi bărbia căzută nu se puteau compara – deşi avea picioarele iuți – cu privirea ageră, vicleană, cu gura strânsă şi duritatea lui Edward. Amândoi aveau muşchi puternici, dar la Edward se întrezărea şi o vigoare a mințit, care părea să-i ordoneze mişcările şi să-i disciplineze conformația; vigoare fără de care un bărbat este într-adevăr ca un vas fără comandant. Amândoi lăsau impresia că se află într-o formă perfectă, aşa cum arăți întotdeauna la antrenament.

— Acum, spuse Algernon trimițând vărului său o directă, să vezi că bătrânul ăla bolnăvicios de dedesubt o să înceapă să mârâie.

— Calcă şi tu cât mai uşor, replică Edward, parându-i lovitura cu mănuşa.

— O să mă mişc la fel de uşor ca un profesor francez de dans. Hai să mergem la Paris, să învățăm *savata,* Ned. Trebuie să fie grozav să stai într-un picior şi cu celălalt să dai jos pălăria cuiva.

— Vezi-ți de pumnii tăi.

— Dă-o naibii! Aş prefera ca pumnii tăi să nu se ocupe atât de mine.

— Vorbeşti prea mult.

— Şi totuşi, nu-mi pierd suflul nici pe jumătate atât de repede ca tine.

— Simt nevoia aerului de țară.

— Ziceai că pleci, bătrâne Ned.

— M-am răzgândit.

Spunând acestea, Edward îşi încordă maxilarele şi, timp de două sau trei minute, vorbi numai cu pumnii. Odaia se

cutremură sub eschivele lui Algernon, când la dreapta, când la stânga, până ce o lovitură îl trimise cu spatele pe măsuța cu micul dejun, răsturnă o ceaşcă pe podea şi-şi pătă cu cafea cămaşa strâmtă de flanel.

— Nu ştiu ce naiba oi fi spus că te-am înfuriat în halul ăsta, zise Algernon ridicându-se în picioare. Orice e în legătură cu viața de la țară te indispune, Ned? Hai să facem o repriză de box ştiințific, liniştit, nu cu atacuri din astea violente, ca şi cum ai avea de-a face cu un derbedeu. Ai fost ieri la biserică, Ned? Fir-ar să fie, iar te-ai repezit la mine!

Algernon continuă să reverse vorbe neinteligibile sub o ploaie de lovituri. Îşi pierdu stăpânirea de sine şi răspunse loviturilor; dar dându-şi repede seama că în felul acesta nu va reuşi decât să primească încontinuu lovituri, începu să eschiveze, să danseze, făcând un zgomot atât de infernal, încât Edward lăsă brațele în jos din considerație pentru nefericitul ocupant al apartamentului de sub ei. Algernon acceptă armistițiul şi-l transformă în pace, aruncând o mănuşă.

— A fost un exercițiu de înviorare plăcut, spuse el şi sări la fereastră ca să privească fluviul. Când nu-l fac, îi simt întotdeauna lipsa. Prefer să iau o bătaie decât să-mi încep ziua fără mănuşile de box. Priveşte bărcile acelea! Şi închipuieşte-ți că eu trebuie să plec în oraş. Când mă gândesc, parcă simt nişte tulburări de circulație a sângelui. Taică-meu o să se căiască într-o bună zi că mă ține la un regim financiar atât de strict, zău aşa.

Făcu această observație cu dârzenie şi oarecum profetic.

— Nu pot să adun nici cât îmi trebuie pentru înscrierea la un club. Să-ți vină rău, nu altceva! Mă întreb dacă o să mă obişnuiesc vreodată cu munca de la bancă. La noi la birou e un funcționar bătrân care zice că s-ar simți bolnav dacă ar lipsi o zi. Iar bătrânul curier e şi mai şi – îl întrece cu câteva lungimi. Cred că ar muri pe loc dacă n-ar vedea banca deschisă la ora obişnuită. Se zice că moşul are o nepoată drăguță, dar n-o aduce niciodată la birou. Meritul se răsplăteşte! Domnul Anthony Hackbut va primi un

supliment de zece lire pe an. Asta pentru cinstea lui. Mă întreb dacă eu aş fi în stare să dobândesc o reputație de dragul unui supliment de zece lire la salariu. *Eu* am un salariu! Ura! Dar dacă o să mă țină tot la o sută şi cincizeci pe an, nu-i sfătuiesc să-mi încredințeze în fiecare zi săculeții cu bani, cum procedează cu bătrânul ăsta. Unii colegi spun că e gata să-ți împrumute cincizeci de lire în caz de urgență. Vin cotletele, Ned?

— Vin cotletele, spuse Edward care-şi pusese un pulover de canotaj, se cufundase într-o carte şi răspundea ca un ecou.

— Iat-o pe micuța Peggy Lovell. Algernon se uită la portret. O dezavantajează. Ea are mai multă viață, mai multe fațete, mai mult foc.

— Mi se pare că vine la oraş, spuse Edward.

— Ce te face să crezi? întrebă Algernon întorcându-se.

Edward îl privi drept în ochi.

— Faptul că n-ai încercat să obții o vacanță săptămâna asta. Cum se simțea ieri, când te-ai despărțit de ea, Algy? Sper că bine.

Tânărul gentleman cu aer nevinovat se făcu roşu la față.

— Mda, destul de bine, spuse el. Ei, dar după câte văd, şi brunetele tale pot fi atrăgătoare.

— Te referi la această brunetă din tablou? Da, e o bună diversiune. Răspunsul lui Edward avea două tăişuri. Cu ce tren ai venit aseară?

— Ultimul din Wrexby. Asta-mi aduce aminte de ceva: când am coborât, am văzut o tânără brună. Avea nevoie de o trăsură. M-am oferit să i-o chem. E rudă cu bătrânul Hackbut de la bancă – ştii, curierul ăla bătrân. Dacă nu mi s-ar părea întotdeauna, nu ştiu de ce, că femeilor brune trebuie să le crească mustăți, mi-ar plăcea fata asta.

Edward aruncă o invectivă la adresa femeilor blonde.

— Ce ai cu ele, ce ți-au făcut? întrebă Algernon.

— Ascultă-mă pe mine, băiete, totul nu e decât culoare la ele. N-au conştiință. Dacă-ți jură ceva într-o clipă, în cea care urmează îşi calcă jurământul. E peste puterile lor să

procedeze altfel. Poți cere unui fulg auriu să fie credincios altcuiva decât vântului? Cine are cea mai mică legătură cu o femeie blondă sau îi acordă încredere este un idiot. Cleopatra era blondă; Dalila la fel. Aşa e şi soția diavolului. Pasează-mi registrul ăla cu rapoarte.

— Fir-ar să fie! strigă Algernon. Stomacul meu raportează că dacă mâncarea nu-şi face apariția curând... De ce nu ți-ai angajat un bucătar francez, Ned? Hai să renunțăm la femei şi să luăm un bucătar francez.

Edward căscă oribil.

— Toate la timpul lor. O să ajungem şi acolo. Ideea ta cu bucătarul francez ține de filosofie. Aş vrea s-o am, sau să-l am. Dar mă tem că un om nu-şi poate prevedea viitorul, cel puțin nu în chip fericit.

— Cerule, va trebui să facem filosofie înainte de a lua micul dejun, exclamă Algernon. E ora nouă. La zece trebuie să fiu urcat pe rug, legat în lanțuri şi cu botniță, ca un câine! Tare aş fi vrut să nu fi fost silit să părăsesc armata. S-a urzit un complot ticălos împotriva mea, acolo, Ned. La spânzurătoare cu toți oamenii de afaceri! Stau pe un taburet şi adun cifre. Muncesc la birou mai greu ca un sclav. Asta-i viața mea. Dar trebuie să mănânc. N-are niciun sens să mă duc furios la serviciu.

— Vrei să mai încerci o dată mănuşile? sugeră, pe un ton blând, Edward.

Algernon îi mulțumi şi-i răspunse că ştie cu cine are de-a face. Edward lovea tare pe stomacul gol.

Afişară un aer de oameni răbdători, în măsura în care tăcerea poate să reprezinte un element al acestei sublime calități. Dar când cotletele îşi făcură apariția, îşi scoaseră masca. Algernon aruncă mănuşa chiar pe deasupra valetului, iar Edward îl puse la punct; după care se aşezară la masă şi începură să mănânce, vorbind foarte puțin. Diferența dintre ei era că, în vreme ce Edward cunoştea starea de spirit a lui Algernon şi-şi dădea seama ce-l frământă, acesta din urmă nu putea pătrunde deloc gândurile lui Edward.

— Ieşi în oraş după masă, Ned? spuse Algernon. Dacă vrei, putem merge împreună.

Edward îşi privi stăruitor vărul.

— Nu te duci la bancă azi?

— La naiba, nu!

— Te duci să te învârteşti în jurul doamnei Lovell, pe care îți place s-o numeşti Peggy, când te afli la câteva leghe depărtare de ea?

Algernon nu reuşi să se stăpânească. Îşi aruncă privirea asupra unuia dintre portrete şi spuse:

— Cine e fata de colo? Să ştim şi noi cum o cheamă. Fiindcă veni vorba de doamna Lovell, ea a văzut-o vreodată?

— Dacă-ți pui haina pe tine, dragul meu Algy, am să vorbesc cu tine despre doamna Lovell. Edward continuă să-l privească pătrunzător pe Algernon. Ascultă-mă pe mine: ai să intri într-un mare bucluc acolo.

— Dacă trebuie să ascult, Ned, am s-o fac în cămaşă, cu tot respectul cuvenit doamnei.

— Foarte bine. Cămaşa stimulează aerul de bravadă. După cum ştii, a fost o vreme când – cum se spune – am îngenuncheat la picioarele ei. E frumoasă. Nu striga. E atrăgătoare şi tot atât de înrudită cu diavolul ca toate femeile pe care le-am cunoscut. Ştii de ce ne-am despărțit? Am să-ți spun. Pur şi simplu deoarece am refuzat să cred că unul dintre bărbații care o cunoşteau o insultase. Îți dai seama ce înseamnă asta.

— Ai refuzat să te baţi cu individul? îl întrerupse Algernon. Să-ți fie ruşine!

— Cred că eşti cu un an mai tânăr decât mine, Algy. Acest an îți acordă privilegiul de a privi lucrurile într-un mod simplist. Doamna Lovell te va juca pe degete aşa cum m-a jucat şi pe mine. Îi recunosc puterea şi mă dau la o parte din drumul ei. Eu nu joc la curse, nu mă interesează dansul, nu-mi pot permite să am cai, aşa încât nu voi pierde prea mult prin privațiunea pe care mi-am impus-o.

— Eu joc, dansez şi călăresc. Aşa că, spuse Algernon, aş pierde enorm.

— Ai să pierzi, ține seama de vorbele mele.

— S-a terminat prelegerea domnului mai vârstnic decât mine cu un an? spuse Algernon.

— Da, s-a terminat, răspunse Edward.

— Atunci, am să-mi pun haina, Ned, şi am să fumez îmbrăcat. Asta te va asigura că nu mă duc la doamna Lovell – dacă ai nevoie de o asemenea asigurare.

— Asta mă asigură că doamna Lovell îți tolerează ție ceea ce nu poate suferi la alții, spuse Edward cu o putere de pătrundere necruțătoare şi, prin urmare, îmi dă certitudinea că îi eşti deosebit de folositor în momentul de față.

Algernon avea un chibrit aprins în mână. Îl aruncă în foc.

— Să fiu al naibii dacă nu-mi vine să cred că ai afurisita vanitate de a bănui că ea m-a pus să te spionez!

Un zâmbet fugar apăru pe buzele lui Edward.

— Dacă ar face asta, cred că tu n-ai şti nimic.

— Uf, eşti cu zece, cu douăzeci de ani mai bătrân, strigă Algernon, dezgustat peste măsură. Crezi că nu-mi dau seama ce urmăreşti? E limpede ca lumina zilei că ai pus ochii pe altă femeie.

— E limpede ca lumina zilei, dragul meu Algy, că vezi un portret atârnând în camera mea şi ai auzit părerea doamnei Lovell despre acest fapt. Până aici totul e clar. Dă mâna. Nu ți-o iau în nume de rău. E o femeie inteligentă şi, ca multe altele de acest soi, destul de vicleană ca să se gândească la tot ce e mai rău. Haide, dă-mi mâna. Îți repet că nu ți-o iau în nume de rău. Şi eu am fost cățeluşul ei, am stat sluj şi am dat din coadă. E minunat momentul. Dai mâna cu mine?

— Vrei să spui *coada,* tună Algernon cu prefăcută mânie.

Edward râse, readucându-l la tonul prietenos.

— Nu, mâna.

Îşi strânseră mâinile.

— Foarte bine, spuse Algernon. Ai intenții bune. E foarte frumos din parte-ți că predici virtutea unui biet nenorocit; tu eşti mereu îndrăgostit de cineva.

— Virtutea! O, cerule! strigă Edward. Aş vrea să am dreptul de a o predica oricărui om de pe pământ.

Se înroşi la faţă.

— Atunci, la revedere, bătrâne. Du-te-n oraş. Dacă-ţi face plăcere, am să iau masa cu tine astă-seară; vino să cinezi cu mine la club. Voi fi singur.

Algernon mormăi o şovăielnică încuviinţare pentru o întâlnire la clubul lui Edward, se îmbrăcă pe îndelete, împrumută de la el douăzeci de şilingi şi-l părăsi.

Edward îşi concentră atenţia asupra unei cărţi juridice.

Trecuseră poate două ore de când se cufundase în liniştea sa de pustnic. Portarul îşi făcu apariţia cu o scrisoare în mână. Edward citi iscălitura şi întrebă cine o adusese. Două tinere domnişoare, fu răspunsul.

Conţinutul era următorul:

„Nu sunt sigură că mă vei ierta vreodată. Nici eu însămi nu mă pot ierta când mă gândesc la cuvântul acela pe care am fost silită să ţi-l adresez în stradă, fără să-ţi explic de ce şi cât de mult te iubesc. Doamne, cât te iubesc! Când scriu aceste rânduri, plâng. Nu mă pot stăpâni. Toată noaptea am fost un burete de lacrimi şi, vai! dacă ai fi văzut cum arătam dimineaţa. Sunt mulţumită că nu m-ai văzut. Biblia mamei m-a adus acasă. Trebuie să fi fost un presentiment, căci în patul meu se afla culcată sora mea şi nu puteam s-o părăsesc, o iubesc nespus de mult. Nu puteam să mai cobor după ce o văzusem acolo; şi a trebuit să rostesc acel cuvânt rece *şi să-ţi închid fereastra în faţă. Pot să-ţi mai spun Edward? Ah, dragul meu Edward, fii îngăduitor cu mine. Scrie-mi cu blândeţe. Spune-mi că mă ierţi. Sunt ca o fantomă azi. Viaţa mea pare pierdută undeva, în trecut, şi abia dacă mai simt ceea ce ating. Te asigur, scumpul meu, habar n-aveam că sora mea era acolo. Am rămas uluită când am auzit numele ei rostit de proprietăreasă şi când am văzut-o în pat; în clipa aceea, puterile m-au părăsit şi toate gândurile mi s-au schimbat. N-am ştiut niciodată până acum că femeile sunt atât de slabe, dar acum îmi dau seama de acest lucru şi ştiu doar atât, că dragul meu Edward poate face orice din mine şi că sunt o proastă. Vai, cât de nenorocită şi de proastă.*

N-am să mă ating de mâncare până ce n-am să primesc veşti de la tine. *O, dacă eşti supărat, spune-mi-o în față, dar* scrie-mi. *Suferința mea te-ar face să mă compătimeşti. Ştiu că merit să fii supărat. N-am făcut-o din lipsă de încredere în tine, Edward. Mama mea din ceruri îmi vede sufletul şi ştie că-ți încredințez ție inima şi tot ce am. Am dorit să te văd şi te-aş fi aşteptat astăzi în Gardens, dar plânsul m-a sluțit îngrozitor. Dacă mi-aş fi frecat fața cu o perie n-aş fi arătat mai rău şi nu pot să risc să mă vezi în halul ăsta. Te-ar îndreptăți să mă urăşti. Mă urăşti? O urăşte el pe ea? Ea te iubeşte. Ar fi gata să moară pentru tine, scumpul meu Edward. Oh! Dacă mi s-ar spune astăzi că mâine am să mor pentru tine, aş fi fericită. Sunt pe moarte, da, sunt pe moarte până voi auzi veşti de la tine.*

Crede-mă!
A ta duioasă, iubitoare
şi cu inima zdrobită,
DAHLIA"

Era şi un post-scriptum: *„Să mă mai duc la lecții?"*

Edward sfârşi de citit scrisoarea cu un aer calm, gânditor. Tresărise la una sau două expresii, forțate, poate, dar nu atât de mult cum ar fi sunat cele folosite de doamna Lovell, care zâmbea de pe perete.

Sărmana copilă amenință să nu mănânce nimic dacă nu-i scriu, spuse el; şi-i răspunse în cuvinte calde şi mărinimoase, încheind: „În niciun caz să nu renunți la lecții".

După ce termină de scris, se ridică şi, cu totul întâmplător, începu să compare portretele rivale; să pui unul lângă altul două portrete pictate şi să priveşti cum îşi dispută meritele, să reflectezi la avantajele, personale sau datorate artistului, grație cărora câştigătorul obține victoria, este un lucru trist, dar în acelaşi timp amuzant. Dahlia fusese admirabil redată; farmecul ingenuității ei pure, lipsite

de rusticitate, era vizibil pe chipul şi pe silueta ei. Aşa cum atârna acolo, pe perete, era o rivală demnă de doamna Lovell.

Capitolul VII

Veşti grozave de la Dahlia

RHODA SE ÎNTOARSE ACASĂ ŞI mai împovărată, de taina pe care o purta în suflet. În tot cursul primei nopți petrecute la Londra, suspinele Dahliei şi învinuirile pe care aceasta şi le aducea îi tulburaseră visele şi, în zori, aproape nu mai trebuia să i se spună că sora ei iubea pe cineva. Confesiunea fusese făcută; doar numele era necunoscut. Dahlia vorbi despre el cu atâta ardoare şi respect, de parcă-şi pierduse capul şi se prosterna în fața unui idol. Cu lacrimi şiroindu-i pe obraji şi gemete de durere, vorbi despre deliciile sentimentului de a iubi, de a cunoaşte pe cineva în mâinile căruia să-ți încredințezi voința şi destinul, până când, văzând cât de frumos înflorea dragostea pe chipul pătat de lacrimi al surorii ei, Rhoda fu pătrunsă de o venerație mistică pentru acest bărbat şi-l socoti mai presus decât ceilalți, dacă nu chiar o ființă aproape supraumană; căci era la o vârstă când imaginația îi permitea să conceapă o astfel de superioritate a spiritului asupra lucrurilor pământene. Îşi spuse că dacă a fost în stare să-i transforme sora într-atât, să-i inspire un adevărat cult, respectivul trebuia să corespundă descrierii Dahliei. O întrebă, cu sfiiciune, cum îl cheamă pe numele mic, dar nici atât de puțin nu reuşi să afle. Era dorința lui ca Dahlia să nu vorbească nimănui despre el.

— I-ai jurat? spuse Rhoda, uimită.

— Nu, scumpa mea, răspunse Dahlia. A fost suficient ca el să-şi exprime această dorință.

Rhoda se simțea ruşinată pentru faptul că socotise ciudat

acest lucru şi admise ca judecata ei să fie combătută de cea care-l cunoştea perfect.

Cât despre unchiul ei, Dahlia recunoştea că avusese faţă de el o purtare lipsită de duioşie şi atenţie şi promitea să se îndrepte. Vorbea despre fermă ca despre o ruină străveche căreia îi păstra o vagă amintire şi părea să se mire că nu se prăbuşise încă. „Tata n-o să fie totdeauna în criză de bani", spuse ea. Cu un zel deosebit, o sfătui pe Rhoda ce cărţi să citească: autori *buni*, sublinie apăsat, numind cărţi de istorie şi poezie, citind versuri. „Căci scumpa-mi surioară va avea într-o bună zi un soţ iubit care nu trebuie s-o privească de sus." Rhoda clătină din cap, convinsă că nu va izbuti niciodată să rostească, în chip firesc, cuvinte atât de melodioase. „Ba da, scumpo, atunci când vei şti ce înseamnă dragostea", spuse Dahlia în şoaptă.

Putea oare Robert să-i inspire un asemenea sentiment? La întoarcere, Rhoda îl privi cu oarecare curiozitate pe tânărul simplu şi sărac şi renunţă numaidecât la gândurile acelea. De altfel, nu o preocupa deloc propria-i persoană. Pasiunea Rhodei era închinată surorii ale cărei relatări emoţionante din scrisorile trimise de la Londra risipeau monotonia unor zile şi nopţi plicticoase. Scrisorile exprimau mai multe stări sufleteşti, pe care un cititor mai puţin orbit le-ar fi calificat drept consecinţe ale unei pasiuni excesive. Dar Rhoda era sensibilă la fiecare cuvânt şi schimbare de ton, de la „sunt nedemnă, umilită, nenorocită", la „sunt binecuvântată de îngeri". Dacă o scrisoare spunea „ne-am întâlnit ieri", inima Rhodei bătea la întrebarea „o să-l văd din nou mâine?" O să-l vadă? L-a văzut? Toate aceste întrebări o frământau şi îi absorbeau gândurile.

Îşi urmărea cu atâta umilinţă sora, neîndrăznind să prevadă desfăşurarea ulterioară a lucrurilor sau să viseze la un deznodământ, încât, într-o dimineaţă de vară, când i se aduse, la micul dejun, o scrisoare purtând menţiunea „urgent şi personal", primul rând o ului – surpriza fusese un adevărat şoc pentru ea. Se ridică înainte de a termina masa şi ieşi afară, simţind că plutea în nori.

Scrisoarea glăsuia astfel:

„Scumpa mea inocentă! M-am măritat. Astăzi, părăsim Anglia. Nu se mai cade să te iubesc prea mult, fiindcă acum toată dragostea mea i se cuvine lui Edward, care e al meu şi căruia îi aparţin pentru totdeauna. Dar cred că el îmi va permite să-ţi dăruiesc şi ţie o parte din iubire – şi ştiu că Rhoda mea nu este niciodată geloasă. O să fie destul de iubită. Numai că mă trec fiorii gândindu-mă cât de imensă *este dragostea mea pentru el, astfel încât tot ce socoteşte el drept e drept şi pentru mine. Nu mi-e teamă să gândesc astfel. Numai când îmi închipui, pentru o clipă, că sunt pripită sau nepăsătoare, mă simt indispusă. Nu pot să trăiesc decât prin el. Aşa că trebuie să-i aparţin, şi voinţa lui este lege pentru mine. Mă rog, în fiecare noapte, înainte de culcare, să pot muri pentru el. Cândva mă înfricoşa ideea morţii. Îţi aduci aminte cum ne înfioram împreună noaptea când ne gândeam la cei ce zac în morminte? Or, acum, la gândul că s-ar putea să mor într-o zi pentru el, simt în suflet lacrimi de bucurie.*

Am lăsat, adică i-am trimis unchiului o scrisoare închisă pentru tata. O să-l vadă pe Edward curând. Fie ca cerul să-l cruţe de toate necazurile. Rhoda îl va mângâia. Spune-i cât îi sunt de devotată. Mă simt ca şi cum n-aş mai exista pentru nimeni, în afară de o singură fiinţă.

Ne îndreptăm privirile spre mare. Peste o jumătate de oră voi fi uitat ce simţi când pui piciorul pe pământul Angliei. Nici nu ştiu dacă respir. Tot ce simt e teama că zbor şi că forţele mă vor părăsi... Asta se întâmplă când nu-i ating mâna. În faţa noastră, se află Franţa. Închid ochii şi văd ţara întreagă, este exact ceea ce simt pentru Edward – totul învăluit în raza întunecată a lunii. Ah! Am atâta încredere. Inima îmi sângerează pentru el. Un gând trist m-ar putea face să-mi pierd capul. Din Franţa, vom pleca în Elveţia şi Italia. Marea scânteiază de parcă ar spune „Vino la soare”, şi mă duc. Mă cheamă Edward! Oare voi fi pedepsită pentru atâta fericire? Sunt prea fericită, prea fericită!

Cerul s-o binecuvânteze pe scumpa mea de acasă. Asta e

ruga mea cea mai arzătoare acum. O să mă gândesc la ea când o să mă aflu în catedrale.

Of, Dumnezeule din cer! binecuvântează-i pe toți! binecuvânteaz-o pe Rhoda! iartă-mă!

Aud sirena vaporului tras la țărm. Iată că vine şi Edward. Spune că-ți pot trimite salutări dragi din partea lui.

Adresa: „Doamna Edward Ayrton,
Poste-restante,
Lausanne, Elveția”.

P.S. Lausanne este situat... dar asta altă dată, am să-ți povestesc despre istoria locurilor ca să te instruiesc, sărmană inimă pierdută în plicticoasa Anglie. Adieu! La *revedere şi cerul s-o binecuvânteze pe scumpa mea inocentă de acasă, sora mea iubită. O iubesc. N-am s-o pot uita niciodată... Ziua e atât de frumoasă! Parcă a fost comandată anume pentru noi. Să-mi scrii neapărat la Lausanne. Se află pe malul unui lac albastru: poți vedea munți acoperiți de zăpadă şi acum se aude un dangăt de clopot. Sărutări! Plecăm. Trebuie să închei.*

DAHLIA”

După ce citi scrisoarea, Rhoda se simți atrasă irezistibil spre acel țărm şi îşi zări aievea sora pe vapor, pornind spre tărâmuri străine; călători împreună cu ea, însoțind-o cu o viteză amețitoare într-o sumedenie de locuri necunoscute, peisaje opaline, pline de foc şi vise, sub dangătul unui clopot uriaş. „Oh, dulceața mea! frumusețea mea! îi strigă ea, folosind limbajul Dahliei. Întâlnind-o pe măicuța Sumfit, îi spuse „măicuță Găluşcă”, cum o poreclise cu afecțiune Dahlia, o sărută, apoi alergă la jupân Gammon, care se îndrepta agale spre lanurile de ovăz ce se întindeau în preajma morii.

— Sora mea îți trimite sărutări, spuse ea bătrânului, strălucind de vioiciune.

Gammon răspunse cu o privire care nu se deosebea prea

mult de cea obişnuită şi nu apucă să deschidă bine gura, că o şi închise, ca o raţă ce-şi cască pliscul, dar nu izbuteşte să scoată măcăitul specific.

— Şi vouă, purceluşilor; şi ţie, bălţatule, şi ţie, roşule, şi ţie, şi ţie, şi ţie.

Saluta tot ce întâlnea în cale la fermă, descărcându-şi astfel inima prea plină de fericire. Apoi, bucuria îi deveni mai cumpătată. Păşea gânditoare, încercând oarecare părere de rău. Graba Dahliei de a încheia scrisoarea îi furase plăcerea de a vedea, scris cu mândrie, numele DAHLIA AYRTON, cu minunata lui semnificaţie.

Nu era un amănunt important; totuşi, Rhoda simţea că scrisoarea nu era completă fără numele dobândit prin căsătorie. Îşi închipui că Dahlia intenţionase, probabil, să-i arate prin aceasta că rămăsese tot Dahlia pentru ea, că nu devenise o străină. „Voi rămâne întotdeauna Dahlia; Dahlia, nimeni altcineva, pentru tine", o auzi pe sora ei spunând. Dar cât de plăcut şi trist, cât de groaznic şi dulce totodată ar fi sunat noul nume „Dahlia Ayrton", scris de mâna ei scumpă! „Deci, acum am un cumnat", îşi spuse, şi obrajii i se îmbujorară când se gândi că acest iubit şi necunoscut soţ al surorii dragi îi va îmbrăţişa, pe ea şi pe tatăl ei. Ca şi cum ar fi fost vrăjită, Rhoda nu se putea decide să se întoarcă acasă.

Întâmplarea a făcut ca, în dimineaţa aceea, fermierul să se convingă câtă dreptate avusese soţia sa în legătură cu Robert şi să-şi amintească sfatul pe care i-l dăduse, la despărţire, în privinţa lui.

— Te-ai gândit vreodată la vreuna din cele două fete ale mele? îl întrebă direct pe Robert când se află singur cu el.

Robert îşi trase puţin răsuflarea şi răspunse:

— Da, m-am gândit.

— Atunci, alege, spuse fermierul şi se prefăcu că-şi vede de treabă, dar se învârti pe lângă Robert pe câmp până ce-l întrebă: care dintre ele, băiete?

Robert răsucea un spic de grâu în gură.

— Cred c-am s-o las pe ea să spună, răspunse el.

— Cum, omule, nu ştii pe care dintre ele ai vrea s-o iei de nevastă? grăi Fleming.

— Poate că nu ştiu dacă mă vrea ea, spuse Robert.

Fermierul zâmbi.

— Adevărat. Niciodată nu poți şti exact ce gândesc ele.

Înclina să creadă că Dahlia era aleasa, socotind că Robert nu prea avusese multe ocazii de a sta de vorbă cu ea.

— Când vor deveni neveste, fetele mele se vor ocupa de treburile gospodăriei, continuă el. Cum ştii, or să aibă o bucată de pământ pe care să şi-o împartă şi, poate, şi ceva bani. Dar nu trebuie să te bizui pe asta. Suntem o familie veche, Robert, şi cred că într-un fel avem şi noi mândria noastră. În orice caz, nu poți să te uiți la fetele mele şi să nu recunoşti că sunt nişte fete deosebite. Nu le-am obligat să facă curățenie, să spele vase, să mulgă vacile, dacă nu le-a plăcut. Dar sunt pricepute la cusut. Se îmbracă cuviincios şi-şi fac singure pălăriile. Şi mai ştiu că se roagă în fiecare seară. Atâta ştiu despre ele, dacă asta ți se pare o mângâiere pentru tine, şi ar trebui să fie aşa, Robert. Căci, dacă te rogi, nu poți să cazi în păcat; şi, mai ales pentru fete, asta e foarte bine. Atâta am avut de spus.

Rhoda nu veni la masă. Fleming nu avea astâmpăr, o mustră şi o scuză, dar cum Robert părea nepăsător față de absența ei, fermierul văzu în asta confirmarea ideii lui că Dahlia era aleasa.

Terminaseră, chiar şi jupân Gammon se ridicase de pe scaun, când o voce imediat recunoscută a fi cea a lui Anthony Hackbut se auzi în fața casei. Domnul Fleming se îndreptă spre el cu fața răvăşită.

— Doamne, spuse măicuța Sumfit, cum mai tremur!

Robert, care avea de asemenea un aer grav, ieşi şi el din casă.

Teama de veşti proaste în legătură cu Dahlia era comună tuturor. Totuşi, nimeni din familie nu rostise vreun cuvânt, iar Robert socotise că ar fi fost o neobrăzare din partea lui, dacă ar fi spus ceva. Fermierul gândea că hotărârea lui de a permite Dahliei să rămână mai departe la Londra ascundea

primejdia, în timp ce măicuța Sumfit refuza pur şi simplu să conceapă că amenințarea unei nenorociri ar putea să planeze asupra preferatei ei, o ființă atât de dulce şi cuminte. Robert o porni spre câmp, mergând ca un om cu o țintă precisă. Când ajunse în dreptul unei cărări ce ducea la Wrexby Hall, o zări pe Rhoda stând sub un stejar, în rochia ei albă de dimineață, în care se jucau razele soarelui. Simți îndemnul de a se întoarce, căci nu-i era încă limpede în minte în ce fel trebuia să i se adreseze. Dar, în clipa următoare, îngheță, văzând doi domni care stăteau lângă ea şi-i vorbeau. Şi nu exista nicio îndoială că ea îi asculta. Apoi, cei doi îşi scoaseră pălăriile şi dispărură. Rhoda veni spre Robert.

— Ți-ai uitat prânzul, spuse el cu un ciudat sentiment de ruşine la gândul că pomenise de mâncare.

— Am fost prea fericită ca să pot mânca, răspunse ea.

Robert aruncă o privire spre alee, dar Rhoda nu dădu nicio atenție faptului şi întrebă:

— A venit unchiul?

— Îl aşteptai?

— Mi-am închipuit că o să vină.

— Ce te-a făcut atât de fericită?

— Ai s-o afli de la unchiul.

— Să mă duc să aflu ce au vrut indi...

Robert se stăpâni, dar ar fi fost mai bine dacă termina ce avea de spus. Expresia Rhodei trecu de la nedumerire la dispreț.

Nu ştia să simuleze acea nevinovăție prin care unele femei reuşesc să pară a nu fi înțeles şi, implicit, să evite o acuzație. Neîndoielnic, instinctul îi spunea că disprețul ei îl rănise profund. Era clar că Robert făcea parte dintre acei bărbați nepricepuți care au multe de spus unei femei, dar nu ştiu nici cum şi nici de unde să înceapă. Auzindu-se strigată de tatăl ei, care se afla în dreptul porții deschise a grădinii, Rhoda se grăbi să-i iasă în întâmpinare. Bătrânul Anthony era lângă Fleming.

— Ai aflat? Ai primit scrisoarea ei, tată? spuse Rhoda

voioasă, în ciuda umbrei care întuneca fruntea lui.

— Ai fi putut fi o regină a Egiptului, spuse Anthony privind meditativ fața brună şi strălucitoare a Rhodei.

Rhoda îi întinse mâna, dar continuă să se uite la tatăl ei.

William Fleming ridică scrisoarea.

— Ascultați aici cu toții! O fiică îi scrie tatălui ei.

Şi începu să citească apăsând, în chip ciudat, pe primele silabe ale cuvintelor:

„Dragă tată. Când mă întorc în scumpa Anglie, soțul meu o să mă aducă să te văd. Ştiu că n-ar fi trebuit să-ți ascund nimic. Încearcă să mă ierți. Sper că vei reuşi. O să mă gândesc întotdeauna la tine. Dumnezeu să te binecuvânteze.

În veci respectuoasă,
a ta iubitoare fiică,
DAHLIA”

— *Dahlia Nimeni,* spuse fermierul, uitându-se când la unul, când la altul.

Era, evident, cuprins de o emoție profundă, căci scrisoarea îi tremura în mână, iar glasul îi devenise nesigur. Fața lui inexpresivă nu-l trăda însă. Ochii rotunzi, căprui şi luciul obrajilor rumeni erau o mască pentru tristețea, dacă nu chiar şi pentru bucuria lui.

— Dahlia... cum? Cum o cheamă? continuă el. Aici scrie: „soțul meu o să mă aducă să te văd”. Cine e soțul ei? N-are nume? Nicio vorbă pentru unchiul ei, care i-a dat adăpost şi confort atâta timp! Iar asta-i tot ce-mi scrie mie! Înțelege cineva ce-nseamnă toate astea?

— Dahlia era foarte grăbită, tată, spuse Rhoda.

— Aha, tu, mă aşteptam ca tu... răspunse fermierul. Doar sunteți surori.

— Dar era foarte, foarte grăbită, tată. Am primit o scrisoare de la ea şi nu e semnată decât Dahlia, fără alt nume.

— Şi nu găseşti nimic rău în asta?

— Vai, tată, cum aş putea să mă gândesc măcar la ceva rău?

— Scrisoarea asta, fata mea, mi s-a lipit de căpățână de parc-ar vrea să spună „Încă nu m-ai desluşit". Am citit-o de vreo douăzeci de ori şi tot n-am reuşit să descopăr adevărul. Dar dacă ea minte, aici, în scrisoarea asta, ce urmăreşte? Cât o să mai fie nevoie să aşteptăm pentru a afla adevărul despre ea? Îți dau cuvântul meu, Robert, că sufăr pentru tine, aşa cum sufăr pentru mine. Sau nu era vorba despre ea? E vorba despre *asta?* Îşi îndreptă degetul spre Rhoda. În orice caz, Robert, să ştii că-ți sunt ca un părinte. Mă aflu închis într-o cameră întunecată, cu lumina stinsă. Haide, spune doar că nu o aleseseşi tocmai pe ea.

Nu putea mărturisi că *asta* era fata la care ținea – fata asta disprețuitoare, nestatornică şi neobrăzată, în stare să-şi dea întâlnire cu nişte nobili, sau să le permită să-i vorbească, şi după aceea să se uite în ochii lui cu nevinovăție şi furie.

— Credeți-mă, domnule Fleming, vă compătimesc atât cât poate un om să compătimească, spuse el stingherit, întorcându-se puțin într-o parte în timp ce vorbea.

— Bănuieşti că s-a întâmplat ceva rău? Fermierul repetă întrebarea ca unul care nu aştepta decât confirmarea propriilor sale bănuieli, pentru a ajunge la o concluzie definitivă: Robert, arată asta ca scrisoarea unei femei măritate? A unei fiice, omule? Ajută-mă: nu mă duce capul să gândesc singur. Ea mi-a legat mâinile. Vorbeşte.

Robert îşi aținti privirea asupra Rhodei. Ar fi dat mult să poată rosti: „Da, bănuiesc". Frumusețea ei îi stârni pasiunea şi gelozia şi se lăudă singur pentru neputința de a pronunța o minciună abjectă spre a-i cuceri afecțiunea.

— Spune că e măritată. Trebuie să acceptăm ce spune.

Acesta fu răspunsul său.

— Dar *este* oare măritată? tună fermierul. N-a acoperit cu ruşine mormântul mamei ei? Ce trebuie să cred? E sânge din sângele meu. Oare... nu cumva...

— O, taci, tată! Rhoda puse mâna pe brațul lui. Ce îndoieli

pot exista în privința Dahliei? Ai uitat că a fost întotdeauna o fire sinceră. Haide, e ruşinos să asculți lucruri nedemne de un bărbat!

Fața îi era palidă când se uită spre Robert.

— Să mergem, tată. E a noastră. E sora mea. Cine se îndoieşte de ea ne insultă pe noi.

— Dar Robert nu se îndoieşte de ea, nu-i aşa? Fermierul devenise pe jumătate nesigur de bănuielile sale. Ai cu adevărat vreo îndoială, Robert?

— Nu mă încumet să mă îndoiesc de nimeni, spuse Robert.

— N-ai să ne porți pică, băiete?

— Eu sunt un simplu muncitor la fermă, spuse Robert şi plecă.

— Are motive să fie mai îndurerat decât noi toți, bietul băiat! A fost o grea lovitură pentru el! Spunând acestea, fermierul puse mâna pe umărul Rhodei. Îmi pare rău că nu şi-a dăruit inima unei tinere demne de mai multă încredere.

Fiorul de dezgust al Rhodei fu vizibil când îşi sărută tatăl pe obraz.

Capitolul VIII

o prezintă pe doamna Lovell

IATĂ WREXBY HALL, AŞEZAT PE colina dintre Fenhurst şi Wrexby: un conac alb, tăiat în linii drepte, cu ferestrele joase ale salonului strălucind în lumina soarelui şi cu uriaşi copaci singuratici, care pătează din loc în loc povârnişurile verzi. De la ferma „Queen Anne" puteai să-ți dai seama cât e ceasul după întinderea umbrelor acestor arbori. Moşierul Blancove, proprietarul conacului, era un om irascibil, suferind de gută, străin de spiritul epocii, care începuse – vai lui! – să-şi piardă credința în băutura preferată, vinul de Porto, deşi trebuie să recunoaştem că luptase din greu împotriva acestei erezii. Prietenii întrezăriseră chiar înaintea lui fenomenul. Îi tuna şi-i fulgera de dimineață până seara. Apariția sticlei la masă nu-i mai producea nicio bucurie. Nu mai avea niciun ceas pe zi în care să se poarte omeneşte. E într-adevăr tristă ziua în care descoperim chipul adevărat al iubitei din pricina căreia suferim, dar nu o putem părăsi. Moşierul continua să bea, deşi ştia că asta-i provoca junghiuri groaznice în picior; era însă un om care ținea la tabieturile lui. Tot la un păhărel de porto se certase cu parohul din Wrexby pe seama promițătorului Algernon şi a atitudinii pe care-o adoptase față de acest tânăr. Incidentul avea o oarecare legătură cu povestea Rhodei, căci constituise motivul care o determinase pe doamna Lovell să se ducă la biserica din Wrexby, respectiva doamnă urmându-şi întotdeauna propriile-i impulsuri, contradictorii în majoritatea cazurilor. Aşa încât, atunci când se afla întâmplător la Hall, în loc să-i însoțească

pe moşier şi pe oaspeţii săi linguşitori la Fenhurst, prefera să meargă la Wrexby şi să se aşeze în strana neocupată a familiei. Era o femeie frumoasă şi, prin urmare, puternică; altminteri, acest act de neconformism ar fi stârnit animozitate între ea şi moşier.

În loc să stea confortabil acasă, să citească cronica sportivă săptămânală şi să-şi oblojească piciorul, nefericitul gentleman trebuia să plece în fiecare duminică dimineaţă la Fenhurst, spre a sublinia în mod demonstrativ faptul că absenţa lui de la slujba de duminică se datora nesuferitei doctrine a pastorului din Wrexby.

Doamna Lovell se afla acum la Hall. Era într-o duminică dimineaţă, după micul dejun. Doamna stătea ca o căpetenie rivală printre ceilalţi oaspeţi, ascultând, înmănuşată şi cu pălăria pe cap, clopotele din Wrexby, de la apus de coline, şi pe cele din Fenhurst, dinspre nord-est. Împreună cu fragila lui soţie, moşierul îşi făcu apariţia, văitându-se de cizme, dispus să înţepe, dar nu şi să se lase înţepat.

— Greu mai e să ai gută şi să fii şi *bun!* şopti doamna Lovell persoanei care se afla lângă ea.

— Aşadar, spuse moşierul văzându-şi inamica, presupun că te duci la individul acela, ca de obicei?

— Nu „ca de obicei", răspunse doamna Lovell pe un ton blând. Aş dori să fie aşa.

— Ai dori? Îl găseşti atât de amuzant? A început să vorbească despre modă?

— Vorbeşte aşa cum se cuvine. Nici nu cer mai mult. Doamna Lovell îşi luă un aer de persecutată.

— Elocinţa lui e desăvârşită, spuse moşierul; dar numai înainte de masă.

— După cum ştii, eu nu am de-a face cu el decât înainte de masă.

— Am poruncit să ţi se aducă o trăsură.

— Foarte onorabil şi drăguţ din partea dumitale.

— Ar fi şi mai drăguţ dacă aş izbuti să te îndepărtez de individul acela.

— N-ar fi mai bine pentru dumneata, spuse apropiindu-se

plină de tandrețe, prinzându-i mâinile şi aţintindu-şi ochii albaştri catifelaţi şi jucăuşi asupra lui, n-ar fi mai cuminte dacă ţi-ai lua ziarul şi papucii şi ne-ai aştepta până ce ne întoarcem?

Moşierul simţi zâmbetul care plutea prin cameră. Dezaprobă îndrăzneala femeii încruntându-se. Piciorul său bolnav şi starea de nervozitate se întâlniră într-un foc comun. Replică:

— E de datoria mea să dau un exemplu.

— De vreme ce dai un exemplu, spuse încântătoarea văduvă, nu mai am nimic de adăugat.

Chipul moşierului exprimă ceea ce el nu îndrăznise să rostească. O femeie are de partea ei jumătate din lume; o femeie frumoasă are alături de ea lumea întreagă, dacă ştie să se stăpânească şi-şi cunoaşte locul. Or, era vădit că doamna Lovell nu voia să renunţe la aceste avantaje. El îşi roti privirea în căutarea unei victime, oprindu-se mai întâi la soţia sa. Apoi, ochii i se fixară asupra lui Algernon.

— Ei, şi acum pe care dintre noi îl iei cu tine? o întrebă, cu ironie calmă, pe doamna Lovell.

— Mi-am şi ales cavalerul care mă aşteaptă şi-mi va fi cât se poate de devotat. Doamna Lovell zâmbi lui Algernon.

— Cred că ţi-ai găsit omul, bodogăni moşierul. Te duci la Wrexby, domnule. Duceţi-vă, n-am nimic împotrivă; n-o să mă mai mire nimic din ce-o să se întâmple. Cum e profesorul, aşa-i şi elevul.

Doamna Lovell îi zâmbi iar lui Algernon.

— Trebuie să suporţi şi păcatele pastorului, nu numai pe ale tale. O să reuşeşti?

Acest subtil şi spiritual dialog îl depăşea oarecum pe Algernon, stângaci în societatea doamnelor; dar, înclinându-se, mormăi că se va strădui să reuşească, cu ajutorul doamnei Lovell, şi astfel se descurcă destul de bine; apoi, relaxaţi după uşoara încordare cerută de efortul intelectual, începură să discute lucruri obişnuite. Trăsurile se opriră la scară; moşierul, pe trepte, cu capul gol, stărui să plece mai întâi adversarii lui şi o ajută pe doamna Lovell să

urce în trăsură, cu o curtoazie ironică, pe care doamna o acceptă cu seninătate, potrivit împrejurării.

— A! creionul, ca să notez textul pentru dumneata, spuse ea, instalându-se; Algernon se întoarse să ia un creion, în timp ce moşierul se afla încă pe trepte, cu capul descoperit, spumegând şi clocotind, abia reuşind să păstreze limitele decenței.

Era un adversar prea tare pentru el.

Era un adversar prea tare pentru cei mai mulți; faptul nu constituia un secret. Algernon ştia acest lucru la fel de bine ca Edward sau oricare altul.

Era o teroare şi o atracție pentru tineri. Zâmbetul ei reprezenta cea mai plăcută măgulire care li se putea aduce; cu atât mai plăcută, cu cât fericitul căruia i se adresa îşi dădea seama că nu poate să-l rețină. Auzise tot felul de poveşti despre ea; îşi amintea avertismentul lui Edward; dar acum stătea alături de Peggy foarte umil şi foarte fericit.

— M-am ars, spuse el adresându-se frumoasei doamne, săptămâna viitoare nu mai capăt niciun cec. S-au dus şansele de majorare. O să-mi spună că am un salariu. Salarii! Doamne sfinte, unde ajunge omul! Am isprăvit-o cu tata pe un an de zile.

— Poate că ai totuşi o compensație, răspunse doamna, strângându-i mâna.

Era gata să ducă mâna ei albă, fină, la buze.

— O! exclamă ea, *pentru mine* n-ar fi nicio compensație dacă am fi văzuți astfel împreună, şi mâna ei delicată se retrase. Ia spune-mi, – tonul ei era schimbat – cum mai înfloresc iubirile tale?

Algernon o rugă să nu spună „iubiri”. Ea dădu din cap şi zâmbi.

— Pasiunile tale artistice, se corectă ea. O s-o văd la biserică, nu? Numai că, dragul meu Algy, să nu mergi prea departe. Frumusețile de la țară sunt la fel de primejdioase ca şi prințesele de la Curte. Când ai văzut-o prima oară?

— La bancă, zise Algernon.

— Serios? La bancă? Deci nu-ți pierzi vremea de pomană

acolo. Mă întreb ce-o fi adus-o la Londra?

— Ştii, are un unchi în vârstă, un bătrânel ciudat, un fel de comisionar care duce banii băncii, un tip teribil de cinstit, dacă nu cumva într-o bună zi o să se hotărască s-o şteargă cu jumătate din banii încredinţaţi. Fata are o soră, despre care se spune că e mai drăguţă decât ea; eu n-am văzut-o niciodată. Totuşi, cred că i-am zărit portretul.

— Aha! îl îndemnă doamna Lovell, cu o voce melodioasă, să continue. E tot brună?

— Nu, blondă; cel puţin aşa apare în portret.

— Ten deschis, ochi căprui?

— Oho! Nu cumva eşti ghicitoare?

— Nu, deşi n-ar fi rău. Yankeul acela „ghiceşte" la pariuri şi adună astfel o groază de bani.

— Aş vrea să fiu şi eu în stare, oftă Algernon. Toate inspiraţiile şi calculele mele dau greş. Mă mângâi doar cu gândul că am o informaţie sigură pentru Premiul Primăverii. La primăvară, scot douăzeci de mii.

— Cu Templemore?

— Ăsta-i calul. Am ceva şi pe Tenpenny Nail. Dar cu Templemore merg la sigur; numai să nu apară Geniul Răului pe hipodrom.

— Eşti atât de sigur că va fi împotriva ta dacă apare?

— Absolut, exclamă Algernon cu o indignare sinceră.

— Ei, Algy, nu-mi place să-l am de partea mea. Poate că voi lua o parte din norocul tău, ca să-l...

Se juca în chip drăgălaş, ca o stăpână care-şi tachinează căţelul, pentru a-l face să sară după o bucăţică de zahăr, apoi adăugă: O, Algy, nu eşti francez. Ţi-ai pierdut şansa.

— Există o şansă pe care n-aş vrea s-o pierd, replică tânărul.

— Atunci, nu pomeni de ea, îl sfătui doamna Lovell. Şi, serios vorbind, voi lua o parte din riscul tău. Mă tem că sunt norocoasă, ceea ce duce la ruină. Vom aranja asta mai târziu. Ştii, Algy, situaţia unei văduve este cea mai costisitoare din lume.

— N-ar trebui să rămâi multă vreme astfel, bâigui

Algernon.

— Sunt îngrozitor de plictisitoare, nu-i aşa? Şi te rog să nu suspini când discutăm despre afaceri, dacă ai de gând să mă iei drept sfetnic. Aşadar, bătrânul a adus-o pe această drăgălaşă şi rustică domnişoară Rhoda la bancă?

— O dată, spuse Algernon. Întocmai cum a făcut cu sora ei. E mândru de nepoatele lui; le arată şi apoi le ascunde. Colegii de la bancă n-au mai văzut-o niciodată.

— Numele celeilalte este...

— Dahlia.

— A, da, Dahlia. Foarte drăguţ. Există dalii cafenii, dalii de toate culorile. Iar portretul acestei frumoase făpturi atârnă în apartamentul tău din oraş?

— Te rog, nu-i apartamentul meu, protestă Algernon.

— Mă rog, dacă vrei, al vărului tău. Probabil că Edward s-a aflat întâmplător la bancă atunci când frumoasa Dahlia a venit în vizită. Se pare că o singură dată a fost suficient pentru voi amândoi.

Algernon nu se pricepea să citească în sufletul femeilor şi îşi închipuia că, părăsind-o pe doamna Lovell, Edward nu se mai bucura de simpatia şi interesul acesteia.

— Cred că bietul Ned a intrat într-o încurcătură, spuse el.

— Unde e acum? întrebă doamna, pe un ton indiferent.

— La Paris.

— La Paris? Foarte ciudat! Pe o asemenea căldură şi când nu e sezon. Asta mă face să presupun că a plecat numai ca să plece, fără să ştie de ce.

— Pe legea mea! Algernon îşi lovi genunchiul cu palma. Ned e destul de prost ca s-o facă. Cred că s-a dus şi s-a-nsurat.

Doamna Lovell şedea întinsă pe spate în trăsură cu graţia neglijentă a frumuseţii ei de netăgăduit; nicio cută nu-i încreţea tenul neted şi fraged. O clipă însă chipul ei se urâţi semănând cu al unei vrăjitoare. Apoi îşi îndreptă spatele.

— Să se însoare? Dar cum e posibil, când niciunul dintre noi n-a auzit vreun cuvânt despre aşa ceva?

— Te cred că n-ai auzit, spuse Algernon; şi nu e de mirare.

Ned este cea mai intimă cunoştinţă a mea. Totuşi, te asigur că nu mi-a făcut nicio confidenţă: ştie că nu prea pot să-mi ţin gura. Nimic nu-i mai plicticos decât un secret! Am ajuns la concluzia mea în această chestiune printr-o mulţime de mici incidente, pe care le-am pus cap la cap şi apoi am făcut totalul. Mai întâi, cred că el se afla la bancă atunci când fata aceea blondă a fost văzută acolo. În al doilea rând, după cum mi-au descris-o colegii, cred că este originalul portretului. Mai ştiu că Rhoda are o soră blondă care a fugit de-acasă. Şi, în sfârşit, Rhoda a primit o scrisoare de la sora ei, care o anunţă că a plecat într-un voiaj pe continent şi s-a măritat. Ned se află la Paris. Acestea sunt faptele, şi ţi le pun la dispoziţie.

Doamna Lovell îl privi îndelung şi meditativ pe Algernon.

— Nu e cu putinţă, exclamă ea. Edward are mai multă minte decât inimă. Faţa doamnei devenise stacojie. Cum a putut această Rhoda, această fată cu nume absurd, să se întâlnească cu tine şi să-ţi spună asemenea bazaconii? E adevărat că fetele astea tinere au o anumită simplitate, dar... Restul frazei îl rosti în gând.

— E o fată într-adevăr nevinovată şi bună, o apără Algernon pe Rhoda. Zău că da. Nu cred că e în stare să spună prostii. Am întâlnit-o pentru prima oară în oraş, la bancă, chiar pe scări, şi ne-am amintit că am chemat pentru ea o trăsură, cu puţin timp înainte; apoi, am întâlnit-o din nou, ieri, întâmplător.

— Eşti doar un copilaş în inimile lor, dragă Algy, spuse doamna Lovell.

Algernon clătină din cap în semn de autoapărare.

— Nu încape nicio îndoială că sora ei i-a scris că s-a măritat. Asta e sigur. E o fată dintr-o bucată. N-ar minţi nici pentru o soră, nici pentru un iubit, decât dacă şi-ar pune în gând mai dinainte s-o facă. În cazul acesta, n-ar putea ascunde multă vreme adevărul.

— Dar îţi dai seama, spuse doamna Lovell, îţi dai seama că tatăl lui Edward ar privi cu ochi mai răi decât tatăl tău un asemenea act de nebunie? Pentru el, ar însemna o jignire

adusă bunului-simț şi l-ar face nemilos. Ar răzbuna principiul. Povestea asta a ta nu poate fi adevărată. Nu stă în picioare prin nimic.

— O, ştiu că Sir Billy o să spumege, ai dreptate, consimți Algernon. S-ar putea să nu fie adevărat. Sper. Dar Ned e nebun după blonde. Ar face orice pentru ele. Îşi pierde capul de tot.

— S-ar putea să fi fost imprudent, sugeră roşind doamna Lovell, făcând aluzie la păcatul mai mic de a fi ademenit şi sedus fata.

— O, nu e nevoie să fie adevărat, spuse Algernon, şi, cu subînțeles, adăugă: Şi dacă s-a întâmplat aşa, cine ar fi de vină?

Doamna Lovell roşi din nou. Atinse degetele lui Algernon.

— În orice caz, prietenii lui nu trebuie să-l părăsească.

— Doamne! Eşti o femeie ideală, strigă Algernon. Era peste puterile lui să presupună că neabandonarea lui Edward ar putea să însemne ceva dezastruos pentru el. Atingerea mâinii doamnei Lovell îl făcu să uite de Rhoda într-o clipă. I-o reținu, cu îndrăzneală, până când ea se încruntă şi începu să bată din picior nerăbdătoare.

Doamna Lovell purta la piept o broşă-medalion foarte mare, reprezentând un mormânt sub un palmier şi silueta unei femei voalate cu capul aplecat asupra mormântului. La un moment dat, broşa căzu şi Algernon o prinse. Acul îi înțepă degetul şi, de durere, aruncă broşa la picioarele ei, țipând apoi în semn de violent dezgust față de sine însuşi şi cerându-şi iertare. Ridică broşa. Era deschisă. Ceva ciudat, decolorat, zăcea pe jos, în trăsură. Doamna Lovell se uită într-acolo, apoi la el, lividă. Apucă un colț dintr-o fâşie de mătase, împăturită de mai multe ori; înțelese că era vorba de un petec dintr-o batistă pătată de sânge.

Doamna Lovell îl luă repede şi îl ascunse.

Când ajunseră în dreptul uşii bisericii, ea îi spuse:

— Nu cumva să scapi o vorbă despre asta, dacă vrei să mai rămânem prieteni.

Coborând din trăsură, avea pe buze obişnuitul ei zâmbet

afabil.

Capitolul IX

Robert intervine

O OARECARE CONSIDERAȚIE PENtru Robert care, la urma urmei, o iubea, o făcu pe Rhoda să-l socotească drept un criminal de un soi deosebit, demn de cea mai rafinată tortură. Avea atât de multă încredere în sora ei, încât ar fi trecut cu vederea greşeala tânărului; dar, judecându-l ca pe un posibil soț, nu-i putea ierta şovăirea nebărbătească şi felul cum vorbise. Vechea şi profunda tristețe ce i se cuibărise în suflet din pricina părerii bărbaților despre femei, ca şi asprimea cu care-i judeca în general pe reprezentanții sexului tare erau ațâțate mereu de amintirea privirii nehotărâte a lui Robert şi de faptul că nu îndrăznise să vorbească frumos despre Dahlia, chiar dacă avusese ticăloşia să gândească urât despre ea. Aşa cum stăteau lucrurile, mai trebuia să lupte mult pentru înfrângerea răutăților. Tatăl ei înghiţise de bunăvoie drogul, dar bănuielile lui erau doar amorțite, şi ea nu izbutea să-i insufle speranță şi încredere. Scrisorile Dahliei veneau regulat. Prima, de la Lausanne, descria un fel de rai pe pământ, un rai cu munți acoperiți de zăpadă, oglindindu-se în apa limpede, albastră, pe care Rhoda şi-o închipuia de culoarea cerului. Dahlia putea admira peisajul de la fereastra ei, stând liniştită într-un fotoliu. Citind aceste rânduri, în gândurile ei Robert căpăta înfăţişarea unui şarpe perfid. Apoi, Dahlia scria despre excursii pe gheţari împreună cu iubitul ei, unde aluneca şi cădea – mici incidente care dădeau un farmec pământean fugii ei miraculoase. Alpii fuseseră depăşiți: în fața lor se afla Italia.

O sumedenie de oh-uri exprimau impresiile Dahliei despre Italia, iar „ah! ce căldură” arăta că e şi ea o simplă muritoare, în ciuda exclamațiilor sublime. Como primi vizita binecuvântatei perechi. Dahlia scria de acolo: „Spune-i tatii că gentlemanii care ocupă poziții ca cea a lui Edward al meu nu pot întotdeauna să-şi trâmbițeze imediat în public căsătoria. Există motive care-i împiedică să procedeze astfel. Sper că a fost foarte furios pe mine, căci aşa o să-i treacă repede şi o să fim... Dar nu pot să mai privesc înapoi. Nu voi mai privi îndărăt până ce nu ajungem la Veneția. Acolo, ştiu că am să vă văd pe toți limpede ca lumina zilei, dar aici nu pot nici să-mi amintesc trăsăturile scumpei mele.”

Prenumele continua să fie singura ei iscălitură.

Hârtia subțire, albastră sau roz, ca şi mărcile poştale străine – mărturii ale faptului că voiajul Dahliei nu era o întâmplare imaginară – aveau un farmec ciudat pentru fata singuratică de la fermă. Uneori, când întorcea scrisorile pe toate fețele, era speriată de gândurile care-i otrăveau sentimentele, socotind că mulți oameni cu inimi năvalnice ca a ei ar fi gata să încalce orice principii şi să rişte penitențele vieții de apoi pentru o sorbitură atât de lungă şi delicioasă din cupa vieții pământene. Rhoda se trezi de mai multe ori meditând asupra posibilității ca Dahlia să fi făcut acest lucru.

Slăbiciunea aceasta o învăluia pe neaşteptate, făcând-o să uite de legile şi îndatoririle pământului, până ce femeia conştientă din ea se trezea brusc şi ieşea din lumea imaginară cu un fior de groază, fără să-şi dea seama cât de departe alunecase.

După asemenea experiențe personale, suferea nespus de dorul surorii ei, îi dorea atingerea mâinii, privirea ochilor, glasul care să-i dea certitudinea că se află în siguranță.

Rugăciunile Rhodei în biserică erau adesea tulburate de cei ce ocupau strana Biancove. Doamna Lovell obişnuia să se uite la ea cu o stăruință extraordinară, s-o cerceteze, s-o disece cu o privire rece, zăpăcind-o şi emoționând-o. La rândul lui, Algernon îi acorda o foarte stăruitoare atenție.

Acest tânăr gentleman îi făcuse câteva aluzii ciudate în ziua când îndrăznise să-i vorbească pe câmp şi aluziile acelea o determinară să-şi închipuie că îl cunoştea pe soțul Dahliei sau că auzise despre Dahlia.

Era limpede pentru Rhoda că Algernon ar fi vrut să mai stea de vorbă cu ea. Apărea în fiecare sâmbătă prin apropierea fermei, iar duminicile era prezent la slujbă, uneori însoțit de doamna Lovell, alteori singur. Apariția lui făcu să încolțească în mintea Rhodei ideea că, prin acest domn, i-ar putea servi o lecție lui Robert pentru meschinăria lui, iar parte din pedeapsă ar fi să se arate măgulită de admirația lui Algernon.

Prima scrisoare din Veneția era alcătuită dintr-o serie de interjecții slăvind poezia gondolelor, din aluzii la tristul aspect al apei şi la căldura foarte plăcută; după care, Dahlia scria pe un ton mai potolit: *„Pictorul Tizian a trăit aici şi a pictat doamne care-i pozau fără niciun veşmânt pe ele; m-am gândit adeseori, draga mea, că trebuie să fi fost într-adevăr mult mai comod pentru model decât pentru artist. Până şi modestia pare un veşmânt prea călduros pentru localnici. Soarele mă doboară. Nu mai am un ten frumos. De aceea, îmi face şi mai mare plăcere faptul că Edward al meu este încă mândru de mine. A cunoscut câțiva ofițeri de aici şi pare încântat de omagiile pe care aceştia mi le aduc.*

Au maniere foarte elegante şi poartă nişte uniforme albe care le vin de minune. Eu sunt «strălucitoarea soție» a lui Edward. Un colonel dintr-un regiment l-a invitat la masă (vorbind englezeşte) «cu strălucitoarea dumneavoastră soție». Edward e neiertător cu greşelile de exprimare şi nu a vrut să mă ia cu el. Ah, cine poate şti cât de ciudați sunt bărbații! Nu se simt fericiți decât atunci când le faci concesii. Vă văd pe toți adunați laolaltă acasă – măicuța Găluşcă şi ceilalți – aşa cum mi-am închipuit când mă pregăteam să vin la Veneția.

Convinge-l, te rog, convinge-l pe tata că totul va fi bine. Există oameni în care poți avea încredere. Fă-l să simtă acest lucru. Ştiu că pentru Edward eu sunt însăşi viața. A trăit din plin, ca un adevărat bărbat, aşa încât poate să judece, să ştie

că n-a existat vreodată o soție care să-şi dăruiască inima soțului ei aşa cum i-am dăruit-o eu. Uneori, vrea să mediteze sau să fumeze şi mă părăseşte; dar, ah! când se întoarce, abia îi vine să creadă că mă are, atât de mult se bucură. Pare un copil fericit, recunoscător, deşi are chipul cel mai bărbătesc cu putință. De obicei, e meditativ; la prima *vedere poate să pară chiar aspru. Dar ca să placi anumitor bărbați trebuie să fii frumoasă. Ai să râzi – m-am obişnuit să vorbesc singură cu chipul meu, în fața oglinzii. Rhoda, o să mă consideri scrântită. Adevărul e că n-am fost niciodată atât de nesigură că arăt bine. M-ați răsfățat acasă – tu şi bătrâna aia afurisită, Găluşcă, şi scumpa noastră mamă. Ah, mama, mama! Mă gândesc că poate ar fi fost mai bine dacă nu m-ați fi răsfățat atâta! Ați făcut din mine o ființă înfumurată – mult mai înfumurată decât ți-ai dat vreodată seama. Uneori, mă credeam cu adevărat o prințesă. Acum, nu arăt mai rău, dar cred că doresc să fiu atât de frumoasă, încât nimic nu mă mai satisface.*

O simplă pată pe gât mă înspăimântă groaznic. Dacă-mi cade un fir de păr când mă pieptăn, îmi bate inima; şi în fiecare *zi sufăr că mâinile îmi sunt mai mari decât ar trebui să aibă «strălucitoarea soție» a lui Edward. Mulțumesc cerului că noi amândouă ne-am preocupat întotdeauna de îngrijirea unghiilor. Picioarele mele au o mărime potrivită, deşi nu sunt* picioare franțuzeşti, *cum spune Edward. Nu, n-am să dansez niciodată. M-a trimis să iau lecții cu un profesor de dans la Londra, însă era prea târziu. Dar mi s-au adus laude pentru mersul meu şi se pare că asta i-a făcut plăcere lui Edward. Nici el nu dansează (sau nu dă importanță dansului), dar vrea ca eu să ating perfecțiunea. Asta din cauza dragostei pe care mi-o poartă. Oh! dacă ți-am lăsat cumva impresia că nu mă mai iubeşte ca înainte, să nu crezi aşa ceva. Este foarte tandru şi sincer cu mine.* Addio! *Eu sunt* signora, *tu eşti* signorina.

Toată lumea se poartă nespus de frumos cu noi. Edward susține că aici femeile sunt mai puțin prețuite; părerea mea e că dimpotrivă. Dar el trebuie să aibă dreptate. Oh, scumpa,

iubitoarea, nevinovata mea surioară. Întinde-ți brațele; o să le simt în jurul meu şi o să le sărut, o să te sărut mereu!"

Zburând din oraş în oraş, ca o scânteie de lumină pornită de la bătrâna fermă, unde avea atât de puțin din toate astea, Dahlia îşi continuă călătoria. Apoi, brusc, fără nicio înştiințare, doar cu un cuvânt prin care anunța că se apropie de Roma, scrisorile încetară. Rhoda simți că ceva s-a rupt în sufletul ei. Câtă vreme primise veşti, aproape în fiecare săptămână, încrederea îi era legănată pe o mare însorită. Acum, când se lăsase tăcerea, începu să se teamă. Nu găsea în mintea ei niciun răspuns pentru nemulțumirea nerostită a tatălui lor şi trebuia să-şi ascundă propria-i nelinişte chinuitoare. Trecură două luni; o pauză încărcată de temeri, care semăna cu murmurul unui vânt fără glas înainte de furtună, o furtună greu de îndurat pentru orice ființă omenească.

Rhoda nu-şi dădea seama că Robert, care arareori îi arunca o privire şi nu încerca niciodată să stea de vorbă cu ea când, întâmplător, se întâlneau fără martori, observa fiecare schimbare petrecută pe chipul ei şi-i desluşea înțelesul. Trebuia să interpreteze singur aceste semne, evidente pentru el. Înțelese că mândria ei se prăbuşise şi că era dezamăgită. Credea că descoperise nenorocirea surorii ei.

Într-o bună zi sosi o scrisoare care, deşi îi coloră obrajii, nu-i aduse niciun strop de bucurie pe chip. O deschise şi, văzând un scris necunoscut, parcurse rândurile în mare grabă. După un timp, se urcă în cameră să-şi ia pălăria.

La capătul potecii care ducea spre aleea unde o văzuse înainte, Robert o opri.

— Nu poți merge mai departe, doar atât spuse. Şi era un bărbat în stare să împiedice chiar mai mulți oameni să înainteze.

— De ce n-aş putea? răspunse Rhoda, cu o umilință afectată de femeie.

Robert îşi împreună mâinile.

— Nu mergi mai departe, domnişoară Rhoda, dacă nu mă iei cu dumneata.

— N-am să fac aşa ceva, domnule Robert.

— Atunci e mai bine să te întorci acasă.

— Vrei să-mi explici ce motive ai să te porți astfel cu mine?

— Îți voi spune în curând. Deocamdată, trebuie să cedezi în fața celui mai tare.

Fusese întotdeauna atât de blând, de moale şi de inofensiv încât îl disprețuise tot timpul, dar disprețul ei nu ajunsese niciodată până la mânie; acum însă o cuprinse o furie violentă împotriva lui, şi strigă: „Îndrăzneşti să mă atingi”? după care voi să treacă cu forța.

Robert o prinse uşor de încheietura mâinii. În ochii lui se putea citi o hotărâre de neclintit, în fața căreia voința ei se topi.

— Du-te înapoi, spuse el. Ea se întoarse, ca să nu i se vadă lacrimile de supărare şi ruşine. O trata ca pe un copil; dar nu putea să se apere decât bizuindu-se pe ea însăşi. O surprinse faptul că atunci când se gândi la o învinuire fățişă împotriva lui, conştiința ei refuză s-o sprijine.

„Nu există niciun fel de libertate pentru o femeie în lumea asta?” se întrebă Rhoda cu amărăciune.

Se întoarse aşa cum venise. Algernon Blancove făcu acelaşi lucru. Între ei, se afla Robert. Era convins că o făcuse să-l urască toată viața.

În noiembrie, sosi la fermă o scrisoare expediată de la Londra, care puse din nou în mişcare sângele Rhodei. „Sunt în viață”, spunea Dahlia; nu mai adăuga aproape nimic altceva, în afară de faptul că aştepta să-şi vadă sora şi o ruga să vină urgent, singură. La început, tatăl ei consimți. Dar, după ce se sfătui cu Robert, hotărî s-o însoțească.

— Nu poate să refuze să mă vadă şi pe mine, spuse fermierul. Iar Rhoda răspunse: „Nu”. Când îşi luă rămas bun de la Robert, chipul ei era împietrit.

Capitolul X

Dahlia nu poate fi văzută

BĂTRÂNUL ANTHONY ÎL AŞTEPTA la Londra. Era iarnă, şi stagiunea teatrală se afla în plină desfăşurare; aşa încât, printre proiectele cu ajutorul cărora bătrânul voia să-şi demonstreze ospitalitatea, figura şi acela de a face cunoscute cumnatului său desfătările teatrului, dacă, bineînțeles, domnul Fleming avea să înțeleagă aluzia că trebuia să-şi plătească singur biletul.

Anthony cheltuise ceva bani pentru primirea fermierului, şi era sfios şi neastâmpărat ca o fată care aşteaptă vizita unui viitor logodnic. Cumpărase o gâscă grasă pentru prânzul de a doua zi, crevete pentru ceaiul de după-amiază şi o bucată mare de brânză condimentată de Cheshire pentru masa de seară.

Îşi închipuia că Dahlia şi Rhoda îi spuseseră că nu avea o slujbă prea grozavă la banca Boyne şi se temea că neaşteptatul respect manifestat de fermier față de standardul lui de viață, respect care-l măgulea teribil şi îl emoționa, ar putea să scadă.

În timpul ultimei sale vizite la fermă, Anthony vorbise despre acțiuni cu mai multă pasiune decât de obicei. Făcuse aluzie la tranzacțiile lui personale şi la măsurile pe care le-ar lua în anumite împrejurări, schițând astfel vag un tablou luminos şi imens al posibilităților lui în cazul când ingeniozitatea i-ar fi solicitată de o aventură.

Fermierul ascultase nişte declarații foarte încâlcite la care răspunsese doar printr-un oftat.

— Dacă o să vii vreodată la Londra, frate William John, îi

spusese Anthony, să mergi cu mine la braț. Altminteri, o să judeci oamenii după aparențe şi o să-ți spui: „Doamne, câte mii o fi având individul!" sau „Ce milionar trebuie să fie tipul ăsta". O să împarți miile şi milioanele anapoda, o să le pui pe seama unor oameni care n-au niciun sfanț în buzunar. O să judeci toată Londra de-a-ndoaselea, dacă n-o să ai o călăuză care să-ți arate, de pildă, un coate-goale, un bătrân zdrențăros şi prăpădit în stare să-i cumpere pe toți. Cei care nu-l cunosc spun: „Ia te uită la el în ce hal e!", dar cei care ştiu cine e îşi scot pălăria în fața lui, ascultă-mă pe mine. Ca să nu mai vorbim despre lorzi! N-au decât să vină la oraş, doar şi ei cunosc mirosul banului. Unul şi-a scos pălăria în fața mea. Da, da, şi-a scos-o.

În ciuda faptului că-şi prevenise ruda de la țară să nu judece după aparențe, Anthony se temea totuşi că părerea fermierului despre el şi satisfacția deplină, aproape voluptoasă, pe care i-o procura aceasta, se aflau în primejdie. Când cumpărase, după o atentă cercetare, gâsca cea grasă, crevetele şi brânza, fusese doar pe jumătate mulțumit. O idee îndrăzneață îi trecuse prin minte – o sticlă cu vin – şi-şi petrecu o seară întreagă analizând listele tuturor negustorilor de vinuri pentru a găsi cea mai ieftină sticlă pe care o putea cumpăra. Ar fi cumpărat una – avea doar ceară pentru sigiliu şi ar fi putut să folosească drept ştampilă pecetea băncii Boyne, spre a-i da un aspect la fel de demn şi costisitor ca cel al multlăudatelor sigilii roşii şi verzi de pe afişe –, ar fi cumpărat una, dacă nu şi-ar fi amintit, printr-una din norocoasele străfulgerări ale minții sale, că putea să-şi procure un ordin de a degusta vinuri în docuri, unde ai posibilitatea să iei cât vin vrei în pahare mari de şase penny şi să încerci, butie după butie, mergând pe un drum luminat de lămpi cu gaz, printre uriaşele butoaie de vin, care abia aşteaptă să li se dea cep şi să fie încercate, spre a deveni cunoscute.

Ideea de a plăti doi şilingi şi şase pence pentru o nenorocită de sticlă cu vin dispăru odată cu apariția acestei perspective îmbietoare. „Asta o să-l facă să înțeleagă

întrucâtva ce înseamnă Londra", gândi Anthony; iar un alt gând îi şopti la ureche că fermierul, cu obrajii înroşiți de vin, îşi va închipui lucruri extraordinare despre omul care avea acces la pivnițele acelea minunate. „Pe legea mea! ca-ntr-o carte cu basme, pentru copii", strigă Anthony în sinea lui şi, imaginându-şi uimirea fermierului, pe care o imită, cu brațele întinse şi cu pălăria pe ceafă, râse din toată inima.

Îşi întâmpină oaspeții la gară. Fleming era îmbrăcat sobru, cu un costum care părea cam ciudat ochiului londonez al lui Anthony; dar borul larg al pălăriei, croiala dreaptă a hainei cafenii şi jambierele erau, după părerea lui, foarte respectabile şi demne de a te prezenta cu ele la orice bancă din Londra.

— Mai foloseşti chimirul de piele, frate William John? întrebă el cu aerul unui om care manifestă un interes deosebit față de lucrurile de artă ce trebuie păstrate.

— Da, răspunse fermierul pipăind nasturele chimirului.

— Foarte bine. N-o să-ți cer să-l etalezi pe stradă, adăugă Anthony, mângâind mâna Rhodei, care atârna moale.

— Te bucuri că-l vezi pe bătrânul tău unchi, da?

Rhoda răspunse calm că se bucura, dar că scopul principal al venirii ei era să-şi vadă sora.

— Poftim! strigă Anthony, imposibil să scoți un compliment de la fata asta.

— Dar n-am mult în el! exclamă fermierul, luându-şi degetele de pe nasturele pe care-l tot pipăise ca să se asigure că era închis, de când Anthony îl întrebase despre chimir.

— Zici că nu ai mult, frate William John? Anthony îl privi încurcat. Nu multe bagaje – am înțeles! exclamă el, şi, slavă Domnului, niciun cufăr. Aha, draga mea, – se întoarse spre Rhoda – ții minte lecția, nu? Acum, fii atentă, am să ți-o reamintesc. Ştii, draga mea, spuse el în mod confidențial Rhodei, târguiala aia pentru cei şase pence pe care l-am pus pe birjar să-i plătească a fost grozavă, mi-a priit mai mult decât acțiunile peruane. A fost ca o cură de briză marină pe care am făcut-o fără să cheltuiesc vreun ban pentru excursie. Mi-ar plăcea să mai am o asemenea discuție, doar

ca să mă simt din nou tânăr, ca atunci când muream de plăcere să mă iau la harță cu birjarii. Ei, când eram tânăr, mă luam la trântă şi cu geambaşii prin târguri. Nu-mi pare rău dacă-i tachinez pe vizitii – stau toată ziua, nu fac decât să spună „liber” şi cu asta şi-au isprăvit treaba. Puştii să strige cât vor. Ştii cum mă purtam eu când eram copil? Aveam pe dracu-n mine, dar nu vă temeți! mă aflam întotdeauna de partea legii. Acum, hai să mergem, căci bărbații au început să se holbeze la tine, ceea ce nu e o jignire, dar pe mine mă cam face gelos.

Înainte ca grupul să părăsească peronul, se iscă o dispută între Anthony şi fermier: care dintre ei să ducă voluminosul bagaj. Dar, nefiind vorba de o greutate prea mare, fermierul renunță şi Anthony îl luă el.

— Aşa-i că te-am uimit, frate William John?! spuse el când ajunseră în stradă.

Fermierul recunoscu că era mai puternic decât părea.

— Să nu te iei niciodată după aparențe, asta-i principalul, observă Anthony. Acum, lăsăm în dreapta noastră Podul Londrei şi o luăm la stânga, unde sunt locuri mai liniştite. Apucă din nou burduful. Ascultați. Se aude zgomotul cascadelor de aur, frate William John. E o imagine frumoasă, nu? Am cules-o dintr-unul din ziarele voastre de un penny. În ziua de azi poți să cumperi orice cu un penny – într-un colț poezie, în altul proză, povestiri, isprăvi neobişnuite. Un tip şi-a încercat norocul cu banii stăpânului său, a fugit în Australia, a strâns milioane, o ducea ca un lord, dar ce folos! Era în afara legii! Toată lumea îşi scotea pălăria şi se înclina în fața sa, iar lui îi tremurau genunchii când vedea un polițist; era un om crud şi feroce, o namilă căreia îi plăcea să mănânce şi să bea vârtos; iar fiindcă se făcea alb la față atât de des, a fost poreclit „Ceară şi Pergament”. Închipuiți-vă că trebuia să plătească *jumătate* din venitul lui unor indivizi care ar fi putut să-l izgonească din oraş şi din țară şi să-l arunce în închisoare. În cele din urmă, a fost descoperit! Poveştile astea te pun pe gânduri. Odinioară, eram şi eu un tânăr leneş şi cam aiurit. Acum,

pentru un penny poți să cumperi orice idee folositoare. Am încercat şi ziarele de jumătate de penny. Ieftinătatea nu e totdeauna profitabilă. Morala: strânge bani, ca să poți cumpăra cu ei.

Tot trăncănind ca o morişcă şi opunându-se din când în când încercărilor fermierului de a-i lua povara de pe genunchi, repetând maxima că aparențele sunt înşelătoare şi declarând că avea intenția – dacă-l mai țineau puterile – să pună ceva bani de-o parte, Anthony îi duse până la doamna Wicklow acasă. Doamna Wicklow se oferi să le indice autobuzul care mergea spre locuința Dahliei, în Sud-vest, iar Mary Ann Wicklow, în pieptul căreia ardea dorința de a zări măcar pe dinafară cuibul unde-şi adăpostea prietena ei noua fericire, îşi luă, în chip dezinteresat, misiunea de a-i conduce până acolo. Anthony hotărî să se reîntâlnească cu toții în aceeaşi după-amiază, la orele trei şi jumătate, în dreptul felinarului din fața băncii Boyne.

— Transmiteți Dahliei toată dragostea mea, spuse el. Mi-a fost întotdeauna superioară. Spuneți-i să nu mă ia în seamă când trece cu trăsura pe lângă mine. În privința valorii, am ideile mele proprii. Iar dacă domnul acela Ayrton al ei va depune la Boyne, îl voi trata ca pe oricare alt client. Asta-i fata care-mi place mie. Atinse brațul Rhodei şi dispăru.

Fermierul o mustră pentru răceala ei, şoptindu-i: „Ai auzit”. Rhoda era ca de gheață din pricina nerăbdării ce-o frământa, insensibilă la aluzii sau învinuiri. Călătorii din autobuz îi păreau nişte fantome şi semănau cu toate ființele cunoscute, în afară de scumpa ei, pe care avea s-o întâlnească după o lungă despărțire.

Se mira, compătimitoare, de nebunia aceea care însufleția străzile fără niciun scop rațional. Când se sculă de pe scaun, se simți, pentru prima oară, în apropiere de sora-i mult dorită şi avu senzația că se află într-o țară străină. Mary Ann trăncănise tot timpul fără să-i pese de lumea din jur. Se mândrea cu faptul că descoperise aleea Dahliei, dar pentru nimic în lume n-ar fi intrat într-o casă unde nu era invitată.

Rhoda o lăsă să numere casele de-a lungul aleii, ea rămânând în mijlocul drumului pentru a ghici cu inima locuința Dahliei. Se fixă asupra uneia, dar se înşelase şi inima i se strânse. Frumoasa Mary Ann se luă la întrecere cu ea şi o învinse printr-o cercetare mai atentă. Spuse:

— Eu am ochiul mai ager. În mod cert, numărul 15 este casa din colț, cea cu fereastra arcuită.

Toate casele aveau în fața grădini; sau, mai corect spus, alei înguste. Lângă poarta de fier acoperită de tufe, din dreptul numărului 15, se afla o trăsură. Mary Ann îi zori, spunând că s-ar putea să ajungă prea târziu, deşi se aflau la o distanță de numai câțiva paşi; ştia că trăsurile londoneze, care, de obicei, se târau ca melcul, puteau, când li se cerea şi erau bine plătite, să zboare cu iuțeala fulgerului. Observația ei se adeveri chiar în clipa când depăşiră trăsura; deodată, un gentleman străbătu cu paşi grăbiți aleea, sări în trăsură şi dispăru ca o nălucă, de parcă, în fața ochilor lor de provinciali, s-ar fi săvârşit un truc de iluzionism. Rhoda o luă cu un pas înaintea tatălui ei.

„Poate că era soțul ei", se gândi şi începu să tremure. I se păru că perdelele trase de la fereastra salonului fuseseră mişcate de o mână, dar unde se afla chipul Dahliei? Ştia doar că ei trebuiau să vină. Să nu le iasă în întâmpinare? Straniu! Rhoda îşi încruntă sprâncenele ei negre, astfel încât păru amenințătoare fetei care deschise uşa şi al cărei „da, vă rog" primi ca răspuns, „Sora mea, doamna... mă aşteaptă. Vreau să spun, doamna...", dar din gura Rhodei nu putea ieşi alt nume decât Dahlia.

— Ayrton, spuse fata care continuă: O, vă rog, dumneavoastră sunteți domnişoara pe care a aşteptat-o. Doamnei Ayrton îi pare foarte rău şi v-a lăsat vorbă să reveniți mâine. A avut o întâlnire urgentă şi a fost sigură că o s-o iertați; soțul ei ținea foarte mult să meargă şi nu se putea amâna; i-a părut foarte rău, vreți să reveniți mâine la orele douăsprezece? Va fi aci, negreşit, la această oră.

Fata zâmbi ca o elevă care şi-a spus frumos lecția învățată. Rhoda era uluită.

— Doamna Ayrton este sau nu acasă? spuse ea.

— Nu. N-ai auzit? rosti fermierul furios.

— Ştii cumva dacă a primit scrisoarea mea? o întrebă Rhoda pe fată.

— O, da, miss. O scrisoare de la țară.

— Azi-dimineață?

— Da, miss; azi-dimineață.

— Şi a plecat? La ce oră a plecat? Când se întoarce?

Tatăl ei o trase de rochie.

— N-are niciun rost să-i ceri fetei să repete. Ți-a spus doar că nu e nimeni care să ne poftească înăuntru. Aşa că e de prisos s-o mai cicăleşti.

— Mâine la orele douăsprezece? bâigui Rhoda.

— Vreți să reveniți mâine la orele douăsprezece? Va fi aci, negreşit.

Fermierul lăsă capul în jos şi se întoarse. Rhoda îl urmă. De îndată ce se apropie de ea, domnişoara Wicklow o asaltă cu întrebări şi exclamații de mirare. Abia când aceasta îi spuse: „Nu-i aşa că l-ați văzut pe soțul ei plecând cu trăsura?", Rhoda începu să priceapă ceva din sporovăială ei.

Să fi fost oare gentlemanul pe care-l zăriseră plecând soțul Dahliei? Dar, atunci, de ce nu era şi Dahlia cu el? Se întrebă în gând, dar nu pentru a găsi vreun răspuns, căci nu îngăduia nici unei bănuieli să prindă rădăcini. Fermierul mergea cu pasul lui greoi de țăran, cu umerii încovoiați şi cu chipul înăsprit, mohorât, fără a-i adresa vreun cuvânt Rhodei, care de altfel nu dorea să-i vorbească şi-l lăsa în voia lui. Mary Ann îl călăuzea strigându-i din urmă încotro s-o ia, în timp ce față de Rhoda îşi exprima, cu voce tare, felurite presupuneri despre treburile care o siliseră pe Dahlia să plece de acasă la o oră atât de nepotrivită. În cele din urmă, spuse că ştia ce se întâmplase, dar Rhoda nu se arătă deloc curioasă să afle. Mary Ann era tocmai pe punctul de a şopti ceva despre nişte lucruri ciudate în legătură cu unele cumpărături. În clipa aceea, fermierul îşi agită umbrela, chemând o trăsură, iar Rhoda veni repede lângă el.

— Ce nevoie avem de trăsură, tată?

— Avem, îți spun eu că avem, răspunse fermierul frecându-şi gulerul de la haină.

— E o cheltuială fără rost, putem merge pe jos, tată.

— Ce-mi pasă de cheltuială?

Strigă din nou după o trăsură, care se opri şi-i luă. Fermierul, căruia nu i se adresa nimeni, deveni tăcut şi grav, ca mai-nainte. Coborâră la banca Boyne. Anthony îi căuta cu privirea şi le făcu semn să stea la câțiva paşi de intrare. Aproape un sfert de ceas rămaseră prinşi între două valuri de trecători care-i împingeau când într-o parte, când într-alta, până ce, în sfârşit, ieşiră din vâltoare. Apoi, îşi făcu apariția silueta greoaie, adusă de spate, a bătrânului care mergea aferat, cu paşi mărunți, şi trecu pe lângă ei, în grabă, cu capul înainte, cu brațele strânse la pieptu-i mult ieşit în afară. Se opri ca să se asigure că ei veneau după el, le făcu semn cu bărbia şi continuă să înainteze mărind pasul. Se strecura cu abilitate pe la colțuri, evita admirabil obstacolele, se ferea cu dibăcie de trecători. La un moment dat, îl pierdură din vedere şi rămaseră pe loc neliniştiți, dar, pe când se sfătuiau ce să facă, îi auziră vocea. Se afla deasupra lor, ieşind printr-o uşă turnantă strălucitoare. Începu să râdă şi să dea din cap în timp ce cobora scările, făcând semne prin care ei trebuiau să priceapă că scăpase de o povară.

— De douăzeci de ani fac asta, frate William John, spuse el. Ei, ce părere ai? Probabil că n-ai bănuit că valoram câteva mii când m-am despărțit de voi adineauri? Să încerce numai careva să mă oprească! Ar fi ca şi cum ar încerca să țină calea unui tren.

Râse şi-şi şterse fruntea. Oarecum jignit că pe fața fermierului nu se putea citi o uimire prea mare, continuă:

— Ți se pare că nu e ceva prea important. Ei bine, află că în afară de mine nu mai există altul în care banca Boyne să aibă încredere. Au avut încredere timp de treizeci de ani – de ce n-ar mai avea încă treizeci? Un om bun, frate William John, capătă dobândă compusă, ca şi o monedă bună. N-ai simțit un fel de căldură când am trecut pe lângă voi? Era

vorba de – una, două, trei, patru (Anthony nu-l scăpa din ochi pe fermier, iar vocea lui se intensifica pe măsură ce cifrele creşteau), cinci, şase, *şase* mii de lire, frate William John. Trebuie să ai o părere bună despre cineva ca să-i încredinţezi această sumă frumuşică aproape zilnic, în afară de duminici. Nu eşti de aceeaşi părere?

Sporovăi mai departe despre uriaşa încredere ce i se arăta, despre teribila ispită ce ar reprezenta-o banii pentru unii oameni, care ar trebui să mulţumească destinului lor că n-au fost niciodată puşi în faţa unei asemenea tentaţii, tentaţie ce pe el îl lăsa rece. Deodată, chipul fermierului fu străfulgerat de o lumină; în mintea lui se dezlegase o enigmă. Acum era limpede pentru el: Anthony se bucura de o încredere atât de mare deoarece patronii şi directorii de la banca Boyne ştiau că bătrânul poseda o respectabilă sumă de bani; şi, foarte probabil „această avere se afla, pentru păstrare, chiar în seifurile lor, iar ei îl creditau. Mai mult chiar, se putea uşor presupune că bătrânul naiv, care se socotea atât de isteţ, lăsase pe mâinile lor toată averea, fără să le bănuiască scopurile.

Domnul Fleming spuse:

— O, da, desigur.

Privirea lui avea o nuanţă de şiretenie când zâmbi pe deasupra pălăriei lui Anthony. Exerciţiul sănătos al minţii potoli neliniştea inimii sale de părinte.

— Da, fireşte! spuse Anthony rânjind. Era plecată? Dacă o s-o găsiţi acasă în următoarele trei sau patru zile să ştiţi că sunteţi norocoşi. Ah, frate William John!

Fermierul, aproape îngrozit de felul cum Anthony clătinase din cap, exclamă:

— Dar ce s-a întâmplat, omule?

— Ce mândru aş fi dacă ai putea să depui ceva la Boyne!

— A! exclamă fermierul, lăsând capul în jos.

— Poate că, într-o bună zi, cineva din familia ta va face acest lucru, frate William John.

— S-ar putea ca cineva din familie să depună şi acum, frate Anthony.

— Spuneam *va face* acest lucru, frate William John; fetele bune, cumințI, fac partide strălucite, nu? se întoarse spre Rhoda, care mergea lângă domnişoara Wicklow.

— De ce pare atât de abătută drăguța mea? Să nu te laşi niciodată copleşită. Nu-mi pasă dacă o să-i spui prietenului tău, oricine ar fi el; şi mi-ar place să ştiu că e un tânăr vânjos, înalt, care se ocupă de treburile fermei. Cum de reuşeşte el să țină ferma în picioare? Lucrează cu mintea. O să găseşti asta în jurnalul meu de săptămâna trecută, frate John, şi, cred eu, orice fermier ar trebui să o afle! Poți spune oricărui tânăr pe care-l placi, draga mea, că bătrânul tău unchi te iubeşte.

Când se întoarseră acasă, doamna Wicklow le ieşi înainte cu o scrisoare în mână. Era pentru Rhoda, de la Dahlia. Îşi exprima regretul de a nu se fi putut întâlni cu dragul ei tată şi scumpa ei soră. Dar soțul ei stăruise să se ducă în oraş pentru nişte cumpărături şi pentru multe alte treburi; iar lui îi părea extrem de rău că fusese silit s-o ia cu el. Dar spera să-şi vadă sora şi tatăl foarte, foarte curând. Ar fi dorit să fie propria-i stăpână ca să poată alerga la ei, dar bărbații, atunci când devin soți, pretind atât de multe, încât nu poți dispune nici de cinci minute pentru tine. I-ar fi invitat a doua zi, dar nu putea s-o facă, deoarece trebuia să se mute în noua ei locuință. „Ah! scumpa, binecuvântata mea Rhoda, scria în încheiere, fii convinsă în sufletul tău că te iubesc şi că mă rog zi şi noapte să ne putem vedea cât mai repede. Imploră-l pe tata să rămână până ce ne vom întâlni. Lucrurile se vor aranja curând. Trebuie! Oh, oh, Rhoda mea, iubirea mea! Ce frumoasă te-ai făcut! Blondele sunt plăcute un timp, dar brunetele sunt avantajate: frumusețea lor ține mai mult; noi, blondele, când plângem sau slăbim, arătăm ca vai de lume!

Urmau câteva cuvinte tandre de încheiere; nicio altă explicație.

Cutele se iviră din nou pe fruntea calmă, destinsă a fermierului.

Rhoda spuse:

— Să aşteptăm, tată.

Când rămase singură, îşi duse scrisoarea la inimă, de parcă ar fi vrut să-i absoarbă înțelesul tainic. N-avea niciun rost să se frământe; un singur lucru o neliniştea: de unde ştia sora ei că se făcuse foarte frumoasă? Poate trăncănise fata aceea.

Capitolul XI

Un duet grăitor într-o gamă minoră

DAHLIA, PRICINA NELINIŞTII DIN inima Rhodei, stătea lungită pe canapea, într-un elegant salon londonez, şi suspina cu batista la ochi. Îşi descărcase sufletul plângând, şi acum ofta ca să se liniştească.

Era îmbrăcată în somptuoasa ei rochie de mătase şi arăta ca o umbră a fiinţei exuberante de altădată. Soarele roşu de iarnă se rotea spre amurg, aruncând fâşii de lumină intens colorate pe peretele de deasupra capului ei. Razele se jucau în părul-i castaniu stârnind jerbe de flăcări. Dar ea stătea cu faţa în jos. O moleşeală cumplită şi teama de a-şi vedea chipul reflectat în oglindă o ţineau în această stare de toropeală.

Întunericul începu s-o învăluie; luminile bolnăvicioase ale felinarelor din stradă scoteau din beznă un trup zdrobit.

O fată intră în odaie ca să pună faţa de masă pentru cină şi-şi îndeplini îndatoririle cu nepăsarea slujnicelor din pensiunile londoneze, animând puţin focul care se stingea şi stăpânindu-şi cu greu dorinţa de a fredona o melodie.

Dahlia era perfect conştientă de ceea ce se petrecea în jurul ei; ar fi dat oricât să-şi cruţe nările de mirosul de mâncare; acesta accentua starea proastă a simţurilor ei bolnave; dar îi lipsea energia necesară ca să vorbească, n-avea nici măcar un dram de voinţă.

La început fu aproape copleşită; carnea şi cartofii emanau un miros atât de neplăcut, fiecare legumă îşi afirma specificul, iar pâinea, chiar şi sarea, năvăleau în închipuirea-i bolnavă, spre ea, în aburi subtili, pătrunzători,

groşi şi greţoşi, ca apăsarea unui nor din care se raspândeşte boala. Totul i se părea atât de insuportabil încât ar fi fost în stare să urle; dar după ce i se prelinseră pe obraji alte câteva lacrimi, se potoli.

O linişte şi o încremenire de moarte pluteau în încăpere, când uşa de jos se deschise şi cineva începu să urce, cu pas vioi, scările.

Un tânăr în costum de seară, cu o eşarfă neagră atârnându-i pe umeri, îşi făcu apariţia în cameră. Se uită la masă, apoi îşi îndreptă privirea spre sofa şi spuse:

— A, aici erai!

Se duse la fereastră şi începu să fluiere.

După un minut, timp care-l făcuse să-şi piardă răbdarea, îşi întoarse faţa de la fereastră şi începu să bată cu piciorul în covor.

— Ei bine! spuse el, văzând că aceste semne de stăpânire de sine nu erau luate în seamă. Dar nici vocea lui nu provocă vreun semn de însufleţire. Atunci îşi scoase pălăria şi spuse: „Dahlia!”

Ea nu făcu nicio mişcare.

— În cazul ăsta, nu prea am ce căuta aici.

Se auzi o uşoară vibraţie a pieptului ei.

— Pentru numele lui Dumnezeu, dă la o parte batista aia, draga mea! De ce ai lăsat să ţi se răcească mâncarea? Uite – ridică un capac – ai o friptură. Îţi place doar, de ce n-o mănânci? Înţeleg, e vorba de unul dintre capriciile tale obişnuite. De ce nu ţi-au adus şampanie? Fără ea, îţi pierzi tot curajul. Dacă ai bea-o când te apucă o criză ca asta – dar e de prisos să sfătuieşti o femeie să facă ceea ce este spre binele ei. Dahlia, vrei să-mi acorzi favoarea de a schimba cu mine două-trei cuvinte înainte să plec? Aş fi luat masa aici, dar trebuie să mă întâlnesc cu un tip la club. De ce te prefaci că nu-ţi pasă? Ai obţinut efectul pe care l-ai urmărit, acum mă simt exact atât de prost pe cât ai dorit-o. Absolut! Ei bine, atunci – văzând că vorbele nu erau de niciun folos, îşi rezumă mustrarea şi reproşul într-un suspin de filosofică resemnare – am plecat. Ia să văd, am cheile de la

apartamentul meu din Temple? Da. Mă tem că tocmai atunci când vei binevoi să-mi faci favoarea de a te uita la mine, n-o să mă mai poți vedea câteva zile. Plec la lordul Elling mâine dimineață la orele cinci. Mi-am dat întâlnire cu tatăl meu. Cred că va trebui să rămân acolo de sărbătorile Crăciunului. La revedere. Făcu o pauză. La revedere, draga mea.

Când ajunse la doi-trei paşi de uşă, spuse:

— Apropo, ai nevoie de ceva? De bani? Nu-ți trebuie niciun ban? O să-ți trimit mâine un cec în alb. Am suficient pentru amândoi. Am să vorbesc cu proprietăreasa să-ți pregătească masa de Crăciun. Ce vin preferi? Ştiu că ai şampanie şi bere la sticle. Sherry? Am să-i trimit un bilet furnizorului meu de vinuri. Cred că nu mai este destul sherry.

Acum auzul ei suferea în aceeaşi măsură în care suferise simțul mirosului. Deşi voia să vorbească, era incapabilă să scoată vreo vorbă. Ar fi rămas uimit aflând că solicitudinea de a o aproviziona pe timpul absenței sale nu era interpretată drept un semn de bunătate. Desigur, este frumos să te gândeşti la toate astea. Şi pentru cine, dacă nu pentru cineva drag ar fi numărat sticlele? Era atât de grijuliu, încât lipsa unei cantități mai mari de sherry îl tulbura cu adevărat.

— Bine, fetița mea, spuse el în cele din urmă. Uşa se închise.

Dacă suferința Dahliei ar fi fost cât de cât simulată, ochii şi urechile ei ar fi căutat să se asigure de plecarea lui. Hotărî să rămână nemişcată, spunându-şi în sine: „Sunt moartă” şi pătrunzându-se treptat de acest sentiment. Nici nu-şi dădu bine seama că uşa se deschisese din nou.

— Dahlia!

Îşi auzi numele rostit din ce în ce mai stăruitor şi mai aproape de ea.

— Dahlia, biata mea fetiță! Îşi simți mâna strânsă. Dar nu încercă niciun fior.

„Sunt moartă”, îşi repetă în gând, căci atingerea nu ajunsese până la inima ei şi nu o trezise.

— Dahlia, te rog, fii cuminte! Nu pot să te las în halul ăsta. Vom sta despărțiți câtva timp. Ce foc mizerabil aveți aici! Ai fost de acord cu mine că asta e cea mai bună soluție. Mi-e foarte greu, crede-mă! Încerc tot ce pot ca să te simți conf… fericită; şi, zău, tu laşi mâncarea să ți se răcească! Mâinile îți sunt ca gheața. Carnea n-o să mai fie bună de mâncat. Ştii că nu sunt de capul meu. Haide, Dahly, scumpa mea!

Îi puse uşor mâna pe bărbie, apoi îi îndepărtă batista. Dahlia gemu de durere la gândul că i se vedea chipul pătat de lacrimi. Îşi întoarse încet fața spre perete.

— Eşti bolnavă, draga mea? întrebă el.

Ce grijulii şi practici sunt bărbații! O imploră să-i dea voie să trimită după un doctor.

Dar femeile, când s-au hotărât ele să fie nefericite, nu acceptă nici în ruptul capului să le consolezi!

„Atunci, cu ce pot s-o ajut?", se întrebă şi, tot firesc, îşi rosti gândul.

— Spune-mi la revedere, murmură el. Şi mai spune-mi că frumoasa mea îmi va scrie, îi voi răspunde atât de punctual! Nu-mi face nicio plăcere s-o părăsesc de Crăciun; şi aştept de la ea un rând în italiană şi unul în franceză – dar să fie atentă la accente –, să nu-şi bată capul cu afurisita aia de germană – *Kshrra-kouzzra-kratz!* – pe care buzele ei dulci n-o pot rosti şi n-o s-o învețe niciodată – numai franceza şi italiana. Ce, doar ea a învățat să vorbească italieneşte! *„La dolcezza ancor dentro me suona"*. Îți aduci aminte cum te-ai mai amuzat la început: *„Amo zoo; ne amo me?"* scumpa mea!

Erau vorbe de tânăr care iubeşte, fermecătoare la timpul potrivit, cuvinte ce pot să placă oricând unei femei îndrăgostite, cu condiția ca aceasta să nu se afle în starea în care se găsea Dahlia. Asemenea drăgălăşenii sunt binevenite sau trecute cu vederea chiar atunci când nu reprezintă exact ceea ce aşteaptă femeia; dar ele trebuie rostite cu o candoare desăvârşită, altminteri femeia sesizează uşor nuanța de viclenie şi detestă josnicia lor. O detestă cu suferința nerostită a sufletului ei bolnav, deoarece limbajul celor mai sfinte momente e folosit acum, în mod ipocrit, ca s-o

orbească şi s-o adoarmă într-un leagăn al înşelătoriei. Dacă se lasă coruptă, răspunde la fel, jucându-şi rolul de altădată, gungurind şi bosumflându-se cu drăgălăşenie. Zilele de odinioară vor părea că reînvie, deşi amândoi ştiu că nu se mai pot întoarce; prin asta ea va dobândi foloase.

Dar tristețea Dahliei era profundă: avea o inimă curată. Ea nu sesiza nici măcar prilejul ce i se oferea de a juca un teatru josnic. Simțea doar goliciunea vorbelor lui, nimic mai mult. Îi spuse: „La revedere, Edward".

El se afla îngenuncheat lângă canapea. „La revedere, scumpa mea", rosti sărind voios în picioare. „Dar mai întâi, trebuie s-o văd instalată la masă. Ce cină amărâtă!" şi mormăi: „Pe Jupiter, cred că şi eu am rămas fără mâncare!" Ceasul îi confirmă că dineul ce i se pregătise la club era ratat.

„Nu-i nimic", spuse cu voce tare, şi examină cu poftă friptura, gândindu-se că, fără îndoială, invitatul lui plecase, deoarece trecuse mai mult de o oră de când trebuiau să se întâlnească la club.

Timp de un minut şi mai bine privi spectacolul acela trist. Cartofii arătau de parcă s-ar fi sinucis în propriul lor abur. Napii erau făcuți terci şi luceau ca fundul unui vas de aluminiu. O bucată de pâine se afla pe un platou izolat. Nici caldă, nici rece, cina avea un aspect lipsit de pretenția de a fi numit atrăgător.

Gândul de a se înfrupta din această cină îl făcu să o aprecieze cu spirit critic şi-i trezi compătimire pentru biata fată pe care o aştepta o mâncare atât de nenorocită. În acelaşi timp, renunță la filosoficul reproş pe care l-ar fi adus aceleia ce ştia atât de puțin cum trebuie tratată o masă. Se apropie de fereastră, trase jaluzelele pe care le ridicase mai înainte, sună şi spuse:

— Uite, Dahlia, o să iau masa cu tine, iubirea mea. Am sunat ca să ni se mai aducă nişte lumânări. Până şi camera pare să tremure de frig. Vezi că vine fata şi o să se uite la tine. Unde-i cheia de la dulap? Să scoatem nişte vin. Cel puțin şampania nu va fi răsuflată.

Era resemnat şi binevoitor. Dahlia continua să stea nemişcată; dar, când uşa era pe punctul de a se deschide, se ridică în grabă şi, tremurând toată, se instală dreaptă pe sofa, ascunzându-şi faţa.

Edward porunci să se mai aducă lumânări, cărbuni şi lemne. Când fata dispăru, Dahlia se ridică în picioare şi, sprijinindu-se de perete, se îndreptă împleticindu-se spre odaia ei.

„Ah, sărmana de ea!" exclamă tânărul, gândindu-se totuşi că demonstraţia nu era necesară. Căci, în calculele despre femei ale unui tânăr, ceea ce este neplăcut este şi inutil. Nu sunt oare femeile nişte flori ce decorează viaţa pe pământ?

Căută cheile ca să scoată o sticlă şi s-o destupe. Cheile se aflau pe şemineu – o notă proastă pentru calităţile de gospodină ale Dahliei; dar, în graba sa, o trecuse cu vederea. Întâmpină cu bucurie apariţia lumânărilor şi, curând, toate dulapurile din odaie erau larg deschise.

Oamenii recurg în mod instinctiv la agitaţie când au ceva pe suflet. Ceru mai multe lumini, mai multe farfurii, mai multe cuţite şi furculiţe. Trimise după gheaţă; fata spuse că nu se găsea prin apropiere: „Sări într-o trăsură – şampania nu face doi bani fără gheaţă, chiar iarna", declară el şi o strigă din nou, tocmai când pleca, pentru a-i spune numele unui faimos negustor de peşte care avea întotdeauna gheaţă.

Toată lumea din vilă îşi dădu repede seama că domnul Ayrton intenţiona să ia masa acasă. Se puseră la fiert cartofi proaspeţi. Proprietăreasa veni ea însăşi să aţâţe focul. Fata din casă şovăi un sfert de ceas între porunca de a aduce gheaţă şi executarea comenzilor mai recente. Una dintre acestea era să ducă un pahar de şampanie doamnei Ayrton în camera ei. Bău şi el unul. Paharul doamnei Ayrton fiind adus înapoi neatins, îl bău şi pe acesta. Şi, cum devenise mai expansiv şi dobândise mai multă înţelegere, atunci când ea îşi făcu apariţia, îi luă mâinile, o mustră în glumă pentru că dispreţuise o „doctorie" verificată şi îi declară, în ciuda protestelor ei, că arăta splendid. Se instalară amândoi la masă, ea aruncând priviri neliniştite spre oglindă, înainte de

a se aşeza pe scaun.

— La urma urmei, nu-i tocmai rea, spuse el, înghiţind carnea aceea, pe jumătate rece, cu şampanie. Adevărul este că în cluburi suntem răsfăţaţi. Ăsta-i un regim spartan. Hai, bea cu mine, iubito. O sorbitură.

Fu silită, prin stăruinţe repetate, să golească un pahar. Avea un suflet generos şi nu putea să ţină multă vreme supărarea, mai cu seamă în faţa unor dovezi de bunătate exprimate cu atâta însufleţire. Lui îi făcu plăcere când ea se aplecă să soarbă spuma proaspătă a şampaniei şi astfel continuară formal ceremonia, iar Dahlia începu să zâmbească. El glumea, râdea şi vorbea tot timpul, în vreme ce ea îl privea cu o caldă duioşie. Edward îşi dădea seama că Dahlia nu mai voia acum nimic altceva decât să-şi recapete siguranţa de sine şi, privind-o cu ochi strălucitori, riscă un compliment îndrăzneţ.

Dahlia plutise ca un yacht căruia un vânt năpraznic îi smulsese pe neaşteptate pânzele, afundându-l în nisip. Dar acum îşi înălţa chipul îmbujorat şi putea să navigheze din nou lin.

— Şi-a văzut scumpa mea surioara? întrebă el cu blândeţe.

Dahlia răspunse „nu” pe acelaşi ton.

Amândoi evitau să se privească.

— Dar n-o să plece din oraş fără să te vadă?

— Sper. Nu ştiu. M-a... m-a căutat de două ori la vechea noastră locuinţă.

— Singură?

— Da, aşa cred.

Dahlia răspundea ţinându-şi capul plecat; iar faptul că el o privea în timpul acesta o făcea să se simtă stânjenită.

— Atunci de ce nu-i scrii?

— O să vină cu tata.

O îneca plânsul, dar pericolul de a fi iar cuprinsă de deznădejde trecuse.

— Nu vrei să dai ochii cu tatăl tău?

— Nu.

— Totuşi, cred că cel mai bun lucru e să-l vezi.

— Nu pot.

— De ce?

— Nu... şovăi ea şi-şi strânse mâinile în poală.

— Da, da, îmi dau seama, spuse el. Dar, totuşi! Ai putea să dai ochii cu el. Aşa, trezeşti bănuieli care nu trebuie să existe. Mai ia un pahar, draga mea.

— Nu mai vreau.

— Ştii, cum spuneam, îl sileşti să-şi facă tot felul de gânduri, şi nu trebuie. S-ar putea, cum spui tu, să fie neînduplecat în privința asta; dar, din când în când, o mică înşelătorie nevinovată poate fi folosită. Noi nu cerem decât să câştigăm timp. Mă pui într-o situație foarte proastă. Gândeşte-te şi la tatăl meu. Are şi el ideile lui. E un om mândru, cum ți-am spus; extrem de ambițios şi vrea să mă împingă de la spate nu numai în barou, ci şi la o căsătorie negociată ca la bursă. Trebuie să lupt împotriva acestor proiecte. Dar nu se poate aranja cât ai bate din palme. Dacă i-aş provoca un şoc, ei bine, să nu ne mai gândim la urmări. Scrie-i surorii tale să vină cu tatăl vostru. Dacă încep să se intereseze în mod special – ceea ce nu cred –, dar, în sfârşit, dacă totuşi fac acest lucru, încearcă să-i linişteşti.

Ea oftă.

— De ce era comoara mea iubită atât de tristă când am venit? spuse el.

Îi venea greu să mărturisească. El aşteptă cu multă răbdare, jucându-se cu nişte fărâmituri de pâine. În sfârşit, ea vorbi:

— Sora mea a fost de două ori la mine... la noi. A doua oară, a izbucnit în lacrimi. Aşa mi-a spus slujnica.

— Dar, Dahlia dragă, femeile plâng atât de des şi aproape din orice.

— Rhoda plângea cu mâinile încleştate şi avea pleoapele strânse.

— Ei, poate că aşa-i felul ei.

— N-am văzut-o plângând decât o dată, şi asta s-a întâmplat când mama era pe moarte şi i-a cerut să-i aducă

un trandafir din grădină. Am întâlnit-o pe scări. Era ca o stană de piatră. Urăşte plânsul. Mă iubeşte nespus de mult.

Lacrimi de compătimire se rostogoliră pe obrajii Dahliei.

— Prin urmare, nu vrei deloc să-ți vezi tatăl? întrebă el.

— Încă nu!

— Încă nu, repetă el.

Simțind o umbră de ironie în glasul lui, spuse:

— Ah, Edward, încă nu, nu pot. Ştiu că sunt slabă. Nu pot să dau ochii cu el acum. Dacă Rhoda mea ar fi venit singură, cum am sperat!... dar a venit cu el. Nu mă acuza, Edward, nu pot să-ți explic. Ştiu doar atât: că nu mă țin puterile să-l văd.

Edward dădu din cap.

— Este de neînțeles sentimentul pe care-l pun unele femei în anumite probleme, spuse el. Rhoda şi tatăl tău se vor întoarce acasă. Vor pleca cu păreri gata formate, îți dai seama cât de nedrepte vor fi ele? Vei fi considerată o victimă... Sau a început să-ți placă ideea?

Iarna, când jaluzelele sunt trase şi un foc fără viață arde în şemineu sau când jaluzelele sunt ridicate şi felinarele de pe străzi salută pe locatari cu raze neprietenoase, pensiunile londoneze nu reprezintă un cadru prea stimulator pentru nişte suflete neliniştite. Edward se agita prin cameră. Îşi aprinse o țigară şi pufăi nervos.

— Vrei să mergi la un teatru, pentru o oră? întrebă el.

Ea se ridică supusă, fiindu-i teamă să spună ce gândea: că, probabil, va arăta groaznic în lumina candelabrelor sălii. Dar el, pricepând foarte repede, îi uşură misiunea, sfătuind-o ce rochie să îmbrace, ce bijuterii să poarte, alegând până şi culoarea capei. Totul fiind stabilit, Dahlia se duse în camera ei şi se îmbrăcă încet, mulțumită că scăpase de chinuitoarele dileme ale alegerii celor trebuincioase din garderobă. Când fu gata, Edward o găsi minunat de frumoasă.

Păcat că nu avea deloc tărie de caracter, nicio minte ascuțită care să se potrivească şi să se înfrunte cu a lui, însuflețindu-le astfel conviețuirea. Dar, neîndoios, era

splendidă. Edward îi sărută mâna în semn de omagiu. Deşi, în fond, tristeţea ei era un lucru neplăcut, aerul acesta i se potrivea foarte bine. Suferința îi învăluia chipul cu o oarecare duioşie.

Capitolul XII

La teatru

EDWARD TREBUISE SĂ SE ÎNTÂLnească la club cu nefericitul său văr Algernon, care voia de la el nu numai o masă, ci şi *„vreo* cinci lire" (o limită aproximativă, care se poate extinde sau restrânge oricât, după bunul plac al celui ce dă cu împrumut, şi din pricina căruia cel ce primeşte este silit să se perpelească în focurile iadului).

Îşi făcuse planul să-i ceară împrumutul când se va servi vinul roşu. Algernon aşteptă nemâncat până ce minutele greoaie se dilatară, devenind monstruoase ca trupurile muşcate de viperă, iar venerabilul domn Timpul căpătă o culoare de om bolnav. Pierdea pentru prima oară o cină. Gândiți-vă la această jalnică situație! Nu-i venea să creadă în ghinionul lui. Îşi spuse, cu un zâmbet amar, că era una din cele mai absurde împrejurări în care se aflase vreodată. Într-adevăr, nu era ridicol?

Aşteptă de la ora şase până la şapte. Compară ceasul din hol cu cel din local. Îşi schimbă de cincizeci de ori poziția picioarelor. Un timp, se luptă cavalereşte cu aparenta amenințare a destinului de a rămâne nemâncat în ziua aceea; i se părea incredibil de caraghios, deoarece, trebuie să repet, nu i se mai întâmplase aşa ceva până atunci. „Dacă te-ai născut, trebuie să mănânci." Astfel apărea în ochii lui rânduiala dreaptă a lucrurilor, ceva care trebuie să urmeze, în chip firesc, naşterii unei ființe.

Datorită cărui ghinion îngrozitor îşi pierdea el cina? Ghinionului de a se fi încrezut în sentimentele de onoare ale

altui om?! Algernon trase această concluzie din propria-i experiență, căci, pentru el, n-avea nici cea mai mică importanță dacă alți muritori „fără cină” puteau sau nu să spună acelaşi lucru. Lipsa de noroc a unei mulțimi de oameni ne lasă indiferenți; povestea nefericită a *unui* stomac gol ne reține atenția. Aici, tragedia este palpabilă, într-adevăr, din păcate, nu îndrăznesc să aplec decât în treacăt microscopul asupra dilemelor acestui corpuscul. Mai erau douăzeci şi cinci de minute până la ora şapte, când Algernon rosti verdictul său final asupra purtării lui Edward, părăsind clubul. Se reîntoarse după un sfert de oră şi rămase acolo, deznădăjduit, până la opt.

N-avea nici ceas în buzunar, nici inel pe deget, nici butoni valoroşi la manşete. În posesia lui se afla doar suma de douăzeci şi unu de pence, şi vă întreb, cum s-a întrebat şi el, poate oare un gentleman să cineze cu atât de puțin? Zâmbi când se gândi la asta. Ironia soartei îl aduse în preajma unui birt din care aburii îmbietori ai cărnii şi ai pudingurilor se repezeau asupra trecătorilor ca nişte bandiți la pândă, îi înşfăcau şi-i târau înăuntru, sau îi lăsau să meargă mai departe amețiți şi umiliți.

Doi băieţaşi îşi turtiseră nasurile de ferestrele aburite ale vitrinei privind cu jind în prăvălie. Amintindu-şi de reputația sa de om generos, Algernon – ca o aluzie la ceea ce ar fi trebuit să facă Norocul în cazul său – aruncă vreo câțiva gologani celor doi ştrengari, care se aplecară pe trotuar şi, într-o clipită, o zbughiră în fața tejghelei, fără să spună „mulțumesc” sau măcar să se gândească la recunoştință.

Algernon nu era în stare să înțeleagă această credință copilărească în nevăzutele puteri benefice ce ne hrănesc şi pe care, trebuie s-o spun în locul lui, o împărtăşise într-un mod foarte asemănător, cu numai două ore înainte. Râse ironic: „Bieți cerşetori!”, considerând, în sufletul lui, că întreaga omenire este alcătuită din astfel de exemplare – aşa cum mulți nemâncați au spus-o şi o vor mai spune, la disperare. Hoinări mai departe, comparând aspectul mizer, cețos al Londrei cu glorioasele preerii din visurile lui

neînfrânate, unde se desfăşura cealaltă viaţă a sa: pădurile, munţii, întinderile nesfârşite, caii, turmele, simplitatea vorbei şi a veşmintelor, dughenele în care se bea grog. Ehei! Acolo nimeni n-ar putea să-l confunde: s-ar şti numaidecât că este un gentleman şi un intelectual. Nici mama Natură nu şi-ar închide baierele pungii şi nu i-ar cere o mulţime de lucruri, aşa cum face civilizaţia. Îşi închipui toate acestea ca o răzbunare pentru jignirea ce-i frământa gândurile.

Nu numai că nu trecuse nicio zi din viaţa lui fără să mănânce, dar Algernon nu-şi amintea să fi luat vreodată masa fără să bea vin. Nu putea să conceapă un dejun fără vin. Poate că, uneori, îşi dădea seama că nu fiecare om de pe pământ are parte de asta; auzise chiar de gâtlejuri neudate nici măcar de bere. Dar, oricum, el era obişnuit cu lucruri bune şi nu-l interesa soarta nefericită a altora.

Îşi vârî mâinile în buzunare şi se simţi ca un vagabond, fără nicio ţintă. Străzile erau înglodate în zloată. Trăsurile ce treceau pe lângă el îl jigneau prin bunăstarea pe care o etalau.

Avea sentimente democratice în privinţa lor. „O, ce n-aş da pentru un cal pe câmpiile nemărginite!" oftă până în adâncul sufletului său. Îşi aminti cu amărăciune cum, în ziua aceea, la bancă, îşi imaginase că merge călare şi visase la locurile sălbatice în care nu există uşieri, unde nicio pată nu întunecă cerul.

Apoi, mai erau şi teatrele – uriaşe localuri extravagante! Algernon ajunsese tocmai în dreptul unuia şi, ca să se amuze, critică cu cinism afişul. Se juca o piesă care se bucura de mare succes, „Roadele sfinte". Văzând că tot parterul era vândut, Algernon întrebă de loji, dar, aflând că se mai găsea una liberă, îi pieri cheful de spectacol.

Mergând mai departe, atenţia îi fu atrasă de o zarvă ce se iscase în dreptul uşilor larg deschise de la galerie; văzu un bătrânel îndesat care mergea împleticindu-se, împins de un individ mai tânăr ce-l ţinea de guler, spunându-i că o să-l sature să se mai înghesuie în ei la sfârşitul fiecărui act.

— Îţi plac grozav piesele, mârâi individul cel tânăr.

— Îmi place orice lucru pentru care plătesc, tinere, răspunse bătrânelul luat în tărbacă. Asta-i o plăcere cu care ar trebui să te obişnuieşti şi dumneata.

— Să nu mă mai împingi, atâta-ți spun, strigă tânărul furios.

Foamea lui Algernon fu potolită de perspectiva unei distracții şi, văzând că tânărul îl scutură zdravăn pe bătrân, strigă „Mâinile jos!", făcând-o pe polițistul. Dar cum nu era în uniformă, exclamația-i autoritară nu impuse respect, până ce nu apelă şi la pumni.

Algernon îl recunoscu pe comisionarul de la banca Boyne, al cărui adversar se retrase, amenințând că n-o să mai îngăduie nimănui să-l deranjeze după ce-şi va reocupa locul pentru actul următor.

— Am plătit, spuse Anthony, dumneata eşti un simplu controlor, n-o să mă opreşti pe mine. Fac cât o mie ca dumneata. Alo, domnule, strigă către Algernon. Nu vă cunosc. Vă rămân îndatorat. Neisprăviții ăştia de controlori fac pe grozavii în fața oamenilor care plătesc. N-a avut în viața lui atâta vin cât am eu acum în mine. Pot să jur. Ha! Ha! Ies afară ca să iau aer după fiecare act şi o întreagă şleahtă de controlori strigă şi zbiară la mine, iar eu trebuie să mă strecor de parc-aş fi un vătrai înroşit în foc.

Anthony râse şi se clătină puțin.

— Veniți încoace, domnule, pe trotuar, spuse el. E după orele de birou. Şi, ha! ha! ce credeți? Bătrânul fermier este în sală şi i-e frică să se mişte de la locul lui; fata e cu el, stă lipită de el, e o fată bună. *Ea* socoate că am întrecut măsura. Am fost în docuri, la degustare de vinuri: porto-sherry-sherry-porto! şi, ha! ha! „ce de vinuri", spune fermierul fără să-şi dea seama cât a tras la măsea. „Văd negru înaintea ochilor" zicea el, când am ieşit la lumină, şi să-l fi văzut cum mergea ca orbetele şi se împleticea şi-mi spunea: „Ții la băutură, frate Tony". Să fiu al naibii dacă nu m-am născut într-o sticlă! Aşa că, am zis eu, hai să vezi „Roadele sfinte", frate William John. E cea mai bună piesă din Londra, o piesă care merge iarna. „În piesa asta e vreun

ticălos dus la spânzurătoare?", spune el. „O, da!" L-am lăsat să creadă că este, şi el... ha! ha! să-l vezi pe bătrânul fermier cum stă lipit de scaun, solemn ca un judecător, aşteptând să apară pe scenă spânzurătoarea.

O idee îi străfulgeră mintea lui Algernon. Era un lucru ştiut de toţi tinerii care ajutau la menţinerea prosperităţii băncii Boyne că bătrânul comisionar, „bătrâna furnică", cum era poreclit, avea bani şi nu refuza mici împrumuturi cu o anumită dobândă. Algernon spuse cu un aer distrat că şi-a uitat portofelul acasă; şi „apropo, adăugă el, nu cumva ai ceva bani la dumneata?"

— Cum! şi să trec cu ei prin înghesuiala asta, domnule?

Anthony accentuă cu fermitate întrebarea, referindu-se la experienţa lui.

Algernon stărui, spunând, în cele din urmă:

— Ai măcar o liră?

— Nu cred să fi fost atât de prost, spuse Anthony pipăindu-se încet şi mormăind că ar fi putut să intervină schimbări în urma popasului făcut în docuri.

— La naiba, n-am luat masa! exclamă Algernon ca să-l zorească.

Auzind aceasta, Anthony îl privi ciudat:

— Dar ce-aţi făcut până acum, domnule?

— Nu vezi că sunt în costum de seară? Am avut o întâlnire cu un prieten ca să luăm masa împreună. Dar el nu s-a ţinut de cuvânt. Şi m-am trezit că mi-am lăsat portofelul în costumul celălalt.

— Ăsta-i un obicei rău, domnule, îşi dădu cu părerea Anthony. Înseamnă că nu prea vă sinchisiţi de portofel.

— Grozav de mult contează portofelul meu! vedea-te-aş spânzurat! explodă Algernon.

— Aţi fi simţit sau aţi fi auzit, dacă ar fi fost ceva înăuntru, observă Anthony.

— Cum poţi să auzi o hârtie?

— A, hârtiile sunt altceva. Hârtia o păstrezi în *minte,* nu-i aşa? Să uiţi bancnote? Să laşi bilete de bancă într-un portofel? Tocmai dumneavoastră, nepotul lui Sir William? El

v-ar sfătui să depuneți împreună la bancă şi să treceți totul într-un carnet ca să nu uitați sau, dacă ați uita, v-ar aduce el aminte şi v-ați putea schimba costumul cât de des, fără să vă temeți că veți pierde măcar un penny.

Algernon dădu din umeri în semn de dezgust şi tocmai se pregătea să se descotorosească de bătrân ca de o afacere proastă, când Anthony îşi schimbă tonul.

— Bine, domnule, vă dau tot ce am. Am ieşit să mă distrez. Dă-le-ncolo de afaceri!

Cei douăzeci de şilingi fură înmânați lui Algernon, după ce acesta se supuse jignirii de a intra într-o cârciumă şi a scrie o chitanță pentru suma de douăzeci şi trei, pe numele lui Anthony Hackbut, sumă în care era inclusă şi dobânda. Algernon încercase să protesteze împotriva acestei formalități atât de inutile. Dar Anthony îi puse în față înfricoşătoarea alternativă că ar putea să moară în cursul nopții. Iscăli documentul şi, curând după aceea, luă masa şi-şi bău vinul. Apoi, trase în grabă câteva fumuri de țigară şi se întoarse la teatru, cu speranța de a o vedea acolo pe bruna Rhoda; căci acum, după ce mâncase, informațiile lui Anthony cu privire la fermier şi la fiica acestuia deveniseră preocuparea lui principală.

Norocul şi o sumă modestă îl ajutară să obțină un fotoliu cu o excelentă vedere de ansamblu asupra parterului, care urmărea vrăjit o scenă de Crăciun: zăpadă, gheață, ramuri goale, o casă pustie şi o femeie care tremura – una dintre victimele bărbatului.

Publicul britanic este un public cumsecade şi îndură orice, atâta timp cât ticăloşia îşi primeşte pedeapsa; or, existau multe accente patetice în replicile unui personaj, un marinar îndesat care se legăna şi al cărui nas roşu îl proclama drept cel mai înverşunat inamic al său şi a cărui glumă, prin repetare, devenise aproape şi gluma publicului; căci de îndată ce apărea el, se producea agitație la parter şi la galerie, agitație după care urmau râsete şi un murmur liniştit de satisfacție.

Era o piesă sortită unui mare succes. Criticii ridicaseră la

început obiecții, argumentând că se bizuia doar pe montare, pe un cântec şi pe câteva fraze stupide de argou ce se voiau spirituale, în sfârşit, că nu era nimic altceva decât o formulă de a intra în grațiile publicului, căruia i se făceau tot felul de concesii. Dar publicului îi place să fie măgulit, iar criticii, înghețați de proporțiile succesului, primiră bobârnace şi trebuiră să înghită găluşca. De fapt, astăzi meseria de critic este practic pe cale de dispariție. Gustul pentru mediocritate a devenit universal şi imperativ, solicitarea intelectului şi pasiunile care nu fac parte din categoria celor pur domestice s-au perimat. Există căpitani de legiuni, dar nu critici. Masa publicului e suverană.

Dar să ne întoarcem la prietenul nostru, marinarul, care merge ca un vapor legănat de valuri. El îşi face apariția în ținutul acela singuratic şi mlăştinos şi înviorează regiunea pustie cu interjecții nautice. Un ciorap i-a căzut, celălalt stă lipit de picior. E frig: să zicem că asta e scuza lui pentru faptul că ne arată fundul sticlei în strălucirea soarelui.

Marinarul nostru ne spune că e singur pe lume. Dacă unicul său prieten, sticla, pe care o scoate mereu din buzunar, este duşmanul lui, de ce oare se simte înclinat să-şi trateze duşmanul ca pe un prieten? Spuse aceasta cu o patetică aluzie la structura lui lăuntrică, stârnind aplauze, şi adăugă remarca: „Nu e oare o atitudine creştină?"; în felul acesta îşi câştigă simpatia parterului şi a galeriei printr-o lovitură surprinzătoare şi vicleană dată episcopilor noştri, care, în mod sigur, fără să se ştie de ce, sunt prost văzuți, de mase şi, uneori, trebuie sacrificați pentru satisfacția publicului.

Dar acest brav marinar n-a fost întotdeauna singur pe lume. O fată dulce care, după descrierea lui, îi ajungea până la genunchi şi pe care, cu duioşie, o credea încă la fel de mică, îi spunea cândva „frate Jack". Acum încerca să cânte, devenind ridicol, dar totuşi emoționant, dorea s-o mai audă pe sora lui rostindu-i numele şi cântând cântecul acela.

Ascultați! Să fie oare ecoul unei fantome în atmosfera aceea glacială? Cântecul tremura, cu un sunet metalic, până

în cele mai îndepărtate unghere ale sălii!

Deodată, tăcerea de mormânt a publicului, care asculta cu sufletul la gură, fu tulburată de un țipăt, „Dahlia", venind de la parter.

Algernon o căuta cu privirea pe Rhoda printre chipurile acelea înghesuite unele într-altele. Rhoda se afla acum în picioare, în mijlocul țipetelor şi şuierăturilor care nu mai conteneau. Ochii ei erau ațintiți asupra unei loji, unde fusese trasă în grabă o perdea. „Sora mea!", exclamă ea neliniştită şi, frângându-şi mâinile şi încruntându-şi sprâncenele, nu-şi mai lua ochii de la locul acela, de parcă ar fi vrut să zboare într-acolo. Încremenise în mijlocul publicului, nu mai putea face nicio mişcare.

Fratele Jack, a cărui izbucnire fraternă de uimire se auzi de pe scenă, nemulțumi publicul ieşit din atmosferă.

În jurul Rhodei se stârnise un vacarm de acuzații: că era beată, că tocmai scăpase de la ospiciul Bediam pentru o noapte, că trebuia să i se pună un căluş şi să fie dată afară. Dar ea stătea țeapănă ca o stană de piatră, în care vii erau doar ochii. Fermierul înconjură cu brațul mijlocul fiicei sale. Dar în clipa în care capul lui Anthony se ivi de cealaltă parte a fetei, proasta reputație pe care şi-o făcuse în tot cursul serii provocă o zarvă generală, cei de la galerie începând să se strâmbe, să chelălăiască şi să latre ca nişte câini. Algernon se temea de o nenorocire. Îşi părăsi locul şi ieşi repede afară, în hol. Nu făcuse decât câțiva paşi, când se izbi de cineva, care-l stropi cu apă. Era vărul lui, Edward, cu un pahar în mână.

Mânia față de cel ce-l ofensase fu întețită de duşul rece, dar Edward i-o reteză scurt:

— Intră acolo, spuse arătând uşa unei loji. O doamnă a leşinat. Ocupă-te de ea până mă întorc.

Nu era timp de explicații. Algernon intră în lojă şi se trezi singur cu o ființă neînsuflețită într-un burnuz albastru. Vacarmul din teatru ajunsese la culme; tot parterul era în picioare şi urla. Uluit şi neajutorat, neştiind ce să facă, ridică cu un braț capul palid, dar, îngrijorat de soarta Rhodei în

oceanul acela tumultuos, dădu puțin la o parte perdeaua şi astfel se expuse privirilor. Rhoda îl zări. Îi făcu un semn de implorare cu ambele mâini. Într-o clipă, perdeaua căzu între ei. Se întoarse şi duse paharul cu apă la buzele Dahliei, umezindu-i apoi fruntea. Edward îl dojeni aspru pe Algernon, printr-o privire, pentru nebunia lui.

— Ce s-a-ntâmplat? murmură Algernon.

— Trebuie s-o scoatem de aici cât mai degrabă cu putință. Aşa-s femeile! Uite! Îşi revine. În timp ce vorbea, Edward încerca s-o readucă în simțiri, păstrând un aer de indiferență.

— Dacă nu-şi revine curând, tot parterul va năvăli asupra noastră, spuse Algernon. E sora fetei aceleia?

— Nu mai pune întrebări neroade.

Dahlia deschise ochii şi aruncă o privire ştearsă.

— Acum poți să te ridici, draga mea! Dahlia! totul e bine. Încearcă, spuse Edward.

Ea suspină, murmurând „Cât e ceasul?; şi apoi „Ce-i cu zgomotul ăsta?

Într-o penibilă încercare de a se arăta tandru, Edward tuşi, străduindu-se din toate puterile să se poarte drăguț cu ea atunci când o ajută să se ridice. Misiunea era destul de dificilă, în mijlocul furtunii amenințătoare din teatru şi al strigătelor „Arătați-i-o femeii pe sora ei!", căci Rhoda câştigase de partea ei publicul.

— Dahlia, pentru numele lui Dumnezeu, ajută-mă şi tu! îi spuse Edward la ureche.

Pleoapele fetei clipeau deznădăjduite, împotrivindu-se slăbiciunii ei. Nu avea niciun fel de voință, şi, sprijinită de cei doi tineri, se lăsă scoasă afară din lojă.

— Aleargă după o trăsură, spuse Edward, şi Algernon o luă înainte.

Trăsura îi aştepta în fața teatrului. O aşezară pe Dahlia cu grijă, iar Edward, sărind înăuntru, o cuprinse de mijloc. „N-am voie să plâng", se tângui ea.

Trăsura tocmai se îndepărta, când o ceată de spectatori năvăli de la parter, şi Algernon auzi vocea răguşită a

fermierului Fleming. Avu destulă înțelepciune ca să se retragă.

Capitolul XIII

Vorbeşte fermierul

ZIUA ÎN CARE ROBERT URMA SĂ vină cu trăsura la gară pentru a-i întâmpina pe Rhoda şi pe tatăl ei la reîntoarcerea de la Londra fusese stabilită.

Robert ardea de nerăbdare să pună, cu un aer detaşat, întrebări în legătură cu sănătatea şi fericirea Dahliei, spre a risipi astfel absurda convingere generală că ar fi iubit-o cândva pe fată şi că acum îi regreta absența. Dar o singură privire aruncată Rhodei la coborârea din tren îl împiedică să scoată vreun cuvânt pe această temă; iar capul plecat al fermierului şi faptul că acceptase să fie ajutat să se urce în docar nu prevesteau nimic bun.

Fleming nu lăsă să i se vadă suferința pe care o nutrea. Părea tot atât de răbdător ca un cal bătrân şi istovit, deşi o asemenea resemnare exterioară nu indică întotdeauna, la bărbați, o linişte reală. Vorbea din când în când despre vreme şi despre câmpurile pe care le zărise din tren, arătându-şi nemulțumirea sau aprobarea în legătură cu anumite locuri. Dar vorbea ca unul căruia i se stinsese pasiunea pentru cultivarea pământului.

Fără îndoială, se obişnuise să nu-şi dezvăluie simțămintele spre a nu trezi compătimirea oamenilor. Mai înainte, când încă nu era sigur, mândria sa ascunsă legată de frumusețea şi calitățile Dahliei îi şoptise că fuga ei putea să însemne deschiderea unui drum spre o soartă mai bună; făcuse scandal doar ca să se liniştească, dar în inima lui credea încă în posibilitatea de a fi iertată. Acum însă era lămurit. Păstrându-şi calmul, îşi fereca ruşinea pe care

vorbele i-ar fi stârnit-o în suflet.

— Te-ai împăcat bine cu bătrânul Gammon? întrebă el. Robert spuse:

— Straşnic. Fiți fără grijă, o să mai scoatem ceva din bătrânul ăsta.

La masa pregătită pentru ceai, Gammon fu osândit să slujească drept țintă a ironiilor. Altminteri, fără îndoială că măicuța Sumfit ar fi împuiat urechile tuturor celor de față, în afară de cele ale fericitului veteran al brazdelor, repetând numele Dahliei şi jelindu-se pentru scumpa ei, despre care nimeni nu scotea o vorbă. În ciuda tuturor precauțiilor, trebuiau totuşi să-i suporte torentele de vorbe.

— Ei bine, atunci, dacă nu mi-e dat să aud nimic în timpul mesei – am să aştept până ce-o să vă hotărâți să-mi vorbiți, spuse ea terminându-şi ceaiul dintr-o sorbitură şi netezindu-şi şorțul.

Fermierul ridică încet capul.

— Măicuță, dacă ai terminat, fă-mi plăcerea şi du-te la culcare, spuse el. Avem nevoie de bucătărie.

— La culcare? strigă măicuța Sumfit mototolindu-şi poala rochiei.

— Da, maică, sus, dar după ce-ai terminat, nu mai-nainte.

— Înseamnă că-s proaste veştile! Ceva s-a întâmplat, William. Nu cumva ai de gând să mă dai afară? Locul meu e lângă ceainicul pe care-l am acum în mână. Îmi aduc aminte că i-am văzut căpşorul buclat cum se înălța an de an deasupra mesei şi a ceştilor cu ceai. Jupâne Gammon, spuse ea adresându-se vajnicului mâncăcios, bei cinci ceşti?

Îşi lega ultimele speranțe de prelungirea mesei, cu ajutorul binevoitor al lui Gammon.

— Patru, cucoană, spuse rivalul ei îndârjit, când termină, punând lingurița în ceaşcă.

Măicuța Sumfit se foia pe scaun.

— Uf, doamne, jupâne Gammon! Cinci! Niciodată n-ai băut mai puține de când eşti aici.

— Patru, cucoană. Nu-mi aduc aminte, spuse Gammon

clătinând încet din cap, să fi băut vreodată cinci ceşti de ceai, una după alta. Nu una după alta.

— Eu ştiu mai bine, jupân Gammon, trebuie să ştiu, doar eu ți le torn. Bei cinci, aşa că, te rog, dă-mi ceaşca.

— Patru e numărul, cucoană, repetă cu hotărâre Gammon. Era ca o stâncă.

— Dacă ar fi fost vorba de găluşte, mormăi măicuța Sumfit, nu ți-ar fi ajuns nici patru, nici cinci, noi am fi încremenit aici pe scaune, iar dumneata ai fi tot mâncat, ştii bine că aşa ai fi făcut.

— Aia e mâncare, cucoană, binevoi să explice Gammon natura obiceiurilor sale. La băutură, sunt cumpătat.

Măicuța Sumfit îşi împreună mâinile:

— O, cerule, jupâne Gammon, dumneata eşti cel mai nesuferit bătrân pe care l-am întâlnit. Mai e ceai în ceainic, nu apă goală, n-o să-ți facă rău. Să te ierte Cel de Sus, atâta spun, nu mai adaug nimic. Domnule Robert, poate că dumneata ai să fii atât de bun să mă laşi să te servesc. E un ceai foarte gustos. Şi Dody, adăugă, linguşitoare, fetița mea o să ne spună tot ce a văzut. Abia pot să mă stăpânesc, mor să aud...

— Ai răbdare, măicuță, interveni fermierul. Mâine. Vorbea blajin, dar era încruntat.

Rhoda şi Robert se simțeau implicați într-un mod special în chestiunea care avea să se discute în absența măicuței Sumfit. Purtarea tatălui ei o împiedica pe Rhoda să facă vreo propunere care să uşureze suferința bătrânei.

— Şi eu n-am să aud nimic astă-seară în legătură cu mersul vostru la teatru! oftă măicuța Sumfit. Doamne, ce chin. Asta-i curată cruzime. Şi cum era îmbrăcată puicuța mea, ca de bal?

Îl văzu pe fermier bătând nervos din picior.

— Atunci, dacă nimeni nu vrea să mai bea ceaşca asta care a rămas, am s-o beau eu, continuă ea.

Nu se mai auzi altă voce decât a ei, până când goli ceaşca, după care Gammon, procedând conform obiceiului, se duse să se culce, ca să scape de ispita mâncării ce-i putea aduce o

apoplexie. Măicuța Sumfit, deznădăjduită, se pregăti să spele vasele. Fermierul însă, spunându-i că asta o va putea face şi mâine dimineață, se duse la uşă şi i-o deschise.

Ea suspină adânc şi-şi împreună mâinile resemnată. Când trecu pe lângă el, în drum spre uşă, asprimea vădită a chipului său îi pricinui o adâncă nelinişte. Căzu în genunchi, strigând:

— Oh, William, nu vreau să rămân de dragul de a asculta ce vorbiți, dar voi, care ați fost s-o vedeți pe Dahly a noastră, floarea mea, v-ați întors cu ochii încercănați, şi tu ne faci pe toți să ne simțim de parcă ne-am apropia de ziua judecății de apoi. V-ați aşezat imediat la masă, şi pe mine m-ați lăsat singură, deşi ştii cât de mare e dragostea mea pentru fată. Şi acum mă dați afară! Cum pot să mă bag în pat şi să dorm, când inima îmi sare din loc? Nu e creştineşte să-mi cereți aşa ceva. Am şi eu o inimă, să ştii. Uşurează-mi-o puțin. Un singur cuvânt despre Dahly a mea.

Fermierul răspunse:

— Măicuță, termină cu prostiile astea femeieşti. Lasă-ne pe noi să îndurăm ce avem de îndurat. Dumneata îngenunchează în fața Domnului, nu fii păgână. Scoală-te! Ai în dormitor o Biblie. Caută-ți acolo mângâierea.

— Nu, William, nu! hohoti ea, stând mai departe în genunchi. Nu există niciun pic de mângâiere acolo, când bietele suflete se află în întuneric şi n-au răbdare să citească. Eu şi Biblia mea! Cum pot s-o citesc fără să-mi cunosc suferința şi să scot măcar un singur cuvânt de mângâiere din ea, William? Ar fi ca şi cum diavolul ar arunca fulgere întunecate de-a lungul paginilor, cum zicea bunica, Dumnezeu s-o ierte, convinsă că vrăjitoarele, pot să-ți joace o festă când au ele chef. Nu, la noapte o să mă uit numai la coperta cărții, n-o s-o deschid, nu pot, nu vreau, nu trebuie s-o deschid.

Acest violent sfârşit al rugăminții ei fu curmat de fermier, care, apucând-o de braț, o împinse:

— Du-te la culcare, maică!

— N-am s-o deschid, repetă ea sfidătoare Şi să ştii că nu

sunt oameni de treabă – o spun şi am s-o repet –, nu sunt cucernici cei care una-două îți aruncă Biblia în nas!

— Ei, hai, nu fii supărată, spuse fermierul.

Se potoli numaidecât.

— William, dragul meu, am cincizeci şi şapte de lire şi câțiva şilingi la o bancă şi mă gândeam să-i las Dahliei, nu celei de colo, care nu se sinchiseşte de suferința mea. Îți dau ție toți banii dacă-mi vorbeşti despre puicuța mea. Da, Wiiliam, îți dau şi locuința din Sussex a bietului meu soț – şaptesprezece lire pe an. Toate astea numai să fii bun şi să scoți o vorbă.

— Du-o sus, spuse fermierul adresându-se Rhodei.

Rhoda se duse lângă ea, îi luă mâinile şi astfel, împinsă de la spate şi trasă din față, măicuța Sumfit, aproape țipând, fu scoasă afară. Fermierul şi Robert îi auziră împotrivirile şi exclamațiile pe coridor, dar, la un moment dat, rezistența ei încetă brusc.

— Are putere fata asta, nu glumă, spuse fermierul stând lângă uşa închisă.

Robert gândi la fel. Asta-i aprinse imaginația, şi inima începu să-i bată nebuneşte.

— Poate că i-a făgăduit să-i spună, cu orice risc, ce s-a întâmplat, sugeră el.

— Nu face ea aşa ceva. Ea îmi respectă dorințele.

Robert nu întrebă ce se întâmplase.

Fleming rămase lângă uşă şi nu mai rosti niciun cuvânt până ce nu auzi paşii Rhodei, care se întorcea. Închise uşa în urma ei, se îndreptă spre masa pătrată, se aplecă înainte şi, sprijinindu-se pe încheieturile mâinilor care-i tremurau, spuse:

— Aşa cum stau lucrurile, suntem distruşi. Mi-a pierit orice chef de viață.

Apoi se opri. În afară de broboanele de sudoare care-i străluceau pe frunte, nimic altceva nu trăda pe chipul său neliniştea ce-l chinuia. Nu se uita la niciunul dintre ei, aruncându-şi, pe sub sprâncenele frământate, privirea drept înainte, spre brațul fotoliului de lângă cămin, în timp ce

umerii căzuți îi tremurau, negăsind un sprijin solid în mâinile încleştate. Ochii de juncană ai Rhodei, ca şi cei ai tatălui ei, erau ațintiți asupra lui Robert, cuprinşi parcă de panică la gândul vorbelor grele ce urmau să fie rostite.

Într-o străfulgerare de lumină, Robert îşi dădu seama că starea de spirit a fetei îi era potrivnică. L-ar fi oprit numaidecât pe fermier, dar nu avea inimă să facă aşa ceva, chiar dacă ar fi simțit puterea de a scoate un răspuns inteligent din privirea aceea fixă, ciudată, gravă, placidă, în care se citea nenorocirea.

— Cheful meu de viață, continuă bătrânul, a pierit. Nu mă simt în stare să mă iau în piept cu toată lumea. Este peste puterile unui om de vârsta mea. Ferma... O să se aleagă praful de ea? Sunt fermier de treizeci de ani, de treizeci de ani şi mai bine. Mă simt încă în stare să muncesc, nu sunt nici mai bun, nici mai prost decât ceilalți muncitori de la fermă. Sunt modest. Nu cer decât să mi se dea de mâncare şi să muncesc pentru asta, să-mi văd asigurată fărâma de pământ pe care am moştenit-o de la tatăl meu. Nu pentru mine, nu, cu toate că, poate, şi aici e puțină mândrie, ca în mai toate lucrurile. Mă gândesc la numele familiei. Parcă-l aud pe tata cum îmi strigă: „Ce-ai făcut cu ferma Queen Anne, William?" şi ecoul îmi vuieşte în urechi. Ce să fac, Domnul nu s-a îndurat de mine să-mi dea un fiu. Mi-a dat fiice.

Fleming îşi lăsă capul în jos, ca şi cum s-ar fi aflat în fața armei care trebuia să-l pedepsească.

— Fiice! spuse el, înclinându-şi şi mai mult capul.

Cei ce-l ascultau ar fi putut să-şi închipuie că fraza fără început pe care le-o adresase avea să rămână şi fără un sfârşit precis, întrucât părea s-o fi încheiat la fel de brusc cum o începuse; într-atât de lungă fu pauza care urmă, înainte ca el, îndreptându-şi anevoie trupul, să continue pe un ton şi mai aspru:

— Să nu mă întrerupă nimeni! Mâna lui ridicată părea îndreptată spre Rhoda, deşi nu-şi însoțise gestul cu nicio privire; direcția era însă alta.

Aspectul acelei mâini albe, inexpresive, a cărei umbră se mişca pe perete departe de ea, îi strecură în suflet un fior care o amuți. Cuvintele ce urmară avură efectul unor pumnale îndreptate spre ea.

— Fata mea cea mai mare a abătut ruşinea asupra acestei case. Mama ei e moartă, şi mama asta trebuie să roşească acolo, sus, din pricina ei. Fata mea a ajuns curtezană la Londra.

Erau vorbe grele, aspre. Robert aruncă Rhodei o privire compătimitoare. Văzu mâinile ei rătăcind în sus, oprindu-se la tâmple, cu degetele încleştate, strângându-i capul ca într-un cerc de fier, în timp ce buzele întredeschise şi obrajii îi deveniseră albe ca varul. Era groaznic să vezi cum respiră, fără ca pieptul să i se mişte, trăgând şi dând afară aerul, ca şi cum ar fi fost lama unei săbii ascuțite. Avea privirea unui mort, trezit la viață, după un sfârşit îngrozitor.

Fermierul spuse mai departe:

— S-o îngropăm! Acum voi doi ştiți totul, tot ce poate fi mai rău. Dar mai am o fată, asta mică. Ea nu are nicio pată, numai lumea să ştie s-o prețuiască aşa cum se cuvine. E cam leneşă. Dar cred că ar fi în stare să-şi dea şi sufletul pentru cineva care ar şti să se apropie de inima ei. Are o fire violentă. Dar e curată la minte şi la trup, aşa gândesc eu, şi o spun şi în fața lui Dumnezeu. Ce mă rog acum este s-o ştiu în siguranță. Tot ce am o să fie al ei. Adică al bărbatului care va voi – vreau să spun care nu se va simți ruşinat – să se însoare cu ea.

Valul de asprime care-l cuprinsese se potoli. Începu să-şi aleagă cuvintele, când şovăitoare, când categorice, dar la fel de nefireşti, căci atinsese un punct al emoției dincolo de limitele firii sale, şi acum ținea să-şi sublinieze nenorocirea şi umilința pentru a dovedi, în parte, cât de vitregă a fost Providența cu el.

— O să-mi fie recunoscătoare. Eu n-am să mai exist. Trag nădejde să iau cu mine în mormânt nenorocirea pe care o aduc căsătoriei lor, ca părinte al celeilalte; aşa încât bărbatul fetei n-o să se mai poată plânge că munca şi caracterul ei nu

sunt deajuns ca să înlăture pata adusă prin legătura de rudenie. Şi apoi, n-o să mai fie tulburat de neamuri. Înainte socoteam că mândria e un lucru rău. Acum, mulțumesc lui Dumnezeu că noi, Flemingii, o avem cu toții în sânge. Zău aşa, îi mulțumesc lui Dumnezeu pentru asta. Noi nu mai dăm ochii cu cei pe care-i jignim. Nici nu le întindem mâna. Dispărem. Nu mai putem fi văzuți. Nici *ea* nu va mai putea fi văzută. De asta să fiți siguri. Vreau ca fata, care e aici lângă mine, să nu mă facă să trăiesc cu teama de moarte. Căci mi-e frică de moarte câtă vreme ea nu e în siguranță, pe mâinile unui om bun. Mă voi teme de moarte dacă nu voi găsi un om bun pentru ea. Fie tânăr, fie bătrân.

Fermierul îşi ridică pentru întâia oară capul şi se uită pierdut la Robert.

— Aş mărita-o, spuse el, dacă aş şti că mor acum sau mâine dimineață. Decât s-o las singură, aş prefera s-o mărit... aş mărita-o chiar şi cu bătrânul ăla, bătrânul Gammon.

Fermierul arătă spre tavan. Era atât de profund afectat, încât vorbele lui nepotrivite nu părură nimănui ridicole; nimeni nu râse.

— Aş avea toate motivele să prefer un bărbat tânăr pentru fiica mea. El ar lucra pământul şi n-ar vinde ferma; aşa că ar rămâne în familie chiar dacă nu ar fi vorba de un Fleming. Adică, vreau să spun, dacă s-ar mulțumi să muncească cinstit pământul, nu să încerce tot felul de năzdrăvănii pe ogorul lui. E de preferat să te pricepi la ceva şi să n-o faci pe deşteptul în toate. Poți fi bun numai într-un singur lucru. Tinerii, dacă au nimerit-o o dată, înclină să creadă că dreptatea e întotdeauna de partea lor.

Aceasta era, firește, o aluzie la vechea neînțelegere dintre bătrân şi Robert şi arăta limpede, dacă mai exista vreo îndoială, cui se gândea fermierul să i-o dea de nevastă pe Rhoda.

Când îşi ridică ochii, puterea, neobişnuită pentru el, de a vorbi, îl părăsi. Nesigur în privire şi în glas, încheie:

— Era cât pe-aci să uit de unchiul ei. M-am gândit la

averea lui când mă mai interesau lucrurile astea. Nu ştiu cât are; dar totul – mi-a dat cuvântul lui – totul – Dumnezeu ştie cât! – o să fie al fetei ăsteia. Şi el e convins că merită dragostea unui bărbat. De-ar fi aşa! Totul va fi al ei. Şi ferma. Vă doresc noapte bună!

Nu mai scoase niciun cuvânt, se îndreptă tăcut, copleşit de mâhnirea lui, spre uşă şi ieşi, lăsând restul în seama lor.

Capitolul XIV

Între Rhoda şi Robert

CEI DOI RĂMĂSESERĂ ÎMPREUNĂ. Toate dificultăţile dinainte fuseseră înlăturate, astfel încât s-ar fi cuvenit ca Robert să spună ce avea de spus, dar în situaţia creată, îi era cu neputinţă să găsească vorbele potrivite. Rhoda ar fi fost îndreptăţită să-i interpreteze greşit tăcerea. Dacă i-ar fi arătat însă măcar un semn de duioşie, Robert ar fi luat-o în braţe şi ar fi strâns-o la piept. Nu întrezări niciunul. Fata era sfâşiată de ruşine, ca de o rană adâncă. Totuşi vorbi prima:

— Crezi ce-a spus tata despre sora mea?

— Că a devenit...? Robert îşi înghiţi cuvintele. Nu! şi lovi zgomotos cu pumnul în masă.

— Nu! Ea îi sorbi cuvântul. Nu crezi? Nu! Ştii că Dahlia este nevinovată?

Rhoda tremura aşteptând confirmarea, chipul ei livid ardea de nerăbdare, cerea milă; dar răspunsul nu veni imediat şi cu patosul fierbinte pe care-l cerea pasiunea ei. Deveni rigidă şi murmură cu glas stins:

— Vorbeşte! Te rog, vorbeşte!

Ochii lui îi evitară privirea. O iubire profundă îl îndemna să gândească la fel ca ea, dar Rhoda nu-şi deschidea inima în faţa lui, iar el se afla acum în cumpănă, faţă-n faţă cu propria-i conştiinţă, care nu-i îngăduia s-o declare pe Dahlia nevinovată, deoarece era convins de contrariu.

Rhoda îşi frământa nervoasă mâinile, gemând, oftând şi trăgând adânc aerul în piept.

— Spune-mi ce s-a întâmplat? zise Robert, scos din sărite

de neliniştea mustrătoare din vocea ei. Bâjbâi în întuneric. Nu ştiu atât cât ştiți voi. Dacă sora Dahliei are nevoie de cineva care să-i sară în ajutor, s-o apere, orice ar fi făcut sau n-ar fi făcut, spune-mi. Cere-mi, şi o voi răzbuna. Dar eu nu ştiu nimic, şi trebuie să suport dispreţul dumitale, pentru că... Nu mă socoti grosolan sau lipsit de suflet. Brațul ăsta îți aparține, dacă vrei. Haide, Rhoda. Spune-mi despre ce este vorba, şi am să te ajut cât pot. Dacă-mi pasă de ea? Îmi pasă la fel ca şi dumitale. Dar cred că nu vrei să răspund printr-o minciună la întrebarea pe care mi-ai pus-o. Cum pot să mă pronunț, dacă nu ştiu despre ce este vorba?

Instinctul unei femei este în stare, în focul pasiunii, să desluşească o viclenie parțială, ca cea folosită de Robert, lucru pe care acesta l-ar fi putut evita numai dacă şi-ar fi mărturisit îndoielile. Rhoda dorea pur şi simplu să fie sprijinită în convingerea că sora ei era nevinovată şi dispreţuia pe oricine nu-şi asuma cavalereşte riscurile, cu sau fără dreptate, declarându-se întru totul apărătorul unei femei înşelate, absente şi deci lipsite de ajutor. În afară de asta, în gândurile Rhodei despre Dahlia nu exista decât o singură virtute posibilă; la nevoie să te împotriveşti faptelor şi s-o scoți nevinovată cu forța, să lupți până la moarte împotriva celor ce îndrăznesc să arunce stigmatul ruşinii asupra căpşorului ei drag.

Instinctul ei ascuțit o slujise până acum. Când refuză să-i povestească ce se întâmplase în timpul vizitei lor la Londra, Robert intui despre ce era vorba.

Ea simțea că un bărbat ar fi gândit lucruri urâte în situația creată. Aşa se întâmplase cu tatăl şi unchiul ei; aşa s-ar fi întâmplat şi cu Robert. Dacă l-ar fi iubit, i-ar fi acordat probabil o încredere absolută. Dar pe ea n-o influența iubirea; ea nu era cuprinsă de focul dragostei care s-o topească şi să-i facă pe amândoi să curgă în acelaşi şuvoi, aşa că nu se puteau întâlni.

— Bine, dacă nu vrei să-mi povesteşti nimic, zise Robert, spune-mi măcar ce părere ai despre propunerea tatălui dumitale? S-a gândit că aş putea să te cer în căsătorie.

Cândva şi-a închipuit că-mi place Dahlia. Nu-i adevărat. Țin la ea, ca la o soră şi sunt gata să fac pentru ea tot ce-mi stă în putință. Pe dumneata însă te iubesc, te iubesc de mult. Aş fi mândru să te iau de soție şi să pun ferma pe picioare. Ştiu că nu mă iubeşti încă – ceea ce nu-i uşor de îndurat, cu atât mai mult cu cât sunt sigur de asta. Dar eu te iubesc şi am încredere în dumneata. Îmi place materialul din care eşti croită... frumos mai vorbesc cu o fată, adăugă el, ştergându-şi fruntea, cu gândul la frazele meşteşugite şi măgulitoare pe care fetele tinere le aşteaptă de la cei ce le fac declarații.

Rhoda îi ascultase vorbăria cu un dispreț sălbatic. Gândurile ei erau frământate de misterul şi nenorocirea în care se afla cufundată Dahlia. N-avea nicio fărâmă de înțelegere pentru declarațiile sentimentale ale lui Robert sau pentru hotărârea tatălui ei. Totuşi, trebuia să răspundă într-un fel. Spuse:

— N-am de gând să mă mărit cu un bărbat care-şi închipuie că are ceva de iertat.

— Dar eu nu-mi închipui nimic, strigă Robert.

— Ai auzit ce-a spus tata.

— Am auzit ce-a spus, dar nu gândesc la fel ca el. Ce legătură are Dahlia cu dumneata?

Se pregătea tocmai să îndrepte această frază nefericită. Dar toată duşmănia ei ascunsă ieşi acum la iveală.

— Sora mea? Ce legătură are sora mea cu mine? Vrei să spui... vrei să spui că trebuie să ne despărțim şi să fim privite ca două ființe diferite? Dar noi suntem şi vom fi până la moarte una singură. Deşi este departe şi pierdută, simt tot timpul mâna surorii mele într-a mea. Am iubit-o şi o voi iubi întotdeauna. Suntem o singură ființă!

Un spasm de mânie o înăbuşi.

— Voiam să spun, reluă Robert netulburat, că purtarea ei, bună sau rea, nu te priveşte. Şi, oricum, pentru mine ar fi acelaşi lucru. Îți cer să fii nevasta mea. Gândeşte-te la ce ți-a spus tatăl dumitale, Rhoda.

Oribila sentință de care buzele tatălui ei se făcuseră

vinovate îi trezi dorința de răzbunare, acum, când avea la îndemână o victimă.

— Da! Trebuie să-mi iau un soț care să-mi amintească ce mi-a spus el.

Robert îi privea cu admirație gura ironică; felul în care-şi apăra sora îi trezi respectul, deşi ea îl combătea cu încăpățânare. Îi plăceau, de asemenea, grația şi echilibrul întregii ei ființe.

— Aşa! bine! țipă el, cu sprâncenele ridicate în chip atât de ciudat, încât ea nu pricepu nimic din privirea lui. Părea aproape scos din minți, stăpânit de o dorință aprigă; Pe legea mea! Să te îmblânzesc, asta e binecuvântarea pe care o voi cere în rugile mele. Chiar de-ai fi la fel de periculoasă ca o pisică sălbatică din pădure! Mai bine să te îmblânzesc pe dumneata decât să mă-nham la drum cu o ceată de – se înfrână – oameni liniştiți.

Atât de năvalnică şi de neaşteptată era rostogolirea vorbelor lui, încât ea rămase uluită, holbându-se, fără să scoată un cuvânt.

— Eşti o frumusețe pe gustul meu, îmi plac femeile care-l au pe diavol în ele! Mă simt în stare să scot ceva dintr-o fată cu un astfel de temperament. Încă nu mă cunoşti, domnişoară Rhoda. Mă socoteşti un tânăr de treabă. Nu-i aşa?

Robert se ridică, zâmbind aspru.

— Domnul mi-e martor c-aş vrea să fiu! Bagă de seamă, sunt alături de dumneata în privința surorii dumitale. Îmi placi cu atât mai mult cu cât ții la ea, la bine şi la rău. Dar mi-a trecut sfiiciunea şi, ascultă ce-ți spun, ai să fii a mea, fie că vrei, fie că nu. Pot să te ajut şi poți să mă ajuți. Am trăit aici ca şi cum n-aş avea în mine mai multă viață decât bătrânul Gammon, care sforăie acolo sus pe perna lui. Cine m-a îndemnat să duc viața asta? Ai văzut că nu m-am atins niciodată de băutură? Ce ți-ai spus? Că sunt un om cumpătat? Sunt; dar n-am avut întotdeauna şi peste tot aceeaşi reputație. Tatăl dumitale vrea să te iau de nevastă, şi eu sunt gata s-o fac. Cine m-a pus la treabă, să învăț

muncile de la fermă, să devin om şi să pot să-mi iau o nevastă? Am venit aici... am să-ți spun cum. Eram un câine de care nimeni n-avea nevoie. Am fugit de-acasă şi m-am înrolat în armată. O mătuşă bătrână mi-a lăsat ceva bani, care abia m-au pus pe picioare şi au reuşit să-mi trezească puțina conştiință ce-o aveam, aşa că mi-am răscumpărat libertatea. Am văzut întâmplător anunțul pe care l-ați dat în ziar, am venit, m-am uitat la voi toți şi mi-ai plăcut; mi-am adus boarfele, m-am instalat în mijlocul vostru, şi am trăit ca un tânăr cumsecade. Am descoperit că-mi place viața liniştită şi ordonată. Cred că mi-a plăcut întotdeauna. Chiar atunci când alunecasem pe panta pierzaniei. Ştiu că-mi place şi acum, şi dumneata eşti fata în stare să mă ajute să o păstrez. Am învățat toate astea treptat. Cu oricare alta, mi-aş fi dat în petec şi aş fi rătăcit iar pe vechile cărări. I-aş fi distrus viața şi m-aş fi apucat de băutură ca să uit. Îmi eşti sortită. Încetul cu încetul, ai să-ți dai seama că-mi aparții. Nu mi-ai aruncat niciodată, nici n-am văzut să fi aruncat cuiva, o privire pe furiş! Hai! acum, dacă m-am pornit, am să spun totul. Astă-vară, mi s-a părut că îți cam place să cochetezi. Într-o zi, te-ai dus să te întâlneşti cu un tânăr nobil. Fie că te jigneşte, fie că nu, am să vorbesc, şi ai să mă asculți. Ai ieşit într-adevăr ca să te duci la întâlnire. Încă de pe atunci te iubeam. Am văzut că Londra a avut o înrâurire proastă. Eram zdrobit. Simțeam că nu era pentru dumneata, de aceea mi-am pus în gând să te ocrotesc, şi de atunci n-ai încetat o clipă să mă urăşti. Domnul ăla, Algernon Blancove, este un ticălos. Stai! O să spui îndată tot ce vrei. Te pun în gardă: individul e un nemernic. Nu ți-am spionat faptele, ci privirile. Pot să citesc pe chipul dumitale ca într-o carte deschisă, sunt în largul meu, mă simt ca acasă, ca acasă! pe legea mea că mă simt ca acasă. Acum, Rhoda, ştii ceva mai mult despre mine. Poate că sunt mai bărbat decât mă socoteai. Dacă vrei, mărită-te cu altul, dar eu sunt bărbatul care ți se potriveşte, îmi dau perfect seama, şi o să greşeşti dacă n-o să înțelegi asta. Haide! lasă-ți tatăl să doarmă liniştit, dă-mi mâna.

În tot timpul acestui surprinzător discurs al lui Robert, ce scotea la lumină o ființă necunoscută ei, Rhoda își oțelise spiritul spre a rezista neașteptatei tulburări care începuse să o stăpânească. De aceea, rămase uimită când se trezi întinzându-i mâna.

Buimăcită, ca prinsă într-o capcană, spuse:

— Știi că nu te iubesc deloc.

— Știu, o știu prea bine, răspunse el.

Tumultul energiei sale verbale se risipise. Deveni apatic, dar o privi drept în față, prefăcându-se cuprins de voioșie.

— Vreau să rămân așa cum sunt, îngăimă Rhoda, surprinsă din nou de uimitoarea umilință care îi domina spiritul. Nu pot să mă schimb. Tata o să înțeleagă. În ce mă privește, totul este bine.

Încheie cu un strigăt:

— Oh! draga mea, scumpa mea surioară. Aș vrea să te știu *pe tine* în siguranță. Adu-mi-o aici. Am să fac tot ce-mi stă în putință dacă te porți frumos cu ea. E atât de bună, nu poate să facă vreun rău. Dahlia mea are necazuri. Domnule Robert, ai putea într-adevăr să-i fii prieten?

— Fără *domnule,* spuse Robert.

— Tata o să te asculte pe dumneata, stărui ea. N-o să ne părăsești, nu-i așa? Convinge-l că-mi pot purta singură de grijă. Dar nu mi-e gândul la nimic cât timp sora mea nu se află lângă mine. O să-ți spun Robert, dacă-ți face plăcere. Îi întinse mâna.

— Așa e bine, – spuse el luându-i mâna, cu un aer fericit – cred că e un început.

La atingerea delicată a mâinii bărbătești, Rhoda simți un fior. El adăugă:

— O, nu-ți fie teamă. Mi-am descărcat sufletul, dar să știi că nu fac prea des acest lucru. Acum mă cunoști, asta mi-e destul. Am încredere în dumneata și dumneata trebuie să ai în mine. Am să vorbesc cu tatăl dumitale. Am și eu un tată, cam dificil însă. Dumneata și cu mine, Rhoda, suntem o pereche potrivită. Haide, nu te speria! Mă gândeam și eu așa... am să-ți dau drumul într-o clipă. Dacă Dahlia trebuie

găsită, o voi găsi. Îți mulțumesc pentru strângerea de mână. Dacă vrei, poți să trezeşti la viață şi un mort. Mâine mă pun pe treabă. E lucru hotărât. Poftim, îți las mâna liberă. O să-mi spui noapte bună? Pentru asta, trebuie să-mi dai iar mâna. Ce individ grosolan trebuie să-ți par acum! Cu totul diferit de cel pe care ți-l închipuiai, nu-i aşa? Sunt doar ceea ce vrei să faci din mine, Rhoda; să nu uiți asta. Cerule! Pleacă imediat, căci altfel...

Rhoda luă o lumânare şi se îndreptă spre uşă.

— Aha! poți să arăți şi sperioasă ca o porumbiță. Hai, grăbeşte-te!

Zorită de gesturile lui, scăpă lumânarea din mână; se pregătea s-o ridice, dar, fiindcă Robert se apropia, se dădu la o parte, îngrijorată.

— Un sărut, fata mea! spuse el. Nu mă ține pe jăratic. Unul singur, şi mă faci să mă simt ca şi logodit. Unul singur, altfel jur că ştii ce înseamnă sărutările. De ce te-ai dus să te întâlneşti cu individul ăla? Crezi că nu erai în primejdie? Crezi că nu se făleşte acum, spunând „iată ce-ți sunt fetele”? Dar dacă mă săruți, o să uit totul. Te iert. Sărută-mă doar o dată, ca să fiu sigur că nu-ți pasă de el. Ăsta-i gândul care mă scoate din minți. Mi-e cu neputință să-l mai îndur acum, după ce-am văzut că poți fi şi blândă. Nu uita că sunt mai puternic decât dumneata.

O prinse de mijloc.

— Da, gâfâi Rhoda, eşti. Eşti doar o brută.

— Atunci o brută este o haimana fericită, fiindcă am pus mâna pe tine!

— Îndrăzneşti să te atingi de mine?

— Eşti în mâinile mele.

— E o josnicie, Robert.

— De ce nu te zbați, fetița mea? Chiar acum te sărut!

— N-am să te mai consider prieten.

— S-ar părea că nu sunt un gentleman.

— Nu vei fi niciodată, dacă faci aşa ceva.

— Încă n-am făcut nimic. Ba eşti ca un trandafir alb, ba ca unul roşu. Te vei supune?

— Oh! ruşine! strigă Rhoda.

— Fiindcă nu sunt un gentleman?

— Nu eşti.

— Deci, dacă aş face din tine o soție de gentleman – ce zici? –, mi-ai dărui buzele într-o secundă. Te gândeşti să ajungi o doamnă din lumea mare!

Brațul lui îşi slăbi strânsoarea. Rhoda se eliberă.

— L-am văzut pe domnul Blancove la teatru cu Dahlia, îi spuse, răspunzând astfel acuzației că ar nutri un gând de parvenire.

Pentru a-şi ascunde zăpăceala care-l cuprinsese, Robert ridică lumânarea căzută.

— Acum îmi dau seama că ştii să te descurci. Poți să te aperi şi singură, spuse el, dându-i lumânarea aprinsă. Păstrează-ți sărutările pentru tinerii gentlemani. Într-adevăr, poți să te aperi şi singură. Asta-i tot ce voiam să aflu. Te rog să mă ierți. Uşa este deschidă. N-o să te mai plictisesc vreodată, şi să nu mă urăşti prea mult.

— Ai fi putut să-ți dai seama că sunt demnă de încredere şi fără să mă insulți, Robert, spuse ea.

— Îți închipui că mi-aş pune lumea în cap doar pentru un sărut, oricât de dulci ar fi buzele tale?

Îşi termină mustrarea grea oprindu-şi privirea gânditoare pe gura ei.

Rhoda îşi dădu seama că era mai cuminte să-l lase în apele lui şi să plece. Cu un binevoitor „noapte bună”, care putea să sune şi ca o iertare, ieşi din cameră.

Capitolul XV

O vizită la Wrexby Hall

A DOUA ZI, PE CÂND SUPRAVEghea munca la noua alee pentru trăsuri din parcul lui, moşierul Blancove, mergând agale de-a lungul colinei verzi, îl zări pe fermierul Fleming sprijinit de braţul unui tânăr înalt. Când cei doi se apropiară, moşierul avu satisfacţia de a constata că respectabilul fermier era gârbovit, de parcă tocmai ar fi suferit un atac al binecunoscutei sale boli cronice: lipsa de bani.

Moşierul râvnea de mult să pună mâna pe terenul fermei Queen Anne. Se oferise de atâtea ori s-o cumpere, încât, la un moment dat, obosise, câştigându-şi în acelaşi timp reputaţia de a fi implicat în numeroase intrigi menite să-l păgubească pe fermier şi să-l izgonească de pe pământul său. Dar dacă nutrea gânduri cinstite, nici chiar pastorul din Wrexby (cu care avusese un conflict a cărui amintire îl urmărea pas cu pas) nu putea să invoce cerul împotriva lui, pentru faptul că voia să cumpere ferma la valoarea ei reală.

În biserică, în mai tot timpul slujbei, moşierul se străduise să descopere un text care eventual ar fi putut fi folosit împotriva lui, în caz că ar fi profitat de situaţia fermierului ajuns la disperare. Dar, după felul său păgân de a interpreta textele sfinte, mai multe ar fi pledat în favoarea decât împotriva lui, în caz că şi-ar fi mărit proprietatea; în tot Vechiul Testament nu reuşi să găsească nici o singură frază care să se opună proiectelor sale şi să poată fi rostită ca atare de către pastorul din Wrexby.

— Ei, fermiere, spuse el, cu o familiaritate jovială,

recoltele de iarnă sunt mulțumitoare? De la mine din fereastră, câmpurile înverzite arată bine, mă rog, cât pot să arate câmpurile dumitale în anotimpurile dificile.

Fermierul replică:

— N-am chef să umblu pe ocolite, domnule. Dacă vreți să mă ascultați, aici... sau unde porunciți.

— Avem nevoie de toc şi hârtie, Fleming? În cazul acesta, ar fi mai bine să mergem în biroul meu, spuse moşierul.

— Nu ştiu. Nu ştiu.

Fermierul căută cu privirea fața lui Robert.

— Cel mai bine ar fi să mergem într-un loc unde să nu fim deranjați, îşi dădu cu părerea Robert, scoțându-şi pălăria în fața moşierului.

— Cum ziceai? Ei da, dar vedeți că eu sunt un om foarte ocupat.

Moşierul se prefăcu indiferent, atitudine care, în asemenea situații, dacă e bine interpretată (cum se pricep stăpânii banului, ca şi moşierii în relațiile lor cu cămătarii!), poate aduce sute de lire în buzunar.

— Nu se poate amâna? Vino mâine.

— Mâine e prea târziu, spuse fermierul cu un aer grav.

La care, replicând: — Ei bine, atunci pofteşte înăuntru, – moşierul o luă înainte. Dacă-i vorba de vreo tranzacție, sunteți doi contra unu, spuse el făcându-i semn cu capul lui Robert să închidă uşa bibliotecii. Luați loc. Ei, şi acum, despre ce e vorba? Vă rog să nu mi-o luați în nume de rău dacă o să mă schimonosesc, întrucât guta a început să-mi circule iar prin picior şi să mă înțepe al naibii.

Se trânti în fotoliu gâfâind; fermierul şi Robert rămaseră în picioare.

— Vreau să fiu scurt, domnule, spuse fermierul. Am să vă aduc la cunoştință un fapt şi să vă pun o întrebare.

Uimirea, exagerată pe chipul lui de durerea la care se aştepta, îl făcu pe moşier să se holbeze în chip hidos.

— La naiba, aşa se vorbeşte cu un acuzat în boxă. S-a săvârşit o crimă. Eşti vinovat? Fapt şi întrebare. Ei, hai, dă-le drumul la amândouă deodată.

— Un părinte nu răspunde pentru păcatele copiilor săi, domnule.

— Bun, ăsta-i faptul, sublinie cu emfază moşierul. Aşa am susținut şi eu întotdeauna; dar, dacă te duci la biserică, fermierule, – şi să ştii că nu pierzi prea mult dacă nu te duci –, individul care predică acolo, îmi scapă numele, e de cu totul altă părere. *Eşti* răspunzător, îți predică el. Plăteşte datoriile fiului tău, fără să te jeleşti: *el* a cheltuit banii, dar *tu* eşti debitorul principal; asta e învățătura lui. În sfârşit, zi-i mai departe. Care-i întrebarea?

— Un tată nu trebuie făcut răspunzător pentru păcatele copiilor săi, domnule moşier. Fiica mea m-a părăsit. Acum este departe. Am văzut-o la Londra într-un teatru. Şi ea m-a văzut pe mine, şi a văzut-o şi pe soră-sa, care mă însoțea. A dispărut. Este foate dureros pentru un om să vorbească aşa despre cei care sunt sânge din sângele lui. A dispărut. A plecat, deşi ştia că tatăl ei o aşteaptă cu brațele deschise. Era însoțită de fiul dumneavoastră.

Moşierul bătea cu degetele în brațul fotoliului. Privea în sus, preocupat, ca şi cum ar fi aşteptat să urmeze întrebarea, dar simțind ochii fermierului ațintiți asupra lui, strigă iritat:

— Ei, şi ce mă priveşte asta pe mine?

— Ce vă priveşte pe dumneavoastră?

— Ai de gând să mă faci răspunzător pentru purtarea fiului meu? Fiul meu este o lichea, toată lumea ştie asta. I-am plătit o dată datoriile, şi am terminat cu el. Nu veni la mine pentru el. Dacă există vreun blestem mai mare decât guta, acela este un fiu.

— Fata mea, spuse fermierul, este carne din carnea mea, sânge din sângele meu, şi trebuie s-o găsesc. Am venit aici cu rugămintea de a-i cere fiului dumneavoastră să-mi spună unde poate fi găsită. Lăsați-mă pe mine să mă descurc cu tânărul ăsta – lăsați-l pe mâna mea! Îmi vreau fata.

— N-am de unde să ți-o dau, răcni moşierul, chinuit deodată de ambele sale blesteme. De ce vii la mine? Nu sunt răspunzător de faptele unui ticălos. Îmi pare foarte rău

pentru dumneata, dacă vrei să ştii. Pretinzi că fiul meu a răpit-o de la dumneata de-acasă?

— Nu spun asta, domnule Blancove. Eu îmi caut fiica, şi am văzut-o împreună cu fiul dumneavoastră.

— Foarte bine, foarte bine, spuse moşierul, asta-i confirmă obiceiurile; mai mult nu pot spune. Dar ce amestec am eu în toată povestea aceasta?

Fermierul, neajutorat, îşi îndreptă privirea spre Robert.

— Nu, nu, continuă să turuie moşierul, aici nu-i loc nici pentru intermediari, nici pentru interpretări. Problema e între noi doi. Te-am ascultat. Fiul meu – fiica dumitale. Dumneata ai o fată care... îmi pare rău că s-a-ntâmplat aşa... a greşit. Eu am un fiu care n-a mers niciodată pe drumul cel drept. Nu-i nicio mângâiere pentru mine, crede-mă. Dacă ai vedea notele de plată şi scrisorile pe care le primesc... dar nu mă plâng niciodată vecinilor. Părerea mea, Fleming, dacă vrei un sfat, este că cel mai bine ar fi să-ți ții gura. Nu bate toba. Bârfa vecinilor, am simțit-o pe pielea mea, este lucrul cel mai greu de îndurat pentru un om pe care soarta l-a bătut destul dându-i copii.

Fermierul îşi înclină capul cu acea amară umilință care-l copleşea când primea loviturile soartei.

— În curând, nu voi mai avea niciun vecin, spuse el. N-au decât să vorbească. Nu vreau să vă plictisesc, domnule Blancove. Sunt un om zdrobit, dar vreau să-mi recapăt fiica pierdută şi, cerul mi-e martor, răspunzător sau nu pentru fiul dumneavoastră, trebuie să mă ajutați s-o găsesc. Poate că s-a măritat, după cum spune ea. Poate că nu. Dar eu trebuie s-o găsesc.

Moşierul luă repede o foaie de hârtie de pe masă şi începu să scrie.

— Poftim! – înmânând hârtia fermierului – iată adresa fiului meu, Banca Boyne, City, Londra. Du-te acolo, ai să-l găseşti cocoțat pe un scaun – şi o muştruluială bună n-o să-i strice. Ai permisiunea mea sinceră, te asigur, şi poți să i-o spui şi lui. *Banca Boyne*. Oricine îți va arăta unde se află. Este un funcționar nemernic, grozav de prețios, ce să-ți spun!

Scutură-l dacă trebuie!

— Păi, spuse fermierul, am fost deja la Banca Boyne. Lipseşte de la lucru, e plecat într-o vizită în Hampshire, după cum m-a informat un coleg; se pare că s-a dus la Fairly Park. Dar eu am venit la dumneavoastră, domnule Blancove, pentru că sunteți tatăl lui.

— Ei, şi acum, dragă Fleming, sper că mă consideri destul de pedepsit pentru asta.

Moşierul se ridică, strâmbându-se oribil.

Robert păşi înaintea fermierului.

— Scuzați-mă, domnule, spuse el – deşi moşierul se încruntă cumplit la auzul glasului său – după cum vedeți, e o chestiune prea urâtă ca s-o mai discutăm. E vorba de prestigiul domnului Fleming, şi dânsul va părăsi meleagurile acestea dacă va socoti de cuviință; dar în public nu puteți despărți numele dumneavoastră de cel al fiului dumneavoastră – şi vă cer scuze pentru libertatea ce mi-o iau de a menționa aceasta. Iar fiul dumneavoastră are ghinionul de a fi prea bine cunoscut în unele locuri unde a stat încartiruit pe vremea când era ofițer la cavalerie. Afacerea aceea cu bijutierul...

— Cum?! exclamă Blancove, tulburat.

— Să vedeți, domnule, cunosc toată povestea pentru că eram soldat în regimentul pe care fiul dumneavoastră, domnul Algernon Blancove, l-a părăsit; iar numele lui, dacă-mi pot permite să remarc, nu suportă să fie trâmbițat. Ce vină are față de domnul Fleming, încă nu putem spune; dar dacă domnul Fleming îl găseşte vinovat de vreo jignire, fiul dumneavoastră va trebui să tragă consecințele până la capăt. Se înțelege de la sine că vom primi orice sfat bun. Domnul Fleming a apelat la dumneavoastră, gândindu-se nu numai la el, ci şi la dumneavoastră. Poate să-şi găsească prieteni care să-i dea sfaturi şi chiar să-l ajute.

— Vrei să insinuezi, domnule, – tună moşierul – că poate găsi duşmani de-ai mei, ca individul acela infernal care poartă titlul de preacucernic, acolo, în sat? Destul, destul; aici e vorba de o constrângere. Strângeți un şurub.

— Da, domnule, strângem un şurub, spuse Robert cu răceală.

— În felul acesta nu veți căpăta niciun bănuț.

Robert simți cum i se urcă sângele în obraji.

— Nu vă doriți nici pe jumătate atât cât vă doresc eu acum să fiți tânăr, spuse el.

Moşierul se repezi la cordonul soneriei, dar Robert îl opri.

— Plecăm şi singuri, nu e nevoie să ne conducă nimeni. Dar, ia seama, domnule Blancove. Ai insultat un bătrân aflat în nenorocire; vei suferi pentru asta, ca şi fiul dumitale, care este un nemernic vrednic de deportare. Crezi că domnul Fleming a venit la dumneata pentru bani. Uită-te bine la bătrânul ăsta al cărui singur păcat este că-i prea cumsecade: a venit numai pentru a-l ajuta să-şi găsească fiica, cu care puşlamaua dumitale de băiat a fost văzută în ultima vreme, şi dumneata ai fi în stare să juri c-a venit să te jefuiască. Moşierule, nu-ți dai seama că eşti doar o javră îmbuibată, deşi te crezi un gentleman? Anglia e o țară minunată, dar dumneata faci din ea un infern pentru oamenii cu suflet. Stai jos acolo, şi nu care cumva să-mi ieşi vreodată în cale, dumneata sau oamenii dumitale; spune o singură vorbă servitorilor înainte de a fi ieşit noi din cameră, şi am să-i aştept în hol, ca să le povestesc toată tărăşenia. Am să fac Wrexby-ul să-ți pută în nas atât de tare, încât să fii fericit să zbori de aici. Domnule Fleming, aici nu mai avem ce căuta; partida se joacă în altă parte.

Când Robert îl luă de braț pe fermier pentru a părăsi teritoriul inamicului în mod demn, moşierul, al cărui chip exprimase, rând pe rând, uimire şi furie, îi opri cu un strigăt. Spuse că el se adresase domnului Fleming şi nu bădăranului pe care fermierul îl adusese acolo; apoi, întrebă foarte calm ce ar putea să facă pentru el, ce măsuri să ia ca să-l ajute să-şi regăsească fata. Modest, Robert stătea deoparte, în timp ce fermierul se străduia să explice cazul în câteva fraze; în cele din urmă, moşierul îl asigură că, dacă-l va lăsa piciorul (era o referire aproape patetică la durerea sa), va merge la Fairly a doua zi şi-i va cere personal fiului

său să aranjeze lucrurile, atât cât îi va sta în putință, deşi nu se simțea deloc răspunzător pentru nebuniile tinerei sale odrasle.

Speriat oarecum de cele ce spusese fermierul despre Dahlia – cum că, după propria ei declarație, se măritase –, era cu atât mai nerăbdător să-l vadă pe Algernon. Ținea să audă adevărul din gura propriului său odor, pe care îl stigmatiză din nou, considerându-l un teribil blestem, ca şi guta lui; dar, ambele îl priveau pe el. Când moşierul îl sfătui, spre binele lui, să nu-şi trâmbițeze nenorocirea în fața întregii parohii, fermierul se înclină:

— Nu sunt eu omul care să facă aşa ceva; dar nu ştiu de unde s-a iscat atâta bârfă. Despre, despre...

— Despre fiul meu? exclamă moşierul.

— Despre fiica mea!

— Oh! bine, bună ziua, răspunse moşierul ceva mai liniştit. Am să mă duc la Fairly, mai mult nu-mi poți cere.

După ce ieşi din casă şi nu mai putea fi auzit, fermierul îl mustră pe Robert pentru modul pripit în care procedase cu moşierul şi sublinie faptul că el, fermierul, fiind răbdător şi paşnic, îşi atinsese scopul. Robert râse îngăduitor.

— Nu te mai recunosc, repetă fermierul de câteva ori, nu te mai recunosc.

— Da, poate că m-am schimbat puțin, încuviință Robert. Trebuie să-ți cer un concediu. I-am spus şi Rhodei că, dacă Dahlia poate fi găsită, o voi găsi, dar nu stând aici. Dă-mi trei săptămâni. Pământul doarme. Nici dac-ar vrea, jupân Gammon n-ar putea să întoarcă o brazdă greşit. N-are nimic de făcut.

— Jupân Gammon e un bătrân cum rar întâlneşti, spuse fermierul cu emfază.

— De acord. Altfel, cum ar exista atâtea ferme înfloritoare!

— Haide, Robert; ai fost aspru cu bătrânul; ar trebui să înveți să ierți.

— Aşa am să şi fac. O lovitură zdravănă e cel mai bun mijloc de a deveni caritabil. Aş ierta pe moşier şi pe mulți alții, dacă i-aş avea în fața pumnilor mei.

— O ierți pe fiica mea Rhoda pentru că te-a respins?

Robert își supse obrajii.

— O iert. Numai că refuzul ei îmi stârnește setea, atâta tot.

Când ajunseră la fermă, Fleming își aminti de acest lucru:

— Berea noastră nu e cine știe ce, Robert, se scuză el; dar Rhoda îți va aduce o cană s-o încerci, dacă vrei. Rhoda, lui Robert îi este grozav de sete!

— Să aduc? întrebă Rhoda, așteptând încuviințarea lui.

— Nu mi-e sete, răspunse Robert. Știi doar că de când am pus piciorul în casa asta am ocolit toate băuturile. Dar eu când beau – ridică el glasul care venea din inimă –, beau zdravăn și trebuie să fie ceva tare. Îți mulțumesc foarte mult, domnișoară Rhoda, că ești atât de bună și-mi oferi ceva care să-mi astâmpere setea; dacă nu poți să-mi dai o altă băutură, nu mă plâng; tatăl dumitale are dreptate, e destul de slabă, și nu mi-ar stinge setea nici de-aș bea până ce Gammon ar uita să se mai gândească la mâncare.

Apoi, o anunță că va pleca în curând.

Fermierul se trânti, mut și deznădăjduit, pe scaunul lui de lângă foc. Deasupra casei plutea o umbră, iar cei dinăuntru își vedeau tăcuți de treburile lor obișnuite, ca și cum ar fi presimțit norul aducător de furtună. Robert plecă la gară înainte de apusul soarelui. Rhoda simți invidia femeii față de libertatea bărbatului, nesilit să-și mistuie durerea, în taină, într-o casă care-i alimentează suferința.

Capitolul XVI

La Fairly Park

FAIRLY, REŞEDINȚA LORDULUI Elling, în Hampshire, se află pe malul râului Warbeach. E un castel alb, situat în mijlocul unor stejari mari, de unde vara se văd pânzele, iar în timpul iernii catargele a numeroase iahturi. Când se adunau oaspeții – în timpul sărbătorilor de iarnă – totul era lăsat în seama fermecătoarei doamne Lovell, care o scutea astfel pe stăpâna casei, suferindă, de multele şi serioasele griji legate de primirea musafirilor, îndeplinindu-şi fără efort obligațiile. Sub patronajul ei, casa se umplea de lumină şi, dacă reuşea să încânte tineretul, trebuie să recunoaştem că doamna Lovell îi satisfăcea în egală măsură şi pe ceilalți, ale căror laude atârnau mai greu în balanță.

După mărturisirea pe care tânărul avocat fusese silit s-o facă vărului său, Edward şi Algernon plecară împreună la Fairly; Sir William Blancove urma să sosească şi el acolo, iar Edward acceptase invitația doamnei Lovell numai la cererea insistentă a tatălui său. Având unele îndoieli în privința atitudinii verişoarei lui față de el, Edward îşi descărca sufletul, ironizând amabilitățile la care trebuia să se aştepte şi folosea mitologia pentru comparații disprețuitoare, în vreme ce Algernon o apăra cu dârzenie, utilizând o ploaie de superlative. Stârnit de vărul său, se socotea îndreptățit s-o apere; pretenția lui fiind acceptată încetul cu încetul de Edward – de care considera că nu mai trebuie să se teamă, având-l la mână – îşi manifestă slăbiciunea printr-o costisitoare piatră prețioasă pe care intenționa s-o dăruiască

doamnei Lovell. Era un opal încrustat într-o cruce care atârna de un colier; un opal într-adevăr minunat, în care se întâlneau sclipirile tuturor pietrelor cunoscute; avea reflexe roşii, verzi, galbene; smaragdul, ametistul, topazul, ca şi rubinul se îmbinau în aceeaşi piatră; era uneori străbătut de lumini ca fulgerul, alteori aţipea într-un fel de nor lăptos, impasibil, feciorelnic parcă.

— O să-i stea bine, observă Edward.

— Am vrut ceva care să iasă din comun, spuse Algernon, ţinând piatra-n mână în aşa fel încât reflexele să-i joace în faţa ochilor.

— Frumoasă piatră, continuă Edward.

— Găseşti?

— Într-adevăr, foarte frumoasă.

— E un Arlechin.

— Spre a fi oferit Colombinei!

— Ştii, Arlechinul e una dintre cele mai rafinate pietre preţioase. Poate că-ţi plac mai mult cele cu ape? Aceasta a sosit recent din Rusia. E o garnitură pe care am pus ochii mai de mult. O voi completa pe parcurs. Vreau ca Peggy Lovell să poarte cel mai strălucitor opal din lume. E drăguţ, nu?

— E un opal splendid, spuse Edward.

— Îi place opalul, zise Algernon.

— O să priceapă numaidecât ce urmăreşti.

— Ce vrei să spui? Să fiu al naibii dacă ştiu ce urmăresc, Ned.

— Nu cunoşti semnificaţia cadoului tău?

— Habar n-am.

— O! oferindu-i-l, vei deveni un Oriental.

— Pe dracu voi deveni!

— Înseamnă „Eşti cea mai frumoasă văduvă din lume”.

— Aşa şi e. Deci, n-am greşit.

— Şi, în plus, eşti o văduvă mândră, care nu greşeşte niciodată, care merge pe drumul cel drept. Eşti totul pentru toţi, nici pe jumătate atât de inocentă cum pari; eşti verde ca gelozia, roşie că iubirea, galbenă ca invidia şi porţi albul unei

fecioare, când ar trebui să roşeşti ca o păcătoasă. Pe scurt: n-ai nicio inimă şi pretinzi că posezi jumătate de duzină, eşti lipsită de o culoare precisă şi te joci cu toate nuanțele; eşti o văduvă necruțătoare, asta eşti. Un dar într-adevăr grăitor, Algy.

— Doamne, dacă înseamnă într-adevăr toate astea, pot fi mândru de alegerea făcută, zise Algernon. Opalul înseamnă deci văduvie?

— Desigur.

— Atunci e bine. Presupun că are de gând să rămână astfel, pentru că i s-au făcut o mulțime de propuneri. Dacă m-aş căsători cu o fată, nu mi-ar place nici pe jumătate cât Peggy Lovell. Ea m-a lecuit de toate femeile. Când sunt cu ea, nu mă simt niciodată ca un prostănac, şi are – Doamne! – un fel de a se uita la mine care mă face să-mi dau seama că-mi cunoaşte gândurile şi nu e supărată. Dar, în definitiv, ce rost are să mă gândesc la ea? Ea n-ar pleca niciodată în colonii, ca să trăiască într-o colibă de butuci şi să prepare brânzeturi, în timp ce eu, călare, aş trudi adunând cirezile.

— Nici eu nu cred, spuse Edward apăsat, nu cred nici eu.

— Afară de asta, eu nu voi avea niciodată bani. Blestemați fie părinții avari. E îndoielnic dacă voi intra vreodată în posesia proprietății din Wrexby. Nu există niciun act de moştenire. Îndrăznesc să cred că mai degrabă voi deveni moştenitorul nervilor şi ai gutei stăpânului. Va proceda după bunul său plac. Găsesc asta groaznic de nedrept.

Edward întrebă cât costase opalul.

— Oh, nimic, spuse Algernon, adică eu nu plătesc niciodată bijuteriile.

Edward era curios să afle cum reuşise să-l obțină.

— Păi să vezi, explică Algernon, ei, bijutierii, – am vreo doi-trei la dispoziție – îmi cunosc situația şi se bizuie pe perspectivele mele. Dacă lor le place, nu văd nimic rău în asta. Mă uit la sipetele lor şi spun „N-am niciun ban”, iar ei îmi răspund: „Nu vă faceți griji”, şi eu nu-mi prea fac. Înțelegerea e să le plătesc când voi moşteni.

— Guta sau proasta dispoziție?

— Ei, drace, dacă nu moştenesc altceva, o să le dau cu vârf şi îndesat din amândouă. E un sistem bun, Ned, care permite unui tânăr ca mine să treacă prin cei mai frumoşi ani ai vieții sale – adică anii tinereții – fără să-l frământe neplăcerile sărăciei. Poți face daruri, poți purta un ac la cravată sau un inel care-ți ia ochii. Arăți bine şi te faci agreabil, n-am de ce să mă plâng în privința asta.

— Cu alte cuvinte, bijutierii au înființat o instituție menită să îndrepte greşelile soartei.

— Oh! N-ai decât să mă ironizezi, dacă-ți face plăcere, spuse Algernon. Eu ştiu doar că, uneori, nu mi s-ar fi dat pe credit nici cinci lire dacă nu eram îmbrăcat ca un gentleman. În locul tău, Ned, i-aş cere mâna fermecătoarei Peggy mâine dimineață în zori. Nu trebuie s-o lăsăm să plece din familie. Dacă n-o pot avea eu, măcar să fie a ta.

— În primul rând, uiți piedicile, zise Edward, întunecându-se la față.

— Ei, lasă, totul se poate aranja, îl încurajă Algernon. Nu uita, Ned, că tu vei avea douăzeci de mii pe an ca nimic, vei intra în Parlament, vei da recepții şi o femeie ca Peggy Lovell ar urzi de minune intrigi pentru tine.

— Sunt mai mult decât convins de asta, murmură Edward.

— Cât despre fata aceea drăguță, continuă Algernon, dar Edward îi interzise cu severitate să vorbească despre Dahlia. Dorea ca, în timpul acestei vacanțe, să închidă trecutul îndărătul unei porți ferecate. În fața acestei dorințe, Algernon dădu dovadă de multă înțelegere şi-şi manifestă anticipat entuziasmul pentru viața fără griji care-i aştepta la Fairly Park; două-trei săptămâni, poate chiar o lună întreagă, în care vor duce cea mai grozavă viață cu putință, cu cai de rasă, mâncăruri rafinate, vinuri rare, societate aleasă, toate la discreție şi, în plus, o splendoare de femeie care va dirija şi va pune la punct totul. Edward se prefăcu că zâmbeşte disprețuitor acestei perspective dar, în realitate, dintre ei doi, el era cel mai însetat de o asemenea viață.

Ajunseră la Fairly tocmai la timp ca să se schimbe pentru

masă. În salon, doamna Lovell făcea pregătiri pentru primirea lor. Îl privi pe Edward cu o imperceptibilă jumătate de secundă mai mult decât s-ar fi cuvenit în asemenea împrejurări – una din acele priviri care nu spun nimic când nu există nicio apropiere spirituală între doi tineri, dar exprimă atâtea atunci când ea există. Lui Algernon, care o vedea acoperită de pietre prețioase, îi oferi doar degetele. La dreapta ei se afla Sir John Capes, vechiul admirator, un bătrân gentleman alb ca laptele, cu degete sprintene, care juca rolul de Apolo față de Dafne a lui şi-şi pierduse răsuflarea. Lord Suckling, băiat solid şi paşnic în acelaşi timp, stătea în stânga doamnei Lovell, gata să-i prindă mâna la prima şoaptă de încurajare, la cel dintâi prilej. O foarte micuță tânără de şaptesprezece ani, domnişoara Adeline Gosling, tremurând de timiditate sub o aparentă degajare, fu dată în grija lui Edward spre a o conduce la masă, unde el o neglijă fără niciun scrupul. Tatăl său, Sir William, era de asemenea prezent, ca şi lordul Elling care-l considera înzestrat cu inteligență şi darul conversației. Stimulat de renumitul vin al gazdei (simplul renume al unui vin te inspiră), Edward se grăbi să strălucească. Avea vocația epigramei şi, deşi prozaică în mod obişnuit, mintea lui devenea inventivă şi amuzantă când se angaja într-o dispută. La o masă unde vorbirea aleasă este prețuită, triumfurile unui orator excelent nu trebuie disprețuite nici de uriaşa lăcomie a monstrului Vanitate. Timp de un an, Edward se înstrăinase de această lume. Înainte ca fripturile să apară pe masă şi şampania să treacă pe la fiecare, simți că era din nou acasă şi că îndepărtarea de societate fusese o nebunie. Resimți bucuria şi vigoarea unei ființe reîntoarse în elementul ei. Dar, de fapt, de ce o părăsise? De pe acum privea înapoi spre Dahlia ca de la o distanță uimitor de mare. Ştia că ceva trebuia limpezit, ceva scris în cartea faptelor trebuia şters; lăsa impresia că făcea acest lucru în timp ce-şi bea vinul spumos şi se asculta vorbind. Se gândi că niciun bărbat de la masa aceea n-ar fi socotit câtuşi de puțin serioasă legătura lui. Una e o doamnă, şi alta o fată din clasa

Dahliei. Nu putea să şi-o imagineze pe ea acolo, şi numai gândindu-se la acest lucru se simți stingherit. Cum îi mai disprețuia el pe oamenii aceştia! Mai ales pe tineri, pe care-i considerase nişte laşi imbecili atunci când auzise părerile lor despre femei şi cum se purtau cu ele. Totul se schimbase. Dimpotrivă, acum îşi imagina că ei l-ar disprețui, dacă ar şti că se simte legat printr-o sfântă obligație de fiica unui biet fermier.

Dar el trebuia să afle un lucru: de ce Sir William insistase atât de mult să se întâlnească cu el acolo. Dorea oare să-l împace cu doamna Lovell? Bunul Simț îl făcu să respingă pe loc această idee. Sir William îi lăuda înțelepciunea şi tactul, îi admira frumusețea, dar Edward îşi amintea că evitase să-şi exprime opinia despre caracterul ei. Apoi, Sir William nu era omul care să-şi îndemne fiul la o căsătorie cu o femeie ca doamna Lovell. Observase că, deseori, tatăl lui se sfătuia cu frumoasa văduvă. Edward râse la ideea că seriosul senior fusese el însuşi fermecat, fără să o mărturisească, până ce descoperi că micuța domnişoară pe care o condusese la masă în prima zi era o moştenitoare; din acest indiciu, ca şi din altele, deduse exact intențiile tatălui său. Dar acea revelație făcea şi mai de neînțeles purtarea doamnei Lovell. Se putea oare da crezare faptului că sprijinea, cu toată iscusința ei de femeie, planurile lui Sir William? Edward gândi: „A devenit oare atât de indiferentă față de mine, încât a început s-o preocupe viitorul meu?" Se hotărî s-o pună la încercare. Începu s-o curteze pe Adeline Gosling. Dar orice ar fi făcut, nu izbutea să tulbure bunăvoința doamnei Lovell. Când stabilea locurile oaspeților, îi aşeza întotdeauna pe ei doi împreună. Şi, într-adevăr, părea suficient de indiferentă ca s-o preocupe viitorul lui. Experiența lui Edward era prea săracă pentru a înțelege toate subtilitățile comportamentului femeilor în general şi al văduvelor în special. Toate părțile interesate îndeaproape păreau să sprijine cu atâta stăruință formarea cuplului lor, încât Edward începu să se simtă stânjenit. Doamna Lovell îl aşeza nu numai alături de firava moştenitoare, ci şi lângă mama

copilei, declarându-i lui Algernon că totul mirosea prea mult a căsătorie ca să corespundă aspirațiilor unui intelectual.

— Atunci, dacă ție nu-ți place fata, deschide-mi mie drumul, zise Algernon. Toarnă-i baliverne despre mine. Spune-i că am o mulțime de calități, deşi nu le exteriorizez. Între tine şi Peggy Lovell jocul s-a sfârşit, asta e clar. Nu te iartă, băiete.

— Măgarule! mormăi Edward căruia intuiția îi spunea că fusese pe deplin iertat.

Pentru el, unul din farmecele vieții de la țară îl constituia faptul că nimeni nu se plângea. Nimeni nu-l privea cu reproş. Dacă o doamnă era palidă şi rezervată nu se răzbuna pe el şi nu aştepta să fie măgulită. Vedea în jurul lui numai fețe radioase care nu manifestau oboseala aceea tristă a anilor, ca drăgălaşul, dar întunecatul chip din odăița londoneză cu care îşi împletise destinul. De aceea era vesel. Sfârşise parcă un capitol sumbru şi începuse unul nou, luminos. Tinerii îşi închipuie cu prea multă uşurință că-şi pot permite acest lucru, că o legătură se poate desface instantaneu şi fără urmări, după toane. Spunând „ah, ce prost am fost", ei cred că au pus capăt prostiei. Un sentiment uman, odată sădit, revine mereu şi ne obligă să ținem seama de el. Nemurirea noastră constă în ceea ce săvârşim, nu în ceea ce suntem. Comod, tineretul gândeşte altfel.

Într-un conac bine pus la punct şi condus de o preafrumoasă doamnă, zilele se scurg ca în ritmul unui vals, în vârtejuri armonioase care abia tulbură apele, ca nişte cristale aruncate în oceanul Timpului, fără a lăsa ceva scris în cartea lui. Totul se desfăşoară lin. Nimic nu supără. După ce-ai luat masa, nu ți se prezintă nota de plată. Ți se serveşte frumos mâncarea, cei ce ți-o aduc nu te lovesc cu coatele. Este o Arcadie civilizată. Cu o singură condiție: să nu-ți doreşti nimic, pentru a nu jindui la altceva. Primeşte cu umilință drepturile care ți se acordă la intrare. Lasă deoparte pasiunile când treci pragul. Respiră şi înghite, acestea sunt îndatoririle care trebuie să-ți călăuzească comportamentul;

cu alte cuvinte, condiția elegantă a animalului, în acest ținut încântător, este de aşa natură, încât spiritul uman se simte strivit. Edward respira şi înghițea, neîncălcând niciodată codul decât prin discuții. Niciun alt tânăr nu putea să intre în bibliotecă fără a fi luat în zeflemea de cei vârstnici; în felul acesta, se bucura de privilegiul de a auzi toate bârfele, iar cinismul lui natural avea din plin cu ce să se hrănească. Era, mai mult decât îşi dădea seama, o şcoală pentru el. Instalați comod în fotoliile lor, veteranii se arătau preocupați mai mult de aspectele spirituale ale vieții decât de materialitatea ei. Îşi trăgeau înțelepciunea din experiența trecutului: prezentului nu-i ofereau decât senzațiile lor. Greşeala tineretului este că nu înțelege acest lucru când îi aude vorbind pe bătrânii gentlemani.

În a treia dimineață a şederii lor la Fairly, Algernon intră în camera lui Edward cu o scrisoare în mână.

— Poftim! Citeşte! spuse el. Asta nu mai e ghinion, e de-a dreptul persecuție diabolică! La naiba! Cum se poate, doar am luat o trăsură închisă până la gară. M-ai văzut şi tu coborând din ea. Pot să jur că niciunul din creditorii mei nu ştia c-am plecat din Londra. Cred că indivizii ăia care dau pe credit au spioni la fiecare cap de linie. N-or să-mi dea pace nici trei zile. Un lucru ca ăsta poate să dezguste pe orice om civilizat, zău că da!

Edward căută ştampila poştei.

— N-a fost trimisă prin poştă, remarcă el.

— Nu, o fi fost adusă de vreun blestemat portărel care mă vânează.

— În general, portăreii nu se ocupă de somații.

— Vrei să citeşti odată? strigă Algernon.

Scrisoarea suna astfel:

„Domnule Algernon Blancove,

Cel ce scrie aceste rânduri are de gând să profite de primul prilej pentru a vă întâlni şi a vă preveni că va trebui să răspundeți la întrebările lui prin «Da» sau «Nu» şi să vorbiți cu mâna pe conştiință. Respectul atitudinii lui față de

dumneavoastră, ca un gentleman ce sunteți, va depinde de asta".

Algernon urmări privirea vărului său până când acesta citi ultima literă.

— Ei, ce părere ai? îl întrebă el nerăbdător.

Edward se încruntă. Stăpânindu-şi unele gânduri negre ce-i trecură prin minte, răspunse:

— Ei bine, eu cred că portăreii şi-au îmbunătățit mult felul de a se purta şi-ți demonstrează că s-au hotărât să țină pasul cu epoca aceasta de progres universal. Nimic nu poate fi mai reconfortant.

— Dar ce mă fac dacă individul îmi iese în cale?

— Îl ignori.

— Dar dacă susține că mă cunoaşte el pe mine?

— Te ignori şi pe tine.

— Ei da, dar ia stai! Dacă pune mâna pe mine?

— I-o dai la o parte.

— Şi dacă nu vrea să plece?

— Îl loveşti cu cravaşa.

— Crezi că-i vorba despre o datorie? Nu?

— Evident, vrea să te intimideze.

— Am să-l anunț că marele Edward Blancove nu poate fi intimidat. Îmi dai voie să-ți împrumut numele, nu, bătrâne Ned? Şi eu te-am ajutat când ai fost la ananghie. Mi-e imposibil să plec de la Fairly. E prea plăcut să fii în preajma doamnei Lovell.

Edward zâmbi deosebit de prietenos, iar Algernon plecă foarte mulțumit de vărul său.

Capitolul XVII

Un mic fermier de viţă veche

LA MAI PUȚIN DE O MILĂ DE Fairly Park se afla pământul unui alt mic fermier, cu totul deosebit. Omul din Hampshire devenise celebru în profesia lui; era al cincilea descendent al unei familii care cultivase cu profit sigur un mic domeniu de o sută şaptezeci de acri şi, într-un fel, făcuse din Sutton prototipul fermei perfecte pentru întregul ținut. Monarhul îi analizase încântat porcii şi luase de la Jonathan Eccles lecții de agricultură, fapt de care acesta se amuza adesea cu mândrie. În schimbul serviciilor ce-i fuseseră aduse, prințul transformase un radical convins într-un regalist devotat. Pe pereții camerei sale de oaspeți atârnau, înrămate, scrisori trimise de prinț, care-şi exprima mulțumirile pentru unele soiuri de semințe şi pentru sfaturile utile primite – adevărate scrisori-autograf de cea mai mare valoare.

Cu toate că Jonathan Eccles nu-şi mai încăpea în piele de mândrie, vedea la orizont nori de amărăciune încă necunoscuți până atunci. Fiindcă avea un fiu, un diavol împielițat, un sălbatic fără pereche, care nu simțea nicio atracție pentru viața de fermier şi-şi rostise răspicat hotărârea de a nu duce mai departe tradiția neamului Eccles la ferma Sutton, fugind într-o bună zi de acasă şi înrolându-se în armata britanică.

Scrisorile înrămate deveniră obiecte de tristă reverie când Jonathan înțelese că pentru nimeni după el acestea nu vor mai constitui un motiv de fală şi un stimulent. Scopul omului este să urce cât mai sus, dar cel mai trist lucru din

lume este să simți că ai ajuns la capătul drumului şi dincolo nu se mai află nimic. Domnul Eccles ridică din umeri cu toată filosofia de care era în stare, extinzându-şi dezamăgirea personală asupra întregii țări, a cărei agricultură, spunea el, se afla la pământ. „O să ne întreacă yankeii ăia." Dădea bătrânei Anglii douăzeci de ani de continuă înflorire (datorită dinamismului generației actuale), după care, spunea el, yankeii vor inunda piețele de desfacere. Nu vor mai exista în Marea Britanie păşuni verzi, animale bine hrănite, lanuri aurii de grâu, ci doar o pâclă uriaşă de fum pretutindeni, pământ negru sub aburi negri şi chipuri înnegrite. În douăzeci de ani, Anglia, acoperită de funingine, urma să devină o gigantică uzină, până ce yankeii aveau să o întreacă şi aici. Dincolo de această epocă, Jonathan Eceles nu se mai ostenea să facă vreo profeție, mulțumind Domnului că atunci va fi pe lumea cealaltă. Decăderea imperiului trebuia să se producă prin vărsare de sânge. Jonathan era de acord că, înainte de a se prăbuşi, cei atinşi de criză se vor bate cu înverşunare.

Pentru acest blestem uriaş, Anglia trebuia să mulțumească tânărului Robert, fiul rătăcitor al lui Jonathan.

Trecuseră doi ani de când Robert moştenise o mică sumă de bani de la o mătuşă şi – aşa cum presupunea, cu amărăciune, fermierul – o risipise. Se uita tocmai la nişte uriaşi pepeni de sămânță din grădina lui, care se încălzeau la razele soarelui de dimineață – noul nutreț inventat de el – , când se auzi strigat şi-l zări pe fiul său Robert în fața porții.

— Iată-mă, domnule, strigă Robert de afară.

— Rămâi unde eşti, fu urarea lui de bun-venit.

Semănau ca statură, şi fel de a vorbi. Întrebarea şi răspunsul sunau ca două focuri trase de aceeaşi armă. Bătrânul – înalt, spătos şi musculos – reprezenta o copie căruntă a fiului, căruia, în timp ce vorbea, îi arunca priviri pline de dispreț pentru neglijența îmbrăcămintii. Cravata lui Robert flutura într-o parte, părul era nepieptănat, iar din buzunar îi atârna o batistă. Arăta ca fiul risipitor întors

acasă pentru a-şi cere partea, nu spre a se căi.

— De la distanță nu pot să văd cum arăți, spuse Robert, asumându-şi cu cutezanță privilegiul de a intra.

— Eşti beat? întrebă Jonathan, când Robert se apropie de el.

— Dă-mi mâna, tată.

— Răspunde-mi mai întâi: eşti beat?

Robert încerca s-o facă pe grozavul, dar simțea că apărea caraghios în fața bătrânului lucid, virtuos şi înzestrat cu nervi de oțel. N-avea niciun rost să se înfurie, ar fi fost stupid.

— Haide, tată, spuse el, zâmbind umil, cu înțeles; iată-mă, în sfârşit. Nu zic să tai vițelul cel gras şi să citeşti din Scriptură, dar dă-mi mâna. N-am făcut niciun rău nimănui, în afară de mie însumi. Blestemat să fiu dacă am făcut vreun lucru josnic, aşa că nu trebuie să te ruşinezi să strângi mâna fiului tău după o lungă absență.

Jonathan Eccles îşi ținea ferm ambele mâini în buzunare.

— Eşti beat? repetă el.

Robert se stăpâni ca să poată răspunde:

— Nu sunt.

— Bine, atunci spune-mi doar când te-ai îmbătat ultima oară.

— Frumoasă primire părintească! strigă Robert.

— Nu câştigi nimic ferindu-te de întrebări, domnule Bob, zise Jonathan.

Robert rosti pe un ton certăreț:

— Nu vreau să mă feresc de nicio întrebare.

— Foarte bine, atunci, când te-ai îmbătat ultima oară? Răspunde-mi la asta.

— Noaptea trecută.

Jonathan îşi scoase o mână din buzunar ca să se plesnească peste picior.

— Aş fi putut să jur!

Toată siguranța de sine a lui Robert dispăruse într-o clipă. Acum stătea în fața tatălui său ca un osândit vinovat.

— Ştii doar că nu spun minciuni. *Am fost* beat noaptea

trecută. N-am putut să mă abțin.

— N-a putut băieţelul!

— Am fost beat noaptea trecută. Spune-mi că sunt o bestie.

— N-o să-ți spun! exclamă Jonathan, cu o voce care suna ca o apărare față de această acuzație josnică de brutalitate.

— Atunci, spune-mi că sunt mai rău decât o bestie, strigă Robert, exasperat. Îți dau cuvântul meu că nu mi s-a mai întâmplat să mă aflu în starea asta de mai bine de un an şi ceva. Noaptea trecută am fost nebun. Nu pot să-ți spun de ce. Am crezut că mă lecuisem, dar mi-am simți mintea tulburată şi parcă un val mă împingea în vâltoare, aşa am simțit. Haide, tată, nu mă face să înnebunesc din nou.

— Unde ai băut? întrebă Jonathan.

— Am băut la „Pilotul".

— Aha! Acum o să se vorbească acolo o lună despre „afurisitul ăla de bătrân Eccles, tatăl denaturat". Cât timp ai stat în cârciumă?

— Douăzeci şi opt de ore.

— Douăzeci şi opt de ore. Când pleci?

— Vreau să rămân aici o noapte.

— Şi altceva?

— Să-mi împrumuți un cal care ştie să sară gardurile.

— Zii mai departe.

— Şi douăzeci de lire.

— Oh! spuse Jonathan. Dacă ai fi atât de priceput la muncile fermei pe cât eşti de neobrăzat, ai deveni un agricultor de prima mână. Tocmai ce mi-am închipuit! Ce s-a ales de banii pe care mătuşa Jane a fost destul de proastă ca să ți-i lase moştenire?

— I-am cheltuit.

— Eşti dezertor?

O clipă, Robert păru că ascultă, apoi se făcu alb la față, se clătină şi începu să-şi frângă mâinile. Intoxicația cu alcool îi sleise puterile.

— Intră în casă, intră în casă, spuse tatăl său, oarecum îngrijorat, deşi mânia continua să-l stăpânească.

— O, fii liniştit în privinţa mea. Robert îşi lăsă braţele în jos. Sunt cam slăbit... teribil de slăbit, sunt... când tatăl meu mă întreabă dacă am săvârşit vreo mârşăvie, mă simt slab ca o femeie. Să dezertez? N-aş dezerta pentru nimic în lume. Ceva mult mai rău, asta e cel mai rău: n-am niciun ban – nu datorez nimic nimănui, dar n-am nicio lescaie.

— Şi nici n-ai să capeţi de la mine, i-o reteză scurt Jonathan. Stăteau tăcuţi faţă-n faţă.

O voce piţigăiată se auzi deodată de cealaltă parte a gardului, în dreptul boschetului de tisă din grădină.

— Hei, fermierule, ăsta-i tânărul rătăcit?

În clipa următoare, un vecin pe nume John Sedgett, intră pe poartă şi înaintă pe poteca grădinii.

— Ascultă-mă pe mine, zise el, e zarvă mare. Colo sus, la Fairly, s-a iscat un scandal. Oh! Bob Eccles! Bob Eceles, din nou acasă!

Domnul Sedgett îşi deşertă sacul cu bârfeli, chicotind voios. Avea o faţă slabă, ochi sticloşi şi-şi trăgea răsuflarea ca dintr-o fântână. Era gura-spartă a satului, care spiona peste tot ca să ducă vorba despre scandaluri şi bârfeli.

De când norocul îi adusese o a treia nevastă, femeie plină de energie şi pricepere, nu se mai ocupa de băcănia lui. Ea dirija totul, în timp ce el se învârtea de colo până colo, făcând legătura între oameni – o treabă importantă într-o regiune unde fiecare casă este izolată ca un castel.

— Ce naiba te-a apucat? strigă Jonathan la el.

Sedgett fu impresionat de protestul lui şi ceru iertare, dar, revenindu-şi, chicoti din nou.

— Vai, Bob Eccles! N-ai de gând să mai creşti? Şi chiar din prima zi în care te afli iar printre noi... Bine, Bob, tu, ca militar, ar trebui să-ţi cunoşti superiorii. Ştii, Stephen Bilton, vânătorul, spune, Bob, că tu l-ai tras jos de pe cal pe tânărul nobil; tu erai în picioare, el în şa. Ce n-aş fi dat să fiu acolo! Şi doamnele erau de faţă! Dumnezeu să ne ajute! Cu toate astea, îmi pare bine că te-ai întors. Pepenii ăştia ai fermierului sunt o invenţie minunată! Lumea vorbeşte în dreapta şi în stânga despre ei şi spune că Eccles este cel mai

bun fermier – Hampshire-ul ar trebui să fie mândru de el –, că face cât doi şi că pepenii lui sunt grozavi. Iar tu, Bob, te-ai întors ca să te ocupi de ei, nu-i aşa? Nu-i aşa, băiete?

— Da, am venit, domnule Sedgett, spuse Robert, şi stau de vorbă cu tatăl meu.

— Vai! Dacă aş fi ştiut, nu v-aş fi întrerupt pentru nimic în lume.

Sedgett se prefăcu că vrea să plece, dar Jonathan stărui să se descarce mai întâi de povestea care-i sta pe inimă, spunând:

— Lasă dracului introducerea, Sedgett! Ce s-a întâmplat acolo? Nimeni nu poate să-mi facă vreun rău.

— Sigur că nu, vecine; nici lui Bob, câtă vreme lucrurile se petrec între doi bărbaţi care stau faţă-n faţă. Pariez, trei contra unu, pe Bob Eccles! Îi bătea pe toţi când era copil. Dar, ştii, s-ar putea să aibă legea împotriva lui şi, atunci, pe toţi sfinţii! dacă e aşa, nimeni nu poate să se pună cu legea. În faţa legii, n-are rost s-o faci pe eroul. Legea stăpâneşte pe orice om în viaţă; şi e o lege în toate, vecine Eccles; ce zici, nu-i aşa? Prietenul dumitale, prinţul, i se supune ca şi dumneata, ca şi mine. Dar, desigur, ştii ce-a făcut Bob. Eu m-am amestecat numai ca să întreb de ce-ai făcut-o, Bob? De ce l-ai tras jos de pe cal pe tânărul gentleman? Aş fi dat oricât să fiu acolo!

— De asta sunt convins, spuse Robert.

— Grozav rachiu au ăia la „Pilotul”, replică Sedgett, veninos.

— Erai beat când te-ai repezit la tânărul acela? îl întrebă Jonathan pe fiul său.

— Nu, după aceea am băut, replică Robert.

— Rachiul „Pilotului” este o slabă consolare, observă Sedgett.

Jonathan era cât pe ce să-şi dea fiul afară pe poartă, dar prezenţa lui Sedgett îl sfătui să nu procedeze aşa, dacă nu voia ca faptele sale să devină cunoscute de toată lumea.

— Te-ai încăierat pe terenul de vânătoare? De ce? Ce cal călăreai?

Robert spuse că era pe jos.

— Pe jos, spui? Pe jos? repetă Jonathan, neputând să şi-l închipuie pe fiul său mergând pe jos pe terenul de vânătoare sau să înțeleagă neobrăzarea unui pedestraş care îndrăzneşte să atace un vânător călare. Erai pe jos? Pe dracu, erai pe jos! În picioare? Şi să tragi jos un om din şa?

Jonathan renunță să dezlege enigma. Întinse arătătorul spre Robert şi spuse pe un ton hotărât:

— Bagă de seamă, dacă l-ai atacat, trebuie să-i plăteşti despăgubiri. Pământul îmi dă banii, pământul mi-i ia, şi nicio secătură de beţiv nu va trăi din roadele lui. O încăierare pe un teren de vânătoare este o faptă antibritanică, să ştii asta.

— Aşa e, spuse Robert.

— Aşa să fie, vecine, spuse Sedgett.

Robert apucă brațul osos al ticălosului slăbănog şi-i porunci să spună tot ce ştia.

— O, nu mai ştiu nimic altceva decât ce v-am spus. Sedgett se răsuci pentru a scăpa din strânsoare, opunând o slabă rezistență; afară doar că i-ai ținut calul de căpăstru şi nu l-ai lăsat să plece, fiindcă tânărul gentleman nu vorbea ca un gentleman; şi... ah! nu mă strânge aşa tare...

— Spune tot ce ştii! strigă Robert.

— Şi tu ai spus, zice Steeve Bilton, tu ai spus „Unde e ea?”, ai spus tu, şi el s-a jurat, şi tu te-ai jurat, şi o doamnă a venit călare spre voi, şi tu ai tras de frâu, şi ea a poruncit ceva, şi gentlemanul a plecat, şi Steeve spune că ea a spus „Ruşine”.

— A fost cel mai adevărat cuvânt rostit în ziua aceea! Robert îi dădu drumul. Nu ştii prea multe, domnule Sedgett, dar de ajuns ca să mă decizi să-i explic totul tatălui meu, ceea ce, cu voia dumitale, am să şi fac.

— Chiar te rog, observă domnul Sedgett care accepta să fie acuzat că nu prea străluceşte la minte, numai să nu scape prilejul de a asculta povestea amănunțită a scandalului şi originea lui. Dar ceva mai precis decât o aluzie îl făcu s-o şteargă repede.

— Poştaşul n-o să-şi facă treaba mai repede decât o să bată Sedgett toba cu povestea asta la uşa fiecărei case din parohie, spuse Jonathan.

— Pot să spun doar că-mi pare foarte rău pentru dumneata. Robert îşi exprima căința, dar tatăl său îl luă la rost:

— Cine mă poate învinui pe mine? De dragul meu, zici? Sunt oare un prost? sau, cum spui tu, o „bestie"? Eu ştiu cum se comportă bestiile şi dacă ai şti-o şi tu, n-ai mai aduce vorba despre ele, ca să-ți justifici păcatele. Cine poate să-mi facă mie vreun rău? Te-ai certat cu tânărul acela pentru o femeie, l-ai lovit?

— Dacă încheieturile mâinii ar fi putut-o face, i-aş fi spulberat creierii.

— L-ai lovit şi ai ieşit învingător?

— Oricum, el a ieşit învins şi va mai ieşi.

— Atunci, dracu să te ia de prost ce eşti! De ce te-ai dus să te îmbeți? Aş fi înțeles-o dacă ai fi mâncat bătaie, înecă-ți amintirile atunci, dacă-ți place bălăceala asta scârboasă; dar de ce, când ai câştigat meciul, ca să spun aşa, să te arunci cu capul înainte într-o băltoacă de drojdie. Poate numai fiindcă eşti un idiot afurisit! Jonathan izbi aerul cu mâna, în semn că povestea depăşea puterea lui de înțelegere. Tună apoi din nou: De ce te-ai dus să bei?

— M-am dus, m-am dus... de ce m-am dus? Robert se lovi deznădăjduit cu palma peste frunte. Ce naiba am căutat? Cred că m-am dus fiindcă mă simt de parcă aş pluti pe mare. Nimănui nu-i pasă de mine. Sunt pe mare, fără un cârmaci care să mă călăuzească. Cred că asta e. Aşa că am băut. Am socotit că cel mai bine e să iau alcool la bord. Nu, altul a fost motivul, acum îmi aduc aminte: doamna aceea, cine o fi fost, a spus ceva care m-a jignit. Îl țineam pe individ sub ochii ei şi-l zgâlțâiam, deşi ea mă ruga să-l las. Atunci, ea a spus... dar am băut atât, că nu mai ştiu ce a spus.

— Hai, du-te în casă şi uită-te în oglindă, să vezi cum arăți, spuse Jonathan.

— Dar mai întâi dă-mi mâna, spuse Robert întinzând-o pe

a lui cu umilință.

— Nici dacă mă spânzură nu fac asta, spuse Jonathan, hotărât. Cât trăiesc, vei avea un pat şi un adăpost; şi o oglindă ca să te priveşti în ea; dar mâna mea este numai pentru oameni cumsecade. Mişcă-te, într-o direcție sau alta; alege. Văzând că Robert şovăie, adăugă: O să am mult mai mult respect pentru tine, dacă te duci la dracu de aici.

— Îmi pare rău că ai început să vorbeşti urât la bătrânețe, spuse Robert.

— Două cremene scapără scântei, băiete. Când păstrezi distanța, sunt destul de cumpătat la vorbă ca s-o mulțumesc pe mătuşa ta, Anne.

— Uite ce e, tată, am nevoie de dumneata, aşa că intru în casă.

— Fireşte că intri, replică Jonathan deloc nemulțumit de sinceritatea fiului său, la ce altceva mai e bun un părinte? Îți spun la ce trebuie să te aştepți: un zid de cărămidă; sari peste el, dacă poți. Să nu-ți închipui că ai să te întâlneşti acolo cu mătuşa Jane.

Robert nu se înțelesese niciodată bine cu mătuşa Anne, care îi făcea lui Jonathan menajul.

— Ştiu, sărăcuța de ea! Dumnezeu s-o binecuvânteze, acolo, în cer! strigă Robert.

— Fiindcă ți-a lăsat banii pe care i-ai aruncat pe băutură, nu-i aşa?

— Fiindcă s-a străduit din răsputeri să facă om din mine; şi era cât pe ce să reuşească, buna, draga, scumpa de ea! Cu banii ei m-a adus pe cel mai bun drum pe care l-am încercat până acum, binecuvântată fie-i inima, sau amintirea, sau orice poate binecuvânta un biet diavol de pe pământ la un înger! Dar ăsta sunt!

Agitația lui Robert se domolea sub un şuvoi de lacrimi.

— Haide, intră, spuse Jonathan, care considera beția drept cauza principală a umezirii ochilor unui bărbat. Cred că ai mai tras o duşcă şi azi-dimineață.

Robert intră în casă înaintea domnului Eccles, pe care-l înțelegea şi-l prețuia. În clipa în care avea să meargă pe calea

cea dreaptă, îl aştepta deplina iubire părintească, o călduroasă strângere de mână şi moştenirea fermei. Până atunci, Jonathan era dispus să-şi îndeplinească îndatoririle de părinte adăpostind, hrănind şi nefăcându-şi de râs în fața lumii copilul. Ar fi avut însă o părere mai bună despre el, dacă, de vreme ce tot trebuia să se ducă dracului, ar fi făcut acest lucru fără să-şi mai tulbure rudele; căci Jonathan îndura cu greu necazurile. Totuşi, nici prin cuvinte, nici prin ton, nu o îndemnă pe severa domnişoară bătrână, cunoscută sub numele de Anne, să-l dojenească pe rătăcitorul adus în casă, dojană care este întotdeauna plăcută auzului, atunci când doi cad de acord asupra caracterului josnic al unui al treilea ce le provoacă suferință. El spuse doar: „Uite, Anne, a venit Robert. N-a mâncat nimic azi."

— Dar, înainte de masă, i-ar place să facă o baie rece, spuse Robert întinzându-şi obrajii spre femeia semitransparentă, fără carne pe ea.

Mătuşa Anne îşi dezlipise buzele pregătindu-se să-i adreseze un „Da!" lui Jonathan, după ce-l inspectase pe Robert, tremurase la vederea acestuia şi repetase „Da!" ca să arate că a înțeles tot ce i s-a spus; dar când obrazul lui Robert se apropie de al ei, rosti un îngrozit „Nu!".

— Ai grijă să i se aducă ceva de mâncare, spuse Jonathan. Nu te obligă nimeni să săruți un bețiv...

— Un câine bețiv e cuvântul potrivit, îi sări în ajutor Robert. Câinii îşi pot permite. N-am văzut niciunul în starea asta, aşa încât nu-şi pot pierde demnitatea.

Vorbea nepăsător, dar în atitudinea lui se simțea mâhnirea. Când mătuşa Anne părăsi camera, exclamă:

— Pe legea mea! femeile te fac, printr-un fel al lor de a se purta, să te simți ca un câine. E o făptură evlavioasă. A mirosit diavolul din mine.

— Mai curând rachiul, răspunse tatăl lui.

— Ce să fac, am luat-o pe drumul ăsta, ăsta mi-e drumul! spuse Robert, suspinând.

— Nu ți l-am ales eu, spuse tatăl.

— Nu, tată, nu mi l-ai ales dumneata. Să munceşti din greu, să dormi bine, asta-i fericirea. Am cunoscut-o timp de un an. Dumneata eşti omul pe care l-aş imita, dacă aş putea. Întâi a venit diavolul; apoi rachiul. Am fost liniştit atâta vreme. Începusem să mă cred stăpân pe mine.

Se aşezase pe scaun şi, fără să-şi dea seama, străduindu-se să-şi netezească părul, mai mult îl răvăşea.

— Femeile au adus, cele dintâi, diavolul pe lume. Ele trezesc diavolul din noi şi atunci de ce...

Bătu cu pumnul în masă tocmai când mătuşa Anne se pregătea să întindă faţa de masă.

— Nu te speria, femeie, spuse Jonathan văzând-o că se dă îndărăt cu teamă. Bei prea mult ceai, dimineaţa şi seara, lua-l-ar naiba de ceai!

— Niciodată, niciodată nu m-ai certat până acum, Jonathan, îl întrerupse ea, pe un ton sever.

— Nu-ţi spun să-l iubeşti, dar serveşte-l. Atâta tot. Iar eu o să-mi văd de treabă. Pământul şi animalele – ele îţi dau răspunsul.

Robert ridică privirea.

— Pământul şi animalele! Sună ca nişte lucruri binecuvântate. Când o să mă mai duc la biserică, o să ştiu ce a simţit Adam. Du-te, tată. N-am să sparg nimic în casă.

— Nu pleci, nu-i aşa, Jonathan? îl imploră, tremurând, mătuşa Anne.

— Dă-i din ceaiul tău, fă-i-l tare; să bea cât poate, trebuie pus pe picioare, fu răspunsul lui Jonathan care, aruncând o privire uneia dintre scrisorile înrămate, ieşi, iar mătuşa Anne rămase singură cu tânărul cu chipul înroşit şi ochii rătăciţi, care reprezenta pentru ea o fiinţă ceva mai cumsecade decât diavolul în carne şi oase.

O oră mai târziu, Robert încăleca, îndreptându-se spre locul de întâlnire al hăitaşilor.

Capitolul XVIII

O adunare la Hanul „Pilotul”

O SINGURĂ NOAPTE PETRECUTĂ de Robert la hanul „Pilotul” fusese de ajuns pentru a reînsufleți, în satul Warbeach, reputația lui de odinioară; cel mai rezistent băutor şi cea mai simpatică puşlama dintr-un district de marinari, unde, într-o mare măsură, bărbăția se aprecia după capacitatea de a trage la măsea, aşa cum vapoarele sunt calculate după cantitatea de balast pe care o iau la bord. Bărbații din Warbeach simulau păreri de rău pentru faptul că Robert începuse să bea la fel de zdravăn ca mai înainte, iar femeile îl compătimeau sincer. Dar faima lui avea o strălucire nouă. Aşa cum primăvara trezeşte la viață florile, prezența lui Robert scotea la lumină isprăvile sale din tinerețe. Nu existase în tot ținutul un boxer mai puternic, un campion la toate jocurile sau un băutor care să-l întreacă pe Robert Eccles atunci când se punea el pe treabă. Îl ciomăgise pe ticălosul de Nic Sedgett fiindcă-l înjunghiase pe Harry Boulby, fiul proprietăresei hanului „Pilotul”; îl ciomăgise de față cu toată lumea, spre satisfacția întregului sat. Tot el o salvase pe Dame Garble, atunci când casa i-a fost cuprinsă de flăcări, şi-l silise pe tatăl lui să-i dea adăpost; în plus, muncise la fermă, deşi ura această muncă, ca să-i plătească întreținerea. În sfârşit, tot el răzbunase onoarea Warbeach-ului întrecându-se la băutură cu un secund din Yorkshire, bând împreună cu el până la patru dimineața şi oferind celor de față o privelişte de neuitat: nordicul învins, clătinându-se într-un uimitor zig-zag, spre vasul lui, sub soarele vesel al dimineții. Doamne, ce mai spectacol!

Gloriosul Robert îşi încercase norocul mai întâi ca marinar, apoi ca soldat. Acum, să sperăm că se va stabili la agricultură şi, urmând pilda bătrânului, se va întoarce pentru totdeauna printre ai săi. Aşa zvoniseră tinerii, şi mulţi dintre cei vârstnici erau de aceeaşi părere.

Seminţia daneză a încolţit din plin pe meleagurile Warbeach-ului. Mă tem că şi astăzi, oriunde în Anglia, pentru a deveni un erou cu adevărat popular, bărbatul trebuie să aibă ceva din obârşia scandinavă; şi dacă, pe lângă faptul că bea de stinge, e plăcut la vorbă, ştie să cânte şi să ierte, e generos şi are limbajul colorat al omului cu minte ageră, tronează, ca un adevărat suveran, inspirând respect celor cu care vine în contact.

Îţi trebuiau multe dintre aceste însuşiri ca să-i poţi da lovitura de graţie Regelui Robert din Warbeach, care, de obicei, ţinea la băutură şi doar când ieşea afară, la aer, îşi amintea că, în ciuda generozităţii sufletului său, era un rege al porcilor. Apoi, felul lui de a se ridica la sfârşitul chefului, fără să adreseze vreo vorbă cuiva, şi mersul lui drept, pe când ceilalţi se clătinau, mormăiau tot felul de prostii sau se simţeau înmuiaţi de fierbinţeală, stârneau admiraţia tuturor; ei, şi ce proaspăt era dimineaţa, ca o livadă de meri, în bătaia soarelui! Toate acestea demonstrau, în chip convingător, puterea lui de stăpânire. Ceea ce fusese dovedit peste noapte era confirmat în zori.

Opusul lui Robert era fiul lui Sedgett, Nicodemus Sedgett. Tânărului Nic îi plăcea de asemenea să-şi înece gândurile în băutură, dar, pe lângă faptul că nu plătea niciodată pentru acest lux, tovărăşia lui nu era deloc plăcută atunci când devenea melancolic în faţa paharului.

Episodul cu înjunghierea lui Harry, fiul proprietăresei, i-a fost fatal. Rana era la coapsă şi nu prea gravă. Harry se afla din nou pe picioare şi o pornise în larg, pe când Nic continua să se văicărească, arătând oamenilor urmele răzbunării lui Robert; dar vărsarea de sânge, chiar la scară redusă, este atât de detestată de englezi, încât Nic nu şi-a mai recăpătat niciodată încrederea în ochii oamenilor din Warbeach.

Nimeni nu-l mai socotea consătean şi putem presupune că nu şi-a mai făcut apariția în sala de întrunire de la hanul „Pilotul”.

Nic luă cu chirie una din fermele de la Fairly, cunoscută sub numele de „Trei Copaci”, trăind acolo, după cum bănuia lumea, din banii menajerei sale. Făcea parte din categoria acelor oameni răi care descumpănesc toate profețiile îndreptățite şi, cu toate că doamna Boulby şi satul Warbeach îi prevesteau o soartă întunecată, norocul nu-l ocolea.

Stăpânea cea mai eficace armă a lichelei: în ciuda unei înfățişări deloc atrăgătoare, acest individ ştia, aşa cum au dovedit-o faptele, să se facă plăcut femeilor. „Adevărul este că toate astea se întâmplă – spunea doamna Boulby, neştiind ce explicație să mai găsească şi generalizând ca toate femeile – din cauza prostiei sexului meu.”

Într-o bună zi, n-a mai avut bani ca să-şi plătească chiria şi numaidecât (s-a spus că a folosit în acest scop ultimii cinci şilingi) a dat un anunț prin care căuta o menajeră. Până ce Warbeach-ul să apuce să râdă de prostia lui, o femeie agreabilă, de vreo treizeci şi cinci de ani, începuse să facă cumpărături în numele său; îi pregătea ceaiul şi-i servea prietenii pe care-i mai putea aduna, ba se pare că, după un timp, îi plătea şi chiria; şi astfel, a scăpat de toate necazurile. Oamenii din Warbeach nu înțelegeau ciudățenia soartei care-l ajuta mereu pe Nic să iasă cu bine din toate încurcăturile; dar destinul are răbdare şi nu loveşte înainte de a-şi fi pregătit armele sau de a-i fi adresat un avertisment victimei.

E inutil să spun că la baza popularității lui Robert nu se afla numai viciul său de odinioară. Să-i lăsăm pe etnologi să determine dacă străvechea dușmănie dintre saxoni şi normanzi a ajuns la vreun rezultat. Dar, gândesc eu, atunci când un erou se trage chiar din popor, este de două ori mai îndrăgit. Un nobil, oricât de darnic şi familiar, cu greu va fi vreodată la fel de iubit, dacă nu i se creează după moarte o legendă sau o baladă: asta fiindcă moartea şterge deosebirile

şi distanţele dintre oameni; poporul simte aceste deosebiri dintre el şi nobili; şi, pentru a nu-i atribui un discernământ supranatural, trebuie să precizăm faptul că este învăţat să le simtă. Când mor, englezii sunt toţi englezi, în vreme ce, cât trăiesc, nu se poate spune că sunt cu toţii fraţi.

Robert îşi câştigase simpatia prin faptul că era fiul unui mic fermier şi prin numeroasele sale însuşiri personale. Era un tânăr foarte curajos, cu un suflet generos şi cu un aspect extrem de plăcut, ale cărui concepţii cavalereşti despre viaţă se bucurau de înţelegerea multora aflaţi sub influenţa berii sau rachiului; e drept că foarte puţini dintre cei lipsiţi de acest stimulent îi tolerau comportamentul. Cei ce erau de partea lui simţeau un fel de mândrie de clan. După cum am mai spus, oamenii nu se disprețuiau pe ei înşişi în asemenea măsură, încât să subaprecieze pe cei mai buni dintre ei.

În afară de asta, norocul, care îl favoriza pe Nic Sedgett, îi era potrivnic lui Robert.

Când chefliul Butcher Billing, unul dintre puţinii care stătuseră la masă cu Robert la hanul „Pilotul”, noaptea trecută, povesti că acesta părăsise armata, lumea îl ascultase întristată, şi sentimentul că gloriosul Robert îşi tăiase singur dreptul la pensie şi asistenţă medicală devenise unanim.

Dar când bârfitorul Sedgett merse peste tot şi povesti că Robert se întorsese în mijlocul lor cu cel mai întunecat dintre scopurile ce puteau fi concepute de minţile lor şi pleca, în fiecare dimineaţă, călare, pentru a-l întâlni pe unul dintre domnişorii de la Fairly, pe care-l trântise de pe cal, tăvălindu-l în noroi, spunându-i că este un ticălos şi cerându-i să-i dezvăluie taina sau să se bată cu el, că îl urmărise de faţă cu toată lumea şi se ridicase împotriva acestui gentleman, care avea de partea lui pe toţi ceilalţi nobili, pe conte şi legea, sătuleţul se cutremură de uimire şi panică. Cei mai slabi de înger se grăbiră să declare că Robert era pierdut. Toţi aveau convingerea că depăşise cu mult limitele îngăduite. Erau zilele cenuşii în care norii de ceaţă venind dinspre mările îngheţate se rostogoleau deasupra

fluviului şi soarele strălucea doar un ceas pe cerul acoperit, stingându-se către amiază.

Robert putea fi văzut plecând călare, şi întoarcerea lui acasă era anunțată de la distanță de tropăitul calului. Nu mai venea pe la „Pilotul". Întunericul şi misterul pluteau în jurul lui. Sub acoperişul doamnei Boulby se țineau întruniri nocturne cu speranța că Robert nu va rezista ispitei şi va participa; dar, în cele din urmă, femeia învinse patroana din ea, şi începu să se jeluiască: „N-o să vină din cauza băuturii. Uf! de ce-am fost eu sortită să vând blestematul ăsta de rachiu, care zice că-l aruncă în brațele diavolului, bietul băiat, Dumnezeu să-l binecuvânteze! Şi n-am rezistat să nu-l îndemn să ia măcar o picătură. Aşa am procedat în prima noapte când a venit aici, uitând că-i face rău; arăta atât de disperat, zău aşa, şi a băut şi a tot băut, până ce s-a liniştit, iar eu am fost mândră văzându-l că uită de nenorocire. Şi acum, i-e silă să se gândească măcar la mine."

În disperarea ei, îl îndemnă pe Sedgett să-i viziteze barul şi salonul, oferindu-i astfel prilejul de a deveni peste tot un personaj foarte important.

Felul izolat de viață al fermierului Eccles (unii susțineau că mândria lui), dar mai cu seamă temuta şi austera mătuşă Anne, în grija căreia se afla gospodăria, țineau la distanță de locuința fermei pe toată lumea, în afară de Sedgett, care istorisea că, în fiecare noapte, când Robert se întorcea acasă, Anne îi citea un capitol din Biblie, îndeplinindu-şi cu răbdare această îndatorire; şi că fermierul îi spunea fiului său: „Poți să te odihneşti aici, să mănânci şi să bei, să încaleci calul meu; dar să nu te aştepți să capeți vreun penny de la mine".

Grație lui Steeve Bilton, vânătorul de la Fairly, Sedgett era în măsură să relateze că se urzise un complot al nobililor împotriva lui Robert, a cărui purtare nu putea fi aprobată pe de-a-ntregul de nimeni, în afară de patroana cârciumii şi de voiosul Butcher Billing care se situa de partea lui cu o credință oarbă.

— A fost vreodată Bob Eccles, întrebă acesta din urmă,

nerespectuos cu superiorii lui? N-a luptat el întotdeaua pentru dreptate, chiar dacă uneori şi-a ieşit din fire? N-a gândit el întotdeauna ca un om cu judecată? Cu toate că, vă asigur, nu s-a bătut niciodată pentru interesele lui – dar asta e o altă poveste.

Şi astfel, călduroasa pledoarie a lui Billing pentru eroul satului scosese în evidență meritele acestuia când Sedgett, bizuindu-se pe autoritatea lui Stephen Bilton, declară că misiunea lui Robert era să apere o fată înşelată. El nu urmărea decât să afle adresa fetei spre a o putea aduce înapoi părinților ei. Povestea trecu din gură în gură, fiind mult înflorită pe parcurs. Deoarece trebuie să ai calități deosebite spre a fi considerat pe măsura unui erou popular, fata în chestiune deveni o doamnă din înalta societate, o tânără bogată, îndrăgostită de Robert şi ținută sub cheie de gentlemanul pe care Robert îl provocase. Sedgett se jura că spune adevărul, îndemnat la aceste născociri îndrăznețe de privirile atente ale ascultătorilor săi şi de importanța pe care i-o aducea întreaga poveste.

Doamna Boulby care, ca o femeie voinică ce era, nu-l prea înghițea pe slăbănogul de Sedgett, ascultă cu bunăvoință până ce-şi dădu seama că debita doar aiureli născocite de el, şi atunci i-o tăie scurt, contrazicându-l fățiş, fără nicio considerație pentru postura lui de om informat.

— Bine, doamnă, dar pot să vă spun şi numele, numele gentlemanului, zise Sedgett pe un ton împăciuitor. Este un oarecare domn Algernon Blancove, vărul prin alianță sau aşa ceva al doamnei Lovell.

— Cred că aici nu greşeşti, omule, răspunse doamna Boulby care ştia, prin intuiție, să discearnă adevărul de minciună şi voia să arate că nici ea nu stătea prost cu informațiile. Dar toate celelalte sunt o scorneală, şi o ştii prea bine, în care e tot atât de puțin adevăr ca şi în trăncănelile dumitale despre rachiul meu franțuzesc; şi să ştii că este franțuzesc, tot atât de sigur cum sângele meu este britanic.

— Vai, doamnă, rosti Sedgett malițios, cât despre poveşti,

ai destui martori că rachiul ăsta a trecut Canalul. Aha! Să nu-i aduci la tribunal. Să nu-i aduci niciodată acolo.

— Vrei să spui, domnule Sedgett, că n-ar jura?

— Ba da, doamnă; cu siguranță că toți ar jura numaidecât, dacă i-ai învăța dumneata. Al naibii să fiu dacă nu s-ar cutremura „Pilotul" de zgomotul jurămintelor lor.

— Bine, domnule Sedgett, data viitoare când ai să bei rachiul meu şi o să te simți prost după aia, să-mi dai de veste.

— Şi ce-o să faceți, doamnă, dacă nu sunt indiscret?

Doamna Boulby răspunse cu cruzime:

— N-o să te trimit acasă la nevasta dumitale.

Lumea hohoti, ştiind că bietul om era ținut sub papuc.

— Cât despre urmări, doamnă, e spre binele dumitale dacă țin seama de ele, spuse Sedgett când îşi reveni din lovitură. S-ar părea că rachiul este punctul dumitale slab, doamnă.

— Dacă ai bea puțin, ți-ai mai întări spatele, domnule Sedgett.

— Bietul Bob Eccles n-a vrut niciun fel de întăritor când a venit aici prima oară, exclamă Sedgett.

La care, furioasă foc, doamna Boulby țipă:

— Haide, vorbeşte despre el! Vorbeşte despre el, despre el şi dumneata, despre fiul dumitale – să-ți crape obrazul de ruşine dacă lumea spune că-ți seamănă. Fiul dumitale, Nic Sedgett, vrea să ațâțe lumea împotriva mea, cum a jurat odată, şi să-şi primească răsplata care să-l salveze de la un al doilea faliment? El, şi fermier! Spune-i, ca să ştie, că nu mi-e frică de el, Sedgett, şi că e cineva, aici, care să-i servească o nouă porție, înainte de a apuca să scoată cuțitul în fața unor nevinovați.

— Liniştește-te, doamnă, calmează-te, spuse Sedgett, care era călit împotriva cuvintelor tari de muştruluielile primite acasă. Bob Eccles are alte treburi acum şi poate că, totuşi, el o să ajungă la puşcărie înaintea fiului meu Nic. Şi, în definitiv, cum pot eu să fiu răspunzător pentru Nic?

— Mai bine pentru dumneata că nu poți. Ascultă, Sedgett,

sau ai luat locul femeilor şi trăncăneşti vrute şi nevrute peste tot ca o gură spartă, sau bărbaţii sunt nişte palavragii fără pereche; căci nu există cineva care să te întreacă în această treabă şi nimeni nu se pune rău cu dumneata, ştiind că eşti în stare să duci vorba de colo până colo.

— Dar n-o fac cu răutate, doamnă, – spuse Sedgett, ca o laudă adusă abilităţii sale de a răspândi ştiri – zău aşa. Şi nu poţi să mă acuzi că eu asmut lumea împotriva dumitale! Mă gândesc, – veninosul clevetitor se apropie mult de văduvă, ca şi cum n-ar fi putut să-i câştige bunăvoinţa de la distanţă – mă gândesc la Dick Boulby, regretatul dumitale soţ, ei! bietul Dick! El nu mi-ar fi purtat pică, n-ar fi luat lucrurile în tragic; el ar fi cântat „Sunt un găgăuţă al mării", „Sunt o sirenă verde"... Bietul Dick! Străluceşte pe fundul mării. Nu se îmbăta niciodată; oricât ar fi tras la măsea, nu lăsa să i se ducă băutura în picioare...

— Ai isprăvit, domnule Sedgett? spuse văduva cu blândeţe.

— Mai eşti supărată, cucoană?

— Deloc, domnule Sedgett, şi chiar dacă am să te plesnesc peste faţă cu palma asta grea, să nu-ţi închipui acest lucru.

Sedgett îşi înălţă fruntea uscăţivă şi se retrase de lângă tejghea. Acum, că se afla la o distanţă sigură, spuse:

— Veşti proaste: Bob Eccles a încasat una zdravănă ieri!

Doamna Boulby îl înfruntă, calmă, apoi spuse bărbaţilor care se strânseseră în jurul ei:

— Unora dintre voi le-ar sta mai bine să frece duşumelele în fiecare zi. Sedgett ăsta ar fi un ticălos la fel de mare ca fiul său, dacă n-ar căpăta acasă ceea ce merită.

Prin acest răspuns îşi vărsase năduful; dar otrava din vârful săgeţii primite i se strecurase în suflet. Satul fierbea din pricina lui Robert şi afirmaţia că încasase o lovitură zdravănă stârni o panică aproape la fel de mare ca cea pe care ar fi provocat-o apariţia unei flote inamice la Sandy Point.

Doamna Boulby intră în salon şi scrise lui Robert, câteva rânduri, pe care le trimise printr-unul din cei ce se învârteau

pe lângă tejghea; mesagerul se întoarse cu vestea că trei dintre gentlemanii de la Fairly plecaseră călare la fermierul Eccles şi stăteau acum de vorbă cu el, în poarta grădinii. Situaţia se complicase. Gentlemanii nu trebuiau decât să-l ameninţe pe fermierul Eccles pentru ca acesta să treacă de partea fiului său, fie că avea sau nu dreptate. Seara, Stephen Bilton, vânătorul, se arătă în uşa salonului uriaş de la „Pilotul" şi mulţi îl întâmpinară cu urale zgomotoase de bun-venit.

— Domnii mei, grăi Stephen, cu o modestie calculată şi se purtă ca şi cum spiritele n-ar fi fost deloc agitate şi n-avea nimic de spus.

— Ei, Steeve, strigă cineva, îndemnându-l să vorbească.

— Ce mai e cu Bob? întrebă altul.

Înainte ca Stephen să scoată o vorbă, era limpede – spre îngrijorarea tuturor celor de faţă – că el nu împărtăşea părerea generală despre Robert. Se prefăcu că nu înţelegea cine era „Bob". Evită întrebările şi, dând din umeri, spuse: „Haideţi să petrecem o seară liniştită". În cele din urmă, zise: „Ce e cu Bob Eccles? La asta se poate răspunde foarte repede şi scurt: a înnebunit".

— A înnebunit! strigă întregul Warbeach.

— Asta e o minciună! spuse doamna Boulby din pragul uşii.

— Mă rog, eu n-am nimic contra ca o doamnă să fie de altă părere. Stephen dădu din cap spre ea. Nu încape nicio îndoială că asta ar fi concluzia medicilor. Nu e numai părerea mea. Îi stă scris pe faţă ca un titlu cu litere mari dintr-un ziar. *Lunatic* este cuvântul. Aş bea ceva cald, doamnă Boulby. Am avut o zi grea.

— Unde aţi vânat azi Steeve? întrebă o voce plictisită.

— N-am vânat nimic; am alergat după un vulpoi de coastă. Stephen îşi plesni genunchiul. Sunt convins că mirosul mării îi face pe vulpoi şi mai şireţi.

— Ticălosul te-a cam istovit, aşa-i, Steeve?

Toţi bănuiau acum acelaşi lucru; şi totuşi, acuzaţia de nebunie era copleşitoare, mai întâi fiindcă nu poţi lua

apărarea cuiva în această situație, apoi fiindcă devine un duşman pentru oricine atunci când se dezlănțuie, iar purtarea lui Robert semăna extrem de mult cu nebunia. De fapt, ideea aceasta încolțise mai demult în mințile înflăcărate ale sătenilor, dar nu luase o formă precisă. Acum, se făcu linişte. Stephen se pregătea să-şi umple şi să-şi aprindă o pipă.

— Haide, de unde ai mai scos-o şi p-asta, că a înnebunit?

Vorbise voiosul Butcher Billing, dar fără nicio nuanță de ironie.

— O! Stephen nu făcu altceva decât să-şi lovească şoldurile cu coatele.

Câteva perechi de ochi îl urmăreau cu atenție. Se uită la fiecare şi începu să tragă liniştit din pipă, cu un aer gânditor.

— Nu cumva ai ceva împotriva lui Bob, Steeve?

— Ferească Sfântul!

Doamna Boulby îi aduse ea însăşi paharul lui Stephen şi, retrăgându-se, lăsă deschisă uşa salonului.

— Ce te face să-l crezi nebun, Steeve?

Un al doilea „O!", cu valoare de argument serios, răsună aproape ca un grohăit din gâtlejul lui Stephen. De data aceasta, binevoi să adauge:

— Cum îți dai seama când turbează un câine? Ei bine, cu Robert Eccles s-a întâmplat la fel. Dacă nu judeci un om după faptele sale, n-ai cum să-ți faci o părere despre el. Or, el vine şi atacă nişte nobili, şi se jură c-o să repete figura.

— Mă rog, şi ce dovedeşte asta? spuse voiosul Butcher Billing.

William Moody, constructorul de bărci, un cetățean acrit de boala lui de ficat, răspunse în locul său:

— Ce dovedeşte? Ce-a dovedit faptul că secundul a fost găsit cu capul în butoiul cu murături! A dovedit că avea capul gol şi dosul rotund.

Exemplificarea apărea puternică, dar nu directă, şi nu se înțelese din ea decât că Moody şi încă vreo doi-trei, care fuseseră impresionați de imaginea tânărului şi înfumuratului ofițer de marină, trecuseră în tabăra

duşmană. Pecetea de nebunie pusă pe faptele lui Robert nu avea, desigur, darul să uimească pe nimeni şi era argumentul cel mai uşor de susținut. În timpul acesta, Stephen îşi golise paharul, iar efectul era vizibil.

— Lăsați-o baltă, exclamă el, nu cred că merită să fie pus la zid. Poate că i s-a făcut şi lui vreun rău. În cazul ăsta, să se bată. Şi aş spune chiar ca gentlemanul să-i dea satisfacție.

— Staţi o clipă! Staţi! strigară câțiva.

— Şi dacă domnişorul refuză să-i dea satisfacție printr-o luptă dreaptă, eu zic că nu e gentleman şi merită tratat în consecință. Obiecția mea în ce îl priveşte pe Eccles are un caracter personal. Nu-mi plac oamenii care trădează noțiunea de sportivitate şi niciodată vreun ticălos n-a trădat-o mai rău ca el de când s-a întors pe meleagurile noastre. Aş mai bea unul plin ochi, doamnă Boulby.

— Fii sigur că-l capeți numaidecât, Stephen, spuse doamna Boulby, aplecându-se, ca într-o reverență, în fața paharului, şi se purtă atât de blând cu el, încât nişte nerozi o socotiră speriată de acuzația adusă favoritului ei.

Atmosfera era acum destinsă, iar paharul lui Stephen din nou plin.

— Ei! sărmanul Bob! suspină Stephen sorbind din pahar. Față de voi pot să-mi descarc sufletul. Pentru mine e mai rău, fiindcă eu l-am văzut, iar voi auziți numai despre el. N-am fost eu întotdeauna prietenul lui şi n-am spus eu de atâtea ori că merita să ajungă departe? Acum are maniere alese, se poartă ca un gentleman, îşi scoate pălăria dacă e vreo femeie de față şi vorbeşte foarte frumos. Dar, vezi, faptele contează mai mult, şi purtarea lui e afurisit de urâtă! Nu poți s-o numeşti altfel. Acolo, la Fairly, sunt doi domni Blancove, rude de-ale doamnei Lovell, pe care îmi iau permisiunea s-o numesc Frumusețea mea, fără intenția s-o jignesc prin asta. Unul dintre ei este domnul Algernon, cam risipitor, dar bun călăreț, iar celălalt domnul Edward. Omul lui Robert este Algernon. La un moment dat, tocmai când goneam vulpoiul în calea doamnei, în Ditley Marsh, apare

Bob călare. Se înclină în fața doamnei şi zice... nu, e nebun, nebun de legat.

Stephen îşi luă iar pipa, în mijlocul unor exclamații de dezamăgire, care făcură pereții să se cutremure, iar paharele să sară de pe masă.

— Mai vrei puțin zahăr, Stephen? spuse doamna Boulby, trecând pragul fără zgomot.

— Mulțumesc, cucoană, eşti cea mai bună gazdă care a existat vreodată pe lumea asta.

— Aşa e, da, dar ce s-a întâmplat cu Bob? strigară oaspeții ei, unii întrebând dacă avea la el vreun pistol sau o bâtă.

— Nici măcar o rămurică cu care să-şi apere sufletul. Dar pe față i se citea nebunia – tună Stephen la fel de puternic ca toți ceilalți. Închipuiți-vă ce-a fost în sufletul meu când l-am văzut venind călare acolo, eu, care ştiam ce jurase gentlemanul c-o să-i facă, dacă o să tulbure vânătoarea, eu, care simțeam că n-avea dreptate. Nu găsesc cuvinte ca să vă spun ce mânios eram. Puneți-vă în locul meu. Îl iubesc pe Bob. Am băut împreună cu el, am obligații față de el încă de când eram de-o şchioapă; nu cunosc un om mai bun ca Bob în toată Anglia. Şi el vine acolo şi-i spune lui Algernon: „Ştii de ce-am venit". N-am văzut în viața mea un gentleman atât de palid şi cu ochii atât de înroşiți; parcă era un individ pe care au pus mâna nişte detectivi în civil. Atunci, cravaşa lui Edward l-a plesnit pe Bob.

— A lui Algernon, îl corectă cineva pe Stephen.

— Nu, a lui Edward, vărul lui. L-a plesnit drept în față. Doamne! am simțit că-mi fierbe sângele în vine.

Un sunet ca şuieratul unei cravaşe dădu glas sentimentelor oamenilor adunați la „Pilotul".

— Şi Bob n-a reacționat?

— Ce putea să facă, nătărăul? Avea mâinile goale. A zis: „Degeaba, în felul ăsta n-o să reuşiți să mă opriți. Eu am treabă cu dumnealui" şi Bob îşi îndreptă calul spre Algernon. Doamna Lovell veni spre el cu mâna ridicată; şi, în aceeaşi clipă, apare bătrânul moşier Blancove din Wrexby. Robert Eccles îi spune: „Dacă vă țineați promisiunea, v-ați fi

salvat oarecum fiul". Se pare, după spusele lui Bob, că bătrânul îi făgăduise să stea de vorbă cu fiul său şi să încerce să aranjeze lucrurile. Doamna Lovell nu putu face altceva decât să-l țină, cu destulă greutate, în frâu pe Edward, să nu se repeadă asupra lui Bob. Era ca un diavol alb, dar vorbea calm şi politicos tot timpul. Zice Bob: „Sunt dispus să mă ocup de fiecare în parte, pe rând". Iar boierul începu sa vorbească cu fiul său, doamna Lovell cu Edward, şi toți ceilalți se strânseră în jurul bietului Bob, ceea ce m-a scos din sărite; până ce Bob nu şi-a mai putut stăpâni furia şi a țipat: „Domnilor, să ştiți că îl am la mână, dar atâta timp cât mai există o şansă de a-l face să se poarte omeneşte, am să tac!". Cred că dacă s-ar fi năpustit asupra lui, nu-l lăsam singur; una e o părere şi altceva e sângele tău, or eu sunt rudă de departe cu Bob; pentru mine, omul care se gândeşte întotdeauna numai la slujba lui nu merită s-o aibă. Dar doamna Lovell a aranjat lucrurile – e o *lady,* fermiere Wainsby, cu voia dumitale. De-aia e bine întotdeauna să ai o femeie pe terenul de vânătoare. Tot femeia!

— Asta fiindcă întâmplător era şi ea amestecată, i-o întoarse fermierul lui Stephen, cu un aer morocănos.

— Şi cum s-a terminat, Stephen, băiete? întrebă Butcher Billing, vrând să spună „lasă-l pe Wainsby".

— S-a sfârşit, băiete, s-a sfârşit cum e paharul meu acum: tare şi fierbinte, cu zahăr pe fund. Aveți cuvântul meu de onoare că nu mă bucur în clipa asta cum m-am bucurat atunci. Să bem cu toții! Stephen dădu pe gât ce mai rămăsese în pahar.

Doamna Boulby aştepta să audă urmarea. Relatarea împrejurărilor era mai plăcută decât faptele în sine şi un nou pahar îi permise lui Stephen să adauge nuanța de pitoresc scandalului urmărit cu înflăcărare de ascultătorii săi. Îndeobşte, stărui asupra momentului în care Robert dăduse drumul hățurilor şi se îndreptase spre Algernon, în timp ce doamna Lovell îi ținuse calea şi cei doi se înălțaseră ca talazurile mării, ambii călăreți demonstrându-şi măiestria. Robert se purtase foarte curtenitor, fapt pentru care doamna

îi mulțumi înclinându-şi capul.

— Când m-am dus în mijlocul câinilor, prefăcându-mă că încerc să-i liniştesc şi să-i adun laolaltă, spuse Stephen, am auzit-o spunând: „Ai încredere în mine: ne vom mai întâlni". Jur că exact aşa a spus, cu toate că mai era ceva, un „unde" în convorbirea lor, dar asta n-am mai auzit. Pfiu! pe legea mea, mi-am zis, bătrâne Bob, eşti un milog fericit! Naiba să mă ia dacă n-aş înnebuni şi eu pentru un minut şi ceva de discuție între patru ochi cu o tânără văduvă fermecătoare cum n-a mai fost alta sub soare. Oho!

— Ei, bravo, acum eşti cu adevărat bărbat, Steeve! un oaspe binevenit, cel mai binevenit; ai-ai, o! – fredonă pe un ton pițigăiat voiosul Butcher Billing. Să bem pentru viață! În sănătatea lui Robert Eccles, oriunde ar fi şi orice-ar face! Nimeni nu poate spune despre mine că n-am rămas alături de prietenul meu Bob. Noroc, băieți!

Într-un vacarm de nedescris, se bău în sănătatea lui Robert, după care se aduseră laude purității şi băuturii. Doamna Boulby primi, la rându-i, laude pentru rachiul ei.

Tinerii îşi dezlegară limba şi Dick Curtis, speranța Hampshire-ului la cricket, strigă: „Domnule Moody, zău că eşti la al patrulea pahar, aşa că nu te certa cu mine acum!"

— Ascultă, mă! se aprinse mânios Moody şi-l făcu cu ou şi cu oțet. Cei de față, impresionați mai mult de adevărul observației lui Dick Curtis decât de obrăznicia acestuia, îl ironizară pe Moody într-un cântec.

Când lumea îl văzu că se ridică de la masă şi se pregăteşte de plecare, se năpusti asupra lui cu ocările: unii spuseră că era ca bătrânul Sedgett, care se temea de nevastă-sa, alții că la băutură cădea în melancolie.

Avu loc un schimb de acuzații, în cursul cărora Dick îl numi pe domnul Moody prietenul lui Nic Sedgett şi începu un fel de anchetă judiciară. Cert e că Moody fusese văzut cu Nic Sedgett: apoi, trei sau patru inşi spuseră că Nic Sedgett era în legătură cu unii dintre domnii aceia de la Fairly. Stephen declară că el e în măsură să confirme acest lucru, deoarece îl văzuse pe Algernon Blancove oprindu-l pe Nic pe

drum şi stând de vorbă cu el.

— În cazul ăsta, spuse Butcher Billing, trebuie să fie ceva necurat la mijloc. L-a văzut oare cineva vreodată pe Nic împreună cu diavolul?

— L-am văzut pe Nic şi pe domnul Moody împreună, spuse Dick Curtis. Nu fac decât să relatez un fapt, exclamă el când Moody se ridică cu aerul că vrea să înceapă o luptă, pentru care cei din jur se şi pregătiră în linişte, dând scaunele la o parte, dar şarlatanul renunță şi ieşi afară, huiduit.

— Iată ce înseamnă să n-ai un preşedinte, suspină voiosul Butcher. N-a existat om mai potrivit ca Bob Eccles pentru această funcție, ascultați-mă pe mine. Ni s-a stricat toată seara şi, în ce mă priveşte, aveam de gând s-o lungesc până în zori. Hai, ia uitați-vă afară! Fir-ar să fie! Se bat cu bulgări de zăpadă.

Apropiindu-se de uşa din față, zăriră pământul alb şi liniştit sub razele sclipitoare ale stelelor şi pe Dick Curtis în fața furiosului constructor de bărci, amândoi cu bulgări în mână. După ce se bătură cu zăpadă, Moody izbucni din nou în râs, apoi se despărțiră veseli, trăgându-şi câte o ultimă lovitură înainte de a o lua fiecare pe drumul lui.

— Slavă cerului că a căzut ninsoarea, spuse doamna Boulby, altfel cine ştie când m-aş fi dus la culcare!

Spunând acestea, închise uşa hanului rămas pustiu.

Capitolul XIX

Robert bătut măr

ZĂPADA PROASPĂT CĂZUTĂ ÎN-călzise atmosfera nopții. O pâclă de nori de ploaie, venind dinspre sud-vest, se întâlnise în mijlocul cerului cu o pală de vânt tăios din nord şi umezeala coborâse ca un linţoliu, învăluind tot pământul, acoperişurile caselor şi copacii.

Tânărul Harry Boulby se afla pe mare. Vremea aceea potolită era exact ceea ce-i dorea inima mamei lui. Văduva se uita pe fereastra dormitorului ei şi asculta, ca şi cum o astfel de linişte desăvârşită trebuia neapărat să fie întreruptă de un strigăt neaşteptat. Gândindu-se la băiatul ei, îi veni în minte imaginea lui Robert. Spre el îi hoinăreau gândurile când zgomotul înăbuşit al unui tropăit de cal o făcu să privească în stradă, unde văzu apropiindu-se un cal fără călăreț; în clipa următoare, animalul dispăru din raza ei vizuală.

Doamna Boulby rămase îngrozită. Tăcerea nopții care domnea peste tot în jurul ei îi cerea să aducă o dovadă că spectacolul pe care-l urmărise se petrecuse cu adevărat, aievea, iar tropăitul stins al copitelor pe aşternutul de zăpadă îi strecură în tot corpul un fior ca şi cum ar fi zărit o fantomă. Dar era sigură că văzuse o şa pe cal, scările zburând şi animalul fugind înspăimântat. Era o scenă reală, pământeană, sugerând o poveste sângeroasă. Să fi fost oare calul lui Robert? Încercă să râdă de teama ei absurdă, dar trebui să facă un efort ca să nu țipe. Nu exista alt leac decât să-şi considere rachiul straşnic şi eficace, cum îl socoteau de altfel şi clienții, să coboare scările şi să tragă o duşcă

zdravănă. În sfârşit, sângele începu să-i circule mai repede, întâmplarea se estompă şi femeia adormi.

Nu se crăpase bine de ziuă şi străzile nu dădeau încă niciun semn de viaţă când se trezi dintr-un vis în care cineva lovea în piatra de pe mormântul ei. „Uf, rachiul ăsta!" suspină ea. Ştia că rachiul de bună calitate nu dă coşmaruri şi în felul ăsta se autoacuză. Când loviturile continuară, avu nişte senzaţii ciudate; acum parcă auzea o voce venind din strada pustie, un geamăt: „mamă!".

„Dragul meu!", răspunse ea, nefiind sigură dacă era Harry sau Robert.

Aruncând o privire de la fereastra deschisă, îl zări pe Robert rezemându-se de poarta străveche şi ciudată, legat la cap cu o batistă. Dar nu avea puterea să răspundă la vreo întrebare de la această distanţă şi, când ea îi deschise uşa, făcu doi paşi şi se prăbuşi la pământ.

Cum zăcea acolo, i se agăţă de fustă. Ea vru să strige după ajutor, dar, dându-şi imediat seama că l-ar fi pus într-o situaţie neplăcută, – înţelesese încă înainte de a-şi apropia urechea de buzele lui ce voia să spună prin şoaptele acelea întretăiate – se stăpâni. Efortul lui chinuit de a se ridica într-un cot oferea o privelişte jalnică.

Avea capul plin de sânge şi pete pe gât, pe piept. Un braţ îi atârna neajutorat, iar hainele îi erau sfâşiate ca după o luptă sălbatică.

— Nu-i nimic grav, repeta el mereu, ca ea să nu înceapă iar să ţipe.

— Dumnezeu să te ocrotească pentru curajul tău! exclamă văduva şi rămaseră aşa, unul lângă altul, el străduindu-se din când în când să se ridice şi luptându-se cu slăbiciunea-i deznădăjduită. Era cu faţa la pământ; după un timp, nu mai făcu nicio mişcare. Alarmată, văduva se aplecă asupra lui: se temea să nu-şi fi dat ultima suflare; dar, la lumina lumânării, i se păru că plânge în hohote, deşi nu-i venea să creadă că un tânăr înzestrat cu atâta bărbăţie ar putea să cadă pradă unei asemenea slăbiciuni. Totuşi, era adevărat: văzu lacrimi în ochii lui. Plângea din cauza

neputinței sale.

— Vai, dragul meu, izbucni ea, ce ți-au făcut laşii ăia! Fie-ți milă acum de mine şi lasă-mă să aduc pe cineva să te ridice şi să te aşeze în pat, dragul meu. Nu mai flutura mâna spre mine ca o pasăre rănită. Ştiu că eşti cuminte, ştiu, iubitule; dar, de dragul meu, Robert, ca prieten al băiatului meu, doar de dragul meu, lasă-te suit într-un pat curat, frumos, până ce ți-l aduc pe doctorul Bean. Te rog, te rog.

Stăruințele ei îl făcură să încerce din nou, de mai multe ori în şir, să se ridice şi, în cele din urmă, se întoarse pe spate: ajutat de văduvă, se rezemă de perete. Schimbarea poziției îi pricinui amețeală. Încercă să rostească vechea frază, că nu era nimic grav, dar nu reuşi, căzând în nesimțire.

„Ce înseamnă mândria pentru un bărbat!", gândi văduva când el începu iar eforturile dureroase de a se ridica; mai întâi îşi pipăi picioarele până la genunchi, cu o mână nesigură şi se opri uimit parcă, apoi se încordă pentru un efort, dar eşuă în chip lamentabil, gemând şi rezemându-se pe spate, pierdut într-un val de disperare şi luând-o din nou de la capăt, răbdător.

Văduva suportă aceste dovezi de mândrie bărbătească până ce nervii îi cedară. Îl luă în brațe: „Chiar dacă-mi frâng spinarea, nu pot să te las să te zbați ca-n ghearele morții, sub ochii mei, mândru sau nemândru, săracul de tine", spuse ea şi, cu o sforțare uriaşă, îl ridică în picioare. Robert se prăbuşi pe umărul ei gemând atât de puternic, încât i se păru că l-a omorât.

— Măicuța mea bună, spuse el cu o voce de copil, ca s-o liniştească.

— Da, dar să te porți cu mine ca un fiu, îi ceru ea.

Vorbeau, în timp ce urcau încet treptele.

— Mi-a plesnit capul, mamă, mi-a plesnit capul, spuse el.

— Cine? Calul?

— Mi-a plesnit capul, mamă.

— Ce ți-au făcut, dragul de tine?

— Mi-au scos – spuse cu umor, în ciuda slăbiciunii şi a

durerii care-l copleşea –, mi-au scos tot rachiul tău din cap, măicuță.

— Cine ți-a făcut-o, dragul meu?

— Ei, măicuță.

— Ah, ia seama la cui şi la bârna aia; bietul de el! iar s-a lovit, singur. Şi chiar ei ți-au făcut-o? Dar pentru ce? reluă ea pe un ton duios, încercând să-l tragă de limbă.

— Mi-au făcut-o pentru că...

— Da, dragul meu; care a fost motivul?

— Fiindcă, măicuță, aşa au socotit de cuviință.

— Slavă Celui-de-Sus că ți-au lăsat mintea întreagă, spuse ea, cu sinceră admirație, dar contrariată. Şi tot lui să-i mulțumim că nu eşti rănit mai grav, că nu ți-au desfigurat fața ta frumoasă, adăugă ea.

Ajunşi în dormitor, o lăsă să-l dezbrace, dar refuză ajutorul vreunui doctor şi-i porunci să nu vorbească nimănui despre el; apoi, se întinse pe pat şi închise ochii, căci durerea era groaznică – alerga în tot corpul şi-i trimitea săgeți ori de câte ori îşi revenea din cumplita amețeală.

— Băiatule, murmură ea, mă duc să-ți aduc nişte rachiu, şi se grăbi să-şi îndeplinească misiunea.

Când se întoarse cu sticla şi paharul, îl găsi în aceeaşi poziție. Turnă puțin, îi vorbi despre calitățile băuturii şi alinarea pe care i-o va aduce; dar Robert îi tot îndepărta uşor mâna, până când ea îl dojeni cu blândețe că e nesuferit şi rău.

— Hai, băiețaşul meu drag, fă-o pentru mine, numai pentru mine. Vrei? Sunt sigură că Robert al meu n-o să mă refuze.

— Fără rachiu, măicuță.

— Nici măcar o înghițitură?

— Am terminat cu rachiul!

— Vezi, dragul meu, cum iei tu lucrurile în tragic, şi toate astea pentru că îți lipseşte o mângâiere.

— Am terminat cu rachiul – era tot ce mai putea spune.

Ea se uită la eticheta de pe sticlă. Vai, îi cunoştea proveniența şi calitatea. Nu-l putea sili pe Robert să ia

această băutură drept medicament de nădejde, deşi avea un gust plăcut şi, după părerea ei, era destul de bună pentru ceilalți clienți. Şovăia. Încercă, cu sfială, să argumenteze în favoarea rachiului; dar refuzul lui se manifesta printr-o surzenie absolută.

Dacă ar fi avut încredere în rachiu, i-ar fi ridicat capul şi i-ar fi turnat băutura pe gât. Dar dragostea ei pentru Robert o opri să facă acest lucru. Izbucni într-un hohot de plâns.

— Ah, măicuță, suspină Robert deschizând ochii în lumina mohorâtă a lumânării.

— Dragul meu băiat, te iubesc atât de mult! Şi să nu fiu în stare să te ajut! Ce să fac, ce să fac?

Cu o tresărire, Robert strigă:

— Unde e calul?

— Calul?

— Bătrânul meu o să-mi ceară mâine calul.

— Înainte de a-mi începe rugăciunea lângă pat, am văzut un cal fără călăreț, dragul meu, venind încoace. Am simțit un fel de amețeală. O, băiatul meu, mi-am zis eu, nu cumva o fi al lui Robert? – ştiind că ai duşmani, cum are orice om curajos.

— Măicuță, loveşte-mi, te rog, coastele cu pumnul.

Se pregăti pentru această operație întinzându-se şi tăcând.

— Tare, măicuță! Şi mai repede, nu mai pot să suport.

— Vai, Robert, gemu femeia împietrită, să te lovesc?

— Drept în coaste. Strânge-ți pumnul şi dă-i drumul, repede.

— Dragul meu! Băiatul meu! Nu mă lasă inima să fac aşa ceva.

— Ah! Pieptul lui Robert se dezumflă. Dar, încordându-şi din nou muşchii, spuse: Acum, loveşte, haide!

— Oh, dragul meu, când sufli într-un foc slab se stinge. Vrei să faci din mine o ucigaşă, şi-mi mai spui mamă? Dar fiindcă îmi place când îmi spui aşa, am să mă supun, Robert. Uite.

— Mai tare, mamă!

— Na! Dumnezeu să mă ierte?
— Cât poți de tare! Aşa e bine.
— Poftim! Şi aici! Oh, fie-ți milă!
— Apasă-mi stomacul.

Îşi adună toate forțele ca să-i împlinească voia şi, urmându-i porunca, îi luă capul în mâini şi-l pipăi. Durerea pricinuită de atingere îi smulse un strigăt înăbuşit, la care răspunse şi ea cu un strigăt. Deşi se zvârcolea de durere, râdea.

— Copil crud ce eşti, să râzi de mama ta! spuse ea, încântată de râsul lui, care-i mai risipea neliniştea. Hei, nu-ți mai scutura creierii, stai liniştit. Uite locul loviturii ăleia afurisite, şi el mai e îndrăgostit, după câte ştiu. Ce-ar spune ea dacă l-ar vedea acum? O femeie bătrână este cea mai bună infirmieră, nu mai încape nicio îndoială în privința asta.

Îl simți greu în brațele ei şi-şi dădu seama că leşinase. Stăpânindu-şi primul impuls de a țipa, îl aşeză uşor pe pernă şi ciocăni la uşa slujnicei ei.

Cele două femei făcură focul, încălziră apa, pregătiră într-un lighean bandaje, oțet şi toate celelalte leacuri simple la care se puteau gândi. Slujnica îndeplini poruncile stăpânei sale cu uimire şi teamă, deoarece doamna Boulby nu-i spusese decât că un bărbat e rănit.

— Dacă tot a fost rănit cineva, sper că-i vorba de Moody, spuse slujnica.

— Nu, zău, că frumoase şi creştineşti gânduri îți mai trec prin cap, răspunse doamna Boulby.

— Creştineşti sau necreştineşti, fiecare are dreptul să-şi dorească ceva, cucoană. Nu toți suntem numai mâini şi genunchi pentru rugăciuni.

— Din păcate pentru tine. Dar, ține minte, nici limbi ascuțite nu trebuie să avem. Acum, hai după mine sus şi să nu scoți o vorbă. O să stai îndărătul uşii şi o să faci ce-am să-ți spun eu. Eşti fiică de soldat, Susan, şi nu trebuie să te pierzi cu firea.

— Maică-mea leşina mereu, protestă Susan,

pregătindu-şi terenul pentru o eventuală slăbiciune.

— Poți să arunci o privire.

Prin această concesie, doamna Boulby făcea un hatâr firii ei slabe de femeie.

Fără înțeleapta hotărâre de a i se acorda acest privilegiu, fata nu s-ar fi liniştit şi n-ar fi putut să îndure să audă vocea de muribund a lui Robert, nici să creadă că într-adevăr Robert, omul îndrăgit de întregul Warbeach, căzuse victimă unei asemenea ticăloşii. Nefiind atât de îngrijorată ca stăpâna ei, deoarece nici dragostea pentru el nu era atât de mare, se simțea mai degrabă îngrozită decât mângâiată de glumele pe care Robert le făcea în timpul operației de spălare a sângelui, de tăiere a firelor de păr din rană, de pansare şi de legare a capului. Nepăsarea lui era înspăimântătoare, iar refuzul sălbatic de a fi văzut de un medic, în ciuda tuturor stăruințelor, părea al unui om sortit pieirii.

Era convinsă că Robert avea brațul rupt şi se înfurie pe stăpâna ei pentru uşurința cu care accepta părerea lui contrarie. Dar, mai mult decât orice, renunțarea la rachiu, acum când i-ar fi prins atât de bine, o socotea drept una dintre acele nebunii ale bărbaților pentru înțelegerea cărora femeile trebuie să facă mari eforturi. Din odaie veneau şoapte pe care nu le putea desluşi. Doamna Boulby ieşi afară şi-i impuse o tăcere absolută, declarând în plus că pacientul nu va bea nimic altceva decât ceai.

— A rugat, spuse ea mai mult pentru sine, să ridicăm jaluzelele mâine dimineață, dacă soarele nu va fi prea puternic, ca să poată privi fluviul şi să întâmpine cu brațele deschise vapoarele.

— S-ar părea că are de gând să trăiască, observă Susan.

— El! strigă văduva, el e Robert Eccles, va rezista până la capăt.

— Acum, cred că da! spuse Susan, minunându-se de el, fără să întrebe despre ce rezistență era vorba.

— Sau, cel puțin, se grăbi văduva să adauge, cât timp va socoti că are împotriva lui doar diavoli. L-am auzit spunând: „E un prost cel ce se pune de-a curmezişul lui Dumnezeu şi

un laş cel ce se dă pe mâna diavolului". Ăsta-i Robert al meu, zugrăvit de el însuşi.

— Dar crezul ăsta nu-l pune prea des în situații proaste, cucoană? întrebă Susan abătută, luând ceainicul şi ibricul.

— Sunt convinsă că e ocrotit, spuse văduva.

Când se lumină de ziuă, doamna Boulby plecă la ferma Warbeach unde i se spuse că bătrânul Eccles se afla în grajd; îl găsi pe dârzul fermier țesălând singur calul lui Robert.

— Aşadar, doamnă, spuse el dând din cap spre ea, ai câştigat. Eram convins de asta. Aş fi putut să jur. Rachiul e mai puternic decât sângele, la unii dintre tinerii noştri.

— Dați-mi voie, domnule Eccles, răspunse ea, Robert m-a trimis să mă interesez dacă bidiviul lui este teafăr şi în siguranță.

— Dar ce, nu-l mai duc picioarele?

— Din fericire, picioarele i-au fost cruțate, domnule Eccles, însă capul...

— Aha, acolo se urcă băutura, după câte mi s-a spus.

— Vă rog, domnule Eccles, credeți-mă când vă spun că nu s-a atins de nicio picătură de alcool şi n-a băut decât ceai în casa mea, noaptea trecută.

— Îmi pare rău, aş fi preferat să se îmbete la dumneata. Dacă tot s-a apucat de băutură, măcar să aleagă ceva bun. Şi, după câte mi s-a dat să înțeleg, dumneata ai o reputație grozavă în această privință. Spune-i doar atât din parte-mi: n-are decât să-şi facă de cap, dar nu cu animalele mele.

Fermierul îşi văzu mai departe de treabă.

— Nu, nu se poate să n-aveți inimă, sunt sigură, strigă văduva. Nu puteți rămâne de piatră dacă vă spun că era treaz când l-au aruncat de pe cal, aducându-l în stare de nesimțire.

— Nu ştiu să i se fi întâmplat aşa ceva vreodată, cucoană, şi, mai mult decât atât, nu cred o iotă din ce-mi spui. Poate că ai venit după lucrurile lui. Mătuşa Anne este înăuntru şi o să ți le dea bucuroasă. Salutările mele lui Robert, şi, dacă mai are de gând să viziteze Warbeach-ul, ar fi de preferat să trimită mai întâi o scrisoare.

Doamna Boulby se înclină, blândă ca un mieluşel.

— Aveţi o părere proastă despre mine, domnule, fiindcă sunt cârciumăreasă; dar ţin la băiatul dumneavoastră ca la fiul meu şi, dacă-mi pot permite să spun asta, domnule Eccles, şi dumneavoastră o să fiţi mândru de el înainte de a muri. Nu ştiu mai mult decât dumneavoastră cum a căzut ieri, dar ştiu că n-a fost băut şi că are duşmani afurisiţi.

— Nici nu-i de mirare.

— Nu, domnule Eccles, un om care este nu numai bun, ci şi curajos, află asta curând pe pielea lui.

— Bine zis, cucoană.

— Oare Robert trebuie să înţeleagă că nu mai are ce căuta în casa tatălui său?

— N-am spus asta niciodată, doamnă Boulby. Dar am şi eu un principiu: casa mea stă deschisă celui ce aparţine sângelui meu, atâta vreme cât nu abate asupra ei nenorocirea; altminteri, ducă-se unde-o vrea. N-am să-i dau niciodată bani, fiindcă ştiu un mijloc mai bun de a-i folosi; şi n-o să-mi mai încalece vreodată caii, pentru că nu ştie să se poarte cu ei. Asta-i tot.

— Deci vă menţineţi în limitele îndatoririlor dumneavoastră, îi rezumă văduva discursul.

— Aşa sper, spuse fermierul.

— Asta mă bucură, răspunse ea.

— Atâta timp cât va fi nevoie.

Văduva făcu o nouă plecăciune.

— Sper că nu v-am tulburat, domnule, Robert, – slavă Domnului – deşi rănit serios, nu e în stare gravă.

— Unde e rănit? întrebă fermierul oarecum precipitat.

— La cap.

— Şi de ce ai venit la mine?

— Mai întâi, după pălăria lui cea mai bună.

— Binecuvântat fie-mi sufletul! exclamă fermierul. Dacă asta o să-i repare capul, i-o ţin negreşit la dispoziţie.

Mâhnită de lipsa lui de omenie, văduva apăsă pe ultimele ei cuvinte:

— Mai întâi, doreşte pălăria cea mai bună, apoi haina şi o

cămaşă curată; astea, domnule Eccles, fac pe un om să arate mai bine; or, scopul lui acum e să arate bine, fiindcă nu-i place să se vaite, iar doctorii ar muri de foame dacă s-ar bizui pe el. Vă implor din suflet, dacă o să vă vedeți cu fiul dumneavoastră, să nu-i spuneți că v-am vorbit despre rănirea lui la cap sau în altă parte. Bună dimineața, domnule Eccles.

— Bună dimineața, doamnă Boulby. Eşti o femeie vrednică de respect.

„Care merită să fie tratată astfel", murmură, înfierbântată, în sinea ei.

Mătuşa Anne puse la dispoziția hangiței lucrurile cerute, fără să scoată o vorbă. Ostilitatea reținută dintre cele două femei era vădită. Mătuşa Anne făcu un pachet şi aşeză deasupra pălăria, de care prinse o broşură: „Cum poate fi trezit un beției". Doamna Boulby aruncă o privire mânioasă spre titlul cărții, spunându-şi în gând: „Ah, voi, oamenii ăştia din lumea *bună*, cum ne mai întărâtați să dorim o înfruntare cu voi!" În drum spre casă îşi potoli furia, aruncând filele rupte din carte în grămezile de gunoi şi unui porc mirat, care privea în sus, din cocina lui rău mirositoare, întrebându-se ce mesaj îi trimitea cerul...

Îl găsi pe Robert cu brațul îndoit deasupra unui lighean, în vreme ce Susan îi turna apă rece.

— Niciun os rupt, măicuță, strigă el cântând. Sunt întreg, sunt din nou teafăr. Şase ore au făcut minunea. S-a topit zăpada? Nu e nevoie să-mi povesteşti ce ți-a spus bătrânul. În jumătate de oră sunt gata pentru micul dejun.

— Doamne, ce braț uriaş! exclamă văduva. Nu e de mirare că toți bărbații se tem de tine. Răule, de ce te-ai mişcat din pat? Aici ai să stai.

— Crezi? spuse Robert care se săltă şi se îndreptă în pat, devenind însă alb la față din pricina efortului. În mintea lui încolți pesemne o îndoială, căci întrebă temător:

— Cum arăt la față, măicuță?

Îi aduse oglinda şi, după ce Susan plecă, îşi examină trăsăturile.

— Drăguțule, spuse văduva, aşezându-se lângă el pe pat, nu mi-e greu să ghicesc că ai o întâlnire.

— La orele douăsprezece, măicuță.

— Cu ea? şopti văduva.

— Cu o doamnă, măicuță.

— Dragul meu Robert, mulți duşmani roiesc în jurul tău! Să nu-mi spui că noaptea trecută nu s-au năpustit asupra ta. N-am suflat o vorbă nimănui, dar aş putea să jur că aşa s-a întâmplat. Crezi că eşti în stare să te ții pe picioare?

— Vai, măicuță, mă bizui pe simțămintele mele. Dar nu te mai gândi la asta, ori Dumnezeu ştie ce-o să-mi mai treacă prin minte.

Văduva clătină din cap.

— Nimic nu te-ar putea opri, nu-i aşa?

— Nimic din ceea ce e în sufletul meu, măicuță.

— Nu cumva ea... Dar s-o lăsăm baltă. N-am niciun drept să pun întrebări. Dacă aş fi curioasă, te-aş întreba doar de cele ce s-au întâmplat noaptea trecută şi cum de i-ai lăsat pe ticăloşi să-ți scape din mână. Dar niciodată nu poți şti ce-i trece unui om prin cap; un singur lucru pot să-ți spun: că Nic Sedgett este amestecat în toate intrigile urzite împotriva ta acolo; iar noaptea trecută, Stephen Bilton sau altcineva a spus că Nic Sedgett a fost văzut la Fairly.

— Vânzând ouă, măicuță. De ce nu? Nu trebuie să ne pară rău dacă îşi câştigă şi el existența în mod cinstit.

— E un om rău, Robert, şi n-am să înțeleg niciodată de ce Atotputernicul nu i-a cioplit chip de fiară. Am auzit că nenorocita asta de creatură place fetelor.

— Ce să-i faci, măicuță, eu nu plac.

— Nu te iau în seamă, Robert?

El râse:

— O să vedem astăzi.

— Prefăcutule, strigă văduva, parcă eu nu ştiu că te întâlneşti cu doamna Lovell! Fie ca cerul să-i arate cât prețuieşti şi că eşti demn de o *lady* adevărată.

— Pipăie-mi buzunarele, măicuță, şi n-o să mă mai zoreşti cu însurătoarea. Şi acum, trebuie să mă dau jos. Mă simt de

parcă picioarele mele ar trebui să învețe din nou să umble. Bătrânul meu tată – binecuvântată fie-i inima! – mi-a dat un trup zdravăn, care nu poate fi doborât uşor, după cum vezi, deşi era cât pe ce să mi se întâmple asta o dată sau de două ori în viață.

Doamna Boulby murmură:

— Aha, ai de gând să te răfuieşti în continuare cu domnii ăia, Robert?

O privi drept în ochi, în timp ce un zâmbet şiret îi apăru pe față, apoi, luându-i mâna, spuse:

— Am să-ți fac o mică mărturisire; o meriți şi ştiu că n-ai s-o transmiți mai departe. Blestemul meu este că mi-e ruşine să vorbesc despre ceea ce simt. Dar e oare ruşinos să iubeşti o fată, chiar dacă ea nu vrea să stea de vorbă cu tine? Nu, nu este. Cu banii lăsați de scumpa mea mătuşă, m-am dus la un fermier din Kent şi am învățat acolo să muncesc; mai întâi, am scăpat de armată, fir-ar... Trebuie să încetez cu înjurăturile! Jumătate din timpul cât am fost plecat, mi l-am petrecut acolo. Fermierul este un om bun, cumpătat, un bătrân englez înfrânt de soartă, care nu-şi dă seama de asta şi nu îndrăzneşte să ia viața pieptiş. Are două fete: una a plecat la Londra şi, într-un fel, a nimerit-o prost. Pentru cealaltă, mi-aş tăia vinele şi aş sângera până la moarte fără să-mi pese; dar ea mă urăşte! Asta şi vreau, îmi doresc să mă urască. Mă crede un băiat atât de cumsecade! Nu beam niciodată, mă culcam devreme, mă sculam odată cu găinile pentru a-mi începe munca. Domnul Robert Armstrong! Faptul că a trebuit să-mi schimb numele mă apăsa. Nu eram niciodată eu însumi, mă simțeam ca un câine vagabond. Cum poate s-o intereseze pe o fată un asemenea băiat? Măicuță, ascultă aici: e brunetă ca o țigancă. E cea mai credincioasă, cea mai devotată ființă din lume. Are părul negru, ochii mari, cafenii: s-o vezi numai o dată! Este perechea mea pe acest pământ. Dacă i-aş spune: „Stai aici şi ai grijă de asta", aş putea fi sigur că nu s-ar clinti nici moartă. E închisă uşa? Închide-o, nu vreau să mă audă cineva când vorbesc despre ea. Nu mă întreba dacă e

frumoasă sau nu. Nu e o doamnă, dar e doamna mea. Este femeia de care aş putea fi mândru. Dar ei nu-i pasă de mine! Cred că şi o femeie s-ar putea îndrăgosti de obrajii ei, atât de rotunzi, de catifelați şi de fin coloraţi sunt! Spune-mi că sunt un prost. Da, sunt. Iată-mă aici, departe de ea, torturat de gândul că fiecare zi i-ar putea aduce vreun rău, că ar putea să dispară, că diavolii din iad îşi bat joc de mine.

Cine să-i poarte de grijă, să țină nenorocirea departe de ea, în lipsa mea? Ce altceva pot să fac decât să beau şi să uit? Numai că atunci când mă trezesc, mă simt ca un nenorocit care se târăşte la picioarele ei. De-aş avea-o lângă mine, i-aş săruta şi picioarele! N-am sărutat-o niciodată, niciodată! Niciun alt bărbat n-a sărutat-o. Afurisitul ăsta de cap!... iar mă încolțeşte durerea. Asta-i ultima mea caznă, măicuță. Doamne! când mă gândesc la ea, viitorul îmi apare învăluit în tăcere şi îndoieli pe acest pământ. Sunt o roată care se învârteşte în gol. Ascultă-mi pulsul. De ce nu pot să-l opresc? Dar dacă ar apărea ea, aş fi în stare să zdrobesc lumea asta veche, ca să ştiu ce ne rezervă viitorul. Am fost blând ca un miel tot timpul cât m-am aflat în preajma ei. Mângâierea mea e că nu mă cunoaşte. Dar, în acelaşi timp, e şi blestemul meu. Dacă m-ar cunoaşte, i-ar fi clar ca lumina zilei că sunt sorocul ei, omul potrivit, bărbatul de care are nevoie. Zău că sunt, cerule! – asta-i o înjurătură îngăduită. Să vrei să pătrunzi în sufletul cuiva şi să fii silit să stai departe! Am venit aici, măicuță, fiindcă îşi iubeşte sora şi trebuie să aflu unde poate fi găsită. Vinovatul este unul din domnii aceia de la Fairly. Nu spun care, poate că nici nu ştiu. Ah, simt că-mi plesnesc creierii în cap!

Robert căzu din nou cu capul pe pernă. Doamna Boulby îşi şterse ochii. Sufletul ei era copleşit de tristețe şi compătimire față de tânărul pasionat. Îşi exprimă sentimentele în chip prozaic: „Bietul lui stomac n-ar fi în stare să digere nicio friptură”.

Într-adevăr, nu greşea, căci atunci când, după ce zăcuse până la orele unsprezece în pat, se dădu jos şi se aşează la masă, mâncă doar câteva fărâmituri de pâine uscată. Era

ciudată atenția deosebită pe care o acorda curățeniei pălăriei şi hainei şi nerăbdarea cu care se uita la ceas în timp ce-şi peria şi-şi aranja costumul. Pălăria nu voia să stea ca de obicei, din pricina cucuiului din cap; iar el, apăsând-o până ce durerea devenea de nesuportat, apoi potrivind-o astfel încât să nici nu-l supere, şi nici să nu-i stea rău, era ca o femeie care probează la modistă în fața oglinzii. Stărui în încercări până când exclamația de uimire a doamnei Boulby îl povățui să se încreadă mai mult în ochii altora decât în ai săi. Faptul de a nu ne simți îmbrăcați cum trebuie, ne pune adesea în imposibilitate să ne dezvăluim adevăratul caracter. Or, vanitatea lui, rănită de Rhoda, îi influențase comportarea la Warbeach punându-i în umbră calitățile cele mai bune, fapt care – vom vedea de ce – îl afecta. Doamna Boulby izbuti să-l convingă să ia bastonul de promenadă cu mâner de argint al soțului ei, o relicvă făurită dintr-un lemn din pădurile regale. Sprijinindu-se de acest baston, care îl făcea să semene mai mult decât ar fi dorit cu un marinar ieşit la pensie, plecă la întâlnirea cu doamna.

Capitolul XX

Doamna Lovell îmblânzeşte o brută

PÂRÂUL DIN PARCUL DE LA Fairly, albit de zăpadă, curgea lin, în meandre lungi, către marea sărată, iar sub ultimul stejar înclinat al parcului se întindea o alee cu tufişuri, care vara era verde, şi acum purta povara zăpezii recent căzute aidoma unor buchete de flori.

Doamna Lovell se afla singură în acest loc, călare, cu mâna înmănuşată la şold, arborând un veşmânt încântător, în armonie cu peisajul. Aştepta tot un călăreț, aşa că nu simți apropierea omului care venise pe jos, dar se înclină liniştită când Robert îşi scoase pălăria.

— Se spune că ți-ai pierdut mințile. Vezi, totuşi eu am încredere în dumneata.

— Aş dori să vă pot mulțumi pentru amabilitatea dumneavoastră, doamnă.

— Nu te simți bine?

— Am căzut noaptea trecută.

Doamna mângâie gâtul calului.

— N-am avut timp să cercetez. Îmi pare rău că nu-ți pot acorda decât un minut. Se uită la ceas. Să zicem cinci, mai exact. Să începem. Nu mă pot preface spunând că nu cunosc chestiunea care te aduce la mine. N-am de gând să-ți țin nicio predică în legătură cu atitudinea dumitale, dar dă-mi voie să te asigur că domnul pe care te-ai hotărât să-l ataci în acest mod neobişnuit n-a făcut niciun rău, nici dumitale, nici altcuiva. De aceea, este groaznic de nedrept să-l judeci astfel. Ştii că nu-i posibil să se bată cu dumneata. Îți vorbesc deschis.

— Da, doamnă, spuse Robert. Vă voi răspunde şi eu deschis. Nu poate să se bată cu un om ca mine. Ştiu asta. Nu-i port pică deloc. Aşa cum s-au petrecut lucrurile până acum, cred că-i destul de nevinovat în această privinţă.

— Purtarea dumitale faţă de el este cu atât mai condamnabilă.

Robert privi în sus, în ochii ei.

— Sunteţi o doamnă. Să nu-mi luaţi în nume de rău ceea ce am să vă spun.

— Bine, bine, spuse repede doamna Lovell. Ştiu, cunosc povestea. Cineva a fost lezat, sau cel puţin aşa consideri dumneata. Nu te acuz de nebunie, dar, pentru Dumnezeu! ce mijloace ai folosit? Într-adevăr, domnule, oricât de profund ar fi atinse sentimentele dumitale, ai pornit pe o cale greşită.

— Nu şi dacă aş fi avut sprijinul dumneavoastră.

— Galant răspuns.

Zâmbi cu o graţie simplă. În clipa următoare, se uită la ceas.

— Timpul s-a scurs mai repede decât am prevăzut. Trebuie să te părăsesc. Să facem o învoială.

Îşi coborî vocea.

— Vei căpăta adresa pe care ai cerut-o. Eu însămi mă voi duce s-o văd cu prima ocazie când voi fi la Londra. Asta se va întâmpla în curând. În schimb, dă-mi cuvântul dumitale de onoare că n-ai să-l mai ataci pe domnul acela. Mi-l dai? Poţi avea încredere în mine.

— Da, doamnă, vi-l dau din tot sufletul! spuse Robert.

— Atât mi-e de ajuns. Nu-ţi cer mai mult. Bună dimineaţa.

Salutul de despărţire al doamnei deveni o obsesie pentru el. Vocea ei avea sunetul coardelor harpei ce-ţi mângâie urechile. Culoarea costumului de călărie din ziua aceea, îmbinată armonios cu pământul în straie de zăpadă, ca şi delicata misiune pe care şi-o asumase îi aprinseră imaginaţia, făcându-l s-o binecuvânteze ca pe o fiinţă divină. Pentru prima dată în viaţa lui, se gândi cu invidie la marea

fericire pe care o au unii muritori de a cunoaşte şi a sta de vorbă, de la egal la egal, cu asemenea fiinţe minunate. Apoi, se gândi la Rhoda, cu asprimea ei pământeană, respingătoare prin răceală, ca acele unde negre de apă, în contrast cu albul zăpezii de pe mal. Făcu câţiva paşi în direcţia pe care o luase doamna Lovell, dar acest lucru i se păru o cutezanţă, şi se opri. N-avea deloc chef s-o ia în partea opusă; părea cufundat în contemplarea unui vas de război şi a copacilor pădurii din spatele catargelor. Fie oboseala, fie emoţia, făcuse să-i vâjâie capul, aşa că nu mai auzea nimic, nici măcar râsetele bărbaţilor; dar, deodată, privind în jur, o zări, ca-ntr-un tablou, pe doamna Lovell, însoţită de câţiva gentlemani, venind spre el. Doamna îl privi cu blândeţe şi-i aruncă, în treacăt, un semn de recunoaştere; doi-trei dintre gentlemanii mai tineri se uitară la el cu un aer batjocoritor.

Alături de doamna Lovell se afla Edward Blancove. Ochii lui se îndreptară spre Robert, scrutându-l cu asprime, iar Robert, fără să ştie de ce, îl privi cu acelaşi aer cercetător. Avea privirea deschisă a unui copil şi se simţea într-adevăr ca un copil, de parcă mintea lui ar fi încetat să mai judece. Unul dintre domnii mai în vârstă, cu un aspect milităros, îşi îndreptă umerii şi, atingându-şi vârful mustăţii, spuse pe un ton oarecum provocator:

— Azi nu eşti călare?

— N-am decât un cal, răspunse simplu Robert.

Algernon Blancove venea ultimul. El nu scoase nicio vorbă, nici nu-şi privi duşmanul; îşi strânse doar cravaşa în mână. Plecară cu toţii, mergând în şir, la câţiva paşi distanţă unul de altul, şi râseră iar când se aplecară spre tânăra doamnă.

„Groaznic lucru să scoţi afară caii pe o vreme ca asta”, gândi Robert, cufundându-se iar în meditaţie. Mergând pe urmele doamnei se îndrepta fără să-şi dea seama spre casă, căci nu mai era stăpân pe voinţa lui. Cotind pe o alee, rămase surprins văzând-o pe doamna Boulby lângă un gard. Arăta ca o cerşetoare şi părea impresionată.

— Dragul meu, spuse ea scuzându-şi prezența, să ştii că nu m-aş fi amestecat dacă s-ar fi jucat cinstit. Sunt destul de englezoaică pentru asta. Aş fi stat deoparte dacă ar fi fost vorba de un străin. Gentlemanii joacă întotdeauna cinstit în fața unei femei. Am venit numai pentru că mă temeam ca întâlnirea asta să nu fie o capcană pentru tine. Acum mergi acasă, nu-i aşa? Şi ai să mă ierți, nu?

— Vin acum la „Pilotul", măicuță, spuse Robert strângându-i mâna.

— Aşa-i bine; şi nu mai eşti supărat pe mine că te-am urmărit?

— N-ai decât să-ți continui jocul, mamă.

— Aşa am şi făcut, Robert; şi zău că sunt tare amărâtă, dacă am auzit bine când doamna aia şi bărbații ei au trecut pe lângă mine, fără să le pese de urechile unei bătrâne. Au făcut un rămăşag pe socoteala ta, dragul meu, zău că da, asta au făcut.

— Sper că doamna a câştigat, spuse Robert încet.

— Da, ea a câştigat, dragul meu. Trebuia să te facă să vii să te întâlneşti cu ea aici, apoi să renunți şi să fii învins, după câte am putut să înțeleg din discuția lor; gentlemanii râd aşa de mult când stau de vorbă; le dă mâna să râdă pentru că ei au partea cea mai bună din toate. Povestea asta m-a desumflat. Vreau ca tu să fii paşnic, zău că asta vreau. Dar nu-mi place să se facă prinsori pe socoteala băiatului meu.

— Oh, taci, mamă, zise Robert nerăbdător.

— I-am auzit cu urechile mele, dragul meu: o felicitau pe doamna, tocmai când au trecut pe lângă mine. Dacă te supără părerea mea, tac. Văd că te doare, fiindcă iar duci mâna la pălărie. E înjositor să se facă o prinsoare pe capul tău. Mă gândesc că, dacă te-ai fi simțit bine, sănătos, ar fi fost cazul să le tragi o chelfăneală. Dânsa e o femeie destul de plăcută la vedere, nu încape îndoială, are oase mici, e zveltă şi frumoasă.

Robert întrebă încotro o luaseră.

— Înapoi la grajduri, dragul meu. I-am auzit spunând aşa.

Un domn zicea că spectacolul s-a terminat şi că doamna ieşise învingătoare, că zăpada se strânsese la picioarele cailor şi că era bine să plece ca să nu-i vadă lordul afară. Un altul a spus că eşti un sălbatic pe care l-a îmblânzit ea şi c-ar trebui să porţi un lanţ cu numele doamnei Lovell gravat pe el. Dar nu pune vorbele astea la inimă, poţi să-ţi dai şi singur seama că ei nu sunt prietenii lui Robert al meu. Şi te asigur, Robert, că pălăria ta e bună, numai dacă ţi-ai aranja-o cum trebuie. Frământarea asta a ta face să nu-ţi stea bine. Cel mai grozav arăţi – ţi-am mai spus-o – când eşti dezbrăcat şi faci box. Vai, vai, ce limbă lungă mai am. Mereu uit de durerea ta de cap. Îmi aduc aminte ce frumos arătai într-o zi, pe câmp, în spatele casei noastre, când te-ai bătut cu Simon Billet, barcagiul; s-au făcut rămăşaguri şi bărbatul meu a câştigat fiindcă pariase pe tine. Asta m-a şi dus la gândul să compar cum îţi stă cu pălărie şi fără.

Cam astea au fost flecărelile doamnei Boulby de-a lungul drumului. Ceva mai încolo, la marginea şoselei, era o movilă de pe care se puteau zări grajdurile de la Fairly. Robert o părăsi pe hangiţă şi o luă într-acolo, de unde-i văzu pe călăreţi şi pe rândaşii care ţineau caii de căpăstru. „Slavă Domnului că nu mi-am pierdut minţile decât cinci minute”, spuse, rezumându-şi impresiile în faţa acelei privelişti. Închise ochii, rugându-se din toate puterile să n-o mai întâlnească niciodată pe doamna Lovell. Îşi bătuse joc de el, nu putea să uite acest lucru, şi, totuşi, credinţa lui cavalerească în femei îl îndemna să aibă convingerea că, fiind la curent cu povestea Dahliei, ea va face tot ce-i va sta în putinţă pentru biata fată şi-şi va ţine cuvântul dat. Zvâcnirea din ţeastă îi alungă orice alt gând. Devenise violentă. Încercă să-şi adune ideile, dar efortul lui semăna cu cel al unui om care visează şi vrea să prindă sensul visului, când întunericul devorează tot ce s-a spus, tot ce s-a petrecut. În disperare, se gândi cu bunăvoinţă la rachiul doamnei Boulby.

— Mamă, spuse el venind din nou lângă ea, după câte ştiu, rachiul nu poate să-i strice unui om dacă stă în pat. Eu

am să mă duc la culcare, iar dumneata să-mi aduci puțin şi să nu laşi pe nimeni să mă deranjeze; iar dacă o să vorbesc fără şir, să ții minte că totul nu e decât aiureală, apă de ploaie. Văduva făgădui cu pioşenie să se supună tuturor acestor porunci, dar el începuse să vorbească fără şir încă înainte de a se fi dezbrăcat. Strigă numele unui oarecare maior Waring, despre care doamna Boulby îl auzi vorbind foarte frumos, un gentleman căruia nu-i era ruşine să fie prieten cu el, învinuindu-l mai întâi că nu se afla de partea lui, apoi, zicându-i pe nume, Percy, îl chemă cu dragoste şi se mustră singur că nu-i scrisese. „Doi contra unu, şi pe întuneric! continuă el să aiureze, iar eu singur contra douăzeci, Percy, şi asta în plină zi. Te întreb: a fost cinstit?" Strigătele lui Robert deveniră pentru văduvă orice altceva în afară de „apă de ploaie" când el pomeni numele lui Nic Sedgett şi spuse: „Uită-te la tâmpla lui dreaptă, l-am însemnat a doua oară". Agățându-se de pat, la căpătâiul lui, doamna Boulby culese, frântură cu frântură, povestea acelui josnic atac de la miezul nopții, care îi adusese curajosul băiat sângerând. Izbuti să înțeleagă că Nic Sedgett fusese complicele unuia din domnii de la Fairly, dar al cui anume nu reuşi să descopere şi, în consecință, se opri la domnul Algernon Blancove. Cercetând cu multă sârguință, află că Algernon fusese văzut în tovărăşia infamului Nic şi, de asemenea, că obrazul lui Nicodemus necesitase unele îngrijiri medicale, ceea ce constituia o confirmare suficientă.

La căderea nopții, Robert se afla în mâinile doctorului, fără să-şi dea seama că doamna Boulby încălcase învoiala. Tatăl şi mătuşa lui fură încunoştințați despre starea în care se afla şi pregătiți să se plece la căpătâiul unui necredincios. Tot Warbeach-ul ştia că Robert se afla în primejdie şi se credea că nu mai avea mult de trăit.

Capitolul XXI

oglindeşte josniciile pe care le conţine povestirea

URECHILE N-O ÎNŞELASERĂ PE doamna Boulby: fusese într-adevăr vorba de un rămăşag, şi ziua s-ar fi sfârşit în chip dezastruos pentru Robert, dacă doamna Lovell n-ar fi câştigat prinsoarea. Ceea ce la Warbeach era socotit drept eroism, la Fairly trecea drept o ticăloşie nespus de jignitoare. În ciuda adevărului, domnii de acolo considerau că au de a face cu un bădăran încăpățânat şi un neghiob furios. La început, cineva propusese să fie târât în fața magistraților, dar Algernon se opusese cu atâta vehementă acestei păreri – declarându-se dispus să se apere singur –, încât se vedea clar că omul acela avea un drept asupra lui. Totuşi, când lordului Elling i se vorbi despre aceste atacuri sistematice împotiva unuia dintre oaspeții săi, se declară hotărât să recurgă la sprijinul legii. Aflând de această decizie, Algernon presimți că vizitei sale i se apropie sfârşitul.

Era prea fericit ca să plece de bună voie, iar cartierul băncilor din Londra nu-l atrăgea deloc; dar nici să rămână nu putea, deoarece risca să-şi compromită trecutul. În disperarea sa, mărturisi totul doamnei Lovell; procedând astfel, nu făcea decât să îngroaşe contururile imaginii pe care ea o şi avea despre Edward. La rândul ei, îl socotea prea folositor pe Algernon ca să-l lase să plece. Niciun alt tânăr nu-i spunea „eşti un înger”, pentru că asculta cu bunăvoință straniile poveşti ale bărbaților şi dilemele lor, apoi nimeni nu se agita atât pentru ea; or, ea era o femeie căreia îi plăcea

nespus de mult adorația unui „câine credincios” şi nu se putea despărți de el. De asemenea, dorea să răsplătească această adorație.

La intervenția ei, se renunță la ideea ca Robert să fie chemat în fața judecătorilor. Ea înfieră necuviințele lui, dar în acelaşi timp declară în fața tuturor că un călăreț atât de bun merita un alt tratament decât ceilalți criminali. Domnii care îl aşteptau pe fermierul Eccles se supuseră poruncilor ei.

Apoi avu loc scena din Ditley Marsh, descrisă de Stephen Bilton la întrunirea aceea de la hanul „Pilotul”, scenă în cursul căreia ea îşi dădu seama că Robert putea fi prins în lațuri de mătase, şi făcu prinsoare că-l va îmblânzi. O câştigă şi-i scuti pe nobili să-şi mai murdărească mâinile – fapt considerat de aceştia extrem de necesar –, iar ei îi mulțumiră şi-i plătiră banii lui Algernon, pe care ea şi-l alesese drept vistiernic. Fu poreclită „îmblânzitoarea de bărbați”, compliment pe care-l primi cu grație. Colonelul Barclay, călărețul mustăcios care schimbase câteva cuvinte cu Robert, declară că renunță la cariera lui militară.

— Îmi predau spada, spuse el galant.

Altul declară că de aci încolo nu va mai fi necesar să se apeleze la arme, deoarece vor intra în acțiune doamnele.

— *Similia similibus*[1]..., spuse Edward. S-ar părea că ele pot lecui ceea ce provoacă.

— Ah, bietul sex slab, oftă doamna Lovell. Dacă v-am aduce vârsta de aur la picioare, cred că tot ați mai avea ceva de obiectat împotriva Evei.

La grajduri, întreaga mascaradă stârni o serie de comentarii.

— Pentru Dumnezeu! ar fi trebuit să se târască în genunchi ca un cal, atunci când l-ai îmblânzit, spuse lordul Suckling, tânărul ei paznic.

— Eu aş face o distincție între un cal şi un om curajos, lord Suckling, spuse ea.

[1] În traducere liberă: Cui pe cui se scoate... (lat.)

Astfel se manifesta spiritul de echitate al doamnei Lovell ori de câte ori i se adresa o aluzie la Robert, iar inteligența şi degajarea ei erau atât de admirabile, încât niciunul din cei ce călăreau alături de ea n-ar fi cutezat să-i judece comportamentul. Femeile pot crea noi legi pentru ele însele dacă îşi îngăduie să fie excentrice, ca un lucru firesc, rezervându-şi totodată o anumită perioadă a zilei în care să redevină femei obişnuite de societate.

Doamna Lovell îşi alesese seara drept moment al restabilirii poziției sale, astfel încât mulți dintre tinerii caraghioşi, care ținuseră pasul cu ea în tot cursul zilei, riscau să se facă de râs dacă încercau să continue dialogul în saloane, unde ea domnea în chip de stăpână absolută. Mai mult decât atât, nefiind excentrică din vanitate, ci pur şi simplu pentru a-şi adapta înclinațiile de odinioară, devenite acum necesități, evita argoul şi toate însemnele excentricității. Ea deținea deci secretul de a stârni entuziasmul respectuos al tinerilor, fără a se coborî la nivelul acestora; iar femeile, cu care se purta mieros şi insipid, o acceptau în clanul lor, ceea ce însemna mult pentru o persoană aventuroasă ca doamna Lovell şi în acelaşi timp unica bază sigură pentru obținerea victoriei.

Vă dați desigur seama că încrederea bărbaților într-o femeie pe care surorile ei o bârfesc şi, în parte, o repudiază se clatină, oricât de vrăjiți ar fi respectivii admiratori. Pe de altă parte, câtă vreme este acceptată de semenele ei, femeia îşi poate permite tot felul de ciudățenii fără a pierde admirația bărbaților.

Dar oare ce fel de influență fatală avea doamna Lovell asupra bărbaților ca să-i determine să se duşmănească reciproc? În ce mod îl încurajase pe Algernon, pentru ca lordul Suckling să fie gelos pe el? Şi cum îl încurajase pe lordul Suckling, pentru ca Alegomon să urască până şi suflarea tânărului lord? De ce dorea fiecare să-şi arate față de ea bărbăția în luptă?

Edward râse şi-şi frecă mâinile când Algernon intră în camera lui; parcă dinadins, pentru a-i confirma profeția, îi

spuse:

— Am să mă răfuiesc eu cu Suckling ăla. Fă-mi ce vrei, dar nu mai pot să-i suport neruşinarea. Vreau să am un schimb de focuri cu un om de rangul meu, numai ca să mă vadă Peggy Lovell! Ştiu eu ce gândeşte ea.

— Doar ca să te vadă doamna Lovell! repetă Edward. Dragă Algy, dar ea a văzut asemenea lucruri de o mulțime de ori. Dă-i drumul, asta mă mai înviorează. Eram sigur că în curând se va sătura de prea multă pace.

— Ascultă ce-ți spun, ea nu are niciun amestec, Ned. Nu fii îngrozitor de nedrept. Nu ea mi-a spus să mă duc să-l caut. Cum poate să-i oprească şoaptele pe care i le strecoară în urechi? Atunci ea se uită la mine, şi jur că n-am de gând să mă las apărat de o femeie. Probabil îşi închipuie că mă sperie şi un purice. Ştiu ce părere are despre tineri. De ce, deunăzi, când Suckling s-a îndepărtat de ea, mi-a spus: „Aceştia sunt paznicii noştri”? Mă voi bate cu el.

— N-ai decât, spuse Edward.

— Îl provoci tu?

— Eu sunt avocat, domnule Marte.

— Nu vrei să-l provoci pentru un prieten care a fost insultat?

— Îți repet, eu sunt avocat. Dar, dacă vrei, iată ce am să fac. Mă duc la doamna Lovell şi o informez că doreşti să-i câştigi stima duelându-te cu pistolul. În felul acesta, îți vei atinge scopul pe care-l urmăreşti. Poate că va fi dezamăgită, căci va trebui să împiedice duelul; dar femeile sunt născute pentru a fi dezamăgite; doresc nespus de mult acest lucru.

— Într-un fel sau altul, tot mă voi răfui cu el, spuse Algernon furios; apoi fața i se înseninã: Ia spune, ce părere ai, n-a fost grozavă azi-dimineață? Nicio altă femeie n-ar fi reuşit să se descurce atât de bine.

— Oh, Una şi Leul! Doamna Valentine şi Orson! Ai pariat împreună cu ceilalți? întrebă vărul său.

— Am pierdut şi eu zece şilingi, dar ce contează!

— Atunci Sedgett va trebui să mai primească cinci şilingi.

— Nu, termină! țipă Algernon.

— Ai plătit bucuros zece şilingi pentru un lucru ireal. Poți să plăteşti cinci pentru ceva concret.

— Vrei să spui că Sedgett... se holbă Algernon.

— Dacă te străduieşti să cercetezi minunile, Algy, îți dai seama că ele au avut, de obicei, un teren pregătit dinainte; iar miracolul puterii feminine de convingere, demonstrat azi-dimineață, nu a fost cu totul străin de acțiunile preliminare ale unui nemernic.

— Aha, de aceea n-ai pariat tu.

Algernon arătă, clipind din pleoape, că i se luminase inteligența şi exclamă „pe Jupiter", ca să suporte mai uşor ideile ce-i năvăliseră brusc în cap.

— Puteai să-mi dezvălui şi mie taina, Ned. Aş pierde oricât pentru Peggy Lovell, dar nimănui nu-i face plăcere să fie lăsat să orbecăiască în întuneric.

— Numai că, Algy, atunci când ți se dă ție pe mână o lumină, devii un adevărat far pentru toți. Las-o baltă. Sedgett te-a scăpat de sâcâială. Lasă-l să-şi ia cele cinci lire.

— Dă-o naibii de sâcâială, bunul meu Ned. Nu mă plâng şi am făcut tot ce am putut ca să te acopăr. Cât despre felul cum l-ai îmbrobodit pe individ, n-am nimic de zis; dar, între noi fie vorba, cine-i vinovatul şi cine-i victima?

— Nu ți-a spus că te are la mână?

— Nu-mi amintesc să-mi fi spus aşa ceva.

— Ei bine, eu l-am auzit. Javra aia încăpățânată nu voia să se lase cumpărată, aşa încât nu exista decât un singur mijloc de a-l linişti. Îți dai seama acum ce înseamnă o ciomăgeală pentru astfel de bestii. Eu, Algy, nu-mi părăsesc niciodată prietenul la nevoie, să ții minte asta. Dă-i cele cinci lire lui Sedgett.

Algernon se plimba cu paşi mari prin cameră.

— Mai întâi, mă vâri într-o lojă de teatru ca să mă vadă lumea cu o fată; apoi, te ascunzi în spatele meu ca eu să fiu cel împroşcat cu noroi, începu el să mârâie. Şi mai ceri bani de la un om care n-are niciun chior în buzunar. Până ce nu aleargă calul ăla, Templemore, n-am niciun sfanț. Atunci, pe Jupiter! o să-mi plătesc datoriile. Cămătarii sunt nişte

creaturi îngrozitoare.

— De cât ai nevoie în momentul de față? spuse Edward, trezindu-i pofta de un împrumut.

— O, cincizeci... vreau să zic, deocamdată. Când ajung în oraş, vreo mie. Şi de unde să-mi pice! Dar nu-i nimic. Zău că începe să-mi fie milă de vulpea pe care o hăituiesc pe aici. Simt că, la Londra, voi fi în situația ei. Oricum, dacă pot să-ți fac vreun serviciu, Ned...

Edward râse.

— Ai fi putut să-mi faci serviciul de a nu te scuza în fața moşierului, când a venit aici, în aşa fel încât să mă amesteci şi pe mine.

— Eram atât de încolțit, Ned.

— Ai avut un fel de satisfacție lăsându-l pe moşier să-şi bârfească fratele. Şi, slavă Domnului, nu s-a sfiit...

— Pe onoarea mea, Ned, că, în ce priveşte bârfelile, a plecat blestemându-mă pe mine. Peggy Lovell a aranjat într-un fel lucrurile pentru tine. Dar eu am fost groaznic de hărțuit.

— Da, dar tu ştii ce fel de om e taică-meu. În astfel de probleme, el nu are filosofia moşierului.

— Pe cinstea mea, domnule Ned, n-am bănuit-o până acum. Dar îmi închipui că ai ieşit basma curată cu Sir Billy bancherul, punându-mi mie în cârcă totul, aşa-i?

Edward se uită drept în ochii vărului său şi spuse:

— Meritai şi mai rău. Ai fost perfid. Ai dovedit că nu se poate avea încredere în tine; şi totuşi, uite, eu mă încred. Numeşte-o nebunia mea! Desigur – şi nu mă tem să ți-o spun – a trebuit să fac uz de toată inteligența mea ca să parez lovitura. Când sunt luat pe nepusă masă, s-ar putea să devin ceea ce se numeşte un om lipsit de scrupule. Şi eu trebuie să mă gândesc la bani, ca şi tine. Şi dacă tatăl meu ar fi socotit că am luat-o pe ceea ce consideră el un drum greşit, moralitatea paternă ar fi strâns şurubul. M-ai trădat. Ascultă-mă.

— Crede-mă, Ned, nu i-am spus decât că...

— Ascultă-mă. M-ai trădat. M-am apărat; adică am

aranjat în aşa fel lucrurile ca să-ți mai pot fi de folos. A fost aproape o răfuială, dar am scăpat ca prin urechile acului, grație faptului că eu şi taică-meu avem caractere asemănătoare. Deschide sertarul biroului meu şi scoate de acolo carnetul de cecuri. Mărturisesc că nu înțeleg de ce ar fi trebuit să obiectezi, dar să trecem peste asta. Cât vrei? Cincizeci? Să zicem patruzeci şi cinci, iar cinci pentru Sedgett, în total cincizeci. Optzeci înainte şi cu cincizeci – o sută treizeci. Scrie pe o bucată de hârtie că-mi datorezi această sumă. În fond, de ce să apari tu atât de virtuos?!

Algernon mâzgăli chitanța, manifestându-şi disprețul față de el însuşi pentru că o dădea şi față de primitor pentru că o lua, dar, când era vorba de bani, se arăta întotdeauna dispus să semneze astfel de hârtii; apoi, în timp ce-şi punea cecul în portofel, spuse:

— Individul ăla infernal m-a întors pe dos. Şi tu, Ned, pe cinstea mea, dacă te-ar sâcâi un buldog, ți-ai pierde calmul. M-a zăpăcit cu totul. Roagă-mă acum ceva, şi fac orice pentru tine. Iau asupra mea totul. Sir Billy nu poate să-şi facă despre mine o părere mai proastă decât cea pe care o are acum. Vrei s-o rupi definitiv cu frumoasa rivală a lui Peggy L.? Am un plan să te eliberez, bietul meu Ned, şi toată lumea să fie fericită. Iar pentru mine, voi pune temelia unei noi şi strălucite reputații.

Algernon luă un scaun. Edward era cufundat în lectură. Primul continuă:

— Cu oricare altul în afară de tine, aş atinge problema banilor la sfârşit, dar tu ştii că banii sunt întotdeauna elementul principal şi că nimic altceva nu poate scoate pe om din prăpastie. Ar fi vorba de o sumă importantă şi-mi dau seama că n-ai putea să apelezi la Sir Billy; ar trebui s-o scoți înainte, treptat, din contul tău. Oricum, fii atent: există foarte mulți tineri fermieri care vor să emigreze şi-şi doresc neveste şi bani. Eu cunosc unul. N-are niciun rost să intrăm în amănunte, dar merită să reflectezi. Viața e făcută din ajutor mutual, Ned. Poți să ajuți pe cineva mai bine decât pe tine însuți. Cât despre mine, când mă aflu la ananghie, îți

dau cuvântul meu de onoare, mă simt exact ca un copil şi n-am niciun fel de idee. La fel se întâmplă şi cu ceilalţi. Nu poţi s-o scoţi la capăt fără ajutorul cuiva. Ei, ce spui, bătrâne?

Edward îşi luă privirea de pe carte.

— Sunt cumva păreri despre viaţă deduse din propria-ţi experienţă? observă el, iar Algernon îi blestemă pe şoarecii de bibliotecă ce nu vor niciodată să înţeleagă aluziile şi plecă.

Dar când rămase singur, Edward îşi luă cartea de jos şi începu să reflecteze. Simţi că îi transpirase fruntea. Era silit să-şi privească perspectivele sumbre şi să le analizeze. Ar fi vrut să procedeze în chip uman şi generos, dar, în mod inevitabil, îi revenea întrebarea: „Cum pot oare să-mi risc viitorul?" Ar fi fost, imposibil să se afişeze cu Dahlia în înalta societate; or, lui îi plăcea această societate şi-l atrăgea farmecul femeilor delicate. Pe de altă parte, existau avocaţi care făcuseră mezalianţe căsătorindu-se cu bucătărese, jupânese, guvernante şi aşa mai departe. Ce afinităţi pot exista între un avocat şi o păpuşă răsfăţată, care tot timpul te distrage cu problemele ei minore, cu tot felul de fleacuri neinteresante? Lui îi trebuia o femeie plăcută, o femeie de societate, folositoare, cu oarecare experienţă. „Ei! Dacă n-aş avea de gând să fiu nimic altceva decât un simplu avocat!" Edward opri cursul acestor gânduri favorabile Dahliei. Pasiunea lui pentru ea era potolită. Oare murise? Hotărât lucru, era potolită. De când Robert venise la Fairly ca să-şi joace sălbaticul rol de om persecutat, Edward se înfierbânta numai când se gândea la Dahlia. El nu putea suferi forţa brutală, având faţă de aceasta disprețul total al omului rafinat, îi şterse, cu dezgust, pe amândoi din amintire, căci nu-i putea despărţi în gândurile sale. Bănuia că şi Dahlia – care-i imputa doar faptul de a o fi făcut să sufere – era amestecată în această uneltire, menită să-l hărţuiască. Putea să-i uite chiar şi frumuseţea, să uite totul, în afară de legăturile păcătoase care-l ţineau încătuşat. Se părea că-l închisese între nişte ziduri goale. Se gândi la caracterul ei.

Era o femeie slabă şi timidă, îi plăceau fastul şi luxul, era credulă, extrem de convenţională; adică dorea, mai mult decât majoritatea femeilor obişnuite, să se simtă înconjurată şi adulată la *party*-uri – „simple formalităţi", spunea Edward. Dar, poate că, purtându-ne ca nătângii şi laşii, încetăm să ne mai gândim la necesitatea absolută de a-i ocroti pe cei slabi de monstruoasa armată aliată a laşilor şi nătângilor. Recunoştea chiar faţă de el însuşi că o înşelase şi, în acelaşi timp, îi înfiera nemaiauzita credulitate, care-l vârâse într-o încurcătură nenorocită – şi acesta era adevărul.

Privindu-şi situaţia şi ştiindu-se vinovaţi de starea de lucruri de care se plâng, oamenii înclină să-şi înăbuşe acea parte a eului ce-i stinghereşte cu protestele ei. În asemenea împrejurări, ei alunecă de obicei în josnicie, găsind chiar argumente de bun-simţ pentru faptele lor. Cu oricâtă indulgenţă i-am judeca însă, oricâte circumstanţe atenuante am acorda egoismului lor, laşitatea nu le-o putem accepta. Dorinţa lui Edward era să fie drept cu toată lumea – în măsura în care putea fi acum – şi, totodată, cu el însuşi; dar cum să se dovedească demn şi să ajute pe cineva care depindea de el, dacă nu făcea nicio mişcare? Voia să fie drept şi faţă de familia lui, şi faţă de eventualii săi urmaşi, şi faţă de Dahlia. Misiunea lui era să împace toate aceste multiple faţete ale dreptăţii. Trebuie să recunoaştem că lupta era grea, ţinând seama de intenţiile lui. Se gândi să se ducă la Dahlia şi să-i vorbească despre despărţire; să meargă la familia ei şi să-i ceară iertare, fără să se dezvinovăţească; gândise bărbăteşte, dar laşitatea triumfă, tabloul înfruntării cu păcatul şi victimele lui îl tulbură şi puse capăt luptei. În cele din urmă, chibzui cum să folosească mai bine mia de lire, rămasă dintr-o mică moştenire.

A doua zi, doamna Lovell îi spuse:

— Ai auzit de tânărul acela nefericit? Mi s-a spus că se află în mare primejdie, în urma unei lovituri pe care a primit-o la cap! Când l-am văzut părea bolnav şi, oricât de smintit ar fi, îmi pare rău că un om curajos ca el trebuie să

sufere. Mijloacele paşnice sunt, în mod cert, cele mai bune. Aşa se procedează cu caii, la fel trebuie să se procedeze şi cu bărbaţii. Cât despre femei, n-am pretenţia că mă pricep să le dezleg enigmele.

— Mijloacele paşnice sunt, fără îndoială, cele mai bune, spuse Edward, dându-şi seama că Algy, căţeluşul ei, îi adusese veşti şi că era pornită să-l descoase. Ai dat un exemplu strălucit în această privinţă, ieri. Eram atât de sigur de final, încât n-am pariat împotriva dumitale.

— Dar de ce n-ai fost de partea mea?

Faţa aspră a tânărului avocat înfruntă atacul ochilor ei albaştri, din care ţâşneau o mie de ace în căutarea unui semn de slăbiciune pe figura lui.

— M-am gândit să-ţi aduc un omagiu îndemnându-te la un efort supraomenesc.

— Atunci de ce nu mi l-ai adus?

— Fiindcă nu fac niciodată complimente pentru merite vizibile; nu aprind lumânări în cinstea lămpilor.

— Adevărat, spuse ea.

— Şi pentru că mijloacele paşnice sunt atât de bune, ar fi cazul să împiedici o încăierare între cei doi băieţi.

— Care băieţi? întrebă ea cu nevinovăţie.

— Suckling şi Algy.

— E cu putinţă? Sunt nişte copii.

— Exact genul în stare să facă aşa ceva. Nu ştiai?

Edward îi explică amănunţit şi cu cruzime caracterul tinerilor care se avântau în conflict.

— Trebuie să-i împiedicăm. O culoare aprinsă ca roşul amurgului îi învălui obrajii.

— În sfârşit, – clătină el din cap – dacă nu e prea târziu.

— Niciodată nu e prea târziu.

— Poate că nu, când mijloacele paşnice sunt folosite cu hotărâre.

— Vino. Cred că acum sunt amândoi în sala de biliard. Vei vedea.

Cei doi se aflau într-adevăr în sala de biliard şi arătau ca nişte câini în dispută pentru un os. Doamna Lovell le

propuse o partidă, oferindu-se ea însăşi drept parteneră a lordului Suckling.

— Până ce înfrângerea totală ne va despărți, aprobă tânărul nobil, şi, într-adevăr, partida se încheie cu o înfrângere totală.

În timp ce bilele alergau, doamna Lovell privea cu o atenție stăruitoare şi cu invidie toate loviturile lui Algernon; nu spunea nimic, doar se uita la el când îi reuşea vreo lovitură. Clipea la gândul unui rămăşag tacit între el şi lordul Suckling.

La început fură exagerat de politicoşi şi formalişti unul față de celălalt; treptat, influența care lucra asupra lor se manifestă printr-o atitudine mai puțin rigidă şi începură să înfiripe scurte dialoguri, pe care doamna Lovell nu se strădui să le încurajeze prea devreme.

Edward văzu totul şi rămase uimit când îşi dădu seama că ea renunțase la acel ceva care-i incita pe bărbați să se înfrunte pentru a o cuceri, împingându-i până la nebunia unei încăierări, spre a se arăta demni de favoarea unui surâs. Nu se produsese nicio schimbare vădită. Era aceeaşi doamnă Lovell, vioaie şi blândă, cu obrajii aprinşi, cu gene arcuite; o tovărăşie plăcută, o femeie care nu căuta cu tot dinadinsul să-şi evidențieze farmecul în societatea bărbaților, nu tânjea după omagii. Absența unei anume malițiozități în priviri părea să marcheze singura diferență.

Îl fulgeră un gând – unul din acele gânduri care ne surprind în momentele de slăbiciune: „Mă socoteşte oare lipsit de curaj?”

Deşi prăpastia dintre ei se crease în urma unei ironii pe care ea şi-o îngăduise atunci când el refuzase să se răfuiască cu unul din numeroşii ei sateliți, nici nu bănuise că l-ar fi putut socoti lipsit de curaj. Inteligența ei, pe care i-o prețuia, ca şi mândria lui nemăsurată, îl împiedicaseră să presupună aşa ceva. Îl uimi ideea că ar fi fost posibil să fi judecat atât de greşit. Cu toată înțelepciunea lui, se simțea tulburat. Urmărea înciudat simplitatea cuceritoare a noii ei comportări. Era o încântare să priveşti cum îi manevra pe cei

doi tineri. Dar față de el, Edward, nu binevoise să se arate niciodată atât de împăciuitoare şi amabilă. De ce? Era clar: îl considera lipsit de bărbăție. Socotea oare diavolița aceea nesuferită că un duel caraghios reprezintă o dovadă de curaj? Găsea suava făptură că este mai prejos decât orice bărbat?

Ce frumos atârnau buclele aurii ale părului ei când se apleca peste masă! Cât de grațioasă era şi cum se mai purta ca o zeiță cu aceşti băiețandri, cum îi numea el! Îşi încuraja partenerul, nelăsându-l să uite vreo clipă că-i făcuse onoarea de a-i fi parteneră; aparent invidioasă față de măiestria lui Algernon, vorbea cu amândoi, aducând în discuție subiecte banale şi exprima prin râsul ei candoarea feminității engleze – lipsite de orice aer provocator.

— Ei, Algy, ne-ai bătut. Cred că nu-l voi mai lua niciodată ca partener pe lordul Suckling, spuse ea lăsând tacul din mână şi bosumflându-se.

— Eşti supărată pe noi? spuse Algernon, reînsuflețit.

— Ca să fii convins că nu, îți întind mâna. Ei, şi acum trebuie să joci singur o partidă cu lordul Suckling şi să-l bați; ia seama, să-l bați, căci altfel înfrângerea va fi pusă pe seama mea.

Spunând aceasta, plecă împreună cu Edward, lăsându-i pe cei doi să joace.

— Algy era cam amărât, dar nu-i de mirare, spuse ea. O să-şi revină curând. Acum vor deveni prieteni buni.

— Nu găseşti ciudat faptul că erau să-şi rişte viața pentru nişte fleacuri?

Edward o ispiti astfel să discute subiectul pe care-l avea în gând.

Intui capcana în vocea lui.

— A, da, replică ea, poate fiindcă ştiu că viețile lor nu sunt prețioase.

Ajunsese în asemenea măsură la discreția ei, încât cuvântul „prețioase" îl duru, deşi nu fusese subliniat în mod deosebit; dimpotrivă, ea voia să arate că era de aceeaşi părere cu el în privința acelei metode ridicole de a soluționa

conflictele. El se întoarse, vrând să plece.

— Presupun că te duci la Adelina ta.

— A! Mi-am adus aminte că nu ți-am mulțumit niciodată.

— Pentru bunele mele oficii?... cât or fi ele de bune. Sir William va fi foarte fericit şi, de fapt, pentru el, mai mult decât pentru tine, m-am zbătut cât am putut ca să pun la cale o partidă.

— Desigur, caracterul ei te-a făcut să-ți pară atât de potrivită pentru mine.

— Oare pot eu să ştiu care este caracterul unei fete? E domoală, sfioasă şi extrem de binevoitoare. După toate probabilitățile, o pasionează luptele şi vărsările de sânge. Am judecat lucrurile din punctul de vedere al tatălui tău. Ea are bani. Tu vei avea. Se pare că a uni banul cu banul este un lucru bun. Şi, în afară de asta, tu eşti o fire capricioasă. Azi aici, mâine aiurea, nu-i aşa? Or, moştenitoarele nu se părăsesc niciodată. Colonelul Barclay abia aşteaptă să te retragi. *Le roi est mort, vive le roi!*[2] Moştenitoarele pot s-o proclame la fel ca şi regatele.

— Am crezut, spuse Edward cu înțeles, că domnul colonel are gusturi mai bune.

— Nu ştii că prietenii mei îmi sunt amici deoarece nu li se permite să viseze că vor deveni vreodată altceva? Dacă nu rezistă, le recomand o călătorie pe mare – Africa, North-West Passage, izvoarele Nilului. Bărbații cu vanitatea rănită pot descoperi minuni! Se întorc la fel de prietenoşi ca înainte, fie c-au făcut sau nu vreun serviciu Societății Geografice. În general, fac.

— Încep să-mi închipui că trebuie să încerc şi eu latitudinile acelea.

— O, tu îmi eşti rudă.

Aproape nu-şi dădu seama când rosti „Margaret”.

Ea îi răspunse deschis:

— Da, vărul meu, Ned. Tu ai făcut voiajul şi, vezi, te-ai întors prieten cu mine. Ce schimbător e opalul! Oh! Sir

[2] Regele a murit, trăiască regele! (fr.)

John, ai venit la timp. Tocmai vorbeam despre opale. Simbolizează oare el femeia?

Sir John Capes îşi frecă încheieturile mâinilor cu palmele-i mătăsoase şi, cu un zâmbet curtenitor şi demodat, răspunse:

— E o piatră pe care n-aş îndrăzni niciodată s-o ofer unei doamne.

— Se spune că aduce ghinion. Presupun că acesta este motivul.

Intrară în salon. Edward şopti la urechea doamnei Lovell:

— Are nevoie de o călătorie.

— Încă nu, dar e pe aproape, răspunse ea cu acelaşi ton şi se avântă în discuția generală.

Spiritul ei rece, satanic, trezi în mintea lui o dorință aprigă de a o stăpâni şi strivi.

Capitolul XXII

Edward îşi ia inima-n dinţi

EDWARD ÎNCERCASE SĂ-I SCRIE Dahliei o scrisoare, dar renunțase, găsind foarte plicticoasă această îndatorire. Asemenea unui elev leneş care trebuie să-şi facă lecții în timpul vacanței, Edward considera scrisoarea un adevărat calvar, se eschiva spunându-şi că nu poate scrie minciuni şi gândind că tăcerea lui o va pregăti pentru adevărul ce avea să iasă la iveală.

Tăcerea este de obicei otrava lentă pe care o folosesc cei ce au de gând să ucidă dragostea. Ea nu implică niciun fel de violență, nu provoacă niciun şoc. Speranța nu este sugrumată brusc, ci cufundată în vise urâte şi silită să lupte cu umbre care o doboară încetul cu încetul. Ultimele zvârcoliri nu sunt înspăimântătoare; victima a fost pregătită pentru actul final. Iubirea se destramă, se produce o prăbuşire firească. Se pare că este metoda cea mai umană de a săvârşi o cruzime. Dar Dahlia continua să scrie, plângându-se de durerea pe care i-o provoca această tortură. De aceea, uneori, pentru o fire cu o anumită structură nervoasă, metoda trebuie schimbată. Edward reuşi în cele din urmă să întrețină o corespondență. Îi trimise următoarele rânduri:

„Draga mea Dahlia,

Desigur, nu mă pot aştepta de la tine să înțelegi cât de multe şi acaparatoare treburi sunt într-o casă de la țară, unde omul n-are pur şi simplu nici cinci minute de răgaz, aşa încât trec peste învinuirile tale. În sfârşit, tata a plecat. Se pare că

s-a simțit extraordinar de bine în tovărășia mea şi va trebui să-l însoțesc aiurea – probabil voi fi nevoit să plec în grabă la Paris (oraşul tău) –, dar acum, timp de câteva zile, sunt propriul meu stăpân, şi primul lucru pe care m-am gândit să-l fac a fost să-ți îndeplinesc cererea: să nu *scriu „două rânduri", ci să-ți trimit o scrisoare lungă şi plăcută.*

Cum de ți-a venit ideea că aş fi bolnav? Ştii doar că n-am fost niciodată. Cât despre propunerea ta de a avea grijă de mine, mi se pare o copilărie.

Trebuie să te obişnuieşti să ai răbdare. N-am lipsit decât o săptămână şi ceva şi ai şi început să vorbeşti despre venirea ta aici, ca să bântui prin casă ca o fantomă! Dă-mi voie să te previn: fantome ca tine sunt tratate foarte ciudat când ies în lume neocrotite. Din partea mea ai toată libertatea să ieşi la plimbare prin parcuri, ca să mai faci puțină mişcare. Cred că e necesar pentru sănătate.

Te rog termină cu poveştile despre schimbarea înfățişării tale. Trebuie să înțelegi că nu mai eşti un copil, încetează de a mai scrie ca un copil. Dacă lumea se uită la tine, cum spui, nu înseamnă că ai devenit urâtă. Ştiu că n-ai vrut să spui asta, dar asemenea aprecieri trădează o lipsă de sinceritate care-mi displace profund. Înlătură ipocrizia. Femeile sunt ispitite de păcatul fățărniciei, fără îndoială nevinovat. Dar nu vreau să-ți țin o predică.

Vărul meu Algernon este aici cu mine. N-a vorbit nimic despre sora ta. Temerile tale în această privință sunt lipsite de temei. Este îndrăgostit de o verişoară a noastră, o persoană foarte drăguță, spirituală, plină de sensibilitate şi la fel de elegantă ca doamna despre care spuneai că ai văzut-o într-o zi în biserica din Wrexby. Camerista ei este franțuzoaică, ceea ce spune multe. Sper că n-ai uitat bulevardele.

Doresc să-ți continui lecțiile de franceză. Instruieşte-te, şi te vei ridica deasupra nemulțumirilor care te frământă. Îți recomand să citeşti în fiecare zi ziarele. Cumpără-ți cărți cu poze, dacă gazetele ți se par prea prozaice. Privind mereu în tine însăți, te obişnuieşti să te agiți şi urmarea este, sau va fi,

ofilirea. Niciun organism nu rezistă frământărilor excesive. Toate femeile de aici manifestă interes pentru problemele parlamentare. Ele sunt capabile să poarte discuții cu bărbații pe teme care-i interesează. Mi-e cu neputință să-ți explic cât de plictisitoare devine cu timpul flecăreala copilărească.

Parlamentul se deschide în februarie. Tata ar vrea să candidez pentru Selborough. Dacă el sau altcineva va vorbi negustorilor şi se va ocupa de bere şi de şperțuri, n-am nimic împotrivă. În cazul ăsta, am terminat-o cu Dreptul. Sunt silit s-o fac pe supusul, deoarece încă nu m-a iertat pentru călătoria din vară. Mă ține ca pe un prizonier lângă el, pentru cine ştie cât timp – poate câteva luni.

Cât despre moştenitoarea pe care a adus-o aici ca s-o mărite cu mine, ne mai ciorovăim, din când în când, din pricina ei. În momentul de față, buzunarul nu-mi permite să-l jignesc. Când oare îi vor înțelege bătrânii pe tineri? Eu nu păstrez scrisorile tale şi te rog să faci la fel cu ale mele. Scrisorile vechi sunt cele mai triste amintiri din lume şi uneori pot deveni nişte nimicuri periculoase. O eventuală descoperire a lor m-ar distruge.

Ai ales foarte bine când ți-ai cumpărat pălăria de catifea neagră cu panglici trandafirii. Sau ai scris panglici „albastre”? Dar ție ți se potrivește orice.

Spui că te acostează bărbații când ieşi în oraş. Nu uita că nicio femeie nu este inoportunată dacă ştie să se comporte.

Ce înțelegi prin „sentimentul” despre care vorbeşti? Nu pot concepe niciun sentiment care să te facă să te simți neajutorată, atunci când consideri că ai fost jignită. Există femei care au o demnitate naturală şi femei care n-au niciun fel de demnitate.

Îmi ceri să-ți spun numele oaspeților de aici: Lord Carey, Lord Wippern (amândoi pleacă mâine), Sir John Capes, colonelul Barclay, Lordul Suckling. În ceea ce priveşte sexul slab: doamna Gosling, domnişoara Gosling, Lady Carey. Doamna nu mai ştiu cum, *ca să fie lista completă...*

Stau la taclale toată ziua şi uneori îi apucă zorii zilei. Vin şi pleacă, şi eu fac tot timpul plecăciuni, de nu mai ştiu unde

mi-e capul.

Citeşte poezii, dacă – cum spui – în felul ăsta te consolezi de absenţa mea. Repetă-le cu voce tare şi fii atentă la ritm. Mai du-te la teatru din când în când şi ia-o şi pe proprietăreasă cu tine. Dacă face nazuri, dă-i slujnicei o rochie de-a ta şi ia-o pe ea. Ai nevoie de o însoţitoare – fie ea şi un manechin. Ia-ţi o lojă şi fereşte-te de privirile publicului.

I-am scris furnizorului meu de vinuri să-ţi trimită şampanie şi vişinată. Sper că n-a uitat: şampanie în sticle de un sfert şi de o jumătate. Dacă ţi-a trimis altele, restitu-i-le pe loc. M-am gândit că tu, fiind singură, biata de tine, şi pentru a face economie, n-ai să te înduri să destupi o sticlă mare.

Fii fată cuminte şi caută să-mi faci pe plac.

Severul tău tutore,
EDWARD ÎNTÂI”

Citi de două ori scrisoarea ca să se convingă că avea suficientă căldură, fără a fi exagerat de tandră. Se declară mulţumit. Cu un mic efort de imaginaţie, Dahlia şi-ar fi putut da seama că misiva îl înfăţişa în ochii ei într-o sferă mai înaltă, atent, dar nu atât de intim încât să-i permită năzuinţa de a o împărţi cu el.

O nouă perioadă de tăcere urmă acestei scrisori prin care victimei i se administrau vorbe goale.

Dahlia răspunse cu scrisoare după scrisoare, orbită de pasiune, apoi ciudat de rece, dar fără reproşuri. Spunea că studiază. O durea puţin capul. Doar puţin. Se plimba, citea poezii, îl ruga s-o ierte că nu putea să bea vin. Se bucura că-i ardea scrisorile, care erau atât de caraghioase încât, dacă ar fi avut curajul să le recitească după ce le scria, nu le-ar mai fi trimis. O afirmaţie a ei îl indignă oarecum: „Ce ambiţios eşti!”

„Fiindcă nu pot să-mi irosesc viaţa trăind într-o pensiune londoneză!” gândi el, imaginându-şi că a şi acceptat să trăiască într-o altă sferă decât a lui. Acum, avea senzaţia că se trezise. O îndepărtă din gândurile sale.

Țelul lui în momentul de față era s-o supună pe doamna Lovell. Dar primul rod al efortului său fu propria-i subjugare. Nu-şi dădea seama, dar când două ființe sunt prinse în acest joc, se naşte întrebarea: „Care dintre ele poate trăi fără cealaltă?”. Fiori dureroşi îl străbăteau când o auzea povestind cu o voce suavă despre locurile prin care călătorise, despre bărbații pe care-i cunoscuse şi despre posibilitatea de a se întâlni din nou înainte de căsătoria lui cu moştenitoarea Adeline.

— Trebuie deci să înțeleg că sunt logodit cu ea, spuse el.

Doamna Lovell îl privi drept în ochi:

— Are un frate vitreg.

El se îndepărtă furios.

— Drace! bodogăni, dându-şi seama că gesticula şi se încrunta ca un personaj de teatru în acțiuni eroice. „Ai de gând să mă împingi pe *mine* în lupta asta stupidă cu o brută? Pe onoarea mea, adăugă în stilul lui degajat, asta urmăreşte!”

Dar privirea ei care nu-l părăsise îl impresionă, trezindu-i o mare vanitate. Încercă să se afunde în lectură, în fiecare dimineață se afla în bibliotecă, cu un aer de om bătrân, aşa cum stătea în fotoliu aplecat cu râvnă asupra cărților sale.

Doamna Lovell intra uneori şi-l privea nepăsătoare, rostea mici banalități şi pleca. Dar fleacurile rostite de ea îi rămâneau în minte. Cartea părea goală, suna a gol când o închidea. Această femeie era plină de vitalitate şi dinamism. Prezența ei impulsiona energiile amorțite, înaripa ambiția, stimula cavalerismul. Tot ce spunea şi făcea atrăgea atenția pasionată a bărbaților, fie că-i aproba sau respingea.

Această nouă imagine a ei îl anihila. Aproape că-şi pierdu cu totul puterea de a judeca obiectiv lucrurile. Ce fel de om fusese Harry, primul ei soț? Un soldat curajos, un spadasin care căuta cearta cu lumânarea, un individ plicticos. Dar fusese oare la fel şi cu ea? Ea cel puțin îi păstra o amintire reverențioasă. Se fandosea din când în când vorbind despre „soțul meu” cu multă drăgălăşenie şi pe un ton intens provocator. Şi totuşi, îi plăcea nespus de mult inteligența.

Evident, era însetată de acea rară îmbinare la un bărbat, de inteligență şi curaj, şi părea hotărâtă să nu renunțe până ce n-o va descoperi. Poate îşi închipuia că nu există. Poate că îl socotea pe Edward prototipul inteligenței, iar pe Harry întruchiparea bravurii şi gândea că cele două însuşiri nu erau sortite să conviețuiască într-una şi aceeaşi persoană.

De aceea, admirația ei față de inteligența lui Edward nu făcea decât să-i mărească îndoielile în privința virtuților lui bărbăteşti.

Socotindu-se victima acestei bănuieli insultătoare, Edward turba de mânie şi scrâşnea din dinți. Dar cum să dovedească falsitatea părerii ei? Cum putea face dovada într-o epocă civilizată, într-o lume de oameni cumpătați, pentru care afirmarea violentă a bravurii ar fi însemnat punerea într-o lumină nefavorabilă a rațiunii sale? Îi fierbeau creierii în cap ca o apă clocotită.

O ironiza față de Algernon care se arăta foarte surprins, ştiind că cei doi erau pe cale să încheie o alianță. „E numai miere şi otravă", spunea despre ea, comparând-o cu sângeroasa regină saxonă din trecut şi manifestând în general o răutate copilărească. Doamnei Lovell i se raportau toate acestea, lucru pe care el îl ştia foarte bine. „Femeia care tânjeşte după ceva aparte are nevoie de un stăpân", spunea el, citând un aforism pompos. Când inteligența nu se poate exprima altfel, cuvintele mari sunt bune şi ele. Pentru a deveni stăpânul unei femei, un bărbat nu trebuie să înceapă prin a i se târî la picioare ca un sclav.

Încercarea de a citi în sufletul unei femei enigmatice îi poate oferi acesteia prilejul de a ne domina în chip absolut, dar poate fi tot atât de bine şi o decepție.

Fără îndoială, aceasta din urmă era soarta femeilor din categoria doamnei Lovell. Ea avea într-adevăr darul de a desluşi caracterul cuiva, atunci când respectivul se afla sub ochii ei; dar ce-a făcut ieri şi ce va face mâine, nu-şi putea imagina. Din această cauză, îi erau întotdeauna necesare semne evidente ale virtuților pe care le prețuia.

Setea ei de manifestări de vitejie şi inteligență depăşea

limitele fireşti. Dar, la urma urmei, nu cerea nimic din ceea ce nu putea dărui ea însăşi din abundenţă, având în vedere şi frumuseţea-i remarcabilă. Spiritul ei înflăcărat de luptă o determina să se avânte în jocurile hazardului; nu era avidă de bani, nici nechibzuită în felul de a-i folosi; când se ivea o divergenţă de păreri, instinctul ei o silea să-şi ia măsurile de siguranţă. Dacă în joc era viaţa unui îndrăgostit, se arăta dispusă să-şi asume orice risc şi să-i susţină cauza. „Nişte oi fricoase", gândea despre cei ce nu cutezau să lupte şi înclina să atribuie acest epitet tuturor celor care, pur şi simplu, nu aveau spirit combativ.

În afară de asta, doamna Lovell era o femeie plină de sensibilitate, cu o minte limpede, ageră, având mai multă logică decât au, în mod obişnuit, reprezentantele sexului frumos. Aş putea spune chiar că era înzestrată cu un profund simţ practic. Graţie acestui simţ, lăsa sistematic în seama anilor ce vor veni lămurirea unor îndoieli asupra ei însăşi, care-i tulburau din când în când liniştea.

„Franţa", o poreclise Edward în cursul unei discuţii.

Era o poreclă sugestivă. Îi plăceau francezii (deşi nimeni nu apăra cu mai multă îndârjire onoarea patriei ei împotriva acestora), naivitatea lor cuceritoare, devotamentul lor fără egal, intelectul lor necruţător, solidaritatea naţiunii atunci când sabia e scoasă din teacă şi pusă în slujba unor acţiuni cavalereşti. Îi plăcea strălucirea spiritului lor, care iese atât de mult în evidenţă, încât englezii îl bănuiesc lipsit de adâncime, în toate ipostazele, de parcă ceea ce apare la suprafaţă trebuie să fie neapărat găunos sau ca şi cum ceea ce se află în adâncurile fiinţei noastre nu poate fi scos niciodată la lumină.

Era un compliment princiar. Îl primi cu recunoştinţă şi ignoră ironia intenţionată. Replicându-i, ea îl porecli „Marea Britanie". Îmi pare rău că trebuie s-o spun, dar el se arătă mai puţin mândru de naţiunea lui. Într-adevăr, roşi. Îşi aminti de nişte articole care ironizau politica de pace cu orice preţ şi simţi aproape că doamna Lovell intenţionase să-i aşeze pe cap o pălărie de quaker. Porecla lui căzu repede în

desuetudine; dar „Da, Franța” şi „Nu, Franța” continuă, efortul lui având drept scop să fixeze epitetul pe aluziile frivole, din care ingeniozitatea ei reuşi s-o salveze în chip onorabil.

Fusese oare vreodată îndrăgostită? El îi puse această întrebare. Ea îl străpunse atât de prompt şi direct cu un răspuns afirmativ, încât nu mai avu răgaz să-şi ascundă rana.

— N-am fost măritată? spuse ea.

Simți o poftă nebună să cunoască antecedentele femeii care-l chinuia. Îl pasiona adolescența ei. O rugă să-i arate fotografii de pe vremea când era doar o fetişcană. Ea îi întinse portretul lui Harry Lovell într-un medalion. Ținu medalionul între degete. Putea-va oare inteligența s-o emoționeze vreodată aşa cum o făcuse bravura?

„Unde-i mintea cu care mă făles?” mormăi el, uluit de aceste descoperiri senzaționale.

Vraja momentului avea să fie curând spulberată. I se aduse o scrisoare.

O deschise şi citi:

„Domnule Edward Blancove,

Când ai trecut călare, pe lângă mine, la Fairly Park, nu te cunoşteam. Îți pot pune la dispoziție un certificat medical care să ateste că de atunci m-am aflat sub supravegherea medicului. Acum te cunosc. Îți cer să te întâlneşti cu mine şi să alegi arma pe care o vei socoti cea mai potrivită, spre a dovedi că nu eşti un asasin ce atacă oamenii la miezul nopții. Locul va fi cel pe care-l vei stabili dumneata. Dacă refuzi, te voi sili să-ți recunoşti în public fapta săvârşită. Dacă o să-mi spui că dumneata eşti un gentleman, iar eu nu sunt, am să-ți răspund că m-ai atacat pe întuneric, când eu mă aflam călare, aşa că suntem chit. După noaptea aceea, nu mai ai niciun drept să invoci legea. S-ar putea să-l pedepsesc sau nu pe omul pe care l-ai pus să mă lovească. Dar, oricum, pe dumneata trebuie să te întâlnesc. Mâine, un prieten al meu, un maior, va veni să întrebe de dumneata sau de unul dintre prietenii

dumitale pe care vei binevoi să-l numeşti. N-o să te las să-mi scapi. Nu ştiu dacă voi înfrunta un vinovat în persoana dumitale, dar sunt sigur că am dreptul să-ți cer să dai ochii cu mine.

Al dumitale, devotat,
ROBERT ECCLES"

Edward se făcu alb ca varul după ce citi conținutul acestei provocări nemaipomenite. Scrisoarea îi fusese adusă în timp ce lua micul dejun. „Citeşte-o, citeşte-o", îi spusese doamna Lovell văzând că o pune la o parte; şi o citise urmărit de privirea ei.

Omul îi părea un demon dezlănțuit. Oare nimic nu putea să-l potolească? Edward se gândi la bani pentru a obține liniştea; dar, aruncând o a doua privire scrisorii, îşi dădu seama că banii n-aveau nicio putere în cazul acestui om. Nici banul, nici bâta nu foloseau la nimic. La fel de inutilă ar fi fost plecarea de la Fairly: afurisitul diavol, tenace, ar fi mers pe urmele lui la Londra; şi, ceea ce era mai grav, în calitatea lui de copoi al familiei Dahliei, se găsea acum pe drumul cel mai bun şi părea că ştie acest lucru. Cum putea fi evitat un scandal? Dacă ar părăsi imediat Fairly şi ar pleca oriunde în lume, tot nu ar putea evita omul aflat în urmărirea lui, iar dacă individul ar vedea-o din nou pe doamna Lovell, nu te-ai putea încrede în instinctele ei de femeie. Mai mult ca sigur, ea ar trece de partea ticălosului; cu alte cuvinte, l-ar găsi pe Edward vinovat, poate chiar ar socoti că trebuie să se întâlnească cu Robert. Acest democratism ascuns în orice femeie era, după părerea lui Edward, precumpănitor la doamna Lovell. Drepturile fiecărui individ de a-şi afirma bărbăția, aşa cum remarcase el mânios, se bucurau de recunoaşterea spiritului ei, cu condiția de a fi demonstrate cu tărie, în ciuda poziției sociale, a rațiunii, a tuturor ideilor sădite de educație şi societate.

„Cred că se aşteaptă să mă bat cu el", îşi spuse Edward.

Sau, cel puțin, era convins că-l va dispreţui dacă va evita, fără o oarecare demnitate, confruntarea brutală.

Ridicându-se de la masă, îl luă pe Algernon deoparte. Îi era nesuferit gândul că trebuia să-i facă confidenţe vărului său lipsit de minte, ba chiar să-i solicite sfatul, dar n-avea încotro. În zadar se întrebă Edward de ce fusese atât de idiot să-şi păteze mâinile cu această poveste. Nu găsi altă explicaţie decât aceea că o făcuse din cauza grijii sale faţă de Algernon. Dominându-şi, în general, pasiunile, uita că, uneori, pierduse controlul asupra lor; proasta dispoziţie pe care i-o provocase îndrăzneaţa intervenţie a lui Robert îi trecuse, dar acum îi revenea cu intensitate.

— Uite în ce bucluc poţi să vâri un om, spuse el.

Algernon citi un rând din scrisoare.

— Uf, blestemat fie individul ăsta afurisit, strigă el cu o uimire neputincioasă; iar, pe un ton tăios, replică: *Eu* te-am vârât pe tine în bucluc? Pe cinstea mea, Ned, ai un tupeu nemaipomenit.

Edward îl strânse de mână, pentru a-i atrage atenţia că doamna Lovell îl putea auzi. Urcară amândoi scările şi Algernon citi scrisoarea până la capăt.

— Asasin care atacă la miezul nopţii, repetă el. Doamne, ce cumplit sună! E o minciună că l-ai atacat pe întuneric, nu-i aşa, Ned?

— Nu l-am atacat deloc, spuse Edward. S-a purtat ca un ticălos cu tine şi merita să fie nimicit ca un câine turbat.

— Totuşi, stărui Algernon cu întrebarea, în ciuda rezervei evidente a vărului său asupra subiectului, te-ai dus într-adevăr împreună cu omul acela, Sedgett, şi l-ai oprit pe individ? Vorbeşte despre o lovitură. Nu-i aşa că nu l-ai lovit, Ned? Vreau să spun, că nu l-ai lovit decât ca să te aperi?

Edward îşi muşcă buza şi aruncă o privire piezişă, caracteristică lui când rămânea pe gânduri. Dorea ca vărul său să-i propună doamnei Lovell să citească scrisoarea.

Simţea că, cerându-i părerea, o putea face să înţeleagă exact situaţia şi, implicând-o şi pe ea, o silea să nu se mai răzvrătească împotriva lui. Dacă s-ar fi dus chiar el la ea, ar

fi putut să sară în ochi faptul că o ruga să intervină. Trebuia să se pună în gardă împotriva subtilităților spiritului de pătrundere specific feminin.

Îi răspunse lui Algernon:

— Tot ce am făcut, am făcut pentru tine. Te rog să nu mă supui unui interogatoriu. Te asigur însă că n-am sprijinit niciun atac laş împotriva lui.

— Asta mi-e de ajuns, spuse Algernon, grăbit să nu asculte mai departe, de teamă ca nu cumva să urmeze o explicație a celor auzite. Atunci, firește, individul ăsta n-are niciun drept – e stăpânit de diavol! Numai de l-am putea face să-l ucidă pe Sedgett, ca apoi să fie spânzurat pentru asta! Are un prieten maior? Ei, hai, ce Dumnezeu, nu lua şi tu lucrurile în tragic. Insist să te întâlneşti cu emisarul lui. Zău, Ned, nu ştiu ce sfat să-ți dau. Sunt alături de tine, de asta poți fi sigur, sunt alături de tine; dar ce naiba să-ți spun ca să te ajut! Du-te la magistrat... Roagă-l pe lordul Elling să depună o plângere pentru tulburarea liniştei. Nu, nu e bine. Impostorul ăsta care se dă drept maior vine mâine. Să-l lăsăm să-şi prezinte scrisorile de acreditare, să se distreze cum pofteşte. Nu, nu sunt în stare să găsesc cea mai bună soluție. Haide, Ned, nu-mi cere mie să gândesc pentru tine. Eu, când sunt în încurcătură, mă duc întotdeauna la Peggy Lovell. Iat-o pe doamna Lovell! Doamna Lovell! Doamna! *Prințesa* mea Lovell, dacă vrei să rostesc titluri respectabile legate de numele ei. Eşti prea mândru ca să ceri ajutorul unei femei, nu-i aşa, Ned?

— Nu, răspunse Edward, moale. În unele cazuri, inteligența lor este destul de ascuțită. Dar nu-i deloc plăcut să le amesteci într-o asemenea poveste.

— Hm, continuă Algernon. Nu cred că e chiar atât de străină de această afacere, cum îți închipui tu.

— E foarte deşteaptă, spuse Edward.

— E teribil de deşteaptă! strigă Algernon. Făcu o pauză ca să lase loc pentru alte laude la adresa ei, apoi urmă. E atât de bună. Dar tocmai calitatea asta tu nu i-o găseşti. Dacă n-ai nimic împotrivă, mă duc s-o consult. Fii sigur că n-o să

vorbească. Hai, Ned, ea nu greşeşte niciodată ținta. Îmi dai voie să mă duc?

— E mai mult problema ta decât a mea, spuse Edward.

— Mă rog, fie şi aşa, dacă vrei tu, replică el. Merită s-o consulți, fie şi numai pentru a-ți da seama cât de limpede vede ea lucrurile. Fii pe pace, n-o să afle nici cu o iotă mai mult decât vrei tu să ştie. M-am dus la ea.

Luă şi scrisoarea cu el.

Raționamentul practic al lui Edward l-ar fi sfătuit să trimită numaidecât lui Robert un răspuns scurt, prin care să-i explice că se afla pur şi simplu într-o discuție cu Sedgett când Robert, vechiul duşman al acestuia din urmă, a apărut călare şi că, deşi regreta procedeele lui Sedgett, nu putea fi făcut răspunzător pentru ele; dar n-avea niciun rost să-şi închipuie că poate acționa după cum îi cerea rațiunea. Doamna Lovell era regina şi luase locul rațiunii. Devenise absolut necesar să-i obțină aprobarea pentru comportarea lui, supunându-se neplăcerii de a discuta cu ea un subiect care-l chinuia şi permițându-i să creadă că făcea apel la inteligența ei. În aceasta consta umilința la care trebuia să se supună. De altceva n-avea să se teamă, întrucât nicio femeie nu putea să-i întreacă inteligența, scăpărătoare, în cadrul unei discuții. Umilința era destul de amară şi aproape că-l făcea să regrete vechiul său vis de a munci ca un student sârguincios, alături de buna şi drăgălaşa Dahlia, care l-ar fi îngrijit şi s-ar fi simțit preafericită ştiindu-se numai a lui. Şi nu era oare – cum se şi gândise cândva – cea mai demnă viață pe care şi-o putea făuri? Sau şi-o imagina astfel, în această clipă, fiindcă era un laş şi pentru că, în locul unui cuget curat, mândria, vanitatea şi ferocitatea îl obligau pe rând să înfrunte consecințele faptelor sale? În laşitatea lui, vedea în Dahlia căminul, refugiul; în vreme ce doamna Lovell întruchipa pierzania, iadul, cu focurile-i mistuitoare.

Oricum, lui Edward vanitatea nu-i permitea să se recunoască în această ipostază. Totuşi, nu cerea inimii sale să-şi trâmbițeze sentimentele. Ideile lui înclinau spre

subterfugiu. Scopul său era să păstreze părerea bună a doamnei Lovell şi, în acelaşi timp, să-l liniştească pe Robert, aşa încât luă o hotărâre foarte primejdioasă: să încerce să uimească şi să înşele instinctele unei femei spre a o cuceri.

Capitolul XXIII

Maiorul Percy Waring

ÎNTR-UNA DIN ODĂILE DE LA etaj ale hanului „Pilotul”, Robert stătea la gura sobei împreună cu prietenul lui, dragul lui prieten despre care vorbise adeseori Dahliei şi Rhodei, cu un sentiment de mândrie. Acest prieten acceptase să fie considerat astfel de un simplu soldat din regimentul său. Spre a fi în stare de un asemenea gest, un om trebuie să posede nu numai calităţile ofiţerului, ci şi pe cele ale gentilomului într-un sens mai larg. Maiorul Percy Waring, fiu de pastor, era un soldat muncitor, care nutrea o afecţiune sinceră pentru profesia armelor şi, în acelaşi timp, omul cel mai blând şi mai cumsecade. Îl numesc soldat muncitor, spre a-l deosebi de soldatul de paradă, păunul în uniformă, eroul din întâmplare, şi de băieţii aceia războinici, înstăriţi şi cu poziţie socială, care se găsesc în armata Angliei. Când trâmbiţa era prinsă în cui, studia strategia războiului, iar atunci când auzea sunetul ei, nu-şi găsea locul până ce nu se afla pe câmpul de luptă. Pentru el, onoarea Angliei era ca un copil pe care-l purta în braţe, legănându-l. Cunoştea istoria militară a fiecărui regiment existent. Înfrângeri suferite chiar cu mulţi ani în urmă îl făceau încă să ofteze. Chipul lui entuziast căpăta o expresie ciudată de tristeţe când ochii săi negri, mari, începeau să viseze. Uneori, vorbind despre un izbutit tir de artilerie, suferea o metamorfoză stranie. Trăsăturile sale, de obicei limpezi, liniştite, străluceau de o pasiune aprinsă pentru acţiune. Nu avea o fire exuberantă. Totuşi, era un interlocutor plăcut, după cum se putea vedea din bucuria cu

care-l asculta Robert. Îşi spuneau pe nume: „Robert” şi „Percy”. Robert îl salvase de la înec pe malul răsăritean al Angliei, şi prietenia ce se înfiripase între ei constituia unul din principalele motive pentru care Robert părăsise cariera militară prin răscumpărare. Percy voia să-i cumpere o funcție. Dar cum umilul Robert avea, în privința banilor, scrupulozitatea încăpățânată a celor din clasa lui socială şi cum iluziile romantice îi fuseseră spulberate de discriminările flagrante din armată, îşi împiedică prietenul să încalce rânduielile şi se folosi de moştenirea mătuşii sale pentru a-şi redobândi libertatea. Nu se mai întâlniseră de atunci, dar prietenia lor avea o bază trainică. Percy vizitase de curând ferma Queen Anne, unde o văzuse pe Rhoda şi aflase despre plecarea lui Robert. Cunoscând locul de naştere al prietenului său, venise la Warbeach şi se întâlnise cu Jonathan Eccles, care-i indicase numele doamnei Boubly, pentru cazul că voia să-l vadă pe Robert Eccles.

— Tatăl meu trimite regulat, în fiecare zi, pe câte cineva, ca să afle cum se pregăteşte fiul său pentru a ajunge pe lumea cealaltă, spuse Robert râzând. E un adevărat stejar englezesc, bătrânul! Cât despre mine, crede că sunt ceea ce par la prima vedere. Mai bine aşa, decât să semene cu unul din tații ăia care fac pe nebunii jucând teatru. Toată lumea îl respectă, dar eu nu pot decât să râd de ceea ce gândeşte despre mine. Ar fi de ajuns să-i spun că am învățat unele lucruri despre munca de fermier, ca să-mi împărtăşească bucuros câteva din ideile sale sănătoase. Şi, în privința asta nu încape niciun fel de îndoială, toate sunt sănătoase. Ăsta-i tatăl meu.

— Şi de ce nu-i spui? întrebă Percy.

— Fiindcă vreau să uit tot ce e în legătură cu Kent şi să şterg cu buretele această regiune, spuse Robert. În ce priveşte amintirile mele, sunt pe cale de a izbuti să le dau uitării.

Percy aşteptă câteva secunde. Înțelegea perfect această încăpățânare specifică unui om sensibil, dar lipsit de educație.

— Fata are o privire care arată statornicia, Robert. Se pare că nu glumeşte cu lucrurile serioase. Mărturisesc că n-am întâlnit în viața mea o fată mai delicată, mai deschisă, mai sinceră – dacă te poți încrede în aparențe.

— Într-adevăr. Nu glumeşte cu lucrurile serioase. E sinceră. Ți-o spune de la obraz.

— Nu mi-ai scris niciodată despre ea, Robert.

— Nu. De la început am presimțit că o să dau greş cu fata asta.

Percy îi lovi peste mână.

— N-ai procedat cum trebuie.

— Tu spui asta?

Cu această întrebare Robert îi luă graiul, fiindcă în trecutul lui Percy exista o femeie.

Trecând la alt subiect, discutară mai liber. Robert îi istorisi povestea Dahliei şi pățania lui la Fairly.

— Da, suntem de acord, spuse el, observând un zâmbet ciudat pe care Percy nu reuşise să şi-l ascundă. Îmi dau seama că m-am purtat în chip bizar. Eu ştiu să-mi respect superiorii; dar, dacă vrei să mă crezi, Percy, nedreptatea făcută fetei m-a scos din minți şi nu m-am mai putut stăpâni. Nu uita că e sora celei pe care ai cunoscut-o. Pe legea mea, dacă nu m-ar orbi durerea de cap, acum, când fierbe sângele în mine, m-aş duce glonț acolo şi i-aş strânge cu uşa până ce aş afla secretul de la unul dintre ei. Un singur lucru îți spun... Când simt că am dreptate, nimic nu mă poate împiedica să merg drept la țintă.

— Dacă, în acelaşi timp, nu există în tine rachiul, spuse Percy, care să te împiedice să vezi lucrurile sau să mergi drept.

Aluzia era o lovitură crudă. Robert dădu din cap.

— E adevărat. Cred că educația mea proastă e de vină că nu pot să-mi păstrez sângele rece. După aceea, mi-e ruşine de mine însumi. Țip şi fac scandal, iar la sfârşit gândesc despre Robert Eccles la fel ca ceilalți oameni pe care i-am înfricoşat cu purtarea mea. Poate şi tu crezi că sunt de condamnat în povestea asta? Unul din domnii ăia Blancove –

nu cel despre care ai auzit – m-a lovit, în fața unei doamne, pe terenul de vânătoare. Am înghițit-o. De altfel, întrucâtva, mă aşteptam la asta. Mergeam călare spre casă, noaptea târziu, când, la un moment dat, mi-a ieşit în cale, pe şosea. Împreună cu un vechi duşman al meu, un ticălos nenorocit! Îl cheamă Sedgett – Nic, după numele de botez. Tocmai atunci începuse să viscolească dinspre nord şi, în razele lunii luminând un colț de nor, l-am văzut pe Sedgett cu o bâtă. Gentlemanul nu avea nimic în mână. Îl cred pe domnul Edward Blancove când susține că n-a vrut să ia parte direct la un atac mişelesc. Dar ce punea la cale împreună cu duşmanul meu? Şi l-a lăsat pe duşmanul meu – apropo, Percy, ştiu că nu-ți place să mă auzi spunând mereu, „duşmanul meu". Preferi să-ți relatez totul simplu şi clar: dar de când m-am reîntors pe aceste meleaguri, m-am deprins iar cu vechile obiceiuri şi am devenit din ce în ce mai rău. Cum spuneam, Sedgett. Când am trecut pe lângă ei, Sedgett s-a repezit la genunchii calului meu şi i-a lovit puțin deasupra chişiței. Animalul s-a ridicat în două picioare. În timp ce eu mă străduiam să mă țin în şa, mi-a aplicat o lovitură şi m-a nimerit aici.

Robert îşi duse mâna la cap. Am căzut de pe cal ca o castană din copac. Când mi-am revenit, m-am trezit zăcând pe şosea. Cred că am stat acolo întins, cu fața la pământ, vreo jumătate de oră, perfect conştient, privindu-mi sângele împrăştiat pe zăpadă. Calul dispăruse. Abia am izbutit să mă târăsc până aici, unde mă simt întotdeauna ca acasă. Ei, acum crezi că a fost cu putință? A doua zi, am ieşit: l-am văzut pe domnul Edward Blancove şi am avut acelaşi sentiment pe care l-aş fi încercat văzând un prunc. Nu-l cunoşteam deloc. Ieri dimineață am primit scrisoarea ta de la ferma Sutton. Nu ştiu cum s-a făcut, dar în clipa în care am citit-o, mi-am amintit brusc de chipul lui. I-am trimis vorbă că între noi doi e o problemă care trebuie rezolvată. Crezi că am făcut rău?

Maiorul Waring ațintise, în mod voit, o privire cercetătoare asupra lui.

— Vreau să-mi dai mai multe amănunte, spuse el.

— Crezi că n-am dreptul să provoc un om de rangul lui?

— Spune-mi mai întâi, Robert, crezi că acest domn Blancove l-a ajutat sau instigat pe acel Sedgett să te atace?

— N-am nicio îndoială.

— Asta nu e o dovadă concretă.

— Împrejurările o dovedesc suficient.

— Oricum, s-ar putea să fii îndreptățit să-l socoteşti în stare de o asemenea faptă, deşi regula cere să nu credem nimic rău despre un gentleman, atâta timp cât nu există dovezi evidente – dacă vrem să-l excludem din rândurile noastre. Dar, dacă-ți închipui că este adevărat, te-ai pune pe picior de egalitate cu el?

— Da, spuse Robert.

— Înseamnă că accepți codul moralei lui.

— Asta-i prea complicat pentru mine. Dar ştiu că oamenii care predică împotriva duelului sau al oricărui alt mod de înfruntare cinstită între bărbați o cam scaldă întotdeauna în felul ăsta.

— Urăsc duelul, remarcă maiorul Waring. Nu-mi place pentru că permite unor neghiobi şi şarlatani să-şi aroge dreptul de a pune în primejdie viețile unor oameni folositori. Dă-mi voie să-ți spun că nu predic împotriva acestui lucru. Cred că-mi cunoşti părerile, care nu se aseamănă întru totul cu cele ale magistraților englezi şi ale altor oameni slabi ce se opun înfruntării în orice situație. Să revenim la discuția noastră. Dacă provoci un om, înseamnă că-l recunoşti drept egalul tău. Dar la ce bun să mă cert cu tine? Îți cunosc gândurile, la fel de bine cum le cunosc pe ale mele. În capul tău sunt alte idei care te frământă.

— Simt că el este vinovatul, spuse Robert.

— Simți că este de datoria ta să-l pedepseşti.

— Nu. Stai: el n-o să accepte lupta, dar îl am la mână şi n-o să-l las să-mi scape. Sunt convins că el e omul care a jignit-o pe fata aceea, o simt după toate mărturiile faptelor adunate. Ochii lui s-au întâlnit cu ai mei. Şi am văzut în ei că individul nu s-ar da îndărăt nici de la o crimă, dacă i s-ar

oferi prilejul. De ce? Pentru că am pus degetul pe rană. În unele privințe, am darul femeilor de a vedea anumite lucruri. Se va căi. Fir-ar... Plesneşte-mă, Percy. Am dat-o iar pe băutură şi pe înjurături. Blestemată fie fata care m-a făcut să uit bunele purtări! Vreau să spun, binecuvântată fie-i inima. Te-a văzut, nu-i aşa? I s-au îmbujorat obrajii când a auzit numele tău?

— Chiar foarte tare, spuse maiorul Waring.

— Era îmbrăcată în...

— Negru, cu o panglică roşie în jurul gâtului.

Robert alungă imaginea din fața ochilor săi.

— Nu vreau să-mi mai fac visuri despre ea. O viață tihnită, copii, munca la fermă, mândria de a avea o femeie alături de mine şi toate celelalte! Ai văzut-o – toate astea s-au spulberat. E ca şi cum aş cere vântului de răsărit să sufle spre apus. Desigur, firea şi însuşirile unui bărbat pot fi judecate după felul cum îndură aceste suferințe. Uită-te la mine. Urlu. Am crezut că m-am vindecat. Am privit în ochii de zece ori mai dulci ai unei doamne – când? cândva! Am pierdut memoria datelor. Dar iată că fata asta a pus din nou stăpânire pe mine! Mi se ghemuieşte în suflet, mă învăluie ca într-o plasă. Acum, am ajuns aici, nu pot să nu-ți vorbesc despre ea. În curând, am să renunț. Zici că purta o panglică roşie? Dacă ar fi fost primăvară, ar fi purtat trandafiri în păr. Oh, ce inimă de piatră are fata asta. Dar dacă se fixează asupra cuiva, fereşte-te! Când iubeşte pe cineva, şi-ar da şi viața pentru el. Dar, pentru mine, n-are niciun pic de duioşie. Aş sta s-o privesc o săptămână întreagă, zi şi noapte, în rochia aceea neagră cu panglica roşie. Iat-o cum trece mai departe: se duce la biserică, stă la masă, se uită afară pe fereastră! Ai putea să crezi că a fost o vreme – e foarte mult de atunci – când găseam urâte sprâncenele acelea stufoase? Da, dar ce ochi minunați se află sub ele! Când se arată tandră, un colț al gurii îi freamătă, iar ochii au o privire fixă, lăsând impresia că-ți oferă o minunată fărâmă de îndurare.

Mi-o închipui pe această ființă cu inima curată

rugându-se pentru sora ei, ducându-i dorul şi temându-se de ruşine – de aceea mă urăşte. Nu mi-am exprimat părerea că sora ei n-a căzut în păcat. N-am putut. Am fost un nătâng. Nu sunt în stare de fățărnicii. Ar fi trebuit să-i spun că nu gândesc altfel decât ea. Dacă aş fi rostit un singur cuvânt, mi-ar fi căzut în braţe, mi s-ar fi dăruit. A fost o clipă dumnezeiască, o clipă ce ți se oferă o singură dată. Dar eu am lăsat-o să-mi scape. Oh! ce câine nefericit şi furios am devenit, dacă am început să trăncănesc ca o moară stricată. Intră! Intră, măicuță!

Doamna Boulby înaintă cu paşi uşori, aducând o scrisoare.

— De la Park, spuse ea şi începu să-l dojenească pe Robert cu blândeţe, spre a-şi statornici dreptul de a o face în chip autoritar. O să vorbească, domnule. El este dintre aceia care ori vorbesc, ori tac chitic, nu aleg niciodată calea de mijloc; şi doctorul îi duşmăneşte, căci ei disprețuiesc sănătatea; de când cu lovitura aia nemiloasă, încăpățânarea pare că i s-a înfipt ca un cui în cap, şi nicio metodă de convingere nu mai are vreo înrâurire asupra lui.

— Când nişte prieteni se întâlnesc, trebuie să stea de vorbă, doamnă, spuse maiorul Waring.

— Ah, replică văduva, de n-ar fi toți împotriva lui.

— Acum nu se mai poate schimba nimic, măicuță, spuse Robert.

Doamna Boulby se retrase şi Robert deschise scrisoarea.

Conținutul era următorul:

„Domnule, sunt bucuros că mi-ai făcut favoarea de a mi te adresa pe un ton moderat, oferindu-mi posibilitatea să mă dezvinovățesc de o acuzație nedreaptă şi foarte neplăcută. Dacă doreşti, mă voi înlălni cu dumneata sau cu prietenul dumitale, căruia, probabil, voi putea să-i dovedesc mai bine cât de neîntemeiată este învinuirea pe care mi-o aduci. Te voi căuta la hanul „Pilotul”, unde am auzit că locuieşti; sau, dacă preferi, voi veni în orice alt loc pe care-l vei alege pentru întâlnire. Dar această întrevedere trebuie să aibă loc imediat,

deoarece durata şederii mele pe aceste meleaguri este limitată.

Al dumitale, supus,
EDWARD BLANCOVE”

Maiorul Waring citi scrisoarea cu o atenție critică.

— Pare cinstit, remarcă el.

— Aici, spuse Robert lovindu-şi pieptul, aici e răspunsul ce i se cuvine. Ce să fac? Să-i spun să vină?

— Scrie-i că prietenul tău se va întâlni cu el într-un loc pe care-l vom stabili.

Robert îşi văzu prada scăpându-i din mână.

— Să nu mă duc *eu?*

— Nu. În asemenea cazuri, decența este atitudinea cea mai indicată. Trebuie să mă laşi pe mine. Este metoda cea mai potrivită între gentlemani.

— După câte mi se pare mie, spuse Robert, gentlemanii nu se încumetă niciodată să spună lucrurilor pe nume, să meargă direct la țintă.

— Tu, replică Percy, eşti ca un civil în fața unei fortărețe. Sau i se pare un fleac să pătrundă înăuntru, sau renunță disperat, socotind-o de nepătruns. Până acum, ai procedat cum te-a tăiat capul, şi ce-ai realizat?

— Are să te îmbrobodească cu minciuni frumoase.

— Frumoase sau urâte, dacă voi descoperi că n-a spus adevărul, va trebui să-mi dea socoteală.

— Mie, Percy.

— Nu, mie. De tine se poate eschiva, şi verdictul tuturor îi va da lui dreptate. Dar dacă va trebui să-mi dea mie socoteală, onoarea lui, în sensul convențional care, în cazul de față, este cel practic, se va afla în joc, şi astfel îl voi avea în mână.

— Înțeleg. Da, poate să refuze să se bată cu mine, oftă Robert. Of, Doamne, grea mai e viața când trebuie să foloseşti căi ocolite. Dar tu, Percy, ai să i-o spui cu pumnul în față: „Ai înşelat fata? Ştii unde se află acum?” Of, cerule, nu vrem decât să ştim unde se găseşte. Poate că a fost

omorâtă. Sau se ascunde de familia ei. Fă-l să mărturisească şi apoi lasă-l în plata Domnului.

Maiorul Waring clătină din cap.

— S-ar părea că vezi lucrurile ca o femeie, Robert. Hotărât lucru, vorbeşti ca o femeie. Îi voi spune care sunt bănuielile tale. După aceea, voi fi silit să-i accept răspunsul. Dacă descopăr că a fost fals, am soluția mea.

— Nu-ți dai seama că ceea ce urmăresc eu nu este să-l pedepsesc treptat, ci să smulg de la el secretul pe loc, acum, imediat? strigă Robert.

— Înțeleg care-ți este scopul şi ştiu că ai încercat pe propria-ți piele câteva din rezultatele sistemului tău. Vrei să faci apel la zeul războiului. N-ai altă cale decât aceea de a-l crede pe cuvânt.

— Ea mi-a spus – Robert se plesni peste genunchi – mi-a spus că voi căpăta adresa fetei. Mi-a spus că se va întâlni cu ea. Mi-a făgăduit acest lucru. Vorbesc despre doamna aceea de la Fairly. Stai! lucrurile încep să se limpezească. Dacă ea ştie unde se află Dahlia, cine putea să-i spună? Acel domn Algernon – nu Edward Blancove – a fost văzut împreună cu Dahlia într-o lojă la teatru. Se afla lângă Dahlia acolo şi totuşi nu cred că el este vinovatul. Începe să se facă lumină asupra celuilalt.

— Cine este doamna aceea? întrebă maiorul Waring, cu sprâncenele ridicate.

— Doamna Lovell.

Auzind acest nume, maiorul Waring rămase ca trăsnit.

— Lovell! repetă el în şoaptă. Lovell! A fost vreodată în India?

— Nu ştiu, zău că nu ştiu.

— E văduvă?

— Da, după câte am auzit.

— Spune-mi cum arată.

Robert îşi începu descrierea cu o mulțime de exclamații admirative şi termină suspinând, pe bună dreptate, că nu era în stare să-şi formuleze nicio părere despre ea, dar se pare că prietenul său se lămurise îndeajuns.

Fața maiorului Waring căpătase o paloare ciudată şi zâmbetul îi pierise. Cum sta şi privea vâlvătaia roşie din cămin, în care flacăra zilelor de odinioară şi amintiri tulburătoare stăruiau ca într-o lume pe cale de prăbuşire, îşi trecu degetele prin păr, strângând şuvițele într-un nod.

Robert ştia că în viața lui Percy exista o tristețe, că iubise o femeie şi că se trezise din pasiunea lui. Nu cunoştea însă numele doamnei; delicatețea lui naturală şi respectul față de Percy îl împiedicaseră întotdeauna să se apropie prea mult de acest subiect. Poate că era, aşa cum spusese maiorul, pătrunzător ca o femeie, dar nu putea să ghicească motivul pentru care Percy căzuse brusc într-o stare de depresiune.

— Zici că doamna, aceea, Lovell, cine o mai fi, ți-a spus că vei căpăta adresa fetei şi ți-a făgăduit pe cuvânt de onoare acest lucru? spuse Percy, pe jumătate gânditor. Cum s-a întâmplat? Când te-ai întâlnit cu ea?

Robert istorisi episodul întâlnirii sale cu ea şi strădania doamnei Lovell de a aplana conflictul, dar nu făcu nicio aluzie la povestea doamnei Boulby despre rămăşag.

— A încercat să aplaneze conflictul! exclamă Percy. Călăreşte bine?

— Cea mai bună călăreață pe care am văzut-o în viața mea, răspunse Robert fără să stea pe gânduri.

Maiorul Waring îşi frecă fruntea, de parcă ar fi vrut să-şi stimuleze gândurile.

— Trebuie să scrii două scrisori; una către această doamnă Lovell. Spune-i că te pregăteşti de plecare şi aminteşte-i de făgăduiala pe care ți-a făcut-o. E de necrezut, dar n-are nicio importanță. Scrie-i ei întâi. Apoi, bărbatului. Spune-i că prietenul tău... Apropo, această doamnă Lovell are mâini mici, nu-i aşa? Vreau să spun, deosebit de mici? Ai observat acest amănunt sau nu? S-ar putea s-o cunosc. Nu mai sta pe gânduri. Scrie-i bărbatului. Spune-i – nu pomeni numele meu în scrisoare –, spune-i că mă voi întâlni cu el. Percy vorbea ca în vis. Stabileşte orice loc şi orice oră. Mâine la zece, lângă fluviu, la pod. Scrie-i pe scurt. Mulțumeşte-i pentru că s-a oferit să-ți dea lămuriri. Hai, nu mai sta cu

mine la discuție. Scrie imediat ambele scrisori.

Rosti îndemnul stând cu spatele la Robert. Acesta luă o pană şi hârtie şi făcu ce i se poruncise, cu supunerea înciudată a unui om care consimte silit să abandoneze un plan mai bun.

Egalitatea existentă între aceşti doi oameni de ranguri diferite, dar înzestrați cu aceeaşi delicatețe sufletească, făcea ca atunci când Percy îşi asuma rolul de conducător, Robert să nu se opună niciodată. Mormăind doar că era incapabil să scrie, atunci când nu-l stăpânea nicio pasiune, reuşi să dea la iveală ceea ce, în ochii lui Percy, apăreau drept nişte epistole mulțumitoare; Robert avea însă teribile îndoieli în privința scrisorii către doamna Lovell – era nemulțumit de cuvintele folosite, de înlănțuirea frazelor, ba chiar şi de aspectul scrisului. Misivele fură expediate numaidecât.

— Eşti sigur că ți-a spus aşa? îl întrebă, de mai multe ori, în cursul după-amiezii, maiorul Waring, iar Robert îl asigură că doamna Lovell îi dăduse cuvântul de onoare. Deveni foarte convins şi-şi dădu, la rândul lui, cuvântul că aşa-i spusese.

— Poate n-ai auzit bine.

— Cuvintele ei ard şi acum în sufletul meu, spuse Robert.

Înainte de a se lăsa întunericul, o porniră împreună spre ferma Sutton, dar Jonathan Eccles se afla pe câmp şi în întâmpinarea lor ieşi Anne, pe care maiorul Waring nu izbuti s-o îmblânzească; în clipa în care el începu să-i aducă laude lui Robert, ea îşi încleştă gura şi-şi încrucişă brațele.

— Văd că mătuşa ta, spuse maiorul Waring când părăsiră ferma, face parte dintre supuşii lui Dumnezeu care nu ştiu să ierte.

— Mă tem că ai dreptate, strigă Robert. Sângele rece nu va ajunge niciodată la o înțelegere cu sângele fierbinte, şi bătrâna e ca laptele înghețat. Aş spune totuşi că, în felul ei, are dreptate. N-o acuz. E destul de evlavioasă şi trebuie luată aşa cum este.

Doamna Boulby era convinsă că gentlemanii se ospătează

copios în fiece zi şi se rugase lui Dumnezeu să nu-i dezmintă această credință. Se străduise să pregătească o masă îmbelşugată pentru maiorul Waring; amarnică-i fu însă tristețea când văzu că maiorul nu-i onora masa aşa cum se aşteptase din partea unui gentleman.

„Dar, spuse ea, jos, la bar, fumează țigările cele mai parfumate şi bea cafeaua preparată după rețeta lui. E un om foarte aparte." Ceea ce trebuia să constituie un compliment la adresa maiorului Waring.

Era aproape de miezul nopții când intră în odaie, aducând o nouă scrisoare de la Park. O aruncă pe masă, tulburată şi prefăcându-se că-şi aranjează rochia, gest care, la femei, reprezintă un semn prevestitor de furtună. Indignarea ei era pricinuită de o informație adusă de Dick Curtis în salonul localului, după care Nicodemus Sedgett dispăruse din localitate.

Robert râse de ea, numind-o o fanatică a principiului ochi pentru ochi şi dinte pentru dinte.

— Lasă ticăloşii în seama Celui-de-Sus, măicuță. El ştie să-i pedepsească pe cei care au încălcat legile. Asta-i credința mea. Pentru nimic în lume nu m-aş abate din drum ca să-i lovesc – nu-i treaba mea! Noi trebuie să ne ocupăm numai de nemernicii care lucrează pe ascuns. Ei sunt nenorocirea noastră, bătrânico.

Totuşi, Percy puse câteva întrebări în legătură cu Sedgett şi părea să considere stranie dispariția lui. Examinase scrisul adresei de pe plic. Avea fața roşie când i-l înmână lui Robert să-l deschidă. Doamna Boulby făcu o plecăciune şi ieşi, iar Robert citi cu pauze şi oarecare emfază, vizibil contrariat:

„Doamna Lovell a primit scrisoarea pe care i-a adresat-o domnul Robert Eccles şi regretă că s-a născut o neînțelegere din cele spuse cu prilejul întrevederii lor. Aluziile sunt de nepătruns, şi doamna Lovell nu poate decât să regrete dacă l-a indus în eroare pe domnul Eccles prin ceea ce a spus sau promis. Nu-şi dă seama în ce mod i-ar putea fi de folos. Dacă

s-ar ivi un asemenea prilej, domnul Eccles poate fi încredințat că n-ar pregeta să facă tot ce i-ar sta în putință spre a-şi îndeplini promisiunea căreia, se pare, el i-a atribuit un sens de neînțeles pentru ea."

Când termină de citit, Robert comentă:

— Parcă ar fi o avocată. Femeia care vorbeşte şi femeia care scrie sunt două ființe diferite – pe legea mea că nu seamănă una cu alta! Când vorbeşte e ageră, tăioasă, la obiect. Dar citeşte asta! Pot îndrăzni să spun despre o doamnă că e o mincinoasă?

— Poate ar fi mai bine să nu te încumeți, spuse maiorul Waring, care luă scrisoarea şi păru că o studiază. Apoi, o vârî în buzunar.

— Mâine? Mâine e duminică, remarcă el. Mâine vom merge la biserică.

Ochii îi străluceau.

— De ce? Nu prea am chef de biserică, protestă Robert. M-am cam dezobişnuit în vremea din urmă.

— Păstrează-ți obiceiul, spuse Percy. E un lucru bun pentru oameni ca tine.

— Dar cum să mă arăt acolo printre cei care au trăncănit despre mine – şi printre cei de la Fairly! izbucni Robert, îngrozit de această perspectivă. O să arăt ca un om venit de pe lumea cealaltă. Percy, pe cinstea mea, nu cred c-am să pot face aşa ceva. Dacă ții neapărat, am să citesc Biblia acasă.

— Nu; vei ispăşi, spuse maiorul Waring.

— Vorbeşti serios?

— Iar pentru mine ispăşirea va fi de zece ori mai mare, crede-mă.

Robert îşi închipui că-şi bătea joc de influența religiei.

— Atunci, să mergem la biserica Upton, spuse el. Acolo, nu-mi pasă.

— Intenția mea e să ne ducem la biserica pe care o frecventează „Familia", cum obişnuim să spunem prin părțile noastre, iar tu trebuie să mă însoțeşti la Warbeach.

Ducându-şi o mână la frunte, Robert strigă:

— Nu-mi poți cere să fac un lucru pe care-l urăsc atât de mult. Să mă duc acolo, să stau ca un prostănac şi să cânt imnuri laolaltă cu oamenii cu care m-am luat la harță, şi să mă vadă toată lumea! Cum poate să însemne asta pentru tine ceea ce înseamnă pentru mine?

— Trebuie să mă crezi pe cuvânt că aşa stau lucrurile, spuse maiorul Waring, coborându-şi vocea. Haide, nu poate să-ți strice să te întâlneşti, din când în când, cu conştiința ta. Nu vei mai fi călăuzit niciodată de rațiune şi simțămintele tale vor trage foloase din ceea ce vei fi învățat. Oricum, eu te rog să mă asculți.

Astfel luă sfârşit discuția lor pe această temă. Robert avea în față perspectiva unei duminici de penitență.

„Nu s-a recăsătorit”, gândi maiorul Waring pe când se afla singur în dormitorul său şi, dând la o parte perdelele de la fereastră, privi luna cea albă.

Capitolul XXIV

Biserica din satul Warbeach

IARNA, CÂND SOARELE ÎNCEPE SĂ strălucească şi vântul dinspre sud-vest să sufle, pământul nu se poate ascunde de el – dimineţile sunt ca nişte săli inundate de lumină. Robert îşi pusese speranţele într-o zi ploioasă, care ar fi rărit numărul enoriaşilor şi i-ar fi făcut pe oaspeţii de la Fairly să lipsească de la slujba religioasa.

El înţelese imediat că era sortit să devină, atunci când va trece printre şirurile de bănci, ţinta tuturor privirilor, pentru că, într-o asemenea dimineaţă, toată lumea avea să participe la slujbă. Dar îşi făcuse un examen de conştiinţă, după care îi fu ruşine să-l întrebe încă o dată pe Percy de ce se duceau la biserică şi nu avu nici curajul să-i ceară să meargă după-amiază, în loc de dimineaţă.

„Deci, ţi-e ruşine de tine însuţi?” răsuna în gândurile lui o întrebare mustrătoare.

Neexistând altă cale, se hotărî să apară cât mai corect îmbrăcat, drept care îşi perie cu o grijă neobişnuită pălăria şi hainele.

Percy îl rugă să-i fixeze locul unde aveau să se întâlnească şi, spunându-i să-l aştepte în curtea bisericii sau în apropierea ei, o porni spre râu. Aspectul său îngrijit şi aerul de gentleman îl descumpăniră pe Robert; se îndoi de justeţea ideilor care-l încurajaseră şi-l îmboldiseră până atunci, iar gândul că se va întâlni cu lumea din biserică îl deprimă mai mult ca oricând; cu sensibilitatea dureroasă a unei femei ce cântăreşte meritele iubitului când pasiunea se află într-un impas fatal, Robert se privi pe sine, se compară cu

persoanele pe care le jignise şi încercă să-şi formeze o părere mai bună despre el, să se justifice. Duşmanii nu-i sugeraseră niciodată astfel de comparaţii, ţinuta prietenului său însă i le impusese.

Orice om care ia legea în propriile sale mâini şi se hotărăşte să înfrunte ceea ce este socotit de lume, în mod convenţional, o bună rânduială, e supus acestor crize de umilinţă degradantă. Robert aştepta sunetul clopotelor cu emoţiile unui vinovat de rând. Dacă ar fi fost târât în biserică şi azvârlit în strana lui, s-ar fi simţit mult mai uşurat. Dar mersul până acolo, trecerea printre rândurile de bănci, faptul că era individul care se măsurase cu domnii aceia eleganţi – toate acestea îl zăpăceau cu totul. Şi nu se gândea numai la el, ci şi la Percy. Îi displăcea ideea de a fi văzut alături de maiorul Waring. Deşi purta costumul cel mai frumos şi pălăria de duminică, nu se simţea în largul lui. De fapt, i se dezvăluise pe neaşteptate graţioasa neglijenţă a manierelor gentilomului englez; şi era ciudat, gândea el, că Percy nu-i observase niciodată lipsurile, continua să-l trateze ca pe un egal, îl striga pe nume şi nu se simţea stingherit să se afişeze cu el în public.

În acelaşi timp, Robert nu-şi dădea seama că boala îl anemiase. Fiinţele impulsive trebuie să păstreze o circulaţie bună şi puternică a sângelui în vinele lor, pentru a putea face faţă stărilor pe care şi le provoacă. Îşi amintea, minunându-se, că avusese întotdeauna mersul uşor şi gândirea iute când venea de la ferma Queen Anne înspre biserica din Wrexby. De ce devenise acum alt om? Nu putea răspunde la această întrebare.

Două sau trei cunoştinţe de-ale sale trecură pe lângă el pe alei. Îl salutară, îi vorbiră cu blândeţe şi-l priviră cu ochi calzi, prietenoşi. Când se despărţiră de el, avură impresia că devenise mai mândru. Voiosul măcelar din Warbeach, care avea o sinceră afecţiune pentru el, stărui să-i strângă mâna, să-l prezinte soţiei sale, doamna Billing, şi să-l recomande celor două odrasle ale lor. Sărutând copiii şi înclinându-se, Robert plecă în grabă.

Ici colo, era strigat de tineri ce-şi țineau pălăriile pe o ureche şi purtau haine sclipitoare, duminica fiind ziua în care-şi etalau cele mai bune veşminte. Nu răspunse acestor saluturi.

Încercă să se intereseze de prihori şi de ciripitoarele pitulici, se strădui să-şi amintească nişte versuri despre păsările şi le rosti cu un aer ce-i intimida pe toți oamenii prietenoşi care-l cunoşteau.

Moody, constructorul de bărci, îl întrebă cu mirare dacă avea de gând să meargă la biserică şi, la răspunsul c-ar fi posibil, spuse „Să fiu al naibii", ceea ce era deosebit de descurajator pentru cineva în situația lui Robert. Se simți şi mai descurajat când îl întâlni pe Jonathan Eccles, care-i puse aceeaşi întrebare şi, primind acelaşi răspuns, se întoarse pe loc şi o porni spre casă.

Robert încercă o mare uşurare când clopotele tăcură. Începu să se plimbe liniştit printre tufişurile de lauri din jurul bisericii. Nu o dată, Robert se gândi la întâlnirea dintre maiorul Waring şi domnul Edward Blancove, până când îl zări pe primul stând singur lângă poarta curții bisericii.

— Ai întârziat, remarcă maiorul Waring.

— Te-am făcut să aştepți? spuse Robert.

— Nu mult.

— E plin înăuntru?

— Cred că da.

— Presupun că l-ai văzut?

— Oh, da, m-am întâlnit cu el.

Percy era palid, cum Robert nu-l mai văzuse niciodată până atunci şi nu părea să aibă chef de vorbă. Ceru în grabă să i se spună care este strana lordului Elling.

— Ce-ar fi să mergem la balcon? spuse Robert, dar nu primi niciun răspuns. Cu un geamăt lăuntric, „Doamne sfinte! or să creadă c-am venit într-un fel de ispăşire", se trezi mergând printre şirurile de bănci şi, deodată, spre uimirea lui, se văzu în fața stranei celor de la Fairly.

Îşi ațintise ochii asupra doamnei Lovell.

Ce se întâmplase cu ea? Fusese bolnavă? Robert uită

într-o clipă de frământarea lui. Fața ei era ca marmura şi, aşa cum stătea cu cartea de rugăciuni în mână, îşi mişca încoace şi încolo capul; buzele ei făcură un mic efort de a zâmbi; apoi, se aşeză liniştită, ferindu-se de priviri. Algernon şi Sir John Capes erau în strană lângă ea, ca şi Lady Elling care, cu o mână întoarsă la spate şi foarte degajată, îşi scoase sticluța cu săruri. „Îşi închipuie că am aflat de prinsoarea făcută pe seama mea?", gândi Robert, presupunând acest lucru nu din vanitate, deşi faptul îl măgulea. „Sau îi este ruşine de falsitatea ei?", gândi el din nou, şi o iertă văzându-i chipul dulce şi palid. Intonarea imnurilor făcea ca suferința ei vădită să pară sacră, asemenea chinurilor unui martir. Dorința lui de a-i arăta simpatie doamnei Lovell era atât de puternică, încât abia reuşea să-şi stăpânească agitația.

— Aceea e doamna Lovell, ai văzut-o? şopti el.

— Da? exclamă maiorul Waring.

— Mă tem c-a leşinat.

— Se poate.

Dar doamna Lovell nu leşinase. Când toată lumea se ridică în picioare, se sculă şi ea; oprindu-şi privirea, cu un aer grav, asupra vicarului, părea foarte stăpână pe sine, doar atunci însă când se uita fix spre altar. Când îşi mută privirea, începu să se clatine de parcă şi-ar fi pierdut un punct de sprijin; umbre livide îi străbătură fața ca nişte nori de ploaie deasupra unui lac cenuşiu. Cineva din fața ei o împiedica să-şi ridice pleoapele, era evident. Lui Robert i se păru nespus de frumoasă. Avea obrajii aprinşi, ca zilele cu nori purpurii de furtună. Purta o bonetă de catifea neagră, cu o delicată broderie de dantelă albă, care se împletea într-un armonios contrast cu părul ei blond. Mâinile-i mici, înmănuşate, țineau cartea; din când în când, citea cu atenție, iar atunci când apăsarea devenea de nesuportat, îşi întorcea privirea către colțul altarului şi, de acolo, din nou, spre cartea ei. Robert respinse ideea că el ar fi putut fi, în vreun fel, pricina ciudatei ei tulburări. Aruncă o privire prietenului său. Începu să aibă o vagă bănuială, dar era prea

slabă pentru a rezista în fața stăpânirii de sine a lui Percy; căci, după cum înțelesese el povestea, Percy fusese cel care pătimise, iar doamna nu suferise deloc. Dar dacă aşa stăteau lucrurile, de ce trăda ea o emoție atât de puternică, în timp ce el îşi păstra netulburat calmul?

Robert era încredințat că în câteva zile chipul acela adorabil ar putea să-l izgonească din mintea sa pe cel al Rhodei. Predica nu-i păru destul de lungă şi era furios pe Percy pentru că se ridicase înainte de a se fi produs vreo mişcare în strana celor de la Fairly. În pragul bisericii, prietenul său îl luă de braț şi-l rugă să-i arate mormântul familiei. Rămaseră acolo până când Lady Elling şi doamna Lovell ieşiră şi se urcară în trăsurile lor, primind respectuoase salutări din partea sătenilor din Warbeach.

— Ce minunată e! spuse Robert.

— O găseşti frumoasă? întrebă maiorul Waring.

— Nu pot înțelege de ce o asemenea ființă trebuie să moară.

Robert păşi pe deasupra unui mormânt deschis. Expresia ochilor lui Percy era amară.

— Cred că nici ea nu poate înțelege.

Țăranii din Warbeach aşteptară să treacă trăsura Lady-ei Elling şi, aruncând o ultimă privire către Robert, plecară şi ei, şuşotind, în grupuri. Ispăşirea lui Robert luase sfârşit. Nu se putu abține să nu întrebe la ce folosise venirea lui la biserică.

— Nu pot să te ajut, spuse Percy. Apropo, domnul Blancove neagă totul. Te socoate nebun. Acum, că ai devenit mai de înțeles, a făgăduit că va vorbi cu vărul său şi te va sprijini, pe cât îi va fi posibil, să afli adresa pe care o cauți.

— Asta-i tot? strigă Robert.

— Asta-i tot.

— Atunci înseamnă că n-am înaintat nici cu un pas față de situația de la început.

— Eşti doar la începutul unui alt drum; unul mai bun...

— O, de ce n-am niciodată încredere deplină în mâna mea dreaptă! murmură Robert.

Dar, seara, primi un bilet de la Algernon Blancove. Începea cu o condamnare a purtării nebuneşti, din ajun, a lui Robert şi se încheia cu adresa Dahliei de la Londra.

— Cum, Dumnezeule, s-a ajuns la asta? întrebă Robert.

— E ciudat, nu-i aşa? – spuse maiorul Waring – dar dacă vrei ca un câine să te urmeze, să nu-l tragi niciodată de zgardă; iar dacă vrei ca pământul să-ți dăruiască roadele sale, mai întâi însămânțează şi apoi sapă. Eşti, prin instinct, soldat, bunul meu Robert; primul tău gând este să apelezi la forță. Eu, vezi, sunt un civil. Întotdeauna încerc metodele blânde. Pleci spre Londra la noapte? Eu rămân. Vreau să dau o raită prin împrejurimi.

Robert îşi amână plecarea pe a doua zi; în parte, de teama apropiatei întrevederi cu Dahlia, dar mai ales ca să mai stea puțin alături de cel a cărui generoasă prietenie îi lumina viața. Făcură o a doua vizită la ferma Sutton. Robert refuză cu încăpățânare să sufle măcar o vorbă tatălui său în legătură cu ucenicia de agricultor, iar Jonathan asculta politicos tot ce spunea maiorul Waring despre fiul său, fiind atent de fapt doar la câte un cuvânt, din când în când. Drept răspuns, îi vorbi foarte voios despre vreme şi despre starea pământului; referitor la sol, observă că acesta putea fi considerat un obiect de studiu permanent, dar el se pricepea la cai şi ticăloşi, iar cei din Yorkshire erau afurisiți când trebuiau să încheie un târg.

— Natura te îmbogățeşte, spuse el, dacă scopul tău e să faci acelaşi lucru pentru ea. Cei din Yorkshire nu se gândesc decât să se îmbogățească pe spinarea noastră, să se îngraşe ca nişte căpuşe de oaie. În cele din urmă, Jonathan vorbi cumpătat şi nu se sfii să mărturisească de ce insultase Yorkshire-ul: un oarecare individ de acolo, cu care adusese un conflict, îi lăsase o amintire neplăcută.

Percy îl întrebă ce părere are despre țara lui.

— Am să-ți spun, zise Jonathan. Englezii au de înfruntat elementele şi, atâta vreme cât se luptă cu ele, îşi împlinesc menirea şi învață regulile jocului. Vulnerabilitatea noastră începe atunci când nu ne gândim decât să stăm la masă şi

să mâncăm roadele. Îngăduința față de noi înşine reprezintă dezastrul epocii noastre.

Aceasta a fost remarca cea mai apropiată la adresa relațiilor sale cu Robert, care-l înştiință că a doua zi urma să plece la Londra. Jonathan îi strânse inimos mâna, fără să-şi bată capul să întrebe ceva.

— Am moştenit atât de multe de la bătrân, spuse Robert la întoarcere, când Percy îi lăudă tatăl, încât n-am îndrăznit niciodată să-i recunosc meritele: sufletul lui nu ştie ce e aia ranchiună. Cere-i ceva, şi scaunul ți-e asigurat la masa lui; jigneşte-l, scaunul îți va fi păstrat mai departe. Bea şi mănâncă, dar nu te apropia de inima lui. Într-o bună zi, am să-i fac o surpriză. El îşi închipuie că a trecut de vârsta surprizelor.

— Te cred, spuse Percy, eşti mai tânăr ca mine şi ai tot dreptul să gândeşti că viitorul îți aparține.

A doua zi de dimineață, devreme, se despărțiră. Robert sosi în oraş la amiază. Nu pierdu nicio clipă, grăbindu-se să ajungă cât mai repede în suburbia din vest. În timp ce se apropia de casa în care i se spusese că locuieşte Dahlia, văzu un om trecând pe lângă tufişurile negre, desfrunzite, de lângă poarta de fier şi, când ajunse în dreptul porții, omul se afla în prag. Uşa se deschise şi apoi se închise în urma individului. Era Nicodemus Sedgett, dacă ochii lui Robert nu-l înşelau. Bătu violent în uşă şi trebui să bată şi a doua şi a treia oară. Nu putea s-o vadă pe Dahlia. I se spuse că doamna Ayrton locuise acolo, dar plecase şi nu i se cunoştea noua adresă. Rugă să i se permită să schimbe un cuvânt cu omul care tocmai intrase în casă. De două ore nu mai intrase nimeni – i se răspunse. Robert vru s-o dea la o parte pe femeia mincinoasă, dar ultima lecție pe care i-o oferise Percy avu darul să-l rețină; deşi, dacă ar fi avut în fața lui o femeie zdravănă sau un lacheu, fără îndoială că şi-ar fi urmat pornirea firească. Se întoarse, rătăcind pe afară, până la lăsarea întunericului, când rana de la cap începu să-i dea dureri cumplite; apoi se îndepărtă de casă deznădăjduit.

În satul lui, lupta cu răul i se părea un lucru destul de

anevoios, dar, în uriaşa Londră, faptul lua proporțiile unui efort supraomenesc.

Capitolul XXV

Despre îngrozitoarea ispită a lui Anthony Hackbut şi despre întâlnirea lui cu Dahlia

DIN FERICIRE, ESTE NEVOIE DE mulți ani pentru ca viața să-l facă pe un om obişnuit să descopere câte poate obține cu ajutorul banilor. Când însă cei înzestrați cu minți ingenioase au înțeles pe deplin puterea metalului, sunt înclinați să creadă că prin el vor dobândi absolut totul; după care, vine teribila nerăbdare de a intra în posesia lui.

Această fază a experienței reprezintă un eveniment important în desfăşurarea procesului de conştiință al avarilor. Este momentul lor de trezire, când devin conştienți de roadele trudei lor. Au început sub influența pasiunii de a agonisi, care nu este decât o oarbă pasiune a degetelor. În mințile lor înceţoşate începe să-şi facă loc ideea că au strâns, fărâmă cu fărâmă, o forță. Iar de îndată ce această idee a prins rădăcini, îşi închipuie că l-au apucat pe Dumnezeu de picior. Spre a-şi atinge scopul, sunt în stare să speculeze foamea altora.

Anthony Hackbut nu era avar. Era mai degrabă un bătrân econom. Avea vanitatea de a fi luat drept avar şi invidiat ca atare. Trăia zi de zi în clinchetul dulce al aurului şi iubea acest sunet, dar mai curând platonic decât cu dorința sordidă de a strânge bani. Deşi econom, avea şi el extravagațele lui: nu putea rezista ispitei de a mânca heringi, scoici şi alte delicatese marine; continua totuşi să pună deoparte, săptămânal şi lunar, monede de aramă şi argint, devenind posesorul unei sume oarecare.

Cunoştea cu exactitate suma pe care o avea şi la cât se va ridica peste un an sau chiar peste cinci. Ştia foarte bine acest lucru. Suma nu făcea salturi mari. Creştea, dar nu-i dădea senzaţia că sporeşte. Or, el trăia în inima celui mai potrivit loc pentru înmulţirea banilor.

Poseda o mie două sute de lire solide şi sigure prin faptul că cele mai multe erau depuse la banca Angliei, iar o parte la banca Boyne. În afară de asta, avea câteva polițe de asigurare şi nişte bilete de bancă de tipul aceluia pe care i-l dăduse lui Algernon în noaptea aceea memorabilă când fusese la teatru.

Dacă unii datornici rămâneau în urmă cu plata şi-i cereau un nou termen, încerca un sentiment de putere pe care nici simțul de proprietate nu i-l putea împărtăşi. Totuşi, tendința antiromantică din sufletul lui, care era în veşnic conflict cu cea romantică şi-l silea să reducă totul la nişte simple cifre, îi oferea doar o satisfacție trecătoare.

Nu trebuia decât să se gândească la părerea fermierului Fleming despre bogăția lui, ca să simtă cât de meschină era suma ce-i aparținea de drept; resimțea aceasta cu o emoție atât de sfâşietoare încât, uneori, teama de moarte îi era stârnită de faptul că i se va descoperi sărăcia avutului.

Ce-ar fi zis fermierul dacă ar fi aflat că averea cumnatului său Tony nu ajungea nici pentru răscumpărarea fermei Queen Anne? Când ar fi descoperit că, de fapt, dintre ei doi, el fusese mai bogat?

Anthony se mângâia cu gândul că avea o sănătate robustă. Asta-i îngăduia să presupună că va supraviețui cumnatului său, William John, căruia de altfel nu-i dorea nimic rău. Dimpotrivă. Încântarea şi lăcomia fermierului față de presupusa lui avere constituiau o mare satisfacție pentru el. Uneori, săptămâni de-a rândul, se identifica cu banca de care era legat de atâta vreme, pentru ca, după aceea, să-l cuprindă o stare de deprimare.

Resimți această stare ciudată în clipa în care se atinse de banii băncii. Uneori, ținea la pieptul său mii de lire şi inima îi creştea pe măsura săculeților cu bani. Avea o figură

descompusă până ce preda banii, iar după aceea răsufla uşurat. Delirul punea stăpânire pe el provocându-i crize, de parcă un diavol ar fi stat la pândă, în umbră, ca să-l ia prin surprindere.

„Cu banii ăştia, spunea diavolul, ai putea face speculaţii şi, în două zile, suma ar creşte de zece ori."

La care, Anthony răspundea:

„Cinstea mea valorează de cincizeci de ori pe atât."

Aceasta era replica lui, dar nu credea în ea. Era onest şi cinstea îi devenise un fel de obişnuinţă: dar banii îi aprindeau imaginaţia. Cinstea lui nu era chiar de sfânt: ea valora doar atât cât venitul său anual şi respectul legii pentru persoana sa. Banii îi ardeau creierii.

„Ah! Dacă ar fi ai mei! ofta el. De-aş putea să zic că sunt ai mei doar timp de patruzeci-cincizeci de ore. Dar nu sunt, şi nu pot să zic."

Se lupta cu înverşunare împotriva demonului ce-l ispitea şi ieşea mereu învingător. Într-o zi, făcu un pact cu el, spunând că dacă fermierul ar veni la oraş, într-o după-amiază, ar fura sacii, pentru zece minute, sau cam atât, şi şi-ar da întâlnire cu el undeva ca să i-i arate, fără a scoate o vorbă; să-i evalueze singur şi să-i privească, iar apoi – plănuia Anthony – să-i pună la loc şi să discute despre politică, lăsându-l pe fermier să fiarbă în propriul lui suc.

Prin acest proiect, Puterea infernală părea să fie mulţumită, iar Anthony scăpă temporar de necazul lui. Cu alte cuvinte, bătrânul era stăpânit din când în când de ideea unei anumite ticăloşii inofensive. Dar niciodată nu-i trecuse cu adevărat prin cap gândul de a fugi cu banii încredinţaţi.

Şi apoi, unde ar fi putut să fugă un om în vârstă ca el? Londra era căminul lui; acolo se simţea învăluit de căldură şi se bucura de demnitate, fapt pe care-l comunică de altfel demonului la următoarea lor întâlnire.

Anthony se făcuse vinovat de imprudenţa de a fi permis demonului să i se strecoare în suflet şi să discute cu el de la egal la egal. Se spune că femeile săvârşesc aceeaşi greşeală atunci când cineva încearcă să le ispitească; s-ar putea ca pe

Anthony să-l fi împins spre marginea prăpastiei motive oarecum asemănătoare cu acelea care pun în primejdie femeile imprudente.

Ca urmare a acestui compromis, treptat, demonul îşi luă nasul la purtare, aşezându-se la masă cu Anthony, la micul dejun. Astfel, doamna Wicklow, proprietăreasa, îl putea auzi pe Anthony vorbind singur, cu vocea unuia care a fost silit să recurgă la cele mai puternice argumente. Ea ajunse la concluzia că bătrânului îi cam sărise o doagă.

Într-o după-amiază de primăvară, pe când mergea grăbit să depună banii, o femeie tânără îl apucă de haină, şi mânia lui împotriva celor ce încălcau legea se prefăcu, într-o clipă, în furie.

— Jos mâinile, obraznico! strigă el. Te dau în judecată. Chem poliția.

— Unchiule! spuse ea.

— Tu, hoață afurisită! spumegă Anthony.

Dar avea unele amintiri în legătură cu chipul acela şi, când ea repetă pe un ton trist „Unchiule!", el se holbă şi spuse: „Nu se poate!", repetând de câteva ori cu uimire.

Avea părul tuns băieţeşte. Purta veşminte obişnuite şi o bonetă neagră de pai pe cap; era fără mănuşi, trasă la față, cu o figură bolnăvicioasă, cu cute vineții şi adânci, ce-i coborau din colțurile ochilor. Totuşi, cercetând-o, se convinse că se afla în fața nepoatei sale Dahlia. Era uluit. Dar amintindu-şi numaidecât de comoara neprețuită pe care o ținea la piept şi de ticăloşia străzilor, îi ceru să-l urmeze. Lucru destul de dificil, deoarece el fugea şi se ferea, tratând pe fiecare trecător ca pe un duşman al său. Apoi, deodată, dispăru şi apăru iar, respirând uşurat.

— Tu eşti, fata mea? spuse el. Dahl... Doamna... cum te cheamă acum? Cine te-ar fi putut recunoaşte? Asta e, – îşi apropie ochii de părul ei – asta e moda la cucoane, acum? Pentru că dacă este... băieților ştrengari nu le mai rămâne decât să-şi cumpere bonete şi, să ştii de la mine, nu arăți deloc grozav. Nu mai eşti cum erai, domnişoară, doamnă vreau să spun, nu, nu, deloc... Ia spune, ce mai e nou? Ce-ți

mai face soțul?

— Unchiule, spuse Dahlia, vrei, te rog, să mergem undeva să stăm împreună de vorbă?

— Dar aici nu suntem împreună?

— Nu, te rog, nu aici în mulțime.

— Vino acasă la mine, dacă locuința mea nu ți se pare prea sărăcăcioasă, spuse Anthony.

— Unchiule, nu pot. Nu mi-a fost bine. Nu pot să merg departe. Vrei să mă duci undeva, într-un loc liniştit?

— Mă inviți să mergem cu trăsura? surâse batjocoritor Anthony.

— Nu mai merg cu trăsura, unchiule.

— Cum, ce face? tună Anthony. S-au împuținat banii acasă, aşa-i? Ia spune-mi, asta este?

Dahlia îşi lăsă pleoapele în jos şi apoi îl rugă încă o dată s-o conducă într-un loc liniştit, unde să poată sta împreună, departe de zgomot. Era foarte gravă şi foarte tristă şi părea lipsită de putere.

— Vrei să mă iei de braț? spuse Anthony.

Ea îşi lăsă mâna pe brațul său şi traversară strada printre autobuze şi trăsuri.

— Ascultă, draga mea, – continuă Anthony cu un aer serios – niciodată să nu mă mai apuci de braț dacă o să mă întâlneşti umblând aşa, după-amiază. Te-am luat drept o hoață şi chiar mai rău. Zău, aşa am crezut. M-ai aşteptat, ca să dai ochii cu mine?

— Puțin, replică Dahlia gâfâind.

— Ai fost într-adevăr bolnavă?

— Puțin, spuse ea.

— Ai scris la fermă? Fireşte că da!

— Oh, unchiule, aşteaptă, gemu Dahlia.

— Cum, ai fost bolnavă şi n-ai scris acasă?

— Aşteaptă, te rog, aşteaptă, stărui ea.

— Aştept, spuse Anthony. Dar se pare că ciudățeniile nu te-au părăsit, ciudățenia a rămas deviza ta. Acum traversăm Podul Londrei. Acolo e Turnul care a cunoscut vremuri când niciun om nu era sigur de banii lui din cauza regilor

hrăpăreți, numai gheare şi coroană. Eu sunt mai republican decât toți. Iată corăbiile. Soarele răsare dincolo de ele şi apune în fața lor; dacă vrei, poți să-ți închipui că există întotdeauna aur în dâra pe care o lasă. Fetele ca tine cred... ia stai, spune-mi dacă ai devenit cucoană?

— Nu, unchiule, nu, strigă Dahlia; apoi, trăgându-şi răsuflarea, adăugă: nu pentru dumneata.

— Ultima dată când am traversat acest pod cu o tânără la braț, era sora ta, spuneau că te-au vizitat şi n-ai vrut să-i vezi; să ştii că o soră atât de bună şi de credincioasă nu găseşti în fiecare zi. De ce mă tragi de mânecă?

Dahlia nu spuse nimic, dar se agăță de el, cu capul plecat, şi merseră astfel, în grabă, până ce Anthony se opri în fața unei prăvălii în a cărei vitrină erau expuse ceşti şi cornuri, bucăți de slănină cu un aspect dezgustător, cârnați ce aţâţaseră multe pofte până ce deveniseră nişte momeli decolorate.

El o conduse în această prăvălie, se aşezară la o masă şi comandară ceai şi cornuri.

Localul era gol.

— Aşa-i când ai rude, trebuie să cheltuieşti, suspină Anthony, după ce o pusese la încercare, fără rezultate satisfăcătoare, pe Dahlia, ca să vadă dacă avea de gând să plătească pentru amândoi sau cel puțin pentru ea; descoperi că n-avea deloc mândrie.

— Sora mea s-a măritat cu tatăl tău, aşa că un corn, din când în când, nu-i mare lucru. Să uităm de asta, deşi, dacă faci socoteala după aia, vezi că se adună o sumă. Ai scris acasă?

Fata Dahliei era tulburată de neliniştea vie a unor lacrimi încă nevărsate.

— Oh, unchiule, vorbeşte încet. Am fost aproape de moarte. Am fost mult timp bolnavă. Am venit la dumneata ca să aflu veşti despre ai mei, despre tata şi Rhoda. Spune-mi ce fac, dacă dorm şi mănâncă bine, dacă n-au necazuri. N-am putut să le scriu. Pur şi simplu, n-am putut. Nu eram în stare nici să țin pana în mână. Dragă unchiule, fii bun şi

nu mă judeca. Te rog, spune-mi că n-au fost supărați.

Ochii lui Anthony o săgetară pătrunzători.

— Dar unde ți-e soțul? întrebă el.

Ea făcu o tristă încercare de a zâmbi.

— E în străinătate.

— Dar rudele lui? Nu s-a găsit nimeni care să scrie în locul tău când ai fost bolnavă?

— El... da, are rude. N-am putut să apelez la ele. Oh! n-am pic de vlagă în mine, unchiule. Dacă ai vrea să nu mă mai hărțuiești atâta cu întrebările; spune-mi ce mă interesează să știu.

— Ei, atunci, spune-mi şi tu unde-şi depune banii soțul tău, i-o întoarse Anthony.

— Nu-ți pot spune.

— Banii pe care-i primeşti de la el pentru a-ți achita facturile, ți-i dă în aur sau în bancnote?

Ea îl privi cu groaza dinaintea unei prăbuşiri.

— Bancnote, spuse la întâmplare.

— Ei, atunci, spune-mi care e banca ta.

Nu era nici urmă de şiretenie în ochii ei când răspunse:

— Nu cunosc nicio altă bancă, în afară de banca Angliei.

— De ce n-ai spus asta imediat, ai? strigă Anthony. Îți dă bancnote. Nu e nimic mai bun pe lume. Şi-n ultima vreme a cam uitat să-ți dea, nu-i aşa? Care-i profesiunea lui, ce învârteşte?

— Este... N-are nicio profesie.

— Atunci ce este? Este un gentleman?

— Da, şopti ea pe un ton plângător.

— Deci soțul tău e nobil. Şi şi-a pierdut averea?

— Da.

— Cum a pierdut-o?

Biata victimă a acestui stăruitor interogatoriu privi rătăcită în jurul ei după ajutor.

— N-am voie să spun, îngăimă ea.

— Ai de gând să păstrezi secretul, nu-i aşa? întrebă Anthony.

Răsuflând uşurată de această întrerupere a torturii,

spuse abia schițând un zâmbet copilăresc:

— Da.

— Tu însăți ai fost destul de bine ținută în secret, continuă bătrânul. Presupun că soțul tău e mândru. E mândru, nu-i aşa? Precis că e de familie bună. Este, nu? Ce-ar zice dacă ar afla că ai venit îmbrăcată ca o ucenică de modistă, în City, să mă vezi?

Dahlia nu-şi pregătise încă minciuna.

— Nu s-ar supăra, spuse ea.

— Nu s-ar supăra, nu-i aşa? Nu-i pasă că ți-ai tăiai părul în halul ăsta? Nu-l deranjează deloc?

Ea dădu din cap.

— Nu.

Anthony se repezi spre ea ca un uliu.

— Aha, deci e în străinătate!

— Da, vreau să spun că nu m-a văzut încă.

Astfel, scăpă pentru o clipă din încleştarea lui; dar inima îi bătea cu putere, avea buzele uscate şi gândurile îi erau răvăşite.

— Aşadar, el nu ştie că te-ai ras, că ai un cap ca o ridiche şi porți o şapcă de hoț? Asta de-abia urmează s-o afle, nu-i aşa?

Gândindu-se la frumusețea ei pierdută, îşi simți ochii arzând ca arama încinsă. Apucă brațul lui Anthony cu o mână sigură, ca să-l silească să tacă, iar cu cealaltă îşi acoperi fața şi lăsă şuvoiul de lacrimi să treacă.

Când lacrimile secară, îi dădu drumul bătrânului înmărmurit, care se aplecă spre ea, peste masă, şi – impresionat de atingerea mâinii ei – şopti cu aerul unui om ce a acceptat un legământ tainic.

— Bătrânul fermier e bine, la fel şi Rhoda. Se simt loviți de soartă şi-şi caută alinarea în cele sfinte. Bătrânul se duce la întruniri metodiste, stă cu cartea în mână de parcă ar fi lipit de ea şi rosteşte din Scriptură, ca şi cum n-ar putea să răsufle fără citate. Rhoda e aproape tot timpul cu soția parohului, se ocupă de opere filantropice, îngrijeşte bolnavii, iar bătrânul e cu predicile. Măicuța Sumfit, grasă cum o ştii,

spune că toți banii ei sunt pentru tine. Bătrânul Gammon îi dă zor mereu cu găluştele. Phii, ce bătrân ciudat mai e şi ăsta! Parcă-i de pe vremea când nu exista nici banul. Tânărul acela, Robert, a şters-o şi n-a mai călcat pe-acolo de când drăgălaşa mea nepoțică oacheşă s-a crezut prea bună pentru el. Şi aşa şi este! e prea bună pentru oricine. Au de gând să părăsească ferma, s-o vândă şi să vină la Londra.

— Oh, nu! exclamă Dahlia. Să nu părăsească ferma noastră dragă, aleea noastră, stejarii noştri bătrâni care duc spre tufişuri. Chiar au de gând să facă aşa ceva? Tata le va simți lipsa, iar Rhoda va suferi atât de mult. Niciun alt loc nu va fi vreodată ca acesta pentru ei. Mie îmi place mai mult decât oricare altul de pe pământ.

— Ciudat, spuse Anthony, dacă-ți place locul la nebunie, de ce nu vrei să te duci sau să te conducă soțul tău acolo? Ciudățenia e „motto”-ul tău. Adevărul e ăsta, ascultă-mă pe mine. Ascultă-mă. Nu vorbesc în vânt. Este un om care judecă şi nu... adică înțelegi prea bine că bătrânul se simte tare prost.

— Dar nu i-am fost niciodată de vreun ajutor, spuse Dahlia tremurând, cuprinsă, deodată, de o bănuială. Nu i-am fost de niciun folos. Nu l-am ajutat niciodată absolut deloc. Nu i-am fost de niciun folos!

Anthony clipi din ochi, fără să-şi dea seama cum fusese îndepărtat de pe drumul său direct. Cu ocolişuri delicate, începu iar:

— Nu-i nimic. N-are importanță dacă i-ai fost sau nu de vreun folos. Ceea ce simte bătrânul este... foarte natural. Există simțăminte de părinte şi simțăminte de bărbat; iar ceea ce simte bătrânul este...

— Dar, pentru tata, Rhoda a însemnat întotdeauna mai mult decât am însemnat eu, strigă Dahlia, aplecându-se înainte cu un curaj disperat, ca să-şi înfrunte unchiul, să-i încurce vorbele şi să împiedice rostirea oribilului cuvânt de care se temea. Rhoda era totul pentru el. Mama, poate, mă prefera, mama mea!

Linia buzei inferioare se lăsă în jos şi se ascuți,

împiedicându-i lacrimile şi vorbele.

— Dar nu despre Rhoda e vorba acum. Cu ea toate-s bune, spuse Anthony. Şi pentru mine ea e totul.

— Toată... toată lumea o iubeşte, acceptă Dahlia provocarea.

— Atâta timp cât nu-i face niciun rău, n-are decât s-o iubească, fu remarca lui Anthony.

În ceea ce spusese era o idee şi, călăuzit de acest gând care-i aprindea imaginația, trecu din nou la atac, după un timp:

— Vecinii trăncănesc multe. Desigur că ştii asta.

— Nu-i ascult niciodată, spuse Dahlia, simțindu-se acum descoperită în fața pumnalului pe care-l zărea apropiindu-se.

— Nu, la Londra, nu: dar la țară e altfel, şi când un om aude despre copila lui: „e foarte ciudat" şi „să se ferească în felul ăsta?" şi „ce s-a întâmplat cu ea? ce-o să ajungă?" şi tot felul de lucruri din astea, se simte tulburat.

Dahlia înghiți în sec, ca şi cum ar fi fost perfect calmă, şi se prefăcu că nu desluşise nicio aluzie la adresa ei în vorbele lui Anthony.

Dar, fără să-şi dea seama, spuse „dragul de el", oferindu-i astfel lui Anthony prilejul unei introduceri.

— Poftim. Nu încape nicio îndoială că ții la el. Ții la bătrânul fermier care ți-e tată. Atunci, de ce să nu te întorci în sat ca să te vadă? Spui: „îmi iubesc tatăl". E ca şi cum ai spune: „Fie că pot, fie că nu pot să-l aduc pe soțul meu, tot voi veni să-l văd pe tata". Vii cu mine, mâine?

— Oh! Dahlia se dădu înapoi şi renunță la orice apărare, gemând: nu pot, nu pot.

— Vezi, spuse Anthony, nu poți. Mărturiseşti că nu poți, aşa încât gândurile tatălui tău au un temei. Iar el este nevoit să asculte bârfelile vecinilor, care-i ajung la urechi pe căi ocolite: „Unde o fi soțul ei?" întreabă unii. „N-are niciun soț", vine răspunsul. E deci firesc ca el să plece de acolo. Eu n-am să pot niciodată să-i spun cum ai plecat sau cine ți-e bărbatul, dacă e sau nu un om căruia îi merge bine. Ai plecat

deodată, într-o dimineață, după ce m-ai sărutat la micul dejun. Şi dusă ai fost. Nimeni n-a mai văzut-o pe Dahlia. Iar el bănuieşte. Mai mult decât atât. Ferma a fost scoasă în vânzare. Bătrânul fermier socoteşte că n-ar fi frățesc din partea mea să nu mă duc s-o cumpăr, eu nu-l pot face să înțeleagă că nu mă pricep la cultivarea pământului. E ca şi cum aş schimba guineea pe bulgări de pământ, şi asta nu prea e pe gustul meu. Într-un cuvânt, oamenii din Wrexby şi din împrejurimi spun că nu eşti măritată. El n-a putut să le dea niciun răspuns; este crud să auzi, dar şi mai crud să bănuieşti; nu ştie ce să le răspundă, bietul bătrân! Şi e silit să plece în exil. Ferma a fost scoasă în vânzare.

Drept încheiere, Anthony bătu din picior.

— Ei spun că nu-s măritată! zise Dahlia, şi roşeața îi acoperi obrajii. Spun că nu sunt măritată. Ba sunt. Sunt. E fals. E crud din partea tatei că-i ascultă pe aceşti oameni ticăloşi şi josnici, josnici! Sunt măritată, unchiule. Aşa să-i spui tatei şi nu-l lăsa să vândă ferma. Spune-i că ți-am spus eu că sunt măritată. Sunt. Sunt respectată. Am doar un mic necaz, şi sunt sigură că şi alții au. Toți avem. Spune-i tatei să nu plece. Îmi rupe inima. Oh, unchiule, te rog spune-i toate astea din partea mea.

Dahlia îşi strânse şalul mai aproape de corp şi duse o mână nehotărâtă la panglicile bonetei, mână ce se mişca de parcă şi-ar fi uitat scopul. Nu putea spune mai mult. Putea doar să urmărească trăsăturile feței unchiului ei, pentru a observa efectul celor ce spusese.

Anthony dădu din cap în neştire. Avea sprâncenele ridicate şi nu le mai cobora.

— Pricepi, tatăl tău vrea asigurări, el vrea fapte. Ar fi uşor să i le dai dacă le-ai avea. A! porți o verighetă pe deget – desigur, aur curat. Oh, Doamne, ce degete osoase ai, Dahly. Fie că ai căzut în păcat, fie că nu, te-ai făcut ca o scobitoare, dar asta nu mi se pare chiar atât de grav. Nu te acuz, draga mea. Poate că mi-ar face plăcere să văd contul soțului tău. Dar ce aude tatăl tău e... că ai luat-o pe un drum greşit.

Dahlia zâmbi, încercând zadarnic să pară batjocoritoare.

— Iar tatăl tău crede că-i adevărat.

Ea zâmbi cu acelaşi aer prefăcut, de o jalnică tristeţe.

— Şi el spune aşa: „Dovezi, spune el, dovezi, asta e ceea ce vreau, dovezi că-i femeie cinstita". Şi-ţi cere să-ţi limpezeşti situaţia. El mai spune: „E greu de îndurat pentru un bătrân, – sunt chiar vorbele lui – e greu de îndurat pentru un bătrân să audă că fiicei lui i se spune..."

Anthony îşi duse brusc mâna la gură. Nu se făcea vinovat de nicio cruzime intenţionată şi primul imbold al Dahliei, când îşi recăpătă răsuflarea, fu să-l consoleze. Îi luă mâna. „Dragul meu tată! bietul de tine! dragă, dragă tată", continuă ea să spună.

— Rhoda nu crede aşa ceva, o asigură Anthony.

— Nu? În sufletul Dahliei se născu o suferinţă şi mai profundă.

— Rhoda susţine că eşti măritată. S-o vezi pe fata asta cum se luptă pentru tine; nu-i om în Wrexby care să îndrăznească să sufle măcar o vorbă neplăcută la mai puţin de o milă distanţă de ea.

— Rhoda mea, surioara mea! suspină Dahlia, şi lacrimile îi curgeau şiroaie pe faţă.

În zadar îi întinse Anthony ceaşca de ceai şi tava cu cornuri ca s-o consoleze. Insistenţele şi mângâierile lui erau mai zgomotoase decât plânsetul ei. Neputând să reziste unui asemenea protest al inocenţei, spuse:

— Şi nici eu nu cred.

Ea îi strânse mâna şi-l rugă să achite consumaţia. Socotind după acest gest că, probabil, n-avea niciun ban, Anthony nu-şi putu stăpâni un mormăit:

— Totuşi, nu pot pricepe ce-i cu soţul tău şi de ce te lasă să umbli fără un ban. Mă rog, s-ar putea să nu-i dea mâna, dar cum îl rabdă inima să te vadă îmbrăcată ca o ucenică de modistă? E foarte sărac?

Ea lăsă capul în jos.

— Sărac?

— Foarte sărac.

— E sau nu e nobil?

Dahlia păru sfâşiată de un nou chin.

— Pricep, zise Anthony, el te-a convins că este, şi pe urmă tu ai descoperit că nu e, aşa-i? Asta ar explica, mai mult sau mai puțin, ciudățenia ta. E tipul cu care te-a văzut fata aia, Wicklow?

Dahlia negă cu vehemență.

— Nu.

— Deci, am ghicit. Până la urmă, a ieşit la iveală că nu-i un gentleman, aşa-i, Dahly? N-ai decât să dai mai departe din cap dacă-ți place. Nu te sinchisi de cei din prăvălie. Aşa-i că nu e un gentleman, Dahly? Ai crezut că ai pus mâna pe un gentleman, şi n-a fost cazul. Gentlemanii nu se prind atât de uşor. Toți sunt umblați prin şcoli şi asta-i face să ştie multe. Haide, nu e gentleman?

Din pricina teribilei lupte lăuntrice, glasul Dahliei părea ca ieşit din mormânt.

— Nu, spuse ea.

— Atunci, vrei să mi-l arăți şi mie? Să-l văd şi eu măcar o dată.

Împinsă din greu în mai greu, se luptă din nou cu ea însăşi şi, cu acelaşi glas, spuse:

— Da.

— Într-adevăr?

— Da.

— Dacă vezi, te convingi. Dacă mi-l arăți sau mă prezinți lui...

— Oh, nu vorbi de asta! îşi încleştă Dahlia degetele.

— Vreau doar să-mi arunc privirea asupra lui, fata mea. Cam pe unde stă?

— În jos, departe, foarte departe, spre Vest.

Anthony se uită lung la ea.

Ea răspunse privirii lui:

— În Vestul Londrei, departe de aici.

— Acolo locuieşte?

— Da.

— Credeam... hm! continuă bătrânul bănuitor. Când o să-l văd? Într-o bună zi?

— Da, într-o bună zi.

— Duminică?

— Duminica asta? Dahlia scoase un țipăt înăbuşit.

— Da, duminica asta. Poimâine. Iar mâine am să-i scriu bătrânului ca să-l liniştesc, iar Rhoda va fi mândră de tine. Ei nu-i pasă dacă e sau nu gentleman. Mai mult îi pasă fermierului. Vorba ceea, să trăim şi să murim vrednici de respect. Cred că moda veche e cea mai bună în această privință. Haide, adu-ți soțul la mine duminică, dacă nu vrei să vin eu la tine. Hotărăşte-te odată!

— Nu duminica asta, ci cealaltă, se rugă Dahlia. Acum nu-i aici.

— Dar unde e? întrebă Anthony.

— E la țară.

Anthony o strânse cu uşa, cum făcuse şi mai-nainte.

— Parcă spuneai că e în străinătate.

— La țară, în străinătate. Nu, nu în marile oraşe. N-am cum să-i transmit dorința dumitale.

Cu pleoapele tremurându-i de teamă, dădu această explicație rece şi, în timp ce o rosti, se ridică; era istovită, deoarece în ultimul ceas trecuse prin cea mai usturătoare încercare din viața ei şi-şi hotărâse cursul vieții. Anthony rămase buimăcit, înconjurat de mister, neputând să înțeleagă unde şi cum fusese înşelat; dar mâncase toate cornurile de pe tavă, şi întrucât Dahlia se ridicase şi deci nu avea de gând să-l roage să comande altele, se simțea mulțumit. Bău dintr-o sorbitură ceaşca ei de ceai.

Chelnerița spuse cât avea de plată şi, dându-şi seama că aşteaptă degeaba, după încasarea banilor le grăbi plecarea, deschizându-le uşa prăvăliei.

— Dacă aş da vreodată bacşiş, ție ți-aş da, spuse Anthony când chelnerița nu mai putea să-l audă. Femeile îi întrec pe bărbați atunci când e vorba să-şi dea seama de cineva după fizionomie. Ea a spus: „Eşti un om de onoare, eşti un om care respectă legea, dar îți lipseşte generozitatea”. Asta a spus ea, fără cuvinte. Ei, şi acum, Dahly, fata mea, ia-mă de braț. Vom merge spre Vest. Nu pronunță caraghios bătrânul

fermier „spre Vest”? Spre Vest deci. Îmi pot permite să-mi bat joc de casele mari de acolo. Dacă există vreo temelie solidă, unde se află ea? Tot în City. O să trecem pe lângă locuința patronului nostru. Ştii, ştii, – nu-i aşa că ştii, Dahly? – noi l-am bănuit pe nepotul lui deoarece l-am văzut cu tine la teatru! Eu personal, nu ştiam c-a dat de tine acolo întâmplător. Am remarcat atunci rochia ta. Nu-i de mirare că bărbatul tău a sărăcit. Voia să treci drept cea mai luxoasă femeie, şi asta duce la ruină, ca şi trăsurile... ha! ha!

Anthony râse, dar nu dezvălui gândul care-i încolțise.

— Casa lui Sir William Blancove e grozavă. Am vizitat-o. El stă mai tot timpul în bibliotecă. Când intri în celelalte camere parcă ai pătrunde într-un fel de lăcaş al tăcerii! Deşi sunt prieteni, nu cred că va reuşi să-şi convingă fiul să locuiască împreună cu el. Băiatul îi va moşteni toți banii, va ajunge în Parlament şi va face carieră, nicio grijă. Apropo, l-am văzut şi pe Robert. M-a vizitat la bancă. A întrebat de tine. „Ai văzut-o?” zice el. „Nu”, spun eu. „Îl vezi vreodată pe domnul Edward Blancove pe aici?”, zice el. „Nu”, spun eu. I-am zis că am auzit vorbindu-se că domnul Edward face o călătorie pe continent. Apoi Robert a plecat. Crede că tu nu eşti în Anglia, pentru că a vorbit cu un polițist şi nu te-a putut găsi nicăieri. Haide, îi spun eu, să-i lăsăm pe detectivii noştri să-i prindă pe hoți, nu să-şi piardă vremea umblând după o femeie. E grozav de abătut din pricina Rhodei. Ar putea să fie mai rău pentru ea dacă nu-l ia pe el. Cred că nu mai are nicio şansă acum, când îşi caută cu toții izbăvirea în religie, deşi e cel mai blând vlăjgan pe care l-am întâlnit vreodată. Am uitat să-l întreb ce voia să spună despre domnul Edward. Dar i-am atras atenția. Nu-i aşa că domnul Algernon nu e omul pe care-l caută? Dar cum de ai venit cu el la teatru?

Dahlia avea gâtlejul uscat.

— M-a văzut. Îmi făcuse o vizită acasă. A fost o întâmplare.

— Tocmai ce-i spuneam şi eu lui Robert. Şi a fost de acord cu mine. Are minte, băiatul ăsta! Aşa-i că soțul tău nu te

lasă să vii la noi, acolo? fiindcă el... din ce cauză?

Dahlia avea răspunsul pe buze: „Pentru că e mai sărac decât l-am crezut". Dar, în intensitatea suferinței ei, ticăloşia acestei minciuni o revoltă.

— Oh, pentru numele lui Dumnezeu, unchiule, lasă-mă odată în pace cu asta!

Bătrânul murmură: „Da, da, desigur" şi socoti normal ca ea să se ferească de o aluzie la împrejurarea aceea.

Traversară unul din poduri şi, la un moment dat, Dahlia se opri spunându-i:

— Sărută-mă, unchiule.

— Nu mi-e ruşine s-o fac, spuse Anthony.

După aceea, Dahlia stărui să n-o însoțească mai departe.

Anthony îi ceru să-şi dea cuvântul de femeie măritată că în duminica următoare, la orele trei după-amiază, îl va aduce pe soțul ei în locul unde se aflau acum. Ea făgădui.

— Am să-i scriu acasă bătrânului fermier – un penny – spuse Anthony, dovedind că se gândise la cheltuială şi era dispus s-o facă.

— Dar, unchiule, – puse, la rându-i, o condiție – ei nu trebuie să mă vadă încă. Foarte curând, dar nu acum. Fii sincer cu mine şi vino singur, de nu, va fi vina dumitale – eu nu voi apărea. Ține minte şi roagă-i să nu părăsească ferma. Asta l-ar ucide pe tata. N-ai putea, spuse ea cu un ton dulce în glas, n-ai putea s-o cumperi dumneata şi să le-o laşi în arendă, unchiule? Ți-ar plăti regulat.

Anthony îi aruncă o privire aspră.

— La revedere, Dahly. Să fii fată cuminte, şi totul se va aranja. Bătrânul fermier vorbeşte mereu de rugăciune. Dacă nu s-ar jeli atât, mai că m-aş gândi şi eu la ea. Încearcă şi tu. Încearcă, Dahly. Roagă-te puțin astă-seară.

— Mă rog în fiecare seară, răspunse Dahlia.

În drum spre casă, Anthony fu urmărit de privirea ei blândă, dar obsedant de tristă. Puse mâhnirea ei pe seama lipsurilor materiale şi începu iar una din bătăliile sale înverşunate cu demonul-ban.

Capitolul XXVI

În parc

SIR WILLIAM BLANCOVE ERA ocupat cu afacerile sale de la bancă până la orele trei după-amiază, când trăsura îl transporta la grajdurile din apropierea elegantului parc, unde încăleca un cal şi făcea – după prescripţiile medicului – o scurtă plimbare, călărind cu o ţinută demnă şi într-un stil agreabil, de-a lungul Row-ului.

Era perioada marilor curse de cai de la Epsom şi, în toată Londra, domnii în vârstă, îndemnaţi de medici, se urcau în şa.

Asemenea lui Ahile (dacă mânioasa Umbră ne permite această comparaţie neruşinată), ei îşi mutau, pentru o bucată de vreme, duşmanul – guta – în „călcâiele" cailor şi, odată răzbunarea împlinită, se duceau la masă reconfortaţi.

Sir William era afectat de absenţa din Anglia a fiului său. Un tânăr căruia i se lasă prin testament un titlu de baron şi o avere reprezintă un capital important; de aceea, Sir William, deşi avea încredere în fiul său, nu era de acord cu şederea lui prelungită, în mod inexplicabil, în metropola franceză, care, dacă constituie o şcoală în multe privinţe, nu este indicată pentru studierea sistemului nostru parlamentar şi cu atât mai puţin pentru cariera matrimonială căreia îl destinase Sir William.

Cuceritorul spirit cinic al lui Edward – echivalentul profunzimii omului monden – şi citatele adecvate din înţelepciunea altora ar fi continuat să-şi exercite farmecul, dacă Sir William n-ar fi dorit să-l aibă lângă el, spre a putea răspunde la unele întrebări stăruitoare puse de doamna

Gosling în numele fiicei ei.

„Nu-i vorba de nicio logodnă, scria Edward; fata să aştepte, să chibzuiască bine, să se maturizeze" – şi îl cita pe Horaţiu până la un anumit punct.

Tatăl său nu se putea stăpâni să nu zâmbească şi să nu completeze aceste rânduri. Râse, de asemenea, când citi jocul de cuvinte dintr-un vers: „Dacă mă însor cu Gosling, spune-mi, rogu-te, cine va fi gâsca?"[3]

Râsul lui era umbrit de o oarecare dezamăgire, deoarece avea impresia că fiul său nu mai dă dovadă de aceeaşi energie spirituală robustă care-l caracterizase întotdeauna; iar Sir William cunoştea pericolul pe care-l reprezintă, pentru un tânăr neexperimentat, o asemenea oboseală psihică. Îl socotise pe Edward un adevărat stejar de neclintit şi-i încurajase până atunci toate jocurile nevinovate cu această armă.

Începuse să-l preocupe întrebarea dacă inteligenţa şi ambiţia pot conviețui armonios în sufletul unui tânăr; dacă nu cumva se manifestă ca doi prihori închişi în aceeaşi colivie: două păsări drăgălaşe, dintre care una va fi găsită într-o bună zi sfâşiată printre penele răposatei sale partenere.

Reflectând la aceste fapte şi sentimente dureroase, Sir William mergea la pas şi, ca o frunză purtată de vânt, se trezi în faţa doamnei Lovell. Intră în vorbă cu această femeie a cărei minte ascuțită îi inspira respectul cuvenit unui vârstnic cu experienţă. Dar ea nu-i oferi niciun cuvânt de mângâiere. Îi aduse la cunoştinţă doar că ceva nu era în regulă cu Edward; nu putea să precizeze ce anume. Vorbea despre el cu indiferenţă, ca şi cum în scrisorile lui nu s-ar fi găsit nimic altceva decât fleacuri plicticoase.

— Se străduieşte să se franţuzească, spuse ea. Măgulitor lucru pentru francezi, cărora li se face astfel un compliment, dar mai puţin pentru un englez...

— Alcibiade nu este cel mai bun model, murmură Sir

[3] În engleză, *goose* – gâscă.

William. N-o pomeneşte pe domnişoara Gosling.

— O, da. Apropo! Am primit un acrostih franţuzesc cu numele ei.

— Un acrostih?!

După părerea lui Sir William, nu exista o formă de exerciţii mentale mai vrednică de dispreţ.

— Un acrostih! rosti el gutural. Asta-i bună!

— Scrie că-l aude pe Molière în fiecare seară. Asta nu poate să-i strice. Citeşte îndeosebi cărţi de memorialistică, despre care pare-mi-se dumneata ai spus că sunt „scările de serviciu ale istoriei". Noi ne cam plictisim pe aici, şi dacă absenţa prietenilor şi prezenţa soarelui contribuie la monotonie, nu-mi închipui că ar fi plăcut să trăieşti în aceste locuri. Desigur că Algy este adâncit în socoteli astăzi, nu-i aşa?

Sir William declară că nu-l văzuse pe tânăr la birou şi nici nu întrebase de el; dar, venind vorba despre Algernon, îl fulgeră o idee şi spuse:

— Am auzit că-ţi trimite mereu mesageri de la birou, în timpul zilei. Fă-l să renunţe la această metodă. Aflu că ieri ţi l-a trimis pe bătrânul nostru curier cu o scrisoare pe care era menţiunea „urgent".

Doamna Lovell râse, luându-i apărarea lui Algernon.

— Nu, n-o să mai facă. S-a întâmplat ieri şi, după câte ştiu, a fost pentru prima oară. Crede că şi pe mine mă pasionează atât de mult ca pe el cursele de cai...

Doamna se înclină la salutul unui călăreţ care trecea pe lângă ea; o roşeaţă ce-i şedea bine îi coloră obrajii.

— Joacă, nu-i aşa? spuse Sir William. Un tânăr al cărui venit este de cel mult două sute de lire pe an...

— Nu cumva tocmai faptul că are un venit atât de mic este, într-o oarecare măsură, factorul răspunzător pentru pasiunea lui de a paria? întrebă ea în chip şăgalnic. Ştii, şi eu joc sume mici, numai sume mici. Când am foarte puţini bani, nu văd în ei decât o miză. Mă simt ispitită să-i risc.

— În cazul lui, spuse Sir William cu severitate, o asemenea concepţie îl poate duce pe drumul pierzaniei. Nu e

bine ceea ce face.

— În cazul acesta, cred că şi moşierul poartă o parte din vină.

— Vrei să spui că nu-i dă fiului său destui bani ca să-i risipească? Câți tineri nu sunt siliți să se mulțumească cu mai puțin de două sute de lire pe an!

— Dar nu fii de moşieri şi nepoți de baroni, spuse doamna Lovell. La revedere! Cred că am zărit un porumbel mesager zburând deasupra noastră şi, după cum îți poți închipui, ard de nerăbdare...

Sir William clătină din cap. Îi displăceau unele din purtările ei; dar aceste manifestări de îndrăzneală şi neastâmpăr erau fireşti la o tânără văduvă plină de o cutezanță naturală; şi apoi, ştia să păstreze, cu atâta drăgălăşenie, măsura în tot ceea ce făcea, încât Sir William era convins că nu trebuia să i se atragă atenția împotriva exceselor. Bătrânii au copiii lor răsfățați; doamna Lovell era răsfățata lui Sir William.

Acum, în această împrejurare, se simțea sigură pe ea, deşi miza era mare. Se stăpâni perfect chiar şi atunci când lordul Suckling, care venea de la grajduri şi se periase pentru a fi prezentabil, uitând doar câteva firicele de praf alb în mustața lui de copil, se apropie de ea şi-i spuse că Templemore fusese învins şi că deşteptăciunea lui de a paria întotdeauna împotriva favoriților avea să-i aducă „o groază de bani" transferați din buzunarele celorlalți pariori.

— Algy Blancove îmi datorează cinci sute, spuse el, adăugând energic: Sper că dumneata n-ai pierdut! Nu, să nu-mi strici buna dispoziție spunându-mi că ai pierdut. A fost o sosire grozavă, cap la cap, de la Stand. Ai pierdut?

— Puțin, mărturisi ea. Eu sunt vinovată, fiindcă-mi plac favoriții. Îmi pare rău pentru Algy.

— Mă tem că e teribil de afectat.

— Ce te face să crezi?

— A lăsat impresia că nu-i pasă.

— Asta poate să însemne contrariul.

— Nu e genul lui. Dar, doamnă Lovell, spune-mi, te rog, că

n-ai pierdut. Nu-i aşa că n-ai pierdut mult? Spune-mi, fiindcă ştiu că nu se poate ghici când e vorba de dumneata.

Doamna se jucă cu frâul calului.

— Încă nu pot să-ți spun. S-ar putea să fi pierdut. Un lucru e sigur: n-am câştigat. N-am destul sânge rece ca să pariez împotriva favoriților. *Addio,* fiu al Fortunei! Diseară sunt la Operă.

Când îşi întoarse calul, îndepărtându-se de lordul Suckling, călărețul care o salutase în timp ce stătea de vorbă cu Sir William trecu din nou. Făcu un semn rândaşului ei şi-l trimise să-l urmărească, apoi se întoarse şi merse la pas. În curând, fu ajunsă din urmă.

— Doamnă, mi-ați făcut onoarea...

— Aş dori să ştiu de ce-ți place să mă eviți, domnule maior Waring?

— Aici?

— Oriunde ne întâlnim.

— Trebuie să protestez.

— Te rog, nu. Faptul este evident.

Călăreau unul alături de celălalt, fără să vorbească.

Fața ei era îndreptată spre amurg. Lumina îi netezea părul auriu şi-i sublinia privirea gravă şi jignită, ca într-un tablou.

— Să fii condamnată fără să ți se dea posibilitatea să te aperi! spuse ea. Până şi cel mai ticălos dintre criminali se bucură de acest drept. Îşi închipuie oare cineva că eu n-am simțăminte obişnuite? Este demn de un bărbat să jignească, în virtutea unei idei preconcepute? Sunt în stare să îndur ura proştilor. Disprețul pe care nu l-am meritat. Moartă! Moartă aş fi acum dacă conştiința mea ar fi avut ceva să-mi reproşeze. Sunt ținta unor bârfeli, şi oamenii curajoşi ar trebui să se ferească să intre în cârdăşie cu bârfitorii vrednici de dispreț.

Vorbea, privind tot timpul drept înainte. Mergând la pas, pasiunea năvalnică a vorbelor ei se putea desfăşura în voie.

Dar pentru el, mergând în aceeaşi cadență, era mai dificil să dea explicații, cu atât mai mult cu cât chipul ei, care constituia o încântare pentru ochi, îi tulbura gândurile.

Razele ce-i brăzdau obrajii îi împrumutau un aer diafan care estompa amintirile sângeroase.

— Dacă m-aş apăra? spuse el.

— Nu. Nu cer decât să mă acuzi. Spune-mi ce-am făcut... fără să fi fost pedepsită crunt? Ce am făcut? Ce am făcut? De ce mă chinuieşti de câte ori mă vezi? Nu cu vorba, nu cu privirea. Eşti prea subtil în cruzimea dumitale, ca să-mi dai ceva de care să mă pot agăța. Ştii cum să mă răneşti. Iar eu sunt singură.

— Şi presupui că asta ar explica purtarea mea?

Îşi întoarse fața spre el.

— Vai, domnule maior Waring! Nu rosti vorbe nedemne de dumneata. Ar fi o nouă suferință pentru mine.

El se înclină. În ciuda sentimentului de mânie care-l stăpânea, o oarecare duioşie i se strecură în suflet.

— S-ar putea să crezi că mi-am pierdut mândria, spuse ea. Aşa este, am pierdut-o sau, poate, a devenit mai rafinată.

— Sper, doamnă, şi am deplină încredere, spuse el.

— Şi crezi, – spuse ea, răstălmăcindu-i ironic cuvintele – desigur, crezi că mândria mea a decăzut mult. Ți-am vorbit vreodată până acum în felul acesta?

— În felul acesta, niciodată, recunosc.

— Am scos măcar o vorbă când am fost jignită?

Arăta, prin aceste cuvinte, că el înfipsese un nou ghimpe.

— Dacă mă ajută memoria, spuse Waring, stăpânirea dumneavoastră de sine a fost remarcabilă.

Doamna Lovell încetini pasul.

— Memoria te ajută preabine, domnule maior Waring. Eram doar o fetişcană. Iar dumneata judecai faptele unei femei. Eram doar o fetişcană, iar dumneata ai găsit de cuviință să dai o interpretare proprie acțiunilor mele. M-ai biciuit în fața întregii armate. Nu era de ajuns? Vreau să spun, de ajuns pentru dumneata? Pentru mine, poate că nu, fiindcă de atunci am suferit şi probabil că ăsta mi-era sorocul. Te-am văzut în bisericuța aceea de la Warbeach. Te-am întâlnit pe alei. Te-am întâlnit pe vapor, pe platforma vagonului de tren, la paradă. Peste tot, mă priveai ca un

judecător. Dumneata! pentru care am fost cândva „Margaret”. Domnule maior Waring, câte femei în locul meu nu ar fi atribuit condamnarea dumitale neînduplecată unei vanități rănite sau răzbunării? Pe vremea aceea îmi băteam joc de toate. Mă jucam cu focul. Nu cunoşteam viața. Eram credincioasă soțului meu; şi fiindcă eram credincioasă şi neştiutoare, m-am trezit implicată în tragedii pe care nu le bănuiam. Iată ce înseamnă să fii ceea ce numiți voi o cochetă. Lipind o etichetă, nu trebuie să mai gândeşti. Puteam eu să cunosc temperamentul soțului meu? O cochetă n-ar fi procedat cu totul altfel? N-a fost niciodată nevoie să-mi îndemn soțul să se întreacă cu cineva. N-am avut niciodată puterea să-l împiedic. Acum sunt mai înțeleaptă, dar acum e prea târziu, şi dumneata stai şi mă judeci. De ce? Nu e cinstit, nu e drept.

Deşi nu plângea, avea lacrimi în glas.

Maiorul Waring încercă s-o studieze cu răceala unui bărbat care s-a deprins să se îndoiască de sinceritatea femeilor; dar îşi aminti că, odinioară, într-un elan tineresc de iubire, dorise să cuprindă în brațele sale această făptură delicată; acum, din nou, nu mai era stăpân pe sine în fața chipului ei dulce şi a tristeții profunde ce se simțea în vocea-i pătrunzătoare.

Vorbi pe un ton grav:

— Faptul că ții seamă de părerile mele mă onorează. Trecutul e mort. Trebuie să cer iertare. Multă, dacă mă gândesc bine, foarte multă. Te-am nedreptățit în fața oamenilor. Este un lucru de neiertat din partea unui bărbat față de o femeie. E o pată pe cariera mea. Te rog, cu umilință, să crezi că mă căiesc.

Soarele învăluia zarea cu uriaşe aripi roşii; în amintirea celor doi care înaintau călare, în bătaia soarelui, se ivi ziua aceea a şarjei cavaleriei engleze în jungla indiană, cu tunetul şi praful, focul şi încleştarea bătăliei. În parte însuflețită de vitalitatea ei înnăscută, în parte copleşită de un sentiment de suferință chinuitoare, doamna Lovell privea – ca pe o fantomă ce-i trecea prin fața pupilelor – imaginea cavalerului

neînfricat, care se avântase călare spre pieire, îndemnat de capriciul ei nebunesc. Uită de tot ce era în juru-i.

— Percy! spuse.

— Doamnă?

— Percy!

— Margaret?

— O, ce zi nemuritoare, Percy!

Apoi, rămase fără grai.

Capitolul XXVII

cuprinde un studiu despre un nătărău la ananghie

PARCUL FUSESE GOL, DAR SALA Operei gemea de lume şi, în strălucirea luminilor şi ambianța divină a muzicii, gentlemanii discutau soarta calului Templemore; unii vorbeau ca despre ceva aparținând unui trecut îndepărtat; alții vedeau în înfrângerea lui o nouă dezamăgire în materie de cai; dar cei mai mulți pledau cu hotărâre întru apărarea favoritului învins, care, deşi căzuse, trecea drept cel mai bun dintre alergători, eşecul datorându-se faptului că fusese prost condus în cursă. Circulau tot felul de şoapte, presupuneri şi afirmații care vizau fie pe jocheu, fie pe proprietarul lui Templemore. Se vorbea, de asemenea, despre grupurile Manchester şi Yorkshire şi despre manevrele lor dubioase. Unii se ofereau să mizeze pe Templemore, împotriva învingătorului, o sumă de două ori mai mare decât cea pe care o pierduseră. Un favorit pe care s-au mizat bani se bucură nu numai de simpatie, ci şi de încredere când se află în nenorocire; nici nu s-ar putea să fie altfel, căci, fără îndoială, banii reprezintă încrederea şi nimeni nu-i investeşte atunci când riscă să-i piardă.

Printre tinerii agitați care însuflețeau stalurile şi alergau prin foaier, cel mai neastâmpărat era Algernon. Să întrerupem, pentru o clipă, desfăşurarea acestei povestiri şi să-l privim puțin, deşi lucrul ar putea să pară inutil. Credeți că n-are rost să ne uităm bine la el? Nu, creaturile cele mai lipsite de valoare devin foarte utile pentru un studiu

microscopic al mecanismului uman. Acest tânăr este unul din nătărăii zămisliți de măreața Natură; în aparență, un tânăr nobil elegant, făcând parte din specia acelora, foarte numeroşi, care sunt doar robii poftelor lor, iar pentru un ochi mai atent, un sălbatic ce aleargă încă prin pădure, ca nobilii primitivi ce s-au perindat pe acest pământ în alte epoci.

Algernon pierduse în ziua aceea de zece ori mai mult decât putea spera să achite în cel puțin zece ani, în caz că tatăl său continua să se opună Providenței şi să nu părăsească această lume. Pierduse, şi se putea aştepta ca în curând să fie stigmatizat în toate cercurile alese de pariori, ca un intrus venit dintr-o lume în care nu se fac rămăşaguri. Cu toate acestea, tânărul era din cale afară de bine dispus. Ospățul copios cu carne de pui, stropit cu vin, îi ilumina obrajii şi privirea. Hohotea şi făcea haz pe seama calului – calul lui, cum îl numea pe Templemore – şi, întâlnindu-l pe lordul Suckling, câştigă cinci monede de aur de la el, punând prinsoare că echipamentul grajdului unuia dintre caii învinşi, Benloo, se distingea printr-o dungă de nuanța ciocolatei. Rămăşagul fu arbitrat de un francez demn, care, trecându-şi mâna dreaptă printr-o barbă impunătoare, hotărî în favoarea lui Algernon. Lordul Suckling plăti banii pe loc, şi Algernon, în culmea fericirii, îi băgă în buzunar. În mintea lui încolțise ideea că astfel făcea primul pas în încercarea de a înfrunta potopul. În clipa următoare însă, ar fi fost în stare să se tăvălească pe jos şi să urle. Dacă i-ar fi spus lordului Suckling că onorarea pariului poate fi amânată, s-ar fi creat un precedent şi, astfel, propria lui datorie ar fi putut să sufere o amânare. Mergând singur înainte, continua să spună: „Nu-i nimic, Suckling. Las-o baltă. Pune-ți banii în buzunar.” Necesitatea imperioasă de a vorbi şi de a-şi închipui ceea ce era contrar faptelor, îl făcu să i se pară că acționase după îndemnul inteligenței sale. Privea cu uimire publicul care sta şi asculta. Cu cât se străduia mai mult, cu atât îi venea mai greu să suporte. Oamenii aceia care şedeau nemişcați, ca trântorii, îi păreau

nişte absurde stane de piatră. Lipsa de mişcare, chiar pentru un timp atât de scurt, îi dădea o senzaţie chinuitoare de goliciune. Or, după cum îşi spunea singur, un om care a mâncat un pui, o porţie zdravănă de plăcintă şi a băut şampanie toată ziua, până ce pocnetul dopurilor i-a devenit familiar ca o mitralieră pe câmpul de luptă, cu greu se poate simţi gol. Era un lucru ciudat. Rămase locului doar de dragul de a investiga această senzaţie atât de neobişnuită. Muzica se înălţa într-un crescendo triumfal. Iar el era acum convins că nu i se putea aduce nicio vină pentru faptul că socotea detestabilă această modalitate de a te distra. Cum pot unii să susţină că le place aşa ceva? „Pe onoarea mea!" spunea el cu voce tare. Ipocrizia lipsită de sens de a pretinde că-ţi place muzica de operă îi provoca dezgust.

— Unde e, Algy? îl întrebă un prieten al său şi al lui Suckling, cu un râs potolit.

— Unde e, ce?

— Onoarea ta.

— Onoarea mea? Te îndoieşti de onoarea mea? se holbă sfidător Algernon la omuleţul inofensiv.

— Nicidecum. De altfel, îmi pare rău că te văd trecut în carnetul meu.

— Ce carnet? A, da, spuse Algernon pe un ton cât mai melodios, lăsându-şi buza să-i atârne, ca să nu fie ispitit să şi-o muşte. Cât, cincizeci sau o sută? Mi-am pierdut carnetul pe turf.

— Cincizeci. Dar aşteaptă până la ziua scadenţei, bunul meu prieten, şi nu te mai tot scotoci prin buzunare de parcă ţi-aş fi cerut banii. Vino să iei masa cu mine astă-seară.

Algernon mormăi pe un ton binevoitor un răspuns ciudat, şi se făcu nevăzut.

Faptul că i se pomenise de ziua scadenţei avu darul să-l liniştească. Acum putea să asculte muzica cu atenţie, dacă nu cu satisfacţie. În timpul acesta, în mintea lui, amintirile înecate ieşiră la suprafaţă încet, printre valurile de vin, şi un gând îndepărtat de salvare îşi făcu apariţia: „Ce-ar fi să părăsesc Anglia împreună cu bruneta aceea din Wrexby, să

mă căsătoresc cu ea şi să duc o viaţă furtunoasă în colonii?" O cortină căzu peste acest proiect, dar amintirile, care se încăpăţânaseră să nu dispară, fură însufleţite de un gând proaspăt.

Lornionul său cercetă sala în căutarea doamnei Lovell şi, în cele din urmă, o descoperi în loja lordului Elling.

— Pot să-ţi acord două minute, Algy, spuse ea când el intră şi o găsi, spre norocul lui, singură. Am auzit că ai pierdut. Te rog, fără exclamaţii. Să fim *fors l'honneur.* Vino mâine la mine. Mi-ai aruncat nestemate la picioare. Erau dovezi de stimă, dragul meu văr. Ia-le înapoi în aceeaşi lumină. Transformă-le în bani şi plăteşte datoriile cele mai urgente. Apoi, du-te la lordul Suckling. E un băiat bun şi te va scoate din încurcătură, dar trebuie să-i vorbeşti deschis. Poate că te va ajuta. Eu voi face tot ce-mi stă în putinţă, deşi mai întâi trebuie să aflu dacă sunt în stare.

— Dragă doamnă Lovell, izbucni Algernon, şi colţurile gurii îi fremătară nervoase.

Îi preţuia bunătatea, dar era mânios la gândul că avea să-i înapoieze cadoul. Darurile unui bărbat reprezintă o demonstraţie a generozităţii sufletului său; de aceea, când bărbatul luptă împotriva pierzaniei sunt ultimele lucruri pe care ar trebui să le aducem în discuţie, ca nişte fapte sortite uitării. Doamna Lovell îşi găsise tocmai atunci să le răscolească. Ea atribui emoţia lui recunoştinţei.

— Uşa se poate deschide din clipă în clipă, îl preveni ea.

— Nu e vorba de mine, spuse el, ci de dumneata. Eu sunt de vină că te-am îndemnat să mizezi pe calul acela afurisit. Ar fi câştigat – o cursă cinstită ar fi câştigat-o uşor. De altfel, a şi câştigat-o. La baloane, era cu un cap înainte. A câştigat. E un adevărat scandal pentru turf. S-a zis cu cursele de cai din Anglia. S-a terminat. Astăzi şi-au dat arama pe faţă. O bandă de ticăloşi.

— Dacă asta te consolează, spuse doamna Lovell, n-ai decât să gândeşti astfel. Dar nu-ţi rosti gândurile, asta-i tot.

— Sunt convins de asta. De ce să ne lăsăm furaţi? A fost vorba de o vânzare. Francezul acela, baronul Vistocq, spune

că n-o să mai putem ține capul sus după această întâmplare.

— Sper că se comportă decent.

— Bine, dar a câştigat!

— Urmează-i exemplul.

Doamna Lovell aruncă o privire în sală.

— Imită întotdeauna comportarea învingătorului atunci când pierzi, continuă ea. Dar să vorbim despre altceva: n-am mai primit nicio scrisoare de la Edward. Ar fi cazul să se reîntoarcă. Azi-dimineață, m-am dus să o văd pe fata aceea nefericită. E de acord.

— Sărmana fată, murmură Algernon şi adăugă: toată lumea are nevoie de bani.

— A luat o hotărâre înțeleaptă. E cel mai bun lucru pe care-l poate face. Merită milă, căci a fost înşelată în chip josnic.

— Bietul Ned, n-avea intenții rele, începu Algernon să pledeze în favoarea vărului său, dar privirea disprețuitoare a doamnei Lovell înăbuşi timida lui încercare.

— Sunt femeie şi, în anumite cazuri, iau apărarea sexului meu.

— N-a făcut-o pentru dumneata?

— Faptul că a înşelat-o? Dacă ar fi aşa, ar trebui să mă ascund de ruşine.

Privirea lui Algernon arăta limpede că o socotea un mister.

Sinceritatea uimirii sale o făcu să zâmbească.

— Cred că locul cel mai potrivit pentru tine sunt coloniile, Algy, dacă găseşti vreun post, ceea ce se poate aranja cu timpul. Vino mâine pe la mine, cum ți-am spus.

Algernon declară categoric că nu va veni şi refuză cu încăpățânare să explice de ce.

— Atunci am să vin eu la tine, spuse doamna Lovell.

Se pregătea tocmai să-şi descarce furia, când doamna Lovell îl opri: „Sst! Cântă”.

Algernon ascultă în silă primadona; avea atâtea întrebări de pus şi atât de multe lucruri de povestit. Simțea o dorință arzătoare de a chinui şi de a fi mângâiat.

Înainte de a apuca să rostească un cuvânt, uşa se deschise şi maiorul Waring îşi făcu apariția. O văzu pe doamna Lovell roşind în chip straniu. Puțin după aceea, intră lordul Elling, care rosti câteva fraze obişnuite cu privire la subiectul zilei – calul Templemore. Algernon părăsi loja. Îi țiuiau în urechi sunete cu totul străine de emoțiile sale; ieşi din sală şi o porni spre odăile mohorâte, ocupate acum doar de el, şi acolo dădu peste scrisorile închise adresate lui Edward, misive care, la porunca acestuia, nu-i fuseseră transmise. Nu mai puțin decât şase erau scrise de mâna Dahliei. Avea destulă imaginație ca să-şi închipuie văicărelile ce se aflau în ele şi cât de mult îl acuzau pentru supunerea lui oarbă care-l făcuse să nu le trimită. Se uită la ştampile. Ultima scrisoare fusese expediată cu două luni în urmă.

„Cum se poate să-l fi iubit pe Ned, dacă e gata să se mărite cu un nemernic, de dragul unui cămin şi al respectului lumii?” gândi el cu oarecare dispreț; şi, formându-şi această părere despre una din reprezentantele sexului, se socoti în drept să le disprețuiască pe toate. „Aşa-s femeile! Ele… Nu! Peggy Lovell nu e ca celelalte. E o fată bună, dar cam cochetă, asta-i e firea. E în sângele ei. Niciodată n-a arătat atât de teribil de frumoasă ca atunci când individul acela a intrat în lojă. Unul pleacă, altul vine. Ned e plecat, şi acum e rândul tipului. De ce dracu mă socoteşte un copilandru? Sau se preface. Dar trebuie să-mi concentrez gândurile asupra afacerilor.”

Scoase carnetul de pariuri, pe care, cu imaginația lui bogată, pretinsese că-l pierduse pe turf. Îndemnat de un gând, se duse la cutia de scrisori, spunând: „Cine ştie? Înainte de a-ți blestema norocul, aşteaptă mai întâi să se sfârşească ziua.”

În cutie se afla o scrisoare din străinătate, de la Edward, pentru el, şi una adresată „domnului Blancuv”, pe care o deschise şi o citi amuzat dar plin de dezgust. Era iscălită „N. Sedgett”. Algernon o citi de două ori, pentru satisfacția pe care i-o procura descoperirea greşelilor gramaticale,

exclamând mereu „oh, pe legea mea” şi încheind cu „e o adevărată bijuterie”.

Era scrisoarea unui om de la țară, scrisă cu stângăcie, încâlcită şi având darul să-i ofere lui Algernon un reconfortant sentiment de superioritate intelectuală, cu totul nou pentru el. Toată lumea îi reproşa lui Algernon abuzul de expresii comune pe care-l făcea în scrisori. Dar iată o misivă față de care ale lui erau capodopere; aşa încât, începu s-o studieze cu o pedanterie şi o satisfacție specifică minților obtuze, care – printr-o întâmplare extraordinară – au norocul să întâlnească una şi mai plicticoasă.

„Câine! eşti gata să dai uitării şi să ierți, exclamă el, aproape dansând de bucurie. Nu mă îndoiesc că ai fi în stare de orice scornire, ticălosule, dacă ai putea să-ți schimbi scrisul. Aştepți să «mi se plătească o mie de lire în ziua căsătoriei mele», nu-i aşa, nemernic neruşinat! Ce vagabond impertinent!”

Algernon rămase o clipă pe gânduri. Banii aveau să treacă prin mâinile lui. Din cauza acestui ultim punct al învoielii, îşi stăpâni dorința de a se mai hârjoni cu Sedgett şi desfăcu scrisoarea lui Edward.

Ea cuprindea o dispoziție către un mandatar care urma să vândă atâtea acțiuni câte erau necesare pentru a plăti domnului A. Blancove o mie de lire.

Splendida concizie a acestui document îi dădu lui Algernon un sentiment de profundă considerație față de lege şi de reprezentanții ei.

„Asta zic şi eu stil!” spuse el.

Capitolul XXVIII

Scrisoarea lui Edward

ALĂTURI DE ACEST PLĂCUT ŞI plin de semnificaţie petec de hârtie, înzestrat cu admirabile calităţi literare, se aflau următoarele rânduri inexplicabile pentru Algernon, scrise de Edward. Întrucât în spatele lor se ascunde un om în plicticosul şi inconştientul proces de transformare din ceva care seamănă foarte mult cu un ticălos în ceva oarecum mai demn de stimă, să aruncăm şi noi o privire asupra întregii scrisori.

Ea începea cu o evidentă mărturie de consideraţie pentru persoana căreia îi era adresată, trăsătură comună scrisorilor dictate de un egoism covârşitor:

„Dragă Algy,

Sper că munceşti şi te duci regulat la birou. Ţine-te de slujbă şi ai grijă de sănătatea ta. Fii sigur că nimic nu e mai bun decât munca. Ţine-ţi postul cu dinţii. Munca e ca o doctorie. Un adevăr axiomatic! Fie că se află în adâncul gândirii, fie că se găsesc la suprafaţă, truismele reprezintă oricum perlele experienţei.

Mă întorc acasă. Dă-mi de veste când toată povestea s-a terminat. Nu-ţi pot spune de ce aştept aici. Am momente când cad în letargie. Nu scriu nimănui, în afară de tine. Bănuiala ta că aş fi una din victimele cochetei de odinioară şi că pentru ea *încerc să mă eliberez, exprimă obişnuitul tău discernământ. Pentru Margaret Lovell? Îţi închipui că am de gând să umblu toată viaţa după năluci, să mă las cântărit în balanţe capricioase, preţuit după drăgălăşenii, luat şi pus la încercare*

ca să-mi descopăr slăbiciunile şi apoi aruncat la coş ca o jucărie stricată? Asta a fost soarta celor câțiva imbecili care au îmbrăcat cazaca grajdului Lovell.

Toate femeile sunt la fel. Dacă cunoşti una, le cunoşti pe toate. Natura e conştientă de acest lucru şi prea înțeleaptă să ne lase să le studiem cu succes – ăsta-i un limbaj frumos pentru tine, Algy! Nu pot face nimic altceva decât să scriu absurdități. Sunt sătul de viață. Simt că mă sufoc. După o lună, Parisul a devenit pentru mine ca o băutură fără niciun gust.

Ți-am trimis dispoziția pentru plata banilor. Dacă ar fi fost vorba de două, de douăzeci, de o mie de lire, pentru mine ar fi însemnat acelaşi lucru.

Jur în fața cerului că cele mai josnice şi mai cinice păreri ale mele despre femei şi dezgustul pe care capriciile lor nesăbuite îl inspiră unui bărbat cu scaun la cap sunt depăşite şi par doar o critică binevoitoare față de experiențele mele actuale. Vreau să spun că nu poți avea niciun fel de încredere într-o femeie. Nici acum nu cred – e împotriva rațiunii –, nu cred că ea – această Dahlia – are de gând să meargă într-adevăr până la capăt. Mă pune doar la încercare. I-am spus că e soția mea. Respectul de sine – tot ceea ce face pe o femeie să țină fruntea sus – trebuia s-o îndemne să gândească astfel. Doar nu e o proastă! Cum a putut să-i treacă prin cap să se dea pe mâna unui țărănoi ignorant? N-o s-o facă, ascultă-mă pe mine. Ea, care este într-adevăr... aş putea spune cea mai delicată ființă pe care am cunoscut-o vreodată, să se preteze la o asemenea prefăcătorie şi să-şi pună în gând să mă decepționeze! Acest lucru nu face cinste inteligenței ei şi-i atribuie o parte din vină.

M-am gândit cândva serios să fac din ea, în chip onorabil, tovarăşa mea de viață. Îmi pare bine că nu-i cea pe care am crezut-o, altminteri acum aş fi fost pus la jug de o ființă care se schimbă după cum bate vântul, o femeie al cărei „nu" de astăzi, este „da" de mâine. Femeile de acest soi sunt sigure că lucrurile se termină întotdeauna bine pentru ele, şi îndură fără să crâcnească loviturile Providenței.

Îți spun sincer, Algy, cred că mă pune la încercare, ca să vadă cât de departe o voi lăsa să meargă. Dar nu-i voi îngădui să se joace astfel cu mine. Dificultatea constă în a le face pe femei să înțeleagă că nu avem aceeaşi structură ca ele, că suntem, prin natura noastră, oameni serioşi, în vreme ce ele, care nu pot fi niciodată astfel decât prin constrângere, se joacă cu noi, aşteptând ca la un anumit moment de criză o cortină să cadă, iar noi să tragem adânc aer în piept, să ne împreunăm mâinile şi să exclamăm „Vai, ce joc pasionant", vărsând lacrimi din abundență. Trebuie să afle realitățile vieții pe propria lor piele – mintea nu le ajută să le priceapă dinainte.

Bietele făpturi! sunt de compătimit. Eu trebuie să mărturisesc că nu mi-am ținut făgăduiala față de ea. Îmi pare foarte rău că a fost bolnavă. Fireşte, neavând minte, ci doar simțuri cu care să lupte împotriva fiecărei noi schimbări a soartei, nu poate face altceva decât să se îmbolnăvească. Dar mă gândesc la ea; şi Dumnezeu mi-e martor că n-aş vrea. E pe cale să intre în cercul ei, deşi, ascultă-mă pe mine, se va întâmpla aşa cum ți-am spus: atunci când se va ivi momentul de criză, va țipa şi va rămâne înmărmurită văzând că nu cade cortina, totul se va termina de la sine prin ceea ce ele numesc un vis sau, în limbajul nostru, o farsă.

Sunt atât de uimit, încât aproape nu-mi vine să cred că n-a venit nicio scrisoare pentru mine. Înțeleg să nu-mi fi scris la început: dar se pare că-mi poartă ranchiună. Nu e felul ei. Nu pot să nu mă gândesc că a venit o scrisoare de la ea şi că tu ai pus-o deoparte. Îmi amintesc că, atunci când am părăsit Anglia, ți-am spus că aş dori să nu mi se trimită nicio scrisoare, dar de atunci te-am întrebat, în repetate rânduri, dacă a venit vreuna şi am avut impresia că în răspunsul tău era o ezitare.

Aş dori să ştiu dacă există vreo misivă, deoarece, în momentul de față, încerc să-i desluşesc caracterul. Mi se pare monstruos din partea ei să nu fi scris nicio scrisoare. Nu eşti de aceeaşi părere? Să fie oare hotărâtă s-o rupă cu mine, fără măcar să-şi ia rămas bun! Trebuie să-i fiu recunoscător

pentru această hotărâre, dar mă uimeşte la o fiinţă neasemuit de tandră şi blândă, aşa cum am cunoscut-o eu. Ce qui est bien la preuve que je ne la connaissais pas![4] *Am crezut că o cunosc, şi asta a fost greşeala mea. Am obiceiul nefast de a mă încrede mai puţin în ceea ce văd decât în inteligenţa mea intuitivă. La Rochefoucauld are dreptate:* „on est quelquefois un sot avec de l'esprit; mais on ne l'est jamais avec du jugement."[5] *Este de preferat să te înşeli asupra unui caracter, decât să te îndoieşti de el. În curând, totul se va termina. După aceea, înapoi la dragele mele odăi întunecate, cu târnăcopul şi securea avocăţească în căutarea unui filon de aur, pe care îl voi urmări până la postul de Lord Cancelar. Am nevoie de linişte. Am început să urăsc pledoariile. Sper că moartea va avea o perucă de magistrat pe cap. Pe legea mea, o voi privi la fel de crunt ca ea pe mine. Între timp, într-o vacanţă, îţi voi oferi un concediu (sau, mai bine, în februarie, dacă voi dispune de timp şi voi renunţa la călărie), te voi invita la masă şi te voi introduce în vârtejul Parisului. Meriţi o vacanţă.* Nunc est bibendum![6] *O să cânţi de bucurie. Spune-mi, ce părere ai de purtarea ei? Tu te pricepi să judeci femeile. Cred că am început să devin nervos. De fapt, am nevoie de muncă, să mă-ngrop în dosare. Comunică-mi, de asemenea, numele individului care a făcut târgul şi urmează să-i devină soţ. Descrie-mi-l. E de datoria mea să văd dacă are principii: de vreme ce trebuie într-adevăr să mergem pe acest drum, suntem siliţi să-i cercetăm caracterul. Mă întreb dacă tu vei înţelege vreodată comedia vieţii. Nu prea cred că omul devine mai fericit când o înţelege. Poate asta se întâmplă fiindcă, până ajunge să o priceapă, îşi pierde puterea de a râde; afară doar dacă este vorba de un filosof extraordinar.*

Cred că noi, creaturile comice, suferim mai mult decât personajele tragice. Vezi tu, noi ne străduim tot timpul să fim

[4] Ceea ce dovedeşte tocmai că n-am cunoscut-o! (fr., în orig.)
[5] Poţi fi uneori un prost cu spirit, dar niciodată cu judecată. (fr., în orig.)
[6] În traducere liberă: Să profităm de viaţă (lat., în orig.).

fericiți și satisfăcuți; dar, într-o tragedie, nefericiții condamnați sunt triști de la primul act. Râsul lor este agonia, zâmbetul lor cel mai larg, crepusculul. Toate grozăviile amenințătoare ale unei eclipse ne aparțin, deoarece noi avem un soare deasupra noastră; în vreme ce ei sunt născuți în umbre prin care abia răzbate lumina şi li se poate lua prea puțin, aşa încât abia de se mai sperie de inevitabila lovitură finală. Nu, comedia este mult mai dureroasă. Tu şi cu mine, Algy, celibatari bătrâni, vom avea dreptul doar să chicotim. Vom adopta punctul de vedere al ştiinței, vom fi dulgherii scenei, lăsând actorii să intre şi să iasă. Astfel vom învăța să ne mândrim cu aportul nostru. A deveni dulgher al scenei înseamnă a ajunge în vârful cel mai înalt pe care-l poate atinge un intelectual. Dar ca să ajungi aici, propriul tău mecanism trebuie să fie robust. O, tinerețe, nu-ți suprasolicita stomacul!

Și acum, adio prețiosul meu măgar! M-ai socotit pe mine astfel în timp ce mi-ai citit jumătate din scrisoare, că mă grăbesc să ți-o iau înainte, spunându-ți-o eu. Eşti un măgar, ca şi mine. Toți suntem. Limbajul universal e i-ha.

Al tău,
EDWARD B.

P. S. Nu neglija să-mi trimiți o scrisoare cu prima poştă, apoi du-te la ea: *scrie-mi din nou* exact *ce ți-a spus şi comunică-mi* numele individului. Să nu pierzi niciun minut. *Nu mai risipi cerneala aşternând numele doamnei Lovell pe hârtie: nu doresc să mai aud nimic despre această femeie."*

Algernon citi scrisoarea cufundat în mistere de nepătruns, minunându-se cum era cu putință ca Edward şi doamna Lovell să se fi certat încă o dată, fără măcar să se întâlnească.

Se despărțiseră – ştia sau presupunea că ştie – înțelegându-se să pună la punct pregătirile unei logodne atunci când Edward se va întoarce din Franța; cu alte

cuvinte, după ce Edward va fi aruncat pulberea de mormânt asupra unei părți urâte a trecutului său, rupând o legătură nefericită. Cel puțin aşa vedea Edward problema. Dar doamna Lovell nu discutase niciodată cu Algernon pe această temă. Îi vorbise cu multă bunăvoință şi cu o profundă înțelegere pentru Dahlia. Îi făcuse o vizită, o compătimise, o mângâiase; iar Algernon îşi aminti că, vorbind despre Dahlia, doamna Lovell îi găsise unele defecte; dar cum ajunseseră ea şi Edward la o nouă neînțelegere constituia o enigmă uluitoare pentru el; şi nu înțelegea de ce, dacă acordul căzuse, fiecare consimțise la încheierea căsătoriei Dahliei care, în mod evident, îi dezgusta pe amândoi. Dar erau atâtea lucruri pe lume pe care el nu le putea înțelege, şi se obişnuise într-atât ca, după un efort de a depăşi o dificultate, să-şi plece capul în fața ignoranței, încât tratã această scrisoare semnificativă a lui Edward ca pe o lecție aspră, şi o puse liniştit la o parte, împreună cu toate recomandările cuprinse în ea. Față de lucrurile practice pe care le conținea, ar fi putut tot atât de bine să nu fi fost scrisă.

Valoarea scrisorii constă în faptul că înfățişează un tânăr cu anumite calități, care a trecut prin mâinile unei femei-tortură. S-ar putea ca purtarea ei să fie de neiertat. Dar dacă tu eşti atât de josnic, atât de laş încât să profiți de o slăbiciune, fie şi de dragul ei, – chiar dacă poți susține că ai făcut-o pentru ea şi, în parte, instigat de ea! – te va respinge cu inexorabilul dispreț al Naturii care a pus la încercare una din creaturile ei şi i-a descoperit defectele.

Margaret Lovell corespundea acestei descrieri: o femeie obişnuită să facă şi bine şi rău, mai mult rău decât bine, dar care nu cădea niciodată la învoială să ia parte la o acțiune josnică sau să închidă ochii în fața unei nedreptăți. O femeie care, dacă veneai în contact cu ea, te făcea să te descompui în propriile-ți elemente componente. Eliberată de o oarecare fascinație pe care o exercita asupra ei inteligența sclipitoare a lui Edward, putea să-şi dea seama că el punea la cale, cu sânge rece, o ticăloşie. Nu e nevoie să le examinăm

corespondența. În câteva săptămâni, reuşise să sape o prăpastie între ei ca amanți. Dacă el ar fi rămas în Anglia să înfrunte pieptiş propriile-i acțiuni josnice, ea ar fi fost subjugată, căci oricât de bine şi-ar fi dat seama de adevăratul caracter al unui bărbat, demonstrația unui curaj neabătut o domina cu desăvârşire; dar el plecând şi lăsând ca toate brutalitățile să fie săvârşite în locul lui, în spatele lui, această femeie simți un dezgust care o îndepărtă şi mai mult de el. Pentru unii bărbați e deajuns să se ştie priviți în adâncul sufletului şi văzuți aşa cum sunt, pentru a se înstrăina cu dispreț de femeia pe care au dorit-o; iar atunci când procedează în acest fel, nu rareori se reîntorc cu o izbucnire a vechii afecțiuni la cele care, odinioară, le-au acordat, cu generozitate, încrederea şi i-au crezut orbeşte bărbați demni de respect.

Algernon nu era înzestrat cu calitățile necesare pentru a-şi da seama dacă aşa stăteau lucrurile cu vărul său Edward.

Capitolul XXIX

Tot despre nătărău

ATÂTA VREME CÂT NĂTĂRĂUL ÎŞI are locul lui sub soare, trebuie să facă parte din orice povestire, aşa încât nici eu nu-l pot împiedica să-şi joace rolul în această narațiune.

Algernon se duse să se culce, uitând complet de Edward şi de necazurile lui, sub influența narcotizantă a dispoziției de plată pentru suma de o mie de lire, ce urma să-i fie plătită la cerere. Dimineața, se simți liniştit şi bine dispus, până când i se înmână la uşă un pachețel, însoțit de un bilet din partea doamnei Lovell, aducându-i la cunoştință că pachețelul conținea bijuteriile acelea, prețioasele lui daruri, pe care, în chip jignitor, ea socotise de cuviință să le considere drept o dovadă de „stimă".

Algernon luă pachețelul şi se gândi să-l arunce pe fereastră; dar cum, întâmplător, aceasta era deschisă, îşi stăpâni impulsul şi azvârli cu putere pachețelul într-un colț al odăii: un procedeu de neghiob desăvârşit, căci neghiobul este, în felul lui, prudent şi, dacă se poate stăpâni, nu se va păgubi niciodată pentru a învăța astfel să devină mai deştept.

„Nu suport să fiu insultat, mormăi el autoaprobându-se şi simțindu-se mai bărbat. Nu, nici chiar de dumneata", apostrofă portretul doamnei Lovell, care nu mai avea acum nicio rivală pe perete şi-l silea să facă eforturi spre a-şi păstra mânia, într-atât de fermecător arăta. Faptul că nu-i scrisese să vină la ea îi făcu această luptă mai uşoară.

„S-ar părea că este vorba mai degrabă de o rupere a

relațiilor dintre noi, spuse el. Dacă-i aşa, află că n-o să mă supun atât de uşor capriciilor dumitale, doamnă Margaret L.; cu toate că eşti o femeie frumoasă şi ştii acest lucru. Degeaba zâmbeşti. La urma urmei, prefer genul femeii hotărâte, adevărate. Încep să cred că tot coloniile sunt de mine." Acest gând îi aduse în faţa ochilor imaginea Rhodei şi, la un moment dat, strigă: „Afurisit să fiu dacă fata asta nu mă obsedează!" şi reflectă asupra problemei cu oarecare interes.

Plecă în grabă, străbătând scuarul Lincoln Inn Fields şi se îndreptă spre firma împuternicitului bancar, unde se pare că sosirea lui era aşteptată; află că banii îi vor fi puşi la dispoziție în ziua următoare. Luă apoi legătura cu Edward, în limbajul scurt, cezarian, al telegrafului: *„În regulă. Stai pe loc. Căsătoria aranjată."* După aceea, opri un cupeu care tocmai o lua din loc şi, rostind „Epsom", se cufundă în perne şi-şi pipăi buzunarul de la piept în căutarea cutiei de țigări, fără să-i pese măcar de privirea meditativă a vizitiului şocat de porunca lui neaşteptată.

„Al naibii să fiu dacă nu se adevereşte visul pe care l-am avut astă-noapte", îşi spuse birjarul în timp ce se pregătea să înceapă călătoria.

— Şi eu unde-mi iau potolul, domnule? întrebă birjarul prin ferestruica de deasupra, ca să-şi dea seama dacă era ceva de capul pasagerului lui.

— Mănâncă-ți „potolul" pe câmpul de curse, spuse Algernon.

— N-aveți nimic împotrivă să mă învârt pe acolo?

— Vrei să urmăreşti cursele?

— N-aş zice că nu.

— Atunci, mână, omule, şi în curând o să vezi o groază de lucruri.

— Aveți cumva nişte culori preferate pe care ați vrea să le port? Dacă sunteți de acord, iau o rozetă şi-mi fac o intrare triumfală. În felul ăsta, omul simte că are un sprijin. Este o părere întemeiată pe observație. Am spus-o întotdeauna.

— Du-te naibii! Dă-i zor, țipă Algernon. Roşu, galben şi

verde.

— Homar, bere şi salată! spuse birjarul, pocnind din bici. Nu-s rele culorile. Tenpenny Nail e calul. Merg pe culorile lui.

O porni la drum, invidiat de haimanalele Londrei, de parcă ar fi fost un vizitiu ce se îndrepta spre Olimp, sub privirile invidioase ale muritorilor.

Algernon îşi încrucişă braţele, încruntându-se ca un om care-şi analizează profund universul lăuntric.

În şcoală, acest tânăr avusese o adevărată repulsie pentru calcule. Toate dificultăţile aritmetice îl puneau în încurcătură şi-l plictiseau. Dar, acum, cu sârguinţă neobosită făcea tot felul de socoteli pe o tăbliţă imaginară; calcula probabilităţile, şansele, aduna, scădea, înmulţea şi, fără să-şi dea seama, realiza performanţe în materie de algebră până ce, la un moment dat, sprâncenele îi înţepeniră de atâta încruntare, iar mintea lui resimţi nevoia unui stimulent.

Această necesitate îi duse mâna spre portofel, deoarece chemarea trăsurii nu fusese o acţiune premeditată. Descoperi înăuntru câteva jumătăţi de coroană şi o monedă de şase pence, pe care o aruncă cu dispreţ unor copilandri ce întâmpinau cu urale vehiculele în marşul lor maiestuos.

Gândindu-se că nu avea nici măcar banii necesari ca să plătească vizitiul sau un prânz, încercă un sentiment în care disperarea se împletea cu veselia. Îl amuza sărăcia lui actuală. Ieri venise înconjurat de un grup de tineri şi-şi făcuse o apariţie triumfală. Dar tot ieri pierduse. Astăzi, se îndrepta spre curse, mai sărac decât mulţi dintre cerşetorii pe care avea să-i întâlnească acolo; şi, printr-o deducţie firească, astăzi avea să câştige.

Fluieră valsuri delirante în ritmul roţilor. Era convins că are o stea. Azvârli jumătăţile de coroană oamenilor care controlau biletele de intrare, şi încercă s-o atragă de partea sa pe Fortuna, manifestând o indiferenţă vădită faţă de mărunţiş; folosind această metodă de a-i intra în graţii afişa un aer foarte serios. Respingea pur şi simplu bănuţii de

aramă. Ei „barau drumul norocului său”. Nu putem spune că nu era o autoritate în materie: desigur că zeița Fortuna nu se încurcă cu mărunțișurile.

Eforturile de memorie îl tulburară. Nu-şi putea aduce aminte dacă atunci când îşi „schimbase banii” era Lună nouă. Când văzuse, pentru ultima oară, Luna nouă şi unde anume? O ceață îi întuneca gândurile; uitase. Se consolă, blestemând superstiția. Tenpenny Nail avea să câştige, în ciuda Fortunei. Algernon căută să se convingă singur, să-şi întărească spiritul tulburat, dar nu izbuti. Pofta de şampanie stimulatoare creştea. Aritmetica îşi pierdea forțele.

Când urcă pe colină, zgomotul roților conteni pentru o clipă şi, auzind că lumea strigă numele lui Tenpenny Nail, scoase capul pe fereastră şi întrebă ce se întâmplase cu calul.

— A şchiopat, răspunse cineva.

Vestea îi zdruncină nervii, fără să-i atingă puterea de înțelegere şi, cum toți englezii sunt egali pe hipodromul de la Epsom, privirea lui nedumerită adresată omului care vorbise şi paloarea de om bolnav a obrajilor săi îl expuseră unor observații înțepătoare.

„Ura! încă unul cu Ninepenny, căruia îi lipseşte un penny”, şi alte glume asemănătoare, specifice Epsom-ului, stimulate de semnele cu ochiul şi de replicile vizitiului, îl înconjurară, dar pentru el nu aveau niciun înțeles. Un vârtej turbat de emoții îi înecă toate ideile şi, când în sfârşit desprinse una limpede din vălmăşag, aceasta luă forma unui rânjet amar la adresa Providenței care-i răpea ultima şansă de a se îndrepta şi a deveni un om cumsecade. Câte lucruri frumoase şi pline de strălucire ar fi realizat el, dacă soarta nu i-ar fi fost potrivnică!

Era limpede că Providenței nu-i păsa nici cât negru sub unghie dacă el câştiga sau pierdea, dacă era bun sau rău. Oamenii pot fi tot atât de bine şi păgâni; în fond, de ce nu?

Sări afară din trăsură (rupându-şi haina: o nenorocire minoră, dar „toate vin odată”, cum spunea el) şi se îndreptă spre pistă. Furnicarul de oameni era mai compact ca

niciodată. Algernon n-auzi nicio ocară şi, pe măsură ce înainta, nutri noi speranțe. Neexistând niciun freamăt, niciun protest, începu să spere cu disperare că zvonul acela despre cal fusese fals.

Îşi croi drum cu coatele spre cercul pariorilor înfierbântați, dar, cerându-i-se să plătească intrarea, îşi dădu seama că a pătrunde acolo însemna un privilegiu. Se bâlbâi şi-şi pierdu calmul de gentleman care-l deosebea de obicei de ceilalți muritori, stăpânit de una dintre cele mai acute crize ale vechii sale boli: lipsa de bani. Vizitiul îşi făcu şi el auzit glasul: un om civilizat, dar nesigur de prânzul şi de onorariul său şi destul de înfierbântat de alergătura prin mulțime după un gentleman surd. Privirea lui oarecum jignită îl făcu pe Algernon să-şi recapete stăpânirea de sine.

— A, aici erai – şterge-o şi adu-mi portofelul din trăsură. Mi-a căzut pe jos.

Primind această însărcinare, credulul vizitiu se retrase. E preferabil să te ții după portofelul unui gentleman decât după gentlemanul însuşi.

În timp ce Algernon îşi pipăia gânditor buzunarul de la vestă, cineva de lângă el spuse pe un ton familiar, dar respectuos:

— Dacă vă este de folos, domnule – şi-i arătă marginea unei monede de aur ținută între două degete.

— E-n regulă, răspunse numaidecât Algernon care, dându-şi seama că persoana respectivă îl cunoştea, încercă să-i evite fața, dar efortul lui fu zadarnic. Luă banii, dădu scurt din cap şi intră.

Odată trecut de bariera controlului, nu mai avu timp să se ruşineze. Acum se afla în atmosfera întrecerilor. Auzi voci şi văzu chipuri de oameni cu care trebuia să te înfrunți ca să ajungi la un rezultat, altminteri ar fi însemnat să-ți recunoşti neputința şi să renunți la bătălia vieții. Algernon îşi scoase carnetul de pariuri şi începu să acționeze. În timpul acesta, zări câteva chipuri trecând şi revenind pe lângă el, chipuri care reprezentau promisiunea unui prânz şi a unui împrumut; siguranța pe care i-o dădeau, era atât de

reconfortantă, încât lăsă deoparte gândurile, nu se mai sinchisi de ele şi continuă să parieze cu inima uşoară.

Făcea pariuri mici, nesăbuite, a căror pierdere avea meritul de a-i spori îndârjirea împotriva forțelor nevăzute ce ne călăuzesc.

Când se alergă cursa cea mare, Algernon era prea furios ca să mai parieze. Nu-i mai ardea nici de linguşiri, nici de ironii. Dar lordul Suckling, ieşindu-i în întâmpinare, îi spuse „Alege-ți calul" şi, luat prin surprindere, Algernon îl alese la întâmplare pe Little John. Lordul Suckling îi oferi avantaje corecte, întrebându-l: „Cât? Zece? Cincizeci?"

— Argint, dădu din umeri Algernon, înciudat pe zeița Fortuna. Iar tânărul nobil, binevoitor, cunoscând suma pe care o mizase pe favorit, clătină din cap şi-i iertă nervozitatea şi descurajarea.

Little John uimi turful sosind primul, în pas de vânătoare.

„Unii oameni s-au sinucis pentru mai puțin decât atât", îşi spuse în gând Algernon şi o modestă expresie de supunere în fața soartei se aşternu pe chipul său. Se învârti pe turf până ce oboseala îl doborî. Toată ființa lui striga după şampanie şi ieşi din cercul acela diavolesc în căutarea lordului Suckling. Nu cerea Fortunei decât un prânz şi o băutură înspumată.

„Ce e de făcut?", gândi el cu voce tare.

— De obicei, ultima cursă nu e prea interesantă, domnule, spuse vizitiul, făcându-şi apariția după umărul lui. Nu vă e foame? Noroc sau ghinion, mie mi-e foame. N-am găsit portofelul dumneavoastră.

— Lua-te-ar naiba! te ții de capul meu ca scaiul! Ce vrei? strigă Algernon, şi-şi răspunse singur, zorindu-l pe vizitiu spre un pavilion, cu banii care-i mai rămăseseră, şi stabilind un loc de întâlnire pentru întoarcere. Apoi privi pe furiş în jurul său, pentru a se asigura că nu-l vedea omul ce-i împrumutase guineea. Era evident că mulțimea se revărsa înapoi spre Londra.

Alergă de-a lungul şirului de trăsuri gata de plecare. Simți un fior de spaimă la gândul că rămăsese fără prieteni, lăsat să moară de foame. Oriunde se întorcea, nu vedea decât

străini şi coşuri goale, sticle, ghemotoace de hârtie – rămăşiţele sărbătorii; între timp, ironia soartei îl împresură cu cerşetori, care-i înghiţeau înjurăturile în speranţa ivirii carităţii.

În cele din urmă, ajunse aproape să ofteze după omul cu guineea, dar abia apucă să-şi formuleze dorinţa, şi Nicodemus Sedgett se apropie de el, înveşmântat uşor, ca o balerină, fluturând o pălărie împodobită cu încrustaţii în lemn.

Algernon îl privi cu tot dezgustul ce-i mai rămăsese, pe nemernicul cu cap butucănos şi sprâncene stufoase, care i se înfăţişa drept o unealtă a Soartei venită să-l ajute să-şi refacă forţele cu un biet aperitiv. Sedgett îi aduse la cunoştinţă că niciodată nu se distrase atât de bine.

— Tocmai înainte de cununie, spuse el într-o şoaptă răguşită, un bărbat ar trebui să vadă puţin lumea, zic eu – nu sunteţi de aceeaşi părere, domnule? Ăsta a fost un prilej grozav de distracţie. V-aţi găsit portofelul, domnule? Să nu vă faceţi griji pentru lira aceea. Dacă vreţi, vă mai împrumut una. Oricât doriţi. Spuneţi doar cât.

Algernon părea că se gândeşte la altceva. Răspunse tăios:

— Da. Vino mâine la mine acasă.

Altă guinee trecu în buzunarul lui; dar Sedgett nu se clintea din loc.

— Voiam doar să stăm puţin de vorbă, spuse el cu vocea scăzută.

— Las-o pe altă dată. N-am mâncat nimic toată ziua, izbucni nervos tânărul gentleman, temându-se acum să nu fie văzut în tovărăşia ticălosului.

— Veniţi cu mine la cea mai grozavă bombă, vă duc eu, spuse Sedgett, făcând o mişcare de dansator. Haideţi, cel mai grozav local în care am intrat vreodată, să mor dacă vă mint. Bere şi muzică – astea-s plăcerile mele. Şi trebuie să stăm de vorbă. Nu vă las cu niciun preţ. Când sunt bine dispus simt nevoia de societate, zău aşa, şi nu cunosc pe nimeni pe aici. Problema e: ne-am înţeles? O să primesc banii gheaţă? Înainte sau după cununie? Haide, spuneţi, da

ori ba.

Algernon îl trimise dracului cu o sinceritate nemărginită, dar i se uscase gâtul, era abătut şi lipsit de putere, aşa că merse, în virtutea inerției, acompaniat de Sedgett. Intră într-o dugheană unde servi bere şi şuncă, simțindu-se ajuns pe ultima treaptă a decăderii. Deşi berea îl învioră puțin, ea nu reuşi să-l şi înveselească. Avu o izbucnire de protest moral împotriva trăncănelii lui Sedgett.

Sedgett socoti asprimea lui drept un lucru ce trebuia îndurat în schimbul cinstei de a sta la taifas cu un gentleman. Reveni de câteva ori asupra temei pe care, cum spunea el, voia s-o discute.

Povesti cum o curtase pe tânăra femeie care părea „cam ruşinoasă" şi chiar aşa şi era; fusese o femeie splendidă, dar acum nu mai arăta ca atunci când o văzuse prima oară, în timpul iernii; boala o doborâse, transformând-o într-o ființă supusă; suferise de friguri şi i se tăiase părul, ceea ce făcuse să-i dispară aerul de mândrie. Iar atunci când îi pusese chestiunea de încredere, duminică seara, aproape că leşinase. Se despărțiseră cu răspunsul ei afirmativ în suflet şi cu hotărârea de a se purta întotdeauna bine cu ea – legându-se prin jurământ s-o respecte.

— Mă însor, pun mâna pe bani, arendez ferma şi o şterg în Australia, lăsând-o în plata Domnului pe bătrâna Anglie, mulțumesc, măiculiță, mulțumesc, n-o să ne mai vedem aşa curând. Australia este un continent mare, o lume necunoscută; dar, cu timpul, o să mă descurc. O să mă ocup de muncile fermei şi o să vă dau dracului pe voi, cuconaşii, dacă o să-mi ieşiți în cale.

Când rosti aceste cuvinte, individul avu în privire un aer feroce, care se datora unei ciudate învinețiri a frunții şi obrazului; privirea era, mai presus de orice îndoială, sălbatică, animalică şi crudă. Culmea obrăzniciei, imediat după aceea, schiță un fel de zâmbet grosolan.

— Să fim bine înțeleşi: trebuie să lucrăm mână-n mână. Jucați cinstit, joc cinstit. Eu am respectat condițiile. Ea habar n-are pe unde mă învârtesc, vreau să zic unde stau, şi

crede că v-am întâlnit, pentru prima oară, în locuința ei. Ăsta-i adevărul, domnule Blancove. Zice că-s un tip timid, şi chiar aşa şi sunt când mă aflu lângă ea. Nu-şi poate da seama cum am ajuns s-o caut acasă şi s-o cunosc. Cred că a renunțat să-şi mai bată capul cu ghicitul, căci nu suflă o vorbă despre asta. I-am turnat tot felul de poveşti despre Australia şi despre viața de acolo. O dată sau de două ori, am reuşit s-o fac să zâmbească. Nu vă temeți, o să se dea pe brazdă. Numai că, ascultați ce vă spun, eu trebuie să-mi capăt banii. O mie, ăsta-i târgul. Nu capăt o mie, nu mă-nsor. Nu că aş vrea să renunț la învoială. Am zis, am zis.

Algernon n-avea curajul să privească un om drept în față; dacă ar fi făcut-o, individul şi-ar fi dat seama dintr-o dată cât de dezgustat era de el însuşi.

Începuse să aibă remuşcări, de parcă s-ar fi simțit vinovat că a dat o victimă pe mâna călăului.

Dar oare femeia nu făcuse pasul din proprie inițiativă? N-o silise nimeni; îl acceptase pe omul acela. Or, dacă fusese în stare de una ca asta, n-avea niciun rost să-i plângi de milă!

Aşa gândea el; şi tot aşa avea să gândească toată lumea despre bietul suflet oropsit care se străduia să-şi ispăşească păcatul, pentru ca tatăl şi sora ei să aibă cugetul împăcat şi să nu se mai ruşineze.

Algernon îl asigură pe Sedgett că, din punctul lui de vedere, învoiala era definitivă şi irevocabilă.

Sedgett trase o înghițitură de bere.

— Bateți palma, spuse el, întinzându-şi mâna deschisă peste masă.

Asta era prea mult.

— Cuvântul meu trebuie să-ți fie de ajuns, spuse Algernon, ridicându-se.

— Aşa va fi. Aşa e, răspunse Sedgett, ridicându-se odată cu el. Dar nu vreți să-l puneți pe hârtie?

— Nu.

— Nu e frumos din partea dumneavoastră. Vreți să priviți un meci de box în dugheana cafenie de colo?

— Mă întorc la Londra.

— Londra şi teatrele – astea-s distracţiile la modă, asa-i! râse Sedgett.

Algernon îşi zări vizitiul şi-i făcu semn.

— Poate că, spuse Sedgett, dacă îmi permiteţi, nu vreau să vorbesc despre guinee, dar şi eu trebuie să mă întorc, şi banii s-au topit. Îmi daţi voie? Sunteţi atât de bun?

Obişnuit cu slugărnicia faţă de creditorii săi, Algernon se stăpâni. Îl disprețuia pe omul acela, dar fusese atins în punctul slab – chestiunea banilor – şi, apoi, îşi închipuia că, în drumul spre Londra, ar putea să strecoare în mintea lui Sedgett ideea că ar fi bine să împartă cu el mia aceea, aşa cum plănuise mai înainte.

— Haide, sări înăuntru, spuse el.

Când Sedgett îşi ocupă locul, Algernon ar fi fost bucuros să meargă pe jos până la Londra, numai să scape de tovărăşia lui neplăcută. Se aşeză, plin de groază, în faţa lui. Până acum, individul se arătase respectuos; iar în prezenţa Dahliei, făcuse impresia unui vlăjgan cumsecade, cu o inimă pioasă, sensibilă. Sedgett îl luă în zeflemea.

— Aţi avut ghinion – vă stă scris pe panglica de la pălărie. Dacă aţi fi fost femeie, v-aş fi recomandat să mergeţi să vă luaţi Biblia. Aşa face tânăra mea nevastă; şi, pe legea mea, îi ajută ca o doctorie, zău aşa! I-am citit atâta, încât aş fi putut să înghit două sferturi de bere dintr-o sorbitură, aşa mort de sete eram. Dar se pare că pe bărbaţi nu-i ajută. *Mie,* de exemplu, nu-mi foloseşte deloc. Eu stau acolo, blestemând de mama focului, iar ea, cu mâinile împreunate în poală, se uită la foc plină de mulţumire. Sărăcuţele de ele, sunt tare slabe de înger!

Vorbele necuviincioase ale nemernicului îl îndemnară pe Algernon să strige, ca să-şi verse năduful:

— Un ticălos ca dumneata nu mai poate trage niciun folos din citirea Bibliei.

Sedgett îşi întoarse spre el ochii cafenii, şterşi, înecaţi într-un val de mânie şi o răutate nesuferită.

— Haide, haide, fii politicos, dacă vrei să facem casă bună împreună, spuse el. Nu-mi plac vorbele urâte, nu le înghit.

„Ticălos” este un cuvânt la care am răspunsul pregătit şi, dacă n-ar fi fost vorba de dumneata, un gentleman, ai fi făcut cunoştinţă cu pumnul meu. Poate că nu ştii ce pumn greu am? Pipăie puţin muşchii ăştia.

Îşi îndoi braţul, cu pumnul îndreptat spre faţa lui Algernon.

— Jos laba, câine! strigă Algernon, strivindu-şi pălăria în timp ce se ridica.

— Dacă aş lăsa-o jos, ţi-ar întâlni nasul, domnul meu, spuse Sedgett. Te-ai montat singur.

Îl trase pe Algernon de haină ca să stea locului.

— Opreşte! strigă Algernon către vizitiu.

— Dă-i drumul înainte! urlă Sedgett.

Ecoul certei lor fu auzit de-a lungul străzii principale a Epsom-ului redeşteptând veselia adormită a străzii.

Algernon îşi striga poruncile. Sedgett le urla pe ale lui. Se încăierară, se îmbrânciră şi, după ce schimbară câţiva pumni, se despărţiră printr-o înţelegere tacită, continuând însă să se ameninţe de la distanţă. Pe capră, vizitiul dădea bice calului şi făcea cu ochiul, drept răspuns la gesticulaţiile oamenilor din pragul prăvăliilor şi de pe trotuar.

„N-au decât să se bată, nu mă bag”, îşi spuse el, iar după ce deschise ferestruica şi aruncă o privire în jos, îşi văzu liniştit de drum.

Epsom permitea asemenea lucruri. Dar, în Ewell, un cetăţean voinic, ce-şi fuma pipa la umbra unui copac, privind trecătorii, fu uluit de încăierarea din trăsura care zburase prin faţa ochilor lui ca un meteor. El ridică pipa cu capul ceruit şi, cu o mişcare autoritară din cap, atrase atenţia unui om care se afla într-o căruţă. Acesta se uită înapoi, văzu despre ce era vorba şi manevră atât de iscusit măgăruşul său docil, încât vizitiul fu silit să oprească.

Certăreţii săriră din trăsură.

— Foarte bine, domnilor. Nu vreau să vă stric plăcerea sportivă, spuse omul cu măgăruşul. Desigur, vă încheiaţi cu voioşie ziua petrecută la Epsom.

— Nu prea e veselie pe chipurile lor, spuse vizitiul. Nu

preferați o stradă lăturalnică, domnilor?

Între timp, omul cu măgăruşul cercetase chipurile adversarilor.

— Nu e *fair play*, spuse el adresându-se lui Sedgett. Dumneata să-l laşi în pace pe acest gentleman, domnule!

Omul cu pipa interveni.

— Terminați cu bătaia, spuse el. Nu vrem să ne faceți de râs. Să se spună că englezii nu ştiu să se distreze fără să se îmbete şi să provoace scandal. Încetați odată!

A trebuit să se recurgă la forță pentru a-i despărți, deoarece Algernon era înfierbântat la culme.

N-a fost nevoie de prea mult timp pentru ca mulțimea să se strângă şi să blocheze circulația vehiculelor de tot soiul.

Un domn care se afla într-o trăsură deschisă se aplecă spre a privi critic la gloată, în timp ce însoțitorul lui îşi întinse gâtul în acelaşi scop. Fără să vrea, de pe buzele lui țâşni un strigăt: Sedgett.

Cei doi combatanți care începuseră lupta (căci între timp se formaseră mai multe perechi) întoarseră capul în acelaşi timp spre trăsură.

— Vrei să vii odată? urlă Sedgett, dar nu se ştia precis dacă se adresase lui Algernon, unuia dintre domnii din trăsură sau altcuiva din mulțime. Neprimind niciun răspuns de la nimeni, stăpânit de o furie dezlănțuită, îşi croi drum cu coatele şi se trânti la locul lui, făcându-l pe vizitiu să sară în sus şi să se clatine, iar pe cal să se agite, speriat, în ham.

Spre marea uimire a spectatorilor, gentlemanul (prin comparație) care abia cu câteva clipe înainte disputase cu el un meci îndârjit, se aruncă la rândul lui în trăsură.

— Un fel de ceartă între soț şi soție, exclamă omul cu măgăruşul. Ceva îi apropie, ceva îi desparte. Dar ce anume, nici eu, nici dumneata, nimeni nu poate şti.

Frecă, cu afecțiune, nasul măgăruşului său.

— Vrea careva să facă rămăşag cu mine că ajung din urmă trăsura în mai puțin de trei mile de Ewell? întrebă el apucând hățurile.

Dar calitățile măgăruşului său erau renumite în partea

locului.

— Diii, băiete, spuse el, haide, arată ce poți, fără rămăşag, meştere Tom.

Şi măgăruşul o porni la trap.

Capitolul XXX

Ispăşirea

CEI DOI DIN TRĂSURA DESCHISĂ, dintre care unul rostise numele lui Sedgett, erau Robert şi maiorul Waring. Când trăsura îşi luă avânt, se aşezară din nou şi fumară; căci se învoiseră ca, în ziua aceea, să nu discute nicio problemă, să nu-şi frământe creierii cu nicio chestiune delicată, până la căderea nopții.

Respectând această învoială, Robert încercă să se concentreze asupra recentei sale satisfacții. Pentru el, caii erau ceea ce e muzica pentru un poet şi cursele extraordinare la care asistase stăruiau încă vii în inima lui, înlăturându-i, în parte, uimirea provocată de întâlnirea cu vechiul său duşman din sat, în tovărăşia lui Algernon Blancove.

Nu era deloc de mirare pentru el că se certaseră şi ajunseseră să se bată, deoarece îl cunoştea bine pe Sedgett şi îşi dădea seama de nevoia imperioasă de a te bate cu el, măcar pentru a-ți păstra respectul de sine, atunci când îi îngăduiai să devină destul de intim spre a-şi arăta caracterul josnic. Dar cum se ajunsese până acolo? Cum era cu putință ca un gentleman să consimtă să apară în public cu un asemenea individ? Trebuia să fie ceva la mijloc, ceva important, dar ce anume? Care dintre ei avea cel mai mare interes? Să fie Algernon Blancove o ființă atât de slabă încât, simțindu-se încolțit de anumite învoieli suspecte cu Sedgett, să-i îngăduie acestuia să se agațe ca un cățeluş de haina lui, pentru a-l face să tacă? Părea puțin probabil, dar nu exclus ca un tânăr gentleman să fie atât de slab; iar dacă e aşa,

gândi Robert, am să-i aduc la cunoştinţă că nu-i port niciun fel de ranchiună pentru că l-a asmuţit pe Sedgett împotriva mea şi, poate, în felul acesta, îi voi face un serviciu.

Îşi aminti cu durere sălbatica umilinţă din privirea lui Algernon, înainte de a se întoarce ca să-l urmeze pe Sedgett în trăsură, şi gândi că s-ar cuveni să dea ochii cu el şi să-l facă să se simtă în largul lui, cerându-i iertare, ca şi cum el însuşi n-ar fi avut să se plângă de nimic.

Se hotărî să facă negreşit acest lucru, de îndată ce se va ivi prilejul. Dar, până atunci, ce naiba putea să-i lege pe cei doi?

— Ce albe sunt gardurile-vii! zise el.

— E destul praf, replică maiorul Waring.

— N-am ştiut că la curse vin şi trăsuri.

— După cum ai văzut, vin.

Robert îşi dădea seama că Percy îşi va bate joc de el dacă va încerca să încalce jurământul; dar ţinea atât de mult la părerea lui Percy în privinţa ciudatei alianţe dintre Sedgett şi Algernon Blancove, încât, cu orice risc, îşi luă inima în dinţi şi spuse:

— Nu pot să-i dau de capăt.

— Te gândeşti la gâlceava de pe şosea? spuse Percy. Până ajungem acasă, o să mai vedem vreo două-trei.

— Nu, nu la asta mă gândesc. Care-i sensul asocierii dintre un gentleman şi o brută? stărui Robert.

— Cred că unul din ei a descoperit un punct comun, spuse Percy. Ciudată observaţie pentru cineva care se întoarce de la Epsom. Spune-mi cu cine mergi, ca să-ţi spun cine eşti.

Robert vorbi încet.

— Crezi că are vreo legătură cu biata fată?

— Ţi-am spus că refuz să mă mai gândesc până nu ajungem din nou acasă. La naiba, omule, chiar nu ştii deloc ce înseamnă o zi de sărbătoare!?

Robert pufăi din pipă.

— Atunci, să vorbim despre doamna Lovell, spuse el.

— Asta nu-i nicio sărbătoare pentru mine, murmură Percy.

Dar mintea lui Robert era prea atentă la ton. Întrebă:

— Se poate avea încredere în ea că de data asta îşi va ţine cuvântul cu sfinţenie?

— Haide, spuse Percy, tot n-am pariat astăzi. Dacă vrei, fac rămăşag cu tine că şi-l va ţine. Faci pariul?

— Nu. Nu mă las prins în cursă. Pariul e ca băutura.

— Dar un pahar de vin ai voie să bei. Cam la fel e şi cu pariul ăsta. Dar mai bine nu paria, că ai pierde.

— Vezi tu, spuse Robert, am auzit că poţi fi supărat pe femei din pricina nestatorniciei, a capriciilor şi a altor lucruri de felul ăsta. Ea e o doamnă pe care nu înţeleg cum cineva ar putea să fie supărat de-a binelea şi explicaţia – dar, de fapt, nu-i vorba de nicio explicaţie – este că, pur şi simplu, mă fascinează. Mărturisesc cinstit că numai când o văd pe doamna Lovell de la distanţă, o uit pur şi simplu pe Rhoda, uit de ea. Cum vine asta? Nu sunt un neghiob care să-şi vâre în cap tot felul de prostii. Ştiu ce înseamnă să iubeşti o femeie; iar un bărbat în situaţia mea ar trebui să fie destul de măgar ca să-şi închipuie... cine ştie ce lucruri. Nu-i asta: e fascinaţie. Mă tem de ea. Când îmi vorbeşte, mă simt de parcă aş fi înghiţit o sticlă de vin. Faţă de unele femei ai respect, pe altele le placi sau le iubeşti, pe unele le disprețuieşti; cu ea, mă simt pur şi simplu paralizat.

Maiorul Waring îl privi stăruitor. Spuse:

— Am să încerc să dezleg enigma ca să înţelegi. Te admiră pentru ceea ce eşti şi te lasă să deduci acest lucru. Aş spune chiar că doreşte să-i cunoşti sentimentele. Are un cult pentru bravură, e o pasiune fatală a ei.

Robert protestă, roşind cu modestie, aşa cum îi stătea bine.

— Atunci, dacă-mi acordă cinstea de a mă preţui cât de cât, de ce se întoarce împotriva mea?

— A! acum mergi mai în adâncime. Ea te ajută pe cât îi stă în puteri în momentul de faţă; mulţumeşte-te cu ceea ce îţi oferă. La cealaltă întrebare, îţi voi răspunde, poate, treptat. Dar acum intrăm în Londra şi plimbarea noastră a luat sfârşit. Cum ţi-a plăcut?

Imaginația lui Robert zbură înapoi spre hipodrom.

— Cursa a fost splendidă. Aş vrea să putem merge în pasul ăsta prin viață. Am avea certitudinea biruinței. Ce plictisite şi mohorâte sunt străzile! Iar oamenii se târăsc, se târăsc şi se pare că le place. Eu mă simt în elementul meu numai când mă aflu în şa.

Se îndreptară spre casa lui Robert, care locuia acolo încă din iarnă, ducând o viață sobră; sensibilitatea lui îl exilase din cele două cămine, Warbeach şi Wrexby. Cutreierând Londra în căutarea Dahliei, Robert trăia din generozitatea prietenului său, ceea ce era o adevărată năpastă pentru un om cu firea lui. Pesimismul pusese stăpânire pe el şi, deseori, se gândise să se înroleze iar, spre a fi transferat la o unitate din străinătate. Numai faptul că trăia din bani care nu erau ai lui ar fi fost suficient ca să-l țină departe de viciul său. De la începutul iernii până în primăvară, trăise ca unul care-şi caută drumul prin adâncurile întortocheate ale unei peşteri şi nu ajunge niciodată la lumină, întâmpinând necazuri mici şi absurde în efortul de a-şi atinge țelul. Aventurile sale de la Londra nu aveau exact acelaşi caracter ca cele de la Warbeach; doar victima rămăsese aceeaşi.

Ceea ce la început păruse o licărire slabă de lumină învăluind plicul colorat al unei doamne, plic ce se afla pe masa din salonaş, deveni deodată o baie de lumină. Robert îl deschise în grabă şi citi scrisoarea; cu creierul înfierbântat, sorbi adresa Dahliei şi zise:

— E semnată „Margaret Lovell”. De data asta, nu mi se mai adresează cu „stimate domnule”.

— Nici n-ar fi putut face altfel, remarcă Percy.

— Ştiu, dar e o schimbare la ea. Scrisul ei de acum îmi aduce soare. Şi-a ținut cuvântul, Percy. E cea mai scumpă doamnă din lume. Nu întreb de ce nu m-a ajutat mai devreme.

— Sunt de acord cu politica metodelor blânde.

— E cea mai scumpă doamnă din lume, repetă Robert. Îşi înăbuşi entuziasmul. Doamne sfinte, ce seară mă aşteaptă!

Gândul apropiatei revederi cu Dahlia îl amuțea.

Când se despărțiră în stradă, maiorul Waring spuse:

— Voi fi aici la douăsprezece. Dă-mi voie să-ți spun, Robert: ea se va mărita. Nu-i spune nimic care ar putea să-i schimbe hotărârea; e cel mai bun lucru pentru ea. Priveşte lucrurile bărbăteşte. La revedere.

Robert nu părea prea mâhnit de această învoială. Gândurile sale se opreau asupra Dahliei, aşa cum o văzuse prima dată, când era frumoasa soră a iubitei sale; între timp, devenise o biată nenorocită, un obiect călcat în picioare! La el, mila pentru o victimă se transforma repede în mânie față de făptaşul răului. Şi, în timp ce mergea, se gândi cu dispreț la slabele lui eforturi de a o răzbuna, acolo la Warbeach. Ea locuia într-o casă dintr-un cartier de locuințe sărăcăcioase care se ramificau din străzile principale ale suburbiei Sud-vest, nu prea departe de locuința lui. Nu putea desluşi numerele, şi trebui să ocolească nişte boschete ca să citească cifrele de pe uşi. Câteva clopote care începură să bată şi o vagă mireasmă de liliac îi amintiră de viața de la țară. Numărul casei unde urma s-o găsească pe Dahlia era şapte. Se afla tocmai la uşa casei alăturate, când auzi voci în grădina de lângă el.

Un bărbat spuse:

— Prin urmare, ăsta e răspunsul tău?

O femeie răspunse:

— Da, da.

— Nu vrei să te încrezi în cuvântul meu de onoare?

— Iartă-mă, asta nu. Nu pot accepta o astfel de viață.

— Când îți făgăduiesc, pe cuvântul meu, că, în clipa în care voi fi liber, te voi înălța iar în fața lumii?

— Oh! iartă-mă.

— Vrei?

— Nu, nu. Nu pot!

— Ai hotărât să te dăruieşti unei puşlamale care te va maltrata şi pentru care nu simți nimic; de ce? Doar ca să fii ferită de bârfeală, şi nimic mai mult. Te-am socotit o femeie mai presus de astfel de meschinării. E vorba de un țăran de rând. Cum vei putea îndura acest fel de viață? Tu eşti făcută

pentru eleganță şi fericire; le vei avea. Te-am întâlnit înainte de boală, când n-ai vrut să mă asculți, te-am întâlnit după. Am ştiut imediat ce fel de om eşti. M-am schimbat? Îți jur că te-am visat numai pe tine şi că te iubesc. N-ai decât să fii cât de ştearsă, chiar hâdă dacă-ți place, dar vino cu mine. Ştii care e numele meu şi ce sunt. De două ori te-am urmărit şi ți-am aflat numele şi adresa; de două ori ți-am scris şi ți-am făcut aceeaşi propunere. Nu vrei să ai încredere în onoarea mea? Când îți spun că te iubesc cu duioşie? Când îți dau asigurarea mea solemnă că nu vei regreta? Ai fost înşelată de un bărbat, de ce să mă pedepseşti pe mine? Ştiu, simt că eşti nevinovată şi bună. E a treia oară când îmi îngădui să-ți vorbesc; hai să fie ultima. Spune-mi că vei avea încredere în onoarea mea. Spune că asta se va întâmpla mâine. Da, rosteşte acest cuvânt, mâine. Dulcea mea făptură, spune.

Bărbatul vorbea sincer, dar un ascultător străin nu putea să nu se simtă şocat de patetica lui încheiere. Cel puțin tonul părea al unui om pe marginea prăpastiei, dar femeia nu simțea acelaşi lucru. Ea răspunse:

— Ai gânduri bune față de mine, domnule. Îți mulțumesc, fiindcă într-adevăr duc mare lipsă de prieteni. Oh! Iartă-mă. Sunt foarte, foarte hotărâtă. Du-te, te rog, iartă-mă.

Era vocea Dahliei.

Robert nu-şi dădu seama că bănuise asta dinainte. Sincer ruşinat că-şi lăsase urechile să se umple cu vorbe tainice, ieşi din grădină şi traversă strada.

Ştia că aceasta era una din ispitele tinerelor femei din Londra.

Puțin după aceea, bărbatul ieşi pe poarta de fier a grădinii. Trecu pe lângă un felinar şi Robert îşi dădu seama că, cel puțin în ce priveşte îmbrăcămintea, era un gentleman.

O lumină se ivi la fereastra casei. Acum, după ce-i auzise vocea, teama de întrevedere i se mai risipise şi era stăpânit doar de o mare tristețe. Bătu liniştit în uşă. Aşteptă mult după ce-şi spuse numele, dar în cele din urmă fu primit.

„Dacă aş fi iubit-o!”, murmură Robert înainte de a se uita

la ea, însă când o privi, o milă plină de afecțiune îi topi egoismul. Tot falsul sentimentalism al bărbaților față de puritatea pângărită a femeilor, nevinovăția pierdută, stigmatul ruşinii, care ascunde de obicei dorința murdară de a fi ei înşişi corupători, imediat ce se iveşte prilejul – şi care nu este cu desăvârşire străină nici celor mai buni dintre noi, în tinerețe –, tot răul pieri în prezența Dahliei. Tânărul care poate judeca generos acele femei cărora le spunem decăzute este, după părerea mea, cel mai nobil exemplar al rasei sale şi urmaşul unui neam demn. Robert era mai puțin decât atât; dar aspectul Dahliei îl ajută să se comporte ca un adevărat bărbat. Văzu că meritele ei supraviețuiseră. Sufletul nu-i ascundea păcatul. Păcătuise, şi suferința ei era vădită. Hotărâse să stea cu capul sus şi să primească pedeapsa lui Dumnezeu; după care, pietrele aruncate de oameni nu te mai dor. Prin aceasta vreau să spun că-şi dezvăluia de bunăvoie gândurile, spre a se vedea ce este în realitate, fără a invoca vreo scuză. Pedeapsa ei era Adevărul, şi-l înfruntase.

Nenumărate gânduri capricioase, dintre care foarte puține limpezi, asaltează mintea unui om în cursul unor asemenea întrevederi. Dar Robert era vădit impresionat de privirea ei. Semăna cu a unui om ajuns deja pe celălalt tărâm. Deşi stăteau aproape unul de altul, avea senzația că sunt despărțiți de o prăpastie. Paloarea trăsăturilor ei şi ciudata bonetă albă de bumbac pe care o purta pentru a-şi ascunde buclele ce se încăpățânau să se cârlionțeze – toate acestea o făceau să pară din altă lume. Era îmbrăcată în negru până la gât. Ochii ei albaştri îşi păstraseră strălucirea. Îi lăsă să cadă asupra lui Robert atunci când îi întinse, umilită, mâna.

— Dahlia! draga mea, *soră* aş vrea să pot spune, dar norocul mi-e încă potrivnic, începu Robert.

Ea se aşeză, ținându-şi mâinile strânse în poală şi uitându-se în jos, cu capul puțin înclinat într-o parte.

— Cred, continuă el, n-am auzit, dar cred că Rhoda este bine.

— Şi ea şi tata sunt bine, ştiu, spuse Dahlia.

— Păstrezi legătura cu ei?

Ea clătină din cap:

— Peste câteva zile îi voi vedea.

— Atunci, poate, îmi vei pleda cauza şi mă vei face să-ți rămân recunoscător toată viața, Dahlia.

— Rhoda nu te iubeşte.

— Ştiu, în măsura în care poți fi sigur de două lucruri: primul, că o femeie tânără ştie ce vrea şi, al doilea, că o mărturiseşte.

Dahlia îşi strânse buzele. Buza de jos – o linie lungă – nu mai era foarte roşie. Inima ei ştia că Robert nu venise să vorbească despre el. Dar era slăbită, n-avea putere de concentrare, aşa că nu se putea gândi mai departe sau mai profund. El întreținu discuția cu ceea ce ştia despre Rhoda, încheind:

— Dar, la sfârşitul săptămânii, o vei vedea şi îndrăznesc să cred că-ți va vorbi despre mine, Dahlia! Ce fericiți îi va face această întrevedere! Mulțumesc din suflet lui Dumnezeu pentru asta.

Ea îşi încleştă mâinile în poală tremurând:

— Te-aş ruga, dacă vrei, să nu vorbeşti despre acest lucru, domnule Robert.

— Spune doar că ai de gând să le dai voie să te vadă. Îi vei lăsa?

Ea îngăimă un „da”.

— Asta e bine. Pentru că un tată şi o soră... n-au şi ei dreptul? Gândeşte-te puțin. Au suferit îngrozitor. E adevărat că ai consimțit să te măriți, Dahlia? Dacă e aşa, mă bucur. E un om blând şi cumsecade. Mă bucur din tot sufletul.

În timp ce el vorbea, ea ridică pleoapele, aruncându-i o privire împietrită, ca o victimă înspăimântată în fața călăului. Apoi, pleoapele îi căzură din nou. Nu făcuse nicio mişcare.

— Îl iubeşti? întrebă el cu oarecare mirare.

Ea nu răspunse.

— Nu ții la el?

Iar niciun răspuns.

— Fiindcă, Dahlia, dacă nu-l... Ştiu că n-am niciun drept să-mi închipui că nu-l iubeşti. Cum e? Spune-mi. Căsătoria e un lucru groaznic când nu există iubire. Omul acesta – oricine ar fi – are o situaţie bună? N-aş vorbi despre el, dar, vezi, trebuie, ca prieten, şi eu asta îţi sunt. Haide: te iubeşte? Fireşte că da. A spus-o. Îl cred. Este un om pe care să-l poţi cinsti şi stima? Sigur că da, altfel n-ai consimţi. Sunt nerăbdător – te socotesc doar sora mea, fie că Rhoda va voi sau nu – să văd cât mai repede totul terminat, pentru că atunci Rhoda va fi mândră de încrederea pe care a avut-o în tine, iar bătrânul îşi va simţi inima mai uşoară.

Privirea aceea îngheţată şi de neînţeles ţâşni iarăşi spre el din ochii ei larg deschişi, ca şi cum una din clipele Timpului şi-ar fi arătat abisul adânc, mut şi tragic, şi-apoi s-ar fi stins.

— Când are loc evenimentul, Dahlia?

Buza ei inferioară, albă ca şi şiragul de dinţi pe care-l scotea la iveală, atârna pierdută.

— Când? întrebă el, aplecându-se spre ea ca să audă mai bine, şi cuvântul „sâmbătă” fu rostit cu o voce răguşită, care nu amintea glasul suav al Dahliei.

— Sâmbăta asta?

— Nu.

— De sâmbătă într-o săptămână?

Fu cuprinsă de un tremur.

— Ai fixat ziua?

O îndemna să exprime ceva, fie o consimţire bucuroasă, fie un dezgust faţă de actul pe care era pe cale să-l săvârşească. S-ar putea ca ea să fi înţeles, căci răspunse „Da”... Glasul îi era înăbuşit.

— De sâmbătă într-o săptămână, spuse Robert. Aproape că mă şi simt ca un frate faţă de omul acela. Locuiţi... veţi locui la ţară?

— În străinătate.

— Nu în bătrâna Anglie? Îmi pare rău. Dar, în sfârşit, lucrurile trebuie să rămână aşa cum sunt rânduite. Asta am învăţat-o pe pielea mea.

Dahlia zâmbi cu blândeţe.

— Rhoda te va iubi. Şi ea, când iubeşte, poți fi sigur că e sinceră.

— *Când* iubeşte. Cu ce mă consolează asta pe mine?

— Crezi că mă iubeşte tot atât de mult, tot atât de mult...

— Ca înainte? Îşi iubeşte sora din toată inima, din toată, pentru că mie nu mi-a mai rămas nicio părticică.

— Asta fiindcă, spuse Dahlia încet, fiindcă îşi închipuie că eu sunt... Pieptul sărmanei ființe fu scuturat de un jalnic suspin. Ce-a spus despre mine? Aş vrea să mă fi învinuit. Ar fi mai puțin dureros.

— Ascultă, spuse Robert, nu te acuză şi nici n-ar putea s-o facă, deoarece a devenit un fel de religie pentru ea să nu creadă nimic rău despre tine. Iar motivul pentru care mă urăşte pe mine este că eu, ştiind ceva mai multe despre lume, am avut o bănuială şi aş fi preferat să-i spun – de fapt i-am şi spus-o – că ai fost înşelată de un... Dar acum nu e momentul să învinuim pe alții. M-ar fi acceptat dacă aş fi găsit de cuviință să gândesc la fel ca ea, sau să fac pe ipocritul şi să pretind că am aceeaşi părere. O să-ți vorbesc deschis, Dahlia: tatăl tău îşi închipuie lucrurile cele mai rele. Ah! Iar arăți ca o fantomă. Văd că-ți vine greu să auzi, dar am avut impresia că ai destulă putere să suporți. Aşa e tatăl tău: vede întotdeauna lucrurile în negru. Dar acum, când vei avea un soț, pe care i-l vei prezenta, o să-şi țină şi el iar capul sus. El e un englez de modă veche. Nici nu-i va trece prin cap să pună întrebări. Va vedea un tânăr curajos şi cinstit, care trebuie să te iubească sau te şi iubeşte, asta nici nu se mai discută. Tatăl tău îi va strânge mâna, iar în ce-o priveşte pe Rhoda, ea va fi în culmea fericirii. Nu-ți mai rămâne decât să vorbeşti deschis bărbatului cu care te vei mărita, şi cu asta ai terminat.

Fața lui Robert trăda întrebarea pe care n-o rostise.

— I-am spus, zise Dahlia.

— Foarte bine; dacă într-o bună zi am să-l pot numi frate, cu atât mai bine pentru mine. Sper că nu veți părăsi Anglia chiar în ziua cununiei.

— Curând. Mă rog să se întâmple cât mai curând.

— Da. Ei bine, în dimineața aceea îi voi avea ca musafiri pe tata şi pe Rhoda, la mine acasă, nu prea departe de aici; dac-aş fi ştiut asta mai din timp! Iar tu vei veni cu soțul tău, ca să fim cu toții împreună. Va fi, în sfârşit, o întâlnire fericită.

Dahliei i se opri respirația.

— O vezi pe Rhoda?

— Dacă vrei, mâine mă duc la ea.

— Dacă s-ar putea, aş vrea s-o văd chiar când părăsesc Anglia, nu mai înainte.

— Nu e un gest prea generos din partea ta, spuse Robert.

— Nu? întrebă ea ca un copil.

— Închipuieşte-ți şi tu! Gândeşte-te numai de când doreşte să te vadă şi ce o să spună văzând vaporul care i te răpeşte, poate, pentru totdeauna.

— Domnule Robert, nu vreau să-mi decepționez sora. Tata nu trebuie mâhnit. Rhoda va afla. Nu mai vreau să mint, nu mai vreau. Te vei duce la ea? Spune-i, spune-i Rhodei ceea ce sunt. Spune-i c-am fost bolnavă. Asta o va cruța de o mare lovitură.

Îşi acoperi ochii.

— În toate scrisorile i-am scris că soțul meu este un gentleman.

Era prima ei mărturisire de pocăință în prezența lui, şi obrajii i se înroşiră uşor; poate că această zvâcnire a sângelui îi trezi sentimentele umane care-i amorțiseră în suflet; inima îi bătu cu putere şi o făcu să strige:

— Sunt în stare să mă uit în ochii ei, chiar în situația în care mă găsesc. Am crezut că este cu neputință. Oh! dar pot. O să vină la mine? Sora mea e o sfântă şi iartă. Oh! vreau s-o văd. Du-te la ea, dragă domnule Robert, şi roag-o. Spune-i totul şi întreab-o dacă pot să fiu cruțată şi să lucrez ceva, orice, numai să-mi câştig existența, şi să trăiesc lângă ea. Ştiu că este greu pentru o femeie să câştige bani, dar cred că eu pot. După ce am scăpat de boală, am muncit. *El* locuise în aceeaşi casă cu mine. M-a găsit la spital. Când am ieşit de acolo, a mers cu mine ca să mă ajute: eram foarte slăbită. A

avut grijă de mine şi, la un moment dat, m-a rugat să mă mărit cu el. M-a rugat încă o dată. Într-o noapte stăteam în pat şi, cu ochii deschişi, am văzut primejdiile care le pândesc pe femei şi necazurile tatălui meu şi ale surorii mele. Am văzut capcanele ticăloşiei; erau ca nişte gropi pline cu şerpi. Aveam atâta nevoie de sprijin. I-am dat cuvântul că voi fi soția lui, dacă nu-i era ruşine cu o soție ca mine. Am vrut să pot să-l mai privesc o dată pe tata în față. Îmi închipuiam că Rhoda mă va dispreţui când va afla minciuna mea. Ea – scumpa mea! Va face vreodată aşa ceva? Du-te la ea. Spune-i că nu iubesc niciun bărbat. Inima mea e moartă. Nu mai am iubire decât pentru ea. Nu-mi pot iubi soțul. El este bun şi blând, dar, oh! Să nu mă mai gândesc. Chipul lui!

Îşi apăsă ochii cu palmele.

— Nu, nu se poate. Sunt oare o ființă nerecunoscătoare? Se pare că nici Dumnezeu nu porunceşte aşa ceva. Numai dacă ar trebui neapărat! Numai dacă ar trebui neapărat! Numai dacă sora mea n-ar putea să se uite în ochii mei fără să fac acest pas! El e bun şi dezinteresat, acceptă să ia o ființă acoperită de ruşine şi fără bani ca mine; dar asta ar însemna nenorocirea mea! Dacă sora mea are voie să dea ochii cu mine fără să fac pasul! Du-te la ea, domnule Robert, spune-i că Dahlia a minţit şi se căieşte, că a cusut rochii ca să se întreţină, că poate şi vrea să se străduiască să-şi curețe sufletul. Încearcă s-o faci să înțeleagă. Dacă Rhoda te-ar putea iubi, ar înțelege. E ferecată în sine, e plămădită numai din rațiune. Dulceața mea e atât de mândră. O iubesc pentru mândria ei; dacă m-ar lăsa măcar să mă târăsc la picioarele ei, să i le sărut. Dragă domnule Robert, ajută-mă! ajută-mă! Voi face tot ce spune ea. Dacă spune că trebuie să mă căsătoresc cu el, mă voi supune. Nu lua în seamă lacrimile mele. Ele nu mai înseamnă nimic acum. Spune-i dragei mele c-o voi asculta. N-o voi mai minți niciodată. Aş vrea să apar aşa cum sunt în fața ei, ca Rhoda să mă cunoască şi, dacă va putea, să mă ierte. Oh! Dar dacă ea crede că, de dragul tatei, trebuie să fac acest pas, mă voi supune şi voi zice „da”. O voi face! Sunt pregătită. Cerul să

aibă milă de mine.

Robert stătea cu pumnul la tâmplă, pradă gândurilor. Dacă ea şi-ar fi declarat din primele clipe ale întrevederii lor repulsia faţă de această căsătorie, poate c-ar fi fost gata s-o ajute; dar un proiect foarte bine conturat devine în minte o realitate, un lucru de care vorbeşti o dată atrage ca o fiinţă vie şi nu moare de bunăvoie. Robert vedea acum tot ce era în favoarea hotărârii şi nu mai găsea decât foarte mici obiecţii împotriva proiectului. Abia dacă-l mişcase neaşteptata ei izbucnire.

În afară de asta, era şi situaţia lui în joc. Dacă i-ar aduce-o pe Dahlia, şi încă fericită – în ochii lumii –, Rhoda i-ar zâmbi binevoitoare. Ar însemna un început de fericire pentru toţi. Dar dacă ar trebui să se ducă şi să-i explice lucruri triste şi neplăcute, pe faţa ei n-ar mai apărea niciun zâmbet, iar în adâncul sufletului nu i-ar fi prea recunoscătoare; ba chiar deloc, cel puţin o bucată de vreme. Apropierea de sora ei, ofilită acum, îl făcea să-şi închipuie că era posibil s-o cucerească şi s-o considere de trei ori mai preţioasă, prin contrast.

Îşi aţinti privirea asupra Dahliei, şi rafinamentul perfect al simplităţii ei îi inspiră gândul că ar putea fi conştientă de caracterul nepotrivit al căsniciei plănuite.

— E un tip grosolan? Vreau să spun, îţi dai numaidecât seama, după figura lui, că nu are maniere alese?

La această întrebare, pe care Robert o puse ezitând, Dahlia răspunse:

— Îl respect.

Nu voia să-şi întărească rugămintea scoţând în evidenţă defectele viitorului ei soţ. Uită repede că procedând astfel ar fi putut să facă mai convingătoare cererea ei. Emoţia îi întunecase judecata. În timp ce Robert îi spunea că se va duce a doua zi la Rhoda şi va sta serios de vorbă cu ea, Dahlia rămase tăcută, cu capul în jos, absentă.

— Dar cred să ideile ei se vor potrivi cu ale mele, adică găsesc că este în interesul tău, draga mea, să nutreşti o afecţiune caldă faţă de un om căruia îi porţi respect şi care-ţi

oferă un drum cinstit în viață, zise el.

La care, Dahlia clipi liniştită din ochi.

Când el se sculă, se ridică şi ea.

— Îmi dai un sărut ca să-l transmit Rhodei? spuse şi, intuind răspunsul, îşi aplecă fruntea, de care ea îşi atinse buzele.

— Ei, şi acum trebuie să mă gândesc toată noaptea în ce fel să i-l transmit. La revedere, Dahlia. Vei afla veşti de la sora ta poimâine dimineață. La revedere!

Îi strânse mâna şi se îndreptă spre uşă.

— Nu pot face nimic pentru tine, Dahlia?

— Nu, nimic.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, draga mea.

Când se află din nou în stradă, Robert respiră uşurat. Uimirea pricinuită de faptul că întrevederea atât de temută se terminase aşa de uşor îl făcu să se gândească, în felul său, la minunățiile vieții şi la aspectul firesc pe care-l capătă toate lucrurile de pe pământ atunci când le priveşti cu ochii tăi.

Dar, în adâncurile inimii sale, era oarecare nelinişte. „E cel mai bun lucru pe care-l poate face, n-are altceva mai bun de ales", îşi spuse el, şi o repetă de mai multe ori decât ar fi fost necesar unei minți statornicite în convingerea ei. Treptat, începu să simtă că anumite lucruri, oricât de fireşti şi de puțin înspăimântătoare ar putea să apară atunci când le vezi cu ochii tăi, lasă impresii precise, solide şi grave. Ceva din tragedia umană, aşa cum putea ea să se înfățişeze Cerului, pusese stăpânire pe el. Vedea acest lucru, dezbărat de orice sentiment, în persoana Dahliei. Nu putea s-o aureoleze, în gândurile sale, dar nici să nutrească sentimente înjositoare față de ea. Era întruchiparea suferinței care cere îndurare.

Şi, totuşi, el continuă să-şi spună: „E cel mai bun lucru pe care-l poate face, e soluția cea mai bună pentru toți. Nu are altceva mai bun de ales."

Rostea aceste cuvinte fără să-şi dea seama că le spune ca o autoapărare.

Pe măsură ce timpul se scurgea între el şi fiinţa aceea în suferinţă, înfăţişarea palidă, fantomatică, de călugăriţă se contura tot mai limpede în faţa ochilor săi.

Capitolul XXXI

Topirea miarului

MIA DE LIRE SE AFLA, ÎN SFÂRŞIT, în mâinile lui Algernon. În după-amiaza aceea, plecase devreme de la banca Boyne pentru a putea obține cecul şi a simți banii în buzunarul său, înainte de apusul soarelui. Avea o bancnotă de cinci sute, patru de o sută şi două de cincizeci. Şi, printr-o simplă iscălitură pentru primirea sumei, toate îi aparțineau.

Era destul pentru ca un om să se simtă îndrăgostit de civilizație. Odată intrați în buzunarul tău, ți se pare că banii au ajuns acolo cu uşurință, chiar dacă ai muncit pentru ei; dar dacă n-ai muncit deloc şi totuşi îi găseşti acolo, simțămintele tale (presupunând că eşti un tânăr răsfățat – copilul tipic al unei țări bogate) prind aripi într-un chip miraculos şi te înalță deasupra pământului.

Cunoştea toate trăsăturile bancnotelor. Bătrânul acela elegant de pe hârtia de cinci sute – hârtie care ar fi putut fi de o mie, dar, în chip extraordinar, se divizase în centurioni şi puşcaşi, – avea aerul unui vechi şi impunător combatant cu părul alb, ce scăpase nepătat dintr-un măcel – să zicem ca Blucher la curtea regentului Waterloo-ului. Sutele erau generalii lui; cele de cincizeci, căpitanii; şi fiecare dintre ele dispunea de puteri nelimitate de a se împărți în regimente, oricând gata să intre în acțiune la porunca stăpânului lor, Algernon.

Nu prea îi făcea plăcere să-şi mărturisească, fie şi în taină, că era cea mai mare sumă de bani pe care o avusese vreodată asupra lui; dar cum faptul în sine îi sporea

satisfacția, şi-o mărturisi o clipă. N-avusese niciodată cinci sute într-o hârtie. Vedea în ea un scut împotriva oricărei nenorociri în viață.

Pentru un tânăr care, în mod curent, întâmpină dificultăți când e vorba să-şi procure costul unei curse cu trăsura sau, cum era cazul în ultima vreme, să-şi plătească un prânz, senzația de ascensiune provocată de o astfel de sumă devine amețitoare; gândindu-se prea mult la bancnota de cinci sute, le ofensa în mod primejdios pe cele de cincizeci; le micşora importanța făcându-le să-şi piardă respectul de sine. Iată de ce, folosind o tactică excelentă, se hotărî să-şi îndrepte gândul spre şilingii pe care-i avea la el – rămăşițele celor cinci lire împrumutate de la bătrânul Anthony în ziua când acesta încercase să obțină dobânda de o liră pentru cele cinci împrumutate în seara aceea la teatru. Algernon nu suflase nicio vorbă despre aceasta sau despre faptul că o cunoştea pe Dahlia, încercând să împrumute mai departe, ori de câte ori Anthony îi oferea prilejul de a sta de vorbă cu el între patru ochi. Un creditor de o liră nu reprezenta o spaimă pentru el şi-l jucase straşnic pe degete pe bătrân spunându-i, ca şi mai înainte: „Sincer vorbind, n-o cunosc pe tânăra la care faci aluzie; am întâlnit-o, pe ea sau pe cineva care-i seamănă, cu totul întâmplător” – apoi, coborându-şi vocea: „Pe scurt, ce părere ai? Poți? Un împrumut cât de mic?” însă Anthony se eschivase.

Dar în ziua care încheia săptămâna la Epsom, îl rugă pe Anthony, în mod discret, să-l urmeze afară din birou şi se oferi de bunăvoie să-i furnizeze veşti de ultimă oră în legătură cu Dahlia.

— O, spuse Anthony, am văzut-o.

— Eu n-am văzut-o, spuse Algernon, pe onoarea mea.

— Da, am văzut-o, domnule, şi, spre regretul meu, am aflat că soțul ei o duce cam greu. Anthony îşi pipăi buzunarul. Cum s-ar zice, e la pământ.

Algernon îi aruncă un compliment care-l făcu pe înfumuratul bătrân să ajungă, fără voia lui, la concluzia că era un om dintr-o bucată, greu de influențat.

— Acum, domnule Blancove, trebuie să le schimbați impresiile despre mine. Nu pot spune că n-aş fi mai bogat dacă aş căpăta ceea ce mi se datorează.

— Dumneata ar trebui să te bucuri de protecție, deoarece eşti un adevărat lingou pe două picioare, spuse Algernon, veşnic avid să descopere o slăbiciune. Ar trebui să umbli flancat de străji şi să dormi într-un seif de fier.

În urma acestei întrevederi, care se încheie într-o cârciumă, o chitanță scrisă de Algernon trecu în mâinile lui Anthony. Ultimul plecă mormăind ceva în legătură cu cele cinci lire şi zece şilingi devenite hârtie, iar primul se bucură de cele cinci lire în aur. Asta se întâmpla sâmbătă. Luni, din cele cinci lire rămaseră doar câțiva şilingi, dar erau de ajuns pentru un drum cu trăsura şi o masă modestă. Algernon se îndrepta spre Vest.

Îşi aminti cât de nechibzuit fusese atunci când se avântase în vâltoarea cercurilor mondene, el, care acum mergea agale şi foarte potolit pe alei. Altădată, dacă ar fi văzul un echipaj sau un cal pe gustul lui, ar fi exclamat, deşi n-avea niciun ban în buzunar: „Aşa ceva mi-ar trebui mie". Acum, dimpotrivă, calcula în silă costul probabil, spunându-şi: „Ei, ce zici?" şi răspunzându-şi mai întâi moale: „Nu", apoi din ce în ce mai hotărât: „Nu se poate".

Nu se simțea, în nicio privință, egalul oamenilor pe care-i întâlnea. Un om căruia îi dă mâna să pună rămăşag o mie de lire, sumă pe care nimeni altcineva din cei de față, n-o are în buzunar, cu greu se poate socoti mai prejos decât cei din jurul lui.

Femei minunate treceau călare, galopând elegant.

„N-au decât să treacă", gândi el. Ieri, o astfel de femeie l-ar fi făcut să plutească pe aripile visului şi să se legene în iluzia de a deveni soțul unei bogătaşe. Când îți poți permite să fii burlac, este cu totul altceva. La un moment dat, trecu pe lângă el, călare, doamna Lovell! Vorbea, mai aprins decât s-ar fi cuvenit, cu bărbatul acela cu ochi negri care-l înfuriase la Operă dând buzna în lojă. „Bietul Ned! spuse Algernon. Trebuie să-l pun în gardă." Dar ar fi fost de ajuns

să ridice un deget, să aştearnă o aluzie pe hârtie pentru ca Edward să se întoarcă val-vârtej de la Paris; or, asta nu intra în planul lui.

Vălul unei înserări aurii se aşternu peste parcul din Vest.

„Locul acesta este splendid, îşi spuse Algernon, prin faptul că-ți oferă certitudinea că nu vei întâlni decât oameni bine crescuți, ceea ce nu se întâmplă la Epsom."

O spaimă superstiţioasă puse stăpânire pe el când, privind drept înainte, îl zări pe Sedgett printre grupurile de gentlemani, o apariție atât de discordantă încât putea fi uşor reperată prin stângăcia şi stinghereala ei evidente. Algernon făcu stânga-mprejur, schimbându-şi direcția, dar Sedgett vedea bine de la distanță.

— Am tot auzit vorbindu-se despre Londra – răsuna în urechile lui Algernon glasul atât de nesuferit – şi am mai călcat pe aici; am venit să casc şi eu gura la parada asta a modei, al naibii să fiu dacă am mai văzut vreodată aşa ceva grozav. Merită să te plimbi încoace şi-ncolo timp de o oră sau chiar mai mult. Veniți des pe aici, domnule?

— Poftim? Cine eşti dumneata? Oh! spuse Algernon aproape înnebunit de furie. Scuză-mă! şi grăbi pasul.

— De peste cincizeci de ori, răspunse Sedgett cu un aer vesel. Dacă ați vrea, aş face câțiva paşi împreună cu dumneavoastră. Nu sunt caii un spectacol? Decât acolo, la curse, prefer să-i văd aici. Cât despre doamne, să vă spun ceva: cât ar fi ele de cucoane, aşteptați numai ca tinerei mele să-i crească părul şi să-i revină culoarea în obraji şi, pe legea mea, le va întrece pe toate în strălucire, să mor dacă mint. Zău că da. Australia o să se convingă. Vă datorez mulțumiri pentru că m-ați recomandat şi să nu vă fie teamă că am să uit vreodată acest lucru.

În mijlocul mulțimii, iuțind pasul, Algernon îl putea evita pe cel ce nu-i dădea pace, dar în spațiile deschise era condamnat la o expunere nemiloasă. În ciuda manevrelor sale iscusite, nu se putea descotorosi de Sedgett, care continua să-l urmeze, provocându-i o agitație cumplită.

— Treci pe la mine, spuse el aspru.

— Nu sunteți niciodată acasă, domnule.

— Vino mâine dimineață la zece.

— Ca să dau peste o uşă mare, neagră, în care să bat până ce mi-or ieşi ochii din cap.

— O dată pentru totdeauna, nu mă sâcâi în public.

— De ce, domnule, credeam că ne-am despărțit prieteni, ultima oară. Nu mi-ați strâns mâna, zău, nu mi-ați strâns mâna, domnule? Vă întreb dacă mi-ați strâns mâna sau nu. Vreau un răspuns limpede. E adevărat că ne-am cam hârjonit în drum spre casă. Recunosc. Dar când strângi mâna cuiva, înseamnă „suntem din nou prieteni". Ştiu că dumneavoastră sunteți un gentleman şi că un om ca mine n-ar trebui să-şi permită să lovească în cei superiori lui. Numai că, înțelegeți şi dumneavoastră, domnule, când te îndopi cu un butoi cu bere, devii iute la mânie şi pe urmă îți pare rău.

Algernon ticlui un plan genial: scoțând cinci şilingi din buzunar, îi flutură prin fața ochilor lui Sedgett şi-i spuse acestuia să se ducă la el acasă şi să-l aştepte. Sedgett luă banii. Erau cinci şilingi pierduți. Nu avea deloc aerul unui om care a primit un ordin. De altfel, ar fi fost imposibil să i te adresezi pe un ton poruncitor, fără a stârni comentariile însuflețite ale grupurilor elegante ce se plimbau ori stăteau pe loc.

Privirea lui Algernon fu atrasă, la un moment dat, de tânărul Harry Latters. Niciodată un tânăr n-a fost întâmpinat cu mai multă voioşie. Harry vorbi despre cursa de vineri şi despre accidentul lui Tenpenny Nail. În timpul acesta, un bărbat trecu pe lângă ei dând din cap şi spunând „Bună ziua", la care, drept răspuns, primi doar o privire rece.

— Cine-i tipul? întrebă Algernon.

— Fiul unui înalt demnitar, spuse Harry.

— Te-ai făcut că nu-l vezi.

— Fiind vorba de o îndatorire publică, îmi pot permite acest lucru.

— Dar ce s-a întâmplat cu el?

— E un escroc, un ticălos, un şarlatan, sau cum vrei să-i

zici, spuse Harry. Noi nu salutăm nici pe profesioniştii de acest soi, aşa că n-am să mă apuc să schimb saluturi cu un amator. Am principiile mele. Anul trecut a decis să absenteze în ziua stabilită, şi de atunci a devenit cu totul absent pentru mine. La revedere, pe poimâine. Cinăm împreună cu Suckling la club.

Latters fu strigat de alţi prieteni. Algernon n-avu încotro şi trebui să-l lase să plece. Se strecură pe sub grilajul de fier şi străbătu în grabă un răzor; era un procedeu nedemn, dar nu avea de ales. Spera că Sedgett nu va cuteza să facă la fel sau că cineva îl va opri; drept răsplată pentru acest calcul atât de exact, Algernon, privind în jurul lui, se trezi liber. Ieşi în cea mai mare grabă din parc. Prezența lui Sedgett avea asupra miei de lire forța de distrugere a unei torpile.

În ultimul sfert de oră, Algernon nici nu-şi mai simțise mia. Ca să fie sigur de scăpare, se gândi să ia o trăsură şi ar fi oprit una, dacă noțiunea de economie nu i-ar fi apărut în față amintindu-i că abia aruncase în vânt cinci şilingi. Cu patru şilingi şi şase penny se poate lua o masă stropită cu o modestă litră de vin, şi el dispunea de această sumă. Ca o constrângere, spre a intra în grațiile Providenței, îşi impuse să nu bea vin, ci numai bere, în ziua aceea. Alese băutura, o sticlă de bere, şi râse ca unul care se pedepseşte singur pentru a-şi procura o plăcere.

— Frumos, n-am ce zice, domnule! spuse Sedgett, apărut ca din pământ lângă cotul lui.

Dezgustul lui Algernon era atât de violent, iar uimirea atât de copleşitoare, încât se întoarse spre el şi trase o înjurătură straşnică.

— Sunt mai tare la jocul ăsta, spuse Sedgett.

— Eşti o puşlama infernală!

— Dacă începeți cu insultele... îl preveni Sedgett.

— Ce vrei de la mine?

— Vă voi spune numaidecât. Dar să nu mă duceți nici la o luptă de cocoşi, nici la o tavernă unde se fac rămăşaguri.

— Hai, vino pe strada asta, spuse Algernon luând-o pe o alee întunecoasă, ferită de privirile celor ce-şi afişau luxul.

Ei, şi acum, spune, ce treabă ai cu mine, fir-ai să fii?

— Ei bine, domnule, mai întâi de toate aflați că nu am de gând să mă las insultat, fiindcă la o adică ştiu şi eu... Ca să nu mai lungesc vorba, am nevoie de ceva bani până la sfârşitul săptămânii.

— N-ai să capeți niciun penny de la mine.

— Deşi nu-i simt încă în buzunarul meu, banii ăştia sunt ai mei, spuse Sedgett rânjind. Vă spun respectuos, domnule, aşa cum vă place, că *trebuie* să-i capăt. Am de plătit drumul peste Ocean pentru mine şi soție, şi asta foarte repede. Pe urmă, am de cumpărat nişte lucruri pentru amândoi. Un mic avans, şi nu vă mai plictisesc. Să zicem cincizeci. Cincizeci, şi nu mă mai vedeți până sâmbătă când, după cum sună învoiala, îmi înmânați banii peşin în fața uşii bisericii, şi-apoi ne despărțim pentru totdeauna. Haideți să fim veseli. Eu am să cânt.

În timp ce-l asculta pe Sedgett, disprețul lui Algernon față de vulgaritatea şi josnicia acestei ticăloşii crescu într-atât încât luă proporțiile unui sentiment.

— Nici nu mă gândesc, spuse el. Nu vei căpăta absolut niciun ban. Şterge-o. Dacă te mai ții după mine, te dau pe mâna unui polițist.

— N-o să îndrăzniți, spuse Sedgett măsurându-l cu viclenie.

Fiind laş, Sedgett desluşea o slăbiciune fizică la Algernon, tot atât de repede cum acesta îşi dădea seama de slăbiciunea morală a adversarului său.

— N-o să îndrăzniți, repetă Sedgett. Şi de ce ați face-o? N-ați avea niciun motiv. Sunt un om cuviincios. Eu nu cer decât dreptul meu, nimic mai mult. Socotesc târgul bun; de ce l-aş strica? Am o nevoie grozavă de bani. Sunt sătul până-n gât de țara asta. Aş vrea să plec cu primul vapor. Nu puteți să-mi dați zece până mâine? Apoi, ceilalți patruzeci. Am o nevoie teribilă de ei, zău aşa. Haide, n-are niciun rost să mergeți atât de repede, am picioare la fel de iuți ca ale dumneavoastră.

Algernon se reîntoarse pe aleea principală. Se temea că

până la urmă va trebui să piardă cele zece lire care vor intra pe mâna acelui diavol în carne şi oase. Nu mai avea nicio idee cum să se eschiveze. Era clar că amenințarea nu folosea la nimic şi, totuşi, gândul de a schimba o bancnotă pentru o creatură atât de infamă îi dădea nişte fiori care-l ajutau să-i îndure mai departe prezența şi limba scârboasă. Calvarul continuă până ce zări o mână de femeie care flutura dintr-o trăsură. Presupunând că acest semn, deşi discutabil, îi era adresat, se întrebă dacă trebuia să-şi scoată pălăria sau să zâmbească doar, ca un om căruia i se face o favoare, dar nu se simte prea măgulit. Trăsura se opri lângă bordura trotuarului şi femeia strigă: „Sedgett". Era o femeie atrăgătoare, strident fardată, cu ochii cafenii şi cu un aspect general care trăda o fire binevoitoare.

— Doamne sfinte, ce brută mai eşti, Sedgett, să nu stai tu acasă după ce m-ai făcut să vin aici la Londra cu tot calabalâcul. Numai Providența mi te-a scos în cale; era cât pe-aci să mă duc în port să mă uit după vapor. Eşti într-adevăr o brută. Urcă numaidecât în trăsură.

— Dacă începi să umbli cu chestii din astea, îți zic şi eu vreo două, mârâi Sedgett.

Algernon auzise de ajuns. Convins că-l lăsase pe Sedgett în nişte mâini care nu prea păreau dispuse să-i dea drumul, o şterse de lângă ei cu un pas grăbit. După chinurile îndurate, simțea o poftă grozavă să bea un vin. Dar de unde să ia pe credit? E adevărat că disprețuia înfloritoarea țară a creditului, dar i-ar fi plăcut să intre în ea pe uşa din dos ca să se învioreze cu o cină, păstrându-şi intactă mia de lire. Renunță însă la gândul creditului şi la farmecele lui trecătoare. „N-am să mănânc nimic", îşi spuse el. O cerşetoare întinse mâna şi primi un şiling. „Să fiu al naibii dacă pot să mă abțin", fu reflecția lui următoare şi, cu cei trei şilingi şi şase penny ce-i mai rămăseseră, trecu pragul unei tutungerii şi-şi cumpără țigări, spre a se apăra împotriva exceselor de caritate. După ce-i reproşă tutungiului scumpetea țigărilor, ieşi la aer, simțindu-se extraordinar de gol. Înțelese numaidecât de ce, şi se amuză. Obişnuit să

simtă mirosul tutunului întotdeauna după ce-şi termina dejunul, când fumul din tutungerie îi gâdilă nările, i se păru că un spirit inchizitorial se trezise în el cerându-şi drepturile şi manifestându-şi nemulţumirea faţă de pustietatea din stomac. „La ce bun? Tot nu pot să iau masa, argumentă el. N-am de gând să schimb nicio bancnotă şi deci n-o să mănânc. N-am niciun club. N-are cine să mă invite la masă. O să-mi pierd vremea singur acasă. Mai e ceva sherry pe acolo." Dar îşi aminti numaidecât că nu prea îi plăcea acel sherry. „Am auzit că unii îşi frig cârnaţii acasă şi trăiesc cu vreo doi şilingi pe zi", remarcă el meditând. Apoi, îl fulgeră gândul că pachetelul cu bijuteriile restituite de doamna Lovell zăcea într-unul din sertarele lui de acasă, dacă nu cumva jupâneasa se atinsese de el. Alarmat, opri o trăsură şi-i spuse vizitiului să se grăbească spre Temple. Găsind pachetul neatins, puse două inele şi colierul cu opale în buzunarul de la vestă. Fireşte, vizitiul trebuia plătit, aşa că o bijuterie urma să fie amanetată! Care dintre ele? Diamantul sau opalul? Le trecu, de nenumărate ori, dintr-o mână într-alta, şi sorţii căzură pe opal; fie opalul. Oare cât să valoreze? Cămătarul este cel mai în măsură să ne lămurească în această privinţă. Aşa că se grăbi spre un cămătar pe care-l cunoştea. Acesta îi oferi douăzeci şi cinci de lire şi chezăşia păstrării opalului în siguranţă. „De ce naiba lumea găseşte că este ruşinos să calci pragul unui cămătar?", se întrebă Algernon când, luând chitanţa şi cele douăzeci şi cinci de lire, înfruntă dispreţuitor privirea unui om dindărătul unui ghişeu alăturat.

— Nu sunt multe la fel în ţară, îi spuse el cămătarului, care cântărea atent în palmă nefericitul opal.

— Mă rog, hm, s-ar putea să aveţi dreptate, se arătă dispus să admită cămătarul, acum, când tratativele erau încheiate.

— N-o să ţi-l pot lăsa mult timp.

— Îl puteţi scoate cât de curând doriţi, domnule.

Când dădu să plece, Algernon observă că omul dindărătul ghişeului, care arăta mai degrabă ca un vânzător spilcuit

decât ca un client venit să împrumute bani cu amanet, se întinse spre balanță pentru a privi opalul; şi era sigur că auzise pronunțându-i-se numele. Acest lucru îi stârni mânia, dar oarecare diplomație îl sfătui să adopte o atitudine calmă şi să nu se ia la harță cu cămătarul. În afară de asta, toată ființa lui tânjea după mâncare. Luă masa şi bău un vin de calitate, pe care – îşi permise să afirme – orice om cu bani îl putea dobândi; deoarece cunoştea foarte bine hotelurile cu pivnițe alese.

„M-aş fi descurcat grozav dacă aş fi fost agentul unui milionar", îşi spuse el. După aceea, stând foarte mult în fața vinului fără să-şi mişte picioarele, ajunse la concluzia că reflectase profund şi se trezi din adâncurile acelea ca un om care a ațipit, simțind că-l dor toate mădularele şi capul. „Trebuie să uit de mine", spuse el. Nu se afla niciun mentor serios prin apropiere care să-l asigure că starea lui tragică se datora unei proaste digestii după cina stropită cu vin. „Trebuie să uit de mine. Simt o greutate care mă apasă. Acum văd limpede. Nimănui nu-i pasă de mine. Nu ştiu ce-nseamnă fericirea. M-am născut într-o zodie proastă. Soarta mea e pecetluită."

Când îi studiezi pe nătărăi, la un moment dat începe să ți se facă milă de ei; iar nătărăul, deşi Natura este înțeleaptă, se află foarte aproape de Natură. El ni se înfățişează gol-goluț, în toată simplitatea lui; el ne poate spune multe şi ne poate sugera şi mai multe. Scuza mea pentru faptul că insist atât de mult asupra lui stă în aceea că el deține cheia povestirii mele. Într-o povestire veridică, unde nătărăii sunt mulți la număr, unul din ei trebuie scos din când în când în evidență. Vine apoi o vreme când vălul cade asupra lui.

A doua zi, Algernon veni târziu şi fără niciun chef de lucru la bancă, primindu-şi cu capul plecat obişnuita mustrare. Această zi era croită după calapodul celei precedente, afară doar de faptul că nu vizitase parcul; iar noaptea fu identică.

Miercuri dimineață se trezi cu convingerea că Anglia nu era un loc potrivit pentru el. Ce-ar fi dacă Rhoda l-ar însoți într-o colonie? Din clipa în care intrase în posesia miei,

această idee îşi croise, treptat, drum în mintea lui. N-ar putea ea oare să se ocupe de prepararea untului şi a brânzei, în timp ce el ar cutreiera locurile călare? Era o fată voinică, o fată loială şi ar fi putut deveni o soție recunoscătoare. „Mă voi căsători cu ea, spuse el; apoi şovăi. Da, mă voi căsători cu ea.” Dar această căsătorie trebuia încheiată numaidecât.

Se hotărî să alerge la Wrexby, s-o încânte cu o declarație de dragoste, s-o uimească cu o cerere în căsătorie, s-o amețească cu complimente rostite la repezeală, s-o aducă la Londra şi, în mai puțin de o săptămână, să se îmbarce ca un om nou-născut, să nu ia cu el nimic din roadele civilizației, în afară de ultimele țigări foarte bune pe care avea de gând să le fumeze stând la pupa vasului şi visând la lumea ce o lăsa în urma lui.

Se duse la bancă mai bine dispus şi-i scrise imediat Rhodei, cerându-i o întrevedere şi făcând aluzii la scopul ei. În timp ce lucra, se gândi la Harry Latters şi la lordul Suckling, ajungând la concluzia că, în situația lui actuală, era o nebunie să cineze cu ei. E adevărat că stabiliseră să se întâlnească azi, sau ieri, dar unui colonist nu trebuie să-i pese de regulile protocolare. Unul din colegii lui de birou îi reaminti de un împrumut pe care-l făcuse şi-i arătă numele său scris sub inițialele obligatorii. Îl achită, scoțând ostentativ o bancnotă de cincizeci, apoi veni un altul cu o foaie de hârtie asemănătoare.

— Doar n-oi fi vrând să schimb asta? spuse Algernon colegului care-i istorisi o poveste cu nişte nevoi casnice şi o proprietăreasă arțăgoasă. Mormăi în sinea lui: „Auzi vorbă, să plătesc eu pentru că proprietăreasa lui e arțăgoasă!”.

Schimbă bancnota şi-şi lichidă datoria. În pragul uşii, când se pregătea să plece pentru a-şi lua gustarea de prânz, îl opri bătrânul Anthony, care, zgomotos şi stăruitor, îi ceru banii lui: o liră şi trei penny şi cinci lire şi zece penny. Algernon plăti sumele, înclinând să creadă că i se bănuia intenția de a deveni colonist.

Folosi pauza de prânz pentru a se duce la o agenție de transporturi fluviale în colonii şi aproape că se ciocni nas în

nas cu Sedgett, în uşa biroului. Femeia care îl strigase din trăsură era împreună cu Sedgett, dar acesta nu vedea pe nimeni. Capul îi atârna, iar sprâncenele îi erau încruntate. Algernon scăpă neobservat. Ajuns în faţa ghişeului, întrebă mai întâi ce dorise perechea dinaintea lui şi, fiindcă Sedgett ceruse nişte locuri pentru el şi soţia sa, se declară satisfăcut. „Cine o fi femeia asta?" se gândi o clipă Algernon, dând-o apoi uitării. Întorcându-se la bancă, fu chemat în faţa unchiului său, care-i ţinu o predică severă şi-i aduse la cunoştinţă că nu mai avea de gând să tolereze asemenea abateri. În consecinţă, îi făgădui lui Sir William că-şi va corecta purtarea. Acestea au fost primele cuvinte dătătoare de speranţă pe care Sir William le-a auzit vreodată din gura lui.

În seara aceea, Algernon plănuia să îmbrace costumul de seară, astfel încât, întâlnindu-se cu Harry Latters, să-l poată asigura că se îndreptase spre club, dar fusese silit să cineze în altă parte cu unchiul lui sau cu altcineva. Când ajunse în dreptul uşii apartamentului său, dădu peste un om care aştepta acolo.

— Domnul Algernon Blancove?

— Da, răspunse Algernon, prelungind afirmaţia spre a o face cât mai ambiguă.

— Pot să vorbesc cu dumneavoastră, domnule?

Algernon îi spuse să-l urmeze înăuntru. Era un bărbat înalt, spătos, cu o faţă extrem de ştearsă.

— Vin din partea domnului Samuels, spuse el respectuos.

Domnul Samuels era principalul bijutier al lui Algernon.

— Oh, exclamă Algernon. Ei bine, află că n-am nevoie de nimic şi dă-mi voie să-ţi spun că nu sunt de acord cu acest sistem de a vâna clienţii. Credeam că domnul Samuels nu se pretează la astfel de lucruri.

Omul se înclină.

— Misiunea mea nu este aceasta, domnule. Hm! Îndrăznesc să cred că vă amintiţi de un opal pe care-l aveţi de la firma noastră. Era montat într-un colier.

— Foarte bine, îmi amintesc perfect, spuse Algernon, rece

şi cu o culoare nu prea vie în obraji.

— Costul lui era de cincizeci şi cinci de lire, domnule.

— Serios? Ei bine, am uitat.

— Am aflat că a fost amanetat pentru douăzeci şi cinci de lire.

— Ceva mai puțin decât jumătate, spuse Algernon. Cămătarii sunt pur şi simplu nişte escroci.

— Poate că nu mai mari decât alții, observă emisarul.

Algernon se afla exact în situația în care mânia era arma cea mai potrivită, dacă nu singura posibilă. Se înroşi, dar nu era sigur că poate să explodeze. Omul îi citi furia pe figură.

— Îmi dați voie să vă întreb, domnule, dacă l-ați amanetat? Sunt silit să pun această întrebare.

— Eu? Nu... nu obişnuiesc să răspund la întrebări neruşinate. Ce ai urmărit venind aici?

— Ca să înlătur orice neînțelegere, vă voi vorbi deschis. Unul din funcționarii noştri a fost de față când l-ați amanetat. A văzut totul.

— Ei şi?

— Ar putea fi martor.

— Împotriva mea? Sunt clientul lui Samuels de trei-patru ani.

— Da, domnule. Dar n-ați plătit niciodată vreun acont şi cred că am dreptul să presupun că acest opal nu-i primul obiect provenind de la firma noastră care a fost lăsat în gaj. Desigur, nu pot susține că ați procedat la fel şi în alte împrejurări.

— Ai face chiar foarte bine să nu presupui, protestă Algernon.

Rupse o tăcere neplăcută întrebând:

— Şi mai departe?

— Patronul meu vă trimite această factură.

Algernon privi uimitoarele cifre.

— Cinci su...! se înecă şi adăugă: nu pot plăti pe loc.

— Îngăduiți-mi să vă atrag atenția că sunteți pasibil de o acțiune judecătorească, pe care ar fi mai bine s-o evitați, de dragul familiei dumneavoastră.

— Îndrăzneşti să mă ameninţi că rudele mele vor fi încunoştiinţate? spuse Algernon cu trufie, dându-şi imediat seama că indignarea împinsă până la acest punct era o manevră inteligentă; căci emisarul, deşi disprețuia ideea, îşi arătă credința fermă în efectul posibil al unei asemenea ameninţări.

— Nicidecum, domnule, dar dumneavoastră ştiți foarte bine că este ilegal şi pasibil de pedeapsă să amanetezi lucruri neplătite. Nici unui negustor nu-i face plăcere o asemenea situație; niciunul nu poate permite aşa ceva... Aş mai putea să vă informez că domnul Samuels...

— Destul, gata! strigă Algernon râzând – credea el! – din toată inima. Domnul Samuels e un negustor foarte cumsecade; dar se pare că nu prea ştie cum trebuie să se poarte cu un gentleman. Sunt situații când împrejurările te presează – îşi flutură mâna –, când ai nevoie de bani şi ți-i procuri cum poți. Domnul Samuels să nu se ducă la culcare cu ideea că a fost înşelat. Am să-l învăț eu pe domnul Samuels să-şi facă o părere mai bună despre noi, gentilomii. Scrie-mi o chitanță.

— Pentru ce sumă, domnule? spuse emisarul cu un aer înviorat.

— Pentru valoarea opalului, adică pentru cea pe care i-a stabilit-o domnul Samuels. Blest... Naiba! Ducă-se. Scrie chitanța.

Aruncă o bancnotă de cincizeci care fâlfâi pe masă şi mai flutură una de cinci, apoi împinse spre emisar o hârtie pentru a întocmi chitanța.

Omul cugetă o clipă şi refuză să ia banii.

— Nu cred, domnule, spuse el, că mai puțin de două treimi din factură îl va linişti pe domnul Samuels. Vedeți, acest opal făcea parte dintr-un colier. Nu era ca un inel pe care-l poți scoate din deget. Este vorba de o podoabă pentru o doamnă elegantă; şi, curând după ce ați obținut-o de la noi, ați transformat-o în bani lichizi. Avem de-a face cu un caz de urmărire penală, pe care, de dragul rudelor dumneavoastră, domnul Samuels n-ar vrea să-l aducă pe

rol. Boxa acuzaților nu este un loc potrivit pentru dumneavoastră, domnule; dar domnul Samuels trebuie să-şi recapete ceea ce-i aparține. Omul este neliniştit. N-aş vrea, domnule, să chem poliția.

— Ce! strigă Algernon, pentru asta ar trebui să obții un mandat.

— Îl avem, domnule.

Deşi înclinat spre mici escrocherii, Algernon nu studiase legea şi, judecând după frica lui şi după chipul nepăsător al emisarului, presupunea că mandatele se emit la fel de uşor ca citațiile.

Îşi încordă muşchii. Cândva, vorbise cu nepăsare despre pierzanie; dar acum trecea printr-o încercare cumplită. Privirile celor doi se înfruntară. Algernon răsufla din greu.

— Vrei să spui că...? murmură el.

— Să vedeți, domnule, n-are niciun rost să faci lucrurile pe jumătate. Când un negustor spune că *trebuie* să-şi primească banii, îşi ia toate măsurile de precauție.

— Lucrezi în prăvălia domnului Samuels?

— Nu tocmai, domnule.

— Eşti detectiv?

— Am fost în poliție, domnule.

— Aha! Acum înțeleg... Algernon îşi înălță capul, străduindu-se să pară trufaş. Dacă domnul Samuels ar fi venit cu dumneata, aş fi achitat datoria. E firesc să insist pentru o chitanță scrisă de mâna lui şi pentru întreaga sumă.

Spunând acestea, îşi scoase portofelul şi prezentă faimoasa bancnotă de cinci sute. Dar victoria lui fu scurtă. Omul acela cu aer nepăsător avea şi el ceva de arătat.

— Vă asigur, domnule, spuse el, că domnul Samuels ştie să se poarte cu gentilomii. Vreți să-mi faceți onoarea de a mă însoți până la magazinul domnului Samuels? Sau, dacă nu vreți, domnule, foarte bine, ca să vă cruț de această oboseală, iată chitanța sa pentru factură.

Algernon mototoli, în mod mecanic, chitanța.

— Samuels? exclamă nefericitul băiat. Cum, dar mama

mea a cumpărat de la el, mătuşa mea a cumpărat de la Samuels. Toată familia mea este clienta lui de ani de zile. Şi el vorbeşte de acţiuni penale împotriva mea pentru că... pe onoarea mea... totul este din cale afară de absurd! Pe deasupra, îmi mai trimite şi un poliţist! Uite ce e, domnule, un denunţ n-ar face decât să-l atingă pe domnul Samuels la buzunar. Desigur, tatăl meu ar trebui să intervină şi să pună lucrurile la punct, iar domnul Samuels n-ar ieşi prea bine din toată afacerea asta. Ar fi bucuros să ramburseze cele cinci sute – cât e? – şi două zeci şi cinci – de ce nu şi şase pence şi trei farthing? Ascultă ce-ţi spun, îl voi lăsa pe tata să plătească. Domnul Samuels ar fi procedat mai frumos trimiţându-mi o citaţie obişnuită. N-am de gând să mă las jumulit. N-am examinat încă factura. Las-o aici. Poţi rupe chitanţa. Las-o aici.

Dar omul nu părea să fie de acord.

— Nu, domnule, asta nu se poate.

— Jumătate din factură, tună Algernon. Jumătate din factură aş putea plăti.

— Domnul Samuels pretinde aproximativ două treimi; în condiţiile acestea, ar opri acţiunea şi totul ar fi ca mai înainte.

— Ar opri acţiunea şi totul ar fi ca mai înainte? Domnul Samuels e la fel de uimitor ca unul din ceasornicele sale, mârâi Algernon. Ei bine, continuă el, voi plăti două treimi.

— Trei sute, domnule?

— Da, trei sute. Spune-i să trimită o chitanţă pentru trei sute şi va căpăta banii. Iar în ceea ce priveşte relaţiile noastre viitoare, rămâne să mă mai gândesc dacă o să mai calc vreodată pragul prăvăliei sale.

— Ăsta-i riscul oamenilor aflaţi în situaţia domnului Samuels, spuse emisarul.

Mai mult uimit decât frământat, Algernon îl văzu ducându-şi mâna la buzunarul de la vestă. Drept rezultat al acestui gest, îşi făcu apariţia o a doua factură, de care era prinsă o chitanţă legală pentru trei sute de lire.

— Domnul Samuels doreşte să vă fie pe plac în orice

situație. Nu vrea întreaga sumă, ci doar o parte. S-a gândit că, poate, ați prefera să vă achitați parțial datoria.

După această demonstrație de prevedere din partea bijutierului, Algernon renunță la luptă, mărginindu-se la un „pfiu!" de profund dezgust.

Examină factura şi chitanța din mâna emisarului cu o aparentă scrupulozitate, dar, de fapt, nu vedea nici măcar o silabă.

— Ia-o şi schimb-o, spuse el, aruncând hârtia de cinci sute pe masă, dar o înhață numaidecât din mâna inamicului şi, numărând „una, două, trei", îşi azvârli sutele pe masă, primind în schimb chitanța demnă de dispreț.

— Dar cum de a ştiut domnul Samuels, întrebă el provocator, că aş putea... că aş avea bani?

— Păi să vedeți, domnule, începu emisarul şi, ca unul care-şi aruncă o mască, zâmbi cordial, după ce împăturise bancnotele şi le băgase în buzunar. Creditele s-ar duce repede de râpă fără „trucurile" lor, dacă mă pot exprima astfel. Aceasta este numai una din „formulele'" domnului Samuels. A auzit că bijuteriile sale au ajuns să fie amanetate. A dat alarma! Negustorii sunt şi ei oameni. Între noi fie vorba, eu mă situez, de cele mai multe ori, de partea gentlemanilor. Totuşi, ca să spun aşa, sunt în serviciul domnului Samuels. Când un tânăr gentleman are datorii, trage-i o sperietură grozavă şi să vezi cum scoate banii, dacă dispune de ei. Trimițându-i o factură, îl pui serios pe gânduri. Pentru el, e un compliment să presupui că poate plăti. Domnul Samuels n-ar încerca niciodată să obțină un mandat; chiar dacă ar putea, n-ar face-o. Dumneavoastră ați adus vorba despre mandat. Asta mi-a dat ideea. Nici n-aş fi visat că un gentleman şi-ar putea închipui astfel lucrurile. N-ați observat că am avut tot timpul pe față un aer de nepătruns? N-aş fi îndrăznit să încerc această manevră cu un nărăvit, vă rog să mă iertați, vreau să spun, cu o adevărată lichea. Cu profesioniştii nu trebuie să fii prea viclean, altminteri devin bănuitori, au instincte pătrunzătoare ca animalele. Bună ziua, domnule.

Algernon auzi uşa închizându-se. Se trânti pe un scaun şi, prinzându-şi capul cu amândouă brațele, pe masă, oftă cu disperare. Îşi dădea foarte limpede seama de prostia lui. Lumina zilei îi deveni nesuferită. Se duse să se culce.

Un om care, ajuns pe o asemenea culme a disperării, poate, în mod premeditat, să se ducă la culcare, se supune unui instinct animalic, în căutarea uitării menite să-i potolească nervii. Cufundat în beznă, Algernon se trezi cu o delicioasă senzație de foame. Sări din pat. Îi rămăseseră neatinse şase sute cincizeci de lire şi era bucuros. Aprinse o lumină ca să se uite la ceas; ceasul se oprise – era un semn rău. Nu putea să-l uite. De ce i se oprise ceasul? Gândul înfiorător că totul este predestinat în lume îl copleşi. Se îmbrăcă cu grijă şi, curând, auzi un clopot puternic din City care vestea ora 11 din noapte. „Nu-i târziu”, spuse el.

— Cine ar fi crezut? strigă o voce pe palier când ieşi.

Era Sedgett.

Algernon simți dorința şi de a-l sugruma şi de a-l îmbuna, în acelaşi timp, pe nemernic.

— Ei, domnule, m-am tot învârtit pe aici, aşteptându-vă. Nici nu m-am gândit că sunteți înăuntru.

— Inutil.

— Totuşi, cred că nu e chiar aşa, spuse Sedgett dând buzna în odaie. Acum, ascultați-mă. Am o femeie pe care vreau s-o expediez din țară; cât mai sunt burlac; trebuie să plece, altfel o să avem încurcături. Ați văzut cum m-a luat când era în trăsură. E sigură că se află într-un loc unde nimeni n-are nevoie de ea. Pleacă în America. Trebuie să plătesc biletele de vapor pentru ea şi pentru mine. Asta-i adevărul: crede că plec cu ea. Ştie că aici sunt un falit. Aşa şi e. Un motiv în plus ca să mă socotească tovarăşul ei de drum. O conduc de la tren pe vas şi acolo îi dau papucii. Mâine seară, pe vremea asta, vaporul pleacă. Am plătit pentru ea şi pentru mine – crede ea. Dar mă descurc eu. Adevărul e că sunt în mare încurcătură. Trebuie să capăt neapărat cincizeci de lire, şi am să le capăt. Nu vreau să folosesc nicio amenințare. Îmi trebuie banii şi, dacă nu mi-i

dați, stric învoiala. Luați seama, domnule Blancove, nu scăpați aşa uşor dacă o stric, luați seama. Ştiu totul despre rudele dumneavoastră, aşa că... Le voi spune totul. Aici sunteți foarte liniştit, domnule, de parcă v-ați afla la multe mile depărtare, într-o colibă şi fără vreun câine prin apropiere.

Aşa gândea şi Algernon; şi, pe deasupra, fără nicio lumină, în afară de felinarul din stradă.

Se ciorovăiră timp de un ceas. Când Algernon ieşi pentru a doua oară din casă era cu cincizeci de lire mai sărac. Se consolă singur, gândindu-se că banii îşi anticipaseră doar destinația stabilită şi se declară, în parte, mulțumit că, oricum, dispusese de o bună parte din ei după voința sa. Ce trebuia să facă acum? Planurile sale erau atât de mult călăuzite de soartă, încât refuză să-şi mai bată capul cu ele.

În dimineața următoare, sosi de la Edward obişnuita scrisoare scurtă, o mâzgăleală nervoasă pe hârtie albastră, subțire, demnă doar de un gând fugar. Într-un post-scripturn, întreba: „Juri că n-ai primit scrisori pentru mine? Dacă ai primit, trimite-mi-le imediat pe toate, împreună cu notele de plată. Nu uita. Trebuie să le am.”

În cele din urmă, Algernon ajungând la convingerea că trebuie să expedieze scrisorile Dahliei, îşi spuse: „Presupun că acum ele nu-ți mai pot pricinui niciun rău”. Costul timbrelor îl afectă, dar „femeile costă întotdeauna de douăsprezece ori mai mult”, remarcă el. În drumul său spre City trebuia să se hotărască dacă va merge la bancă sau va lua trenul spre Wrexby. Alese a doua variantă până când, simțind că era pe punctul de a se angrena într-o treabă serioasă, îşi spuse: „Nu, întâi datoria” şi amână plecarea pentru a doua zi.

Capitolul XXXII

La question d'argent[7]

AVÂND UNELE TREBURI ÎN ORAŞ, moşierul Blancove trecu şi pe la fratele său, la bancă, unde întrebă dacă *Sir* William se afla acolo, apăsând zeflemitor pe titlul care lui îi cam mirosea a negoţ. Sir William îl invită să cineze împreună şi să doarmă la el în noaptea aceea.

— Vei avea prilejul să-i întâlneşti pe doamna Lovell şi pe un oarecare maior Waring, prietenul ei, care i-a cunoscut – pe ea şi pe soţul ei – în India, spuse baronetul.

— Pe dracu am să-l întâlnesc, spuse moşierul, acceptând invitaţia cu maliţiozitate.

Când moşierul se aşeza la o masă, îi plăcea să bea zdravăn, sfidând noua modă a ceaiului, după care doamnele se dădeau în vânt. Slăbiciunea lui era cunoscută, aşa încât, după ce sticlele de Claret şi Porto făcură, de câteva ori, înconjurul mesei, maiorul Waring căpătă permisiunea de a o însoţi pe doamna Lovell, iar moşierul şi fratele său se încinseră la vorbă, începând cu guta. De la această temă, trecură la politică, domeniu în care părerile lor erau diferite. Discuţia îşi pierdu oarecum violenţa când subiect al discuţiei deveniră fiii lor. Moşierul recunoştea că al lui era un om de nimic.

— N-ai să scoţi nimic din el, spuse moşierul.

— Mă tem şi eu că nu, îi împărtăşi Sir William părerea.

— Nu-ţi spuneam eu?

— Ba da. Dar întrebarea e ce-ai să faci *tu* cu el?

---

[7] Problema banilor. (fr.)

— O să-l trimit la Jericho să călărească măgari sălbatici. Numai de asta e bun.

Aerul de superioritate din zâmbetul lui Sir William atrase atenția moşierului.

— Dar tu ce ai de gând să faci cu Ned?

— Sper, răspunse el, să-l însor încă înainte de sfârşitul anului.

— Cu văduva?

— Văduva? Sir William îşi înălță sprâncenele.

— Am vrut să spun doamna Lovell.

— Cum de ți-a venit ideea asta?

— Bine, dar Ned i-a cerut mâna. Nu ştiai?

— Habar n-am avut.

— Şi nu crezi? Ei bine, află că a făcut-o. Acum aşteaptă doar, acolo, la Paris, să iasă onorabil dintr-o încurcătură – îți aduci aminte ce ți-am spus la Fairly – şi pe urmă doamna Lovell îl va înhăța – cel puțin aşa îşi închipuie *el.* Dar, apropo, maiorul ăsta, pe care l-ai adus aici, ştie să se țină după fuste şi să profite de absența inamicului.

— Cred că eşti victima unei erori, în ambele privințe, remarcă Sir William.

— Ce te face să crezi?

— Edward mi-a dat cuvântul lui de onoare.

— Minte cu aceeaşi naturalețe cu care copilul suge laptele maică-si.

— Te rog nu uita că vorbeşti despre fiul *meu.*

— Şi vinul ăsta pe care-l beau este al tău, aşa că nu mai spun nimic.

Moşierul îşi goli paharul, în timp ce Sir William dădea semne de nervozitate bătând darabana cu degetele.

— Nătărăul meu şi-a dat în petec, continuă moşierul. Nu-mi fac nicio iluzie în privința lui. Tu însă nutreşti ambiții cu al tău, şi ar trebui să-l cunoşti mai bine. Este sau nu este risipitor. Nu-i vorba dacă se înglodează în datorii, ci dacă risipeşte banii aiurea. Dacă Algy e o poamă bună, Ned e un adevărat şarpe. Fără îndoială, e afurisit de deştept. Bănuiesc că nu l-ai lăsa să se însoare cu fata bătrânului Fleming dacă

ți-ar cere-o?

— Cine mai e şi Fleming ăsta? tună Sir William.

— Fleming este tatăl fetei. Îmi pare rău de el. Îşi vinde ferma – pământul după care am umblat ani de zile –, aşa că profit de situație, deşi nu-mi face nicio plăcere să văd un om ca el zdrobit. Algy, am mai spus-o, e o poamă bună. Dar, cerul mi-e martor, nu pot să cred că ar fi fost în stare să se comporte ca Ned. Dacă ar fi făcut-o, l-aş fi silit să se însoare cu ea şi i-aş fi expediat pe amândoi peste graniță, să-şi caute norocul în altă parte. Tu eşti mândru, eu sunt practic. Nu mă aştept să faci acelaşi lucru. Am venit la Londra ca să ridic de la bancă suma necesară cumpărării fermei – se numeşte Queen Anne; a fost scoasă în vânzare. Fleming n-o să mi-o vândă tocmai mie, deoarece port numele Blancove şi el îşi închipuie că fiul meu Algy este vinovatul. De ce? Pentru că l-a văzut pe Algy la teatru, la Londra, cu fata asta a lui – toți am fost tineri cândva! – şi nătărăul a luat pe umerii lui povara lui Ned. Aşa încât va trebui să licitez cu alți cumpărători şi să plătesc, cred, vreo două sute în plus pentru proprietate. Acum crezi ce-ți spun?

— Nici un singur cuvânt, spuse Sir William cu blândețe.

Moşierul luă carafa şi bău cu furie.

— Algy mi-a povestit totul.

— Asta e un motiv în plus să nu te cred.

— Hm! se încruntă moşierul. Ascultă aici, frățioare, fiul tău e un ticălos, dar îmi dau seama că-i afurisit de greu să asculți pe cineva care-ți vorbeşte de rău propria odraslă. Fii atent: avem de-a face cu doi băieți. Unul din ei şi-a bătut joc de o fată. Nu poate fi vorba de nătărăul meu – aşteaptă o clipă! – nu e el omul, căci, dacă ar fi fost aşa, şi-ar fi bătut fata joc de el, asta e sigur. El are un suflet bun. Ar fi în stare să țintească într-o vrabie şi să se bucure că n-a nimerit-o. Ăsta e el. A fost întotdeauna un băiat cuminte. Îi spuneam mereu maică-si: „Când o să scape de sub tutelă, o să încapă pe mâinile primului ticălos care-i va ieşi în cale şi o să dea de dracu”. Exact aşa s-a şi întâmplat. Dar există totuşi o diferență. El trage singur ponoasele, nu pune pe altul în

locul lui. Ascultă-mă pe mine: dacă nu cunoşti şireteniile domnului Ned, ai face bine să le afli. Şi-ar mai fi cazul să-l sileşti să se căsătorească cu fata aceea şi s-o şteargă în Noua Zeelandă sau în orice altă parte, unde, pentru început, ar putea să se ocupe de o fermă şi, apoi, cu iscusința lui, să devină stăpân pe situație. Şi poate că, într-o bună zi, ne va trimite o scrisoare prin care să ne anunțe că a preferat s-o rupă cu patria-mumă spre a pune bazele unei republici. Ştii doar că-ți împărtăşeşte părerile politice. O! s-ar descurca de minune, sunt sigur de asta. E tipul omului care o scoate la capăt. Dacă-l loveşti, vezi că e tare ca piatra şi cade întotdeauna în picioare. N-ai vrut să mă crezi când ți-am vorbit despre asta la Fairly, unde un fost iubit al fetei l-a luat pe nefericitul țap ispăşitor, Algy, drept Ned şi s-a năpustit asupra lui ca un nebun.

— Nu te-am crezut, spuse Sir William, e adevărat, şi nici acum n-am de gând s-o fac. Dar te ascult...

— Poți să-mi spui ce-a căutat în Italia?

— A plecat îndemnat oarecum de mine.

— Te-a dus de nas ca pe un copil! A plecat cu fata aceea; voia cică să-i facă educația, sau vreo tâmpenie de felul ăsta. Iată care au fost treburile domnului Ned. Pe cinstea mea, îmi pare rău de bătrânul Fleming. Mi s-a spus că suferă cumplit. Povestea asta l-a distrus. Dacă ar ieşi la iveală că isprava îi aparține lui Ned, l-ai lăsa să-şi îndrepte răul făcut fetei căsătorindu-se cu ea? N-ai face-o!

— S-ar părea că nu prea cunoşti principiul de a-ți examina ipotezele înainte de a lua o hotărâre, observă Sir William, după ce aruncase un zâmbet calculat fratelui său care-şi căuta în băutură apărarea în fața sentinței menite să-l înghețe.

Sir William, mândru de superioritatea sa intelectuală, nu luase deloc în seamă învinuirea adusă fiului său.

— Mă rog, spuse moşierul, n-ai decât să gândeşti cum vrei, să procedezi cum doreşti, mie mi-e perfect indiferent. E clar că tu eşti mulțumit, iar eu trebuie să scot câteva sute de lire în plus din buzunar. Maiorul ăsta îi cam face curte

văduvei, n-ai impresia?

— N-aş putea spune.

— Ar fi bine pentru ea să se mărite.

— M-ar bucura.

— Bine pentru ea, am spus.

— Să sperăm că şi pentru el.

— Dacă poate să-i plătească datoriile.

Sir William rămase tăcut şi-şi sorbi vinul.

— Şi dacă e în stare să țină bine hățurile. Acest lucru ar cam fi de dorit, spuse moşierul.

Gentlemanul, al cărui drum spre fericire era văzut în această perspectivă, se afla lângă fotoliul doamnei Lovell, în salon. Ținea o scrisoare, iar mâna ei întinsă îl implora să i-o arate.

— Ştiam că eşti întruchiparea adevărului, Percy, spuse ea.

— Nu asta e problema. Întrebarea este dacă poți să suporți adevărul.

— Eu? Dar cine ar putea să trăiască fără el?

— Iartă-mă, mai e ceva. Spui că-l admiri pe acest prieten al meu. Nu mă îndoiesc. Ia seama, îți dau scrisoarea. Acum, te rog să te întrebi dacă eşti mulțumită de mine că mi-am făcut un confident dintr-un om ca Robert Eccles şi dacă găseşti acest lucru firesc şi drept. Ce părere ai?

— Drept, fără îndoială, spuse doamna Lovell. Firesc? Da, firesc, deşi nu prea obişnuit. Mai degrabă excentric, ceea ce înseamnă doar *hors du commun* şi poate fi firesc. E firesc. L-am considerat un om generos încă înainte de a şti că-ți este prieten. Acum sunt sigură. Apropo, nu ți-a salvat viața, Percy?

— Te-am prevenit că eşti, în parte, subiectul scrisorii.

— Uiți că sunt femeie şi nu mai am răbdare să aştept?

Maiorul Waring acceptă să i se smulgă scrisoarea din mână şi rămase ca un om supus unui test sau care a luat un drog puternic şi îi aşteaptă efectul.

— Este a doua scrisoare pe care ți-o scrie, murmură

doamna Lovell. Înțeleg: este un răspuns la scrisoarea dumitale.

Citi câteva rânduri şi-şi înălță privirea, roşind.

— Oare nu sunt făcută să îndur mai mult decât merit?

— Dacă poți face un asemenea rău, fără să vrei, unui bărbat îndrăgostit de altă femeie, spuse Percy.

— Da, dădu ea din cap. Înțeleg deducția. Dar concluziile sunt ca nişte umbre pe pereți – aruncate de un obiect, ele reprezintă denaturări monstruoase ale acestuia. De aceea sunt judecate greşit femeile. Deduci un lucru din altul şi te laşi călăuzit de aparențe.

El nu făcu altceva decât să se încline. Edward i-ar fi dat o replică scăpărătoare şi ar fi stimulat-o să rostească vorbe de duh; şi apoi i-ar fi arătat – ca în strălucirea neaşteptată a unei lumini – că era pierdută, silind-o să simtă puterea şi siguranța intelectului său necruțător. Aceasta era ideea care-i trecea prin minte. În clipa următoare, inima ei o exprimă.

— Percy, când ți-am cerut voie să mă uit la această scrisoare, nu aveam de unde să ştiu ce compliment măgulitor va reprezenta pentru mine îngăduința de a o vedea. Ea îți trădează prietenul.

— Trădează şi ceva în plus, spuse el.

Fără să mai facă vreun comentariu, doamna Lovell lăsă ochii în jos şi citi.

Conținutul scrisorii era următorul:

„Dragul meu Percy,

Acum, că am prilejul s-o văd din nou în fiecare zi, mă simt mai prost ca oricând; şi când mă gândesc că, o dată sau de două ori, am crezut că doamna L. mă vindecase. Mă simt ca un om care ar fi în stare să facă un salt pentru a ajunge în vârful unui munte. Îmi dau seama cât de superioară este doamna L. tuturor femeilor pe care le-am cunoscut; dar Rhoda mă vindecă de toate. Doamna Lovell îi face pe bărbați nebuni şi fericiți, iar Rhoda îi face cuminți şi nenorociți. Am stat de vorbă cu Rhoda. Totul s-a terminat. De-atunci mă simt de

parcă m-aş afla singur într-o cameră mare cu o lumină aprinsă. Nu se mai uită la mine şi, ori de câte ori are prilejul, se duce lângă tatăl ei, îi ia mâna şi i-o ţine. Îmi dau seama ce a lovit-o cel mai mult; i-a fost ucisă mândria. Or, Rhoda este aproape toată numai mândrie. Cred că socoteşte planul nostru drept cel mai bun. Nu mi-a spus-o şi nu a pomenit numele surorii ei. O să moară, o să se ducă la mânăstire sau o să se căsătorească cu un nobil. N-o să fie niciodată a mea. N-o să mi-o ierte niciodată că i-am adus veştile acelea rele. Ţi-am spus cum i se coloraseră obrajii în prima zi când am venit; acum, totul s-a dus. Abia deschide buzele când mi se adresează. Nu înţeleg cum puteţi, tu şi doamna Lovell, să discutaţi despre asemenea lucruri? Între bărbaţi e altceva, dar părerea mea este că femeile – în special doamnele – n-ar trebui să audă niciodată astfel de lucruri triste. Desigur, nu le poate face niciun rău. Dar pe mine mă tulbură. De ce e oare o lady *mai puţin susceptibilă decât o fată în situaţia Rhodei? («Ruşinea fiind o virtute» zise în treacăt doamna Lovell.)*

Mâine vine la oraş cu tatăl ei. Ferma este la pământ. Bietul bătrân a trebuit să-mi ceară mie un împrumut ca să-şi plătească drumul. Din fericire, Rhoda a pus ceva hani deoparte. De când am părăsit ferma, treburile au rămas pe mâinile unui bătrân catâr, care a lucrat după capul lui. Ce s-a însămânţat o să rămână acolo, dar nu-i nicio pagubă.

Nu-ţi mai bat însă capul cu toate prostiile... Şi eu când mă pornesc...

Ce vrei să spui cu asta, că «nu poţi s-o laşi singură nicio zi, de teamă să nu cadă sub alte influenţe»? Apoi – îţi reproduc cuvintele – spui «e binevoitoare cu toţi, şi eu trebuie să înghit». În locul tău, aş lua-o în braţe şi i-aş spune că n-are voie să se mai uite la altul. Înţeleg prietenia cu bărbaţii, dar n-o pot pricepe pe cea cu femeile: să le păzeşti, ca să meargă pe calea cea dreaptă, înseamnă să n-ai o părere prea bună despre ele...”

Ajunsă la acest punct, doamna Lovell îşi ridică brusc ochii de pe scrisoare şi-i lăsă apoi din nou în jos.

— Discuți foarte liber despre mine cu prietenul dumitale, spuse ea.

Percy lăsă capul în jos.

— Te-am prevenit atunci când ai vrut să citeşti scrisoarea.

— Dar, după cum poți să-ți dai seama, l-ai îngrozit. N-a fost prea înțelept din parte-ți să-i scrii altceva decât fapte concrete. Bărbații aparținând acestei clase... Se opri.

— Acestei clase? spuse el.

— Mă rog, bărbații aparținând oricărei clase, chiar dumneata: dacă cineva ți-ar scrie asemenea lucruri, ce părere ți-ai face? E foarte necavaleresc. Oare cinstea de a te vedea în fiecare zi o datorez faptului că nu ai încredere în mine să mă laşi nesupravegheată? Ce ți se pare inexplicabil în ce mă priveşte? Te surprinde faptul că vorbesc deschis despre femeile care sunt înşelate şi că mă străduiesc din răsputeri să le vin în ajutor?

— Dimpotrivă, asta te ridică în ochii mei, spuse Percy.

— Dar mă socoteşti o păpuşă răsfățată?

— Iubeşti genul, probabil. Tonul vocii lui avea o modulație care o făcu să zâmbească.

— Îl urăsc, spuse ea, exprimând acest lucru prin mimică.

— Dar îl creezi.

— În ce fel? Mă înspăimânți.

— Cum aş putea să explic vraja? N-ai făcut şi din mine un manechin, aşa cum stau acum în picioare?

— Atunci, stai jos.

— Sau în genunchi?

— Vai, Percy. Nu cădea în ridicol.

Perspicacitatea era una din caracteristicile maiorului Waring; dar asta nu-l împiedica să se afle sub vraja doamnei Lovell. Îşi dădea seama că poseda un farmec pe care-l exercita aproape în mod involuntar. Era pur şi simplu un dulce instrument pentru cei care ştiau să cânte la el, şi în asta stătea puterea fascinației ei. Îndrăznețul sfat al lui Robert de a proceda simplu şi hotărât spre a-i câştiga favorurile îl stimula. Se decise să treacă la acțiune, urmând sugestiile lui Robert.

— Îți sunt dator o explicație, Margaret, prietena mea, spuse el.

— Mă poți socoti prietenă, Percy?

— Dacă te pot socoti prietenă, de ce nu te-aş putea socoti şi mai mult decât atât? Ți-am făcut un rău imens şi ruşinos când erai foarte tânără. Nu meritai acest lucru. Judecă-te cum îți place. Dar, în ce mă priveşte, îmi dau seama acum de sentimentele mele de atunci. Sublimul călău nu era decât un om vrednic de dispreț. M-ai iertat, nu-i aşa? Îmi dai mâna?

Îi întinse mâna, dar şi-o retrase numaidecât.

— Nu-mi dai mâna, Margaret? Dar trebuie s-o dai cuiva. Altminteri, vei ajunge la ruină.

Îl privi drept în ochi.

— Deci, ştii? spuse ea încet, dar privirea i se stinse când el continuă:

— După câte am aflat, ştiu că ai nevoie, mai mult decât orice altă femeie, de un bărbat loial. Haide, îmi asum acest privilegiu. Eşti liberă?

— Mi-ai vorbi aşa, dacă ai gândi că nu sunt? întrebă ea.

— Cred că da, spuse Percy. Depinde puțin şi de persoană. Te-ai făgăduit cumva lui Edward Blancove?

— Mă socoteşti în stare să mă făgăduiesc cuiva?

— A făcut un lucru josnic.

— Atunci, Percy, faptul că sunt la curent cu cele întâmplate să-ți servească drept răspuns.

— Nu-l iubeşti?

— Mai corect spus, îl disprețuiesc!

— El îşi dă seama?

— Dacă scrisul limpede îl poate face să înțeleagă acest lucru.

— I-ai spus-o?

— Spre neliniştea lui, desigur.

— Margaret, nu mai pot să tac, trebuie să te întreb: a acționat cu sprijinul sau cu ştirea dumitale în tot ce a întreprins?

— Of, Doamne! Percy, mă chestionezi ca un soț.

— E tocmai ceea ce am de gând să devin, dacă-mi dai voie.

Trupul frumoasei femei tremură de parcă ar fi suferit un şoc. Apoi, ridică ochii spre el cu tandreţe.

— Credeam că mă cunoşti. Acest lucru nu este posibil.

— Nu vrei să fii soţia mea? De ce nu este cu putinţă?

— Cred că aş putea spune: fiindcă te respect prea mult.

— Sau fiindcă ai descoperit că n-ai curajul?

— Pentru ce?

— Să recunoşti că te-ai aflat sub o influenţă nefastă şi că nu mai eşti acea Margaret pe care s-o pot transforma după voia mea. Lasă asta deoparte. Dacă rămâi aşa cum eşti, gândeşte-te la primejdii. Dacă te căsătoreşti cu un om pe care-l disprețuieşti, ia seama la prăpastie. Da, vei fi a mea! Margaret reprezintă un foc în sângele meu. Mă rugam să se ivească prilejul să auzi de mine. Ştiam că pe Margaret o impresionează acţiunile vitejeşti. Aş fi căzut bucuros în luptă. Eram sigur că inima ei va tresări când va auzi de mine. Las-o să bată alături de a mea. Vorbeşte!

— Am să vorbesc, spuse doamna Lovell stăpânindu-şi tremurul de emoţie. Glasul ei era răguşit, iar chipul lipsit de culoare: Câţi bani ai, Percy?

Acest neaşteptat duş rece peste fierbinţeala pasiunii sale îl împietri.

— Bani, îngăimă el, cercetându-i, în chip ciudat, cu răceală, trăsăturile feţei. Printr-un capriciu al imaginaţiei sale, o văzu osoasă, uscată, sordidă, de nesuferit. Dar trebuia să admită că se ivise un prilej minunat pentru lămuriri.

Spuse încet:

— Pe lângă solda de maior, am un venit suplimentar de cinci sute de lire pe an.

Apoi făcu o pauză şi tăcerea era ca o prăpastie ce se adâncea între ei.

Ea o rupse, spunând:

— Ai vreo perspectivă de moştenire?

Deşi nu-l mai uimea, întrebarea era şi mai crudă. Regreta, în adâncul sufletului său, mai mult faptul că vocea ei devenise atât de neplăcută.

Limpede, fără emoție, replică:

— La moartea mamei mele...

Ea îl întrerupse cu o exclamație abia perceptibilă.

— La moartea mamei mele, îmi vor reveni cinci sau şase mii de lire. Iar când va muri tatăl meu, s-ar putea să-mi lase moştenire proprietatea lui. Dar pe asta nu pot să contez.

Ochii ei se umplură de lacrimi adevărate. Se prefăcea că plânge în semn de compătimire față de aceste evenimente îndepărtate?

— N-ai să mai pretinzi că mă cunoşti, Percy, spuse ea, încercând să zâmbească şi recăpătându-şi feminitatea, firescul, în glas. După cum vezi, sunt o materialistă. Păstrează-mă însă ca prietenă, spune-mi că vei fi prietenul meu.

— Nu aveai dreptul să-mi cunoşti sentimentele, protestă el.

— A fost dezgustător, oribil, dar necesar pentru mine să ştiu.

— Şi acum, când ştii?

— Acum că ştiu, nu mai am de spus decât atât: fii cât poți de îndurător când îți vei forma părerea despre mine.

Îşi lăsă mâna într-a lui şi, cu un fior de spaimă, el simți flacăra pasiunii reînsuflețindu-i vinele înghețate.

— Fii materialistă, dar fii a mea! Îți voi dărui un țel mai bun pentru care să trăieşti decât această absurdă viață mondenă. Acum îți dai seama de limitele cheltuielilor pe care ni le vom putea permite. Desigur, prin comparație, s-ar putea numi sărăcie. Dar vei avea oarecare lux. Vei dispune de o trăsură, de un cal pe care să-l încaleci. S-ar putea să intru în serviciul activ, să fiu avansat în grad. Dăruieşte-mi-te, iubeşte-mă şi nu regreta nimic.

— Nimic! N-aş regreta nimic. N-am nevoie de trăsuri, de cai, de lux. Aş putea să trăiesc dintr-un salariu mizer. Dar nu mă pot căsători cu dumneata, Percy, tocmai pentru că există un motiv care m-ar face să doresc acest lucru.

— Şaradă! exclamă el cu dispreț. Margaret îşi apropie capul de al lui.

— Scumpul meu prieten, ştii cum să mă pedepseşti.

Acest mic reproş, la care se adăuga rana provocată mândriei lui, cerea un leac tămăduitor; ea îşi puse buzele pe degetele lui.

Desigur, comedia nu s-ar fi sfârşit aici dacă n-o curmă apariția moşierului, urmat de Sir William care, în timp ce fratele lui – plin de vin şi de intenții răzbunătoare – continua să mormăie: „Ah! Hm-m-m! Aşa!”, se adresă cuiva din spatele lui:

— Dacă tot ți-ai pierdut cheia şi Algernon este plecat, ce rost are să te duci să dormi la Temple? Rămâi aici peste noapte. Doresc acest lucru. Am să-ți vorbesc.

Doamna Lovell află că baronetul se adresase fiului său, care abia sosise de la Paris şi, după umila lui părere, în halul în care se afla nu putea să apară în fața unei doamne.

Capitolul XXXIII

Întoarcerea lui Edward

FERMIERUL FLEMING ŞI RHODA se pregăteau iarăşi pentru o călătorie tristă la Londra. La poartă se afla un docar, în apropierea căruia Robert stătea de vorbă cu fermierul. Cu pardesiul lui bățos, cafeniu, ce-i ajungea până la glezne şi pălăria cu borul mare, țărănească, Fleming avea o atitudine de mută aşteptare, ca o vită priponită; dădea numai din cap la spusele lui Robert referitoare la îngrijirea grădinii în ultima vreme, la numeroşii trandafiri înmuguriți şi la răzoarele albe, albastre şi roşii, frumos rânduite. Fiecare cuvânt însemna o lovitură pentru el; dar privea toate acestea şi aparenta încetineală a Rhodei, ca pe nişte lucruri pe care e normal să le îndure un om dezrădăcinat, căruia i se taie legăturile cu căminul, cu munca şi cu vechile deprinderi. Deasupra capului său plecat se afla o tăbliță care vestea că ferma Queen Anne era de vânzare împreună cu toate dependințele. Planul lui pentru viitor, viitor pe care-l întrevedea tulbure, era să găsească o slujbă de simplu muncitor la moşia unui proprietar cumsecade. (Formula „proprietar cumsecade” era o ironie la adresa soartei care-l alungase.) Robert strigă nerăbdător Rhodei să se grăbească. Din când în când, măicuța Sumfit scotea capul pe fereastra dormitorului ei şi țipa „Imediat!”, apoi se făcea nevăzută.

Altminteri, aspectul liniştit al casei, în după-amiaza aceea strălucitoare de mai, părea netulburat. În afară de Rhoda, era aşteptat jupân Gammon, care urma să se întoarcă cu docarul de la gară. Robert îşi vărsa năduful asupra

bătrânului, adresându-i vorbe grele. Pe un ton potolit, fermierul luă apărarea lui Gammon, comparându-l în gând cu Robert: jupân Gammon nu părăsise niciodată ferma fără să dea vreun semn de viață, lăsând-o în voia soartei. I se putea reproşa încetineala, dar, în schimb, Gammon se arătase credincios, şi nu din pricina lui devenise necesară vânzarea fermei. Gammon era încăpățânat, ce-i drept, dar nu el fusese acela care – după ce luase în mână frânele fermei, făcând-o să depindă de el – se ascunsese, lipsind-o de priceperea şi energia sa. Astfel de gânduri treceau prin capul fermierului.

Rhoda şi măicuța Sumfit îşi făcură în sfârşit apariția împreună, pe aleea bine îngrijită, iar Robert avea acum prilejul să-l acuze fățiş pe Gammon. El îşi exprimă părerea că nu era cazul să se mai piardă nicio clipă.

— Calul o să aducă şi singur docarul acasă, tot atât de bine şi de iute ca Gammon, spuse el.

— Ca să nu se audă zgomotul monedelor de aur şi argint, când o să se mişte şi o să le zgâlțâie pe drum, spuse măicuța Sumfit adresându-se Rhodei, să ții caseta în brațe; cine ar fi crezut că e aşa de rezistentă, să mă fi văzut pe mine cu vătraiul cum m-am căznit şi n-am putut s-o sparg, zău că n-am putut, nici să scot măcar un bănuț prin crăpătură – să mă fi văzut cum arătam cu vătraiul în mână, m-am simțit ca un spărgător; ai grijă să nu vadă nimeni ce duci în brațe. Dacă se aude zgomotul aurului, fetița mea, fă aşa – măicuța Sumfit scoase un „hm” şi bocăni cu ciubotele ei în pietriş – şi lumea o să creadă că s-a înşelat.

— Ce-ai acolo? întrebă fermierul arătând cu degetul spre obiectul care ieşea de sub şalul Rhodei.

— E un cadou, tată, pentru surioara mea, răspunse Rhoda.

— Ce fel de cadou? întrebă fermierul.

Măicuța Sumfit se gudură pe lângă el cu un aer de căință:

— Ah! William, e sărăcuță, draga de ea, vrea şi ea să facă unele mici cheltuieli, să nu meargă zdrențuroasă şi să moară de frig. Poate că, dragul meu, n-are bani nici pentru masa de

a doua zi; asta, pentru o femeie abia măritată, e o spaimă grozavă căci, dragă William, ea nu se gândeşte la foamea ei, ci la a soţului ei. Ea crede că bărbatu-său o să se ocupe de bucătărie, bărbaţii care sunt aşa de nepricepuţi... Da, adăugă ea ca răspuns la privirea lui aspră şi neclintită, zău că spun drept. Ştiu că te-am mințit „Nu pot să-ți dau nicio centimă, William” când mi-ai cerut cu împrumut nişte bani. Dar cum puteam să-i strâng altfel? Uite aici, dragul meu! Luă caseta de sub şalul Rhodei şi o scutură, făcând-o să zornăie. Nu m-ai întrebat, dragă William, dacă am o puşculiță. Dacă m-ai fi întrebat, ți-aş fi spus că am. Şi dacă mi-ai fi spus „Dă-mi mie puşculița”, ar fi fost a ta, numai să mi-o fi cerut. Vezi, nu poți să scoți din ea niciun bănuț. Aşa că, atunci când mi-ai cerut bani, n-am mințit spunându-ți că nu am.

Fermierul trebui să suporte zgomotul casetei pe care ea o agita pentru a-i demonstra că are multe monede. Forța demonstrației îl împiedică să-i dea vreun răspuns; dar când, spre a-l scuza pe jupân Gammon pentru întârziere, bătrânica îi spuse că şi el are o puşculiță şi tocmai s-a dus s-o aducă, fermierul îşi scutură capul cu vigoarea unui tânăr şi tună după Gammon, mâniat la culme de ipocrizia celor doi. Îl strigă de două ori, apoi se întoarse spre docar, stacojiu la față, spunând:

— Plecăm fără bătrân.

Măicuța Sumfit îşi frământă degetele şi începu să povestească cum, în urmă cu şase ani, ea şi jupân Gammon au stat într-o seară la taclale, sporovăind despre nenorocirile care-i pândesc pe oamenii săraci când devin neputincioşi sau li se întâmplă vreun accident, ce „lut nefolositor” ajung. Şi totuşi, sunt şi ei oameni. Fusese o discuție lungă şi confidențială, purtată într-o noapte de vară, discuție la capătul căreia jupân Gammon s-a dus la Hammond, tâmplarul, şi i-a cerut să-i lucreze două casete, fără niciun capac, lacăt şi cheie, astfel încât să nu te poți atinge de conținut înainte ca puşculițele să se umple; iar la nevoie, să fii silit să le spargi pentru a intra în posesia banilor. O temă

frecventă de discuție între măicuța Sumfit şi Gammon era care dintre ei va ceda primul curiozității de a cunoaşte totalul agoniselii respective; de asemenea, îşi mărturiseau reciproc slăbiciunea în fața ispitei de a scoate o monedă de aur din grămadă.

— Şi acum, crezi ce vrei, spuse măicuța Sumfit, dar să ştii că l-am oblojit, i-am pregătit bucatele şi astfel am ajuns să-l conving s-o ajute pe sărmana mea Dahlia, care este la ananghie.

Jupân Gammon apăru de după un colț al casei, ținând sub braț caseta înfăşurată într-o batistă. Când îl zăriră, fermierul şi Robert îşi dădură seama că n-avea niciun rost să-i facă semne sau să-i strige să se grăbească; tot ar fi fost în zadar, aşa încât îl lăsară să meargă cu pasul lui egal, imperturbabil ca Timpul, cu îndoirea caracteristică a genunchilor care-i săltau brusc trunchiul țeapăn, într-un ritm cadențat, şi cu ochii săi rotunzi, gânditori, ațintiți drept înainte. Era înduioşătoare imaginea bătrânului cu pas mecanic, ducându-şi biata comoară pe care avea s-o dăruiască.

Robert exclamă fără să vrea:

— Nu trebuie lăsat să se despartă de bănuții lui.

— Nu, aprobă fermierul. N-o să-l las să facă una ca asta.

— Ba da, tată! interveni Rhoda. Da, tată! îşi înăspri ea vocea. E pentru sora mea. Face o faptă bună. Lasă-l s-o facă.

— Jupân Gammon, ce ai acolo? strigă fermierul.

Dar Gammon ştia că asta era treaba lui. În relațiile sale cu fermierul, bătrânul era, în general, destul de dificil, iar în ce priveşte chestiunile lui personale, nu permitea nimănui să se amestece.

Fără să-i răspundă, se adresă măicuței Sumfit:

— Am mai lipit-o pe ici pe colo.

Se vedea că, în unele locuri, caseta fusese lipită din motive de siguranță.

— De asta ai întârziat, jupân Gammon?

Veteranul ogoarelor răspunse printr-un zâmbet expresiv, plin de şiretenie.

— Dragul meu Gammon, aş da simbria pe o chenzină să ştiu cât ai economisit, zău aşa. Ce mulţumit trebuie să fii în sufletul dumitale. Totul îţi va fi răsplătit. Rog cerul cu căinţă să mă ierte, se smiorcăi ea, dacă te-am zorit vreodată cu bună-ştiinţă la masă sau dacă nu ţi-am dat porţia pe care ai pus ochii. Dar dacă ai ştii cât de mult macină nervii unei femei afurisitul ăla de gătit! O mătuşă a mea a fost bucătăreasă la o familie de nobili şi în fiecare zi îi murdăreau treisprezece farfurii – nici mai mult nici mai puţin! Ei bine, într-o zi – n-a fost pe lume femeie atât de pedepsită! – şi-a pătat cu grăsime, de sus până jos, cea mai bună rochie de mătase, iar stăpânul a spart nouă farfurii curate, fără să catadicsească să-i dea vreo explicaţie. Căci pe ăia din lumea mare nu-i interesează cum te perpeleşti tu la bucătărie...

— Haide, urcă, jupân Gammon, strigă fermierul, furios că fusese tras pe sfoară de doi membri ai gospodăriei sale, care-i juraseră, amândoi, că nu aveau niciun ban şi nu-i săriseră în ajutor la nevoie. Aştia-s oamenii!

Măicuţa Sumfit încredinţă Rhodei sfârşitul povestirii ei sau, mai bine zis, îi sugeră cât de mult mai era până acolo; apoi, dându-i în păstrare caseta lui Gammon şi spunându-i s-o înveţe pe Dahlia să ducă puşculiţele la un tâmplar – să nu încerce să le deschidă singură cu vătraiul –, să numere şi să ţină minte suma totală a economiilor realizate de rivalul ei, trimise Dahliei dojenile ei pline de blândeţe, dragostea şi speranţa că se vor revedea în curând şi vor cunoaşte fericirea.

Ca de obicei, Rhoda reuşea să-şi stăpânească emoţia. Luă în primire cea de a doua casetă şi, astfel încărcată, acceptă ca Robert s-o ajute să se urce în docar. Străbătură pajiştea, trecură de moară şi de iaz şi ajunseră la şosea, de unde o văzură pentru ultima oară pe măicuţa Sumfit fluturând dezolată batista.

Pe lângă ei trecu un bărbat călare. Rhoda îl recunoscu imediat. Simţi un fior şi se înroşi. Robert observă schimbarea bruscă a Rhodei.

Era Algernon, pe calul unui rândaş. Faţa lui exprima o

puternică dezamăgire.

Fermierul nu văzu nimic. Nerecunoştinţa şi înşelătoria lui Robert, ale măicuţei Sumfit şi ale lui Gammon îi provocaseră un adânc dezgust de viaţă. Îşi dădu seama doar că docarul îl zdruncina aproape tot timpul.

— Dacă mergi într-un docar cu patru persoane, trebuie să te aştepţi să fii zdruncinat, spuse jupân Gammon.

— S-ar zice că-ţi place, îi replică Robert.

— Pe *mine* nu mă deranjează, rosti cel mai calm dintre oameni.

— Gammon, i se adresă de pe capră fermierul fără a-şi întoarce capul, va trebui să-ţi găseşti un nou loc de muncă.

Gammon digeră sfatul în tăcere. Când i se repetă, cu „Ai auzit?", răspunse că a auzit prea bine.

— Perfect, atunci caută-ţi repede, să nu te trezeşti pe drumuri, tremurând de frig, spuse fermierul.

— Nu, i-o întoarse Gammon, eu nu tremur decât dacă mă scutură cineva.

— „Te-am prevenit, spuse fermierul.

— Nu, nu m-ai prevenit, răspunse Gammon.

— Te previn acum.

— Nu.

— Ce vrei să spui?

— Eu nu sunt obişnuit să mi se dea avertismente.

— Atunci ai să fii dat afară, bătrâne.

— Ei, asta-i bună, spuse jupân Gammon. Eu am crescut la fermă, şi unui copac nu-i poţi spune niciodată s-o ia din loc.

Rhoda îşi puse degetele în palma veteranului.

— Oamenii din familia dumitale au o viaţă lungă, nu-i aşa, jupân Gammon? spuse Robert urmărind cu invidie gestul Rhodei.

Gammon îl pofti să viziteze un cimitir din Sussex şi să cerceteze o piatră de mormânt pe care erau scrise vârstele strămoşilor săi. Se apropiau mai mult de vârsta stejarilor decât de cea a oamenilor.

— Inima e cea care ne ucide, spuse Robert.

— Ba nenorocirea blestemată, murmură fermierul.

— Ticăloşia lumii, gândi Rhoda.

— Un stomac neîndestulat, socot eu, mormăi jupân Gammon.

Îşi luară rămas bun de la el în gară; era amuzant să-l priveşti de pe colină pe drumul din vale, pregătindu-se pentru întoarcere, fără să-i pese de scurgerea timpului. Cine vrea, n-are decât să alerge, să se grăbească dacă-i place: Gammon avea un ritm al lui şi nici prin gând nu-i trecea să şi-l schimbe pentru cineva sau ceva. Era mândru de faptul că nu mersese niciodată cu trenul: „Sper să n-am niciodată nevoie", obişnuia el să spună. Se împletea armonios cu natura universului, şi poate că acesta este secretul vieții omeneşti.

Între timp, Algernon se reîntorcea la gară, pradă unei adânci mâhniri: ajunsese acolo când trenul încă nu pornise. Îl zări pe jupân Gammon în docar şi-l întrebă dacă toți ceilalți plecau la Londra. Dar răspunsul întârzia să vină. Aşa că, strecurând în mâinile bătrânului, odată cu hățurile calului său, o monedă, Algernon îl rugă să-i ducă animalul la hanul White Bear, fapt care, depăşind puterea lui de înțelegere, îl lăsă uluit.

Îşi luase, desigur, un bilet de clasa întâi dus-întors. Însă, în speranța disperată că ar putea nimeri în vagonul Rhodei, sări într-unul din compartimentele de clasa a doua, lucru nu numai străin gusturilor şi obiceiurilor sale, dar oarecum neplăcut în sine, după părerea lui. Era convins că acolo nu putea să-l vadă decât plebea acestui pământ. Oricum, poseda un bilet de clasa întâi, după cum va observa numaidecât şi cu respect controlorul, şi dacă nu se va bucura de confort, va avea în schimb mângâierea orgoliului flatat.

Ocupându-şi locul, bancheta tare şi prezența dezagreabilă a călătorilor din jurul său îl convinseră că era îndrăgostit; altminteri, ce rost ar fi avut să îndure atâtea neplăceri? „O iubesc cu adevărat pe fata asta", îşi spuse el, agitându-se să-şi găsească poziția cea mai confortabilă.

Îi era cald şi voia să deschidă fereastra, propunere pe care ceilalţi călători din compartiment o acceptară. Apoi, atmosfera devenind încărcată cu un aer care-l irita, voi să închidă fereastra, propunere pe care călătorii o acceptară de asemenea. „Fir-ar să fie! M-am îndrăgostit rău de fata asta", îşi spuse Algernon în gând, indispus de atmosfera din compartiment. La urma urmei, nu-i displăcea să demonstreze că nu era obişnuit cu băncile tari.

— Suntem o ţară bogată, spuse cineva de lângă el, dar dacă nu ai bani, te-ai curăţat, ţi se pun toate piedicile în cale.

— Aşa-i, spuse altcineva. Eu am călătorit pe continent. Acolo, vagoanele de clasa a doua sunt foarte bune, pentru ca toată lumea să poată călători cu ele. Cultul banilor duce la nerespectarea individului. Banii, mereu banii!

Ăştia, gândi Algernon, sunt nişte democraţi convinşi.

Observaţiile lor erau în acord cu manifestările lui care, probabil, le sugeraseră. Le aruncă o privire răutăcioasă de la fereastră. O femeie îmbrăcată simplu ceru ca fereastra să fie închisă. Unul dintre bărbaţi se ridică imediat ca s-o închidă. Algernon îl opri.

— Iertaţi-mă, domnule, spuse călătorul. Este dorinţa unei doamne. Şi o închise.

O doamnă! Algernon îşi spuse că pe oamenii aceştia îi va urî toată viaţa. „Duceţi-vă în mijlocul lor şi atunci o să vă daţi seama ce fel de oameni sunt", se adresă el, ca un preşedinte de senat, unei adunări imaginare de antidemocraţi. Indispoziţia, frigul, mirosurile neplăcute şi dezgustul faţă de partenerii de compartiment – toate la un loc îl convinseră că îndurase foarte multe de dragul Rhodei.

Trenul sosi la Londra pe seară. Algernon o zări pe Rhoda coborând dintr-un vagon în apropierea locomotivei, ajutată de Robert. Bătrânul Anthony se afla pe peron, în întâmpinarea ei. Îi luă bagajul, şi tot grupul se îndreptă spre ieşire. S-ar putea presupune că Algernon încerca un sentiment de mânie văzându-l pe Robert. Şi, până la un anumit punct, chiar aşa şi era. Dar un tânăr ager la minte ca

el, care şi-a dovedit, în mod satisfăcător superioritatea forței, îşi poate permite să se arate generos. În afară de asta, dacă Robert i-ar face cumva curte Rhodei, el şi Robert ar intra pe un alt tărâm al înfruntării, iar Robert ar primi o lecție straşnică.

Urmări grupul pe jos, până ce ajunseră la locuința lui Anthony, îşi notă adresa şi iuți pasul spre Temple. Găsi o telegramă de la Edward, care-l aştepta de dimineață. „OPREŞTE TOTUL" erau singurele cuvinte ale mesajului: scurt şi enigmatic.

— Ce o fi vrând să spună? strigă Algernon, încercând de mai multe ori să înțeleagă ce voia Edward, dar nu izbuti. Să opresc? Ce să opresc? Să opresc trenul? Să opresc ceasul meu? Să opresc universul? Trebuie să fie vreo păcăleală. Aruncă hârtia şi începu să-şi numere banii care-i mai rămăseseră. Pe măsură ce se împuținau, necesitatea de a-şi părăsi țara devenea tot mai imperioasă.

După toate probabilitățile, gândi Algernon, Rhoda avea să-şi viziteze sora în seara aceea. „Nu pot să împiedic acest lucru", spuse el; şi, auzind un ceas sunând, „nici asta"; o bătaie în uşă, „nici asta". Cu cât se gândea mai mult, cu atât vedea lucrurile într-o perspectivă mai sumbră.

Sedgett îşi făcu apariția şi fu primit cum se cuvine. Algernon trebuia să-şi înfrâneze dorința de a-l strânge de gât pe individ, aşa încât îl primi în mod corect. Sedgett declară că totul era pregătit pentru a doua zi. Dusese la bun sfârşit ceea ce trebuia făcut.

— Şi să ştiți că n-a fost deloc uşor, spuse el frecându-şi bucuros mâinile. Azi-dimineață, am fost pe vapor, la Liverpool. Tânăra femeie s-a dezmeticit. A trebuit să plătesc şi pentru mine. Amintindu-şi de asta, trase o înjurătură. S-au dus gologanii, dar nu-i nimic, s-a dus şi beleaua odată cu ei. Nu e groaznic – nu găsiți, domnule, – să te plictiseşti de o femeie de care ai fost legat, şi să trebuiască să rămn alături de ea, fie că-ți place, fie că nu? E destul de obosită acum. Am călătorit toată noaptea. Am urcat-o pe vapor şi a trebuit să stau lângă patul ei şi să-i spun că o să mă îngrijesc de

bagaje. Apoi, am coborât într-o barcă şi am văzut vasul plecând. Al naibii să fiu dacă nu mi-a venit să urlu de bucurie. Şi nu m-am atins nici măcar de o picătură de alcool, nici nu mă ating până mâine. Nu găsiți că Dahly e un nume foarte drăguț, domnule? Alerg înapoi la ea. A primit o scrisoare de la sora ei care o sfătuieşte să se mărite cu mine: „un bărbat nobil", zice despre mine – „ha! ha! asta-i bună. Dar *tu* ce crezi despre mine, draga mea?" o întreb eu. Şi al dracului să fiu dacă reuşesc să scot un compliment sau un sărut de la ea. Are aere de cucoană. Dar țin la ea, zău că da. Aşadar, în uşa bisericii, după ceremonie, lichidăm afacerea noastră, pe cuvânt de onoare, da?

Algernon dădu din cap. Vorbele lui Sedgett aveau întotdeauna darul să-l tulbure.

— Apropo, ce politică faci? întrebă el.

Sedgett replică, holbându-se, că era un *tory,* iar Algernon dădu din nou din cap, dar de data asta înfuriat la gândul că nemernicul avea acelaşi crez politic ca şi el.

— Ați zis ceva? Să ştiți că nu mă interesează garanțiile dumneavoastră politice. Mâine, sunteți în uşa bisericii sau, de nu, fac scandal, băgați de seamă. Învoiala e învoială. Îmi place femeia, dar îmi trebuie şi banii. De ce nu mi i-ați da acum?

— Nu ți-i dau până când treaba nu e făcută, spuse Algernon foarte potolit.

Sedgett îl măsură din cap până-n picioare şi, ca o concluzie, spuse:

— Uite ce e: am s-o fac pe încredere, dar să ştiți, dacă sunt tras pe sfoară, las baltă femeia şi dau totul în vileag. Aveți gânduri cinstite?

— Da, spuse Algernon gândindu-se la planurile sale.

O nouă bătaie se auzi în uşă. Era un valet al lui Sir William care aducea o scrisoare de la Edward; o amplificare a telegramei:

„Dragă Algy, Opreşte totul. M-am întors şi trebuie să stau de vorbă cu tata. S-ar putea să viu pe la două, trei sau patru

dimineața. N-am cheia, aşa că rămâi acasă. Vreau să te văd. Toată viața mea s-a schimbat. Trebuie s-o văd pe Dahlia. Ai primit telegrama mea? Raspunde-mi prin curier. Vin la tine de îndată ce tata îşi va fi terminat predica.

Al tău,
E. B."

Algernon îi spuse lui Sedgett să-l aştepte până ce-şi îmbracă costumul de seară şi-i oferi o țigară.

Scrise:

„Dragă Ned, Ce să opresc? Desigur, presupun că doar un singur lucru e de oprit, dar cum pot să-l mai împiedic? Şi de ce? Bătrân caraghios! Ce schimbător mai eşti, bătrâne! O şterg să văd ce se mai poate face. Mâine, după ora unsprezece, ai să te simți liniştit. Dacă preşedintele e în toane bune, spune-i o vorbă despre Old Brown *şi adu două duzini într-o trăsură. N-ai niciun stimulent ca să stai în casă. Spune-i aşa. Eu, în locul tău, aş face-o. Spune-i că e o chestiune de calcul. Dacă au vinuri mai bune la hotel, mă duc acolo şi cheltuiesc de două, de zece ori mai mult. Şi mai spune-i că de aici înainte avem de gând s-o punem pe spălătoreasă să ne gătească în cameră.*

Al tău, cu afecțiune,
A.B."

Trimise epistola prin curier şi oftă la gândul că dacă, întâmplător, ar apărea sticlele de *Old Brown,* probabil că el n-ar apuca să golească nicio jumătate de duzină din această primă recoltă. Curând după aceea, o porni, împreună cu Sedgett, spre modesta locuință din Vest a Dahliei. Pe drum, îl străfulgeră o idee: n-o să pretindă oare Sedgett, mai zgomotos decât Edward, mia? Dacă asculta indicația lui Edward şi oprea căsătoria, putea să înapoieze destule sute, lăsând să se creadă că restul reprezenta avansul dat lui Sedgett. Cum să procedeze? Întâmplător, Sedgett tocmai spuse:

— Dacă nu vreți să-mi dați banii acum, musai trebuie să-i primesc la cununie. Jurați că veți fi acolo când iscălim actul. Mă pricep la căsătorii. Jurați sau, dacă descopăr că am fost tras pe sfoară, o arunc pe femeie de nu se vede.

Algernon dădu din cap. „Voi fi acolo”, spuse el, deşi ştia cu certitudine că nu va fi. Acest gând îi luă o piatră de pe inimă, cu toate că întuneca oarecum frumoasa perspectivă a unei colibe coloniale, cu Rhoda pregătindu-i masa, departe de orice griji. Se hotărî să facă totul pentru a împiedica încheierea căsătoriei. Dar dacă un nătărău se pricepe să creeze încurcături şi să provoace o nenorocire, nu înseamnă că stă în puterea lui şi să oprească împlinirea acestei nenorociri.

Capitolul XXXIV

Tată şi fiu

CÂND AFARĂ SE IVISERĂ ZORILE, Edward se afla încă împreună cu tatăl său în bibliotecă în semiobscuritate; după ce fiul îşi deschisese inima, iar tatăl presărase pe ea puțin din înțelepciunea-i uscată, amândoi rămaseră tăcuți. Edward se ridicase de mai multe ori să plece, dar Sir William îi făcuse de fiecare dată semn cu degetul să rămână: o mişcare seacă, fără o vorbă. Într-adevăr, baronetul se învârtea în jurul unei probleme la a cărei soluționare nu-l putea ajuta nicio carieră îndelungată şi fructuoasă pe tărâmul bancar, nici experiența căpătată prin exercitarea profesiei. Avea în fața lui pe fiul care reprezentase încrederea şi mândria sa, pe tânărul al cărui temperament statornic, precoce spirit monden, inteligență vie şi precisă însemnase mângâierea viitorului său. Şi acum, acest fiu îi spusese şi-i repetase, în limbajul specific şi exact al unui avocat pledant, care-şi expune cazul în fata Curții, că amăgise şi nenorocise o fată dintr-o clasă umilă; şi că, după ce se despărțise un timp de ea, descoperise că era o parte din viața lui şi hotărâse…

— Ai de gând să te căsătoreşti cu ea? întrebă Sir William, pe un ton mai puțin animat decât ar fi cerut-o uimirea lui.

— Cu voia dumitale, sir, asta mi-e intenția, răspunse Edward hotărât, de unde tatăl său înțelese că nu l-a cunoscut niciodată pe acest tânăr şi că, de fapt, stătea de vorbă cu un străin – o lovitură cumplită pentru vanitatea existentă în orice părinte.

Nu putea să rostească cuvintele *Cerritus fuit*[8] deşi gândea lucrurile în ambele sensuri: înțelepciunea lui Edward fusese întotdeauna prea evidentă; la ce bun să repete maxime mari şi preaslăvite despre prudență unui om dârz, care se hotărâse să dea piept cu stâncile?

Cu glas scăzut, spuse totuşi:

— *Misce stultitiam*[9] pare să fie un sfat pe care l-ai adoptat prea *ad-literam*. Citez ceea ce ai spus chiar tu despre altcineva.

— Se poate, sir, spuse Edward. Când mă aflam în fotoliul preşedintelui nu eram prea îngăduitor. *Non eadem est aetas, non mens*[10]. Acum gândesc altfel.

— Presupun că trebuie să interpretez felul de a te comporta acum drept rodul inteligenței tale premature. După aceeaşi regulă, s-ar părea că, până la urmă, vărul tău Algernon va fi o mângâiere pentru tatăl său.

— Să sperăm că aşa va fi, sir. Tatăl lui n-o va merita în aceeaşi măsură ca al meu.

— S-au ivit zorile, spuse Sir William uitându-se la ceas şi trădând, cu toată amărăciunea gândurilor sale, un licăr de triumf asupra fratelui său, care dormea sus.

— Eşti propriul tău stăpân, Edward. Nu te mai reții.

Edward îşi dezmorți mădularele, jubilând.

— Te înhami la o viață de muncă grea, continuă Sir William, îndemnat oarecum la severitate de manifestarea lui de bună-dispoziție. Te sfătuiesc să încerci Baroul Colonial.

Edward citi în prima frază că veniturile îi vor fi micşorate, iar în a doua că sfera socială a tatălui său nu va mai fi şi a lui.

— Exact, sir. M-am gândit şi eu la asta, spuse el; pieptul i se dezumflă, iar trăsăturile îi deveniră mai ascuțite.

— Şi, dacă-mi pot permite să-ți dau astfel de sugestii, te-aş sfătui să întreții foarte puține relații mondene în

[8] În traducere liberă: „A fost furios” (lat., în orig.).
[9] În traducere liberă: „Fă-ți de cap” (lat., în orig.).
[10] „Nici vârsta, nici mintea nu mai sunt aceleaşi” (lat., în orig.).

următorii câțiva ani.

— Prin aceasta, sir, anticipezi doar hotărârea pe care am şi luat-o. Cu o ticăloşie pe conştiință, cu o fată amețită pe umeri şi cu uşile saloanelor londoneze deschise în fața mea, nu prea aş mai putea să mă concentrez asupra unei munci serioase. Prețiosul metal care este Cunoaşterea, sir, nu se poate obține decât *săpând,* şi această excelentă ocupație te scoate, în mod fatal, din văzul lumii, timp de câțiva ani. Între timp, *mea virtute me involvo*[11].

— Să nu te opreşti prea devreme, spuse tatăl său, cu o privire diabolică drept încheiere a frazei.

— Perseverența şade bine unui erou; dar cred că oamenii umili trebuie să se mulțumească cu puțin, să nu forțeze lucrurile. Pe măsură ce vorbea, Edward se încălzea tot mai mult. Sunt pregătit să îndur orice. Nu-mi place sărăcia, dar, cum spuneam, sunt gata s-o îndur. Haide, sir, cândva mi-ai făcut cinstea de a-mi îngădui să-ți vorbesc ca unui prieten, între anumite limite pe care nu le-am încălcat conştient niciodată; dă-mi voie să mă explic simplu şi cinstit.

Sir William făcu un semn din fotoliu: „Te rog, vorbeşte", iar Edward, în picioare, continuă:

— La urma urmei, merită să te bucuri de devotamentul unei femei, când nu ți se cer bani de cheltuială la fiecare zece minute. Sunt conştient de filosoficul adevăr că în viață nu primim nimic pe gratis. Important este să ştim ce dorim şi să atingem, astfel, un nivel care face plata mai puțin... Râse. Sir William se strădui să împiedice apariția unui zâmbet ironic pe buzele sale. Acest limbaj, continuă oratorul, nu este indicat pentru Baroul Colonial. Doresc să-ți arăt că acolo voi înțelege caracterul vocației mele. Nu, sir; dorința mea cea mai profundă este să-mi accepți punctul de vedere asupra singurului drum pe care-l mai poate alege un om cu simțul onoarei, onoare ce se află în acord cu înclinația inimii sale, şi nu împotriva raționamentului său judicios.

---

[11] În traducere liberă: „Ceea ce mă preocupă este cultivarea propriului meu spirit" (lat., în orig.).

— Extrem de juridic, spuse Sir William, satisfăcut de promisiunile începutului.

— Ei bine, sir, nu e nevoie să-ți mai spun că retorica, deşi n-ar trebui să o transmită, nu stinge emoția, nici nu implică absența ei din sufletul oratorului; mai degrabă s-ar putea afirma că imaginația lui este aprinsă de subiectul pe care-l tratează şi de faptul că se adresează mai multor persoane, decât cuprinde cu privirea. Este, ca şi masca romană, croită pentru adunări largi de mase.

— Printr-un raționament similar, – fu atras în dezbatere Sir William – un zâmbet larg perpetuu nu exprimă, în cazul unui dialog, o situație comică.

— S-ar putea să ascundă o suferință profundă. Ochii lui Edward scânteiară. Am aflat că pot să râd, dar mi-ar fi greu să zâmbesc. Sir, te rog să mă asculți cu seriozitate, deşi limbajul meu nu este de natură să te facă să mă consideri serios în ceea ce spun, afară doar dacă mă cunoşti.

— Ceea ce, trebuie să admit, nu e cazul, îl întrerupse Sir William.

— Voi face tot posibilul ca să te lămuresc, sir. Până de curând, nici eu nu m-am cunoscut. Am întâlnit-o pe această fată. A avut încredere în mine. Îți dai seama că ştiu foarte puține despre bărbați şi femei. Şi când îți voi spune că acum o respect chiar mai mult decât la început – mult mai mult –, într-atât, încât aş fi în stare să-i încredințez, luminat de experiență, onoarea mea, tot aşa cum ea, îndemnată de instinct şi de încrederea în mine, mi-a încredințat-o pe a ei, poate că, deşi continui să mă acuzi de pripeală, vei recunoaşte că trebuie să fie posesoarea unor calități deosebite şi vrednice de stimă. Am înşelat-o. Procedând astfel, am vrut să te cruț pe dumneata. Au urmat consecințele de neevitat atunci când, dintre doi oameni care trăiesc împreună, femeia iese frustrată şi-şi chinuieşte sufletul fără să se plângă. Aş fi îndurat mai uşor o fire cicălitoare, probabil fiindcă i-aş fi putut răspunde mai bine. E mai rău să ai de-a face cu o față lividă şi tristă, cu un zâmbet de tandrețe statornică. Până şi dulceața devine

respingătoare la un moment dat.

— Precum, înaintea ta, au demonstrat-o pe acest pământ copiii care au nevoie de multe doctorii.

— Îți mulțumesc pentru ilustrare. Edward se înclină şi continuă: Un om aflat în această situație trăieşte cu fantoma conştiinței sale.

— O figură de stil îndoielnică, îl întrerupse Sir William. Cred că ar trebui să stabileşti *personalitatea* înainte de a încerca să întruchipezi *esența*. Dar, te rog, continuă.

Edward îşi dădu seama că, renunțând la simplitate, spre a subjuga structura deosebită a minții tatălui său, îl lăsase indiferent, făcându-l să se îndoiască de existența puternicului impuls de care era însuflețit. Un orator săvârşeşte o greşeală esențială dacă nu pune mai întâi stăpânire pe emoții, subjugându-şi astfel auditoriul. Edward îşi înțelese greşeala. Totuşi făcuse un lucru bun demonstrând vigoarea neclintită a inteligenței sale. În tonul baronetului nu se simțea disprețul. Dimpotrivă, discutau, se duelau, se înfruntau pe picior de egalitate; or, ținând seama de conflictul pe care fusese silit să-l facă să izbucnească între el şi tatăl lui, Edward înțelese că avea un punct câştigat.

Îşi reluă firul:

— Toate figurile de stil sunt neadecvate...

— Ba, te rog să mă ierți, spuse Sir William cu încăpățânare, figura la care am făcut aluzie nu era neadecvată. Un balon de săpun nu este *neadecvat.*

— Pentru numele lui Dumnezeu, sir, te rog, ascultă-mă, strigă Edward. Ea... cum s-o numesc? stăpâna mea, iubita mea, dacă preferi, n-are nicio importanță asta, „soție" ar fi trebuit să se numească şi se va numi – a fost părăsită de mine, am părăsit-o şi nu m-am mai sinchisit de ea luni de zile. Am crezut că m-am săturat de ea – mă aflam sub unele influențe ciudate, parcă eram vrăjit. Acum aş fi în stare să cred în vrăjitorie. Egoism brutal, iată calificativul potrivit purtării mele. Mi-am descoperit nemernicia. De când m-am despărțit de ea, n-am muncit cum trebuie nici o singură zi,

nu mi-a trecut prin minte niciun gând limpede. A avut congestie cerebrală. A fost internată în spital. Acum e în ghearele deznădejdii. În timp ce ea suferea, eu... dar nu pot să mai privesc înapoi. Dacă ți-aş cere mai mult decât considerație bărbătească, aş putea să te impresionez. Sunt propriul meu stăpân şi m-am hotărât să trăiesc prin propriile mele strădanii. Nu e nevoie decât să afirm că-mi voi respecta hotărârea şi voi răspunde de toate faptele mele. Hotărând să mă căsătoresc cu ea, fac un lucru bun, un lucru drept. Îți voi dovedi că am făcut un lucru înțelept. Dă-mi voie să-ți reamintesc părerea pe care mi-ai făcut cinstea de a ți-o exprima în legătură cu scrisorile mele din Italia. Când le-am scris, ea se afla lângă mine. Toate celelalte femei mă irită. Numai ea îmi dă linişte şi chef de muncă. Dacă n-aş dori să muncesc, aş risca să te jignesc? Fetele dumitale de societate nu mă ispitesc deloc. Şi nu sunt bune ca soții pentru avocații care muncesc. Nici pentru parlamentarii care lucrează. Sunt foarte decorative, excelente şi, cum presupun că le socoți, desăvârşite. Toată Anglia ar pune mâna pe armă ca să le apere. Nu doresc să-mi înfrunt compatrioții în nicio problemă, deşi mă îndrept spre alte zări. Fără îndoială, sunt tinere admirabile. Nu-ți ofer ca noră o femeie stricată, sir. Dacă reuşesc să mă afirm, se va afla pe aceeaşi treaptă cu mine. Ştie să se poarte frumos în lume, are manierele unei adevărate doamne, nu ale tinerelor nobile de azi, cu care, îmi place s-o cred, nu se va lua la întrecere. N-a fost educată cu de-a sila să-şi impună punctul de vedere, atunci când se va înhăma la jug alături de un tovarăş de viață. Dar insistând prea mult asupra hotărârii mele, mă expun riscului de a părea şovăitor. Gândeşte ce vrei despre mine, sir, dar să ştii că în această privință am dat ascultare celui mai bun instinct şi celui mai sănătos raționament de care sunt în stare. Nu e nevoie să mi se mai spună că de-mi va fi sorocit să părăsesc Anglia, voi pierde contactul cu cel ce va rămâne întotdeauna pentru mine cel mai scump prieten. Puțini tineri pot exprima astfel relația dintre ei şi tatăl lor.

Spunând acestea, Edward termină nu tocmai mulțumit de el, căci vorbise cu o sinceritate prea mare pentru simțul lui critic, educat să descopere satisfacții în antiteze ascuțite şi fraze culminante – uriaşe talazuri retorice, în comparație cu care vorbele lui de acum fuseseră ca nişte vălurele stârnite de o adiere de vânt pe suprafața unui lac. Dar, după câte îşi putea da seama, produsese impresie. Tatăl său se ridică.

— Sper că vom fi întotdeauna prieteni, spuse Sir William. În ceea ce priveşte asigurarea materială, potrivită standardului tău, mă voi îngriji eu. Trebuie să te bucuri în continuare de tot confortul pe care ai fost învățat să-l revendici. În acelaşi timp însă, pretind o libertate personală pentru acțiunile mele.

— Desigur, sir, spuse Edward care nu vedea nicio complicație nouă în acest angajament.

— O stimezi pe doamna Lovell, nu-i aşa?

Edward se înroşi.

— Aş avea o stimă desăvârşită pentru ea, dacă... Râse uşor. O să crezi acum că vreau ca toată lumea să se căsătorească. Părerea mea e că până ce nu se va mărita, nu va deveni o ființă cu care să te poți înțelege.

— Asta-i şi părerea mea, spuse Sir William. Nu te mai reține. E cinci fără un sfert dimineața. Dormi aici, desigur.

— Nu, trebuie să plec la Temple. Apropo, Algy te roagă să-i trimiți nişte sherry. A început să discearnă băutura de calitate de cea proastă, ceea ce ar putea fi de bun augur.

— Am să-i dau dispoziție lui Holmes să-i trimită câteva sticle, după ce va fi lucrat serios o săptămână la bancă.

— Mai devreme sau mai târziu, deci. Bună dimineața, sir.

— Bună dimineața. Sir William strânse mâna fiului său.

Un minut după aceea, Edward ieşea din casă. „Uf, gata, s-a terminat!” spuse el, uşurat, trăgând în piept aerul dimineții şi privind câteva fâşii colorate de nori care străbăteau cerul albastru.

Capitolul XXXV

Noaptea precedentă

DAHLIA COMUNICASE RHODEI, prin Robert, rugămintea ei sfioasă, umilă, dar stăruitoare de a nu fi văzută până la terminarea ceremoniei. Dar Rhoda îşi pusese în gând să rămână neînduplecată faţă de sora ei şi, pe cât de hotărâtă era s-o sprijine în pasul decisiv pe care avea să-l facă şi de doritoare s-o vadă recăpătându-şi echilibrul sufletesc, pe atât de indiferentă se arătă faţă de cererea fără rost a Dahliei şi descoperi că procedase foarte bine; căci, spre marea ei uimire, Dahlia, sleită, bolnavă şi ajunsă ţinta batjocurii unei lumi laşe, prin egoismul unui bărbat lipsit de scrupule, îl iubea încă pe omul acela şi şovăia, ba chiar se îndepărta, cu o jalnică spaimă fizică, de nobilul soţ care avea să şteargă pata ruşinii de pe fruntea ei.

Când, după lunga lor despărţire, surorile se întâlniră, Dahlia era stăpână pe sine şi, apropiindu-se s-o sărute, pronunţă cu blândeţe numele Rhodei. Dar Rhoda nu era în stare să scoată o vorbă. Impresionată de lividitatea stranie a acelui chip trecut prin atâtea încercări, o sărută, la rândul ei, scoţând doar un geamăt, în timp ce Dahlia o mângâia cu duioşie pe umăr. Atingerea uşoară a mâinii ei era mai greu de îndurat decât fusese trista lor despărţire şi părea mai puţin adevărată decât cea închipuită adesea în vis. Rhoda se afla lângă ea, copleşită de o suferinţă reală, îngrozitoare, pe care n-o văzuse niciodată atât de aproape. În mintea ei, întrezărise suferinţă cumplită, lacrimi, deznădejde, dar niciodată chipul acela spectral, privirea aceea lipsită de viaţă. Era ca o lampă de cristal în care flacăra se stinsese.

Obrajii ei fantomatici aveau o paloare cadaverică. Rhoda rămase uimită auzind-o vorbind cu simplitate despre casă şi despre viaţa de odinioară. La fiecare întrebare, cuvintele *atunci* şi *acum* o izbeau ca o scăpărare de fulger care scotea la lumină contrastul scenelor. Discuţia lor se adânci. Martiriul Dahliei era încă viu în amintire şi discuţia lor alunecă repede spre o înfruntare făţişă a situaţiei prezente; Dahlia tremura, ghemuindu-se ca un om lipsit de apărare. Rhoda află că, în locul urii sau disprețului față de bărbatul diabolic care o înşelase, continua să supravieţuiască dragostea. Pe buzele Dahliei se aflau mila şi iertarea, dar Rhoda, în disprețul ei pentru acest cuvânt, le numea *dragoste.* Chinuitoarei întrebări „încă mai ţii, poţi să mai ţii la el?" Dahlia îi răspunse oftând de ruşine şi teamă, neavând curajul să-i spună că o socotea aspră, neîndrăznind să încerce să scape, aşa cum procedase ea cu Robert.

— De ce oare nu există niciun loc pe lume pentru oamenii nefericiţi care nu vor să mai trăiască şi nu pot să moară? gemu ea.

Dar Rhoda o împingea cu cruzime spre căsătorie, făcând-o să-i pară de neînlăturat, tăindu-i orice imbold către libertate, lăudând-o pătimaş atunci când Dahlia îi mărturisi că, sleită după boală şi cu speranţa că astfel putea să apară în faţa tatălui ei, consimţise să-şi închine viaţa singurei fiinţe care fusese în clipele acelea alături de ea şi-i arătase bunătate. Îndemnată de Rhoda, povesti cum îl întâlnise pentru prima oară pe omul acela şi cum, cu o stăruinţă neobosită, o urmărise şi îi aflase adresa. „El, *el* te iubeşte cu siguranţă", îi spuse Rhoda, şi, pe măsură ce-şi dădea seama de slăbiciunea surorii ei, folosind toate dovezile de tandreţe, simţi că Dahlia mai avea încă multe de învăţat, că rămăsese în fond un copil.

Dahlia încercă, printre suspine, să obţină îndurare, dar mintea îi era înceţoşată. În dezolarea ei, se simţea însetată de laudele Rhodei; acestea îi dădeau o senzaţie plăcută, deşi i se cerea în schimb să facă un lucru dezgustător. Doar dezgustător? Adevărul e că nu-şi dădea seama de

consecințele acestui pas, altminteri ar fi căpătat forța de a se împotrivi lațului: o revoltă a sângelui ar fi înarmat-o cu o chibzuință şi o frenezie specific feminine, iar Rhoda nu s-ar mai fi putut împotrivi cu tărie refuzului. Dar sângele Dahliei era înghețat, iar creierul greu ca plumbul. Se agăța de biata plăcere pe care i-o ofereau laudele surorii ei, continua să le soarbă tremurând. Prindea clipele şi le vedea lunecându-i printre degete. Cu ceea ce mai rămăsese din gândirea ei credea, orbeşte, că Dumnezeu, pedepsind-o destul, nu va îngădui să se abată asupră-i o a doua mare nenorocire. Aştepta să se întâmple un fapt neprevăzut, să intervină ceva, chiar şi în fața altarului. Îşi spunea că nenorocirea care urmează păcatului nu poate să te mai atingă atunci când te pocăieşti şi căuta să urmeze calea cea dreaptă, pornind de la ideea că stăpânindu-şi orice îndemn de a se împotrivi curentului şi lăsându-se în voia soartei, Dumnezeu se va arăta cu atât mai îngăduitor. Astfel, cu şiretenia unei minți slăbite, adoptă o atitudine de supunere mută şi se înşelă de ajuns pentru ca minutele să treacă cu mai puțină groază şi nelinişte pentru ea.

Toate acestea s-au întâmplat în primul sfert al nopții. Zorile se apropiau. Sedgett se văzuse cu Rhoda şi între ei avusese loc un scurt dialog; câteva cuvinte rostite de fiecare parte, fără ca vreunul din ei să le acorde importanță. Dar fetei îi plăcu urâțenia lui, pe care o luă drept dovadă a însuşirilor de fond şi, în acelaşi timp, o mărturie a faptului că de vreme ce-l acceptase, sora ei văzuse foarte limpede aceste calități.

Dahlia privea jaluzelele de la ferestre şi flacăra lumânării. Puținele cuvinte rostite între ea şi Rhoda într-un răstimp atât de mare făceau ca orele să se scurgă extrem de iute. Aproape țipând, Dahlia îşi lăsă capul în poala Rhodei. Crezând că prin acest gest renunța definitiv la proiectul ei, Rhoda se pregăti să spună ce avea de spus şi să cedeze. Dar, cum era firesc după o criză de slăbiciune, frenezia Dahliei îi risipi tot curajul.

Încruntându-şi sprâncenele, Dahlia spuse:

— Încă nu m-au lăsat crizele de nervi.

— În curând n-o să le mai ai, spuse Rhoda mângâindu-i mâna.

Dahlia îşi strânse buzele.

— Oare tata e neîndurător cu femeile?

— Bietul tata! exclamă Rhoda drept răspuns, şi trupul Dahliei fu scuturat de un tremur.

— Unde am să-l văd mâine? întrebă ea; şi privind, când la lumânarea lipsită de flacără, când la jaluzelele ferestrei: Oh! s-a făcut ziuă. De ce n-am dormit? E ziuă! Unde trebuie să mă întâlnesc cu el?

— Acasă la Robert. Ne întâlnim cu toţii acolo.

— Cu toţii? Merge şi *el?*

— Soţul tău te va conduce acolo.

— Doamne! Doamne! Tare aş vrea să ştii şi tu ce înseamnă asta, puţin, numai puţin.

— Eu ştiu că este bine să faci o faptă bună, spuse Rhoda.

— Dacă ai fi cunoscut şi tu puţin dragostea, scumpa mea! Vai! cât de nerecunoscătoare sunt faţă de tine.

— Ţi se pare, draga mea, că sunt aspră cu tine, spuse Rhoda.

— Crezi că trebuie să fac acest pas? *Trebuie* într-adevăr? De ce?

— De ce? Rhoda îi strânse mâna. De ce când ai fost bolnavă nu mi-ai scris ca să fi venit?

— Mi-a fost ruşine, spuse Dahlia.

— N-o să-ţi mai fie ruşine niciodată, surioara mea.

Dahlia apucă cu vârfurile degetelor ei tremurătoare jaluzelele şi se uită afară. Ca şi cum lumina zilei i-ar fi izbit pupilele, îşi acoperi faţa, suspinând fără lacrimi.

— Ah! Doresc, doresc ca şi tu să ştii ce înseamnă asta. Trebuie s-o fac? Chipul lui! Scumpa mea, îmi pare foarte rău că te necăjesc. Trebuie s-o fac? Doctorul spune că sunt atât de tare, încât nimic nu mă poate doborî şi că o să trăiesc, dacă nu mă omoară cineva. Dar dacă aş putea să fiu măcar slujnică acasă la tata, mi-aş dărui toată dragostea unui răzor de flori.

— Tata nu mai are nicio casă, spuse Rhoda.

— Ştiu, ştiu. Sunt gata. Mă voi supune, şi atunci tatii nu-i va mai fi ruşine să rămână la fermă. Sunt gata. Draga mea, sunt gata. Rhoda, sunt gata. Stinse lumânarea. Vezi, nimeni n-o să facă asta pentru mine. Nu ne este dat să trăim pentru noi înşine. Am greşit, şi trebuie să mă supun, da, mă supun. N-am fost niciodată supusă când am cunoscut fericirea, şi asta dovedeşte că n-aveam dreptul la ea. Nu-mi doresc decât să mai petrecem o noapte împreună. De ce nu ne-am întins în pat să dormim? Acum nu mai putem, s-a făcut ziuă.

— Vino şi dormi lângă mine câteva ceasuri, draga mea, zise Rhoda.

În timp ce ea vorbea, Dahlia dădu la o parte jaluzelele ca să mai privească o dată lumina ştearsă, şovăitoare a zilei. Se uită, apoi capul i se aplecă înainte de parcă ar fi fost un uliu la pândă. Se întoarse, cu braţele ridicate, făcând o mişcare bruscă, zgomotoasă.

— E acolo.

Capitolul XXXVI

Edward îşi găseşte un adversar pe măsura lui

RHODA ÎŞI DĂDU IMEDIAT SEAMA că era momentul să acționeze.

Numele celui care se afla acolo, jos, în stradă, era scris pe fața surorii ei. Se duse lângă ea, îi luă mâinile şi murmură:

— Hai cu mine. Trebuie să vii cu mine. Nu vorbi. Ştiu. Mă duc eu jos. Da, trebuie să mă asculți şi să faci ce-ți spun.

Dahlia deschise gura, dar, ca un copil când este amenințat să nu plângă, scoase un geamăt stins, îşi pierdu şirul gândurilor şi rămase pasivă, tremurând.

— Ce trebuie să fac? spuse ea pe un ton de implorare, când Rhoda o conduse în dormitor.

— Odihneşte-te aici. Stai liniştită. Lasă totul în seama mea. Doar sunt sora ta.

Adresându-i, pe un ton rece, aceste cuvinte mângâietoare, Rhoda o încuie în cameră. Era ea însăşi foarte agitată, dar o mânie profundă o sprijinea, împiedicând-o să şovăie. Se duse pentru o clipă la oglindă, îşi legă şnurul de la bonetă sub bărbie şi-şi prinse şalul cu un ac. O noapte de veghe nu-i alungase bujorii din obraji, nici licărirea jucăuşă din ochii ei negri. Mulțumită de sine, coborî în grabă scările, trase zăvorul şi, fără şovăială, închise uşa în urma ei. În aceeaşi clipă, un bărbat trecu drumul. Întrebă dacă doamna Ayrton locuia în casa aceea. Privirea Rhodei îl măsura, dar ea ştiu numaidecât că nu era cu putință să se înşele: se afla în fața nemilosului duşman.

— Sora mea, Dahlia Fleming, locuieşte aci, spuse ea.

— Aşadar, dumneata eşti Rhoda?

— Numele meu este Rhoda.

— Al meu – mă tem că n-o să-ți facă plăcere să-l auzi – este Edward Blancove. M-am întors din străinătate noaptea trecută.

Făcu câțiva paşi, ca să nu poată fi văzută sau auzită, şi el o urmă în tăcere. Străzile erau pustii, se auzeau doar paşii solitari ai vreunui muncitor harnic care mergea la lucru.

Ea se opri, iar el spuse:

— Sper că sora dumitale se simte bine.

— Foarte bine.

— Slavă Domnului! Am auzit că a fost bolnavă.

— Se simte foarte bine.

— A primit – spune-mi adevărul – a primit o scrisoare pe care i-am trimis-o acum două zile? Era adresată domnişoarei Fleming, Wrexby, Kent, Anglia. A ajuns în mâinile ei?

— N-am văzut-o.

— I-am scris, spuse Edward.

Cercetă trăsăturile feței, dar acest examen nu avu darul să-l facă să se simtă foarte sigur de el. Privind-o, îi trecu prin minte un gând lăturalnic, stimulat de admirația față de chipul acela, de felul ei de a se stăpâni şi de modul cum vorbea; ca o concluzie, îşi spuse că adevăraţii fermieri englezi pot da naştere unor femei desăvârşite. Poate că – cine ştie? – toate acestea îi întăreau hotărârea luată, erau justificări ale generozității, remuşcării, tandreței şi bărbăției care-l aduseseră în acest loc.

— Ştii cine sunt eu, nu-i aşa? spuse el.

— Da, răspunse ea scurt.

— Vreau s-o văd pe Dahlia.

— Nu se poate.

— Nu *acum*, desigur. Mai târziu, în cursul dimineții, după ce se va scula. Dacă a primit scrisoarea mea, va voi, trebuie să dea ochii cu mine.

— Nu, nici mai târziu; deloc, spuse Rhoda.

— Deloc? De ce?

Rhoda îşi stăpâni clocotul sângelui care o îndemna la un

răspuns aspru, replicând simplu:

— N-ai să dai ochii cu ea.

— Copila mea, trebuie.

— Nu sunt un copil şi spun ceea ce gândesc.

— Dar de ce n-am voie s-o văd? Vrei să spui că asta este dorința ei? Nu poți susține aşa ceva. O cunosc foarte bine. E blândețea însăşi.

— Da, asta o ştii, spuse Rhoda, măsurându-l din ochi şi înfruntându-l într-un mod care o deosebea atât de mult de fetele aparținând clasei ei, încât el începu să aibă îndoieli şi să se simtă neliniştit.

— Nu cumva s-a schimbat? Rhoda, – îmi permit să-ți spun pe nume deoarece vorbeam foarte des despre dumneata, atât de des! – în curând, ai să-ți faci o părere mai bună despre mine. E oarecum firesc să mă disprețuieşti acum. Am fost o brută. Nu pot să-ți explic şi nu încerc să mă scuz. Ți-o mărturisesc dumitale, sora ei. Doresc să răscumpăr trecutul. Vrei să-i transmiți ceva din partea mea?

— Nu.

— Eşti de neclintit.

Rhoda nu lua în seamă observațiile privitoare la persoana ei.

— De ce eşti atât de neînduplecată? spuse el pe un ton precipitat. Ştiu că te-am jignit profund şi ți-am pricinuit multă suferință. Sunt hotărât să îndrept răul, să fac tot ce-mi va sta în putință. Este o răzbunare caraghioasă din parte-ți să te legi la ochi şi să mi te împotriveşti. Du-te la ea şi spune-i că sunt aici. Oricum, las-o pe ea să hotărască dacă nu vrea să mă vadă, dacă trebuie să fiu dat afară. Nu se poate să nu fi primit scrisoarea mea. Vrei să faci măcar atât?

— Ştie că eşti aici; te-a văzut.

— M-a văzut? Edward îşi trase brusc răsuflarea. Aşa? Şi te-a trimis pe dumneata să-mi vorbeşti?

Rhoda nu răspunse. Era foarte ispitită să dezvăluie starea de spirit a Dahliei.

— *Ea* te-a trimis să-mi vorbeşti, stărui Edward.

— Ştie că am venit.

— Şi nu vrei să-i transmiţi nimic?

— Nu-i voi transmite nimic din partea dumitale.

— Mă urăşti, nu-i aşa?

Îşi stăpâni din nou îndemnul violent al inimii de a-i da replici usturătoare. El continuă:

— N-are nicio importanţă dacă mă urăşti sau nu. Problema este a mea şi a Dahliei. Am s-o văd. Când iau o hotărâre, trec peste orice obstacol, chiar dacă este ridicat de nişte fete încăpăţânate. Dar mai întâi, dă-mi voie să te întreb, tatăl dumitale se află la Londra?

Rhoda avea o dârzenie bărbătească în privire.

— Te sfătuiesc să nu-i ieşi în cale.

— Dacă, spuse Edward cu o blândeţe aproape feminină, ai şti prin ce am trecut în ultimele patruzeci şi opt de ore, ţi-ai da seama că pot să înfrunt pe oricine. Totuşi, ca să fiu sincer, aş prefera să nu-l întâlnesc înainte de a duce la bun sfârşit ceea ce am de gând să fac. Eşti convinsă? Crezi oare că am încetat s-o iubesc pe sora dumitale?

Acest cuvânt, disprețuit de ea, venind de pe buzele lui, îi învinse stăpânirea de sine.

— Ţi-e frig? spuse el văzând-o cuprinsă de un tremur uşor.

— Nu mi-e frig. Nu mai pot să stau nicio clipă. Rhoda îşi frământa mâinile sub şal. Nu încerca s-o ucizi pe sora mea de-a binelea. E umbra celei care a fost. Fii bun şi pleacă. În curând, nu vei mai putea să ajungi la ea. Dacă vei încerca să te apropii, va trebui mai întâi să mă ucizi pe mine. Niciodată! niciodată nu-ţi va mai fi îngăduit. Ai minţit-o, ai adus nenorocirea pe capul ei. N-ai fost pedepsit fiindcă nu există niciun bărbat tânăr în familia noastră. Pleacă.

Edward o privi câteva clipe.

— E adevărat, meritam şi mai rău, spuse el, fără să regrete, văzând acum în ea un adversar ce-şi risipea ura adunată şi bucuros de dovada pe care i-o dădea că nu venise prea târziu.

— Ştii, Rhoda, ea mă iubeşte.

— Dacă e aşa, las-o să se roage în genunchi lui

Dumnezeu.

— Ființă bună, fii înțelegătoare. De ce crezi că mă aflu aici? Ca să-i fac rău? Mă consideri un monstru. Mă priveşti, dă-mi voie să ți-o spun, ca o pisică înfuriată. Uite, strada începe să se umple de lume şi nu trebuie să te vadă cineva. Du-te la Dahlia. Spune-i că sunt aici. Spune-i că am venit cu gânduri bune, că necazurile ei au luat sfârşit. E momentul să-ți foloseşti rațiunea. Vrei să faci ce te rog?

— Mi-aş tăia limba dacă ți-ar face dumitale vreun serviciu, spuse Rhoda.

„Cetățeana Corday", gândi Edward şi spuse:

— Dacă aşa stau lucrurile, mă lipsesc de ajutorul dumitale.

O porni în direcția casei. Rhoda i-o luă repede înainte. Ajunseră la poartă în acelaşi timp. Ea se puse de-a curmezişul. El încerca să-i vorbească, dar ea se făcea că nu aude.

— Nu îngădui niciun obstacol între mine şi ea, spuse apucând-o de braț. Ea aruncă priviri repezi în stânga şi-n dreapta. În clipa aceea, Robert apăru în colțul străzii. Îşi făcu vocea auzită şi, venind în grabă, îl apucă pe Edward Blancove de guler şi-l trase la o parte. Printr-un semn, Rhoda îl potoli şi cei trei se uitară unul la altul.

— Dumneata erai, spuse Robert şi, înțelegând numaidecât care era dorința Rhodei, îi ceru lui Edward să facă împreună cu el câțiva paşi.

Edward îşi aranjă gulerul, pentru ca în timpul acesta să-şi revină în fire şi o porni alături de Robert, urmați de Rhoda.

— Ce înseamnă toate astea? spuse Robert pe un ton aspru.

Partea cea mai întunecată a firii lui Edward se lupta să pună stăpânire pe el. La Fairly, violența acestui om îl dezgustase, îl făcuse să-şi verse focul pe Dahlia, îl instigase, după cum îşi amintea prea bine, mai mult decât vrăjile doamnei Lovell, să-şi pună în aplicare planul oribil de a o părăsi şi a scăpa astfel, cu orice preț, de toată bătaia de cap.

— V-ați coalizat cu toții ca s-o nenorociți, strigă el.

— Dacă te referi la Dahlia Fleming, spuse Robert, numai o ființă josnică s-ar putea gândi să-i facă vreun rău în starea în care se află acum.

Deşi era un lucru imposibil de ghicit, o intuiție masculină îl făcea să creadă că Edward nu putea să se afle, în aceste momente, cu intenții rele în apropierea Dahliei. Fiind el însuşi generos, înclina să creadă în generozitate.

— Mi se pare că numele dumitale este Eccles, spuse Edward. Domnule Eccles, mă aflu într-o situație foarte proastă. Dar, mai întâi, dă-mi voie să recunosc că dumitale personal ți-am făcut un rău. Sunt gata să suport asprimea învinuirilor dumitale sau orice altceva doreşti. Tot ceea ce te rog este să-mi faci favoarea de a-mi acorda cinci minute, ca să stăm de vorbă între patru ochi. E foarte important pentru mine.

Rhoda izbucni:

— Nu, Robert!

Dar Robert spuse:

— Mi se pare o cerere rezonabilă şi, în ciuda furiei din ochii ei, îi făcu semn să rămână pe loc. Se îndepărtă cu Edward.

Ea rămase să-i privească, străduindu-se să ghicească din gesturile lor ce vorbeau şi îngăduind înverşunării ei să interpreteze cele ce-şi puteau spune. Era furioasă pe Robert că nu-l înşfăcase şi zdrobise pe loc pe omul acela, descotorosindu-se astfel de prezența lui. O jignea faptul că Robert îi dădea ascultare. „Minciuni! minciuni! îşi spunea ea, el nu-şi dă seama că sunt numai minciuni.” Jaluzelele de la fereastra salonului Dahliei erau trase, dar se temea ca nu cumva servitoarea care trebăluia prin casă să-i trezească sora. Cursul evenimentelor se îndrepta spre tărâmuri primejdioase. În cele din urmă, Robert se întoarse singur. Rhoda era hotărâtă să reziste.

— Te-a dus de nas, murmură ea cu glas stins, înainte ca el să înceapă să vorbească.

— Rhoda, poate că n-ar trebui să-i stăm în cale. Doreşte să facă tot ce poate face un bărbat în situația lui. Aşa mi-a

spus, şi n-am dreptul să nu-l cred. Mi-a spus că se căieşte, a pronunțat acest cuvânt, şi se pare că nobilii vorbesc serios când îl folosesc. Respect acest cuvânt şi pe cei care se țin de el. I-a scris că nu poate să se însoare cu ea, a săvârşit păcatul şi poate că acum se căieşte; dar vrea să ceară iertare şi să îndrepte lucrurile – în sfârşit, în măsura în care mai pot fi îndreptate. A fost plecat în străinătate; a primit scrisorile Dahliei abia acum două sau trei zile. Se pare că o iubeşte şi sufletul îi e distrus. Ascultă doar ce-ți spun: tu vei hotărî; dar, te rog, nu lua o hotărâre pripită. Doreşte să se însoare cu ea; spune că a stat de vorbă cu tatăl său chiar azi-noapte, că s-a întors imediat din Franța după ce i-a citit scrisorile. Spune – şi mi se pare firesc – că nu pretinde decât s-o vadă pe Dahlia două minute. Dacă ea îi spune să plece, va pleca. Nu mi-e prieten, după cum ți-aş putea dovedi, dar şi eu cred că s-ar cuveni s-o vadă. Spune că o consideră soția lui; totdeauna a considerat-o astfel, dar împrejurările i-au fost potrivnice atunci când a scris scrisoarea aceea. Mă rog, aşa *spune* el; şi e adevărat că gentlemanii sunt uneori în situația de a nu se putea sau cred ei că nu se pot purta ca nişte oameni cinstiți. Ei trebuie să se gândească la o sută de lucruri, în vreme ce nouă ne ajunge unul singur. Îți vorbesc din experiența mea, şi pot spune că-i cunosc pe câțiva dintre cei mai buni. Problema e cum rămâne cu bietul băiat care urmează să se însoare cu ea astăzi. Domnul Blancove se gândeşte să-i dea o sumă frumuşică – o mie de lire – şi astfel să-l consoleze...

— Poftim! exclamă Rhoda, pe chipul căreia se putea citi o mânie nestăpânită. Nici acum nu-ți dai seama ce fel de om e? Ah!... Se opri, revoltată.

— Îmi dai voie să alerg la tânărul acela, oriunde o fi de găsit, şi să-i spun cum stau lucrurile – adică, să vorbesc în numele Dahliei? Ştii, Rhoda, că ea nu e prea încântată de această căsătorie. Poate că şi el o să vadă altfel situația când o să afle totul. Cât despre domnul Blancove, bărbații se schimbă, mai ales când sunt tineri. Vorbesc despre gentlemani. Trebuie să învățăm să iertăm. Ori e şiret ca

diavolul, ori e un băiat cumsecade şi merită milă. Dacă l-ai fi auzit!

— Sărmana mea surioară! suspină Rhoda. Faptul că se vorbise despre banii care trebuiau plătiți o scârbi şi-i slăbi rezistența, ca şi cum ar fi simțit pe umerii ei povara degradării.

Auzind-o suspinând, Robert crezu c-o înduplecase. Dar Rhoda spuse:

— Suntem obligați față de acel tânăr care o iubeşte pe sora mea – legați de el prin cuvânt de onoare; iar Dahlia *trebuie* să-l stimeze pentru că a consimțit. Cât despre acesta... Clătinând din cap, încercă să nu se mai gândească la pretențiile lui față de sora ei. Mă bizui pe tine că vei face cum îți spun. Am să vorbesc eu însămi cu domnul Blancove. El nu trebuie s-o vadă *aici.* Arătă spre casă. Du-te la sora mea, ia-o şi pleacă numaidecât cu ea la tine acasă. Tata nu va veni înainte de douăsprezece. Stai cu ea şi mângâie-o până ce vin eu, dar să nu răspunzi la nicio întrebare. Robert, – îi întinse mâna cu blândețe şi-l privi duios – dacă ai face asta pentru mine!

— Dacă aş face-o? strigă Robert, amețit de tandrețea aceea dătătoare de speranțe.

Slujnica tocmai deschisese uşa din față ca să facă curățenie, când Robert se strecură înăuntru. Rhoda se îndreptă spre Edward.

Capitolul XXXVII

Edward îşi încearcă puterea de convingere

O PROFUNDĂ ÎNCREDERE ÎN eficacitatea elocinţei sale – atunci când socotea că a venit momentul s-o folosească – era unul din principalele elemente de sprijin pentru Edward, aşa cum, în general, este pentru oamenii cu firi sensibile şi schimbătoare. După cum constatase el cu satisfacţie, datorită acestui har, dacă făcea vreo prostie sau dacă aluneca pe o pantă greşită, ieşea cu uşurinţă din încurcături. Elocinţa este un dar care, în anumite situaţii, poate constitui un dezastru pentru tinerii cu perspective, dar, de obicei, îi ajută destul de mult. Edward o experimentase pe tatăl lui şi pe Robert. Văzând-o pe Rhoda venind spre el o privi atent, încercând să-i estimeze tăria şi slăbiciunile. Avându-l pe Robert, reprezentant al forţei, de partea ei, nu mai putea fi privită drept un obstacol neînsemnat în calea dorinţelor lui. Deşi înclina să nutrească un sentiment de ură faţă de ea, o respecta. Avea hotărâre, o ţinută demnă, un aspect atrăgător şi o minte care lucra iute. Când îi spuse să meargă alături de el, fu încântat de glasul ei şi o găsi demnă de a deveni şi ea soţia unui nobil. Treptat, după câteva încercări şovăitoare, lui Edward i se păru că-i vrăjise auzul, deoarece îl asculta cu atenţie şi mergea cu privirea aţintită în jos; în realitate, nu prea acordase atenţie celor spuse de el, până când cită, parcă împotriva intereselor sale, câteva fraze din scrisorile Dahliei; atunci, ea îşi fixă ochii asupra lui, uimită de faptul că se acuza singur. Citase câteva frânturi foarte patetice, demonstrând lupta iubirii împotriva părerii că ar fi

zadarnică şi ar otrăvi sângele. Ele înfăţişau iubirea plină de respect a Dahliei pentru acest bărbat, chinu-i îndelungat, puritatea şi candoarea ei sufletească, delirul neliniştii ce o copleşise – o imagine atât de clară cum nu mai avusese Rhoda niciodată în mintea ei. Încercă, printre lacrimi, să-l privească:

— Cum ai rezistat să citeşti aceste scrisori? suspină ea.

— Ar fi putut cineva pe lumea asta să le citească fără să i se rupă inima pentru ea? spuse el.

— Cum de ai fost în stare să le citeşti şi s-o laşi, totuşi, să piară?

Glasul lui căpătă o gravitate impresionantă:

— Le-am citit, pentru prima oară, ieri dimineaţă, în Franţa, şi iată-mă aici!

Prin efectul lor asupra Rhodei, aceste cuvinte reprezentau, fără îndoială, o mostră de măiestrie a elocinţei. Îl iertase în parte şi se lăsase cuprinsă de o emotivitate pe care i-o atribuia şi lui. De acum încolo, nu mai putea să rămână ca o străină indiferentă alături de el.

După ce o câştigă astfel pe Rhoda, Edward renunţă la orice artificiu. Îi istorisi toată povestea, în afară de episodul acela sumbru, actul de neînţeles, de josnicie disperată, prin care, orbit de gândul de a-şi recăpăta libertatea, se făcuse atât de vinovat.

În timp ce vorbi, făcu o pauză ca să se întrebe el însuşi, cu uimire, cum şi prin ce mijloc fusese constrâns să se înjosească într-atât, dar nedumeririle sale rămaseră fără răspuns. Dealtminteri, nu încerca în niciun fel să se dezvinovăţească. Vorbi cu asprime despre ambiţia sa nesăbuită, pe care o socoti drept o lumină ce te călăuzeşte pe căi greşite. „Totuşi, n-am realizat nimic de când m-am despărţit de ea!” Apoi, cu o sinceritate convingătoare, o asigură că nu poate nici să studieze, nici să trăiască departe de Dahlia.

— E pentru mine fiinţa cea mai dragă de pe pământ, femeia cea mai pură. Am trăit alături de ea, am trăit departe de ea şi mi-am dat seama că nu pot să trăiesc fără ea. O

iubesc cu o dragoste de soț. Acum, mai poți crede că voi accepta să ne despartă cineva? Inimile noastre bat la fel, avem o singură inimă. Încearcă să o desparți de mine, şi o vei ucide.

— N-a murit, spuse Rhoda.

Replica îi anihilă amenințările.

— De data asta s-ar putea... murmură el, neputându-se stăpâni.

— Ah! Rhoda se depărtă de el.

— Dar îți repet, strigă el, că am s-o văd.

— Iar noi spunem că va face ceea ce e spre binele ei.

— Aveți vreun plan? Să-l aud. Dacă aveți, sunteți nebuni.

— N-a fost ideea noastră, domnule Blancove. A fost... a fost hotărârea ei. N-o să se ruşineze la nesfârşit să se uite în ochii tatălui ei. Nu îndrăzneşte să-l privească în față înainte de a deveni demnă să dea ochii cu el. Cred că a ales calea cea bună.

— Şi care este alegerea ei?

— A hotărât să se căsătorească cu un bărbat bun şi demn.

Edward strigă:

— L-ai văzut pe omul acela?

Rhoda, fără să stea pe gânduri:

— Da, l-am văzut.

— Un bărbat bun şi demn, mormăi Edward. Boala, slăbiciunea, mizeria i-au tulburat simțurile. Îl socoteşte un bărbat bun şi demn?

— Aşa-l socotesc eu.

— Şi susții că l-ai *văzut?*

— Da.

— Doamne, ce amăgire monstruoasă o mai fi şi asta? Nu e cu putință! Buna mea făptură, cred că eşti victima unei groaznice înşelătorii. Cum îl cheamă pe omul acela? Înțeleg că ea putea să-şi piardă voința şi puterea de discernământ, dar dumneata eşti o fată clarvăzătoare şi trebuia să-ți dai seama. Cum îl cheamă pe omul acela?

— Poftim, îți spun, zise Rhoda. Numele lui e domnul Sedgett.

— Domnul... Edward izbucni într-un hohot de râs nefiresc. Şi zici că l-ai văzut şi că-l consideri...

— Ştiu că nu e un gentleman, spuse Rhoda. Dar a fost extrem de bun cu sora mea şi pentru asta îi mulțumesc şi-l respect cu adevărat.

— Extrem de bun! repetă Edward ca un ecou. Era ispitit să se dea de gol şi să facă mărturisiri, dar nu avea curajul. Priviră amândoi, în acelaşi timp, în jurul lor, deoarece se auzeau nişte paşi care se apropiau.

Îşi făcu apariția chiar omul în cauză, în veşminte de sărbătoare, roşu la față şi cu un buchet de trandafiri în mână. Studiase arta de a place femeilor. Când privirea i se izbi de Edward, zâmbetul îi pieri. Rhoda nu spuse nimic. Trecând pe lângă ei, Sedgett ar fi vrut să comenteze faptul că-l vedea pe domnul Edward în locul domnului Algernon, şi, din privirea celui dintâi se vedea clar că plutea ceva în aer, că se punea la cale tragerea lui pe sfoară de către cei doi, pe care ar fi vrut, din tot sufletul, să-i păcălească el.

După ce Sedgett trecu mai departe, Edward şi Rhoda se uitară unul la altul. Amândoi îşi dădeau seama cui îi era destinat acel splendid buchet de trandafiri. Faptul că ştiau amândoi acelaşi lucru aprinse o scânteie în mintea ei; dar ea nu ştia despre ce era vorba şi avea impresia că el şi-a dat seama. Cât despre el, un fior de groază i se strecurase în suflet. Bădăranul acela oribil, cu zâmbetul pe buze, părea o întruchipare a diavolului. Nu avusese certitudinea că Sedgett era omul. Desigur, bănuise că ar putea fi el. Dar cei mai mulți oameni încăpățânați şi egoişti nu realizează gravitatea isprăvilor pe care le săvârşesc sau permit să fie săvârşite decât atunci când aceste realități sumbre apar înaintea ochilor lor.

Exclamând „Doamne sfinte!”, Edward făcu câțiva paşi, apoi se întoarse.

— E curată nebunie, Rhoda! Cea mai cumplită nebunie care se poate concepe! Nu cred deloc. Sunt absolut convins că Dahlia n-ar consimți niciodată; întâi, să se mărite cu altcineva în afară de mine; al doilea, să se mărite cu un

bădăran. Delicateţea ei o deosebeşte de celelalte femei.

— Domnule Blancove, sora mea este mai mult moartă decât vie. Numai rezistenţa ei a ţinut-o în viaţă. Ruşinea a zdrobit-o, da, a zdrobit-o. Când se va mărita cu el, îi va mulţumi şi-l va respecta, nu va mai vedea nimic altceva decât dragostea şi bunătatea lui. Acum, trebuie să plec.

— Mă duc la ea, spuse Edward.

— Să nu faci una ca asta.

— Discuţia noastră a luat sfârşit. Nimeni nu-mi poate sta în cale. Unde mă aflu?

Se uită la numele străzii şi plecă grăbit. Rhoda o luă în altă direcţie, convinsă, de vreme ce-l văzuse pe Sedgett trecând, că noblețea lui va fi răsplătită cum se cuvine. Îi atribuia strălucite calităţi morale, pe care le punea în contrast cu defectele domnului Edward Blancove. Ca o adevărată fată din popor, Rhoda disprețuia aparenta superioritate a nobilului.

Capitolul XXXVIII

Prea târziu

EDWARD NU CUNOŞTEA CARTIERUL în care se afla şi, după ce încercă mai multe direcţii, îşi dădu seama că se rătăcise. Alergase cu înfrigurare pe nenumărate străzi cu case joase, cu jaluzele murdare şi tăcute. Era când în culmea fericirii că luase o hotărâre, când descumpănit de ciudatele obstacole care i se iveau în cale. „Scumpa mea! – striga inima lui către Dahlia – ţi-am făcut atât de mult rău? Am să îndrept totul. A fost uneltirea unui diavol." O lua, când la dreapta, când la stânga, şi minutele zburau. Da, zburau. În fierbinţeala crescândă a minţit sale, exagera lucrurile, învăluindu-le într-o aureolă şi o măreţie de tragedie antică. „S-a legat la ochi, şi-a înăsprit sentimentele, şi-a închis inima. Ah! Iubita mea! soţia mea! biata mea fetiţă! şi toate astea ca să scape de ruşine în ochii tatălui ei!". Cine şi-ar fi putut închipui că o fată de condiţia socială a Dahliei se va simţi numaidecât atât de copleşită de ruşine şi va atinge înălţimile pure ale eroismului? Sacrificiul era de neconceput; zorile îşi băteau joc de el. Refuză să creadă; dar zvâcnirile sacadate ale sângelui erau mai înţelepte.

Un băieţaş care fluiera o melodie îi deveni călăuză. Cânta nepăsător şi fals o arie dintr-o operă. Întâmplător era o melodie pe care o ascultase şi Dahlia şi, amintindu-şi de acest lucru şi de faptul că şi ea o fredonase, lupta lui Edward cu fatalitatea încetă. Dorind, în chip superstiţios, să simtă că o fiinţă umană binecuvânta ceasul acela, dădu băiatului un bacşiş gras. Zări casa pe care o căuta. Bătu la uşă şi cineva îi răspunse printr-un refuz ciudat.

— Ştiu că este acasă, spuse el ameninţător.

— A fost luată, acum zece minute, de un gentleman, încercă slujnica să-l asigure.

Proprietăreasa casei, coborând scara de la bucătărie, confirmă spusele fetei. Văzând din privirile lui că nu crede şi făcându-i-se milă de el, îl rugă să se convingă singur, să intre în casă, şi-l conduse chiar ea în camera Dahliei.

— În patul ăsta n-a dormit nimeni, spuse avocatul, arătând cu degetul.

— Nu, domnule, sărmana de ea! n-a dormit deloc noaptea trecută. De săptămâni de zile se tot frământă, şi noaptea trecută a venit sora ei cu care nu s-a văzut de mult. Au ars aproape complet două lumânări.

— Unde?... Vorbele i se opriră în gâtlej.

— Unde a plecat? Asta nu ştiu. Dar cu siguranţă că se va întoarce.

Proprietăreasa îl rugă să aştepte. Dar să stea acolo şi să vadă minutele – emisari întunecaţi ai pierzaniei – zburând pe lângă el, ar fi însemnat o tortură la fel de cumplită ca şi când i s-ar fi sfâşiat carnea. Până în această clipă se învinovăţise numai pe el; acum acuza şi cerul! Da! Oare el nu păcătuieşte sub aparenţa legalităţii, nu asmute asupră-i, cu o bucurie aspră, câinii, hăituindu-l şi împingându-l din greşeală în păcat, din păcat în infamie, din infamie spre moarte, din moarte spre o nenorocire veşnică? Asta-i dreptatea cerului? Se agăţă de zăbrelele ruginite ale gardului grădinii, ca să se poată ţine pe picioare.

Algernon era ocupat cu plăcuta îndeletnicire a servirii micului dejun, gândindu-se dacă mai era cazul să-şi transfere în farfurie o felie de şuncă şi o plăcintă de Yorkshire sau să termine cu mâncatul şi să-şi aprindă o ţigară, când Edward îşi făcu apariţia în faţa lui.

— Ştii unde locuieşte individul acela?

Algernon ar fi vrut să răspundă „Ce tot vorbeşti! care individ?”. Dar nătărăii îşi pierd cumpătul când sunt luaţi prin surprindere. Răspunse simplu „Da”.

— Ai mia la tine?

Algernon dădu din cap cu un rânjet acru.

— Scoală-te imediat! Du-te la el. Dă-i-o! Spune-i că dacă o şterge numaidecât din Londra şi te lasă să-l vezi când pleacă, va primi de două ori pe atât. Stai, îi dau în scris şi iscălesc. Spune-i că are cuvântul meu de onoare că va primi încă una – încă o mie de lire – cât de curând, dacă-şi ține gura şi pleacă cu tine, şi vezi să plece. Nu-mi mai spune nimic şi nu pierde nicio clipă.

Algernon se urni alene din loc, încercând să-şi amintească în care buzunar îşi vârâse tabachera. Edward scrise un rând pe o bucată de hârtie şi-şi puse semnătura dedesubt. Nemulțumit de faptul că nu putea fuma o țigară, Algernon luă hârtia şi plecă, înțelegându-se cu vărul său să se întâlnească pe strada unde locuia Dahlia.

„Fir-ar să fie! Două mii! Al naibii de mult te costă când nu ştii ce vrei, gândi el. Cum ies acum din încurcătură? Fetei ăleia, Rhoda, nu-i pasă de mine nici cât negru sub unghie. S-a zis cu plecarea mea în colonii. Dacă m-aş duce singur, m-aş simți ca un condamnat. Ce-i de făcut?”

I se păru fără noimă să ia o trăsură, înainte de a-şi fi făcut un plan. Apariția unei tutungerii îi rezolvă una din problemele imediate. Peste câteva clipe, avea să tragă fumul menit să-l consoleze.

„Ned a înnebunit, îşi continuă el monologul. E un nehotărât. M-am purtat oare eu vreodată ca el? Şi eu sunt nenorocitul care trage ponoasele. Auzi, idee! Să-i dea individului două miare – două mii de lire! Cu banii ăştia ar putea să trăiască şi el ca un paşă!”

Pentru Algernon devenise foarte limpede faptul că, atunci când prietenul tău îşi pierde mințile, tu, ca un amic adevărat, trebuie să gândeşti şi pentru el.

„Fireşte, sunt banii lui Ned. I-aş da dacă i-aş avea, dar nu-i am; şi tipul n-o să vrea să primească niciun bănuț mai puțin. Îl cunosc. Oricum, sunt dator să încerc.”

Opri o trăsură. Lăsându-se pe spate, urmări cu privirea oamenii care mergeau pe jos. „Ciudate chipuri mai vezi pe stradă, gândi el. Îmi închipui că au sentimente ca toți

ceilalți; dar nu poți să nu te întrebi la ce le folosesc? Dacă pun mâna pe moştenire, cum ar trebui – de ce n-aş pune? – mă stabilesc în bătrânul Wrexby, mă ocup de grădină şi de fermă şi-mi beau porto-ul. Urăsc Londra. Cred că are dreptate tata."

Îi trecu prin minte ideea că, în definitiv, speranța lui de a moşteni nu era chiar neîntemeiată. De ce o considerase întotdeauna astfel? Fiind unicul fiu, n-avea rival. Iar sănătatea moşierului era destul de şubredă.

În timp ce făcea aceste speculații, îi văzu pe lordul Suckling şi Harry Latters mergând braț la braț. Aceştia se uitară la el, şoptiră, în mod evident, ceva între ei, dar nu răspunseră nici printr-un semn cu capul, nici printr-un zâmbet, nici prin vreun cuvânt la salutul lui cu mâna. Furios şi înfricoşat de această atitudine care însemna excluderea lui din cercurile mondene, tocmai în momentul în care se întorcea aproape bucuros la ele, opri trăsura, sări jos şi alergă după cei doi.

— Presupun că trebuie să mă adresez cu *domnule* Latters, începu Algernon.

Harry chibzui în linişte o secundă, două.

— Păi, după legile noastre de primogenitură, n-am un titlu mai bun, spuse el.

— Ce mai faceți? se adresă Algernon lordului Suckling, făcând un semn cu capul.

Acesta răspunse:

— Foarte bine, mulțumesc.

Picioarele lor înaintau în aceeaşi cadență.

Algernon îşi scoase portofelul.

— Trebuie să vă rog să mă iertați, spuse el grăbit, vărul meu, Ned, e într-o încurcătură şi a trebuit să-l ajut pe cât mi-a stat în putință, aşa că n-am avut nicio clipă de răgaz. Cincizeci, mi se pare? Întinse această sumă lui Harry Latters, care o luă cu un aer foarte rece.

— O mie? îl întrebă el pe lordul Suckling.

— Împărțită în două, răspunse tânărul nobil şi teancul de bancnote îi fu întins. Zâmbi, şovăind să pună mâna pe bani.

— V-am căutat prin toate cluburile, noaptea trecută, spuse Algernon.

Lordul Suckling şi Latters fuseseră la cluburile lor, unde jucaseră whist până după miezul nopții. Totuşi, chiar când sunt plătiți într-un mod atât de strident, în public, de către o mână nervoasă, banii constituie o asemenea dovadă de onoare din partea unui om, încât cei doi îl invitară, în acelaşi timp, să ia prânzul cu ei, peste o oră, la club sau să cineze împreună în seara aceea. Algernon se prefăcu că se grăbeşte, acceptă şi fugi ca să nu fie auzit gemând. Spuse vizitiului să o ia spre Nord în loc de Sud-vest. Chestiunea miei de lire fusese hotărâtă „de soartă", preferă el să-şi spună. Faptul că se declară urmărit de soartă îi conferă omului un simțământ de demnitate chiar dacă este cel mai josnic dintre muritori. „La urma urmei, dacă rămân în Anglia, îşi spuse el, nu-mi pot permite să-mi pierd poziția în societate. În afară de asta, nu dai oarecum dovadă de scepticism dacă, atunci când Soarta decide, o suspectezi că n-a cântărit bine lucrurile şi n-a ales soluția cea mai bună? Între timp, mintea i se străduia din toate puterile să găsească minciuna pe care Edward ar fi fost dispus s-o înghită în această împrejurare. Coborî din trăsură şi merse pe jos în Park şi, ducă-se dracului! nătărăul şi-a făcut datoria.

Era zece şi jumătate. Cu inima grea, Robert îndeplinise porunca Rhodei. O condusese pe Dahlia la el acasă, unde Rhoda, scăpată de Edward, se purta extrem de sever. Nu se osteni nici să-i mulțumească lui Robert, nici să zâmbească surorii ei. Dahlia îi aruncă o privire şovăitoare şi se cufundă într-un fotoliu lângă fereastră.

— Tata vine la douăsprezece? întrebă Rhoda.

Robert răspunse:

— Da.

După care o tăcere prea iritantă pentru nervii unui bărbat umplu odaia.

— Sper că veți găsi aici tot ce vă trebuie, spuse Robert. Proprietăreasa mea va fi atentă la sonerie. E foarte

îndatoritoare.

— Mulțumesc, n-o să avem nevoie de nimic, spuse Rhoda. Biblia surorii mele a rămas la ea acasă.

Robert se oferi bucuros să i-o aducă şi le părăsi cu un sentiment de uşurare, ce semăna mai mult a veselie. Rămase o clipă în pragul uşii, să audă, în caz că Dahlia ar fi vrut să-i spună ceva. Aşteptă la poarta casei pentru a se asigura că Dahlia nu-i cerea sprijinul. Dacă ar fi țipat după ajutor, el s-ar fi simțit îndreptățit s-o înfrunte pe Rhoda, dar nu se auzi niciun strigăt. Continuă să-l aştepte, cuprins de îndoială, sperând să răsune ca să-i alunge tulburarea. Tăcerea prelungită îl îngrozi, căci, departe de surori, putea foarte bine să citească suferințele din inima Dahliei, incapacitatea ei de a acționa şi uriaşa stăpânire de sine şi lipsa de remuşcări din voința inexorabilă a Rhodei.

Câteva case mai încolo, pe stradă, îl întâlni pe maiorul Waring, care venea spre el.

— Peste cinci minute se va săvârşi un lucru pe care s-ar putea să-l regretăm cu toții până în ultima zi a vieții noastre, spuse Robert care povesti maiorului tot ce se întâmplase în cursul dimineții.

Percy o aprobă pe Rhoda, spunând:

— Ea trebuie să-şi salveze sora, n-o poate lăsa pe mâna hazardului. Cazul este prea serios ca să țină seama de sentimente, regrete şi obiecții. Este o nedreptate ca toată lumea să se coalizeze împotriva unei biete femei, Robert. Am venit să-ți spun că părăsesc Anglia peste o zi sau două. Vrei să vii cu mine?

— De unde să ştiu ce am să fac sau ce pot să fac? spuse Robert mâhnit; şi cei doi se despărțiră.

Hotărârea neclintită a Rhodei de a duce până la capăt această tragică luptă a datoriei împotriva sentimentelor, de a-şi asuma singură întreaga răspundere, acționând ca un Destin implacabil, aproape că nu-i părea reală; cu cât analiza mai mult situația, cu atât devenea mai limpede pentru el că hotărârea Rhodei se va prăbuşi. Stătea oare în puterea ei s-o târască pe Dahlia pe treptele altarului? Şi oare

inima ei nu se va înduioşa atunci când, în sfârşit, Dahlia îşi va spune cuvântul? „Această căsătorie nu poate avea loc!" îşi zicea el, convins de imposibilitatea ei. Uitase că în timp ce el îşi risipea energia la Fairly, Rhoda aduna forțe amare în singurătatea fermei; că îi răsunau tot timpul în urechi epitete răutăcioase, iar în sufletul ei rănit păstra o dragoste chinuită pentru nefericita soră absentă.

Se duse în odaia Dahliei, luă Biblia ei sub braț şi privi trist în jurul lui. Era unsprezece şi cinci. Trântindu-se pe un scaun, se gândi să aştepte acolo, dar o mulțime de senzații nelămurite puseră stăpânire pe el. Zărindu-l pe Edward Blancove jos, în stradă, deschise larg fereastra şi-l compătimi, în vreme ce Edward, aruncând priviri în dreapta şi în stânga, trecu drumul. Robert coborî în întâmpinarea lui.

— Îl aştept pe vărul meu. Edward avea ceasul în mână. Cred că a luat-o înainte. Poți să-mi spui exact cât e ceasul?

— În schimb al meu a rămas în urmă, spuse Robert comparându-şi ceasul cu al său. E unsprezece şi patru minute.

— Al meu e la paisprezece, spuse Edward. Cred că e înainte.

— Trebuie să fie cam unsprezece şi zece.

— Aşa de târziu!

— Poate cu un minut-două mai puțin.

— Aş vrea, spuse Edward, să ştiu precis.

— Mi se pare că e un ceas în bucătărie, spuse Robert. Dar mai sigur e ceasul bisericii, care se vede de aici.

— Mulțumesc, mă duc să mă uit.

Robert se gândi pe neaşteptate că ar fi mai bine ca Edward să nu vadă.

— Îți pot spune ora exactă la secundă, spuse el. E unsprezece şi douăsprezece minute.

Edward îşi legăna ceasul în mână. „Douăsprezece", repetă el, şi, dincolo de acel dialog banal, se pândeau reciproc, ca nişte adversari şi totuşi cu milă, cel puțin din partea lui Robert.

— Nu te poți bizui pe ceasuri, spuse Edward.

— Pe niciunul, cred, observă Robert.

— Dacă ai putea vedea soarele în fiecare zi în climatul acesta! Edward se uită în sus.

— Da, dacă poți să-l vezi, soarele e cel mai bun indicator al timpului, fu de acord Robert. Pădurarii din America n-au nevoie de ceasuri.

— Afară doar de cazul când vor să-i uimească pe indieni cu ele.

— O! Da! murmură Robert.

— Douăsprezece... cincisprezece... trebuie să fi trecut un sfert de oră. Sau trei sferturi de ceas până la ora următoare, cum spun germanii.

— Ciudat! exclamă Robert. Străinii au cele mai bizare obiceiuri din lume. Nu sunt rău intenționați, dar te fac să râzi.

— Iar ei au aceeaşi părere despre noi şi probabil că râd şi mai tare.

— Haide să-i lăsăm în pace, spuse Robert, nu fără indignare şi dispreț, deşi gândurile lui erau departe de obiectul discuției.

Broboane de transpirație apăruseră pe fruntea lui Edward.

— Peste câteva minute va fi şi jumătate, unsprezece şi jumătate. Aştept un prieten, de aceea sunt atât de nerăbdător. Domnule Eccles, – Edward îşi arătă adevăratele trăsături, ciudate, tăioase şi strălucitoare, de parcă ar fi ieşit brusc din ceață – eşti prea bărbat ca să porți ranchiună. Unde-i Dahlia? Spune-mi, te rog. Se pare că cineva o mânuieşte cu cruzime. Şi-a pierdut simțurile? Asta trebuie să fie, sau cineva o sileşte să se comporte într-un mod inexplicabil şi ruşinos.

— Domnule Blancove, spuse Robert, nu-ți port niciun fel de pică şi chiar dac-aş vrea n-aş putea. Nu sunt sigur dacă eu, în locul dumitale, aş fi avut curajul să mă recunosc vinovat de asemenea lucruri şi să-i spun duşmanului meu că-mi pare rău pentru ceea ce am făcut. De aceea, am tot

respectul pentru curajul dumitale. Eu am luat-o pe Dahlia de aici.

Edward dădu din cap, ca şi cum ar fi încuviințat scurt, în timp ce trăsăturile sale se înăspriră.

— De ce? întrebă el.

— A fost dorința surorii ei.

— Ea nu mai are deloc voință?

— Mă tem că, acum, foarte puțină.

— Remarcabilă soră! Este o familie de puritani?

— După câte ştiu eu, nu.

— Şi tatăl?

— Domnule Blancove, este unul din acei oameni care nu pot ține capul sus dacă bănuiesc că ar exista o cât de mică vină pusă în seama copiilor lor.

Edward rămase pe gânduri, apoi spuse:

— Doresc, după cum ți-am spus, după cum i-am spus surorii ei, după cum i-am spus tatălui meu azi-noapte, doresc s-o iau de soție. Ce pot să fac mai mult? Li s-a urcat la cap absurda lor mândrie țărănească? Unsprezece şi jumătate – ar fi o crimă să o silească să facă acest pas! Unde e? Cu un asemenea bărbat! Biet suflet! Nu pot să mă tem prea mult, fiindcă nu pot să-mi imaginez. Poftim, timpul trece. Şi dumneata îl cunoşti pe individ.

— *Eu* îl cunosc? spuse Robert. Nu l-am văzut niciodată şi nu mi-a făcut plăcere să întreb prea multe despre el. Am avut un fel de presimțire. Sora ei susține că este un tânăr bun, cumsecade, cinstit. Poate.

— Înainte de a fi prea târziu... mormăi Edward grăbit... îl cunoşti şi dumneata... numele lui e Sedgett.

Robert se aplecă tremurând asupra lui cu pieptu-i uriaş din care nu mai ieşea niciun sunet.

— Sedgett *ăla?* gâfâi el răguşit. Avea o privire greu de înfruntat.

Edward se încruntă, incapabil să ridice capul.

— Dumnezeule din cer! Cineva va trebui să răspundă pentru asta! strigă Robert. Haide, să mergem la biserică. Câinele ăla spurcat? Nu, mai bine dumneata rămâi aici. Mă

duc singur. El să fie soțul Dahliei? L-au văzut şi nu şi-au dat seama cu cine au de-a face! Atât de şiret să fie cu femeile? Cum s-au cunoscut? Ştii? Nu bănuieşti?

Aruncă o privire fulgerătoare lui Edward şi o luă la goană. Dând buzna în biserică, îl văzu pe preot închizând Biblia în fața altarului şi, îndreptându-se spre paraclis, zări trei persoane, dintre care ultima era Rhoda.

Capitolul XXXIX

Dahlia pleacă acasă

CĂTRE SFÂRŞITUL DUPĂ-AMIEzii, fermierul Fleming şedea pe un scaun în locuința lui Robert, unde se afla instalat de la ora douăsprezece, fără să-şi schimbe poziția sau gândurile, absolut singur. Părea că nu aşteaptă pe nimeni. Tăcut şi lipsit de vlagă, ca un arbore căzut la pământ, aproape în nesimțire, cu ochii pe jumătate închişi, cu mâinile lăsate să atârne în jos, bătrânul rămăsese pironit în această atitudine de amarnică dezolare ceasuri întregi, în tumultul mahalalei londoneze. Deşi nuntaşii întârziau inexplicabil de mult, pentru el acest lucru trecea neobservat. Când uşa se deschise şi Rhoda intră în odaie, nu-şi dădu seama că aşteptase, ştiind doar că ceasurile adunaseră într-un fel o povară apăsătoare pentru el.

— Vine, tată, Robert o aduce sus, spuse Rhoda.

— Să intre, răspunse el.

Când trecură pragul, Robert ținea strâns brațul Dahliei. Fermierul se ridică în picioare. Robert închise uşa.

Trecură câteva clipe dureroase, în care bătrânul nu putu să articuleze niciun cuvânt, rămânând cu mâna ridicată în aer. Inima lui reînsuflețindu-se, îl făcu să pară mai aspru decât era în realitate; dar înainte de a-şi satisface dorința crescândă de a o strânge pe fiica lui la piept, trebuia să se lepede de o întrebare chinuitoare. În sfârşit, cuvintele lui fură auzite:

— E femeie cinstită?

— Da, spuse Rhoda.

Fermierul se uită la Robert.

Robert murmură acelaşi lucru, cu o privire neclintită.

Fleming îşi îndreptă asupra Dahliei ochii tulburați de o afecțiune evidentă. Lăsându-şi capul pe spate, rosti cu un strigăt înăbuşit, copilăresc: „Vino”.

Robert o împinse spre pieptul tatălui ei.

Se duse la fereastră, lângă Rhoda; îi şopti ceva, ea îi răspunse, dar niciunul dintre ei nu ştia ce spune. Suspinele contopite ale tatălui şi ale fiicei – emoția de nedescris a întâlnirii – le umpleau auzul. Tristețea te amuțeşte ca şi bucuria. Dar în inima acestui părinte, ca şi în inima acestei copile, nu era nici tristețe, nici bucurie; era doar un sentiment profund omenesc de mulțumire.

Bătrânul îi dădu drumul, iar Rhoda îi desprinse brațele de el, conducând palida jertfă în altă odaie.

— Dar unde e...? întrebă Fleming.

Robert îl înțelese.

— Soțul ei nu vine.

Fermierul luă aceasta drept un semn de mândrie din partea soțului. Sau poate că bărbatul, devenit acum soțul ei, îşi reparase în cele din urmă greşeala şi apoi fugise, în ciuda obligațiilor pe care fusese constrâns să şi le asume.

— Nu m-ați înşelat, Robert?

— Nu, domnule, mă jur pe sufletul meu!

— Am o presimțire aici, spuse fermierul lovindu-şi pieptul.

Rhoda se întoarse.

— Surioara mea e obosită, spuse ea. Dahlia se întoarce acasă cu dumneata, pentru... sper, pentru multă vreme.

— Cât timp mai avem un cămin, cu atât mai bine. Să nu pierdem vremea, fata mea. Gammon e acum în drum spre gară. O să ne aştepte. Chiar şi până la miezul nopții. Când e vorba de aşteptat, te poți bizui pe un mocăit ca Gammon. Vine şi Robert?

— Tată, noi mai avem nişte treburi de aranjat aici. Robert îmi împrumută camera lui pentru câtva timp; proprietăreasa e o femeie de treabă şi o să-mi poarte de grijă. Mă laşi în seama lui Robert.

— Luni seară o aduc acasă pe Rhoda, spuse Robert fermierului. Poți avea încredere în mine, domnule Fleming.

— Asta ştiu. De asta sunt sigur. Nu încape nicio îndoială, spuse fermierul. Aş lăsa-o în grija dumitale pentru totdeauna, dacă asta ar fi şi dorința inimii ei. Ei, Robert, – şovăi o clipă – ei, Robert, ce părere ai, parcă ceva ne apasă pe toți. Zici că e ceva de aranjat aici? Dar dacă am lângă mine carnea şi sângele meu şi nimeni nu mai poate scuipa pe ea, la ce bun să mă mai frământ şi să întreb „cum" şi „de ce"? Îmi plec capul şi Dumnezeu să mă ierte dacă m-am plâns vreodată. Şi zici că ai să ne-o aduci pe Rhoda luni?

— Da, şi am să încerc să pun iar pe picioare ferma, dacă Gammon o să orânduiască lucrurile.

— Sărmanul Gammon! E un bătrân cum rar găseşti. Să-l fi schimbat necazurile? Deşi e un tip groaznic de ascuns. Îl socoți credincios, nu-i aşa, Robert?

— În privința asta, o ia înaintea multor oameni.

— Haide, repede, boneta Dahliei! porunci fermierul.

Acum, că începuse să se obişnuiască să observe amănuntele simțea că vocile şi chipurile din jurul lui erau altfel decât de obicei în timpul zilei.

— Am impresia că toți ne mişcăm la fel de încet ca jupân Gammon.

— Tată, spuse Rhoda, e slăbită. A fost foarte bolnavă. Să n-o chinuieşti cu întrebările. Să nu laşi pe nimeni să-i pună întrebări acasă. Vorbitul oboseşte şi ar putea să fie primejdios pentru ea.

Fermierul o privi.

— Aşa-i, şi mai e şi părul ei... încep să-mi amintesc. Poartă o scufie şi are părul tăiat scurt. Ce-o să mai trăncănească vecinii!

— Oameni nebuni! Au să asculte adevărul? se înfierbântă Rhoda întunecându-se la față. Spunem adevărul, numai adevărul. A avut o congestie cerebrală. Asta a slăbit-o foarte mult şi toți trebuie să păstreze liniştea acasă. Tată, opreşte vânzarea fermei, căci Robert o să pună lucrurile la punct. A făgăduit să ne fie prieten. Dahlia o să-şi recapete sănătatea

acolo şi o să fie aproape de mormântul mamei.

Adâncit în gândurile sale, fermierul răspunse:

— Am în buzunar bani pentru două bilete de tren.

Apoi, continuă:

— Dar n-am de ajuns nici ca să-mi hrănesc familia vreme de o săptămână. Las totul în seama lui Dumnezeu. Semăn, sap, semăn iarăşi, şi când nu mai am pâine, trebuie să mă despart de pământul meu; ducă-se, nu plâng după el. Mi-e inima uşoară, deşi, dacă trebuie să vând, şi am să vând, nu pot să nu mă gândesc la tatăl meu, la tatăl lui şi la tatăl tatălui lui, oameni poate mai destoinici decât mine, care făceau să înflorească totul când puneau ei mâna. Ştiu că vor plânge în mormintele lor. Sufletul omului este legat de pământ, Robert. Într-o bună zi, ai să-ți dai seama şi tu. Înainte ca ființa asta slabă, sărmană, palidă să-şi fi încolăcit brațele în jurul gâtului meu, credeam că nu-mi pasă de nimic altceva decât de pământ.

Rhoda se strecurase iar afară din odaie.

Fermierul se aplecă pentru a-i şopti lui Robert la ureche:

— A avut vreun necaz cu bărbatul ei, nu-i aşa?

Robert îşi drese glasul.

— Da, asta e, spuse el.

— S-au certat rău?

— Ştii cum se întâmplă, e greu de spus.

— N-a fost vina ei, n-a fost vina fetei mele, Robert?

— Nu, pentru asta pot să jur.

— Înseamnă că a venit acolo unde trebuie, la căminul potrivit. O să fie alături de mama ei şi de mine. Să se roage noaptea şi să-şi dea seama că e alături de mama ei binecuvântată. Poate că ele vor să mănânce ceva, dacă putem să abuzăm de ospitalitatea ta. Dar trebuie să ne grăbim, Robert. Crezi că ele vor? Nu, eu nu pot să mănânc şi cred că nici ele.

Puțin după aceea, fermierul Fleming părăsea Londra, împreună cu fiica sa, Dahlia. După cum spuseseră doctorii, deşi crunt zdrobită avea o rezistență prea mare ca să fie răpusă cu uşurință. Putea să meargă fără ajutorul nimănui,

deşi puține femei ar fi scos-o la capăt după încercarea prin care trecuse ea în ziua aceea. Încă nu era conştientă de pasul îngrozitor pe care-l făcuse. În clipa de față, dacă nu se bucura de o liniște desăvârşită, gusta măcar satisfacția răgazului pe care ți-l dă în suferință un fapt îndeplinit.

Robert şi Rhoda rămaseră fiecare în altă cameră, până la lăsarea întunericului. Când îşi făcu apariția în fața lui, în penumbră, ravagiile unei furtuni trecute se puteau citi cu uşurință pe chipul ei. Începu să pregătească ceaiul afişând o ciudată stăpânire de sine.

— Domnul Fleming a vorbit despre bârfelile de la Wrexby, spuse Robert. Oare oamenii de acolo sunt foarte răi?

— Nu mai răi decât în alte sate, spuse Rhoda. N-au fost răi cu noi. Au vorbit despre noi, dar nu cu răutate, vreau să spun, nu cu duşmănie.

— Şi îi ierți?

— Da, acum nu pot să ne mai facă niciun rău.

Robert încerca să-i înțeleagă caracterul.

— Ce avem de rezolvat noi, Rhoda?

— Trebuie să fac rost de banii făgăduiți individului.

— După ce şi-a părăsit soția în uşa bisericii?

— S-a însurat cu sora mea pentru bani. A declarat-o. Oh! a declarat-o. Nu vreau să spună că l-am tras pe sfoară. I-am promis că va căpăta banii. S-a însurat cu ea pentru bani!

— N-ar fi trebuit să-i făgăduieşti, Rhoda.

— Am făcut-o şi n-am să-mi calc cuvântul.

— Iartă-mă dacă te întreb, de unde ai să iei banii? E o sumă mare.

— Am s-o capăt, spuse Rhoda pe un ton hotărât.

— Prin vânzarea fermei?

— Nu, n-am să-l fac pe tata să sufere.

— Dar omul ăla este un ticălos. Îl cunosc. Îl cunosc de ani de zile. Ce mi-e frică mie este să nu vină să-şi ceară nevasta. Cum naiba de n-am insistat niciodată să-l văd mai înainte...? Mă gândisem să întreb, dar mi-am închipuit... o mulțime de lucruri: că tu n-ai fi fost de acord şi că el era timid. Of, Doamne! câte nenorociri se întâmplă când nu

vrem să privim faptele drept în față! Nu putem să negăm că acum e soția lui.

— Nu va mai fi, dacă-i dăm banii.

Rhoda suferea îngrozitor că era silită să vorbească despre bani.

— S-ar putea, spuse Robert. Lasă-l în pace. Ai văzut ce ochi a făcut când m-a zărit în biserică? Ani de zile, omul ăsta m-a socotit duşmanul lui de moarte fiindcă l-am pedepsit cândva. Ce scenă! Mi-aş fi dat viața să te cruț de scena aceea, Rhoda!

Ea răspunse:

— Sora mea să fi fost cruțată! Ar fi trebuit să ştiu câtă laşitate există pe lume. Ignoranța este aceea care le împinge pe fete spre nenorocire.

— Mă ştii pe mine bețiv?

— Nu.

— Zicea despre mine că sunt ceva în genul ăsta. Şi nu era prea departe de adevăr. Asta mă doare. Lasă-mă în voia soartei, şi beau zdravăn. Spunea un adevăr şi n-aveam ce să-i răspund.

— Da, adevărul te face să suferi, spuse Rhoda tremurând. De unde să ştie fetele cum sunt bărbații? Uite, eu n-am putut să bănuiesc că ai vreun defect. Omul acela era atât de respectuos; stătea modest în odaie când l-am văzut azi-noapte – azi-noapte a fost? Şi mă gândeam: „A crescut şi el lângă nişte surori şi o mamă.” Se arăta atât de bun față de scumpa mea Dahlia şi tot ceea ce noi luam drept iubire pentru ea nu era decât... ruşine! ruşine!

Îşi duse mâna la pleoape, apoi continuă:

— O să capete banii, o să-i capete. N-o să rămânem datori unui asemenea om. Mi-a salvat sora din ghearele unuia la fel de rău, care i-a oferit-o ca să scape de ea. Oh, bărbații! – ai auzit? – acum pretinde că o iubeşte. Cred că visez. Cum a putut să fie fericită privind chipul acela vrednic de ură?

— Totuşi ar putea fi socotit atrăgător, spuse Robert gândindu-se cu uimire cum de nu şi-a dat seama Rhoda de firea ticăloasă a lui Sedgett, după ce l-a privit o clipă în ochi.

Nu-ți doresc să regreți nimic din ceea ce ai făcut sau ai de gând să faci, Rhoda. Dar când m-am uitat la omul acela şi am ştiut că avea să devină soțul Dahliei, n-am putut să nu strig. O să fie un chin pentru ea. Firea lui, obiceiurile lui – ai dreptate când spui că nu te pricepi la bărbați. Rămâi aşa. Dacă aş fi în locul tău, aş căuta numaidecât o ascunzătoare pentru sora ta. Să nu-l laşi să pună mâna pe ea. Există şi iadul pe pământ. Dacă o să plece vreodată cu el, o să-şi dea singură seama. Supărarea lui n-o să țină la nesfârşit. O să vină după ea să-şi revendice drepturile.

— Va căpăta banii!

Rhoda nu mai spuse nimic.

Pe o masă alăturată, în cameră, se afla un vraf imens, acoperit cu un şal. Robert ridică şalul şi descoperi, una peste alta, casetele de lemn conținând economiile lui jupân Gammon şi ale măicuței Sumfit, care fuseseră dăruite Dahliei, cu credința că soțul ei trecea momentan printr-o criză financiară şi mândra inimă tânără ascundea acest lucru bătrânilor ei prieteni. Fermierul adusese casetele, le lăsase acolo şi uitase de ele.

— Cred, spuse Robert, că ar fi cazul să le deschidem.

— S-ar putea să fie un mic ajutor în ele, spuse Rhoda.

„Unul foarte mic", gândi Robert, dar, ca să mai însenineze atmosfera apăsătoare creată de subiectul aflat în discuție, se duse numaidecât să-şi procure uneltele necesare şi sparse mai întâi caseta care se dovedi a fi a măicuței Sumfit, deoarece conținea, printre şase soveregni de aur şi mult argint şi bănuți, un petec de hârtie. Cu un scris de mână identificat de Rhoda drept caracteristic iubitoarei femei, erau aşternute următoarele cuvinte:

Împreună cu cea mai dulce dragoste,
iubitei ei veşnice.

În total, suma se ridica la nouă lire, trei şilingi şi un farthing.

— Acum să-l vedem pe jupân Gammon, el e mai greu,

spuse Robert şi goli economiile modestului veteran. Jupân Gammon trimisese şi el un mesaj. Aşternut pe spațiul alb al unei frânturi de ziar, arăta de parcă un vierme gras ar fi plonjat într-o călimară şi, în delirul său literar, s-ar fi răsucit apoi încet pe bucata de hârtie. Descifrară, cu dificultate, cuvântul

Complemente

Robert exclamă „Bravo, Gammon!" şi făcu inventarul tezaurului. Totul era în monede de bronz şi se ridica la suma de o liră şi şaptesprezece şilingi.

— Cel puțin acum ştim cine e învingătorul, spuse Robert.

Rhoda avea ochii plini de lacrimi.

— Te rog să te porți frumos cu el când o să-l vezi, murmură ea. Darul cel mai mic o impresionase cel mai mult.

„Să mă port frumos cu bătrânul!" râse Robert binevoitor şi, strângând cele două comori în hârtii separate, le aşează într-una din cutii, pe care o legă cu sfoară.

— Aceste două comori, puse laolaltă, nu rezolvă prea multe, Rhoda.

— Nu, spuse ea. Sper să nu avem nevoie de ele. Apoi, exclamă: „Bunii, dragii, sărmanii mei prieteni! Ăştia sunt bani binecuvântați!" Obrajii Rhodei se înflăcăraseră, iar ochii ei negri deveniseră gravi, având o privire aproape exaltată. „Sărmani bănuți! veniți de la un bătrân care nu ştie când i se pot sfârşi zilele! Fie ca aceşti bani să se reîntoarcă la el înmulțiți de o mie de ori! Câtă vreme voi avea putere să muncesc, pâinea pe care o voi câştiga o voi împărți cu el. Nu toți oamenii de pe pământ sunt laşi! Îți datorez mai mult decât ți-aş putea plăti vreodată."

Plânse în hohote, dar îi spuse lui Robert că nu erau lacrimi de tristețe. Ispitit s-o ia în brațe, dar înfrânat de scrupulul de a nu-şi depăşi misiunea de înger păzitor, Robert şedea şi o asculta. Recunoscu în sinea lui că el n-ar fi putut niciodată să-şi încarce conştiința cu subjugarea voinței aprige a unei ființe umane, aşa cum Rhoda nu

pregetase să procedeze cu Dahlia, poruncindu-i ce să facă, asumându-şi toate riscurile iminente, fără să se plângă sau să renunțe la luptă chiar atunci când şocul acelei groaznice descoperiri din ziua cununiei se abătuse cu violență asupra ei. Dându-şi seama, acolo, în biserică de faptul că-şi împinsese, în mod primejdios, sora în brațele unei brute şi nu ale unui om, Rhoda îşi păstrase calmul spre a putea acționa la timp şi cu folos. Robert vedea în ea mai puțin o femeie, decât o ființă născută pentru luptă. Nici acum nu părea să-şi fi pierdut curajul, credea în planurile ei, nu se temea de nimic. O parte din opreliştile pe care Robert le impusese sentimentelor sale generoase se risipiră. Căpătă astfel o încredere oarbă în înțelepciunea Rhodei şi în spiritul ei de echitate.

— Spui că i-ai promis să-i dai banii aceia, reluă Robert discuția, deşi i se părea oarecum incredibilă această făgăduială.

— Da, luni, confirmă Rhoda.

— Ei bine, în cazul ăsta trebuie să capeți în schimb o promisiune din partea lui.

Ea răspunse:

— La ce bun, de vreme ce ar putea s-o încalce oricând i-ar plăcea? O promisiune l-ar ispiti chiar să facă acest lucru. Doar n-o iubeşte.

— Într-adevăr, n-o iubeşte, spuse Robert, gândindu-se cum ar putea să sugereze minții ei neştiutoare o idee despre caracterul bărbaților.

— A fugit de lângă ea. Slavă Domnului că s-a întâmplat aşa. Aş fi fost pedepsită prea mult, prea mult. A salvat-o de primejdiile ispitei. Va fi plătit pentru asta. S-o vezi încăpută pe mâinile unui astfel de om! Ah! Se cutremură, de parcă ar fi văzut o prăpastie înspăimântătoare.

Dar Robert spuse:

— Îl cunosc, Rhoda. Asta e firea lui. N-o să treacă decât douăzeci şi patru de ore şi o să avem nevoie de toate forțele şi de toată şiretenia noastră. Draga mea, asta ar însemna pieirea Dahliei. Ai văzut ce fel de om e. Te previn. Ea este

acum a lui. Aşa sună legea, umana şi divina lege.

— Dar din moment ce a părăsit-o, Robert! strigă Rhoda cu disperare.

— Să tragem foloase din această situaţie. Într-adevăr, a părăsit-o, ne-a scuipat pe toţi şi a dat în vileag cea mai murdară şi mai drăcească uneltire de care am auzit în viaţa mea. Dar, aşa ticălos cum e, nu poartă el vina cea mai mare. Biata fată, bietul suflet! Grea e viaţa femeilor pe lumea asta! Rhoda, vrei să luăm, mâine dimineaţă, micul dejun împreună? Acum, îl aud pe maiorul Waring bătând jos. Am nevoie de un bărbat cu care să mă sfătuiesc.

— Da, vino, Robert, spuse Rhoda întinzându-i mâna. El se strădui să înţeleagă de ce, în clipa aceea, mâna ei era pentru el o simplă mână şi nimic mai mult; îi strânse degetele reci şi o părăsi.

Capitolul XL

O idee năstruşnică a demonului-ban, idee care putea fi prevăzută

ATÂTA TIMP CÂT NU SUNTEM conştienți de faptul că săvârşim un lucru ieşit din comun, putem să mergem, cu o siguranță deplină, pe o scândură îngustă, deasupra unei prăpăstii; dacă însă ne trece cumva prin minte să privim prăpastia de sub noi, primejdia începe să ne amenințe şi, din clipa în care acceptăm perfida reflecție că alți oameni în situația noastră s-ar fi prăbuşit probabil de mult, intervine teama teribilă de a nu ne pierde echilibrul. Anthony Hackbut de la banca Boyne făcuse, în ultima vreme, această comparație fatală. În clipa când i se încredința aurul, începea să tremure şi să devină nervos. Se întreba dacă nu cumva era doar o simplă maşină de transportat banii dintr-un loc într-altul şi reflecta cu amărăciune că cinstea este foarte prost plătită în viață. Unde mai găsea banca Boyne un om atât de cinstit ca el? Şi fiindcă era cinstit, era sărac! Convingerea că numai noi suntem în stare să săvârşim o acțiune incomparabilă poate, uneori, să ne dea tărie de caracter, dar asta depinde în mare măsură de încercările morale precedente ale omului. Când privim în această lumină faptele pe care le săvârşim, riscăm să cădem pradă ispitei. Odată strecurată în suflet, ispita este, de obicei, semnul corupției lăuntrice. „Ce-ar fi s-o iau acum la dreapta sau la stânga”, se obişnuise să-şi spună Anthony în timpul curselor sale şi, după ce-şi îndeplinea misiunea, îşi ştergea fruntea de transpirație, într-o stare de exaltare, copleşit de triumful corectitudinii periclitate.

Făcea munca asta de ani de zile. Dar ce ştia lumea despre el? Înainte vreme, obişnuia să privească oamenii de pe stradă, să le intuiască opiniile în privința planurilor lui, disprețuindu-i cu voluptate pentru ignoranță. De la un timp însă, nu se mai adâncea în dulci calcule legate de economiile, perspectivele şi relațiile sale cu o bancă puternică. Virtutea îl părăsise. Totuşi, nu jinduia câtuşi de puțin după banii altora; nu-l atrăgeau deloc, nu înțelegea bucuria pe care pot să ți-o procure nişte bani străini. Avea exemplul multor reputații nepătate, dobândite prin virtute; oameni minunați şi neprihăniți merseseră pe scândura îngustă, invidiați şi admirați, dar în cele din urmă, se clătinaseră şi fuseseră cât pe ce să cadă; sau căzuseră de-a binelea, împinşi doar de curiozitate. Curiozitatea este uneori o slăbiciune înşelătoare ce duce la păcat tocmai atunci când fructele acestuia oferă cele mai mici satisfacții. Ea reprezintă o încercare-limită. Dacă trecem cu succes acest examen, putem fi socotiți într-adevăr oameni de valoare. Dorind să facă o neînsemnată concesie curiozității lui, Anthony străbătea în goană podul Londrei dintr-o parte şi se întorcea prin cealaltă, cu banii strânşi la piept. Timp de două săptămâni, se gândise la acest spectacol absurd ca la o diversiune comică şi amuzantă. Ce va simți atunci când se va îndrepta spre colinele din Surrey? Şi ce, la întoarcere, când va găsi, la banca unde trebuiau depuşi banii, un afiş prin care se anunța că s-a închis? Dacă va întârzia un minut față de orar, porțile băncii vor rămâne deschise în aşteptarea lui? Şi dacă nu depunea banii, ce se va crede despre el? Ce vor spune cei de la banca Boyne dacă, a doua zi va întârzia să-şi facă apariția?

— În sfârşit! Hackbut, ce s-a întâmplat cu dumneata?

— Am întârziat puțin, domnule, 'neața.

— Puțin? Dar aseară n-ai întârziat?

— Păi să vedeți, domnule, funcționarii ăia de la banca Mortimer şi Pennycuick s-au grăbit s-o şteargă şi să tragă uşa după ei, de parcă ar începe programul la patru după-amiază şi munca ar fi o povară pe capul lor: e o ruşine

pentru City-ul Londrei. Vă rog să mă iertați că am întârziat, dar n-am închis ochii toată noaptea de grija banilor şi recunosc, cu umilință, că am întârziat într-adevăr azi-dimineață. Ieri, când am ajuns la bancă, uşile erau închise. Ceasul *nostru* merge bine, nu mă îndoiesc de asta. Dar, cred, domnule, că slujbaşii ăia de la Mortimer şi Pennycuick dau ceasul înainte. Trebuie să cercetăm.

Anthony dramatiza cu o imensă satisfacție dialogul de farsă pe care şi-l imagina desfăşurându-se între el şi domnul Sequin, şeful de birou de la Boyne, şi-l încheia stabilindu-şi o şi mai mare reputație de om cinstit la bancă. După violentele manifestări ale imaginației sale, bătrânul se adâncea într-o stare de plictiseală care ținea câteva zile.

Fermierul dormise o noapte la el şi-i vorbise despre bani şi despre vânzarea fermei. Făcuse o aluzie la faptul că Anthony ar dovedi sentimente frățeşti cumpărând şi păstrând ferma, care, astfel, ar rămâne în familie. Convingerea nestrămutată a fermierului în existența averii lui Anthony îl amărî pe bătrân. Anthony simțise o amețeală care-i luase tot cheful de lucru. Dar, peste alte două zile, devenise calm şi atent. I se încredințaseră doi săculeți cu aur. Coborî cu prudență treptele băncii, o luă după colț şi merse drept înainte spre Vest, fără să şovăie o clipă sau să se gândească îndărăt la Mortimer şi Pennycuick. De fapt, nu se putea gândi la nimic. Toate gândurile i se învălmăşeau în cap, învăluindu-l cu un abur întunecat, prin care zărea oraşul în valuri şi străzile plutind ca nişte nori pe apă, iar pe oameni îi vedea înghesuindu-se unul într-altul, în mod bizar, fără a putea distinge vreun chip; toată mulțimea aceea densă părea frământată ca o masă informă de clei într-un cazan. Singurul gând limpede pe care-l avea, izvora din teama că nişte netrebnici necinstiți ar putea să încerce să-i fure aurul; de aceea, îl strânse la piept şi oftă mulțumit, când îşi dădu seama că primejdia era îndepărtată. Îl încânta de asemenea faptul că toate orologiile bisericilor presărate pe artera principală arătau ora la care băncile îşi închid ghişeele pentru tranzacții. Mai era foarte puțin până ce minutarele

aveau să depăşească ora fatală. După ce-şi îndepliniră misiunea, alergară spre ora următoare cu o iuţeală nebună. Era uimitor şi amuzant să le vezi stând acolo, în dreptul orei, ca nişte santinele care prezintă arma.

Aşadar, pentru el, cartierul băncilor se afla de cealaltă parte, bine ferecat.

Acolo, în Vest, nu trebuie să te temi prea mult de rapacitatea oamenilor. Nu se aude în fiecare zi despre o spargere; trecătorii nu sunt strânşi de gât sau jefuiţi; cel puţin, nu înainte de căderea nopţii. Dar Anthony era hotărât să ajungă până atunci în cartierul lui.

Bătrânului îi plăcea nespus de mult parcul.

„Ah! trase adânc aerul în piept, un aer de ţară", şi se aşeză pe o bancă. Extraordinar, gândi el, ce mici par oamenii pe cai şi în trăsuri! Asta-i aristocraţia! Îi apăru ciudat de măruntă. Râse batjocoritor de aristocraţie, dar, zărind un poliţist, îşi luă un aer nepăsător. Poliţistul era o verigă de legătură cu viaţa lui din cartierul băncilor, adevăratul Dumnezeu al sufletului său înfricoşat. Deşi avea săculeţii cu bani sub braţ, şi, deasupra lor, pardesiul încheiat, trebui să treacă un timp pentru a-şi da seama de fapta pe care o săvârşise. Atunci, parcul începu să danseze şi să unduiască odată cu străzile, iar cerul şi pământul îşi făcură o reverenţă ciudată. Trebuia să-şi ţină strâns săculeţii, ca să nu-i alunece în monstruoasele prăpăstii. „Nu-mi aduc aminte să mai fi băut ceva, îşi spuse el, de când am făcut-o lată cu bătrânul fermier în docuri. Ce-o mai fi şi asta?" I se părea că se leagănă. Era cât pe-aci să cadă pradă spaimei, dar, în afară de un involuntar tremur spasmodic, reuşi să se stăpânească. Când trecu această criză, vederea şi simţurile i se mai limpeziră şi rămase într-o stare de amorţeală, privind lucrurile cu o linişte animalică. După câteva minute, îşi aminti cu plăcere senzaţia. Dar nevoia de mişcare îl făcu să se ridice şi, îndreptându-se tot spre Vest, ieşi din parc şi o porni pe stradă. Mergea cu paşi destul de repezi. Deodată, îşi auzi numele strigat şi ridică un braţ, ca şi cum ar fi vrut să se apere.

— Unchiule Anthony, nu mă mai recunoşti?

— Cum? Ba da, sigur că da, răspunse el, măsurând-o pe Rhoda cu o privire tulbure. Mereu dau ochii cu una din voi.

— Te-am căutat toată ziua în City, unchiule. Bine că te întâlnesc. S-ar fi putut să nu dau de dumneata. Dar m-am rugat cerului şi mi-a îndeplinit dorința.

Anthony mormăi:

— Azi sunt liber.

— Uite, – Rhoda arătă spre o casă – acolo locuiesc.

— Oh! exclamă Anthony. Ce-ți mai face familia?

Rhoda îşi dădu seama că era cam distrat. După multe insistențe, reuşi să-l convingă să urce până la ea.

— Numai pentru două secunde, preciză el. Nu pot să stau.

— Nu vrei să iei o ceaşcă de ceai cu mine, unchiule?

— Nu, nu-mi arde de ceai acum.

— O refuzi pe Rhoda?

— E rece şi întuneric la tine, draga mea. Cum de-ai ajuns aici? Ce s-a întâmplat? Dar acum nimic nu mă mai miră.

— Sunt doar în trecere, pentru o zi sau două, la Londra, unchiule.

— Ah! un oraş ticălos, asta e Londra. Dar, trebuie s-o recunosc, nu mai ticălos decât altele. Ei, şi acum am plecat. Ți-am spus că nu pot să stau. Aici e o beznă de temniță.

— Dă-mi voie să sun să mi se aducă nişte lumânări, unchiule.

— Nu, am plecat.

Încercă să pună mâna pe el, să-l facă să ia loc pe un scaun, dar agilul bătrân se îndepărtă de ea dintr-o mişcare. Cu greu reuşi să-l liniştească şi să-l convingă să se aşeze. Fu adus un samovar, şi Rhoda pregăti ceaiul. Umplu o ceaşcă pentru el. Anthony începu să savureze odihna pe care i-o oferea această încăpere. Dar îl înstrăina oarecum de săculeții cu bani, şi simțea muşcături de şerpi în suflet. Foindu-se pe scaun, strigă:

— Ei, despre ce e vorba?! N-o să stăm să bem ceai fără să vorbim.

Rhoda chibzui o clipă, apoi spuse:

— Unchiule, cred că m-ai iubit întotdeauna.

Faptul că o iubise i se păru un merit al său. Îi plăcu ideea.

— E adevărat, Rhoda, draga mea! Te-am iubit şi te iubesc.

— Deci mă iubeşti, dragă unchiule!

— Dacă stau să mă gândesc, Rhoda, draga mea Dody, cred că n-am iubit niciodată pe altcineva. N-am iubit niciodată în viața mea o femeie tânără. Când eram tânăr.

— Spune-mi, unchiule, nu eşti foarte bogat?

— Nu, nu sunt, nu „foarte", ci deloc.

— Nu se cade să spui neadevăruri, unchiule.

— Nici nu spun, replică Anthony cu prea multă convingere ca să inspire încredere.

— Am avut întotdeauna impresia, unchiule, că ții prea mult la bani. La ce-s buni banii în afară de confortul pe care ți-l dau şi de posibilitatea pe care ți-o oferă de a sări în ajutorul semenilor tăi năpăstuiți? Dumnezeu nu ți-i împrumută oare în acest scop? Ăsta-i adevărul! Şi dacă-i strângi, nu-ți aduc decât nefericire! Unchiule, spui că mă iubeşti. Sunt într-o mare încurcătură, şi am nevoie de bani.

Anthony îşi strânse şi mai tare pardesiul, ca să fie mai sigur. Posac, refuză cu încăpățânare să răspundă.

— Dragă unchiule, ascultă-mă. Apelez la dumneata pentru că te ştiu bogat. Când ne-am întâlnit, mă îndreptam tocmai spre locuința dumitale; soarta mi te-a scos în drum. Ai mai mulți bani decât poți să cheltuieşti. Îți cerşesc nişte bani. N-am cerut niciodată până acum şi nici n-am să mai cer vreodată. Acum, însă, te implor să mă ajuți. Viața mea şi viața cea mai scumpă mie depind de dumneata. Ai să mă ajuți, unchiule Anthony? Spune da!

— Nu! strigă Anthony.

— Ba da! Ba da!

— Da, dacă pot. Nu, dacă nu pot. Şi nu pot. Aşa că răspunsul e „nu".

Rhoda fremăta, dar această reacție nu era decât o undă pe oceanul de energie al spiritului ei.

— Unchiule, trebuie.

Liniştea din odaie şi teama de a rămâne iar singur după ce

gustase plăcerea tovărăşiei îl împiedicară să sară de pe scaun şi s-o ia la goană.

— Ai bani, unchiule. Eşti bogat. Trebuie să mă ajuți. Nu te-ai gândit niciodată ce înseamnă să fii bătrân şi să nu ai pe nimeni care să te iubească, să-ți arate recunoştință? De ce-ți ții brațele atât de strâns lipite?

Anthony respinse observația privitoare la brațele lui.

Ca s-o dovedească, Rhoda i le arătă cu degetul.

El mormăi:

— Ei, asta-i bună. Fiindcă lumea crede că am economisit ceva bani, nu mai am voie să stau cum îmi place. Foarte rău! Revoltător!

Dar văzând că nu-şi desfăcea brațele şi continua să se chircească sfidător, Rhoda îl observă în tăcere. Simțea că banii se află acolo.

— Nu-ți încărca sufletul cu un blestem, spuse ea.

Avea o voce răguşită şi agitată.

— Ce-ai spus? întrebă Anthony. Ce blestem?

— Ăsta.

Ştia oare? Ghicise? Degetul era ațintit asupra săculeților. Mirosise aurul?

— Va fi un blestem pentru dumneata, unchiule. Moartea se apropie. La ce-ți vor folosi banii? Unchiule, desfă-ți brațele. Ți-e teamă, nu îndrăzneşti. Îți porți averea cu dumneata, nu găseşti nicăieri încredere. Îți roade sufletul. Uită-te la mine. Eu nu am nimic de ascuns. Poți să faci ca mine, să-ți ridici brațele aşa? De ce, unchiule, mă faci să-mi fie ruşine de dumneata? Ai banii acolo. Nu poți nega. Te implor să mă ajuți! Ce-am vorbit amândoi? Că o să locuim la țară, că mă voi îngriji de răzoarele de flori, că vei avea întotdeauna farfuria plină cu mazăre verde, în iunie, că-i vei boscorodi pe băieții din sat dacă vor îndrăzni să zornăiască cu bețele lor în grilajul grădinii, că-ți vei bea ceaiul privind pajiştea şi asfințitul. Unchiule! Sărman bătrân, suflet bun! Ştiu că eşti bun. Trebuie să fii bun. Mâine va fi prea târziu. Ai banii acolo. Încercând să mă refuzi, îmbătrâneşti din clipă în clipă. Ştii că pot să te fac fericit. Sunt în stare şi doresc

acest lucru. Ajută-mă în marea mea nenorocire. Banii ăştia sunt o povară. Teama te sileşte să-i cari cu dumneata. Când alergi pe străzi, arăți ca un om vinovat, fiindcă te temi de toată lumea. Slujeşte-te de ei pentru a săvârşi fapte bune. Fă din ei nişte bani binecuvântați. Ne vor scăpa de o mizerie cruntă! de moarte! de chin şi de moarte! Gândeşte-te, unchiule! ascultă, unchiule! Dumneata, cu banii – eu, cu nevoia de ei. M-am rugat cerului, mi te-a scos în cale şi dumneata ai aceşti bani. Vrei să spui că ai să refuzi să mi-i dai, când văd, când îți arăt că ai fost *călăuzit* să mă întâlneşti şi să mă ajuți? Hai! lasă jos brațul acela.

Anthony rezistă cu toată hotărârea furtunii de rugăminți amestecate cu amenințări, până când Rhoda, rugându-l să-şi lase brațul jos, i-l strânse cu putere, şi acesta căzu paralizat.

În clipele acelea, ochii Rhodei nu aveau frumusețea lor obişnuită. Privirea îi era aprigă. Trebuia să lupte împotriva răului şi hotărâse să acționeze sub îndemnul temperamentului ei energic, năvalnic. La fiecare pas, dificultăți noi trebuiau biruite prin şiretlicuri noi, iar banii – numai banii – puteau să-i rezolve situația. Nu vedea alt mijloc de izbăvire decât banii şi acum, aceştia apărând în fața ochilor ei, o înfricoşătoare licărire de lăcomie țâşni din ei. Mâna i se întâlni cu a lui Anthony, când se repeziră amândoi la săculeții cu bani.

— Nu sunt ai mei! strigă disperat Anthony.

— Dar ai cui sunt? spuse Rhoda, depărtându-şi mâinile ca de foc.

— Doamne! gemu Anthony, mă descoşi de parcă ai fi un judecător.

— Sunt banii dumitale, unchiule?

„Sunt" şi „nu sunt" atârnară în balanță.

— Nu sunt? întrebă Rhoda.

— Sunt. Eu... Fireşte că sunt. Cum să nu fie ai mei? Banii mei? Da. Ce fel de întrebare e asta... Dacă ce am e al meu sau al tău, sau al altcuiva? Ha!

— Şi mai spui că nu eşti bogat, unchiule?

Rhoda îi adresă un zâmbet fermecător şi, scuturând din cap în semn de tandru reproş, îi măguli vanitatea.

— Bogat! când toată lumea îmi cere, când toţi vor să le împrumut bani... Bogat! Şi acum vii şi tu! Voi, femeile, nu sunteţi în stare nici să bănuiţi ce înseamnă banul.

— Unchiule, acum ştiu că te-ai hotărât să mă ajuţi.

Spuse aceasta cu o convingere şovăielnică.

— De unde ştii? strigă Anthony.

— De ce cari cu dumneata atâţia bani în săculeţi?

— Ascultă, draga mea. Simula bucuria avarului. Nu e *asta* muzică? Lumea vorbeşte de operă! Ascultă asta, nu-ţi spune nimic? Nu vorbeşte? Nu cântă? Gemu „Of, Doamne!" şi se trânti iar în fotoliu.

Această trecere de la o stare de intensă exaltare la suferinţă o nelinişti.

— Nimic, nu-i nimic. Anthony îi anticipa întrebările. Sunt tare grei săculeţii ăştia.

— Atunci de ce îi cari cu dumneata?

— Poate că sufăr de inimă, spuse Anthony rânjind, căci ştia cât de sănătos era.

— Eşti foarte palid, unchiule.

— Ce? Nu mai spune!

— Eşti groaznic de livid, unchiule dragă.

— Să mă uit în oglindă, spuse Anthony. Nu, mai bine nu. Se prăbuşi iar în fotoliu. Rhoda, toţi suntem nişte păcătoşi, nu-i aşa? Toţi, fiecare bărbat, fiecare femeie, chiar şi copiii. Asta e o mângâiere, da, e o mângâiere. O consolare formidabilă – închide toate gurile. Ştiu ce-ai să-mi spui, că unii sunt mai păcătoşi decât alţii. Dar dacă se căiesc, cum rămâne cu ei? Au dreptul să se căiască, nu?

— Trebuie să îndrepte tot răul pe care l-au făcut. Nu ajunge să te căieşti numai cu vorba, unchiule.

— Mi-am dat seama de asta, în ultima vreme, murmură el.

Rhoda aştepta spovedania unui avar.

— Am simţit-o, în ultimele două-trei zile, continuă el.

— Ce anume, unchiule?

— Un fel de gust de lămâie grozav de dulceagă în gură, draga mea, şi mi-a plăcut, până ce, deodată, am înghiţit-o toată. Ce înghiţitură! O simt şi acum. Mi-a trecut.

— Nu, unchiule, spuse Rhoda, nu te simţi bine. Banii ăştia te nenorocesc. Singur. Văd limpede acest lucru. Acum, încredinţează-mi mie cei doi săculeţi. Pentru o clipă, încearcă, o să-ţi facă bine. Ai încredere în mine, o să-ţi facă bine. Sau dă-mi-i mie. Pentru dumneata sunt otravă. N-ai nevoie de ei.

— Nu, strigă Anthony, pe legea mea, nu-i vreau. N-am nevoie de ei. I-aş da... e adevărat, draga mea, n-am nevoie de ei. Sunt otravă.

— Pentru dumneata sunt otravă, repetă Rhoda, pentru mine sunt sănătate, viaţă. Mi-am spus: „Unchiul Anthony o să mă ajute. Nu este – îi cunosc inima – nu e un avar.” Eşti avar, unchiule?

Mâna ei se afla pe unul din săculeţi. Era încă ţinut strâns, dar în timp ce ea continua să vorbească, repetând cuvântul „avar”, strânsoarea slăbi. Luă săculeţul în mână, uimită de greutatea lui.

El observă efectul produs asupra ei şi strigă:

— Aha! Şi eu am dus doi din ăştia, doi!

Rhoda gâfâia tulburată.

— Acum, renunţă, spuse el. Ea i-l dădu înapoi. Îl duse, fără chef, la piept, apoi o rugă să încerce greutatea amândurora. Încercă, şi Anthony fu încântat de uimirea zugrăvită pe chipul ei.

— Unchiule, vezi ce face bogăţia! Te temi de toată lumea, crezi că nu există niciun loc sigur... Mai ai şi alţii? Sau îi cari cu dumneata pe toţi?

— Nu, chicoti el văzându-i uimirea. Am... Da. Mai am şi alţii. Ochii ei holbaţi îl îmbătau de bucurie. Mai am. Am făcut economii. Am strâns. Spune-mi că sunt un bătrân păcătos. Ce-ar zice acum bătrânul fermier? Îl iubeşti pe unchiul tău Tony? „Bătrânul Furnică”, aşa îmi spun la... „bancă” era pe punctul de a rosti; dar viziunea băncii avea un aspect groaznic în amintirea lui şi, odată invocată, nu se

mai lăsă izgonită. Imaginea de neîndurat rătăcea printre norii ce se adunau laolaltă; o imagine îndepărtată şi, în acelaşi timp, apropiată – ca şi principalele momente ale copilăriei noastre – îi poruncea, nemiloasă, să se destăinuie. Sunt cinstit, ţipă el. Totdeauna am fost cinstit. Toată lumea mă ştie de om cinstit. Nu vreau banii nimănui. Am banii mei. Urăsc păcatul. Urăsc pe păcătoşi. Sunt un om cinstit. Întrebaţi-i pe ei, la... Rhoda, draga mea! nu mă auzi? Rhoda, tu crezi că am o înclinaţie spre avariţie. E o greşeală înfiorătoare: nişte biete economii, şi-i atât de greu să rămâi cinstit când eşti sărac; ani de-a rândul, cu toate ispitele care pe mulţi i-ar fi trimis la ocnă, am rămas cinstit. Banii sunt în siguranţă când mi-i încredinţezi mie, tot aşa când ies din mâna mea! Un singur pas greşit, şi nu mai există milă. Tu te jeluieşti: „Nu ştiu unde mi-a fost capul, mi-a luat Dumnezeu minţile, nu ştiu ce-a fost cu mine, nu ştiu unde m-am dus, am uitat unde trebuia să mă duc", şi ei te trimit să chibzuieşti într-un loc mai liniştit... Se opri brusc din aiurelile lui. Dă-mi banii, Rhoda!

Ea îi întinse săculeţii cu bani.

Anthony puse mâna pe ei şi îi trânti pe jos, cu forţa nebuniei. Îngenunchind, îşi scoase briceagul, despică săculeţii şi îi ţinu în sus, lăsând aurul să se scurgă în valuri şi oferind astfel o privelişte de neîndurat. Cu un râs care avea să-i răsune sălbatic în urechi, multe clipe după aceea, bătrânul roti săculeţii goi deasupra capului şi apoi fugi din odaie.

Ea rămase buimăcită, lângă mormanul de aur.

Capitolul XLI

Rătăcirile Dahliei

LUNI SEARA, JUPÂN GAMMON SE afla cu docarul în gară. Robert şi Rhoda pierduseră primul tren, dar bătrânul, care părea să n-aibă habar de vreo întârziere, le primi scuzele şi, privindu-i cu blândeţe, dădu din cap. Cei doi îl întrebară, de mai multe ori, dacă totul era în regulă la fermă; la care el răspunse că totul se afla în perfectă ordine şi, după el, întotdeauna fusese astfel. Merseseră vreo jumătate de oră când Gammon începu să râdă prosteşte în bărbie.

Atinse uşor calul cu biciul şi întoarse capul, mai întâi spre Robert, apoi spre Rhoda şi chicoti:

— Ultimul pepene a putrezit ieri după-amiază!

— Adevărat? spuse Robert. Va trebui să iei sămânţă proaspătă, atâta tot.

Jupân Gammon nu prea părea dispus să-i dea dreptate.

— Ai făcut-o pe prostul cu oile, îl acuză Robert.

Bătrânul se simţi atins într-un punct foarte sensibil.

— N-am făcut-o pe prostul cu nicio oaie vie, domnule Robert. Unui animal îi place hrana lui obişnuită, nu vrea alta. Aşa cum eu nu-mi schimb niciodată mâncarea, nicio oaie, nicio vacă, niciun bou nu şi-ar schimba-o dacă ar fi lăsate să aleagă. Pepenii pătesc exact ce s-ar întâmpla cu o oaie dacă i-aş da – şi eu i-aş oferi bucuros, ca să zic aşa, după capul meu – o bere... Putrezesc.

Deşi era supărat, Robert zâmbi. Acest savuros schimb de păreri, tipic ţărănesc, o linişti pe Rhoda, care se uita cu afecţiune la bătrân, socotind că n-ar fi vorbit în felul lui domol, dacă acasă n-ar fi fost totul în ordine.

Colinele cu creste luminate de dincolo de casa ei şi brazii piperniciți, pe care-i poreclise „bătrânii cerşetori gârboviți”, se zăreau în amurg. Îşi aţinti privirea gânditoare în altă parte, cu sentimentul că ei ştiau de mult ce avea să pătimească fiinţa atât de dragă inimii ei şi cu speranţa intensă că, nemaivăzând-o pe Dahlia, nu vor mai afla nimic.

— Dacă oile s-ar înmulți... îndrăzni ea să remarce, ca să păstreze în discuţie o temă liniştitoare.

— Tocmai aici e buba: „dacă”, spuse Robert, arătând că era vorba de un obstacol care trebuia învins.

Jupân Gammon interveni cu vioiciune.

— Oile n-au fost niciodată mai pline de bunăvoinţă...

— Să mănânce seminţe de pepene, Gammon?

La aceasta, răspunsul întârziat al veteranului fu „Mulți proşti mai sunt pe lumea asta”; tăcând, Robert îi îngădui să dobândească victoria.

— Altceva nou nu s-a mai întâmplat în Wrexby? Absolut nimic? întrebă Rhoda.

O întrebare directă îl cufunda, în mod inevitabil, pe Gammon într-o meditaţie atât de profundă, încât era cel mai sigur mijloc de a-l împiedica să răspundă; dar, în cazul de faţă, chibzuiala lui cinstită dădu roade.

— Moşierul Blancove a murit.

Numele o făcu pe Rhoda să se înfioare.

— A fost găsit mort în patul lui, sâmbătă dimineaţa, adăugă Gammon şi, încălzit de subiect, continuă: E aşa de ţeapăn, zic oamenii, aşa de ţeapăn, c-o să aibă nevoie de un sicriu rotunjit; e ca o jumătate de butie. Era cât un munte. S-a luptat cu perna şi a fost răpus. Ori a avut un atac, ori din cauza gutei, sigur e că-i mort de-a binelea. Şi nici n-o să mai cumpere ferma. Acum toate obloanele sunt trase, acolo sus. O să-l îngroape pe miercuri. Oamenii care trag la măsea n-o duc mult.

Gândurile Rhodei se frământau întrebându-se în ce fel această moarte avea să se răsfrângă asupra unuia dintre răufăcători şi să i se înfăţişeze ca o pedeapsă a cerului; dar sentimentul pe care-l încerca ea nu era mânia. Se lăsă

învăluită de liniştea câmpiei şi a tufişurilor prin faţa cărora trecea. Ferma apăru în zare. Auzi susurul apei. Toată ferma era înconjurată de o linişte desăvârşită. Vacile fuseseră mulse de mult, gâştele nu se mai agitau. Doar tăbliţa albă, atârnată deasupra porţii grădinii, vorbea despre povestea îngropată în inima ei.

Îl găsiră pe fermier stând singur şi umbrindu-şi fruntea cu mâna.

Rhoda îl sărută pe obraji şi-l întrebă, în şoaptă, ce face Dahlia.

— Du-te sus la ea, spuse fermierul.

Rhoda încercă un simţământ de descurajare. Urcă scările cu pas temător şi, întâlnind-o pe măicuţa Sumfit lângă uşa Dahliei, o îmbrăţişă şi află de la ea că Dahlia se închisese în odaie şi nu contenise să plângă de dimineaţă până seara, zile în şir.

— Nu se poate s-o ţină aşa, spuse, printre lacrimi, măicuţa Sumfit, singurătatea te duce la nebunie şi asta vesteşte moartea. Cade mereu în nesimţire. Eu mă duc, fiindcă nu suportă să mă vadă.

Rhoda bătu în uşă şi aşteptă răbdătoare, până ce repetând stăruitor numele Dahliei i se îngădui să pătrundă în odaie. Se afla într-adevăr în faţa surorii ei, dar Dahlia nu mai era fiinţa aceea zdrobită de care se despărţise. Îi respinse mângâierile şi strigă:

— A venit şi el?

— Nu, scumpa mea. N-o să te mai tulbure. Nu te teme.

— Vrei să mă înşeli iar? spuse Dahlia bătând din picior.

— Sper că nu, draga mea.

Dahlia scoase un oftat prelung, tremurător. Se îndreptă spre pat, pe care se afla Biblia mamei ei şi, luând-o cu amândouă mâinile, o ridică în dreptul buzelor Rhodei.

— Juri pe asta?

— Ce trebuie să jur, scumpa mea?

— Jură că el nu e aici.

— Nu e, surioară dragă, crede-mă. Nu te mint. Nu e. N-o să te mai tulbure. Poftim, sărut cartea şi-ţi jur, iubita mea!

Spun adevărul. Hai, vino la mine, draga mea.

Rhoda îşi întinse braţele cu afecţiune, dar Dahlia făcu un pas înapoi.

— Nu eşti o mincinoasă? Nu eşti o femeie lipsită de inimă? Nu eşti o fiinţă inumană? Inumană! Nu eşti? Nu eşti? Oh, Doamne, uită-te la ea!

Pentru Rhoda, vocea ei ştearsă era la fel de greu de suportat ca şi învinuirile. Cu un zâmbet abia schiţat, răspunse:

— Orice, numai mincinoasă nu. Vino să te convingi. Nu te va mai tulbura.

— Ce trebuie să mai îndur? Dahlia opuse o slabă rezistenţă unor lanţuri imaginare. Oh! Ce povară mă apasă? Simt că mă înăbuşă. Nu pot să scap de ea. Nu pot să răsuflu. Am fost ca de piatră când mi-a cerut mâna... să mă mărit cu el!... mă iubeşte! Cineva ţinea o predică... e de datoria mea! Sunt pierdută, pierdută! De ce? Tu! De ce? Ce-ai făcut? De ce mi-ai luat mâna când eram adormită şi m-ai zorit atât de mult? Ce rău ţi-am făcut? De ce m-ai împins de la spate? Nu vedeam unde merg. Auzeam bolboroselile din biserică. Pentru tine... fiinţă inumană! Inumană! Ce rău ţi-am făcut? Ce legătură ai tu cu păcatul care trebuie pedepsit? Nu e un păcat. Vreau să păcătuiesc. Da. Sunt o păcătoasă. Ascultă aici. Îl iubesc! Îl iubesc pe iubitul meu şi – ţipă ea – şi el mă iubeşte!

Rhoda gândi că înnebunise.

Aruncă o privire chipului înţepenit, de nerecunoscut, al surorii ei, apoi, aşezându-se, îşi acoperi ochii şi izbucni în plâns.

Pentru Dahlia aceste lacrimi fură la început o bucurie amară. Dar, lipsită de putere, căzu pe pat şi se întinse, uitând pentru un timp de nebunia ei.

— M-ai înşelat, murmură ea; şi repetă „M-ai înşelat”.

Rhoda nu răspunse. Încercând să înţeleagă de ce sora ei îşi închipuia acest lucru, începu să-şi dea seama că, într-adevăr, o înşelase pe Dahlia. Îndemnând o fiinţă slabă să facă ceea ce se cuvenea, vorbise nesincer pentru a-şi

atinge scopul. Procedase oare corect? În absența ei, ar fi putut să răspundă afirmativ, dar spaima din ochii şi vocea acelei întruchipări a jertfei înlătura posibilitatea oricărei justificări. O cuprinse o milă nesfârşită pentru viața aceea prinsă ca într-o plasă, neputincioasă, aflată în situația cea mai tragică în care se poate găsi o femeie: salvarea prin nebunie sau moarte. Rațiunea i se îneca într-un torent de lacrimi. Încă sub influența şocului, Dahlia o auzi plângând. Murmură „M-ai înşelat", dar acum cuvintele ei nu mai sunau ca o învinuire, ci mai degrabă ca o dezvinovățire pentru mustrările ei.

— M-ai înşelat, într-adevăr, Rhoda.

Rhoda îşi ridică puțin capul; uşoara schimbare de ton, trădând afecțiune, îi răscoli mila şi o făcu să plângă şi mai tare. Dahlia coborî din pat şi, clătinându-se, căzu pe umărul ei: „Dragostea mea, buna mea surioară!" Rămaseră astfel înlănțuite o bucată de vreme. Se sărutară printre suspine. Dar când văzu de aproape fața Rhodei, se dădu îndărăt, spunând dintr-o răsuflare: „Nu plânge. Când plângi, îmi văd nenorocirea".

Rhoda făgădui că-şi va stăpâni lacrimile şi rămaseră tăcute, una lângă cealaltă, mână în mână. Măicuța Sumfit fu alungată de două ori, când le rugă să ia un ceai cu nişte pâine prăjită şi cozonac, căci (după cum se străduise din răsputeri să le asigure pe cele două surori prin uşa încuiată) mâncarea caldă şi deliciosul unt de țară, cu un pic de sare, te înviorează când eşti abătut. Din când în când, îşi strângeau mâinile cu căldură, în timp ce privirile le erau ațintite asupra aceluiaşi punct.

Către miezul nopții, Dahlia spuse:

— Când am venit aici, am găsit o scrisoare de la Edward.

— Scrisă... O, ce om josnic! Rhoda nu putu să-şi stăpânească îndemnul de a striga.

— Scrisă *înainte*, spuse Dahlia, ghicindu-i numaidecât gândurile. Am citit-o; n-am plâns. Nu mai am lacrimi. Vrei s-o vezi? E foarte scurtă... În sfârşit, destul de scurtă. Spune de ajuns şi e scrisă înainte. Dahlia îşi frământă degetele în

mâna Rhodei; întrucât, ca să-i facă plăcere, Rhoda îi spusese „Da", se ridică şi scoase scrisoarea de sub perna de pe pat.

— Ştiu pe dinafară fiecare cuvânt, spuse ea. Aş muri dacă aş mai citi-o o dată. *„Soția mea în fața cerului",* aşa începe. Deci, eram soția lui. Trebuie să-i fi zdrobit inima – inima soțului meu. Dahlia aruncă în jurul ei o privire temătoare; pleoapele îi fluturară ca şi cum, pe neaşteptate, ar fi fost crunt lovite. Înăsprindu-şi trăsăturile pentru a deveni cât mai sfidătoare, strigă: Inima iubitului meu. Da. Asta e. Dacă mă iubeşte şi-l iubesc, înseamnă că e iubitul meu, iubitul meu, iubitul meu! Nimic nu mă va putea opri s-o spun. Iubitul meu! Şi nimeni, în afară de el, nu are drepturi asupra mea. Oh, ființă dezgustătoare! Ce şarpe s-a încolăcit în jurul meu! Şi vrei să spui că Dumnezeu mi l-a pus în cârcă. Nu-i aşa? Răspunde, căci vreau să ştiu, şi nu-mi dau seama pe ce lume mă aflu. Sunt pierdută! Sunt pierdută! Vreau să ajung la iubitul meu! Spune-mi, Rhoda, nu-i aşa că m-ai blestema dacă m-aş duce? Dar ascultă ce-ți spun. Ar fi de ajuns să-şi deschidă brațele în fața mea, şi m-aş duce. L-aş urma cât m-ar ține picioarele. M-aş duce dacă cerul mi-ar călăuzi paşii. Iar dacă aş vedea scris, acolo sus: „Să nu te duci!" tot m-aş duce. Dar, uită-te la mine! Îşi izbi cu dispreț pieptul. N-are nevoie de una ca mine. De mine, aşa cum arăt acum. Am pielea ca de broască râioasă. Am devenit un simplu obiect, bun de aruncat la gunoi. Sărutul meu e sărutul viperei. N-am niciun fel de remuşcări. Mă rog, lângă pat, dar spun doar atât: Da, da, nu se mai poate schimba nimic, asta merit, dacă nu există milă. Oh, dacă nu există milă, asta merit! Iată ruga mea. Dar ascultă ce-ți spun, Rhoda (când mă rog, nu văd nimic altceva decât beznă) şi-mi spun: „Ți s-a făcut destul rău. Nu te mai lăsa." Îmi spun: „Nu te mai lăsa sau trage consecințele. El mă numeşte soția lui. Sunt soția lui. Şi dacă..." Dahlia rămase fără grai, gâfâind; avea gura deschisă; îşi agita mâinile; groaza, ca de o blasfemie ce se zbătea să-i reapară pe buze, o amuțea, dar pasiunea dezlănțuită era de neînfrânat... „Citeşte-o", spuse vocea ei sugrumată, şi Rhoda, aplecată asupra scrisorii, citi, uitând

fiecare frază pe măsură ce o parcurgea. Pentru Dahlia, cuvintele dătătoare de viață străluceau ca nişte candele albastre de mormânt. Le vedea rostogolindu-se prin gândurile surorii ei şi, când ajunse la încheiere, Dahlia izbucni ca într-un imn: *„Iar eu, cel ce am păcătuit față de scumpa mea nevinovată, îi voi cere să se roage împreună cu mine ca viitorul nostru să fie unul singur, aşa încât să pot îndrepta înaintea ei răul de care am făcut-o să sufere”.*

Rhoda îi privi ochii palizi, pătrunzători.

— Citeşte. Ai citit până la capăt? spuse Dahlia. Vorbeşte. Să aud ce ai de spus. Scrie negru pe alb. Este? Nu vrei să vorbeşti? *Soț,* spune el. Dahlia reluă frazele scrisorii de la sfârşit la început, oprindu-se la fiecare cu un suspin scurt şi izbindu-şi pieptul. Am găsit-o aici, Rhoda. Am găsit scrisoarea lui aici când am venit. Am fost moartă, şi m-a readus la viață. Oh, ce fericire e să fii mort! N-am simțit nimic... nimic, luni întregi. Se aruncă pe pat, ducându-şi batista la gură, ca să-şi înăbuşe strigătele. Sunt pedepsită. Sunt pedepsită, pentru că n-am avut încredere în dragul meu. N-am avut, nici măcar un singur an! A trecut un an de când ne-am despărțit? Eu sunt o ființă nerăbdătoare, şi el nu-mi reproşează nimic. M-am chinuit singură, mi-am chinuit dragostea, mi-am chinuit iubitul, şi el a crezut că eu m-am plictisit de viața pe care am dus-o împreună. Nu, nu-mi găseşte nicio vină, răspunse Dahlia intuind, prin harul pasiunii, sentimentul nerostit al surorii ei. Se acuză numai pe el. O spune răspicat, o spune fățiş şi o repetă: *„Mi-am vândut iubita!”.* Nu e nicio viclenie din partea lui. Oh, fii dreaptă cu noi, Rhoda! Draga mea scumpă, – veni lângă Rhoda – m-ai înşelat, nu-i aşa că m-ai înşelat? Eşti o mincinoasă, nu-i aşa, comoara mea?

Rhoda tremura şi, ridicându-şi sprâncenele, răspunse:

— Da.

— L-ai văzut pe stradă în dimineața aceea?

Dahlia zâmbi cu o duioşie în parte simulată, dar cuceritoare.

— Te-ai întâlnit cu el, Rhoda mea, şi ți-a spus că mi-a

rămas credincios şi că se căieşte; iar tu, draga mea, i-ai spus că nu mai are loc în inima mea şi că nu vreau să-l mai văd nu-i aşa, buna mea Rhoda? Iartă-mă, dar te consider într-adevăr buna şi sincera mea Rhoda. Da, ştiu, urăşti păcatul, e un lucru îngrozitor, dar pe păcătoşi nu trebuie să-i minți niciodată, fiindcă în felul ăsta nu-i înveți să se căiască. Fereşte-te să mai minți vreodată. Uită-te la mine. Sunt legată cu lanțuri la picioare şi totuşi nu mă căiesc deloc. Priveşte-mă. Sunt mai aproape de... celălalt... vreau să spun, de păcat. Dacă omul acela vine aici... va veni?

— Nu, nu! strigă Rhoda.

— Dacă omul acela vine aici...

— Nu va veni!

— M-a părăsit în uşa bisericii, spunând că a fost înşelat. Banii! Of, Edward!

Dahlia lăsă capul în jos.

— Nu se va apropia de tine. Eşti în siguranță, spuse Rhoda.

— Fiindcă, dacă nu mă ajută nimeni, sunt pierdută, pierdută pentru totdeauna.

— Vei fi ajutată. Vreau să spun, îți vei regăsi liniştea. O să citim, o să lucrăm împreună în grădină. L-ai ajutat pe bietul tata să-şi recapete moralul, draga mea.

— Ah! bătrânul ăsta! oftă Dahlia.

— E tatăl nostru.

— Da, sărmanul bătrân! spuse Dahlia, apoi murmură: nu mi-e milă deloc de el. Dacă cineva mă sileşte să plec de aici, mă tem ca am să-l blestem. Parcă ar fi de piatră. Nu-i înțeleg pe părinți. Ar fi fost în stare să mă alunge. Bătrânii ăştia habar n-au ce e în inimile femeilor. Acum, draga mea, du-te în camera ta.

Rhoda o rugă stăruitor să-i dea voie să rămână cu ea, dar Dahlia spuse:

— Nopțile mele sunt nopți de jar. Nu ți-aş putea suporta prezența.

La despărțire, îşi strânseră mâinile, nu se sărutară...

Capitolul XLII

Anthony are o criză

TRECUSERĂ TREI ZILE LINIŞTITE la fermă şi, în fiecare dimineaţă, Dahlia cobora la micul dejun, iar în timpul mesei de prânz şedea laolaltă cu ceilalţi membri ai familiei; era lividă, cu cearcăne la ochi, resemnată. Nimeni nu întreba nimic. Casa era ferită de vizitatori şi, în aparenţă, avea un aer liniştit. Moşierul Blancove fu înmormântat miercuri. Jupân Gammon, care arareori cerea o zi liberă pentru a lua parte la un eveniment fericit, rugă să i se permită să lipsească două ore, spre a participa la ceremonia înhumării aceluia faţă de care avea un nelămurit simţământ de clan, socotindu-l şeful districtului şi, ca atare, demn de respectul său. Înmormântările stârneau interesul bătrânului.

— O să mă întorc acasă la masa de seară; asta o să-mi facă poftă de mâncare, spuse Gammon pe un ton solemn şi plecă, purtând pălăria lui sobră şi hainele de duminică; afişa astfel un aer mai sărbătoresc decât cel obişnuit.

După plecarea lui, măicuţa Sumfit începu să sporovăiască despre morţi şi înmormântări, moartea fiind sfârşitul sigur al tuturor; cel puţin, se corectă singură, morţii erau siguri. Înmormântările mai puţin. Prin urmare, am putea socoti înmormântările drept o favoare, o binecuvântare, exceptând cazurile celor îngropaţi de vii. Încercă să-i facă pe ascultătorii ei să priceapă că ideea acestei nenorociri i s-a părut întotdeauna înspăimântătoare şi povesti despre numeroase cazuri în care, deschizându-se sicriul, se constatase, după poziţia răsucită a cadavrului sau după

nişte pete de sânge, că biata făptură se trezise părăsită „fără să poată face nimic, dragele mele”.

— Se întâmplă şi femeilor, nu-i aşa, măicuță? spuse Dahlia.

— Ele cad cel mai des în nesimțire, scumpa mea. Tot prefăcându-se în timpul vieții, ajung până la urmă să-şi simuleze şi moartea. Vai! La acest gând, măicuța Sumfit fu cuprinsă de un şoc nervos de spaimă. Singură – întuneric beznă! cu lemnul ăla tare deasupra pieptului, coatelor, nasului, picioarelor, şi tu sub un morman de pietriş! Să nu poți să răsufli, deşi te căzneşti, şi te zbați mai rău ca un peşte pe uscat.

— Totul se sfârşeşte foarte repede, măicuță – spuse Dahlia.

— Voi, tinerele, cu răceala voastră! Da, dar momentele alea în care simți, în care te chinuieşti ca să respiri sunt îngrozitoare. Oh, draga mea, gândeşte-te la asta!

— Mă gândesc, spuse Dahlia. În loc de stele, vezi cuie de sicriu. Ai da orice ca să te întorci pe o parte. Nu poți să-ți aduni gândurile. Nu poți decât să urăşti pe cei care te-au adus acolo. Îi vezi stând la masă şi bând ceai, spunând rugăciuni, dormind în pat, punându-şi bonetele, mergând la biserică, frământând aluat, mâncând – totul deodată, ca dintr-un foc de puşcă. Ei sunt într-o lume, tu în alta.

— Vai de mine, drăguța mea, dacă te-ar auzi cineva ar putea să creadă că ai trecut prin toate astea, exclamă măicuța Sumfit înspăimântată.

Dahlia se uită la Rhoda.

— *Trebuie* să mă duc să-l văd pe bietul om care s-a prăpădit. Măicuța Sumfit nu putu să reziste unui subit îndemn, prefăcându-se însă că luase de mult această hotărâre.

— Aşadar, măicuță, spuse Dahlia întrerupând-o, promite-mi că, înainte să mă ducă la groapă, ai să-mi pui fulg pe buze şi o oglindă în dreptul nărilor. Îmi făgăduieşti? Rhoda mi-a promis. I-am cerut-o eu.

— Vai! Ce idei îi trec fetei ăsteia prin cap! izbucni măicuța

Sumfit. Şi ce ochi face când le spune! Scumpa mea, sper că nu te gândeşti la moarte?

Dahlia o linişti şi o îndemnă să plece.

— Sunt de pe acum îngropată de vie! spuse ea. Simt totul... înțepenirea! încordarea neputincioasă! Hai să mergem în grădină. Rhoda, ai laudanum în casă?

Rhoda clătină doar din cap, deoarece avea inima prea îndurerată ca să mai poată vorbi. Merseră în grădină, care devenise locul cel mai plăcut pentru Dahlia. Acolo, i se părea că o aude pe mama ei moartă vorbindu-i. Când spusese că era îngropată de vie, nu folosise o figură de stil. Era într-adevăr pradă unor senzații neobişnuite. În unele momente, se mira că se putea mişca. Atunci, îşi întindea mâinile, atingea obiecte şi le muta de la locul lor; existența lor era convingătoare, dar fiorii o străbăteau iarăşi. O fire mai slabă şi-ar fi pierdut mințile. Tocmai această rezistență a minții o condamnase, atunci când sângele îi străbătea vinele ca un simplu flux, nu ca o forță vitală, să-şi dea seama de înțelepciunea şi justețea actului de sacrificiu pe care-l săvârşise, lăsându-se împinsă până în fața altarului. Apoi, schimbarea neaşteptată a omului acela, de care-şi legase singură viața prin căsătorie, şi citirea scrisorii de căință şi dragoste a lui Edward îi atinseseră judecata, fără să i-o întunece însă cu totul. Pasiunea devenise copleşitoare. Dar pasiunea ei trebuia să lupte împotriva unor adversități ucigătoare venite din toate părțile, încât, înlănțuită, sufocată şi lipsită de speranță, Dahlia se simțea uneori cu adevărat îngropată de vie. Simțurile ei deveniseră aproape paranoice.

Vorbea normal şi de aceea Rhoda, auzind întrebările şi răspunsurile ei de om cu mintea întreagă, în timpul meselor, se întreba dacă nu cumva sora ei simula, cu bunăştiință, nebunia când se aflau împreună numai ele două.

Acum, în grădină, Dahlia spuse:

— Toate aceste flori, draga mea, au rădăcini în mama şi în mine. Ea nu poate să le simtă, fiindcă sufletul ei se află în cer. Dar al meu e aici, pe pământ. E dureros să încerci să te desprinzi de suflet. E ca lama unui cuțit care nu taie adânc.

Ai încercat vreodată acest sentiment?

Rhoda răspunse afirmativ, străduindu-se, pe cât îi sta în putință, să fie convingătoare.

— Într-adevăr? şopti Dahlia. E ceea ce lumea numeşte „agonie". Să treci prin ea, singură, în beznă, – sentimentul acesta nu-l vei cunoaşte niciodată! Un înger îmi aduce unul din trandafirii mamei, şi eu îl miros. Văd câmpuri acoperite de zăpadă; acolo e cald şi nu trebuie să faci niciun efort ca să respiri. Văd răzoare nesfârşite de flori; trec peste ele ca o adiere. Mă simt lovită, doborâtă la pământ şi apoi iar îngropată. Da, scumpa mea, nu te mint.

Într-adevăr, în privința senzațiilor ei, nu mințea. Rhoda abia putea să schițeze un zâmbet drept răspuns; dar, având o inteligență neobişnuit de activă, Dahlia citi îndoiala surorii ei şi strigă:

— Atunci, dă-mi voie să-ți vorbesc despre el!

Toate pledoariile ei înflăcărate ajungeau la această temă, voind să demonstreze că, lăsată să se exprime, pasiunea avea darul să limpezească lucrurile. Dar, după o singură clipă de libertate îngăduită pasiunii, chinul sufletesc i se reînsufleția. Rhoda o mângâia în timpul plimbării, rugându-se să vină cât mai repede clipa când prietenii ei, parohul şi soția lui, aveau să-i sară în ajutor să-şi consoleze biata soră. Disprețul față de iubire o făcea neînțelegătoare şi, când o muncă activă nu-i umplea timpul, se simțea neputincioasă; iar povara greşelii făptuite o paraliza.

Ziua era foarte plăcută şi liniştită. Florile străluceau în lumina soarelui. Dincolo de zgomotul apei de la moară, auziră clopotele de înmormântare. În sufletul Rhodei, răsunau ca un semn prevestitor al unui sfârşit ce făgăduia un început şi punea stavilă unor frământări. Nu-şi dorea nimic altceva decât să trăiască acolo, alături de Dahlia, în uitare. Poate că, dacă Robert ar fi muncit împreună cu ele, i-ar fi acordat mâna în semn de recunoştință. Cu condiția să nu pomenească niciun cuvânt despre dragoste.

Jupân Gammon şi măicuța Sumfit nu întârziară nicio clipă la întoarcere, sosind aproape de ora mesei de seară;

operația de preparare a găluştelor şi a cartofilor, precum şi servirea cărnii reci şi a lăptucilor, împiedicară, pentru o bucată de vreme, relatarea celor întâmplate la înmormântare. Dar mai important decât lucrurile petrecute acolo era dilema dacă măicuța Sumfit îl văzuse într-adevăr – şi ea voia, cu sprijinul lui Gammon, să fie sigură că-l văzuse de departe – pe Anthony Hackbut la ceremonie. Gammon însă nu o susținea. Una e să bănuieşti şi alta să fii sigur. El nu era omul să jure pentru ceva pe care n-a pus mâna; ochii înşală; nu-i plăcuse niciodată să ghicească. O lăsă pe măicuța Sumfit să se frământe, ba chiar să jure că l-a văzut cu ochii ei pe Anthony Hackbut. Mai mult decât atât, după terminarea funeraliilor, tânărul Blancove l-a zărit pe Anthony pitit într-un colț al cimitirului, a trimis pe cineva la el şi pe urmă au dispărut împreună. Măicuța Sumfit fu luată în zeflemea atât de Robert, cât şi de fermier. Amândoi izbucniră în râs.

— Tony la o înmormântare! asta-i bună. Să cheltuiască el banii pe tren! exclamă fermierul. Crezi, măicuță, că Tony s-ar fi dus la cimitirul din Wrexby înainte să treacă pe la ferma Queen Anne? Şi, mă rog, unde e acum?

În disperarea ei, măicuța Sumfit apelă la jupân Gammon cu rugăminți stăruitoare şi cu încă o găluşcă.

— Jupân Gammon, de ce te tot joci cu mine, ba crezi, ba nu crezi, când mi-ai declarat, după scena aia sublimă, cea mai solemnă din viață, că azi-dimineață, la marginea Londrei, lumea s-a îmbulzit pentru nişte cizme. Astea au fost cuvintele dumitale, jupân Gammon! Recunoşti că ai spus „cizme”, măcar asta recunoşti? Se gândeşte la „cizme”, mi-am spus eu, fiindcă a avut un cizmar în familia din partea mamei lui; chiar dumneata mi-ai spus-o, chiar dumneata, jupân Gammon, şi acum dai îndărăt ca un cal nărăvaş.

— Adică vrei să zici că Gammon dă înapoi? spuse fermierul căruia îi luceau încă ochii de râs.

— El mi-a spus povestea asta, continuă măicuța Sumfit, înfruntându-şi adversarul nesimțitor, care îndrăznea s-o

contrazică cu o privire amenințătoare. Zău că el mi-a spus-o, şi, acum, – cred că n-o face dinadins – mă perpeleşte, mă strânge cu uşa, ca să râdă lumea de mine! Jupân Gammon, dacă nu eşti un laş bătrân, recunoaşte de față cu toți ce mi-ai zis: că s-a înecat; era fratele soției fratelui mamei dumitale, care avea un frate, şi ce fel de rudă ți-era dumitale, fratele ăsta? – măicuța Sumfit îşi frângea mâinile – of, Doamne, îmi plesneşte capul! dar n-o să-mi scapi, jupân Gammon; nu, oricât ai încerca. S-a înecat şi a rămas opt zile în mare – cum mi-ai spus, în fața focului, cu ani în urmă. Zău dacă nu încep să cred că găluştele astea te fac să fii aşa de încăpățânat; fiindcă văd că-ți fac rău şi-ți plac atât de mult, de-acum înainte am să pregătesc mai puține. Da, ziceai că a rămas opt zile în mare; cât despre chipul lui, spuneai că, săracu', era ca o zdreanță de ştergar muiată în scrobeală, astea au fost chiar vorbele dumitale; şi Joe, celălalt frate, cizmarul, cum îi zici dumneata, s-a uitat la el, când zăcea întins pe malul mării, şi n-a ştiut cine e, până ce nu i-a văzut cizmele, şi atunci a strigat: „E Abner", fiindcă l-a recunoscut după ele. Acum mai ai curajul să negi, jupân Gammon, că ai pomenit de cizmele domnului Hackbut şi de îmbulzeala care s-a produs la Londra? Să ştii că n-am să te las să mă faci de râs.

Acuzația de circumstanță nu-i făcu nicio impresie lui Gammon, care scoase un mormăit ce părea să vină din străfundurile stomacului său îmbuibat cu găluşte. Cât despre răzbunarea lui, o lăsă pe seama fermierului, care râse cu poftă.

Faptul că se pomenise numele unchiului ei dezlănțui o agitație crescândă în sufletul Rhodei. Pentru ea, toate acestea erau o dovadă că Hackbut vizitase împrejurimile. Dar de ce venise? Ca s-o hărțuiască pentru banii pe care i-i turnase în poală? Rhoda îşi dădu seama într-o clipă că se afla în fața unei mari încercări a rezistenței şi sincerității ei. De multe ori, după ce încredințase o parte din sumă lui Sedgett, îşi închipuise – nu vă pot spune cât de vag – că banii aceia erau furați; un termen mai blând i s-ar fi părut mai

adecvat. Nici „furați", nici „însuşiți", ci bani care fuseseră probabil încredințați lui Anthony, şi acesta uitase de drepturile adevăratului proprietar. Ideea n-o tulburase prea mult, dar, sub povara tuturor aparențelor descumpănitoare, era totuşi deprimată. Având de-a face cu banii şi simțind nevoia lor, Rhoda începuse să le înțeleagă mai bine natura şi valoarea. Se deprinsese să creadă că bănuiala ei izvora din purtarea nefirească, ciudată, a bătrânului şi din scena aceea a monedelor de aur risipite pe jos, ca o inimă sfărâmată la picioarele ei.

Când auzi că Anthony fusese, pare-se, văzut în cimitir, scânteia aceea de teamă ascunsă stârni o adevărată panică în sufletul ei. Se sculă de la masă înainte ca jupân Gammon să fi terminat şi ieşi din casă, pornind-o în căutarea unchiului ei. Nu se afla nici pe câmp, nici în cimitir. Merse dezolată prin vecini, până ce neliniştea i se stinse; apoi, se întoarse acasă cu inima uşoară, socotind o prostie faptul că şi-l imaginase pe Anthony altfel decât bogat şi că luase în serios vorbele despre venirea lui. Dar, între timp, trecuse prin nişte emoții care o preveniseră asupra unei lupte viitoare. Cine se va arăta prietenos față de ea, cine-i va oferi un braț puternic? Gândul furtunii pe care o semănase peste tot o făcu să tremure prosteşte. Când îi dădu mâna lui Robert, îi strânse încrezătoare degetele şi aproape că-şi lăsă capul pe umărul lui, într-atât de slăbită se simțea. Ar fi fost însă o înşelătorie față de el, şi gândul acesta o înfrână; poate că o reținea şi perspectiva întunecată de a trebui să răspundă vreunor cuvinte de dragoste, ea, care nu ştia ce trebuia să spună şi disprețuia mângâierile. Se vedea osândită să facă față singură împrejurărilor tocmai într-o perioadă când nu se mai bucura nici de sprijinul unui moral puternic.

Deşi totul ieşise prost, Rhoda nu renunțase la convingerea ei neclintită că procedase bine silind-o pe Dahlia să se căsătorească. Gândindu-se la aceasta, avea sentimentul acela de satisfacție aspră al celor convinşi de dreptatea lor, care-şi impun punctul de vedere asupra celor încăpățânați,

păcătoşi şi rătăciţi, zdrobindu-l pe cel ce a greşit. Nu recunoştea decât că rezultatul era trist şi dezamăgitor. Omul care devenise soţul surorii ei nu se mai putea plânge că a fost victima unei şarlatanii. Îi cumpărase promisiunea că va părăsi ţara şi, plătindu-l, salvase onoarea familiei. Cu ce preţ? Se întreba acum, şi siguranţa ei se clătina.

Se putea oare lipsi unchiul ei de suma aceea atât de mare şi i-o dăruise doar ca un binefăcător, pentru că o iubea? Era oare cu putinţă să aibă obiceiul de a-şi căra cu el averea pe străzile Londrei? Trebuia neapărat să reducă la tăcere aceste întrebări, acum, când îşi amintea exact ce părere avusese despre el şi valoarea banilor în clipa aceea în care deveniseră o ispită, silind-o să se năpustească asupra lor ca o lupoaică, fără să le cunoască, fără să le ghicească măcar preţul.

Înainte de a se duce la culcare, Rhoda deschise larg fereastra ca să respire aerul răcoros al nopţii. Rezemându-se de pervaz, auzi paşi depărtându-se şi-şi dădu seama că era Robert, căruia acea strângere de mână îi reaprinsese cu cruzime sentimentele de dragoste pentru ea. Se dădu îndărăt, mirându-se de ciudăţenia bărbaţilor – nişte sclavi, atunci când tânjesc după dragostea unei femei, nişte sălbatici, după ce-au cucerit-o. Încercă să-l compătimească, dar nu simţea niciun fel de emoţie; poate, doar o oarecare mândrie că se putea considera unica femeie cruţată de nenorocita capcană numită dragoste, şi adormi cu acest gând.

A doua zi, între micul dejun şi masa de prânz, tânărul moşier, însoţit de Anthony Hackbut, se întâlni la fermă cu bătrânul Fleming, pe aleea de la marginea lanurilor de grâu. Anthony îşi salută ruda dând din cap şi merse mai departe, lăsându-l pe fermier cu gura căscată, în timp ce tânărul moşier se opri să stea de vorbă. Anthony se îndreptă spre casă. Puţin după aceea, fu văzut intrând pe poarta grădinii, întovărăşit de Rhoda. La ora prânzului, Robert era luat deoparte de fermier. Nici Rhoda, nici Anthony nu-şi făcuseră încă apariţia. Veniră abia la căderea nopţii. Când intră în casă, Anthony nu salută pe nimeni şi nimeni nu-l salută.

Şedea pe un scaun lângă uşă, scuturând din cap, cu privirea pierdută. Rhoda îşi scoase boneta şi se aşeză pe scaun, şi ea ciudat de tăcută. Zadarnic o întrebă măicuța Sumfit: „Vrei un ceai, drăguța mea, şi puțină friptură rece?" Cele două personaje amuțite fură întrebate pe rând, dar nu aveau niciun răspuns de dat.

— Haide, frate Tony, încercă să-l însufleţească fermierul.

Dahlia împletea ceva. Robert stătea lângă glastrele de la fereastră, uitându-se tot timpul la Rhoda. Ea îşi dădu seama că era privită, şi se uită la el, apoi la ceas.

— E târziu, spuse ea, ridicându-se.

— Dar ai stomacul gol, draga mea. Să te duci la culcare fără să mănânci nimic sau să bei un ceai!

— Aud că ți-ai petrecut o noapte acasă la moşier, frate Tony, spuse fermierul. Foarte bine, totul e în ordine. Nu mă plâng, te asigur. Dacă te leagă ceva de familia aia, n-o să-ți amintesc că, oricum, eşti legat şi de familia asta; cel puțin nu în aşa fel încât să fii silit să alegi, pricepi. Dar bine, omule, acum, că tot eşti aici, o vorbă nu-i moarte de om, dacă nu cumva ai nevoie de un doctor,

— Am avut dreptate, murmură măicuța Sumfit. *El* era la înmormântare, mulțumescu-ți ție, Doamne! Am crezut că m-a lăsat vederea.

— Uite-o şi pe Dahlia, spuse fermierul. Frate Tony, n-o vezi? A început să fie de recunoscut, dacă i-ar creşte şi părul ceva mai repejor... Este... bine-sănătoasă, uite-o.

O şoaptă slabă, şovăitoare veni de pe buzele lui Anthony:

— Bună ziua... bună ziua... Vorbele îi răsunau ca un scâncet. Dar Anthony nu se uită la Dahlia.

— Vrei să mănânci, omule? Vrei să tragi o pipă? Nu vrei să scoți nicio vorbă? Vrei să te duci să te culci?

Aceste câteva întrebări, puse între pauze, nu scoaseră nimic de la bătrân, care privea în gol.

— S-a întâmplat ceva la bancă? strigă fermierul, şi Anthony sări ca fulgerat.

— Ai zis ceva? stărui fermierul.

Rhoda interveni:

— Unchiul e obosit şi nu se simte bine. Mâine va sta de vorbă cu dumneata.

— Bine, bine, dar, totuşi, e vreo încurcătură la bancă? întrebă fermierul cu o vie curiozitate, zâmbind la gândul că oamenii ăia de afaceri şi orăşenii erau şi ei nişte muritori şi puteau să aibă necazuri, să simtă că li se taie craca de sub picioare. Hai, frate Tony, vorbeşte odată. A fost ruinat careva? Atâta timp cât nu ți-au înghițit *ție* banii, ce-ți pasă? Despre ce e vorba? Zău că niciodată nu te-am văzut în halul ăsta. Vii de la Londra, te joci de-a v-ați ascunselea cu noi şi când, în sfârşit, catadicseşti să ne calci pragul... ei? Cum e treaba? Sper că nu eşti ruinat, Tony, nu-i aşa?

Rhoda stătea în fața unchiului ei, ca să-l ascundă.

— N-o să vorbească până ce nu se va odihni puțin. Da, măicuță, o să bea un ceai fierbinte, sus, în pat. Pune puțină apă la fiert. Acum, unchiule, hai cu mine.

— „A fost ruinat careva?" bolborosi Anthony, când Rhoda îi ridică brațul. Mi se pun atâtea întrebări, draga mea, că nu pot să fac față. Mi-ai spus că aici voi găsi liniştea. Nu ştiu nimic despre bani. Caută-mă prin buzunare. Chiar dacă ar veni patruzeci de polițişti, n-am niciun ban. Unde mă duci, draga mea?

— Mergi cu mine sus, unchiule.

Rhoda reuşise să-l facă să stea în picioare.

Fermierul îşi izbi fruntea, vrând să arate astfel celorlalți că Anthony îşi pierduse mințile; de altfel, îşi aminti că el îi prevestise acest lucru. Îşi încordă picioarele şi făcu un salt, strigând:

— Hei, frate Tony! ce e cu tine, omule, ce s-a întâmplat? Ascultă aici. Ce, te duci să te culci? Ce e, Tony? Îți spun eu... îți spun eu... dragul meu. În timpul acestor exclamații, imagini încâlcite ale unor obstacole în calea unor grămezi de aur dansau înaintea ochilor lui.

Rhoda îl zori pe Anthony să iasă din odaie.

După ce uşa se închise în urma lor, fermierul spuse:

— Asta e, mai devreme sau mai târziu, aici ajungi! Îți vinzi sufletul banului; îi pui la loc sigur, îi investeşti într-un vapor

şi, dacă vaporul ia foc şi sare în aer, ce te faci? Pe când noi, oamenii obişnuiţi, dacă ia foc şi sare în aer, dacă valurile se schimbă în avalanşe, noi n-avem nimic de pierdut. Sărmanul Tony, cu siguranţă că a primit o lovitură. A primit o lovitură, şi-acum nu ştie pe unde să scoată cămaşa. Voi, toţi cei care sunteţi aici, aţi auzit când vă spuneam că nu se poate ca lucrurile astea să dureze la nesfârşit. M-aţi auzit, nu-i aşa?

Cei de faţă recunoscură supuşi spiritul lui profetic. Măicuţa Sumfit, îndureratã, luă cuvântul: „Ai spus-o de multe ori, William dragă" şi acceptă cu multă supunere adevărul ce nu putea fi contestat.

— Nu zic să nu faci economie, continuă fermierul, şi să nu pui bani deoparte, dar nu-ţi vârî şi sufletul în puşculiţă.

— Aşa e, William. Măicuţa Sumfit îi sărea mereu în ajutor.

Dahlia o luă uşor de gât şi o sărută.

— O iubeşti pe bătrânica ta? murmură măicuţa Sumfit cu afecţiune, şi Dahlia o sărută încă o dată.

În clipa aceea, fermierul începu să se gândească în ce mod ar putea să-l afecteze pe el personal ghinionul lui Anthony, presupunând că era vorba de ceva mai mult decât de o simplă criză sentimentală a lui Anthony în legătură cu banca lui preferată; o asemenea reflecţie puse de îndată frâu tendinţei sale moralizatoare.

— O să auzim mâine despre ce este vorba, spuse el în încheiere şi-şi îndreptă privirea spre jupân Gammon, care întârziase cu jumătate de ceas peste ora lui de culcare şi adormise pe scaun. Neobişnuita somnolenţă afişată în public, împreună cu reputaţia de încetineală a veteranului îl înfuriară pe fermier, care vedea în ele o oarecare piedică în calea orelor ce-l despărţeau de ziua următoare.

— Hei, Gammon! ţipă el atât de tare, încât ar fi putut să trezească pe oricine; dar Gammon nu se cufunda ca toată lumea în abisul somnului, pe el trebuia să-i scuturi şi să-l asurzeşti urlându-i în urechi – un cutremur şi un trăsnet –, înainte ca pleoapele de şopârlă să se deschidă asupra măreţei şi bătrânei lumi. Ca un monstru de argilă care nu

vrea să ştie ce se întâmplă în jurul lui, se răsuci în scaun, mai întâi la dreapta, apoi la stânga şi se înclină înainte, încăpățânându-se să rămână neînsufleţit. Trezit, în cele din urmă, pe jumătate, se uită lung la stăpânul lui şi rosti, spre surprinderea acestuia:

— Fermierule, în casa asta se petrec lucruri ciudate.

Apoi intră iar în conflict cu măicuța Sumfit din pricina lumânării, ea fiind de părere că nu trebuia să i se încredințeze lui, iar el susținând cu încăpățânare contrariul.

— Haideți, să mergem cu toții la culcare, spuse fermierul. Dacă o să stau să mă gândesc ce e ciudat la fiecare în parte, o să m-apuce durerea de cap. Gammon e un om care vede în vis tot ce-i scapă când e treaz. S-a mai pomenit aşa ceva, – se adresă el nimănui – ca Tony Hackbut să vină în casa unei rude, să stea ca de lemn şi să nu scoată măcar o vorbă? Eu cred că muțenia asta nu-i a bună. Ăsta sunt eu: vă întrebați de ce nu m-am dus sus să-i strâng mâna? Ei, de ce credeți? Dacă nu-şi dă seama că e bine-venit şi fără ceremonie, înseamnă că nu merită. Ce, eu n-am grijile mele pe cap, nu? Fiecare om le are pe ale lui, unii mai multe, alții mai puține, fiecare să se descurce singur. Că i s-a întâmplat ceva rău cumnatului meu, Tony, asta e sigur. Ce e curios e că noi, oamenii de la țară, care cerem şi primim darurile Domnului... Fermierul nu-şi duse gândul mai departe; ridică brațele ca un păstor înțelept şi pufăi de parcă ar fi vrut să le trimită printr-o suflare pe cele două femei din fața lui spre paturile lor, apoi îl privi sfios pe Robert şi-i dori, dând din cap, noapte bună. Robert îi răspunse în acelaşi fel. El cunoştea pricina neobişnuitei vioiciuni a fermierului. Algernon Blancove, tânărul nobil, îi ceruse mâna Rhodei.

Capitolul XLIII

Rhoda consimte

ANTHONY FURASE BANII BĂNcii. Tânărul moşier ştia acest lucru, şi se oferise să gireze pentru ei şi să restituie băncii banii, punând însă o condiție. Atâta putuse Rhoda să înțeleagă din declarațiile bâlbâite pe care unchiul ei i le făcuse în cursul zilei.

Fermierul era la curent numai cu cererea în căsătorie a tânărului moşier, care-i fusese adresată direct lui, iar el lăsase în seama lui Robert misiunea de a o aduce la cunoştința Rhodei şi de a stărui în locul lui. Când Rhoda coborâse în odaie, unde o aştepta Robert; avea convingerea că va fi de ajuns să scoată un cuvânt pentru ca bomba să explodeze; temându-se şi în acelaşi timp dorind acest lucru, îşi aținti ochii asupra lui Robert şi îi spuse toată povestea. Robert ascultă cu o seriozitate şi o cumpătare care domoliră repulsia fizică a Rhodei față de pasiunea lui. Când ea termină, el spuse:

— S-ar putea ca astfel unchiul tău să fie salvat. Cât despre tatăl tău, sunt sigur că se va bucura.

Ea se aşeză, simțind un gol în sufletu-i cuprins de nepăsare.

— Aşadar, trebuie să accept?

— Cred că da, dacă poți.

Deşi amândoi erau oameni de acțiune, dilema îi copleşea, transformându-i în nişte copii neputincioşi. În plus, el se simțea jignit de faptul că ea îşi punea o asemenea întrebare şi încerca un sentiment de disperare în fața complicatelor evenimente care-i legau mâinile şi inima. Trebuia să se

pregătească să îndure multe, şi arăta că era pregătit.

— Ai fost pe afară, Robert?

— Întotdeauna obişnuiesc să fac înconjurul casei pentru a mă asigura că totul e în ordine.

Prin urmare, aseară nu umblase în grădină ca să se uite la fereastra ei. Rhoda se simți ruşinată de aceste gânduri.

— Mâine dimineață trebuie să iau o hotărâre.

— Se zice că noaptea e cel mai bun sfetnic.

Acest răspuns, în care se presupunea că va putea dormi, i se păru nespus de amar şi neprietenos.

— Tata doreşte să fac acest pas?

— Fără s-o mărturisească.

— Crezi că doreşte într-adevăr?

— Care tată n-ar dori-o? Fireşte că vrea. Are un suflet bun, dar poți fi sigură că doreşte acest lucru.

— Oh! Dahlia! Dahlia! şopti Rhoda, pradă unor stări noi, nefiliale, înrudite cu cele care o făcuseră pe sora ei să vorbească fără ruşine, strecurându-i amărăciune în suflet.

— Biata fată! adăugă Robert.

— Surioara mea dragă trebuie să fie curajoasă, trebuie să aibă mult curaj. Dahlia nu poate fi o laşă. Acum încep să înțeleg.

Rhoda îşi dădu capul pe spate şi rămase pe gânduri câtva timp, ca şi cum ar fi văzut nişte lucruri vechi într-o lumină nouă.

— Nu sunt în stare să gândesc, spuse ea tresărind. Am fost oare cumplit de crudă? Nu m-am purtat ca o soră? Am o oroare teribilă de unele lucruri... de ruşine. Iar bărbații sunt atât de aspri cu femeile; şi tata... mi-a fost milă de el. L-am urât pe omul acela josnic. E vărul *lui* şi poartă numele *lui*! Aproape că aş putea să-mi închipui că această încercare la care sunt supusă a căzut pe capul meu ca o pedeapsă.

Un diavol îl îndemnă pe Robert să spună:

— Nu poți să-ți laşi unchiul în încurcătură.

Spunând acestea, gândea, fireşte, că asta ar fi ultima îndatorire a unei femei.

„Asta-i părerea ta?" întrebă Rhoda cu privirea, fără să

scoată vreun cuvânt.

Firește, el vorbise pe un ton aproape ironic. Ea ar fi trebuit să-şi dea seama. Cum putea o fată cu sufletul neprihănit să-l creadă în stare de a da un asemenea sfat ființei pe care o îndrăgea? Fu cuprins de groază şi mânie, dar mândria îl împiedică să-şi trădeze sentimentele, astfel încât continuă să se prefacă. Fiindcă, vedeți dumneavoastră, nu-i iertase Rhodei indiferența.

— Nu mai poți face ce vrei tu, spuse el, gândind exact contrariul.

Tocmai de acest lucru – că era silită de propria-i generozitate să se sacrifice – se temea Rhoda. În pieptul ei nu ardea flacăra unei pasiuni care să înfrângă mulțimea de gânduri şovăielnice şi vanitatea, îndemnând-o să fie o femeie adevărată, nu o simplă păpuşă; iar pasiunea lui, pe care acum o dorea cu înfocare, spre a o lua şi a o azvârli într-un vârtej al uitării, nu se manifesta; prin urmare, socoti că Robert n-o mai iubea. Ostenise să tot gândească şi să acționeze pe răspunderea ei, şi ar fi fost bucuroasă să se lase călăuzită; totuşi, rațiunea îi spunea că pasul la care era îndemnată acum constituia o consecință directă a celorlalți paşi hotărâți pe care-i făcuse. Mândria îi şoptea la ureche: „Tu ai putut să-ți sileşti sora să facă ceva împotriva voinței ei”, iar Mila pleda pentru bietul ei unchi, Anthony. Privi, în imaginație, scena aceea cu banii de la Londra şi rămase uluită de risipa ei de energie de atunci, în comparație cu neputința-i de acum.

— Nu sunt în stare să iau o hotărâre pentru mine, spuse ea.

— Cu cât te vei hotărî mai curând, cu atât va fi mai bine, remarcă Robert, care simțea că se sufocă şi că locul acela devenise prea apăsător pentru el.

— Mi se dă foarte puțin timp, murmură ea. Glasul îi suna ca un scâncet, exasperant pentru cineva care cunoştea energia şi lipsa ei de remuşcări.

— Îndrăznesc să cred că sacrificiul nu ți se va părea prea mare, spuse el.

— Fiindcă, spuse ea aţintindu-şi imediat privirea asupra lui, fiindcă m-am dus o dată să mă întâlnesc cu el? La asta te-ai gândit, Robert? M-am dus doar ca să aflu veşti despre Dahlia. Nu primisem nicio scrisoare de la ea. Iar el mi-a scris că ar putea să-mi dea amănunte. Unchiul m-a luat o dată cu el la bancă. Acolo l-am văzut pentru prima oară. Mi-a vorbit despre Wrexby şi despre sora mea. Fetele lipsite de experienţă simt o mare plăcere când li se aduc laude. Din ziua în care mi-ai spus să mă întorc, te-am respectat întotdeauna.

Pleoapele ei coborâră încet. Putea oare să se umilească mai mult? Dar, în acelaşi timp, îi atinsese vechea rană, iar rivalul său de atunci era pretendentul de azi, bogat şi nobil. În plus, locul unde se afla acum, gândi Robert, era acelaşi în care-l respinsese când îi ceruse, pentru prima oară, să fie a lui.

— Cred, spuse el, că am uitat să-ţi cer iertare pentru gestul pe care l-am făcut ultima oară când am fost aici singuri. Te prinsesem de mijloc. Nu te înfiora. Era vorba de căsătorie şi te socoteam soţia mea. Am pus capăt plăcerilor şi purtării mele proaste. Iartă-mă că ţi-am amintit toate astea.

— Nu, nu, Robert! Rhoda îşi ridică mâinile şi, speriată de avântul ei, le lăsă să cadă, spunând: Ce fel de iertare? Am fost eu vreodată supărată pe tine?

Cuvintele îi erau însoţite de o duioşie în privire, devenită în cele din urmă tristeţe.

— Când ai fost în pădure te-am văzut plecând. *Ştiam* că aveai un scop serios, spuse el, roşind la rândul lui.

Dar amintirea acelor scene îi opri brusc emoţia care începuse s-o învăluie. Căzu, pentru o clipă, într-o stare de toropeală, şi culoarea aceea caldă, orientală, îi dispăru de pe faţă.

— Eşti foarte drăguţ, spuse ea.

În modul cel mai vag cu putinţă, Robert întrezări posibilitatea ca fructul să se fi copt între timp şi să cadă, în ceasul al doisprezecelea. Aliniat de orbirea lui şi, în acelaşi

timp, prudent ca, în cazul când se înşelase, să nu se expună unei păreri de rău (omul era doar îndrăgostit), observă, sincer şi ipocrit totodată: „Te-am socotit întotdeauna născută pentru a deveni o doamnă. (Aveai această ambiție, domnişoară.)”

Ea răspunse:

— Nu înțeleg ce vrei să spui. (Tu, prietene, să mi-o spui!)

— În curând îți vei lua în primire noile îndatoriri. (Chiar şi acum, nu te opui cu prea multă convingere.)

— Da, căci altfel viața mea nu va prețui prea mult. (Ştiu unde baţi.)

— Îți doresc fericire, Rhoda. (Ți-o primejduieşti nebuneşte.)

Al doilea înțeles stătea în umbră, în spatele cuvintelor, pentru fiecare dintre ei. Dialogul continuă:

— Îți mulțumesc, Robert. (Ție trebuie să-ți mulțumesc pentru soluție.)

— E timpul să ne despărțim. (Nu-ți dai seama că sunt în primejdie dacă mai rămân?)

— Noapte bună. (Vezi, sunt supusă.)

— Noapte bună, Rhoda. (Tu ai dat, prima, semnalul despărțirii.)

— Noapte bună. (Nu fac decât să mă supun.)

— De ce nu-mi spui şi numele? Te-am jignit cumva?

Rhoda simți că se sufocă. Vorbind pe ocolite, fusese la adăpost, având putința să facă aluzii la mai multe lucruri decât ar fi îndrăznit să spună în cuvinte.

Robert îi întinsese mâna, dar ea nu i-o luase.

— Cu ce te-am jignit? Zău că nu ştiu, Rhoda.

— Cu nimic.

Floarea se închisese.

Robert îşi puse în gând să creadă că Rhoda era încântată de perspectiva unei căsătorii strălucite şi începu să discute despre vinovăția lui Anthony, spunând:

— N-a luat banii de dragul banilor; oricine poate să-şi dea seama de acest lucru. Când mi-ai povestit, pentru mine era aproape limpede că banii nu-i aparțineau, dar m-am

obişnuit să cred că tu ai întotdeauna dreptate.

— Adevărul e că n-am niciodată, spuse Rhoda iritată, adresându-se atât lui, cât şi ei însăşi.

— Femeile nu se prea pricep în problemele băneşti. Unchiul tău n-are niciun cont propriu la bancă? Era socotit oarecum avar.

— Nu pot să-mi dau seama. Din ziua aceea, n-a mai călcat nici pe la bancă, nici pe acasă. A rătăcit pe drumuri dormind pe la țărani, până a ajuns aici. Inima lui pare distrusă. Mi-a rămas o mare parte din bani. I-am păstrat cu gândul că ar putea să fie un scut de apărare pentru Dahlia. O! ce gânduri am avut, şi ce-am făcut! Fireşte, am crezut că e bogat. O mie de lire însemna foarte mult pentru mine şi foarte puțin pentru un om bogat. Dacă m-aş fi gândit bine, mi-aş fi dat seama că unchiul Anthony n-ar fi purtat niciodată la el o sumă atât de mare. Eram ca înnebunită după bani. Probabil că am procedat greşit. O asemenea lăcomie nesăbuită este un semn rău.

— Orice rău ar fi, îl vei îndrepta, Rhoda.

— Înseamnă că trebuie să mă vând.

— Nu lua lucrurile în tragic. În loc să vină din partea unchiului tău, banii vor veni de la tine.

Rhoda se aplecă cu coatele pe genunchi, ca un om căzut pe gânduri. Poate că de la ea trebuiau să vină. Cum de sperase să procure banii prin alte mijloace? Acum cel puțin avea o posibilitate de a scăpa din încurcătură. Venise la momentul potrivit; era oare un ajutor divin? Ce laşitate o îndemnase să se eschiveze? La urma urmei, i se cerea să facă un pas îngrozitor?

Privirea ei se întâlni cu cea a lui Robert. El spuse, uluind-o:

— Tipic feminin!

— De ce?

Dar ea înțelesese semnificația şi roşi înciudată.

— El a fost primul care te-a lăudat.

— Eşti brutal cu mine, Robert.

— În sfârşit, mi-ai rostit numele! Mi-ai mai spus-o în

odaia asta.

Rhoda se ridică.

— Îți urez noapte bună.

— Și acum, dă-mi mâna.

— Noapte bună, rostiră simultan, dar Robert nu-i dădu drumul. Privirea lui deveni tăioasă. Îi strânse cu putere degetele.

— Nu-mi mai aparțin, strigă ea.

— O dată! Robert o trase mai aproape de el.

— Lasă-mă.

— O dată! repetă el. Rhoda, fiindcă nu te-am sărutat niciodată... o dată!

— Nu, nu mă-nfuria.

— Nu te-a sărutat încă nimeni?

— Niciodată.

— Atunci, eu... Forța lui o silea să devină din ce în ce mai neînduplecată.

Dacă i-ar fi spus „Fii a mea!”, poate că s-ar fi supus îmbrățișării lui; dar în sufletul ei nu ardea iubirea care s-o facă să înțeleagă intențiile iubitului ei. Se simțea revoltată şi jignită la gândul de a-şi supune buzele unui bărbat care n-avea să devină soțul ei. *Gelozia* lui cerea acea răsplată. „Fii a mea” avea să urmeze imediat.

— Dă-mi drumul, Robert.

Fu eliberată. Pricina era deschiderea uşii. Anthony se afla în prag.

N-a existat nicicând o mai uimitoare asemănare cu fantasma unui vis. După felul cum era îmbrăcat, exprima convingător starea de spirit în care se afla; parte în ținută de noapte, parte în ținută de zi: avea pe cap una din scufiile de noapte ale fermierului, iar pe deasupra îşi pusese pălăria sa. Amintindu-şi de pantaloni, folosise acest articol de îmbrăcăminte doar atât cât să-i permită mişcarea picioarelor sale scurte. Îmbrăcat alandala din cap până în picioare şi orbit de lumină, se uita la ei ca un şoarece împietrit.

— Unchiule drag! Rhoda se apropie de el.

Anthony dădu din cap, arătând spre uşa care ducea afară

din casă.

— Vreau doar să plec, să plec. Nu vă sinchisiți de mine. Plec.

— Trebuie să te bagi în pat, unchiule.

— Oh, Doamne, nu. Plec, draga mea. Am dormit pentru patruzeci de oameni. Nu – îşi apropie gura de urechea Rhodei – nu vreau să dau ochii cu fermierul. Şi, ca şi cum ar fi invocat un motiv concludent pentru plecarea sa, o luă spre uşă, repetând şi mormăind „mâine dimineață".

— Dar ai şi dat ochii cu el, unchiule. L-ai văzut. Gata, spuse Rhoda.

Anthony şopti:

— Nu vreau să dau ochii cu bătrânul...

— Dar ai şi dat ochii cu el, unchiule.

— Mâine dimineață, draga mea. Nu dimineața. O să se uite la mine şi o să mă întrebe: Încotro, frate Tony? Unde ți-e carnetul de cecuri, frate Tony? Ce mai e pe la bursă, frate Tony? Nu pot să dau ochii cu fermierul.

Era cu neputință să nu zâmbeşti: imita perfect felul de a vorbi, specific țărănesc, al fermierului.

Ea îi luă mâinile şi folosi toată puterea ei de convingere ca să-l facă să se întoarcă în pat; nu era insensibil la argumente şi le asculta docil.

— Bătrânul fermier crede că am milioane, draga mea. Nimic nu-l mulțumeşte. El... Nu vreau să dau ochii cu el mâine dimineață. Crede că am milioane. O să rămână cu gura închisă. Nu vreau... Nu vreau să vadă... Nu pot să calculez acum, nu pot deloc. Peste tot văd numai polițişti. Nu mă ascund. N-au decât să pună mâna pe bătrân. El a fost un servitor credincios, până când, într-o bună zi, a avut o clipă de amețeală şi, de atunci... ce copil! Mă sperii, Rhoda!

— Voi face totul pentru dumneata, spuse Rhoda, plângând disperată.

— Te gândeşti că tânărul gentleman a spus... îngăimă Anthony cu un aer misterios.

— Da, da, îl opri Rhoda; *iar eu consimt!* Aruncă, pe furiş, o privire în spatele ei. Hai, unchiule. Ah! fie-ți milă de mine! nu

mă lăsa să cred că ți-ai pierdut mințile. Am să-ți fac rost de bani, dar, dacă te comporți nesăbuit, nu te pot ajuta.

Odată cu simțul sacrificiului, își recăpătase energia. Anthony îi privi lacrimile.

— Am stat amândoi pe o bancă şi am plâns împreună, nu-i aşa? spuse el. Număram furnicile, îți amințeşti? O să stăm la soare, mâine, împreună? Spune da. Da? Asta e plăcerea mea: să stau o zi întreagă la soare şi nimeni să nu se uite la mine!

Rhoda îl asigură, apoi el se întoarse şi plecă sus cu ea, supus, gândindu-se la ceasurile pe care avea să le petreacă în bătaia soarelui.

Totuşi, în zori, dispăruse. Robert era şi el absent, de la micul dejun. Fermierul nu spuse nimic, recunoscu că Gammon avusese dreptate – o aluzie la remarca somnolentului veteran în noaptea trecută; iar prin fața ochilor săi se perindau acum multe lucruri ciudate.

Poşta de dimineață aduse o scrisoare adresată „domnişoarei Fleming". Fermierul le văzu pe cele două fiice ale sale ridicându-se, întinzând mâinile spre ea şi cerând-o dintr-o răsuflare. Se uitau una la alta ca cele două femei care îşi revendicau pruncul, aşteptând ca înțeleptul Rege să le facă dreptate. Scrisoarea fu înmânată Rhodei. Dahlia întinse mâna spre ea. Amândouă tăceau. Dacă nu te uitai la ele, nu puteai să-ți dai seama că în camera aceea avea loc un conflict suprem. Era o încordare îndârjită între pupilele lor, ca între doi luptători într-o clipă de răgaz a înfruntării. Dar exaltarea învinse puterea de stăpânire. Un zâmbet aspru, strălucitor, înflori pe obrajii Dahliei. Ochii negri ai Rhodei se închiseră. Lăsă să i se ia din mână scrisoarea, pe care Dahlia o duse la piept, o smulse din nou, îşi aplecă fața asupra unor trandafiri aflați într-o vază şi, sărutând-o pe măicuța Sumfit, fugi din cameră pentru un singur minut; după care, se întoarse zâmbind, cu ochii plini de o bucurie gravă şi arătându-se dispusă să mănânce şi să termine micul dejun.

Ce însemnau toate astea? Fermierul putea să îngăduie doar Rhodei să se comporte astfel, fiindcă avea încredere în

inteligența ei; iar el obişnuia să pună pe seama inteligenței toate fanteziile şi ideile năstruşnice. Dar Dahlia era o ființă slabă, căreia nu i se iertau extravagațele; şi-apoi, ce drept avea ea asupra scrisorilor adresate „domnişoarei Fleming”? Fermierul se pregăti să pună o întrebare, instigat şi de măicuța Sumfit, ai cărei ochi se aflau sub povara copleşitoare a curiozității şi uimirii. Când fu pe punctul de a vorbi, îşi aminti că-şi dăduse cuvântul să nu pună nicio întrebare; apoi, se mai temea ca nu cumva acesta să fie secretul. Îşi pusese toată încrederea în asigurarea Rhodei şi se ferea de o bănuială rostită. Aşa că, stăpânindu-se, se năpusti asupra măicuței Sumfit: „Ce ai, măicuță?”, ceea ce o făcu pe aceasta să se simtă vinovată, căci şi ea jurase să nu pună niciun fel de întrebare, de parcă ar fi fost jupân Gammon, pe care-l urmărea cu o adâncă invidie. Măicuța Sumfit îşi scuză neliniştea spunând că era preocupată de treburile gospodăreşti, după care, urmată de veteran, se retrase.

Rhoda continua s-o privească pe Dahlia, pregătită să lupte din nou împotriva conținutului acelei scrisori, deşi fusese învinsă în primul conflict. „Oh, blestemul ăsta al dragostei”, gândi în sinea ei; iar când Dahlia, aprinsă la față, uluită, inconştientă, părăsi încăperea, Rhoda se grăbi să-i comunice tatălui ei hotărârea luată în urma discuției cu Robert.

De îndată ce termină, o tainică dorință de a-l vedea pe Robert i se trezi în inimă. Părăsi locuința, crezând că pleacă în căutarea unchiului ei, şi urcă o colină acoperită de iarbă din apropierea fermei, de unde se puteau vedea holdele verzi şi păşunile de lângă râu, râul care curgea uleios în lumina verii, şi vacile păşind alene cu capetele plecate în iarbă; în depărtare, se zăreau oi, tufişuri albe de gherghin, iar în apropierea Rhodei, prin ramuri de aluni, se auzea cântecul unei privighetori.

Peisajul învăluit într-o linişte netulburată era privit de Rhoda, pentru prima oară, cu încântare. Îndemnată de un nou impuls de afecțiune pentru vechiul ei cămin, aruncă o

privire asupra fermei. A cui era mâna în stare să ducă singură la bun sfârşit muncile fermei, ceea ce şi făcuse, fără nicio răsplată? Privirea ei rătăci spre Wrexby Hall. Era complet lipsită de credința că avea să trăiască acolo, conştientă doar de faptul că era un loc dureros pentru ea. Se acuza singură, dar nu se putea învinui că ar fi sperat vreodată să se producă evenimentele menite s-o facă să dea uitării viața dragă de la fermă. Nu putea înțelege nici răceala ei continuă față de Robert. Avea însă destulă intuiție, ca să-şi dea seama că nemulțumirea de acum se datora insatisfacției pe care i-o provoca situația ei. Culegea ceea ce semănase: cumplit de nenorocite sunt aceste roade ale visurilor noastre! Soarele nu-şi aruncă razele asupra lor. Ele pot să aibă, ca în cazul Dahliei, o nuanță sângerie, tragică; dar nu vor avea niciodată dulceața caldă, proaspătă şi hrănitoare, seva care se găseşte într-un singur fir de iarbă.

Rhoda simți o poftă teribilă de unt. Voia să-l miroasă în timp ce măicuța Sumfit îl pregătea, îl bătea, îl netezea şi-l rotunjea în lăptărie; coborî dealul în fugă şi se întâlni cu tatăl ei în dreptul porții. Era îmbrăcat în costumul lui de sărbătoare şi se pregătea tocmai să plece – ştia ea unde. Când fu întrebată dacă-l văzuse pe unchiul ei, răspunse „nu” şi simți o şi mai arzătoare dorință de a munci cu mâinile ei şi de a trage în piept mirosul untului de casă preparat acolo, în lăptăria fermei.

Capitolul XLIV

Duşmanul îşi face apariţia

RHODA ÎL URMĂRI CU PRIVIREA pe tatăl ei, care străbătu câmpul şi o luă pe o alee. Rămase cu răsuflarea tăiată cât timp îl mai zări apărând în puncte din ce în ce mai îndepărtate, apoi oftă adânc şi se lăsă din nou cuprinsă de speranța-i nelămurită.

Ultima oară când îl văzu, se trezi strigându-l cu o voce de om scos din minți şi mustrându-l în gând. „Cum poți să te porți atât de crud cu Robert!" Fermierul trecu de Wrexby Heath şi de porțiunile de pământ negru ars, unde focul pârjolise totul într-o noapte uscată, de mai, şi se îndreptă spre Hall.

Când privim un peisaj câmpenesc liniştit cu sufletul frământat de năpasta ce s-a abătut asupră-ne, învinuim Natura de propria noastră trădare față de ea. Rhoda fugi din uşa lăptăriei, se închise în cameră şi stinse toate luminile din jurul ei. Trăsese zăvorul şi se pregătea tocmai să coboare jaluzelele, când uimirea de a o zări pe Dahlia ieşind din grădină o făcu, pentru o clipă, mai puțin preocupată de sine. Dahlia era îmbrăcată de oraş şi mergea foarte repede. Rhoda se simți la fel de paralizată ca atunci când îşi urmărise tatăl; dar în momentul în care Dahlia, străbătând pajiştea şi podul de peste iaz nu mai putea fi văzută, întinse instinctiv mâna în căutarea bonetei. Îşi trase pălăria pe cap, îşi luă pelerina de mătase neagră, dar, neavând puterea să şi-o arunce pe umeri, căzu lângă pat şi rosti o rugăciune ciudată. „Mai bine să moară decât să se acopere iar de ruşine, Doamne! Doamne!"

Încercă să se ridice, dar nu reuşi; din superstiție, repetă rugăciunea „Mai bine trimite-i moartea!” şi, ținându-şi ochii închişi, chemă, în închipuirea ei, trăsnete şi fulgere, prăpădul pe pământ.

Tensiunea unei incertitudini prelungite şi ultimele săptămâni de nelinişte otrăviseră sângele curat al fetei, astfel încât faptele şi vorbele ei nu-i mai exprimau adevăratul caracter.

Îşi lăsă capul în jos sub un impuls orb, care-i dădu puterea să se ridice. O luă, cât putu de repede, pe urmele surorii ei.

În dimineața aceea, Robert primise şi el o scrisoare. Era de la maiorul Waring şi conținea o bancnotă, o chemare la Londra şi un anunț de ziar tăiat de doamna Boulby din Warbeach, anunț prin care lui Robert Eccles i se aducea la cunoştință că mătuşa sa Anne murise şi-i lăsase o moştenire ce urma să fie plătită la cerere. Robert străbătu câmpia, râzând în hohote de destinul ironic care-i oferea puțin câte puțin, dar niciodată de ajuns, doar atât cât să nu se dea la fund.

Scrisoarea maiorului Waring glăsuia astfel:

„Trebuie să te văd imediat. Vino repede. Am început să-ți împărtăşesc părerile – există unele probleme pe care trebuie să le iei în mână şi să termini repede cu ele.”

— Da, da!

Robert dădu glas gândurilor sale în aerul proaspăt al dimineții pe care-l adulmeca agitat şi înflăcărat.

Scrisoarea nu se termina aici. Mai citi:

„Am greşit, continua scrisoarea lui Percy, *față de cea mai bună femeie. Mi-a scăpat printre degete. Există, pare-se, o speranță ca Dahlia să-şi recapete libertatea. Oricum, fii cu ochii pe ea şi n-o părăsi. Doamna Lovell s-a străduit şi a făcut unele descoperiri interesante la Warbeach. Domnul Blancove a ieşit din joc. Ea s-a ocupat de el. Am fost gelos! – mi-a*

scăpat cuvântul. Adevărul, curajul şi suferința o impresionează pe Margaret.

Al tău,
PERCY.”

Sărind un pârleaz, Robert se apropie de Anthony care privea clătinându-se la un catâr ce păştea iarbă lângă o poartă.

— Te-am prins, spuse Robert, apucându-l de braț.

Deşi îşi dădea seama că era un gest prietenesc, Anthony se zbătu, dar fu luat cu de-a sila şi cei doi nu se mai opriră până la Greatham, la cinci mile distanță de Wrexby, unde intrară în hanul cel mai însemnat şi Robert porunci să li se aducă vin.

— Ai nevoie de curaj, ai nevoie de viață, spuse Robert.

Dar Anthony nu voia niciun fel de vin, oricât de mult i-ar fi trebuit.

Totuşi, plăcuta senzație de a şti că altcineva plăteşte pentru el era irezistibilă, aşa că acceptă, spunând:

— Fie, dar numai un singur pahar.

Robert îi făgădui solemn. Se aflau într-o încăpere separată; după ce comandă trei sticle de sherry, Robert încuie uşa. Diavolul pusese stăpânire pe el. Îl sili pe Anthony să bea în pas cu el, folosind, alternativ, ca mijloace de constrângere, înfricoşarea şi linguşirea bătrânului.

— Bea, îți spun. M-ai jefuit şi trebuie să bei!

— Nu-i adevărat, nu-i adevărat, gemu Anthony.

— Bea şi taci. M-ai prădat şi ai să bei! pe legea mea! dacă te împotriveşti, te dau pe mâna celor mai albaştri polițişti pe care i-ai visat vreodată, bătrâne gentleman. M-ai prădat, domnule Hackbut. Bea, îți spun.

Anthony vărsa lacrimi în pahar.

— O astfel de porcărie n-aş fi fost în stare să fac niciodată, spuse Robert, privind fără milă cum se scurg picăturile bătrânului care tremura. În sănătatea dumitale, domnule Hackbut. Mi-ai furat iubita. Nu-i nimic. Viața-i doar un foc de armă. Unii nimeresc drept la țintă, şi sunt singurii care

nu fac niciun rău. Dumneata nu te numeri printre ei, domnule; aşa că trebuie să bei, vreau să te văd vesel.

Treptat, vinul învioră sângele lui Anthony, făcându-l să plutească în nori, ca unul care abia îşi mai amintea că trebuia să fie nenorocit. Robert îi ascultă trăncăneala despre aventura lui cu banii băncii, umplându-i mereu paharul, fără cruțare. La un moment dat, atenția îi fu atrasă de apariția Dahliei, care tocmai ieşea dintr-o farmacie, pe strada de vizavi de han.

— Asta-i doctoria *mea,* spuse Robert şi – adresându-se lui Anthony – şi a dumitale.

Soarele trecuse de amiază, când ieşiră din nou în stradă. Robert îşi ținea capul sus ca un cocoş, iar Anthony atârna de brațul lui. Se învârtiră în scurte semicercuri, în fața intrării, până când brațul puternic îl prinse şi-l ridică pe Anthony.

Când ajunseră pe câmp, pe drumul care ducea spre Wrexby, Robert zări în depărtare două siluete de femei. Un bărbat se grăbea să le ajungă din urmă. Femeile se opriră şi se întoarseră brusc: una dintre ele ridică brațele şi se întunecă la față. Se aflau pe poteca unei pajişti întinse, cu iarba deasă, unde florile de măcriş roşu le acopereau pe cele galbene de piciorul-cocoşului. Robert o porni cu paşi iuți într-acolo. Nu ştia exact cine era omul pe care-l apucase de umăr, dar le recunoscuse pe Dahlia şi Rhoda şi se trezi față în față cu Sedgett.

— Tu erai!?

— Poate că altă dată o să-ți ții mâinile acasă înainte de a fi sigur.

Robert spuse:

— Te rog să mă ierți. Vino cu mine deoparte.

— Câtă vreme mai am o fărâmă de minte în căpățână, nici nu mă gândesc să fac aşa ceva, replică Sedgett, încercând să imite tonul curtenitor al duşmanului său. Am venit să-mi iau nevasta. Abia am coborât din tren, şi m-am abătut puțin din drum, recunosc. Am venit, şi sunt foarte grăbit. Să se ducă acasă, să-şi ia lucrurile, să-şi facă bagajele, şi plecăm.

Robert făcu semn Dahliei şi Rhodei să plece repede acasă.

Anthony căzuse lângă rădăcina unui ulm şi urmărea scena cu un aer filosofic. Rhoda făcu un pas şi o luă pe Dahlia de mână.

— Staţi, strigă Sedgett. Voi, ăştia de aici, mă credeţi un prost? Eccles, tu mă cunoşti mai bine. Tânăra asta este nevasta mea. Am venit s-o iau, m-auzi?

— N-ai niciun drept asupra ei, izbucni Rhoda şovăitoare şi, tremurând, îşi îndreptă privirea rugătoare spre Robert. Dahlia semăna cu o statuie întruchipând groaza.

— Te-ai descotorosit de ea, omule, şi ţi-ai vândut drepturile pe care le aveai, spuse Robert pândind punctul slab în care trebuia să lovească.

— În faţa legii, asta nu stă în picioare, spuse Sedgett clătinând din cap. Oricine are dreptul să se înfurie când află că a fost tras pe sfoară, nu?

— Mi-ai dat cuvântul dumitale de onoare, spuse Rhoda, mormăind „Of! diavol venit să ne chinuieşti!"

— Atunci n-ar fi trebuit să umblaţi cu iscoadele pe la mine prin sat. Dumneata sau Eccles – nu-mi pasă cine – mi-aţi descusut servitorii ca să-mi aflaţi secretele. Careva dintre voi a făcut asta. Mi-aţi declarat război. Aţi încercat să mă distrugeţi. Asta eu numesc încălcarea învoielii. În orice caz, am venit după nevasta mea. Şi am s-o iau.

— Niciunul, niciunul dintre noi, nimeni n-a fost pe la dumneata acasă, spuse Rhoda hotărâtă. Locuieşti în Hampshire, pare-mi-se, domnule, altceva nu ştiu. Nu ştiu unde. N-am întrebat-o pe sora mea. Oh! cruţă-ne, te rog, şi pleacă.

— Nimeni n-a iscodit pe meleagurile dumitale, spuse Robert pe un ton foarte blând.

La care, Sedgett răspunse răspicat: „Aici minţi, Bob Eccles" şi fu pe loc doborât de o lovitură năpraznică. Robert trecu peste el şi, luând-o pe Dahlia de braţ, făcu trei paşi cu ea, ca şi cum ar fi vrut s-o pună în mişcare. „Plecaţi!", strigă el Rhodei, ale cărei pleoape coborâră sub dogoarea chipului bărbătesc.

Cel mai bun lucru pentru sora ei era să plece. Se întoarse

şi o porni grăbită, zorind-o şi pe Dahlia, căreia încercă să-i apuce braţul. „Oh! Nu mă atinge”, spuse Dahlia gemând, cu răsuflarea tăiată. Merseră împreună fără să scoată o vorbă, cu pas iute, abia călcând pământul. Când ajunseră în apropiere de ultimul pârleaz, Rhoda îşi dădu seama că nu le urmărea nimeni. Se opri, gâfâind; inima îi era copleşită de imaginea fiinţei aceleia aprige care o iubea. Dahlia scoase de la piept scrisoarea pe care o smulsese azi-dimineaţă şi o ţinu, cu amândouă mâinile, deschisă în faţa ei, ca s-o citească. Răgazul era scurt. Apoi, luă scrisoarea şi o puse la loc; trăsăturile ei de muribundă căpătaseră o sclipire de viaţă. Ţinea mâna dreaptă în buzunar. Rhoda o întrebă:

— Ce ai acolo?

— Într-un fel, eşti duşmanca mea, răspunse Dahlia, scuturată de un tremur puternic.

— Cred, spuse Rhoda, că aş putea să fac rost de ceva bani ca să te trimit de aici. Vrei să pleci? Sunt nespus de mâhnită de tot ce am făcut. Dumnezeu să mă ierte.

— Te rog, să nu mai discutăm, spuse Dahlia.

În starea în care se afla, ofilită sufleteşte şi trupeşte, o atingere sau o vorbă însemna a rană pentru ea. Totuşi, vorbi prima:

— Cred că voi fi salvată. Nu pot să-mi închipui că nu mai există nicio speranţă. N-am fost chiar atât de păcătoasă.

Rhoda îi dădu un răspuns mângâietor care nu rămase fără ecou în inima Dahliei deşi era doar o palidă consolare în situaţia ei.

Ajungând în dreptul pajiştei din faţa porţii de fier, Rhoda observă lipsa anunţului prin care se vestise scoaterea în vânzare a fermei Queen Anne şi înţelese acum graba tatălui ei de a se duce acolo, sus, la Wrexby Hall. „Ca să salveze ferma, ar fi în stare să mă şi vândă.” Se învinui pentru acest gând, dar nu putea să se arate înţelegătoare. Avea prea vie în faţă imaginea tatălui ei urcând neobosit, sub arşiţa soarelui, la Hall – imagine concepută de starea ei de depresiune sufletească pentru a-şi justifica revolta în faţa nedreptăţii, deşi era conştientă că ea, cu propria-i nehotărâre, purta

întreaga vină.

Jupân Gammon le întâmpină în grădină.

Arătând cu degetul în sus, spre frontonul porții, spuse: „A fost dată jos”. Cei trei dinți îngălbeniți pe care Gammon şi-i descoperi în rânjetul lui liniştit le făcură pe fete să se privească zâmbind cu amărăciune. Ce-ar mai fi râs altădată!

— Spune-i tatii, exclamă Dahlia când ajunseră în dreptul uşii din spate. Avea o expresie jalnică şi-şi muşca buzele.

Rhoda încercă s-o rețină, dar Dahlia repetă: „Spune-i tatii”, având aerul că, în privința forței şi a voinței, era în stare să se măsoare cu sora ei.

Capitolul XLV

Fermierul este trezit

RHODA VORBI TATĂLUI EI, DIN pragul uşii, cu mâna pe clanță.

La început, el îi dădu prea puțină atenție, exprimându-şi mai întâi speranța că ea ştia despre proiectul de căsătorie cu tânărul moşier şi că nu avea de gând să facă nazuri sau să se arate îndărătnică; tânărul moşier era nerăbdător să încheie afacerea şi să se vadă la casa lui.

— Nu pot să nu recunosc că este o cinste şi, în acelaşi timp, o mângâiere pentru noi, spuse fermierul. Azi-dimineață am putut şi eu, pentru prima oară, după mulți ani, să stau pe scaun şi să mă gândesc în linişte. Îmi pare rău de Robert, care e de două ori ghinionist, dar cred că şi tu ai țintit ceva mai sus.

Rhoda era ispitită să spună un cuvânt de autoapărare, dar se stăpâni şi istorisi din nou povestea Dahliei, mirându-se că tatăl ei nu părea deloc tulburat. Dimpotrivă, pe unul din obrajii săi apăruse o gropiță, expresie a unui chicotit fără glas, care trăda o oarecare mulțumire. Spuse: „Mda, e foarte trist, dar, dacă aşa stau lucrurile, ce poți să faci" şi, o bucată de vreme, nu mai scoase o vorbă.

Rhoda îşi dădu seama la un moment dat că se referea la unchiul ei Anthony, de a cărui situație privilegiată pe lumea asta începuse să se cam îndoiască.

— Sau, spuse fermierul lovindu-se peste frunte, nu-i în toate mințile. Culmea ar fi ca până la urmă, din punct de vedere comercial, cum ar zice el, cumnatul lui luat în derâdere – şi o spun fără răutate – să valoreze nu tocmai milioane, dar ceva bani acolo…

Fermierul clătină din cap cu un aer de satisfacție şi dispreț.

Rhoda nu izbuti să-i câştige atenția până ce nu-şi dădu seama – aproape instinctiv – cât de interesantă ar putea fi pentru el povestea unchiului şi a săculeților cu bani. I-o istorisi şi-l scoase din toropeală. Apoi, pentru a treia oară, îi vorbi despre Dahlia.

Rhoda văzu cum pieptul tatălui ei se umflă, în timp ce ochii i se umpleau de lumină. O privea în chip ciudat. Pe fața lui se citea mânie, o nelinişte reaprinsă şi o voință neclintită. Când îi ceru să-i dezvăluie toate amănuntele tăinuite, în sufletul Rhodei se strecură un respect nou față de tatăl ei; dar asta cu prețul iubirii ei.

După ce ascultase şi înțelesese totul, spuse:

— Trimite-o jos la mine.

Dar Rhoda îl rugă:

— E prea slăbită, nu se poate ține pe picioare. Nu e în stare să mai îndure niciun cuvânt despre asta, nici chiar o vorbă bună sau folositoare.

— Atunci, du-te tu, spuse fermierul, du-te tu la ea şi spune-i că are o datorie, cea mai importantă datorie, acum. Supunere față de bărbatul ei! M-auzi? Să audă şi ea! Supunere față de bărbatul ei! Când va veni la mine, va fi binevenit. E binevenit. Uşile mele îi sunt deschise. Îi mulțumesc. Îl cinstesc. Îi binecuvântez numele. Lui îi sunt dator… Du-te sus la ea şi spune-i că datorită tânărului care a luat-o de nevastă poate tatăl ei să ridice capul. Du-te sus. Da! De ani de zile mi-era teamă de aşa ceva. Ascultă, fată, nu vreau să aud nimic despre uşi de biserici şi părăsiri – a venit pentru ea, da sau nu? Atunci, o s-o aibă. Nici chestia cu banii nu stă în picioare: a luat-o de nevastă. Aşa că e nevasta lui. Cum ar putea accepta să n-o vadă?

— E un ticălos ordinar! strigă Rhoda.

— N-a luat-o de nevastă? replică fermierul. Nu i-a dat nefericitei un nume? Nu vreau s-o ocărăsc pe ea, dar lui îi mulțumesc şi, o spun deschis, dacă vine, îi întind mâna. Gata, să terminăm, să aşteptăm să vină el.

— Tată, dacă m-ai lăsa... Rhoda îşi stăpâni izbucnirea năvalnică. Tată, este un om *rău, rău.* Este un om viclean. Ne-a înşelat pe toţi. Robert îl ştie. Îl cunoaşte de ani de zile şi ştie că e foarte viclean. Omul ăsta s-a însurat cu Dahlia numai ca să capete... Rhodei i se tăie respiraţia şi nu putu să rostească cuvântul. A zvârlit-o cât colo, în uşa bisericii, spunându-i nişte vorbe oribile. După ce a făcut asta, cum mai poate să aibă drepturi asupra ei? I-am plătit din banii unchiului tot ce trebuia să primească, în schimbul făgăduielii, în schimbul jurământului, că niciodată, niciodată n-o s-o mai tulbure, n-o să mai apară în preajma ei. După toate astea, nu mai are niciun drept, niciunul, s-o mai ceară. Dacă va îndrăzni...

— E soţul ei, o întrerupse fermierul; când va veni aici, va fi binevenit. Îţi spun că va fi binevenit. Am să-i întind mâna. El e singurul care a salvat numele Fleming de la ruşine. Îi mulţumesc şi fiica mea îi aparţine. Unde e acum? Ziceai de o încăierare cu Robert. Trag nădejde că Robert nu va uita să se poarte cum trebuie. Du-te sus la sora ta şi spune-i din parte-mi: totul e iertat şi dat uitării; spune-i că trecutul e îngropat, dar, de azi înainte, trebuie să înveţe să fie fată cumsecade. Şi dacă o să se ducă la poartă să-şi întâmpine soţul, cu atât mai bine, îi va face o plăcere tatălui ei, spune-i aşa. Vreau să-l văd pe acest om. M-a durut inima că a stat atât de mult timp departe de noi; şi când o să-l văd, o să-i urez bun venit, şi la fel trebuie să facă toţi din casa mea.

În felul acesta a primit William Fleming mărturisirea despre nefericita situaţie a fiicei sale.

Rhoda ar fi putut să pledeze mai bine cauza Dahliei, dar era prea indignată şi jignită de egoismul tatălui ei şi de o anumită dorinţă de a pedepsi pe care intuiţia ei pătrunzătoare o deslușise, în clipa aceea, în iertarea paternă şi în condiţiile iertării.

Se duse sus la Dahlia şi-i spuse doar că tatăl lor cunoştea acum toată situaţia.

Dahlia se uită la ea, dar nu îndrăzni să întrebe nimic.

Astfel se scurse ziua. Nici Robert, nici Anthony nu-şi

făcură apariția. Veni noaptea: toate uşile fură încuiate. Surorile dormiră împreună, simțind pulsul fiecărei ore; deşi pradă frământărilor, nu erau cu totul lipsite de speranțe.

Când se iviră zorile, Rhoda era îmbrăcată. Toate locurile familiare din jurul casei erau învăluite în tăcere, ca şi cum nu se aştepta nimic. Îl văzuse pe jupân Gammon hoinărind spre ogoare şi acum auzea de jos vocea tatălui ei. Întregul mecanism al vieții de toate zilele se puse în mişcare, dar era evident că Robert şi Anthony nu-şi făcuseră încă apariția. Îi trecu prin cap gândul că Robert îl omorâse pe Sedgett. Acest gând veni însoțit de o undă de bucurie care se transformă repede în groază, ceea ce o făcu să îngenuncheze şi să se roage. Dahlia zăcea istovită în pat, dar când se apropie ora poştei de dimineață, se ridică şi spuse:

— E o scrisoare pentru mine; ia-o.

Într-adevăr, jos era o scrisoare pentru ea, dar acum se afla, deschisă, în mâinile tatălui ei.

— Vino afară, spuse fermierul când Rhoda intră la el în cameră. Ajunşi în grădină, îi porunci să citească scrisoarea şi să-i desluşească înțelesul. Scrisoarea era adresată Dahliei Fleming.

— E pentru sora mea, murmură Rhoda, mai mult speriată decât furioasă.

Fu îndemnată, pe un ton hotărât, să citească, şi citi:

„Dahlia,
Există încă îndurare pentru noi. Nu te-am pierdut.

EDWARD.”

După aceea, un adaos scris de mână de femeie:

„Există într-adevăr o speranță. Peste câteva ore vom şti precis. Dar fii tare. Dacă se apropie de dumneata, fereşte-te de el. Nu eşti a lui. *Fugi, ascunde-te, du-te oriunde, dacă ai motive să crezi că este pe aproape. Nu îndrăznesc să-ți scriu ce aşteptăm. Ieri ți-am spus să speri; azi îți pot spune* crede *că*

vei fi salvată. Nu eşti pierdută. Totul depinde de tăria dumitale.

MARGARET L.”

Rhoda îşi ridică ochii:

Fermierul apucă scrisoarea şi puse degetul pe prima semnătură:

— Ăsta e prenumele seducătorului fiicei mele?

Nu aşteptă răspunsul, se întoarse şi intră în sufragerie, unde porunci să i se ducă Dahliei micul dejun pe tavă, sus, în dormitorul ei; după aceea, întoarse chiar el cheia în broască, spre a o pune la adăpost. Pe chipul măicuței Sumfit se aşternuse o durere mută în fața tuturor acestor întâmplări ciudate, dar nimeni n-o lua în seamă, aşa că îşi înfrână văicărelile. Fermierul nu spunea nimic nici despre Robert, nici despre Anthony. Rămase pe scaun până la ora mesei, fără să citească sau să tragă din pipă, fără să-şi ocupe în vreun fel ochii sau mâinile; tăcut, dar cu urechea la pândă.

După-amiaza risipi temerile Rhodei. Un mesager îi aduse la fermă un bilet scris cu creionul de Robert, care o înştiință că, împreună cu unchiul ei, îl țineau pe Sedgett la distanță, cu forța, şi deci ele nu aveau de ce să se teamă. Rhoda sărută cuvintele şi alergă afară pe câmp ca să-şi arate mulțumirea, să binecuvânteze şi să viseze pe cel care spusese că nu exista niciun motiv de teamă. Ştiind că Dahlia nu era conştientă de prizonieratul ei, nu avea mustrări de conştiință pentru faptul că-şi prelungea absența. Soarele devenise deja roşu când Rhoda se hotărî să se reîntoarcă – într-atât de mult îi plăcuse să se gândească la Robert –, iar atunci când se îndreptă spre casă, aerul mohorât al acesteia nu reuşi să-i tulbure buna dispoziție. Dar când ridică zăvorul de la poartă, neliniştea şi remuşcările puseră stăpânire pe ea. Intră în odaie, unde-i zări pe tatăl ei şi pe măicuța Sumfit. Aceasta tocmai frământa un aluat. Între ei, se afla Sedgett.

Capitolul XLVI

Când noaptea e mai întunecată...

ÎN CLIPA ÎN CARE RHODA ÎŞI făcu apariția, tatăl ei scoase cheia de la dormitorul Dahliei şi spuse:

— Deschide uşa şi adu-o pe sora ta jos, la bărbatul ei.

Cu un gest mecanic, Rhoda luă cheia.

— Şi lasă uşa noastră deschisă, adăugă el.

Se îndreptă spre camera Dahliei, cuprinsă de o teamă neaşteptată pentru soarta lui Robert, văzând că duşmanul lui se afla acolo, dar înfățişarea Dahliei îi alungă acest gând.

— El e aici, spuse Dahlia; şi întrebă: N-a venit nicio scrisoare, nicio scrisoare, niciuna, azi-dimineață?

Rhoda o strânse în brațe, încercând să-i potolească tremurul.

— Nicio scrisoare! Nicio scrisoare! Nimic? Absolut nimic? Oh! Nicio scrisoare pentru mine!

Ciudatele şi variatele tonalități ale exclamațiilor şi întrebărilor sunau jalnic.

— Aşteptai vreo scrisoare? spuse Rhoda, disprețuindu-se pentru ipocrizia ei.

— El e aici! Unde e scrisoarea mea?

— Ce ai sperat? Ce aşteptai, draga mea?

Dahlia îngăimă:

— Nu ştiu. Sunt oarbă. Mi s-a spus să sper. Ieri am primit scrisoarea în care mi-a spus să sper. El e aici!

— Oh, draga mea, iubirea mea! strigă Rhoda, vino jos pentru o clipă. Să dai ochii cu el. E dorința tatii. Vino doar pentru o clipă. Dacă e vreo speranță, vino, ca să câştigi timp.

— Dar n-a venit nicio scrisoare pentru mine, azi-dimineață, Rhoda. Nu pot să sper. Sunt pierdută. El e aici!

— Scumpa mea, a venit o scrisoare, spuse Rhoda, neştiind dacă procedase bine dezvăluindu-i acest lucru.

Dahlia îşi împreună mâinile într-o rugă mută pentru scrisoare.

— Tata a deschis-o, a citit-o şi a luat-o la el, spuse Rhoda ținând-o strâns pe biata făptură zdrobită.

— Deci, e împotriva mea? Oh, scrisoarea mea! Dahlia îşi frângea mâinile.

În timp ce vorbeau, de jos se auzi vocea tatălui lor, care-i striga Dahliei să coboare. El veni de trei ori la capătul scărilor şi strigă.

A treia oară rosti o amenințare.

Rhoda ieşi afară pe palier şi spuse încet:

— Vino sus la ea, tată.

După o scurtă şovăire, urcă scările.

— Bine, fato, îți cer doar să vii jos şi să-ți vezi bărbatul, spuse el, încercând să-şi îmbuneze glasul. Ce-i rău în asta? Haide, să dai ochii cu el, atâta tot, vino să-l vezi.

Dahlia se ferea să-şi vadă tatăl care se afla în prag.

— Spune-i, – se adresă ea Rhodei – spune-i că vreau scrisoarea mea.

— Haide! spuse William Fleming care devenise nerăbdător.

— Dă-i scrisoarea, tată, spuse Rhoda. N-ai dreptul să i-o ascunzi.

— Scrisoarea aia, fata mea (atinse umărul Rhodei ca şi cum ar fi vrut să-i arate prin acest gest că nu era supărat), scrisoarea aia a ajuns acolo unde trebuie. I-am dat de capăt. Scrisoarea se găseşte acum în mâinile soțului ei.

Dahlia, cu urechile la pândă ca să audă totul, auzi. Se apropie de tatăl ei şi-l înfruntă.

— Scrisoarea mea, în mâinile *lui!* țipă ea. Bătrân odios! Şi mai poți să te uiți în ochii mei? Tată, ai putut să faci una ca asta? Sunt o femeie moartă.

Îşi lovi pieptul, se împletici şi căzu în braţele Rhodei.

— Ai fost o destrăbălată, răspunse bătrânul. Bărbatul tău a venit pentru tine, şi ai să pleci cu el. Aşa să ştii, şi să nu te mai aud că ameninţi. E un tânăr liniştit, modest, fermier ca şi mine, şi nu e nevoie de mai mult. Du-te imediat jos la el. Îţi spun încă o dată că a venit să te ia şi docarul lui e la poartă. Ai să pleci cu el. Data viitoare când am să te văd – dacă ai să vii în vizită, sau eu la tine – am să am în faţă o fiinţă respectată, nu ce-ai fost până azi şi vrei să rămâi. Ai umplut casa cu teamă şi ruşine ani de-a rândul. Acum du până la capăt ce-ai început, în cealaltă direcţie. Asta-i porunca mea, fie că eşti moartă, fie că eşti vie. Rhoda, ia-o de braţ pe sora ta. Mătuşa vine să-i facă bagajele. Sunt hotărât, şi nimeni nu poate să mă oprească. Hai, Dahlia, vino să ne despărţim ca un tată de copilul lui. Acum se întunecă, şi bărbatul tău e nerăbdător să plece. Are treabă, şi se grăbeşte să prindă ultimul tren. Aleargă la el, jos! Pe drept cuvânt e uimit, zău aşa. Şi tu-i pui răbdarea la încercare. Vrea să plece. Şi când o să ne mai întâlnim, ai să fii o nevastă fericită.

Parcă vorbea unui cadavru.

— Mai vorbeşte-i, tată, spuse Rhoda luând un scaun şi aşezând-o pe sora ei; apoi alergă pe scări înarmată cu forţele pe care i le dădeau ura şi disprețul, spre a-l înfrunta pe Sedgett. Dar oricât de tare ar fi fost, nu se putea măsura cu brutala lui hotărâre de a-şi lua nevasta. Niciun argument, nicio ironie, nicio rugăminte nu poate rezista multă vreme unei idei fixe.

— Am venit să-mi iau nevasta, răspundea Sedgett la toate vorbele ei. Vocea lui avea un sunet puternic şi neruşinat şi, la auzul lui, măicuţa Sumfit gemea şi-şi frământa şorţul.

— Atunci, cum ai putut să te măriţi cu el?

De sus, se auzea vocea fermierului, zbierând această întrebare, la care nu se putea răspunde.

— Da, cum! cum! strigă de jos Rhoda, uitând rolul pe care-l jucase în această căsătorie.

— După ce te-ai măritat cu un bărbat, e prea târziu ca să-l mai urăşti, fata mea.

Sedgett se duse la capătul scării.

— Domnule Fleming, ea este nevasta mea. Am să-i arăt ce înseamnă iubirea şi ura. Jur că am să mă port bine cu ea. Sunt înconjurat de duşmani, dar îmi iubesc nevasta, am venit după ea, şi am s-o iau. Peste două minute. Domnule Fleming, docarul meu aşteaptă la poartă, şi eu am treabă, iar ea este nevasta mea.

Fermierul o strigă pe măicuța Sumfit să vină sus şi să facă bagajul Dahliei. Nefericita femeie se îndreptă spre dormitor. Toată casa era cufundată în tăcere. Rhoda închise ochii şi-şi spuse în gând: „Oare Dumnezeu ne-a părăsit cu totul?” Se adresă tatălui ei:

— Tată, îți dai seama că-ți ucizi copilul?

— Aud, fiica mea, spuse el.

— Va muri, tată.

— Aud, aud.

— Va muri, tată.

Bătu furios din picior, exclamând:

— Cine are asupra ei drepturi mai mari decât soțul, în fața legii? Fii cuminte şi vino s-o ajuți pe sora ta. Va pleca.

— Tată! strigă Rhoda privindu-şi mâinile goale, ca şi cum s-ar fi mirat de neputința lor.

Un timp se făcu o linişte ca aceea care pluteşte în camera unui bolnav atunci când medicul îi ia pulsul. Tăcerea fu tulburată de un zgomot binecuvântat – ridicarea unui zăvor. Rhoda văzu chipul lui Robert.

— Aşa, deci, spuse Robert când ea se apropie de el, nu e nevoie să-mi povesteşti ce s-a întâmplat. Văd că domnul a venit aici. M-a tras bine pe sfoară. Copoiul are nevoie de antrenament, vulpoiul se naşte şiret.

Avea nevoie de puține cuvinte ca să înțeleagă ce se întâmplase. Rhoda spuse totul, fără să şovăie, de față cu Sedgett.

Dar fermierul îl respecta îndeajuns pe Robert ca să vină jos la el şi să-şi spună părerea asupra datoriei lui şi a fiicei sale. În lumina focului de la bucătărie, el, Robert şi Sedgett îşi studiară reciproc chipurile.

— Are tot dreptul să-şi ia nevasta, Robert, spuse fermierul. A îndreptat răul în faţa lumii, şi eu îi mulţumesc; şi dacă mi-o cere, trebuie să i-o dau, şi o s-o aibă.

— Foarte bine, domnule, replică Robert, iar eu spun c-o s-o aibă atunci când eu voi fi ţeapăn ca un buştean.

— Oh! Robert, Robert! strigă Rhoda copleşită de bucurie.

— Vrei să spui că te aşezi de-a curmezişul între mine şi fiica mea? zise fermierul.

— N-am să te las să fii părtaş la o adevărată crimă – asta-i tot, spuse Robert. Ea... Dahlia, pe mâna acestui individ!

— De ce s-a măritat cu mine? tună Sedgett.

— Asta mă întreb şi eu! reluă Robert. Numai că tu eşti uluitor de viclean şi ipocrit cu femeile; că ea era pe jumătate moartă şi nu mai avea niciun fel de voinţă; că cineva te-a pus să te ţii de capul ei. Îţi spun, domnule Fleming, ori îţi trimiţi fiica la spânzurătoare, ori o dai pe mâna acestui individ este aeelaşi lucru.

— Dar e nevasta lui, omule.

— S-ar putea.

— Ei, tu, Robert Eccles! spuse Sedgett cu o voce răguşită. Am venit să-mi iau nevasta, auzi?

— Da, văd că ai venit, răspunse Robert. M-ai tras bine pe sfoară şi mi-ai scăpat din mână, recunosc. Dar aş vrea să ştiu cum de-ai izbutit? Văd că ai afară un docar şi un băiat care ţine calul de căpăstru. Aleargă bine calul, aşa-i? Mi-a luat-o înainte cu vreo trei ceasuri, e adevărat: dar, totuşi, n-am venit prea târziu.

Scoase un oftat adânc de oboseală.

Rhoda se duse la bufet şi luă o sticlă de alcool, umplu un păhărel şi, întinzându-i-l, îi spuse: „Bea”. El zâmbi cu blândeţe şi-l dădu pe gât.

— Omul e în casa dumitale, domnule Fleming, spuse el.

— Şi e oaspetele meu şi bărbatul fiicei mele, nu uita asta, spuse fermierul.

— Şi n-am de gând să mai aştept decât o jumătate de minut ca s-o iau cu mine, bagă de seamă, interveni Sedgett. Acum, domnule Fleming, ai grijă să-ţi ţii cuvântul pe care mi

l-ai dat.

— Am să-l respect întocmai, spuse fermierul. Se duse în hol şi strigă măicuței Sumfit să aducă jos geamantanul.

— Te imploră, îi răspunse măicuța Sumfit, te imploră, William, s-o mai laşi încă cinci minute să se roage pentru ea, s-o laşi, dragă, s-o laşi. Doamne! ce s-a abătut asupra noastră?

— Atunci vino repede jos cu geamantanul, măicuță, reluă el.

Geamantanul fu scos afară, şi Dahlia încuie odaia, ca să poată rămâne singură în aceste ultime minute.

Rhoda îşi sărută sora înainte de a o lăsa singură. Buzele Dahliei erau atât de reci, strânsoarea mâinilor atât de puternică, încât îi spuse: „Scumpa mea, gândeşte-te la Dumnezeu", iar Dahlia îi răspunse: „Mă gândesc."

— N-o să te părăsească, spuse Rhoda.

Dahlia dădu din cap, cu ochii închişi, şi Rhoda ieşi.

— Şi acum, Robert, vedem noi cine e stăpân aici, spuse fermierul. Ascultați cu toții! Sunt legat printr-o obligație sfântă față de bărbatul copilului meu, şi mânia cerului să se abată asupra aceluia care se amestecă şi ridică mâna la mine atunci când îmi îndeplinesc sfânta datorie de părinte. Dați-vă la o parte! Am să deschid uşa. Rhoda, vezi de boneta surorii tale şi de celelalte. Robert, dă-te la o parte. Nu vrei să iei nimic înainte de plecare, domnule Sedgett? Nimic! Nu e vina ospitalității mele. Dă-te la o parte, Robert!

Se supuse. Robert se uită la Rhoda, dar nu avu niciun răspuns pentru privirea ei disperată.

Fermierul deschise larg uşa.

În grădină se aflau strânşi nişte oameni străini. Cineva, din întuneric, strigă numele lui. Apoi, se auziră şoapte schimbate între umbrele greu de desluşit, şi fermierul o porni într-acolo. Robert asculta încordat, dar atingerea mâinii lui de către Rhoda îi distrase atenția.

„Totuşi, asta trebuie să fie! spuse el. De ce vine ea aici?"

Robert şi Rhoda mergeau în urma fermierului, împinşi de o vie curiozitate. Apropiindu-se din ce în ce mai mult de

grupul acela, auziră o bătrână exclamând:

— Auzi! Să vină la dumneata după o nevastă, când are una acasă, o biată nenorocită pe care a expediat-o cu vaporul în America, socotindu-se mai şiret decât dracii sau îngerii; dar ea a profitat de vremea proastă şi a debarcat într-un port, ca să dea pe faţă ticăloşia bărbatului ei! Crezi că nu-ţi pot dovedi, domnule! E însurat, ceea ce nimeni din satul nostru nu a ştiut până ce biata femeie înşelată nu s-a târât înapoi, fără un ban, ca să dea de urma lui; şi acum povesteşte la toată lumea păţania ei şi mârşăvia lui; şi de aia a ţinut el totul în secret, ca să i se plătească şi pensia ei. E o poveste pe care trebuie s-o ascultaţi pe îndelete.

Robert izbucni într-un hohot de râs triumfător.

— Dumneata, măicuţă! Doamna Boulby! Cum, mie n-ai nimic să-mi spui?

— Preabinecuvântatul meu Robert! strigă buna femeie repezindu-se să-l sărute. Deşi n-am venit numai ca să te văd pe tine. Ea murmură: „Maiorul şi moşierul sunt în urmă. Am călătorit împreună cu ei. Dragul meu, cred c-ai vrea să ştii cum s-a întâmplat: Doamna Lovell l-a trimis pe şiretul ei valet la Warbeach, acum vreo două săptămâni, ca să culeagă informaţii despre ticălosul ăla; valetul mi-a lăsat adresa ei s-o anunţ în caz că biata făptură – adevărata lui nevastă – s-ar târî înapoi acasă, şi am dat de ea la ferma „Trei copaci”, şi i-am aflat povestea. I-am trimis imediat vorbă doamnei Lovell, aşa am făcut, i-am scris, şi drăgălaşa şi binevoitoarea *lady* l-a trimis pe valetul ei să-mi comunice să vin la tine, ca tu să limpezeşti situaţia aici.

În curând o să înţelegi tot. Providenţa n-a stat cu mâinile în sân. Cred cu tărie că acum există o şansă ca ticăloşii să-şi primească pedeapsa.

Rhoda se afla în prag, ţinând în mână două lumânări, şi, la lumina lor tremurătoare, îl zări pe bătrânul Anthony rezemat de un zid, iar pe maiorul Waring urmat de un gentleman, în apropierea porţii.

În acelaşi timp, se auzi un zgomot de roţi.

Robert se întoarse în grabă în casă şi, negăsind pe nimeni

acolo, bătu din picior înciudat. Prada îi scăpase din mână.

Dar nu era momentul să se mai gândească la asta. Totul trecuse. Maiorul Waring vorbea pe un ton grav lui Fleming, care, uluit, îşi ținea capul plecat, dându-şi seama doar de faptul că un gentleman îi dezvăluie nişte lucruri ciudate. Încetul cu încetul, toți se adunară sub acoperişul fermierului – toți, afară de unul singur, care stătea cu capul lăsat în jos lângă pragul uşii.

În această povestire există un fel de erou şi un fel de nemernic: ei nu sunt decât unelte. Eroul şi nemernicul se îmbină în persoana aceluiaşi Edward, care se afla acum aici pentru a se umili în fața bătrânului şi a familiei căreia îi adusese jignire şi să îngenuncheze pocăit la picioarele femeii îndreptățite să-l disprețuiască. O vânduse ca pe o sclavă; o văzuse cufundată în cea mai întunecată prăpastie; totuşi, în chip miraculos, ea se păstrase pură pentru el. Dacă acum ar putea să-l ierte, n-ar mai sta pe gânduri şi ar lua-o de soție. Durerea, pentru care nu putea cere milă, îl purificase în cele din urmă, spre a fi demn de îmbrățişările ei. Marea suferință prin care trecuse în ultima vreme îi ucisese orgoliul meschin. Stătea acolo pregătit să intre şi să ceară iertare unor chipuri neprietenoase, să roage să i se dea voie să apară în fața Dahliei, s-o mai vadă o dată.

Ajunsese s-o iubească cu toată pasiunea unei firi egoiste, dar ieşite din comun. Sau, mai bine spus, o iubise întotdeauna, însă acum o mare parte din egoismul său nu-i mai influența dragostea. Nu reprezenta cea mai înălțătoare formă de iubire, dar în mod cert, dragostea cea mai puternică de care era el în stare. Auzise că Dahlia, pierdută pentru el, era liberă. Ceva asemănător dorinței arzătoare de a privi o moartă care se trezeşte la viață îl îndemnă irezistibil să participe şi să nu şovăie. Era gata să se supună tuturor umilințelor pentru a vedea ființa salvată: era dispus să-şi plătească toate datoriile. Crezând, de asemenea, că fusese iertat, simțea că inima Dahliei dorea să-l aibă aproape de ea. Venise.

În alt colț al casei, întâmplările miraculoase care-i

aduseseră pe el, pe maiorul Wuring şi pe doamna Boulby, erau istorisite de inimoasa femeie măicuței Sumfit.

Fermierul, Percy şi Robert se aflau în camera de oaspeți a familiei, când, după un răstimp, William Fleming spuse tare: „Intrați, sir", şi Edward păşi în odaie, venind lângă ei.

Rhoda, care se afla sus, în fața uşii surorii ei, rugând să fie lăsată să intre, îşi auzi tatăl. O trecu un fior de gheață, căci încă îl mai ura pe cel ce le adusese nenorocirea. Ura ei față de el era pătimaşă. Se aplecă peste balustradă şi auzi în odaia unde se aflau adunați bărbații un glas şoptit, povestind monoton ceea ce părea a fi acelaşi lucru repetat mereu, fără nicio variație. Cuvintele erau de nedesluşit. După ce o strigă pe Dahlia de trei ori şi nu primi niciun răspuns, ascultă din nou şi sufletul ei fu în cele din urmă cucerit, căci, deşi îi inspira dezgust, puterea lui se făcea simțită. Începu să înțeleagă câte ceva din pasiunea care-l îndemna pe cel ce jignise să vorbească deschis şi calm despre mârşăviile sale, despre ruşinea şi remuşcările lui, în fața tuturor, ca unul care a trecut prin flăcările iadului şi după aceea nu-l mai ating suferințele mai mici. Vocea se opri. Rhoda îşi dădu seama că în urechile ei răsuna ecoul unui glas vrăjit. Celelalte voci care urmară o plictisiră. „A mărturisit oare... a putut să mărturisească în cuvinte toată josnicia aceea ticăloasă?" În sufletul ei, crima lui căpătase o oarecare aureolă romantică prin curajul cu care fusese mărturisită. Simțind că Dahlia era salvată şi, prin urmare, liberă să-l disprețuiască şi să-l tortureze, Rhoda îşi spunea din ce în ce mai convinsă că putea fi animat de o adevărată dragoste pentru sora ei.

Se întoarse spre uşa Dahliei şi bătu, strigând „Eşti salvată, salvată", dar nu primi niciun răspuns; bucuria ei era umbrită de teama că, schimbându-şi brusc sentimentele, sora ei s-ar putea lăsa uşor influențată, iertându-l prea iute pe Edward.

În camera de oaspeți, parfumată cu miros de mosc, doamna Boulby dădea măicuței Sumfit şi bietului bătrân somnoros, Anthony, amănunte despre miraculoasa

descoperire a ticăloşiei lui Sedgett; de asemenea, le povesti despre înjunghierea fiului ei şi despre eroismul şi generozitatea lui Robert. Rhoda ascultă câtva timp, apoi se duse din nou la uşa Dahliei; dar când reveni în pragul bucătăriei, toate vocile tăcură.

Într-adevăr, lui William Fleming îi venea foarte greu să-şi schimbe punctul de vedere asupra complexului de împrejurări, la fel de iute cum se schimbaseră împrejurările însele şi, pe deasupra, să se uite la Edward şi să-l vadă în locul lui Sedgett. Rămăsese buimăcit de neaşteptata răsturnare de situaţie petrecută în casa lui şi se lăsase convins de tonul respectuos al maiorului Waring care-i spusese că ar fi cinstit să dea ascultare unui tânăr gentleman împotriva căruia avea tot dreptul să se mânieze. Îl ascultase pe Edward, dar nu înţelesese nimic altceva decât că purtarea lui fusese neobişnuită. Pricepea că fiecare mărturisire a lui Edward, înfăţişată cu o atât de ciudată şi gravă sinceritate, trebuia să-l condamne, pe drept şi fără cea mai mică şovăire, şi totuşi această autodenunţare făcea cu neputinţă să te gândeşti la învinuirea lui. Mai ştia că i se istorisise o întreagă poveste şi că, deşi ceilalţi doi ascultători n-o aprobau – lucrul era evident! —, se aştepta din partea lui să arate o oarecare îngăduinţă faţă de vorbitor.

La un moment dat, spuse:

— Robert, fii, te rog, drăguţ şi uită-te pe afară după celălalt.

Robert îi răspunse că omul plecase de mult.

Fermierul îşi exprimă părerea să fie aşteptat ca să-şi spună şi el cuvântul.

— Nu-ţi dai seama că ai avut de-a face cu un ticălos? strigă Robert. Dacă arunci o lumină cât de mică asupra unui individ de teapa lui, o ia la goană cât ai clipi din ochi. Domnule Fleming, dacă ţii la cinstea dumitale, nu-i mai pomeni numele. Ceea ce ţi se cere acum este să uiţi de existenţa lui.

— A scăpat-o pe fiica mea de ruşine, răspunse fermierul.

Această idee era întipărită adânc în mintea lui.

Pentru Edward era mai greu de suportat decât dacă ar fi fost jupuit de viu. Îndură totuşi acest chin, înăbuşind revolta ultimei sale picături de mândrie şi mângâindu-se cu gândul că în scurt timp avea să strângă mâna iubitei lui, mâna aceleia pe care o pierduse şi care, acum, se afla în casă, respirând acelaşi aer cu el. Care se afla, poate, sus în cameră şi aştepta, probabil, nerăbdătoare, cu mâinile încleştate, doar un semn pentru a le desface şi a le întinde spre el. Îşi putea imagina chiar atingerea degetelor, privirea stinsă din ochii setoşi de viaţă şi neputinţa trupului ei de a se mişca, aşa cum stătea acolo, cu inima plină de nelinişte.

El nu ştia că primejdia celei mai mari nenorociri fusese atât de aproape de ea şi imaginea pe care o păstra în minte era a unei figuri blânde, dar tulburate – un suflet zdrobit, dar sperând totuşi, pentru că i se spusese să spere şi aproape inconştient că o salvare, divină prin apariţia ei bruscă şi neaşteptată, ce avea să-i alunge toate umbrele, se apropia.

Era uşor de văzut în paloarea chipului său că, în ultima vreme, simţise gustul unei suferinţe adânci şi răscolitoare.

Inima lui Robert se înmuie când îşi dădu seama de schimbarea petrecută cu Edward.

— Cred, domnule Blancove, că am şi eu o parte de vină, spuse el. Probabil, atunci când m-am purtat atât de urât, la Fairly, dumneata ai crezut că ea m-a trimis, şi asta te-a făcut să-ţi înstrăinezi inima. Înţeleg cum s-a putut întâmpla.

Edward rămase o clipă pe gânduri şi acceptă în mod conştient sugestia. Căci, aflându-se sub acest acoperiş, aproape de iubita lui, îi era peste puteri să priceapă că dorinţa de a se despărţi de Dahlia şi măsurile luate sau la care consimţise izvorâseră numai din trecătoarea lui josnicie.

Apoi, Robert vorbi fermierului.

Rhoda auzea cuvintele lui Robert. Se temea să nu le audă şi Dahlia, căci pledoaria lui pentru Edward era plină de căldură. „În definitiv, de ce trebuie să gândesc întotdeauna altfel decât Robert?” se întrebă ea, devenind mai puţin

aspră.

Era foarte nerăbdătoare să afle răspunsul tatălui ei, răspuns care întârzia să vină. Simțea că Robert nu reuşise să-l convingă. Dar, deodată, uşa se deschise şi fermierul strigă în întuneric:

— Dahlia, vino jos!

În pieptul Rhodei, care mai înainte fusese foarte calmă, această poruncă stârni o emoție, un sentiment de bucurie. Alergă pe scări, bătu la uşă şi se trezi strigând: „A venit... Edward".

Dar nu se auzi niciun răspuns.

— Edward e aici. Hai, vino să-l vezi.

Tot niciun răspuns.

— Dahlia! Dahlia!

Ecoul numelui Dahliei părea să răsune la nesfârşit.

Rhoda se lăsă în genunchi şi, lipindu-şi aproape gura de uşă, spuse:

— Draga mea, ştiu că ai să-mi răspunzi. Ştiu că acum nu te mai îndoieşti de mine. Ascultă. Jos te aşteaptă fericirea.

Tăcerea deveni şi mai apăsătoare, şi o umbră de îndoială se strecură în sufletul Rhodei.

— Tată! răsună țipătul ei.

Veni tatăl, veni iubitul, dar nici tatăl nici iubitul nu auziră vreun cuvânt din gura Dahliei.

Fu găsită lângă pat, neînsuflețită şi palidă ca o moartă.

Dar voi, cei care ați fost alături de ea de-a lungul numeroaselor ei întâmplări nefericite, nu vă pierdeți cu firea pentru acest suflet duios. Era pe marginea prăpastiei. Dar nu căzuse.

Capitolul XLVII

...Zorile sunt aproape

AJUNSESE SUS, LA PORȚILE ÎNTUnericului, dar nu trecuse dincolo de ele. Zorile care urmează unei asemenea nopți seamănă mai mult cu o fiică a nopții decât cu făgăduiala unei zile. Totuşi, urmează o zi. Trista şi frumoasa fată supraviețui, iar viața ei, aproape stinsă deveni singura lumină a casei; o lumină care, uneori, îi cufunda în întuneric pe membrii familiei, alteori îi scotea din nou din beznă, bucuria lor fiind însă întotdeauna umbrită de o oarecare tristețe.

Fusese salvată prin ceea ce obişnuim să numim noroc, deoarece ea nu încercase să se salveze singură. O mână puternică o smulsese din ghearele morții. După câte se poate presupune, băuse otrava între două lecturi zorite ale unor pasaje din *Biblia* mamei ei, singurul prieten sincer de care se agăța adesea, deschizându-şi întotdeauna, dar numai în parte, sufletul în fața lui. *Biblia* a fost găsită lângă ea, ca şi cum ar fi căzut de pe scaunul în fața căruia îngenunchease ca să citească ultimele versete şi s-ar fi prăbuşit odată cu ea. Într-o mână ținea cartea, în cealaltă fiola spartă, cu hidoasa ei etichetă.

Printre puținele lucruri foarte clare, memoria lui Gammon înregistrase, fără să se plângă, şi pe acela că de trei săptămâni încheiate nu se mai serviseră găluşte la masă. Şi deşi, după un calcul, vreo şaizeci şi trei (dacă vreți să fim precişi) i s-ar fi cuvenit lui, Gammon nu scoase niciun cuvânt de protest, absența găluştelor constituind pentru el

singurul indiciu că o nenorocire răsturnase ordinea firească a lucrurilor la fermă. În ziua când găluştele îşi făcură din nou apariția, remarcă privind în tavan: „Merge spre bine, aşa-i?”

— Oh! jupân Gammon, izbucni măicuța Sumfit, dacă măcar aş fi sigură că-ți faci rugăciunea în fiecare seară!

Se pare că Gammon luase această remarcă mai mult drept o expresie a emoțiilor ei, fiindcă nu-i dădu niciun răspuns.

Se uita la el cum mânca în felul lui cumpătat, cu nasul în farfurie, mestecând încet şi, cuprinsă de patos la vederea acestei imagini, exclamă:

— Toți am fost răscoliți, jupân Gammon. Simt că acum ştiu tot ce este în mine. Îți spun sincer că nu m-am îndurat să-ți dau găluşte cu lacrimi. Dar gândeşte-te la ticăloşia oamenilor când îți spun deschis: am avut ciudă pe dumneata pentru că mi-am dat seama că *ai fi vrut* să mănânci găluşte, în timp ce noi toți ne perpeleam şi ne clătinam de parc-ar fi fost cutremur, aşteptând să cadă pe capul nostru toate relele; de aia nu ți-am dat. A fost crud din partea mea şi n-ai decât să dai din cap. Dacă aş fi fost măcar sigură că-ți făceai rugăciunile seara!

În sufletul ei tulburat, asta voia să însemne că de-ar fi fost sigură de faptul că jupân Gammon îşi spunea rugăciunile, astfel încât să se simtă şi el *răscolit,* să ştie tot ce e în sufletul lui, atunci, în semn de admirație pentru adânca lui pioşenie, l-ar fi recunoscut drept un adevărat creştin.

Cum era şi firesc, jupân Gammon nu se sinchisea de toate aceste flecăreli ale „maşinii de trăncănit” a măicuței Sumfit, iar aceasta, dându-şi seama că-şi bătea gura de pomană, îl lăsa şi ea în plata Domnului.

Totuşi, prezența lui Gammon era pentru toți ai casei ca o doctorie care-ți alină durerile. Pentru măicuța Sumfit reprezenta ceasul deşteptător; pentru Rhoda, un balsam şi o binecuvântare; Anthony era gelos pe el; fermierul îl admira ca pe un copac bine înfipt în pământ; până şi Robert, care-l lua în zeflemea, nu-i dădea pace şi-i înghițea jignirile,

recunoştea că felul lui de a fi constituia oarecum un exemplu, un avertisment şi un obiect de studiu. Statornicia primitivă înfăţişată de acest bătrân îi ajuta pe toţi ai casei, în chip ciudat, să se regăsească după furtuna şi dezastrul din ultima vreme; în asemenea măsură, încât îi obseda ideea că neclintirea manifestată de el însemna o demonstraţie de forţă. N-am avut niciodată prilejul să examinez conştiinţa unui primitiv care se închină zeilor: s-ar putea ca zeitatea de lemn, cu înfăţişarea ei imobilă, să inspire primitivului o veneraţie asemănătoare. Dacă bătrânul s-ar fi arătat cât de cât curios să afle ce anume stârnise toată tevatura, cine purta vina, despre ce era vorba, efectul asupra lor s-ar fi micşorat. Avea într-adevăr aspectul unei stânci de granit în mijlocul unor valuri furioase. „Dă-mi, Doamne, tăria lui Gammon!" se ruga fermierul Fleming când îl vedea cum venea şi pleca tacticos, cum şedea la masă, cum dormea şi se scula în zori, în tot timpul acelor ceasuri de tragică încordare, fără să pună cuiva vreo întrebare. O dată sau de două ori, când privirea îi căzu asupra medicului, jupân Gammon avu un aer gânditor. Spuse că în familia lui nimeni nu chemase vreodată doctorul, şi, evident, nu înţelegea de ce fusese necesară vizita acestuia.

— Tu n-ai să trăieşti cât bătrânul ăsta, spuse fermierul, adresându-i-se lui Robert.

— Nu; dar când s-o duce, n-o să rămână nimic în urma lui, răspunse Robert.

— Dar Gammon e înţelept şi ştie să se păstreze, Robert. Nu e vina lui că îmbătrâneşte.

— Gammon nu-i decât o piele zbârcită de oaie pe care Timpul o să scrie că a fost un nimic, spuse Robert. S-a păstrat fiindcă, din comoditate, n-a luat viaţa pieptiş.

— Oricum, replică fermierul, au fost zile când am murit de invidie din cauza bătrânului ăstuia.

— Asta depinde de ce preferi să fii: vioara sau cutia viorii, cită Robert.

Pe Anthony, fermierul nu-l mai invidia deloc. Deşi era la fel de pasiv ca şi jupân Gammon, în el fermierul vedea mai

degrabă un bătrân înspăimântat decât un mecanism perfect. Înțelegea că pe capul lui Anthony căzuse o belea ciudată. „O să-şi dea seama că m-am purtat cu el ca un frate", spunea Fleming. Dar Anthony nu mai constituia un obiect de atracție pentru imaginația lui, deoarece orizontul său aurit era acum pătat.

Într-o după-amiază de toamnă, Dahlia, care arăta ca o floare ofilită prea de timpuriu, coborî din odaie în mijlocul lor. Îi spuse surorii ei că dorea să-l vadă pe Edward. Chiar dacă ar fi vrut să-i țină despărțiți, Rhoda îşi pierduse puterea de a se împotrivi. Transmise cererea Dahliei tatălui ei, care se duse de îndată să-şi ia pălăria şi spuse:

— Îmbracă-te frumos, fetița mea.

Ea ştia ce voia să însemne asta. Zilnic veniseră mesaje de la moşie, dar acolo o doamnă cu discernământ instaurase o ordine severă, şi Rhoda fusese cruțată de vizita lui Edward sau a lui Algernon, deşi amândoi dădeau târcoale casei. În timpul convalescenței Dahliei, fermierul nu-i mai vorbise nimic Rhodei despre logodna cu tânărul moşier. Intervenind acea cumplită nenorocire, era convinsă că toate angajamentele fuseseră anulate; dar când tatăl ei îi spuse să se îmbrace cu grijă, îi trezi pe neaşteptate o amărăciune în suflet, ca şi cum ar fi împins-o pe marginea unei prăpăstii.

Delicatețea doamnei Lovell nu se dezmințea însă: Edward veni neînsoțit şi fu lăsat singur cu Dahlia.

Nu era nevoie să ceară iertare acelor ochi blânzi. Îşi strânseră mâinile. Era tulburată şi foarte slăbită, dar nu tremura. Pasiunea se stinsese. El evită să vorbească despre căsătoria lor, având convingerea că erau uniți. Nu trebuia decât să se uite la ea spre a-şi da seama cât de păcătos fusese. Deşi Dahlia arăta jalnic, era hotărât s-o ia de soție, măcar de dragul de a îndrepta răul făcut acestui suflet delicat şi cinstit. Mai întâi se gândise să uimească lumea prin jertfa lui de sine, apoi, treptat, să-şi împlinească dorințele trupeşti.

— Aceştia sunt copacii bătrâni despre care îți vorbeam, spuse ea, arătând spre cei doi pini din apropierea morii.

Totdeauna mi s-au părut ca Adam şi Eva izgoniţi din rai.

— Nu te simţi nefericită când îi priveşti, Dahlia?

— Sper să-i văd până la sfârşitul vieţii.

Edward îi strânse degetele. Socoti că în curând avea să înflorească în sufletul ei o speranţă mai caldă.

— Vecinii sunt oameni cumsecade? întrebă el.

— Foarte cumsecade. Se interesează de mine în fiecare zi.

Obrajii lui se înroşiră. Aruncase o vorbă la întâmplare şi se mira văzând că Dahlia, care era atât de sensibilă, găsea plăcut faptul că lumea se interesa de soarta ei.

— Pastorul stă de vorbă cu mine zilnic şi-mi cunoaşte inima, adăugă ea.

— Pastorul este o mângâiere pentru femei, spuse Edward.

Dahlia îl privi cu blândeţe. Dorea ceva. Dar nu îndrăznea să-şi exprime dorinţa în faţa unui om a cărui vorbire meşteşugită o punea în inferioritate.

Edward o rugă să-i dea voie să vină mai des s-o vadă.

— Vino.

El interpretă greşit promptitudinea invitaţiei.

Când o părăsi, reflectă la epitetele tandre de odinioară din vorbele ei şi le duse dorul. Fiindcă şi el suferise, avea nevoie de ele. De ce se mai luptase atât de îndârjit cu moartea, dacă nu-i cădea la piept dăruindu-i-se într-un elan nestăvilit de bucurie? De fapt, jinduia după o răsplată imediată pentru faptul că-şi recunoscuse în public păcatele. Umbla prin aceste locuri, unde se ştia ce făcuse, şi dorea să-şi ia soţia şi să plece cu ea departe, ca să nu mai fie văzut pe acolo. După o beznă atât de adâncă, se socotea îndreptăţit să se bucure de zile luminoase, de un cer neacoperit de nori prevestind o viaţă sumbră încărcată de amintiri amare. Voia să simtă din nou tandreţea femeii de care se despărţise şi pentru redobândirea căreia îndurase toate umilinţele de pe lume. Îi era străin crinul ofilit care luase locul încântătoarei flori de odinioară.

Poate oare un om să-şi depăşească firea cu care a fost înzestrat? Niciodată, dacă se lasă călăuzit de patimă. Folosind alte mijloace, firea poate fi îmbogăţită şi întărită,

dar prin patimă ea îşi va descoperi mereu slăbiciunile. Edward avusese trei convorbiri cu Dahlia; îi scrisese de tot atâtea ori, şi nu primise decât un singur răspuns. Când încetă s-o mai acuze de lipsă de îndurare, ajunse la strania concluzie că poți spune unei femei, retoric, că e o sfântă şi s-o stimezi totuşi ca atare, că poți s-o consideri sfântă şi să-i înțelegi sentimentele. Vocea ei, cuvintele ei simple aşternute pe hârtie, blânda ei hotărâre, toate izvorând dintr-o capacitate de-a îndura şi ierta răul, exprimau acest caracter.

Capitolul XLVIII
Încheiere

LA SFÂRŞITUL LUNII OCTOMBRIE, maiorul Waring îşi făcu apariția la Wrexby Hall.

Venea să-şi pledeze cauza în fața doamnei Lovell; dar ea îl întrerupse, spunându-i că prietenul lui, Robert, era oarecum amenințat să-şi piardă iubita.

— E femeie, Percy, ştiu ce vrei să spui. Dar, mai mult decât atât, se crede obligată să-şi ofere mâna vărului meu, moşierul. E o poveste complicată cu nişte bani. Nu ține deloc la Algy, dar se pare că acest lucru n-are prea mare importanță pentru el. I-a făcut un serviciu, scoțându-i din încurcătură un unchi bătrân. Cred că Algy i-a obținut postul de poştaş al satului în acest district; dacă ar fi numai atât; dar bănuiesc că la mijloc trebuie să mai fie şi altceva care să justifice hotărârea ei. În orice caz, se pare că ea şi-a dat consimțământul. Ştii ce fel de fete plac prietenului tău. În afară de asta, tatăl ei insistă ca ea să se căsătorească cu „nobilul", ceea ce, desigur, este lucrul cel mai firesc din toate. Nu crezi, deci, dragă Percy, că ar fi bine să-ți iei prietenul cu tine pe continent, pentru câteva săptămâni? Mărturisesc că n-am înțeles niciodată exact ce fel de prietenie există între voi, dar bănuiesc că este vorba de una sinceră.

— Dar tu eşti? spuse Percy.

— Da, absolut, dar întotdeauna pe un drum ocolit. De ce mă întrebi tocmai acum?

— Fiindcă ai putea să pui capăt acestei poveşti caraghioase într-o singură zi.

— Știu că aş putea.

— Atunci, de ce n-o faci?

— Pentru că vreau să fiu sinceră. Percy, dacă ai putea citi în sufletul meu, ai vedea că am fost întotdeauna. Am încercat să-l eliberez pe vărul meu Edward de ceea ce socoteam a fi o legătură nefericită. Falsitatea, egoismul lui m-au jignit, şi l-am lăsat să înțeleagă că-l disprețuiam. Dar când am descoperit în el un om cu curaj şi puțin suflet, mi-a recâştigat prietenia şi l-am slujit pe cât mi-a stat în putință – întâmplător, în mod fericit. Îți spun toate astea fiindcă îți prețuiesc stima şi, cine ştie, s-ar putea să am nevoie de ea în viitor. Cred că sunt cea mai bună şi, în acelaşi timp, cea mai rea prietenă din lume. Nimeni nu-mi place întru totul, nici chiar tu; ai o fire prea studioasă şi, ca şi mine, prea exigentă, pretinzând, în unele privințe, perfecțiunea. Dar acum, ascultă ce-am făcut şi aprobă dacă găseşti că e cazul. Am flirtat – oribil cuvânt! – sunt silită să folosesc limbajul domnişoarelor – da, am flirtat cu vărul meu Algy. Cunosc prea bine acest joc, mă pricep, mi-e în sânge! dar îl urăsc. Azi-dimineață a trimis o scrisoare acolo, la fermă, anunțând că, deoarece n-a izbutit să câştige afecțiunea Rhodei, nu mai are nicio pretenție ş.a.m.d., respectând dorința ei ş.a.m.d. Îmi închipui că nu prea i-a făcut plăcere s-o curteze. Drăgălăşenia mea față de el, în ultimele două săptămâni, i-a plăcut infinit mai mult. Aşa că prietenul tău Robert *poate* fi făcut fericit în curând; cu condiția ca Rhoda lui să nu semene prea mult cu celelalte femei.

— Eşti o femeie minunată, exclamă Percy.

— Nu te pripi, spuse ea luându-şi un aer grav. Trebuie să mai afli ceva înainte de a mă lăuda. Percy, duelul acela, în India...

El întinse mâna spre ea.

— Da, te iert, continuă ea. Ai fost crud atunci. Ține minte asta şi încearcă să fii drept acum. Bietul băiat era hotărât să meargă la pieire. Puteam să-l împiedic. În parte, eu am fost pricina. Am pus mai presus de orice onoarea armatei. În ziua aceea, eram de condamnat şi mai sunt şi acum, dar simt că

dacă nu eşti un judecător prea sever, mă poți ierta. Nu, nu am nicio scuză, sunt vrednică de dispreț, dar iartă-mă.

Fața lui Percy căpătă o expresie de uimire înspăimântată când Margaret Lovell deschise broşa de la gât şi scoase petecul pătat de sânge.

— Legământul nostru, continuă ea, a fost să-ți înapoiez asta în ziua când nu voi mai dispune de propria mea persoană în chip de stăpână absolută. Consideră-mă o femeie nenorocită, lipsită de inimă. Mă străduiesc din toate puterile. Tu mi-ai adus această batistă muiată în sângele sărmanului băiat ucis. Am purtat-o la pieptul meu. A fost un scut de apărare. Te-ai gândit că ar putea să-mi slujească în acest scop? Oh, Percy! Tot timpul simțeam sângele pe pieptul meu. Îl simțeam luptând alături de mine. M-a salvat de la multe, Acum, ți-o înapoiez.

Abia reuşi să îngaime:

— De ce?

— Dragul meu prieten, ar trebui să ştii, dacă-ți mai aduci aminte de legământ. Când am părăsit India, te-am întrebat cât timp va trebui să port broşa? Mi-ai răspuns: „Până când te vei căsători." Nu te necăji, Percy. Acest lucru nu putea fi evitat.

— Este cu putință oare, strigă Percy, să fi împins farsa atât de departe încât să-i promiți că te vei mărita cu el?

— Ai fruntea întunecată, Percy. Cunosc această privire.

— Margaret, cred că aş îndura mai degrabă o nouă înfrângere a armatei noastre, decât să te ştiu vrednică de dispreț.

— Tu nu pedepseşti cu jumătăți de măsură, Percy.

— Continuă, spuse el. Trebuie să mai urmeze ceva. I-ai făgăduit că te măriți cu el?

— I-am făgăduit că voi lua numele de Blancove.

— Dacă va înceta s-o chinuiască pe Rhoda Fleming!

— Acestea sunt exact cuvintele făgăduielii.

— Şi ai de gând să mergi până la capăt?

— Vrei să fiu sinceră? Da, Percy.

— Adică intenționezi să te măriți cu Algernon Blancove?

— Aş fi într-adevăr vrednică de dispreț dacă aş face-o, Percy.

— Deci, nu te măriți cu el?

— Nu.

— Şi pretinzi că eşti sinceră? Pe toate forțele pământului şi cerului, dacă există nebunie mai mare decât să ai de-a face cu o enigmă însuflețită! Şi ce ai de gând?

— Cum ți-am mai spus, să fiu sinceră. Dar m-am legat să-l ajut şi pe prietenul tău.

Percy îşi lovi fruntea.

— Nu cumva e vorba de Edward Blancove?

— Oh, nu! Edward nu se va căsători niciodată. Trebuie să fiu dreaptă cu el şi să recunosc că nu are viciul infidelității. A iubit o singură dată, dar inima fetei a murit. Pentru el nu mai există şanse de căsătorie. Ea refuză. S-ar putea ca tu să nu înțelegi de ce, dar femeile o înțeleg. I-a ucis mândria. Pofta ei de viață a pierit. Acum o preocupă doar căsătoria surorii ei cu prietenul dumitale. Nu se gândeşte la căsătorie şi nici nu se va mai gândi. Cunosc această stare sufletească. Nu e mult diferită de a mea.

Waring o privi insistent.

— E vorba deci de alt bărbat?

— Da, răspunse ea tăios.

— Sper că are un cont satisfăcător.

— Da, Percy. Privea cu înflăcărare înaintea ei, ca şi cum i-ar fi mulțumit că o scapă de o povară.

— N-ai decât să foloseşti iar biciul, nu simt nicio durere. Mă mărit cu un cont la bancă. Îți mai aminteşti ziua când am trimis după tine în Park? Tocmai aflasem că sunt ruinată. Cunoşti patima mea pentru pariurile de curse. Când mi-am lăsat inima să se înflăcăreze pentru tine, ştiam că nu ne vom putea căsători niciodată. Acesta este, poate, unul din motivele pentru care am devenit o enigmă. Am fost sinceră când i-am spus lui Algy că voi lua numele de Blancove. Mă mărit cu bancherul. Acum, ia-ți înapoi cadoul pe care mi l-ai făcut cândva.

Percy mototoli petecul de mătase şi plecă numaidecât,

simțind că înghițise o doză de feminitate suficientă ca să-i ajungă pentru o viață întreagă. Totuşi, trăi destul ca să reflecteze la hotărârea ei, care era practică, poate chiar înțeleaptă pentru toate părțile implicate. Scăpând de datorii, deveni soția tânără, demnă, a unui bătrân nobil, o gazdă fermecătoare şi, ca întotdeauna, o prietenă adevărată: un fel de miracol pentru cineva care, după ce-i cântărise bine lipsurile, ar fi înclinat să facă din ea o eroină. Prin această căsătorie, doamna a plătit, în chip onorabil, pentru nesăbuințele ei din tinerețe.

Clopote de bucurie răsunară pentru Robert şi Rhoda, dar nu şi pentru Dahlia şi Edward.

Dahlia a trăit şapte ani în casa surorii ei. Trecuse prin focul iadului cum puține femei ar fi făcut-o, lăsându-şi inima în cenuşă. Sufletul ei bun a stârnit multe regrete. Avea în privire o lumină trădând o bucurie lăuntrică ce-i alunga monotonia zilelor. Se afla, într-adevăr, undeva, deasupra norilor. Murind, nu pierduse nimic, deoarece nu se mai simțea legată de nimic pe pământ. Alții resimțiră pierderea.

Între ea şi Robert exista o taină pe care Rhoda n-o cunoştea. Ultimele ei cuvinte, adresate lui, cu voce tremurată, ca un suspin, fuseseră:

„Să le ajuți pe sărmanele fete”.

SFÂRŞIT

Lei 14

Colecția
«Romanul de dragoste»
122

Personalitate de seamă a literaturii engleze, apreciat de Cezar Petrescu ca «una din gloriile cele mai pure cu care se poate mîndri umanitatea», George Meredith (1828—1909) a abordat toate genurile literare, dar și-a cîștigat popularitatea, spre sfîrșitul secolului trecut, ca romancier.

Rhoda Fleming **a apărut în 1865. Nefericita dragoste a unei fiice de fermier sărac constituie axa narațiunii, care ne conduce în diferite straturi ale societății engleze din secolul al XIX-lea — sursă inepuizabilă de observații morale.**

De același autor, în limba română: Diana din Crossways și Egoistul.

ULTIMELE APARIȚII

115 Jean Cayrol — Să nu uitați că ne iubim • Străinele corpuri
116 Thomas Hardy — Doi ochi albaștri
117 Corneliu Ștefanache — Ziua uitării
118 Charlotte Brontë — Villette
119 Teodor Mazilu — O singură noapte eternă
120 Galina Serebreakova — Mireasmă de micșandre
121 I. Peltz — Nopțile domnișoarei Mili